Χαρίλαος Βεγγέζος.

378

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ· ΚΑΛΟΓΡΗΑ·

ΑΓΑΠΗΤΩ· ΦΙΛΩ·

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

« Ἡ παρουσία τοῦ ἀνθρώπου, λέγει ὁ Γκαίτης, τὸ πρόσωπόν του καὶ ἡ φυσιογνωμία του, εἰσὶ τὸ καλλίτερον θέμα περὶ οὗ δύναταί τις νὰ ὁμιλήσῃ. »

Τοὺς λόγους τούτους τοῦ μεγάλου τῆς Γερμανίας ποιητοῦ λαβόντες καὶ ἡμεῖς ὑπ' ὄψιν, βλέποντες δὲ καὶ τὴν παρ' ἡμῖν ἔλλειψιν φυσιογνωμικοῦ τινος συγγράμματος, ἐπεχειρήσαμεν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας, φρονοῦντες ὅτι δὲν θέλει κριθῇ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀνάξιον ἀναγνώσεως.

Τὸ βιβλίον τοῦτο συνεγράφη ὑπὸ τοῦ Γάλλου Ἀλεξ. Δαυὶδ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν *Φυσιογνωμικῶν ἀποσπασμάτων* τοῦ διασήμου φυσιογνώμονος Λαβατέρη, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη τῷ 1741 ἔτει ἐν Ζυρίχῃ τῆς Ἑλβετίας, ἔνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐξήσκει τὸ τοῦ ἰατροῦ ἐπάγγελμα, καὶ ἀπέθανε ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τῷ 1801. Ὁ Λαβατέρης (Jean-Gaspard-Lavater) ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν σπουδὴν τῆς θεολογίας μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, μετ' οὐ πολὺ ἐγένετο διάκονος καὶ κατόπιν ἱερεὺς τῆς ἐν Ζυρίχῃ ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ ἐφημίσθη οὐχὶ μόνον ὡς θεολόγος ἀλλὰ καὶ ὡς φιλόσοφος καὶ ποιητής. Ἀφίνοντες τὰ 129 αὐτοῦ θρησκευτικὰ καὶ ἄλλα συγγράμματα ἀναφέρομεν μόνον ἐκεῖνο ὅπερ

ἐστερέωσε τὴν φήμην του, γνωστότατον ὑπὸ τὸ ὄνομα *Φυσιογνωμικὰ ἀποσπάσματα*. Διὰ τοῦ συγγράμματος τούτου ὁ Λαβατέρης πειρᾶται ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὑπάρχει ὁρατὴ σχέσις καὶ ἁρμονία μεταξὺ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ ὅτι δυνάμεθα ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν τοῦ ἀνθρώπου σημείων νὰ κρίνωμεν περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ. Εἶναι δὲ ἀληθὴς καὶ παρὰ πᾶσι γνωστὴ ἡ θεωρία αὕτη εἰς ἣν ἠσχολήθησαν καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἀρχαίων ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀριστοτέλης

Ὁ δὲ Βερναρδῖνος Σαιμπιέρος ὁμιλῶν περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἁρμονίας μεταξὺ τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς ὡραιότητος λέγει:

« Τὴν ἠθικὴν λοιπὸν καλλονὴν πρέπει νὰ προσπαθῶμεν παντὶ σθένει ὅπως ἀποκτήσωμεν, ἵνα αἱ θεῖαι αὐτῆς ἀκτῖνες δυνηθῶσι νὰ ἐπιχυθῶσιν ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν μας. Ματαίως δ' ἐγκαυχῶνταί τινες, καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες, εἰς τὴν καταγωγὴν, τὰ πλούτη, τὴν πίστιν καὶ τὸ πνεῦμα· καθότι ὁ λαὸς διὰ νὰ γνωρίσῃ αὐτοὺς θέλει νὰ τοὺς ἴδῃ εἰς τὸ πρόσωπον. Ὁ λαὸς κρίνει περὶ αὐτῶν μόνον ἐκ τῆς φυσιογνωμίας, ἥτις ἐν παντὶ τόπῳ εἶναι τὸ πρώτιστον καὶ πολλάκις τὸ μόνον συστατικόν.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΟΝ.

Α'.

ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.

Ἡ *φυσιογνωμία*(*) εἶναι ἐπιστήμη διὰ τῆς ὁποίας γνωρίζομεν τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτοῦ, καὶ διὰ τῆς ὁποίας βλέπομεν εἰς φυσικά τινα σημεῖα, ὅ,τι δὲν προσβάλλει ἀμέσως τὰς αἰσθήσεις μας. Ἡ φυσιογνωμία ἀποκαλύπτει τὰς σχέσεις τῆς φαινομένης ἐπιφανείας μετὰ παντὸς ὅ,τι ἔχει ἀόρατον, τὰς σχέσεις τῆς ἐμψύχου καὶ ὁρατῆς ὕλης μετὰ τῆς ἀοράτου ἀρχῆς ἥτις δίδει τὸν χαρακτῆρα τοῦτον τῆς ζωῆς, τὰς σχέσεις τέλος τοῦ ἀναφαινομένου ἀποτελέσματος μετὰ τῆς κρυπτομένης παραγωγοῦ αὐτοῦ δυνάμεως. Ὁ ἄνθρωπος παρίσταται ὑπὸ τόσον ποικίλας ὄψεις, ὧν ἑκάστη δύναται νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἐξηγηθῇ ἰδιαιτέρως, ὥστε παράγεται μέγας ἀριθμὸς τάξεων *φυσιογνωμιῶν*.

Πρὸς εὐκολίαν τῆς μελέτης τῶν διαφόρων τούτων ἀντικειμένων, ἄλλως τε λίαν ἐνδιαφερόντων καὶ ὠ-

(*) Ἢ ἄλλως Φυσιογνωμονία ἢ Φυσιογνωμονική Ἐπιστήμη. Σ. τ. Μ.

φελίμων, διήρεσαν τὴν φυσιογνωμικὴν ἐπιστήμην εἰς τέσσαρας τάξεις.

Ἡ κατάστασις τοῦ αἵματος, ἡ κρᾶσις, τὸ θερμὸν ἢ ψυχρὸν τῆς σωματικῆς καταστάσεως, τὸ χονδροειδὲς ἢ λεπτοφυὲς τῶν ὀργάνων, τὸ ὑγρὸν ἢ ξηρόν, τὸ εὔκαμπτον καὶ τὸ εὐερέθιστον τοῦ ἀνθρώπου, εἰσὶ τόσα ἀντικείμενα παρατηρήσεων γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς *Φυσιογνωμίας τῶν Κράσεων*.

Τὰ προτερήματα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος τὰ ἀναφαινόμενα ἐν τῇ διαμορφώσει καὶ τῷ σχηματισμῷ αὐτοῦ, ἐν τῇ μορφῇ καὶ ταῖς κινήσεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν γένει ὅλον τὸ ἐξωτερικόν, ἀποτελοῦσι τὴν *Νοητικὴν Φυσιογνωμίαν*.

Αἱ κλίσεις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ κακὸν ροπὴ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ ποιεῖν τὸ ἀγαθὸν ἢ φέρειν τὸ κακόν, ἀποκαλύπτεται ἐν τῇ *Ἠθικῇ Φυσιογνωμίᾳ*.

Τὰ δὲ σημεῖα τῆς ὑγείας ἢ ἀσθενείας τὰ φαινόμενα ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἀνάγονται εἰς τὴν *Ἰατρικὴν Φυσιογνωμίαν*.

Ἡ φυσιογνωμία εἶναι ἡ ψυχὴ τῶν κρίσεων ἡμῶν, τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν πράξεων ἡμῶν, τῶν προσδοκιῶν καὶ τῶν φόβων ἡμῶν, καὶ ὅλων τῶν εὐαρέστων ἢ δυσαρέστων ἡμῶν αἰσθημάτων ἅτινα προξενοῦνται ὑπὸ τῶν ἐξωτερικῶν ἀντικειμένων.

Ἡ φυσιογνωμία εἶναι ὁδηγὸς καὶ κανὼν τῆς διαγωγῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς κοιτίδος μέχρι τοῦ τάφου, καὶ ὅλας τὰς περιστάσεις, κατὰ πᾶσαν ἡλικίαν καὶ

παρὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ μέχρι τοῦ ἀνθρώπου ὅστις θέλει ἀποθάνει τελευταῖος. Ἀνέρχεται ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν καταπατουμένου ἐντόμου μέχρι τοῦ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων, καὶ διατί ὄχι καὶ μέχρι τῶν Ἀγγέλων καὶ μέχρι αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ ἔντομον γνωρίζει τὸν φίλον καὶ τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, τὸ παιδίον ἀγαπᾷ καὶ φοβεῖται, χωρὶς νὰ γνωρίζει διατί, καὶ μόνον διὰ φυσιογνωμικῆς τινος, οὕτως εἰπεῖν, διαγνώσεως. Οὐδεὶς ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρχει χωρὶς νὰ διευθύνηται ὑπὸ τῆς φυσιογνωμίας, οὐδεὶς ἐν ᾧ νὰ μὴ δύναταί τις νὰ διαγράψῃ πρόσωπον ὅπερ ἤθελε τῷ φανεῖ ἀρεστὸν ἢ ἀπεχθές, οὐδεὶς ὑπάρχει ὅστις δὲν θεωρεῖ, δὲν παραβάλει, καὶ δὲν κρίνει ἐκ τῆς φυσιογνωμίας ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον κατὰ πρώτην φορὰν βλέπει, καὶ ἂν ἔτι οὐδέποτε ἤκουσε τὴν λέξιν φυσιογνωμίαν· οὐδεὶς τέλος ὑπάρχει ὅστις δὲν κρίνει τοιουτοτρόπως πᾶν τὸ ὑποπίπτον εἰς τὴν ὅρασίν του, ἐκτιμῶν τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ἀξίαν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τόσα ἀναντίῤῥητα καὶ εἰς ἅπαντας γνωστὰ παραδείγματα μαρτυροῦσι τὴν μεγάλην καὶ βεβαίαν ἐπιρροὴν τῆς φυσιογνωμίας ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Αὕτη εἶναι ὁ καθημερινὸς ὁδηγὸς παντὸς ζῶντος δημιουργήματος, καὶ οὐδὲν ὑπάρχει ὅπερ ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ, δὲν ἐξάγει διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὁριστικὰ περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ πορίσματα, καὶ ὅπερ δὲν κρίνει περὶ ἀντικειμένων ἀπροσίτων ταῖς αἰσθήσεσιν ἐξ ἄλλων ἅτινα προσβάλλουσιν αὐτὰς ἀμέσως.

Ἡ καθολικὴ αὕτη ἀλήθεια ὅτι τὸ ἐξωτερικὸν, ἡ ὄψις καὶ ἡ ἐπιφάνεια πάντων τῶν ἀντικειμένων, ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, δεικνύει τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὰς ἰδιότητας αὐτῶν, ὅτι πᾶν σημεῖον ἐξωτερικὸν εἶναι ἡ ἔκφρασις ἐσωτερικῶν ἰδιοτήτων, δὲν εἶναι ἀδιαφιλονείκητος, καὶ δὲν μαρτυρεῖ τὴν σπουδαιότητα τῆς φυσιογνωμικῆς ἐπιστήμης;

Β'.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ.

Ποία χεὶρ δύναται νὰ συλλάβῃ τὴν ἐν τῷ κρανίῳ τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχουσαν ταύτην οὐσίαν; Δάκτυλος ἐκ σαρκὸς καὶ αἵματος δύναται νὰ θίξῃ τὴν ἄβυσσον ταύτην τῶν προτερημάτων καὶ τῶν ἐσωτερικῶν δυνάμεων αἵτινες ἀναβράζουσιν ἢ ἠρεμοῦσιν; Ὁ Θεὸς αὐτὸς ἐφρόντισε νὰ καλύψῃ τὴν ἱερὰν ταύτην κορυφὴν, τὸν Λίβανον τοῦτον τοῦ ἡμετέρου σώματος, τὴν ἑστίαν ταύτην καὶ τὸ ἐργοστάσιον τῶν μᾶλλον μυστηριωδῶν ἐνεργειῶν, ὑπὸ δάσους τριχῶν, οἱονεὶ ἐμβλήματος τῶν δασῶν ἅτινα καλύπτουσι τὰ μυστήρια τῆς δημιουργίας του. Ὑπὸ θρησκευτικοῦ τινος φόβου καταλαμβάνεταί τις εἰς τὴν ἰδέαν τῆς

σκιερᾶς ταύτης σφαίρας τῆς περικλειούσης ἐκλάμψεις, ὧν μία μόνη ἐκ τοῦ χάους διαφυγοῦσα δύναται νὰ φωτίσῃ καὶ καλλωπίσῃ ἢ νὰ καταστρέψῃ καὶ ἐξαφανίσῃ ἕνα κόσμον. Ὁποίαν σημασίαν ἔχει τὸ δάσος τοῦ Ὀλύμπου τούτου, ἡ φυσικὴ αὐτοῦ αὔξησις, ὁ τρόπος καθ' ὃν ἡ κόμη φύεται, καὶ διχάζεται ἢ ἑνοῦται κατερχομένη! Εἶτα διὰ τῆς στενῆς ταύτης διόδου ἥτις καλεῖται οὖς, διὰ τῆς θυρίδος ταύτης ἥτις ἔλαβε τὸ ὄνομα ὀφθαλμός, δύο θαυμάσιοι κόσμοι ἦχος καὶ φῶς διέρχονται εἰς τὸν οὐρανὸν τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἰδεῶν.

Ὁ τράχηλος ἐφ' οὗ ἡ κεφαλὴ στηρίζεται, δεικνύει, ὄχι ὅ,τι εἶναι ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ θέλει νὰ ἐκφράσῃ ἐμφαίνει τὴν εὐστάθειαν, τὴν ἐλευθερίαν ἢ ἄλλως τὴν μαλθακότητα καὶ τὴν γλυκεῖαν εὐκαμψίαν. Ὁτὲ μὲν ἐν τῇ εὐγενεῖ καὶ ἁπλῇ αὐτοῦ στάσει σημαίνει τὴν ἀξίαν τῆς εὐγενείας, ὁτὲ δὲ καμπτόμενος ἐμφαίνει ὑπομονὴν μάρτυρος, καὶ ἄλλοτε εἶναι ὡς κίων, ἔμβλημα τῆς ἰσχύος. Τέλος δύσμορφος καὶ βυθιζόμενος εἰς τοὺς ὤμους ἐμφαίνει σημεῖα χαρακτηριστικὰ καὶ πλήρη ἀληθείας.

Ἐλθωμεν εἰς τὸ πρόσωπον, τὴν εἰκόνα τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ὁμοίωμα τοῦ Θεοῦ.

Τὸ μέτωπον εἶναι ἡ ἕδρα τῆς ἱλαρότητος, τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης, τῆς ἀδημονίας, τῆς ἠλιθιότητος, τῆς ἀμαθείας, καὶ τῆς κακίας. Εἶναι χαλκίνη πλὰξ ἐφ' ἧς ὅλα τὰ αἰσθήματα χαράσσονται διὰ πυρίνων

χαρακτήρων. Εἰς τὸ μέρος ἔνθα ταπεινοῦται, ὁ νοῦς φαίνεται συνενούμενος μετὰ τῆς θελήσεως. Ἐκεῖ ἡ ψυχὴ συγκεντροῦται καὶ ἀναλαμβάνει δυνάμεις ὅπως παρασκευασθῇ εἰς ἀντίστασιν.

Κάτωθεν τοῦ μετώπου ἄρχεται τὸ ὡραῖον αὐτοῦ ὅριον· ἡ ὀφρὺς, ἡ ἶρις αὕτη τῆς εἰρήνης ἐν τῇ πραότητι αὐτῆς, τεταμένον δὲ τόξον τῆς διχονοίας ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, εἶναι τοιουτοτρόπως σημεῖον τῶν διαθέσεων. Ἡ ῥὶς συνδέει ὅλα τὰ λοιπὰ τοῦ προσώπου σημεῖα, εἶναι τὸ ὄρος τὸ διαχωρίζον δύο κοιλάδας ἀπέναντι ἀλλήλων· ἡ ῥίζα τῆς ῥινὸς, ἡ ῥάχις αὐτῆς καὶ τὸ ἄκρον, ὁ χόνδρος αὐτῆς, καὶ οἱ ρώθωνες δι' ὧν πνέει τὴν ζωὴν, ὁποῖα ἐκφραστικὰ σημεῖα τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος!

Οἱ ὀφθαλμοὶ, ἐὰν κρίνῃ τις ἐκ τῆς ἐπαφῆς μόνον, εἶναι, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν φαίνεται, αἱ θυρίδες τῆς ψυχῆς, σφαῖραι διαφανεῖς, πηγαὶ φωτὸς καὶ ζωῆς. Ἐκ τῆς ἁπλῆς ἁφῆς φαίνεται ὅτι, τὸ σχῆμα αὐτῶν τὸ τεχνηέντως στρογγύλον, ἡ κάμψις, καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν, δὲν εἶναι ἀντικείμενα μικροῦ λόγου ἄξια. Ἐν γένει ὁ χῶρος ἐν ᾧ συναθροίζονται αἱ ἀμοιβαῖαι σχέσεις αἱ μεταξὺ τῶν ὀφρύων, τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ρινὸς, εἶναι ἐκεῖ ἔνθα ἡ ψυχὴ ἀναφαίνεται ἐπὶ τοῦ προσώπου, εἶναι ὁ τόπος τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἐνεργείας.

Ἡ εὐγενὴς, ἡ βαθεῖα καὶ κρυπτὴ αἴσθησις τῆς ἀκοῆς ἐτέθη εἰς τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς ἡμικεκρυμμένη. Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ἀκούῃ δι' ἑαυτὸν μό-

νον, καὶ τὰ ὦτα δὲ εἰσὶν ἄνευ κοσμημάτων. Ἡ λεπτότης, τὰ ἄκρα, καὶ τὸ βάθος, ἰδοὺ ὁ μόνος αὐτῶν στολισμός.

Μεταβαίνω εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς περιεκύκλωσεν ὑπὸ νέφους εἰς τὸ ἄρρεν, καὶ βεβαίως, πρὸς κάλυψιν τῶν σημείων τῆς αἰσθητικότητος τοῦ ἀνδρὸς, ἅτινα ἀναπτύσσονται ἐπὶ τούτου τοῦ μέρους τοῦ προσώπου. Ἕκαστος γινώσκει πόσον τὸ ἄνω χεῖλος εἶναι χαρακτηριστικὸν τῶν κλίσεων, τῶν ὀρέξεων καὶ τοῦ αἰσθήματος τοῦ ἔρωτος· πόσον ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ ὀργὴ τὸ κυρτόνει, πόσον ἡ πανουργία τὸ λεπτύνει, ἡ ἀγαθότης τὸ κάμει στρογγύλον, καὶ ἡ ἀκολασία τὸ ἐκνευρίζει καὶ τὸ μαραίνει, μέχρι τίνος βαθμοῦ προσηλοῦται ἐν αὐτῷ ὁ ἔρως καὶ ἡ ἐπιθυμία δι' ἀνεξηγήτου τινὸς θελγήτρου. Τὸ κάτω χεῖλος χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ὑπηρετῇ καὶ ὑποστηρίζῃ τὸ ἄνω, ὡς τὸ ἀλουργὲς προσκεφάλαιον ἐφ' οὗ κεῖται τὸ στέμμα, διακριτικὸν σημεῖον τῆς ἰσχύος.

Στόμα λεπτὸν καὶ καθαρὸν εἶναι ἴσως μία ἐκ τῶν ὡραιοτέρων συστάσεων. Ἡ ὡραιότης τῆς πύλης φανερόνει τὴν ἀξίαν τοῦ ξένου ὅστις μέλλει νὰ ἐξέλθῃ· ἡ φωνὴ εἶναι διερμηνεὺς τῆς καρδίας καὶ τῆς ψυχῆς! Τὸ στόμα εἶναι τὸ δοχεῖον τῆς ἀληθείας, τὸ ποτήριον τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς φιλίας.

Ὁποία ὡραιότης ἢ ὁποία φυσικὴ καὶ ἠθικὴ δυσμορφία εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν παρειῶν! Τὸ κάτω χεῖλος σχηματίζει κατ' ὀλίγον τὸ πωγώνιον (κ. πη-

γεῦνι) τὸ δὲ ὀστοῦν τῆς σιαγόνος, τὸ ὁποῖον κατέρχεται ἐκ τῶν δύο μερῶν, τὸ ἀποτελειόνει. Ἐπειδὴ καθιστᾷ κυκλοτερῆ ὅλην τὴν ἔλλειψιν τοῦ προσώπου, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ ἀληθὴς κλεὶς τοῦ θόλου τῆς οἰκοδομῆς.

Γ'.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Τὸ τελειότερον καὶ ζωηρότερον πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ὄντων εἶναι ὁ ἄνθρωπος.

Εἷς κόκκος ἄμμου εἶναι μία ἀπειρία, ἓν φύλλον εἷς κόσμος, ἓν ἔντομον ἄθροισμα μυστηρίων. Καὶ τίς δύναται νὰ ἀριθμήσῃ τὰς ἀπὸ τοῦ ἐντόμου μέχρι τοῦ ἀνθρώπου διαφόρους τάξεις τῶν ὄντων!

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ συγκεφαλαίωσις τῆς φύσεως. Ἐν αὐτῷ συνενοῦνται ὅλαι αἱ δυνάμεις αὐτῆς· εἶναι συγχρόνος υἱὸς καὶ κυριάρχης τῆς γῆς· εἶναι ἡ περίληψις καὶ τὸ κέντρον ὅλων τῶν ὑπάρξεων, ὅλων τῶν δυνάμεων, τῆς σφαίρας ἣν κατοικεῖ.

Εἷς οὐδὲν ἐκ τῶν διαφόρων ὀργανικῶν ὄντων ἅτινα ἀποκαλύπτονται ἡμῖν διὰ τῶν αἰσθήσεων βλέπομεν συνενούμενα διὰ τοῦ θαυμασιωτέρου τρόπου τρία εἴδη ζωῆς τοσοῦτον διαφέροντα ἀπ' ἀλλήλων· τὴν ζωϊκὴν δηλονότι, τὴν νοητικὴν καὶ τὴν ἠθικὴν

ζωὴν, ὧν ἑκάστη συντίθεται ἐκ τῶν ποικιλωτέρων δυνάμεων ἀλλὰ καὶ τῶν μᾶλλον ἁρμονικῶν.

Τὸ γινώσκειν, τὸ ἐπιθυμεῖν καὶ ἐνεργεῖν, ἢ ἄλλως τὸ θεωρεῖν καὶ σκέπτεσθαι, πρὸς τούτοις αἱ αἰσθήσεις καὶ αἱ παθήσεις, ἡ κίνησις καὶ ἡ ἀντίστασις, ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ὂν φυσικὸν, νοητικὸν καὶ ἠθικόν.

Ὁ ἄνθρωπος πεπροικισμένος ὑπὸ τῶν προτερημάτων τούτων, τῆς τριπλῆς ταύτης ζωῆς, εἶναι δι'ἑαυτὸν τὸ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητον ἀντικείμενον καθὼς πάλιν αὐτὸς εἶναι ὁ πλέον ἄξιος παρατηρητής. Ὁπωσδήποτε καὶ ἂν τὸν παρατηρήσῃ τις οὐδὲν εὑρίσκει ἐν αὐτῷ ἀνάξιον μεγαλητέρας τινὸς προσοχῆς. Ἕκαστον εἶδος ζωῆς ἀναδείκνυται ἐν αὐτῷ κεχωρισμένον, ἀλλ' οὐδέποτε δύναταί τις νὰ τὸ γνωρίσῃ ἐν τῇ τελείᾳ αὐτοῦ ὁλότητι, ἢ ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ἐνδείξεων, τοῦ σώματος καὶ τῆς ἐπιφανείας. Ὅσον πνευματικὴ, ὅσον ἄϋλος καὶ ἂν ᾖ ἡ ἐσωτερικὴ αὐτοῦ φύσις, ὑπεράνω τῆς δυνάμεως τῶν αἰσθήσεων, οὐχ ἧττον καθίσταται ὁρατὴ καὶ καταληπτὴ διὰ τῆς ἀδιαρρήκτου αὐτῆς σχέσεως μετὰ τοῦ σώματος ἐν ᾧ κατοικεῖ καὶ κινεῖται ὡς ἐν τῷ στοιχείῳ αὐτῆς. Τὸ ὑλικὸν στοιχεῖον τοῦτο γίνεται ἀντικείμενον παρατηρήσεων, καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἐν τῷ ἀνθρώπῳ δύναται νὰ γνωσθῇ διὰ τῶν αἰσθήσεων.

Ἡ τριπλῆ αὕτη ζωὴ ἣν δὲν δύναταί τις νὰ παραγνωρίσῃ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀποβαίνει δι' αὐτὸν ἀντικείμενον μελέτης καὶ ἐρεύνης, διὰ μόνον τὸν λό-

γον ὅτι διὰ τοῦ σώματος φανεροῦται ὁρατῶς καὶ καταληπτῶς. Οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῇ οἰκουμένῃ οὗτινος γνωρίζομεν τὰς ἰδιότητας καὶ τὰς ἀρετὰς ἄλλως ἢ διὰ σημείων ἐξωτερικῶν ὑποπιπτόντων εἰς τὰς αἰσθήσεις. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα σημεῖα ἔγκειται ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ὄντων καὶ ἡ βάσις πάσης ἀνθρωπίνης γνώσεως. Ὁ ἄνθρωπος ἤθελε περιορισθῇ εἰς ἄγνοιαν ἑαυτοῦ τε καὶ πάντων τῶν περιστοιχούντων αὐτὸν, ἐὰν ἑκάστη δύναμις, ἑκάστη ζωὴ δὲν εὑρίσκετο εἰς ἐξωτερικόν τι αἰσθητὸν, ἐὰν πᾶν πρᾶγμα δὲν ἀνύψου τὴν φύσιν αὐτοῦ, τὴν ἔκτασίν του, τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ χαρακτῆρα, ἀγγέλλον τὸ εἶδος αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν διακρινόμενον.

Οὐδόλως γνωρίζομεν μορφὴν εὐγενεστέραν, ὑψηλοτέραν, μεγαλοπρεπεστέραν, καὶ περικλείουσαν καὶ ἰδιότητας πολυαρίθμους, τόσα εἴδη ζωῆς, δυνάμεως καὶ ἐνεργείας.

Στερρῷ βήματι, ὁ ἄνθρωπος ἅπτεται τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς· ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀνεγείρεται πρὸς τὸν οὐρανὸν, τὸ βλέμμα αὐτοῦ φέρεται μακρὰν, αἱ κινήσεις, αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ ἐκτελοῦνται μετ' εὐχερείας καὶ ἀκατανοήτου τινος εὐκολίας. Τίς δύναται νὰ ὑπολογίσῃ καὶ περιγράψῃ τὸ πλῆθος τῶν πράξεων αὐτοῦ; Ἐν μιᾷ μόνῃ στιγμῇ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ὑποφέρῃ ἀπείρως περισσότερα ἢ πᾶν ἄλλο δημιούργημα. Προσθέτει τὴν εὐκαμψίαν εἰς τὴν στερεότητα, τὴν ἐπιτηδειότητα εἰς τὴν δύναμιν, τὴν δραστηριότητα εἰς τὴν ἀνάπαυσιν. Οὐδεὶς εἶναι ἰ-

κανώτερος εἰς τὴν εὐκαμψίαν ἢ τὴν ἀντίστασιν· οὐδόλως εὑρίσκομεν ἀλλαχοῦ τοιαύτην ποικιλίαν καὶ τοιαύτην ἁρμονίαν δυνάμεων. Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ἀνθρώπου εἰσὶν ἐξαίρετα ὡς καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ.

Καὶ ἡ μορφὴ αὕτη δὲν εἶναι θαυμασιωτέρα καὶ ἑλκυστικωτέρα ὅταν τὰ εὐγενέστερα πλεονεκτήματα, ἐνεργητικὰ καὶ παθητικά, πηγάζουσιν ἐξ αὐτῆς; Δὲν ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἀκατέργαστον εἰμὴ κατὰ τὰ μέρη ἅτινα εἰσὶν ἕδραι τῶν ζωϊκῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ πόσον διαφέρει αὐτοῦ καθ' ὅσον ἐνεργοῦσι δυνάμεις ἀνωτέρας τάξεως, αἱ τῆς ἐνεργείας καὶ τοῦ πνεύματος!

Τὸ σχῆμα, αἱ ἀναλογίαι τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ ἀνάστημα, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐπιδεικτικὸν τοσοῦτον στάσεων καὶ ποικίλων κινήσεων, πάντα ἀγγέλλουσι τῷ ἀπροσωπολήπτῳ παρατηρητῇ ἔξοχόν τινα δύναμιν καὶ τὴν μᾶλλον ἐκπληκτικὴν εὐκινησίαν. Τὰ πάντα τῷ δεικνύουσιν εἰς πρώτην ὄψιν τὸ ἔξοχον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τῆς ὀργανικῆς ἑνότητος.

Ἡ κεφαλὴ, καὶ ἰδίως τὸ πρόσωπον, ὁ σχηματισμὸς τῶν ὀστῶν παραβαλλόμενος πρὸς τὰ ὀστᾶ παντὸς ἄλλου ζώου, ἀποκαλύπτουσιν εἰς τὸν ἐμβριθῆ παρατηρητὴν ὅστις κέκτηται τὸ αἴσθημα τῆς ἀληθείας, τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὸ ὕψος τῶν νοητικῶν δυνάμεων.

Ὁ ὀφθαλμὸς, τὸ βλέμμα, τὸ στόμα, αἱ παρειαὶ, ἡ ἐπιφάνεια τοῦ μετώπου, θεωρούμενα εἴτε ἐν ἀπο-

λύτῳ ἠρεμίᾳ, εἴτε κατὰ τὰς πολυαρίθμους ποικιλίας τῶν κινήσεων αὐτῶν, ἐν ἑνὶ λόγῳ, πᾶν ὅ,τι καλεῖται φυσιογνωμία εἶναι ἡ ζωηροτέρα καὶ ἐνδεικτικωτέρα ἔκφρασις τοῦ ἐσωτερικοῦ αἰσθήματος τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν παθῶν, τῆς θελήσεως, καὶ τέλος παντὸς ὅ,τι συνίστησι τὴν ἠθικὴν ζωὴν, τοσοῦτον ὑπερέχουσαν τῆς ζωϊκῆς.

Εἰ καὶ ἡ ὀργανικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς καὶ ἡ νοητικὴ καὶ ἠθικὴ, μεθ' ὅλων τῶν εἰς αὐτὰς ὑπαγομένων δυνάμεων, θαυμασίως συνενούμεναι ἀποτελοῦσι μίαν μόνον ὑπόστασιν· ἂν καὶ τὰ τρία ταῦτα εἴδη τῆς ζωῆς δὲν κατέχουσιν, ὡς τρεῖς διάφοροι οἰκογένειαι, τρία διάφορα μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἀλλὰ συνυπάρχουσιν εἰς πᾶν σημεῖον τοῦ ὀργανισμοῦ ἀποτελοῦντα ἓν τέλειον ὅλον, εἶναι ἐν τούτοις ἀληθὲς ὅτι ἕκαστον εἶδος τῶν ζωϊκῶν τούτων δυνάμεων ἔχει διακεκριμένην τινα θέσιν, ἔνθα ἐνεργεῖ καὶ ἐξαιρετικῶς ἀναφαίνεται.

Δὲν ἀρνεῖταί τις ὅτι ἡ φυσικὴ δύναμις ἂν καὶ ἐξασκεῖται καθ' ὅλον τὸ σῶμα, πρὸ πάντων εἰς τὸ ζωϊκὸν μέρος, εἶναι μᾶλλον καταφανὴς εἰς τοὺς βραχίονας ἀπὸ τῆς ῥίζης μέχρι τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων.

Ἐπίσης εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ νοητικὴ ζωὴ, ὁ ἀνθρώπινος νοῦς καὶ τὸ πνεῦμα, ἀναφαίνονται κυρίως ἐν τῷ σχηματισμῷ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἰδίᾳ τοῦ μετώπου, ἂν καὶ ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς βλέπει αὐτὰ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὡς ἐκ τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ ὁμοειδοῦς αὐτῶν.

Ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν ζωὴν, αὕτη ἀναλάμπει εἰς τὰ τόσον εὐκίνητα σημεῖα τοῦ προσώπου. Τὸ σύνολον τῶν ἠθικῶν καὶ αἰσθητικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, τὸ εὐερέθιστον, αἱ συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι αὐτοῦ, ἡ δύναμις τοῦ λαμβάνεσθαι καὶ ἀπωθεῖν τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα, πάντα ταῦτα ἐκφράζονται ἐν τῷ προσώπῳ ἐν καταστάσει ἠρεμίας. Καὶ ἡ ταραχὴ τῶν διηγερμένων παθῶν ζωγραφεῖται ἐν τῇ κινήσει τῶν σημείων τοῦ προσώπου, πάντοτε συνδεδεμένη μετὰ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας, καθὼς ἡ ἠρεμία τοῦ προσώπου παρομαρτεῖ τῇ ἡσυχίᾳ τῆς καρδίας καὶ τοῦ στήθους.

Εἴπομεν ὅτι ἡ τριπλῆ αὕτη ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐσωτερικῶς ἡνωμένη εἰς ἕκαστον σημεῖον τοῦ σώματος· ἐν τούτοις δύναταί τις νὰ τὴν διαιρέσῃ καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ κατὰ τόπον.

Ἡ ζωϊκὴ λ. χ. ζωὴ, ἡ ταπεινοτέρα καὶ ἡ μᾶλλον ἐγγὺς τῇ γῇ, δύναται νὰ τεθῇ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐκτεινομένη μέχρι τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἅτινα εἰσὶν ἡ ἑστία αὐτῆς. Ἡ μέση ἢ ἠθικὴ ζωὴ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ἐν τῷ στήθει ἔχουσα κέντρον καὶ διερμηνέα τὴν καρδίαν. Ἡ νοητικὴ ζωὴ ὡς ἡ ἀνωτέρω, ἤθελεν ἑδρεύει ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ἤθελεν ἔχει ὡς ἑστίαν τοὺς ὀφθαλμούς.

Προσθέσωμεν δὲ ὅτι τὸ πρόσωπον εἶναι παραστάτης τῶν τριῶν τούτων διαιρέσεων· τὸ μέτωπον μέχρι τῶν ὀφρύων εἶναι κάτοπτρον τῆς διανοίας, αἱ παρειαὶ καὶ ἡ ρὶς κάτοπτρον τῆς ἠθικῆς καὶ αἰσθη-

λύτῳ ἠρεμίᾳ, εἴτε κατὰ τὰς πολυαρίθμους ποικιλίας τῶν κινήσεων αὐτῶν, ἐν ἑνὶ λόγῳ, πᾶν ὅ,τι καλεῖται φυσιογνωμία εἶναι ἡ ζωηροτέρα καὶ ἐνδεικτικωτέρα ἔκφρασις τοῦ ἐσωτερικοῦ αἰσθήματος τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν παθῶν, τῆς θελήσεως, καὶ τέλος παντὸς ὅ,τι συνίστησι τὴν ἠθικὴν ζωὴν, τοσοῦτον ὑπερέχουσαν τῆς ζωϊκῆς.

Εἰ καὶ ἡ ὀργανικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς καὶ ἡ νοητικὴ καὶ ἠθικὴ, μεθ' ὅλων τῶν εἰς αὐτὰς ὑπαγομένων δυνάμεων, θαυμασίως συνενούμεναι ἀποτελοῦσι μίαν μόνον ὑπόστασιν· ἂν καὶ τὰ τρία ταῦτα εἴδη τῆς ζωῆς δὲν κατέχουσιν, ὡς τρεῖς διάφοροι οἰκογένειαι, τρία διάφορα μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἀλλὰ συνυπάρχουσιν εἰς πᾶν σημεῖον τοῦ ὀργανισμοῦ ἀποτελοῦντα ἓν τέλειον ὅλον, εἶναι ἐν τούτοις ἀληθὲς ὅτι ἕκαστον εἶδος τῶν ζωϊκῶν τούτων δυνάμεων ἔχει διακεκριμένην τινα θέσιν, ἔνθα ἐνεργεῖ καὶ ἐξαιρετικῶς ἀναφαίνεται.

Δὲν ἀρνεῖταί τις ὅτι ἡ φυσικὴ δύναμις ἂν καὶ ἐξασκεῖται καθ' ὅλον τὸ σῶμα, πρὸ πάντων εἰς τὸ ζωϊκὸν μέρος, εἶναι μᾶλλον καταφανὴς εἰς τοὺς βραχίονας ἀπὸ τῆς ῥίζης μέχρι τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων.

Ἐπίσης εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ νοητικὴ ζωὴ, ὁ ἀνθρώπινος νοῦς καὶ τὸ πνεῦμα, ἀναφαίνονται κυρίως ἐν τῷ σχηματισμῷ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἰδίᾳ τοῦ μετώπου, ἂν καὶ ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς βλέπει αὐτὰ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὡς ἐκ τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ ὁμοειδοῦς αὐτῶν.

Ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν ζωὴν, αὕτη ἀναλάμπει εἰς τὰ τόσον εὐκίνητα σημεῖα τοῦ προσώπου. Τὸ σύνολον τῶν ἠθικῶν καὶ αἰσθητικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, τὸ εὐερέθιστον, αἱ συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι αὐτοῦ, ἡ δύναμις τοῦ λαμβάνεσθαι καὶ ἀπωθεῖν τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα, πάντα ταῦτα ἐκφράζονται ἐν τῷ προσώπῳ ἐν καταστάσει ἠρεμίας. Καὶ ἡ ταραχὴ τῶν διηγερμένων παθῶν ζωγραφεῖται ἐν τῇ κινήσει τῶν σημείων τοῦ προσώπου, πάντοτε συνδεδεμένη μετὰ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας, καθὼς ἡ ἠρεμία τοῦ προσώπου παρομαρτεῖ τῇ ἡσυχίᾳ τῆς καρδίας καὶ τοῦ στήθους.

Εἴπομεν ὅτι ἡ τριπλῆ αὕτη ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐσωτερικῶς ἡνωμένη εἰς ἕκαστον σημεῖον τοῦ σώματος· ἐν τούτοις δύναταί τις νὰ τὴν διαιρέσῃ καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ κατὰ τόπον.

Ἡ ζωϊκὴ λ. χ. ζωὴ, ἡ ταπεινοτέρα καὶ ἡ μᾶλλον ἐγγὺς τῇ γῇ, δύναται νὰ τεθῇ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐκτεινομένη μέχρι τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἅτινα εἰσὶν ἡ ἑστία αὐτῆς. Ἡ μέση ἢ ἠθικὴ ζωὴ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ἐν τῷ στήθει ἔχουσα κέντρον καὶ διερμηνέα τὴν καρδίαν. Ἡ νοητικὴ ζωὴ ὡς ἡ ἀνωτέρω, ἤθελεν ἑδρεύει ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ἤθελεν ἔχει ὡς ἑστίαν τοὺς ὀφθαλμούς.

Προσθέσωμεν δὲ ὅτι τὸ πρόσωπον εἶναι παραστάτης τῶν τριῶν τούτων διαιρέσεων· τὸ μέτωπον μέχρι τῶν ὀφρύων εἶναι κάτοπτρον τῆς διανοίας, αἱ παρειαὶ καὶ ἡ ρὶς κάτοπτρον τῆς ἠθικῆς καὶ αἰσθη-

τικῆς ζωῆς, τὸ δὲ στόμα καὶ τὸ πωγώνιον κάτοπτρον τῆς ζωϊκῆς ζωῆς, ἐνῷ τούτων πάντων κέντρον εἶναι ὁ ὀφθαλμός.

Ἅπασα ἡ φυσιογνωμικὴ ἐπιστήμη λαμβανομένη ἐν τῇ μᾶλλον ἐκτεταμένῃ ἢ μᾶλλον περιορισμένῃ αὐτῆς ἐννοίᾳ ἔγκειται ἀναντιρρήτως εἰς τὰς γενικὰς ταύτας καὶ ἀναμφισβητήτους ἀρχάς.

Ἰδοὺ δὲ τί λέγει καὶ ὁ εὐφραδὴς Βυφφών:

« Τὸ πᾶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀγγέλλει τὸν κύριον τῆς γῆς. Τὸ πᾶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἐξωτερικῷ, δεικνύει τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ ἐφ' ὅλων τῶν λοιπῶν ὄντων. Ἵσταται εὐθὺς καὶ ὀρθὸς ἡ δὲ στάσις αὐτοῦ εἶναι ἡγεμονική· ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν καὶ παρουσιάζει ὄψιν σεβαστὴν, ἐφ' ἧς ἐντυποῦται ὁ χαρακτὴρ τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτοῦ. Ἡ εἰκὼν τῆς ψυχῆς παρουσιάζεται ἐν αὐτῷ διὰ τῆς φυσιογνωμίας, ἡ ἔξοχος αὐτῆς φύσις διαπερῶσα τὰ ὑλικὰ ὄργανα ἐμψυχόνει διὰ θείου πυρὸς τὰ σημεῖα τοῦ προσώπου. Τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ ἦθος, τὸ σταθερὸν καὶ εὐθαρσὲς αὐτοῦ βάδισμα, δεικνύει τὴν εὐγένειαν καὶ τὸν βαθμὸν αὐτοῦ. Διὰ τῶν ἀποτέρων μόνον ἄκρων αὐτοῦ ἐγγίζει τὴν γῆν καὶ μακρόθεν μόνον τὴν βλέπει οἱονεὶ περιφρονῶν αὐτήν.»

Δ'.

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Παρὰ ταῖς γυναιξὶν ἡ φυσιογνωμία οὐδέποτε εἶναι ἤρεμος. Οἱ μῦς τοῦ προσώπου, αἱ κομψαὶ αὗται τῶν ἰνῶν δέσμαι, ὧν αἱ ταχεῖαι κινήσεις, αἱ τοσοῦτον ζωηραί, δεικνύουσι καὶ τὰς λεπτοτέρας παραλλαγὰς τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς διανοίας, ἐμφαίνουσι μᾶλλον ἐνέργειαν ἢ ὄγκον, τὰ σημεῖα τοῦ προσώπου οὐδόλως ἔχουσι χαρακτῆρα μόνιμον, ὡς εἰς τοὺς ἄνδρας, καὶ δὲν ἀποκαλύπτουσι τόσον εὐχερῶς τὴν τροπὴν τοῦ πνεύματος καὶ τὴν φύσιν τῶν αἰσθημάτων. Ἡ ἐπερχομένη ταραχὴ ἐξαλείφει τὰ ἴχνη τῆς προηγηθείσης ἥτις δὲν ἐπεξετάθη ἱκανῶς ὅπως ἐντυπώσῃ χαρακτῆρα μόνιμον· καὶ ἡ φύσις δὲ αὐτὴ τοῦ γυναικείου ὀργανισμοῦ συντελεῖ εἰς τὴν διαφορὰν ταύτην.

Αἱ γωνίαι, αἱ ἐξοχαί, αἱ περιφέρειαι, λίαν ζωηρῶς διαγεγραμμέναι, εἰσὶν οἱ φυσιογνωμικοὶ χαρακτῆρες· παρὰ τῇ γυναικὶ τὰ πάντα εἰσὶ στρογγύλα, τοὐλάχιστον ἐν τῇ νεότητι· ὑφή τις λεπτὴ, ἐκτατὴ, καὶ ἐλαστικὴ, ἐξαλείφει ὅλας τὰς γωνίας, συνενοῖ ὅλα τὰ μέρη διὰ τῶν ὡραιοτέρων συνδέσμων. Οἱ μυῶνες ἄλλως τε εἰσὶ μᾶλλον εὐκίνητοι καὶ ὀλιγώτερον μένουσιν εἰς τὴν αὐτὴν συστολὴν, δὲν τροποποιοῦσι δὲ ἀρκετὰ ἰσχυρῶς τὴν φυσιογνωμίαν, ὅπως δώσωσιν αὐτῇ τὴν συνήθη ἐκείνην ἔκφρασιν δι' ἧς

Ἡ φυσιογνωμία αὐτῶν ἀπαυγάζει ἁγιότητα, καὶ τὸ ἀπαραβίαστον ὅπερ σέβεται πᾶς τίμιος ἄνθρωπος. Τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο γεννᾷ συχνάκις ἐκτάκτους μεταμορφώσεις.

Αἱ γυναῖκες ἔχουσι λίαν εὐερέθιστα νεῦρα· ὀλίγον δύνανται νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ συλλογίζωνται, ἀλλὰ τόσον εὐκόλως παρασύρονται ὑπὸ τοῦ χειμάρρου τῶν αἰσθημάτων ὥστε ὅταν ὁ ἐνθουσιασμὸς κυριεύσῃ αὐτὰς, καθίστανται φανατικαὶ εἰς τοσοῦτον μάλιστα βαθμὸν, ὥστε δὲν δύνανται νά ἐπανέλθωσιν εὐκόλως εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν κατάστασιν.

Ὁ ἔρως αὐτῶν, ὅσον ἰσχυρὸς, ὅσον ἐγκάρδιος καὶ ἂν ᾖ, κυρίως εἶναι ἀσταθὴς, ἐνῷ τὸ μῖσός των δείκνυται πάντοτε ἄσπονδον· μόνον ἡ ἐπιρροὴ ἡδέως καὶ θωπευτικοῦ ἔρωτος δύναται νά τὸ διασκεδάσῃ.

Οἱ ἄνδρες ἐργάζονται εἰς τὰ θεμέλια, αἱ δὲ γυναῖκες εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος.

Ὁ ἀνὴρ ἀγαπᾷ νὰ συλλαμβάνῃ τὸ ὅλον, ἡ γυνὴ βλέπει μᾶλλον τὰς λεπτότητας καὶ ἀρέσκεται εἰς τὸ ἀναλύειν τὰ ἀπείρως μικρά.

Ὁ ἀνὴρ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν σκιερὸν καὶ θυελλώδη· ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εὐφραίνεται ὅταν βροντᾷ ὁ κεραυνὸς καὶ τὰ νέφη κρημνίζωνται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ εἰς χειμάρρους βροχῆς. Ἡ γυνὴ, ἀπ' ἐναντίας φρίττει εἰς τὴν θέαν τῆς ἀστραπῆς καὶ εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ κεραυνοῦ συμπτύσσεται μετὰ φόβου ἢ τρέμουσα ρίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀνδρός.

Ἐν τῇ ἴριδι ὁ ἀνὴρ βλέπει μόνον μίαν ἡλιακὴν ἀκτῖνα, ἡ γυνὴ διασκεδάζει μετὰ τῶν ἑπτὰ χρωμάτων. Ποιεῖ ἓν ὅλον ἐκ τοῦ συμβόλου τούτου τῆς εἰρήνης, ἐνῷ ὁ ἀνὴρ ζητεῖ τὰς ἀπείρους ἀκτῖνας τοῦ ἡμικυκλίου ἐν ᾧ κρέμανται.

Ἔνθα ὁ ἀνὴρ μειδιᾷ ἡ γυνὴ καγχάζει, κλαίει δὲ ὅταν ἐκεῖνος εἶναι σιωπηλός, καὶ θρηνεῖ ὅταν ἐκεῖνος κλαίει, ἐὰν δὲ οὗτος θρηνῇ ἐκείνη καταθλίβεται, καὶ ὅμως ἡ πίστις αὐτῆς πολλάκις εἶναι ἰσχυροτέρα τῆς τοῦ ἀνδρός!

Ἀνὴρ ἄνευ θρησκείας ὁμοιάζει ἀσθενῇ θέλοντα νὰ πεισθῇ ὅτι ὑγιαίνει καὶ ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην ἰατροῦ. Γυνὴ ἄνευ θρησκείας εἶναι πλάσμα μανιακὸν καὶ ἀποτρόπαιον· εἶναι ἔτι χεῖρον ὅταν παριστᾷ πρόσωπον εὐφυοῦς.

Εἰς τὰς γυναῖκας καὶ ὁ Κύριος ἀναστὰς κατὰ πρῶτον ἐφάνη καὶ ἠθέλησε νὰ μετριάσῃ τὸν ὑπέρμετρον αὐτῶν ζῆλον, λέγων αὐταῖς· « Μή μου ἅπτεσθε.»

Αἱ γυναῖκες ταχέως πλανῶνται ὑπὸ τοῦ καινοφανοῦς καὶ τοῦ ἐκτάκτου.

Εἰσὶν ἀσυνεπεῖς ἀπέναντι ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀγαπῶσι.

Ἐπιδεκτικαὶ τῆς βαθυτέρας μελαγχολίας, ὠθοῦνται εἰς τὰς ἡδονὰς των μέχρι ἐκστάσεως.

Τὸ αἴσθημα τοῦ ἀνδρὸς κεῖται ἐν τῇ φαντασίᾳ, τὸ τῶν γυναικῶν ἐν τῇ καρδίᾳ.

Ἡ εἰλικρίνεια αὐτῶν εἶναι ἀκρεφνεστέρα τῆς τῶν

ἀνδρῶν, ἡ εὐλάβειά των μᾶλλον ἀκεραία. Εἶσιν ὑπομονητικώτεραι, ἐπιεικέστεραι, πιστότεραι, μᾶλλον ἐλεήμονες καὶ σεμναὶ ἢ ἡμεῖς.

Ἡ γυνὴ εἶναι ἡ δευτέρα σελὶς τοῦ βιβλίου τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ ἀνὴρ μόνος εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, τὸ ἥμισυ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος· εἶναι βασιλεὺς ἄνευ βασιλείου.

Ἡ γυνὴ δὲν ζῇ δὲν ἐνεργεῖ εἰμὴ διὰ τοῦ ἀνδρὸς, ὅταν δὲν ἐπανίσταται κατὰ τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ αὐτῆς.

Τέλος, ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς μόνον εἶναι ὅ,τι δύναται καὶ ὅ,τι ὀφείλει νὰ ἦναι, δὲν δύναται δὲ νὰ ζήσῃ μόνος.

Ε'.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ.

Ἡ φυσικὴ ἱστορία τῆς μορφῆς παρὰ τοῖς διαφόροις ἔθνεσιν ἀποτελεῖ ἓν τῶν ἀδιασείστων καὶ αἰωνίων θεμελίων τῆς ἐν γένει φυσιογνωμικῆς.

Πανταχοῦ δύναται νὰ κατοικήσῃ ἡ τιμιότης καὶ ἡ φρόνησις, ἐν ἑκάστῳ κλίματι καὶ ἐν ἑκάστῳ ἠθικῷ ἐξωτερικῷ, διότι ὁ Θεὸς δὲν παρατηρεῖ οὔτε τὸ ἄτομον οὔτε τὸ κλῖμα, πᾶς δὲ σέβων καὶ τιμῶν αὐ-

τὸν τὸν εὐαρεστεῖ, εἰς οἱονδήποτε λαὸν, εἰς ὁποιονδήποτε κλῖμα καὶ ἂν ἀνήκῃ.

Ἀλλ' εἶναι καταφανὲς ὅτι ἡ ἐλευθερία ὅλως ἐλευθέρα τοῦ Θεοῦ, διὰ τῶν ἐμμέσων αἰτιῶν αἵτινες ὑφίστανται καὶ ἐνεργῶσιν εἰς ἕκαστον κλῖμα καθ' ὁποιονδήποτε ὡρισμένον τρόπον, δημιουργηθεῖσα, ἐν γένει μὲ χαρακτῆρας διαφέροντας τῶν κατ' ἄλλα κλίματα χαρακτήρων, καὶ ὅτι τὸ θεωρεῖν, δι' ἑνὸς μόνου βλέμματος, τὴν συμφωνίαν ταύτην εἰς χιλίας φωνὰς ὅλων τῶν ἐθνικῶν φυσιογνωμιῶν, πρέπει νὰ ἦναι δι' αὐτὸν, ὡς διὰ πᾶν ὂν λογικὸν, θέμα ὑψηλοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἡ ἄπειρος, μὲν εἰς ἕνα δὲ καὶ μόνον σκοπὸν ἀπολήγουσα αὕτη ποικιλία, θέλει διαρκέσει, καὶ ὀφείλει ἀναγκαίως νὰ διαρκέσῃ αἰωνίως. Δι' οἱουδήποτε τρόπου καὶ ἂν ἐξευγενίζηται, μεταμορφοῦται καὶ ἀποθεοῦται πᾶν πρᾶγμα, οὐδὲν θέλει ἐξευγενισθῇ, μεταμορφωθεῖ καὶ ἀποθεωθεῖ, εἰμὴ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν καὶ τὸν ἴδιον βαθμὸν τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ, καθὼς καὶ διὰ τὰ ἄτομα εἶναι θεῖον δῶρον καὶ ἐχέγγυον αἰωνίου χάριτος τὸ ἔχειν φυσιογνωμίαν ἀγχινουστέραν καὶ ὡραιωτέραν τῆς τῶν ἄλλων, καὶ καθὼς ἐπίσης ἐλεύθερον ἔργον χάριτος εἶναι διὰ τὰ ἔθνη, ὅτι ἔσχον τὸ εἶναι καὶ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν ὑπὸ κλῖμα καλὸν, ἔργον, ὅπερ παρασκευάζει εἰς τὰν ἐργάτην αὐτοῦ αἰωνίαν λατρείαν καὶ εὐγνωμοσύνην. Ἐν τούτοις τὰ ἔσχατα γεννήματα τῆς ἀνθρωπότητος δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζωνται· καὶ ταῦτα εἰσὶ

τέκνα τοῦ Πατρὸς τῶν ὅλων, καὶ ὁ πρεσβύτερος ὅλων τῶν ἀδελφῶν εἶναι καὶ αὐτῶν ἀδελφὸς, ἀδελφός των, ὅστις μεταξὺ ὅλων τῶν φυλῶν ἐκλέγει καὶ θέλει ἐκλέγει τοὺς συντρόφους τῆς βασιλείας του.

Ὁποίαν πλουσίαν καὶ περίεργον πηγὴν παρατηρήσεων παρουσιάζουσιν αἱ τοσοῦτον ποικίλαι φυσιογνωμίαι, τόσον διακεκριμέναι καὶ ἰδιάζουσαι εἰς τὰ διάφορα ἔθνη! Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ διερευνήσωμεν ὅλους αὐτῆς τοὺς πολυαρίθμους κλάδους· ὁποῖαι ἀληθῶς διαφοραὶ ἀπὸ τῶν Ἐσκιμὼ μέχρι τῶν Γάλλων!.

Ἐν τούτοις θέλομεν ἐκθέσει συλλογὴν εἰκόνων ἐκ τῶν περιεργοτέρων καὶ χαρακτηριστικωτέρων, κατάλογον σχεδὸν πλήρη ὅλων τῶν ἐθνικῶν τύπων οὓς δὲν δύναται νὰ παραβλέψῃ ὁ φυσιογνώμων.

Διατρέχων τις τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Βορρᾶ, εὑρίσκει ἐν Λαπωνίᾳ, καὶ εἰς τὰ βόρεια τῆς Ταρταρίας φυλήν τινα ἀνθρώπων μικρᾶς κατασκευῆς, καὶ παραδόξου μορφῆς, ὧν ἡ φυσιογνωμία εἶναι ἀγρία καθὼς καὶ τὰ ἤθη αὐτῶν. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, οἵτινες φαίνονται ὡσεὶ ἐκτραπέντες τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, πάντοτε εἰσὶ πολυάριθμοι καὶ κατέχουσι τὰς εὐρυτέρας χώρας. Οἱ Λάπωνες, διακρινόμενοι εἰς Δανοὺς, Σουηδοὺς, Μοσχοβίτας καὶ ἀνεξαρτήτους, οἱ Βοράνδιοι, οἱ Σαμογέται, οἱ βόρειοι Τάρταροι, ἴσως δὲ καὶ οἱ Ὀστιάκοι, ἐν τῷ παλαιῷ κόσμῳ· οἱ Γροιλανδοὶ καὶ οἱ Ἄγριοι, εἰς τὰ βόρεια τῶν Ἐσκιμὼ, ἐν τῷ ἑτέρῳ,

φαίνονται ὅλοι ὡς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς ἥτις ἐκτείνεται καὶ πολλαπλασιάζεται κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν τῶν βορείων θαλασσῶν, ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ ὑπὸ κλῖμα ἀφόρητον πρὸς πάντα τὰ ἄλλα ἔθνη. Ὅλοι οὗτοι οἱ λαοὶ ἔχουσι τὸ πρόσωπον πλατὺ καὶ ὁμαλόν, τὴν ῥίνα σμὴν καὶ πεπιεσμένην, τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ φαιοκιτρίνην καὶ κλίνουσαν πρὸς τὸ μέλαν, τὰ βλέφαρα ἐκτεινόμενα πρὸς τοὺς κροτάφους, τὰς παρειὰς λίαν ὑψωμένας, τὸ στόμα πολὺ μέγα, τὸ πωγώνιον στενόν, τὰ χείλη χονδρὰ καὶ ὑψωμένα, τὴν φωνὴν ἰσχνὴν, τὴν κεφαλὴν μεγάλην, τὰς τρίχας μελαίνας καὶ λείας καὶ τὸ δέρμα μελαγχροινόν· εἰσὶ μικρόσωμοι καὶ πλατεῖς, καὶ ἂν καὶ ἰσχνοί, δὲν ἔχουσι συνήθως ἢ τεσσάρων ποδῶν ὕψος, οἱ δὲ ὑψηλότεροι αὐτῶν τεσσάρων καὶ ἡμίσεως. Ἡ φυλὴ αὕτη, ὡς βλέπομεν, διαφέρει πολὺ τῶν ἄλλων· φαίνεται ὡς ἴδιόν τι γένος οὕτινος ὅλα τὰ ἄτομα δὲν εἶναι εἰμὴ ἐκτρώματα, διότι ἡ διαφορὰ τῶν λαῶν τούτων συνίσταται μόνον εἰς τὴν περισσοτέραν ἢ ὀλιγωτέραν δυσμορφίαν. Οἱ Σαμογέται π. χ. εἰσὶ πλατύτεροι τῶν Λαπώνων, ἔχοντες τὴν κεφαλὴν χονδροτέραν, τὴν ῥῖνα πλατυτέραν, τὴν ὄψιν ἀμαυροτέραν, βραχυτέρας τὰς κνήμας καὶ ἐξέχοντα τὰ γόνατα κόμην δὲ μακροτέραν καὶ ὀλιγώτερον γένειον. Οἱ Γροιλανδοὶ εἰσὶ μελαγχροινότεροι κατὰ τὸ δέρμα ἢ οἱ ἄλλοι, ἔχουσι χρῶμα βαθὺ ἐλαιόχρουν· λέγουσι μάλιστα ὅτι εὑρίσκονται ἐξ αὐτῶν καὶ μαῦροι ὡς οἱ Αἰθίοπες. Παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς τούτοις

αἱ γυναῖκες εἰσὶν ἐπίσης δύσμορφοι ὡς καὶ οἱ ἄνδρες. Αἱ Γροιλανδαὶ εἰσὶ λίαν μικραὶ τὸ ἀνάστημα ἀλλὰ συμμετρικαὶ τὸ σῶμα· ἔχουσι μελανωτέρας τὰς τρίχας, καὶ τὸ δέρμα ὀλιγώτερον λεπτὸν τοῦ τῶν Σαμογετίδων· οἱ μαστοὶ αὐτῶν εἰσὶν ἀπαλοί, καὶ τόσον μακροὶ ὥστε θηλάζουσι τὰ τέκνα των ἀπὸ τῶν ὤμων, αἱ θῆλαι αὐτῶν εἰσὶ μαῦραι ὡς ἄνθρακες, τὸ δὲ χρῶμα τοῦ σώματός των εἶναι λίαν βαθὺ ἐλαιόχρουν. Αὗται ἔχουσι πλατὺ πρόσωπον, μικροὺς ὀφθαλμοὺς λίαν μελανοὺς καὶ ζωηροὺς, χεῖρας καὶ πόδας βραχεῖς, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς Σαμογέτιδας.

Οἱ Ἄγριοι, εἰς τὰ βόρεια τῶν Ἐσκιμὼ, καὶ εἰς τὰ ἀρκτικὰ τῆς νήσου Νέας Γῆς, ὁμοιάζουσι τοὺς Γροιλανδούς· εἶναι ὡς αὐτοὶ μικροῦ ἀναστήματος, ἔχουσι πρόσωπον πλατὺ καὶ ὁμαλὸν, καὶ ῥῖνα σιμὴν, ἀλλ' ὀφθαλμοὺς χονδροτέρους ἀπὸ τοὺς τῶν Λαπώνων. Ὅλοι οὗτοι οἱ λαοὶ ὄχι μόνον ὁμοιάζουσιν ἀλλήλους κατὰ τὴν δυσμορφίαν, τὴν μικρότητα τοῦ ἀναστήματος, τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλ' ὅλοι ἔχουσι καὶ τὰς αὐτὰς σχεδὸν κλίσεις καὶ τὰ αὐτὰ ἤθη· ἐξ ἴσου εἰσὶν ἀγροῖκοι, δεισιδαίμονες καὶ εὐήθεις· δὲν ἔχουν σχεδὸν οὐδεμίαν ἰδέαν περὶ θρησκείας ὡς καὶ περὶ ὑπερτάτου τινος ὄντος· τὸ πλεῖστον εἰσὶν εἰδωλολάτραι, ὅλοι ὅμως εἰς ἄκρον δεισιδαίμονες. Ἐξετάζων τις ὅλους τοὺς ὁμόρους λαοὺς τῆς μακρᾶς ταύτης μερίδος τῆς γῆς ἐν ᾗ κατοικεῖ ἡ λαπωνικὴ φυλὴ, εὑρίσκει ὅτι

οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς αὐτήν. Οἱ Ὀστιάκοι μόνον καὶ οἱ Τογγοῦσοι τοὺς ὁμοιάζουσι. Οἱ Σαμογέται καὶ οἱ Βοράνδιοι οὐδόλως ὁμοιάζουσι τοὺς Ρώσσους· οἱ Λάπωνες κατ' οὐδὲν ὁμοιάζουσι τοὺς Γότθους, τοὺς Δανοὺς καὶ τοὺς Νορβεγούς· οἱ Γροιλανδοὶ ἐπίσης διαφέρουσι τῶν Ἀγρίων τοῦ Καναδᾶ.

Οἱ λαοὶ τῆς Ταρταρίας ἔχουσι τὸ μὲν ἄνω μέρος τοῦ προσώπου πλατὺ καὶ ἐρρυτιδωμένον, ἀκόμη καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νεότητι, τὴν ῥῖνα χονδρὴν καὶ βραχεῖαν, τοὺς ὀφθαλμοὺς βαθεῖς καὶ μικρούς, τὰς παρειὰς λίαν ὑψωμένας, τὸ δὲ κάτω μέρος στενόν, τὸ πωγώνιον μακρὸν καὶ προέχον, τὴν ἄνω σιαγῶνα βεβυθισμένην, μακροὺς καὶ ἀραιοὺς τοὺς ὀδόντας, χονδρὰς τὰς ὀφρῦς καὶ καλυπτούσας τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τὰς βλεφαρίδας πυκνάς, πεπιεσμένον δὲ τὸ πρόσωπον, τὴν ὄψιν σκοτεινὴν καὶ ἐλαιόχρουν, καὶ τὰς τρίχας μελαίνας. Εἰσὶ μετρίου ἀναστήματος, ἀλλ' ἰσχυροὶ καὶ ρωμαλέοι· ὀλίγον ἔχουσι τὸν μύστακα καὶ εἰς μικροὺς θυσάνους ὡς οἱ Σῖναι. Ἔχουσι δὲ χονδροὺς μηροὺς καὶ βραχεῖας κνήμας.

Οἱ Καλμοῦκοι οἵτινες κατοικοῦσι τὰ πέριξ τῆς Κασπίας θαλάσσης, μεταξὺ τῶν Μοσχοβιτῶν καὶ τῶν μεγάλων Ταρτάρων, εἰσὶν ἄνδρες ρωμαλέοι ἀλλ' οἱ δυσμορφώτεροι τοῦ κόσμου· ἔχουσι τόσον πλατὺ καὶ πεπιεσμένον τὸ πρόσωπον ὥστε ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἑτέρου ὀφθαλμοῦ μετρεῖται διάστημα 5 — 6 δακτύλων. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν εἰσὶν ἐξαιρετικῶς μικροί, ἡ δὲ μικροτάτη αὐτῶν ρὶς εἶναι τόσον

σιμὴ ὥστε βλέπει τις εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῶν μόνον δύο ὀπὰς ἀντὶ ρωθώνων. Ἔχουσιν οὗτοι τὰ γόνατα ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἐκτὸς τοὺς δὲ πόδας πρὸς τὰ ἐντός. Οἱ Τάρταροι τοῦ Δαγεστὰν εἰσὶ μετὰ τοὺς Καλμούκους οἱ ἀσχημότεροι ὅλων τῶν Ταρτάρων. Οἱ μικροὶ Τάρταροι, ἢ Νογαῖοι Τάρταροι, ἀπώλεσαν μέρος τῆς δυσμορφίας αὐτῶν συναναμιγέντες μετὰ τῶν Κιρκασίων· καθ' ὅσον προχωρεῖ τις πρὸς ἀνατολὰς, ἐν τῇ ἀνεξαρτήτῳ Ταρταρίᾳ, οἱ χαρακτῆρες τῶν Ταρτάρων πραΰνονται ὀλίγον, ἀλλὰ τὰ ἰδιάζοντα τῇ φυλῇ αὐτῶν χαρακτηριστικὰ πάντοτε μένωσι, καὶ τέλος οἱ Μογγοῦοι Τάρταροι οἵτινες κατέκτησαν τὴν Κίναν, καὶ οἵτινες ἐξ ὅλων τῶν λαῶν τούτων, ἦσαν οἱ μᾶλλον πεπολιτισμένοι, εἰσὶ καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἔτι οἱ ὀλιγώτερον δυσειδεῖς καὶ κακόμορφοι· ἔχουσιν ἐν τούτοις ὡς πάντες οἱ ἄλλοι ὀφθαλμοὺς μικροὺς πρόσωπον πλατὺ καὶ πεπιεσμένον, ὀλίγην γενειάδα, ἀλλὰ πάντοτε μέλαιναν ἢ πυρρὰν καὶ ρῖνα σιμὴν καὶ βραχεῖαν.

Τὸ Ταρταρικὸν αἷμα συνανεμίγη ἀφ' ἑνὸς μετὰ τοῦ Σινικοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου μετὰ τοῦ τῶν ἀνατολικῶν Ρώσσων, καὶ ἐκ ταύτης τῆς ἀναμίξεως δὲν διεκρίθησαν ἐξ ὁλοκλήρου τὰ σημεῖα τῆς φυλῆς ταύτης, διότι ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν Μοσχοβιτῶν πολλαὶ ταρταρικαὶ μορφαὶ, καὶ μολονότι ἐν γένει τὸ ἔθνος τοῦτο εἶναι τοῦ αὐτοιῦ αἵματος μετὰ τῶν ἄλλων Εὐρωπαίων, εὑρίσκονται παρ' αὐτοῖς πολλὰ ἄτομα ἔχοντα τετραγωνικὸν τὸ σχῆμα τοῦ σώματος,

χονδροὺς τοὺς μηροὺς καὶ βραχεῖας τὰς κνήμας, ὡς οἱ Τάρταροι.

Οἱ Σῖναι δὲν διαφέρουσι τῶν Ταρτάρων ὅσον καὶ οἱ Μοσχοβῖται. Δὲν εἶναι μάλιστα βέβαιον ὅτι ἀνήκουσιν εἰς ἄλλην τινα φυλήν· ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ τοῦτο μόνον διὰ τὴν διαφορὰν ἐν γένει τῆς φύσεως, τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἐθίμων τῶν δύο τούτων λαῶν. Οἱ Τάρταροι, ἐν γένει, φυσικῶς εἰσὶν ἀλαζόνες, πολεμικοί, θηρευταί· ἀγαπῶσι τοὺς κόπους καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν, εἰσὶ σκληροὶ καὶ χονδροειδεῖς μέχρι κτηνωδίας. Οἱ Σῖναι εἰσὶν ὅλως ἀντιθέτων ἠθῶν· λαοὶ μαλθακοί, εἰρηνικοί, ράθυμοι, δεισιδαίμονες, ὑπεξούσιοι μέχρι δουλείας, φιλοφρονητικοὶ καὶ περιποιητικοὶ μέχρι ὑπερβολῆς καὶ ἀηδίας. Ἐὰν ὅμως παραβάλῃ τις αὐτοὺς μετὰ τῶν Τατάρων κατὰ τὴν μορφὴν καὶ τὰ χαρακτηριστικά, εὑρίσκει ἀναμφιβόλως ὁμοιότητά τινα μεταξὺ αὐτῶν. Οὕτως οἱ Σῖναι ἔχουσι τὰ μέλη συμμετρικώτατα, εἰσὶ χονδροὶ καὶ παχεῖς, ἔχουσι τὸ πρόσωπον εὐρὺ καὶ στρογγύλον, μικροὺς τοὺς ὀφθαλμούς, τὰς ὀφρῦς μεγάλας, ὑψωμένα τὰ βλέφαρα, μικρὰν δὲ καὶ σιμὴν τὴν ῥῖνα· ὀλίγας μόνον μακρὰς τρίχας ἔχουσιν ὡς μύστακας εἰς ἕκαστον χεῖλος, καὶ ὀλιγίστας εἰς τὸν πώγωνα.

Οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τῆς Νέας Ὁλλανδίας εἰς νότιον πλάτος 16^0, 15′ καὶ εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς νήσου Τιμὸρ, εἰσὶν οἱ ἀθλιέστεροι ἴσως τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντων οἱ μᾶλλον ὁμοιάζοντες τὰ ἄλογα ζῶα. Εἰσὶν ὑψηλοί, εὐθεῖς καὶ ἰσχνοί, ἔχουσι μέλη

μακρὰ καὶ ἐκλελυμένα, κεφαλὴν χονδροειδῆ, στρογγύλον μέτωπον καὶ πυκνὰς ὀφρῦς· κρατοῦσι πάντοτε τὰ βλέφαρα ἡμίκλειστα, συνήθεια τὴν ὁποίαν ἔχουσιν ἐκ παιδικῆς ἔτι ἡλικίας ὅπως προφυλάττωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῶν σκνιπῶν αἵτινες τοὺς ἐνοχλοῦσι πολύ· καὶ ἐπειδὴ οὐδέποτε ἀνοίγουσι τοὺς ὀφθαλμούς, δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ βλέπωσι μακράν, ἂν δὲν ἤγειρον τὴν κεφαλὴν ὡς ἐὰν ἤθελον νὰ ἴδωσί τι ὑπεράνω αὐτῶν. Ἔχουσι δὲ οὗτοι χονδρὰ τὰ χείλη καὶ τὴν ῥῖνα, τὸ δὲ στόμα μέγα· ἀποσπῶσιν, ὡς φαίνεται, τοὺς δύο ἐμπροσθίους ὀδόντας τῆς κάτω σιαγόνος, διότι εἰς ὅλους ἐλλείπουσι, καὶ εἰς ἄνδρας καὶ εἰς γυναῖκας καὶ εἰς νέους καὶ εἰς γέροντας. Δὲν ἔχουσι μύστακας, τὸ δὲ πρόσωπόν των εἶναι ἐπίμηκες καὶ λίαν δυσάρεστον· ἡ κόμη των δὲν εἶναι μακρὰ καὶ λεία καθὼς ὅλων σχεδὸν τῶν Ἰνδῶν, ἀλλὰ βραχεῖα μελανὴ καὶ οὖλη ὡς ἡ τῶν Μαύρων (Nègres) τῆς Γουϊνέας.

Ὑπάρχουσι τοσαῦται ποικιλίαι εἰς τὴν μαύρην καθὼς καὶ εἰς τὴν λευκὴν φυλήν. Οἱ Μαῦροι τῆς Γουϊνέας εἰσὶ λίαν δύσμορφοι καὶ ἔχουσιν ἀνυπόφορον τινὰ ὀσμήν. Οἱ τοῦ Σοφάλα καὶ τῆς Μοζανβικῆς εἰσὶν ὡραῖοι καὶ οὐδεμίαν κακὴν ὀσμὴν ἔχουσιν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ διαιρέσωμεν τοὺς μαύρους εἰς διάφορα φῦλα· διαστέλλονται δὲ εἰς δύο κυρίως· τοὺς Μαύρους (Nègres) καὶ τοὺς Κάφρους. Τὰ δύο ταῦτα εἴδη τῶν μαύρων ἀνθρώπων ὁμοιάζουσι μᾶλλον κατὰ τὸ χρῶμα ἢ κατὰ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ

προσώπου· αἱ τρίχες αὐτῶν, τὸ δέρμα, ἡ ὀσμὴ τοῦ σώματος, τὰ ἤθη καὶ ἡ φύσις αὐτῶν εἰσὶν ἐπίσης διάφορα. Ἐξετάζων τις ὅλους τοὺς λαοὺς οἵτινες ἀποτελοῦσιν ἑκάστην τῶν μαύρων τούτων φυλῶν, βλέπει τοσαύτας ποικιλίας ὅσας καὶ εἰς τὰς λευκὰς φυλὰς, καὶ ἀπαντᾷ ὅλας τὰς παραλλαγὰς, ἀπὸ τοῦ φαιοῦ μέχρι τοῦ μέλανος, καθὼς μεταξὺ τῶν λευκῶν εὑρίσκει ὅλας τὰς παραλλαγὰς ἀπὸ τοῦ φαιοῦ μέχρι τοῦ λευκοῦ. Προτιμῶσι τοὺς μαύρους τῆς Ἀγγόλας τῶν τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου διὰ τὴν δύναμιν τοῦ σώματος, ἀλλ' οἱ τελευταῖοι δὲν ἔχουσι δυσάρεστον ὀσμὴν ὡς οἱ πρῶτοι, ἔχουσι δὲ καὶ τὸ δέρμα ὡραιότερον καὶ μελανότερον, τὸ σῶμα εὐσχημότερον, ὀλιγώτερον τραχεῖς τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου, πραότερον τὸ ἦθος καὶ εὐθετότερον τὸ ἀνάστημα.

Ἐξ ὅλων τῶν μαύρων οἱ Σενεγάλιοι εἰσὶν οἱ εὐσχημότεροι, εὐαγωγότεροι καὶ ἐπιτηδειότεροι εἰς οἰκιακὰς ἐργασίας. Οἱ μαῦροι τῆς Γουϊνέας εἰσὶ λίαν περιωρισμένου πνεύματος, πολλοὶ μάλιστα φαίνονται αὐτόχρημα εὐήθεις, ἀλλὰ ἔχουσιν ἱκανὸν αἴσθημα, ἀγαθὴν καρδίαν, καὶ τὰ σπέρματα ὅλων τῶν ἀρετῶν.

Οἱ Ὀττεντῶτοι δὲν εἶναι κυρίως μαῦροι, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων οἵτινες πλησιάζουσι πρὸς τοὺς λευκοὺς, καθὼς οἱ **Μαῦροι (Maures)** τῆς λευκῆς φυλῆς πλησιάζουσι πρὸς τοὺς μέλανας. Οἱ Ὀττεντῶτοι οὗτοι εἰσὶν, ἄλλως τε ἐκ τοῦ εἴδους τῶν Ἀγρίων· λίαν σιμὴν ἔχουσι τὴν ῥῖνα, χονδρότατα τὰ χείλη καὶ

μάλιστα τὸ ἄνω, τοὺς ὀδόντας λευκούς, πυκνὰς τὰς ὀφρῦς καὶ τὴν κεφαλὴν μεγάλην, ἰσχνὸν δὲ τὸ σῶμα καὶ τὰ μέλη λεπτά.

Οἱ Ἄγριοι τοῦ Καναδᾶ καὶ τῶν ὁμόρων τόπων εἰσὶν ἀρκετὰ μεγάλοι, ρωμαλέοι καὶ ἰσχυροί· ὅλοι ἔχουσι κόμην καὶ ὀφθαλμοὺς μελανούς, λευκοτάτους ὀδόντας, ὄψιν μελάγχρουν, μικρὸν μύστακα καὶ οὐδεμίαν τρίχα εἰς ἄλλο τι μέρος τοῦ σώματος· εἰσὶ τραχεῖς καὶ ἀκάματοι εἰς τὸ βάδισμα, καὶ ἐλαφροὶ εἰς τὸν δρόμον· ὑποφέρουσι τὴν πείναν ὅσον καὶ τὴν μεγαλητέραν ὑπερβολὴν τῆς τροφῆς. Εἰσὶ τολμηροί, θαρραλέοι, ἀλαζόνες, ἐμβριθεῖς καὶ σώφρονες· τέλος, τόσον πολὺ ὁμοιάζουσι τοὺς ἀνατολικοὺς Ταρτάρους κατὰ τὸ χρῶμα τοῦ δέρματος, τῆς κόμης καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς καὶ κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὰ ἤθη, ὥστε ἤθελέ τις νομίσει αὐτοὺς τῆς ἰδίας φυλῆς ἐὰν δὲν τοὺς ἐθεώρει κεχωρισμένους ἀπ' ἀλλήλων δι' εὐρείας θαλάσσης· εὑρίσκονται ὅμως ὑπὸ τὸν αὐτὸν παράλληλον, καὶ τοῦτο δεικνύει πόσον τὸ κλῖμα ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς χροιᾶς, ἐπὶ τῆς μορφῆς καὶ ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος ἐπίσης τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἠθῶν τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ Ἀμερικανοὶ εἰσὶν ἄξιοι παρατηρήσεως καθ' ὅτι μέγας ἀριθμὸς αὐτῶν στερεῖται ὀφρύων, καὶ ἅπαντες μύστακος. Ἐκ μόνης τῆς ἐλλείψεως ταύτης δὲν δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι εἰσὶν ἐξησθενημένοι κατὰ τὸν γεννητικὸν αὐτῶν ὀργανισμόν, ἀφοῦ οἱ Τάρταροι καὶ οἱ Σῖναι, τῶν αὐτῶν σχεδὸν χαρα-

κτήρων, πολὺ ἀπέχουσι τοῦ νὰ μὴ ἦναι γόνιμοι καὶ ἐπιρρεπεῖς εἰς τὸν ἔρωτα. Μ' ὅλα ταῦτα, οἱ Σῖναι καὶ οἱ Τάρταροι δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀγένειοι, διότι αὐξάνει εἰς τὸ χεῖλος αὐτῶν κατὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος θυσανοειδὴς μύσταξ καὶ τρίχες τινὲς εἰς τὰ κάτω τοῦ πώγωνος.

Οἱ Περουβιανοὶ δὲν ἔχουσι λίαν ὑψηλὸν τὸ ἀνάστημα, ἀλλ' εἰ καὶ μικροὶ, εἰσὶν ἀρκετὰ καλῶς ἐσχηματισμένοι. Ὑπάρχουσιν, ἀληθῶς, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐκτροματικοὶ διὰ τὴν μικρότητά των, ἄλλοι πάλιν κωφοὶ, νωθροὶ, τυφλοὶ καὶ βωβοὶ, καὶ ἄλλοι στερούμενοι μέλους τινος ἐκ γενετῆς. Ὡς φαίνεται, αἱ ὑπερβολικαὶ ἐργασίαι, αἱ ἐπιβληθεῖσαι ὑπὸ τῆς βαρβαρότητος τῶν Ἱσπανῶν, παρήγαγον τοσούτους ἐλλειπεῖς ἀνθρώπους. Κρίνων τις ἐκ τοῦ πόθου καὶ τῆς μανίας τῶν Ἀμερικανῶν εἰς τὸ νὰ μεταμορφῶσι καὶ ἀσχημίζωσιν ἑαυτοὺς, ἤθελεν εἰπεῖ ὅτι οὐδόλως εὐχαριστοῦνται ἐκ τῆς συμμετρίας τοῦ σώματος καὶ τῶν μελῶν αὐτῶν. Δὲν ὑπάρχει λαὸς εἰς τὸμέρος τοῦτο τοῦ κόσμου, ὅστις δὲν ἔχει τὴν συνήθειαν τοῦ μεταβάλλειν τεχνητῶς ἢ τὸ σχῆμα τῶν χειλέων, ἢ τὴν κόγχην τοῦ ὠτὸς, ἢ τὴν περιφέρειαν τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐντυπόνειν εἰς αὐτὰ παράδοξα σχήματα.

Οἱ Μογγόλοι καὶ οἱ λοιποὶ λαοὶ τῆς Ἰνδικῆς χερσονήσου ὁμοιάζουσι πολὺ τοὺς Εὐρωπαίους κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ, ἀλλὰ διαφέρουσι μᾶλλον ἢ ἧττον κατὰ τὴν χροιάν. Οἱ Μογγόλοι εἰσὶν ἐλαιόχροες, ἂν καὶ εἰς τὴν Ἰνδικὴν

γλῶσσαν μογγόλος σημαίνει λευκός. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν εἰσὶ λίαν καθαραὶ καὶ συχνότατα λούονται· ἔχουσι τὸ χρῶμα τῶν ἀνδρῶν, καὶ λίαν μακροὺς τοὺς μηροὺς καὶ τὰς κνήμας, τὸ δὲ σῶμα ἀρκετὰ βραχύ, ἀντιθέτως τοῦ τῶν γυναικῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἐὰν ἐξετάσωμεν τοὺς λαοὺς τοὺς κατοικοῦντας εἰς εὐκρατότερα κλίματα, θὰ εὕρωμεν ὅτι οἱ ἐν ταῖς ἀρκτικαῖς χώραις τῶν Μογγόλων καὶ τῆς Περσίας, οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Τοῦρκοι, οἱ Γεωργιανοί, οἱ Μιγρελιανοί, οἱ Κιρκάσιοι, ὡς καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης, εἰσὶν οἱ ὡραιότεροι, οἱ λευκότεροι καὶ συμμετρικώτεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, καὶ ὅτι, ἂν καὶ πολὺ ἀπέχῃ ἡ Κασημίρη τῆς Ἱσπανίας καὶ ἡ Κιρκασία τῆς Γαλλίας, οὐχ ἧττον ὑπάρχει μοναδικὴ ὁμοιότης μεταξὺ τῶν τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων διαφερόντων τούτων λαῶν, εἰς ἴσην ὅμως ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ ἀπόστασιν κατῳκημένων. Τὸ γένος τῶν Γεωργιανῶν εἶναι ὡραιότερον τοῦ τῆς Κασημίρης. Οὐδόλως βλέπει τις ἐκεῖ δυσειδῆ πρόσωπα, ἡ δὲ φύσις διέχυσεν εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν γυναικῶν χάριτας οὐδαμῶς ἀλλαχοῦ ἀπαντωμένας. Εἰσὶν ὑψηλαί, εὔμορφοι καὶ λεπταὶ περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ ἔχουσι θελκτικήν τινα ὄψιν. Καὶ οἱ ἄνδρες εἰσὶν ὡραιότατοι καὶ φύσει πνευματώδεις· ἠδύναντο δὲ νὰ προοδεύσωσιν εἰς τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας ἀλλ' ἡ κακὴ ἀγωγὴ καθιστᾷ αὐτοὺς ἀμαθεῖς καὶ φαυλοήθεις, καὶ ἐν οὐδεμιᾷ ἴσως χώρᾳ ἡ ἀκολασία

καὶ ἡ οἰνοποσία εὑρίσκεται εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὡς ἐν Γεωργίᾳ. Μεθ' ὅλας ὅμως αὐτῶν τὰς κακίας οἱ Γεωργιανοὶ δεικνύονται πολιτιστικοὶ, φιλάνθρωποι, ἐμβριθεῖς καὶ μετριόφρονες· σπανίως δὲ ὀργίζονται, ἂν καὶ ἦναι ἐχθροὶ ἀδιάλλακτοι ὅταν τρέφωσι μῖσος κατά τινος. Ἐπίσης ὡραῖοι ὡς οἱ Γεωργιανοὶ καὶ οἱ Κιρκάσιοι, εἰσὶ καὶ οἱ Μιγρελιανοὶ, καὶ φαίνεται ὅτι μίαν μόνον φυλὴν ἀποτελοῦσιν οἱ τρεῖς οὗτοι λαοί.

Οἱ Τοῦρκοι εἰσὶ ρωμαλέοι καὶ ἀρκετὰ καλῶς κατεσκευασμένοι, σπανίως δὲ εὑρίσκονται παρ' αὐτοῖς κυφοὶ καὶ χωλοί. Συνήθως αἱ γυναῖκες αὐτῶν εἰσὶν ὡραῖαι καὶ ἄνευ ἐλλείψεως, καὶ λευκόταται, διότι ὀλίγον τοῦ οἴκου ἐξέρχονται, ἐξερχόμεναι δὲ εἰσὶ πάντοτε κεκαλυμμέναι.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἰουδαίας ὁμοιάζουσι τοὺς ἄλλους Τούρκους, ἐκτὸς μόνον ὅτι εἶναι ὀλίγον μελαγχροινότεροι τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Εὐξείνου, καθὼς καὶ οἱ Ἄραβες εἰσὶ μελανότεροι τῶν Σύρων, ὡς μεσημβρινώτεροι.

Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν· οἱ κάτοικοι τῶν βορείων τῆς Ἑλλάδος μερῶν εἰσὶ λευκότατοι, οἱ δὲ τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν νήσων μελαγχροινότεροι. Οἱ Ἕλληνες, οἱ Νεαπολιτανοὶ, οἱ Κόρσοι, οἱ Σικελοὶ, οἱ Σάρδοι καὶ οἱ Ἰσπανοὶ, ὡς ὑπὸ τὸν αὐτὸν παράλληλον εὑρισκόμενοι εἰσὶν ὅμοιοι κατὰ τὴν χροιὰν, εἰσὶ δηλ. ὅλοι μελαγχροινότεροι τῶν Γάλλων, Ἄγγλων καὶ Γερμανῶν, τῶν Πολωνῶν, Μολδαυῶν καὶ Κιρκασσίων,

καὶ ὅλων τῶν κατοίκων τῆς βορείου Εὐρώπης μέχρι τῆς Λαπωνίας, ἔνθα ὡς παρετηρήσαμεν, κατοικοῦσιν διαφόρου τινὸς εἴδους ἄνθρωποι.

Οἱ Ἱσπανοὶ εἰσὶν ἰσχνοὶ καὶ μικροί. Ἔχουσι λεπτὸν σῶμα ὡραίαν κεφαλήν, ὁμαλὰ χαρακτηριστικὰ ὡραίους ὀφθαλμοὺς καὶ καλῶς τεταγμένους ὀδόντας, ἀλλ' ἡ ὄψις αὐτοῦ εἶναι πελιδνὴ καὶ ἀμαυρά. Τὰ παιδία γεννῶνται λίαν λευκὰ καὶ ὡραῖα, αὐξάνοντα ὅμως, ἐκπληκτικῶς ἀλλάσσουσιν ὄψιν· ὁ ἀὴρ τὰ καθιστᾷ πελιδνὰ καὶ ὁ ἥλιος τὰ καίει· εὐκόλως δὲ ἀναγνωρίζεται ὁ Ἱσπανὸς μεταξὺ ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν.

Δὲν εἶναι ὅμως παράδοξον ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου τὸν χαρακτῆρα τῆς κοινῆς αὐτῶν πατρίδος Ἀνατολῆς δηλ. τὴν βραχεῖαν, μελανὴν καὶ οὖλην κόμην, τὴν ἀμαυρὰν ὄψιν, τὸ ὀξὺ πωγώνιον καὶ τὰ χονδρὰ αὐτῶν χείλη; Ἡ κατεσπευσμένη αὐτῶν διάλεκτος καὶ τὸ ζωηρὸν καὶ σύντομον αὐτῶν βάδισμα τῆς αὐτῆς φαίνονται ἀρχῆς.

Μεταξὺ τῶν ὑπὸ τὸ ρωσσικὸν σκῆπτρον τοσούτων διαφόρων λαῶν, ἐὰν ἐκτὸς τῶν κατοίκων τῆς εὐρείας Σιβηρίας ἐξετάσωμεν μόνον τοὺς κυρίως λεγομένους Ρώσσους, οἵτινες ἐκτείνονται ἀπὸ τῶν συνόρων τῆς Φιλλανδίας, τῆς Ἐσθονίας καὶ τῆς Λιβονίας, μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Ἀσίας, τὸ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητον ἐν πρώτοις εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο εἶναι ἡ καταπληκτικὴ αὐτοῦ δύναμις τὴν ὁποίαν

ἀγγέλλει εὐρὺ στῆθος καὶ κολοσσαῖος τράχηλος, ὅμοιος πρὸς τὸν τοῦ Φαρνεσίου Ἡρακλέους. Κόμη καὶ μύσταξ μέλας, πυκνὸς καὶ σκληρός, ὀφθαλμοὶ βεβυθισμένοι καὶ μαῦροι ὡς ὁ γαγάτης καὶ μέτωπον στενὸν καὶ ἀπολῆγον εἰς τὴν ῥῖνα διὰ καμπυλώσεως. Ἐνίοτε τὸ στόμα εἶναι λεπτὸν ἀλλὰ συνήθως χονδροειδὲς εὐρέως διασχιζόμενον καὶ ἐκτεινόμενον εἰς δύο χονδρὰ χείλη. Παρὰ ταῖς γυναιξὶ τὰ ὀγκώδη ὀστᾶ τῶν μήλων, οἱ εἰσέχοντες κρόταφοι καὶ ἡ σιμὴ ῥὶς συνάπτουσα μέτωπον κυρτὸν, δὲν παρουσιάζουσι χαρακτῆρας ἰδανικῆς τινος ὡραιότητος. Κατά τινα ἡλικίαν καὶ τὰ δύο φῦλα εὐκόλως ἀποκτῶσιν εὐσαρκίαν, ἡ δὲ γονιμοποιὸς αὐτῶν δύναμις ὑπερβαίνει πᾶσαν προσδοκίαν.

Ὁ Γερμανὸς αἰσχύνεται νὰ μὴ γνωρίζῃ ὅλα· ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἐκληφθῇ ἀμαθὴς τὸν τρομάζει, καὶ ὅμως ἡ ἐπιφύλαξις αὐτοῦ τῷ δίδει ἦθος ἀνθρώπου περιωρισμένου. Δείκνυται ἀλαζὼν ἐκ σταθερᾶς κρίσεως καὶ χρηστῶν ἠθῶν. Εἶναι ἄριστος στρατιώτης, καὶ ἴσως ὁ μᾶλλον πεπαιδευμένος ἁπάσης τῆς Εὐρώπης. Εἶναι ἐφευρετικὸς ἀλλὰ τόσον ὀλίγον καυχᾶται διὰ τοῦτο, ὥστε οἱ ξένοι ἀπολαμβάνουσι τὴν τιμὴν τῶν ἀνακαλύψεών του χωρὶς ποσῶς νὰ ἀγνοῇ τοῦτο. Ἡ ἁπλότης αὐτοῦ καὶ ἡ εὐμένεια καλύπτονται ὑπὸ ὖφος δύστροπον, καὶ ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχὴ ὅπως κατίδῃ τις τὴν ποικιλίαν τῶν χαρακτηριστικῶν του. Σπανίως γνωρίζει ὁ Γερμανὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀξίαν, καὶ ἐκπλήττεται πολὺ ὅταν τῷ

ὑποδείξωσιν αὐτήν. Ἡ εἰλικρίνεια, ὁ ἔρως τῆς ἐργασίας καὶ ἡ διάκρισις, εἰσὶν αἱ τρεῖς βάσεις τοῦ χαρακτῆρος του. Δὲν ἀσχολεῖται μετὰ τοῦ πνεύματος ἀλλὰ τρέφεται μᾶλλον διὰ τοῦ αἰσθήματος. Ἡ ὡραία ἠθικὴ εἶναι ἡ ἐπίχρωσις ἐξ ἧς θέλει νὰ λάμπωσιν ὅλα τὰ ἔργα τῆς τέχνης· τοὐντεῦθεν ἡ ἄκρα αὐτοῦ ἐπιήκεια πρὸς τόσα τέρατα ἄτινα φέρουσι τὸ προσωπεῖον τοῦτο. Τὸ ἐπικὸν καὶ λυρικὸν αὐτοῦ πνεῦμα ἀκολουθεῖ ὁδὸν μονήρη, ἐν ᾗ πλανᾶται εἰς γιγαντιαῖας σκιὰς καὶ οὐδόλως ὁδηγεῖται ὑπὸ φωτινῶν φαντασμάτων. Μέτριος εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἐγκοσμίων ἀγαθῶν, ὀλίγην ἔχει κλίσιν εἰς τὰς ἡδονὰς καὶ ἀποφεύγει τὰς παρεκτροπάς. Ἀφ' ἑτέρου εἶναι τακτικὸς, δύσκολος καὶ ἧττον εὐκοινώνητος ἢ οἱ γείτονες αὐτοῦ.

Μεταξὺ ὅλων τῶν ἐθνῶν οἱ Γάλλοι εἰσὶ κατ' ἐξοχὴν αἱματώδεις. Ἀγαθὸς, ἐλαφρὸς, μεγάλαυχος καὶ πνευματώδης, ὁ Γάλλος, διατηρεῖ εὐχάριστον τινα εὐθυμίαν μέχρι καὶ τοῦ ἐσχάτου γήρως. Πρόθυμος πάντοτε εἰς τὰς τέρψεις εἶναι ὁ τελειότερος ἄνθρωπος τῆς κοινωνίας. Εἶναι λίαν εὔκολος εἰς τὰς παραφορὰς, ἀλλ' ἐπιτρέπει αὐτὰς καὶ τοῖς ἄλλοις, ἀρκεῖ ν' ἀναγνωρίσωσιν ἑαυτοὺς ξένους καὶ νὰ τῷ ἀφήσωσι τὴν τιμὴν τοῦ νὰ ᾖναι Γάλλος. Τὸ βάδισμα αὐτοῦ εἶναι πηδηκτὸν, ἡ προφορὰ αὐτοῦ ἄνευ τόνου καὶ ἡ ἀκοὴ ἄνευ ἀκριβείας. Ἡ φαντασία αὐτοῦ ἐπιδιώκει τὰς λεπτότητας τῶν πραγμάτων μὲ ταχύτητα δευτερολέπτου ἐκκρεμοῦς, ἀλλὰ σπα-

νίως παράγει τοὺς δυνατοὺς καὶ διακεκριμένους ἐκείνους κτύπους ἱκανοὺς νὰ διεγείρωσι τὴν προσοχὴν ἑνὸς ἔθνους. Τὸ πνεῦμα εἶναι δεδομένον εἰς τὸν Γάλλον. Ἡ καθαρὰ αὐτοῦ μορφὴ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀγγέλλει μυρία εὐάρεστα πράγματα. Οὐδόλως γνωρίζει νὰ σιωπᾷ· καὶ ἐὰν τὸ στόμα αὐτοῦ ἦναι κλειστὸν, οἱ ὀφθαλμοί του, καὶ αὐτοὶ οἱ μῦς τοῦ προσώπου του ὁμιλοῦσι. Εἶναι ἀδόλεσχος καὶ λίαν θορυβώδης ἐνίοτε, ἀλλ' ἡ φυσικὴ αὐτοῦ ἀγαθότης καλύπτει ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐλλείψεις. Ὅσον καθαρὰ καὶ διακεκριμένη καὶ ἂν ᾖ ἡ μορφὴ αὐτοῦ, δυσκόλως περιγράφεται, διότι οὐδὲν ἔθνος ἔχει τόσον ὀλίγα ἐμφαντικὰ σημεῖα καὶ τοσαύτας κινήσεις. Ὁ Γάλλος ἐκφράζει τὰ πάντα διὰ τῆς φυσιογνωμίας αὐτοῦ καὶ τῶν σχημάτων καὶ οὐδὲν δύναται νὰ ὑποκρύψῃ.

Ὁ Ἄγγλος ἔχει εὐθὺ τὸ βάδισμα, καὶ ἵσταται μὲ ὀρθὸν καὶ ἀκίνητον τὸ σῶμα. Ἰσχυρὰ ἔχων νεῦρα, ἀντέχει εἰς τὰς βιαίας ἀσκήσεις. Ὅ,τι δὲ διακρίνει αὐτὸν ἰδιαζόντως ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐθνῶν εἶναι τὸ στρογγύλον καὶ ὁμαλὸν τῶν μυῶν τοῦ προσώπου αὐτοῦ. Ἐν τῇ σιωπῇ καὶ τῇ ἡσυχίᾳ δὲν ἀποκαλύπτει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἱκανότητα ἣν κέκτηται εἰς μέγαν βαθμόν. Ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ ἀκινητεῖ καὶ οὐδόλως ζητεῖ νὰ ἀρέσκηται· ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ εἶναι ἁπλοῦς ὡς καὶ ἡ στάσις του. Οὐδέποτε δολιεύεται ἀλλ' εἶναι πολὺ προσεκτικός, καὶ εἶναι ἀνώτερος ὁ ἐπιχειρῶν νὰ ἐξαπατήσῃ αὐτόν.

Δίαν γενναῖος ὅπως ζητήσῃ ἔριδα, δὲν συνέρχεται

πλέον, ἅπαξ ἐρεθισθείς. Οὐδόλως φροντίζων νὰ φανῇ διάφορος ἢ ὁποῖος εἶναι, βδελύττεται τὰς ἀξιώσεις τῶν γειτόνων του ἐκείνων οἵτινες ἐγκαυχῶνται διὰ πλεονεκτήματα ἅπερ δὲν ἔχωσι. Εἰς τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον προσέχων, ὀλίγον ἀνησυχεῖ διὰ τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ ἀφίνει νὰ τὸν νομίζωσι παράξενον. Ἡ φαντασία αὐτοῦ ὁμοιάζει τὸν γαιάνθρακα ὅστις χωρὶς νὰ ἐκβάλλῃ φλόγας καὶ λάμψιν παράγει μεγίστην θερμότητα.

Ὁ Ἄγγλος ἔχει ὑπομονὴν κρατερὰν εἰς τὰς ἐφευρέσεις. Εἶναι ἀκλόνητος εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ, καὶ ἡ εὐστάθεια αὕτη ἐδημιούργησε καὶ διετήρησε τὸ ἐθνικὸν αὐτοῦ πνεῦμα καὶ τοὺς νόμους τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ· αὕτη ἀνέπτυξε τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν ναυτικὴν αὐτοῦ δύναμιν. Ἡ τιμιότης καθιστᾷ αὐτὸν αὐστηρὸν τηρητὴν τοῦ λόγου του. Δὲν εἶναι ἀκόλαστος ἐκ κλίσεως ἀλλὰ στηλιτεύει πολλάκις τὴν θεωρίαν τῆς κακίας.

Εἰρηνικὸς, ἀπαθὴς καὶ περιωρισμένος ὁ Ὁλλανδὸς, φαίνεται ὅτι οὐδὲν ἐπιθυμεῖ. Τὸ βάδισμα αὐτοῦ καὶ τὸ βλέμμα οὐδεμίαν ἔχουσιν ἔκφρασιν· δυνατὸν δὲ νὰ ὁμιλῇ τις ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους μετὰ Ὁλλανδοῦ χωρὶς οὗτος νὰ ἐκφέρῃ γνώμην τινα. Δὲν εἶναι ἄνθρωπος ἱκανὸς νὰ πλεύσῃ εἰς τὴν τρικυμιώδη θάλασσα τῶν παθῶν· καὶ δύναται νὰ ἴδῃ ἐν αὐτῇ ὅλα τὰ ἔθνη χωρὶς νὰ συγκινηθῇ. Ἡ ἰδιοκτησία καὶ ἡ ἀνάπαυσις εἶναι τὰ μόνα αὐτοῦ εἴδωλα, διὸ καὶ ἐνασχολεῖται μόνον εἰς τέχνας δυναμένας νὰ τῷ

χορηγήσωσιν αὐτά. Ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῦ ἐξασφαλῖσαι ἥσυχον ἰδιοκτησίαν συνίστησι καὶ τὴν οὐσίαν αὐτὴν τῶν πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν αὐτοῦ νόμων. Ὀλίγον ἐπηρεαζόμενος ὑπὸ τῶν ἐρίδων τῶν γειτόνων αὐτοῦ περὶ νοητικῶν ἀντικειμένων, εἶναι λίαν ἀνεξίθρησκος, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ θίγηται τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ λατρεία αὐτοῦ. Ὁ κύριος τύπος τοῦ ἔθνους τούτου φαίνεται ἐν τοῖς φιλολογικοῖς αὐτοῦ ἔργοις· ποίησις καὶ φαντασία ὀλίγον τῷ ἐνδιαφέρουσι. Μέτωπον ὑψηλόν, ὀφθαλμοὶ ἡμίκλειστοι, ρὶς σαρκώδης, παρειαὶ κρεμάμεναι, στόμα ἀνοικτόν, πεπλατυμένα χείλη καὶ εὐρὺ πωγώνιον ἰδοὺ τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ Ὁλλανδοῦ.

Ὅλως ψυχὴ εἶναι ἡ φυσιογνωμία τοῦ Ἰταλοῦ· ἡ γλῶσσα αὐτοῦ διηνεκὴς θαυμασμὸς καὶ χειρονομία. Εἶναι θαυμασίως κατεσκευασμένος, διότι ἐν τῇ χώρᾳ αὐτοῦ κατοικεῖ ἡ ὡραιότης. Μέτωπον βραχύ, προέχοντα ὀστᾶ τῶν μήλων, ρὶς κανονικὴ καὶ στόμα κομψόν, μαρτυροῦσι περὶ τῶν δικαιωμάτων συγγενείας ἅπερ ἔχει μετὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Τὸ πῦρ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ δεικνύει πόσον τὸ καλὸν κλῖμα ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν νοητικῶν δυνάμεων. Ἡ πάντοτε ζωηρὰ αὐτοῦ φαντασία συμπαθεῖ πρὸς πᾶν τὸ περὶ αὐτήν. Τὸ πνεῦμα αὐτοῦ φαίνεται ὡς ἀπαύγασμα τῆς δημιουργίας ἁπάσης. Τὸ πᾶν, τέλος, παρὰ τῷ Ἰταλῷ εἶναι ποίησις, τὸ πᾶν μουσική, τὸ πᾶν ἆσμα, καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς τέχνης εἶναι ἰδιοκτησία αὐτοῦ. Ὁ ὄχλος

μόνον ἐν Ἰταλίᾳ δύναται νὰ ἐκληφθῇ δόλιος· ἐν τῇ λοιπῇ κοινωνίᾳ ἀπαντῶνται τὰ τιμιώτερα καὶ γενναιότερα αἰσθήματα.

Οἱ Ἑλβετοί, ἐκτὸς τοῦ ἀφελοῦς αὐτῶν βλέμματος, δὲν ἔχουσιν ἰδίαν φυσικὴν φυσιογνωμίαν. Διαφέρουσι μεταξύ των ὅσον καὶ οἱ μᾶλλον ἀπ' ἀλλήλων μεμακρυσμένοι λαοί, ἕκαστον δὲ τμῆμα (Canton) παρουσιάζει ἐπαισθητοτάτας διαφοράς. Οἱ Ζυριχαῖοι π. χ. εἰσὶ μετρίου ἀναστήματος, μᾶλλον ἰσχνοὶ ἢ παχεῖς· ἔχουσι ρῖνα συνήθη, ὀφθαλμοὺς ἄνευ ζωηρότητος, καὶ μέτρια χαρακτηριστικά. Ἐξαιρουμένων τῶν ὡραίων, οἱ νέοι εἰσὶ θελκτικοί, ἀλλὰ ταχέως μεταβάλλονται. Οἱ Βερναῖοι ἔχουσιν εὐθὺ καὶ ὑψηλὸν τὸ ἀνάστημα, καθαρὰν τὴν ὄψιν, ἀπαλὴν τὴν σάρκα καὶ τὸ ἦθος θαρραλέον. Τὸ τμῆμα δὲ τῆς Ζυρίχης παρέχει ἀνθρώπους σχεδὸν ὁμοίους ἀλλήλοις, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἱματισμοῦ, ὅστις ἐπίσης εἶναι σημεῖον φυσιογνωμικόν.

Οὕτω λοιπόν, βλέπομεν ὅτι ἡ φυσικὴ ἱστορία τῶν ἐθνικῶν φυσιογνωμιῶν, παρέχει μελέτην ὅλως φιλοσοφικὴν, κυρίαν βάσιν τῆς φυσιογνωμικῆς ἐπιστήμης.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀποβλέπει οὔτε εἰς τὸ ἄτομον οὔτε εἰς τὸ κλῖμα, ἀλλ' ἀνταμείβει τὰς τιμίας καρδίας, ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ ἔθνος αὐτῶν καὶ ἡ χώρα. Οὐχ ἧττον ἕκαστον κλῖμα, ὡς ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ στοιχείων, παράγει χαρακτῆρας οὐσιωδῶς διακεκριμένους, ἡ δὲ ἁρμονικὴ σχέσις τῶν

διαφόρων ἐθνῶν πρέπει νὰ παρουσιάζει ἐνώπιον τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τῶν λογικῶν αὐτοῦ πλασμάτων θέαμα διδακτικώτατον καὶ λίαν ἐνδιαφέρον. Ἡ ἄπειρος μὲν, ἀλλ' ἐνιαία αὕτη ποικιλία θέλει διαρκέσει ἐπὶ αἰῶνας αἰώνων. Τὰ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δυνατὸν νὰ μεταβληθῶσι, πάντοτε ὅμως θέλουσι πηγάζει ἐκ τῆς ἀρχικῆς αὐτῶν οὐσίας καὶ θέλουσι μένει πιστὰ εἰς τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα. Οὐδέποτε εἶδός τι θέλει καταπωθῆ ὑφ' ἑτέρου, οὐδέποτε ὄν τι θέλει μεταμορφωθῆ εἰς ἕτερον.

Ἀλλ' ὅμως ἐὰν ἦναι ἀναντίρρητον ὅτι ὡραία φυσιογνωμία καὶ πλούσιος ὀργανισμὸς εἰσὶν ἀληθῶς οὐράνια χαρίσματα παντὶ τῷ μετέχοντι αὐτῶν, πολλῷ μᾶλλον ἓν ἔθνος ὀφείλει ν' ἀναγνωρίζῃ καὶ ἐκτιμᾷ τὸ εὐτύχημα τοῦ ὅτι ἐτέθη ὑπὸ κλῖμα συντελοῦν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν φυσικῶν καὶ νοητικῶν αὐτοῦ πλεονεκτημάτων.

Ὡς πρὸς ὑμᾶς δύσμορφα τέκνα, ὅσα οὐδόλως μετέχετε τῶν εὐεργετημάτων τούτων, παρηγορήθητε καὶ θαρρεῖτε. Υἱοὶ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ἐλυτρώθητε ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Σωτῆρος, ὅστις ἐξελέξατο τοὺς ὑπηκόους τῆς βασιλείας αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς γενεὰς, εἰς ὅλα τὰ κλίματα καὶ μεταξὺ ὅλων τῶν ἐθνῶν.

Ἐν κεφαλαίῳ, ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη κατὰ μίαν καὶ μόνην θεμελιώδη μορφὴν, ἥτις, εἶναι ἀληθὲς ὅτι μεταλλάσσει καὶ τροποποιεῖται ἀπειροτρόπως, ἀλλ' ὅμως μένει πάντοτε ἐν ἁρμονικῇ καὶ παραλλήλῳ συμμετρίᾳ. Ἄλλως τε, πᾶς ἄνθρωπος ὅστις, ἄνευ

ἐξωτερικοῦ τινος βιαίου συμβεβηκότος, δὲν εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ παραλληλισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος ἁπάσης, εἶναι τέρας· ἀπ' ἐναντίας ὅσῳ τις εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ ὁριζοντείου καὶ καθέτου παραλληλισμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου διασχηματισμοῦ, τόσῳ μᾶλλον εἶναι τέλειος θείως καὶ ἀνθρωπίνως.

ΣΤ'.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ.

Διὰ τί αἱ οἰκογενειακαὶ φυσιογνωμίαι διατηροῦνται πάντοτε ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, καὶ πάντοτε ἀναφαίνονται μετὰ ὁμοιότητος, τοσοῦτον εὐδιακρίτου ὥστε ὅταν ἀναμιχθῇ εἰκών τις οἰκογενειακὴ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων τυχαίως ληφθεισῶν, δύναται ἀκολούθως εὐκόλως ν' ἀνευρεθῇ; Τὸ νὰ θέλῃ τις νὰ ἐξηγήσῃ τοῦτο καθ' ὁλοκληρίαν, εἶναι ταὐτὸν τοῦ ἐρευνᾷν τὸ ἀναλλοίωτον μυστήριον τῆς ὀντότητος, καθὼς ἐπίσης τὸ περὶ τούτου ἀμφιβάλλειν εἶναι ταὐτὸν τοῦ ἀμφιβάλλειν περὶ τοῦ ἡλίου. Ὅσον ἐκπληκτικὴ ἢ συνήθης καὶ ἂν ᾖ ἡ ὁμοιότης αὕτη μεταξὺ τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων, αἱ σχέσεις ἐν τούτοις τῆς ὁμοιότητος τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς μορφῆς δὲν ἐμελετήθησαν, οὐδ' ἐξηγήθησαν ἐντελῶς.

Οὐχ ἧττον ἰδοὺ ἀποτέλεσμα ἐπιστημονικῶν καὶ θετικῶν παρατηρήσεων.

ά.) Ὅταν ὁ πατὴρ ἦναι εὐήθης εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν, ἡ δὲ μήτηρ ἀγχίνους, τὰ τέκνα εἰσὶ πεπροικισμένα ὑπὸ μεγίστης ἀγχινοίας.

β'.) Ἐὰν ὁ πατὴρ ἦναι φύσει ἀγαθὸς, οἱ παῖδες ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀξιεπαίνους διαθέσεις καὶ πολλὴν ἀγαθότητα.

γ'.) Οἱ υἱοὶ τοῦ μὲν πατρὸς αὐτῶν, ἐὰν ἦναι ἀγαθὸς, μετέχουσι τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος, τῆς δὲ μητρὸς τοῦ νοητικοῦ. Αἱ θυγατέρες κληρονομοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸν χαρακτῆρα τῆς μητρός.

δ'.) Ὁ θέλων ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῶν ὁμοιότητα τῶν τέκνων, πρέπει νὰ παρατηρήσῃ τοῦτο ἀμέσως μίαν ἢ δύο ὥρας μετὰ τὴν γέννησιν αὐτῶν· τότε δύναταί τις νὰ ἴδῃ τίνα ὁμοιάζει τὸν τέκνον, ὡς πρὸς τὸν θεμελιώδη διασχηματισμὸν αὐτοῦ. Ἡ πρώτη αὕτη ὁμοιότης, ἡ τοσοῦτον ἀληθὴς, σβέννυται συνήθως ἀργότερον, καὶ μετὰ πολλὰ μόνον ἔτη ἀναφαίνεται, πολλάκις μάλιστα μόνον μετὰ τὸν θάνατον.

έ.) Ἐὰν ἡ ὁμοιότης τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς ἐπεκτείνηται καθ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἡλικία, ἡ αὐτὴ πρόοδος δύναται νὰ παρατηρηθῇ καὶ ὡς πρὸς τὴν ὁμοιότητα τοῦ χαρακτῆρος. Ἂν καὶ πολλάκις ὁ χαρακτὴρ τῶν τέκνων διαφέρῃ τοῦ τῶν γονέων, παρὰ τὴν ἀμοιβαίαν αὐτῶν φυσικὴν ὁμοιότητα, εὑρίσκομεν ὅμως πάντοτε ὅτι ἡ τοιαύτη ἀνομοιότης

προέρχεται τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐξωτερικῶν περιστάσεων, ἅτις πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀξία προσοχῆς, ἵνα μὴ θριαμβεύῃ θᾶσσον ἢ βράδιον ἡ φυσικὴ ὁμοιότης.

ς'.) Ἐκ τοῦ πατρὸς γεννᾶται ἡ στερεότης καὶ τὸ εἶδος—οὐχὶ δὲ καὶ τὸ σχῆμα—τῶν ὀστῶν καὶ τῶν μυῶν, ἐκ δὲ τῆς μητρὸς τὸ εἶδος τῶν νεύρων καὶ τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου, ἐὰν ἡ φαντασία αὐτῆς καὶ ὁ συζυγικὸς ἔρως ἔλαβον ριζικὴν ὑπόστασιν εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ συζύγου.

ζ'.) Μορφαί τινες τοῦ προσώπου παρὰ τοῖς τέκνοις φαίνονται μετέχουσαι τῆς τε πατρικῆς καὶ τῆς μητρικῆς ὁμοιότητος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐπικράτησις τοῦ ἔρωτος τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς καὶ αἱ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐνδελεχεῖς σχέσεις μετὰ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου, σημαντικὴν ἐξασκοῦσιν ἐπιρροήν.

η'.) Τὰ τέκνα ὁμοιάζουσι τὸν πατέρα αὐτῶν μᾶλλον, ὅταν ἐν τῇ μητρὶ συνοδεύηται ὑπὸ ζωηρᾶς φαντασίας, ὁ ἔρως αὐτῆς ἢ τὸ σέβας πρὸς τὸν σύζυγον· ἡ ἰσχυρὰ λοιπὸν καὶ ζωϊκὴ ὕλη ἀναφέρεται εἰς τὸν πατέρα, ἐνῷ αἱ εὐμενεῖς ἰδιότητες, αἱ νευρικαὶ συγκινήσεις, τὸ σχῆμα καὶ ἡ ἐμψύχωσις τῆς μορφῆς ἀνήκουσιν εἰς τὴν μητέρα. Ἄλλως, ὅταν—εἰς κρίσιμόν τινα στιγμὴν—ἡ μήτηρ διορᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ συζύγου αὐτῆς, εἶτα δ' αἴφνης τὴν ἑαυτῆς, ἡ τοιαύτη μετάβασις δύναται νὰ κανονίσῃ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τὴν ὁμοιότητα τῶν τέκνων πρὸς τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα αὐτῶν.

θ'.) Σημειά τινα τοῦ προσώπου μένουσιν ἐπὶ πολὺ τινὰ δὲ ταχέως ἐξαλείφονται. Ἡ ὡραιοτέρα ἢ δυσειδεστέρα μορφὴ τοῦ πατρὸς δὲν ὑφίσταται ἐπὶ μακρὸν ἐν τῷ υἱῷ· ἐπίσης αἱ ἀσήμαντοι μορφαὶ δὲν διαρκοῦσιν εἰς τὰς οἰκογενείας. Τὸ μέγα ἢ μικρὸν σχῆμα τῆς μορφῆς μεταδίδεται καὶ διαρκεῖ πάντοτε εὐκολώτερον.

ι.) Ὅταν οἱ γονεῖς ἔχωσι τὴν ρῖνα μικρὰν, τὰ τέκνα, σχεδὸν ἄνευ ἐξαιρέσεως, ἔχουσιν αὐτὴν μεγάλην. Ἐὰν ὁ πατὴρ ἢ μήτηρ ἔχῃ τὴν ρῖνα ὀξεῖαν, θέλει ἔχει αὐτὴν ὁμοίαν καὶ ἓν ἐκ τῶν τέκνων, τοιαύτη δὲ ρὶς θέλει ἐξακολουθεῖ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, μάλιστα ἐὰν ἀνήκῃ εἰς την γενεὰν τῆς γυναικός· θέλει ἴσως μένει ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀφανὴς, ἀλλὰ θᾶσσον ἢ βράδιον θέλει ἀναφανῇ, καὶ μάλιστα μίαν ἢ δύο ὥρας μετὰ τὸν θάνατον θέλει ἀνακαλέσει τὸν τύπον αὐτῆς.

ιά.) Ἐὰν ἡ μήτηρ ἔχῃ ζωηροὺς ὀφθαλμοὺς, θέλουσι κληρονομήσει αὐτοὺς σχεδὸν ὅλα τὰ τέκνα, διότι ἡ φαντασία τῆς μητρὸς ἐνοπτρίζεται ἐρωτύλως εἰς τοὺς ἰδίους αὐτῆς ὀφθαλμούς. Καὶ ἡ φυσιογνωμικὴ αἴσθησις πρέπει νὰ προσηλοῦται ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μᾶλλον ἢ ἐπὶ τῆς ρινὸς καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ προσώπου σημείων.—Ἐὰν αἱ γυναῖκες ἐσπούδαζον νὰ μελετήσωσι τὴν φυσιογνωμίαν τῶν σημείων τοῦ προσώπου αὐτῶν, ἴσως καὶ ταῦτα εὐκόλως ἤθελον μεταδίδοσθαι.

ιβ'.) Μέτωπα βραχέα καὶ καμπύλα μεταδίδον-

ται ταχέως εἰς τὰ τέκνα, χωρὶς ὅμως νὰ διαρκῶσι πολύ.

ιγ΄.) Εἶναι δὲ βέβαιον, ἀλλ' ἀνεξήγητον, ὅτι ζωηρὰ φυσιογνωμία ἀνθρώπων γονίμων ἐξαφανίζεται χωρὶς ν' ἀναφανῇ εἰς ἀπογόνους, ἐνῷ φυσιογνωμίαι ἧττον κανονικαὶ οὐδέποτε χάνωνται.

ιδ΄.) Οὐχ ἧττον ἀληθὲς εἶναι, ὅτι πατρικὴ ἢ μητρικὴ φυσιογνωμία ἐξαλείφεται ἐνίοτε ἀπὸ τῶν τέκνων καθ' ὁλοκληρίαν, ἵνα ἀναφανῇ κατόπιν εἰς τούτων τὰ τέκνα.

ιέ.) Ἐκ τῶν διαφόρων κράσεων, ἡ αἱματώδης μεταδίδεται εὐκολώτερον, συνοδεύει δὲ αὐτὴν ἡ ἐλαφρότης τοῦ χαρακτῆρος, ἥτις ἅπαξ ἐμφυτευθεῖσα εἰς μίαν οἰκογένειαν, δυσκόλως πλέον ἐκβάλλεται.

ιστ΄.) Ἡ μελαγχολικὴ κρᾶσις τοῦ πατρὸς μεταβιβάζεται εὐκόλως εἰς τὰ τέκνα, ὡς ἐκ τοῦ φόβου ὃν ἔχει ἡ μήτηρ μήπως κληρονομήσωσιν αὐτήν. Τοῦτο συμβαίνει πρὸ πάντων ὅταν—ἐν κρισίμῳ τινὶ στιγμῇ—τοιοῦτος φόβος καταλάβῃ τὴν μητέρα αἰφνιδίως. Δυσκολώτερον ὅμως μεταδίδεται ἡ μελαγχολικὴ κρᾶσις, ἐὰν ὁ φόβος οὗτος τῆς μητρὸς ἦναι διαρκὴς καὶ περισκεπτικός. Οὕτω, μητέρες φοβούμεναι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐγγυμοσύνης αὐτῶν μὴ ἀποκτήσωσι τέκνα δυσειδῆ ἢ κεκαλυμμένα ὑπὸ τῶν κηλίδων τῆς μητρὸς, ἐπειδὴ εἶδον ἀντικείμενα εἰδεχθῆ καὶ ἀποτρόπαια, γεννῶσι σχεδὸν πάντοτε τέκνα εὐειδῆ καὶ ἄνευ τῆς παραμικρᾶς κηλίδος, μόνον καὶ μόνον διότι ὁ φόβος αὐτῶν ἦτο

φαντασιώδης, καὶ δὲν προήρχετο ἐξ αἰφνιδίας ἐμφανίσεως προξενησάσης φρίκην καὶ ἀποστροφήν.

ιζ'.) Ἅμα ἐμφυτευθεῖσα ἔν τινι οἰκογενείᾳ ἡ χολερικὴ κρᾶσις, διὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς, δύναται νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πλεῖστα ἔτη χωρὶς νὰ ἐξασθενήσῃ. Δυσκολώτερον ὅμως μεταδίδεται ἡ φλεγματικὴ κρᾶσις.

ιή.) Ἀσφαλέστατα μεταδίδεται ἡ σπουδὴ καὶ ἡ δραστηριότης τῶν γονέων, ἐὰν πηγάζῃ ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῶν καὶ τῆς ἀνάγκης ἣν ἔχουσι τοῦ ἐνεργεῖν καὶ κινεῖσθαι. Ἐπὶ πολλὰ δὲ ἔτη δὲν ἐκλείπουσιν οἱ ἀπόγονοι ζεύγους ἐργατικοῦ καὶ δραστηρίου, διότι αἱ ἐργατικώτεραι μητέρες εἰσὶ καὶ αἱ γονιμώτεραι.

ιθ'.) Ὅσῳ μᾶλλον ὁ ἀληθὴς ἔρως ἐπικρατεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν γονέων, ὅσῳ μᾶλλον αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰσὶ πεπροικισμέναι ὑπὸ ἱλαρότητος, ἀκραιφνοῦς ἀγάπης καὶ πίστεως, τοσούτῳ μᾶλλον καὶ ἡ ὁμοιότης τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς φυσικῶς συνενοῦται, καὶ ἡ φυσιογνωμία τῶν τέκνων εὐκολώτερον προσλαμβάνει τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν γονέων. Τῷ ὄντι, τοιοῦτός τις ἔρως, τοιαύτη τις συμπάθεια, παρουσιάζει φαντασίαν ἀρκετὰ ἰσχυρὰν ὅπως συλλάβῃ τὰς εἰκόνας ἀγαπητῶν ἀντικειμένων.

Ζ'.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ.

Αἱ φυσικαὶ μεταβολαὶ τὰς ὁποίας ἡ ἡλικία ἐπιφέρει εἰς τὸ σῶμα, ἀφίνουσιν ἴχνη ἀνεξάλειπτα ἐπὶ τοῦ προσώπου· ἀλλοιοῦσι τὸ σχῆμα αὐτοῦ καὶ τὸν ὄγκον, τὸ χρῶμα καὶ τὴν σύστασιν αὐτοῦ.

Ὁ παῖς ἔχει βραχὺ τὸ πρόσωπον, πλατὺ καὶ συνεσταλμένον, ἐξέχον τὸ μέτωπον, παχεῖας καὶ λείας τὰς παρειάς, δροσερὰ καὶ ἐρυθρὰ τὰ χείλη, τὸ δέρμα τεταμένον, γλυκὺ καὶ ρόδινον, καὶ ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη στρογγύλα καὶ χαρίεντα.

Παρὰ τῷ νεανίᾳ τὰ ὀστᾶ λαμβάνουσιν ἀξιόλογον ἀνάπτυξιν, ἡ ρὶς διαγράφεται κανονικώτερον, μηκύνονται αἱ παρειαὶ, καὶ λεπτὸς χνοῦς ἄρχεται φυόμενος· τὸ βλέμμα λαμβάνει σταθερότητα καὶ χαρακτῆρα, ὁ χρωματισμὸς ὀλίγον τι ἐξαλείφεται, ἡ φυσιογνωμία κτᾶται ἔκφρασίν τινα, καὶ τὰ αἰσθήματα ὑποτυποῦσι τὰ σημεῖα ὑφ' ὧν θᾶσσον ἢ βράδιον θέλει διαυλακωθῇ τὸ πρόσωπον.

Γενόμενός τις ἀνὴρ ἔχει τὰ σημεῖα ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἀναπτύξει, μᾶλλον προέχονται ἀλλ' ἧττον εὐκίνητα. Ἡ φυσιογνωμία φανερόνει εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ βίου ὅλα τὰ διακριτικὰ γνωρίσματα τοῦ ἔθνους, τῆς οἰκογενείας, τῆς κράσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος. Ἐὰν ἡ μορφὴ δὲν ἦναι τόσον γλυκεῖα,

εἶναι ὅμως ὡραιοτέρα καὶ διατηρεῖται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον χρονιώτερον ἐν τῇ καθαρότητι αὐτῆς, ἀνάλογως τῆς ζωηρότητος τῶν παθῶν καὶ τῶν μεταβολῶν τοῦ βίου.

Ἡ φυσιογνωμία τοῦ γέροντος ἀποσβέννυται, τὰ σημεῖα τοῦ προσώπου αὐτοῦ καθίστανται τραχύτερα καὶ τὸ δέρμα ξηραίνεται καὶ ρυτιδοῦται· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ χάνουσι τὴν λάμψιν καὶ τὴν ζωηρότητα αὐτῶν, τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ καταπίπτουσι καὶ ὅλα τὰ σημεῖα καθίστανται γωνιώδη, ὅλη δὲ αὐτοῦ ἡ ὄψις στερεῖται δυνάμεως καὶ κινήσεως.

Ὁ θάνατος, τέλος, ἐξαφανίζει καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ἔκφρασιν τῆς φυσιογνωμίας. Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ πρόσωπον τῶν νεκρῶν—ὥρας τινὰς μετὰ τὴν τελευτὴν, καὶ ἀναλόγως τῆς ἀσθενείας εἰς ἣν ὑπέκυψαν—εἶναι εἰκὼν ἀκριβεστάτη, συμμετρικωτάτη καὶ εὐγενεστάτη.

Δὲν ὑπάρχει ἄρά γε φυσιογνωμία τις θεμελιώδης, κοινὴ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἥτις διαταράσσεται μὲν καὶ παρασύρεται ὑπὸ τῆς παλιρροίας τῶν συμβεβηκότων καὶ τῶν παθῶν, ἀλλ' ἥτις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποκαθίσταται διὰ τῆς ἡσυχίας τοῦ θανάτου, καθὼς τὸ ταραχθὲν ὕδωρ καθίσταται διαυγὲς ὅταν μείνῃ ἀκίνητον;

Η'.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΣΕΩΝ.

Καθὼς πᾶς ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ μορφὴν καὶ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ φυσιογνωμίαν, τοιουτοτρόπως καὶ πᾶν ἀνθρώπινον σῶμα, ἢ μᾶλλον πᾶν σῶμα ἐν γένει ἀποτελεῖται κατὰ σταθεροὺς, νόμους ἐκ διαφόρων συστατικῶν, ὁμογενῶν καὶ ἑτερογενῶν, καὶ εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι ἐν τῇ ὑψίστῃ τοῦ Θεοῦ σοφίᾳ ὑπάρχει δι' ἕκαστον ὂν τύπος τις παρασκευῆς, ἰδιαίτερός τις κανὼν ὁρίζων τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ εἶδος τῆς αἰσθητικότητος καὶ ἐνεργητικότητος αὐτοῦ, ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι ἕκαστον σῶμα ἔχει ἰδίαν κρᾶσιν, ἴδιον βαθμὸν ἐρεθιστικότητος καὶ ἐλαστικότητος.

Ἐπίσης ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι τὸ *ὑγρὸν*, *τὸ ξηρὸν*, *τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν*, εἰσὶ τέσσαρες κύριαι ἰδιότητες τοῦ σώματος, ἔχουσαι ὡς βάσεις *τὸ ὕδωρ*, *τὸ πῦρ*, *τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα*.

Ἐντεῦθεν φυσικῶς γεννῶνται τέσσαρες κύριαι κράσεις: ἡ *χολερικὴ* ἐν ᾗ ἐπικρατεῖ ἡ θερμότης, ἡ *φλεγματικὴ* ἔνθα ἡ ὑγρότης ὑπερτερεῖ, ἡ *αἱματώδης* ἔνθα ὑπερισχύει ὁ ἀὴρ, καὶ ἡ *μελαγχολικὴ* ἐν ᾗ ὑπερέχει ἡ γῆ. Τοῦτ' ἔστι τὸ κυριεῦον στοιχεῖον εἶναι ἐκεῖνο, οὗτινος περισσότερα μέρη εἰσέρχονται εἰς τὴν σύστασιν τῆς μάζης τοῦ αἵματος καὶ τῆς

ὕλης τῶν νεύρων, καὶ ἐμβρέχονται εἰς οὐσίας ἀπείρως λεπτὰς καὶ σχεδὸν πτητικὰς, αἵτινες ἐξασκοῦσιν ἄμεσον ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ μέρους.

ΦΑΕΓΜΑΤΙΚΟΣ (ἴδε σελ. 59)

Μολαταῦτα παραδεχόμενοι τὸ λογικὸν τοῦτο σύστημα, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τῶν τεσσάρων τούτων κυρίων στοιχείων τῶν κράσεων ἀπείρους ἐπιδεχομένων μεταβολὰς καὶ συμμίξεις, προκύπτουσι πολλαὶ κράσεις ὧν τὸ ἐπικρατοῦν στοιχεῖον δυσκόλως πάντοτε θέλει ἀναγνωρίζεσθαι, καθ' ὅσον μᾶλλον ἡ ἀμοιβαία ἕλξις καὶ σύπτωσις τῶν

στοιχείων τούτων δύναται εὐκόλως νὰ παραγάγῃ καὶ ἀναδείξῃ νέαν τινὰ ἐπικρατοῦσαν δύναμιν, τόσῳ ποικίλην καὶ τόσῳ περίπλοκον, ὥστε οὐδεμία τῶν διαληφθεισῶν ὀνομασιῶν νὰ ἁρμόζῃ αὐτῇ. Ἄλλως δὲ, μὴ δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ φύσει πολλὰ στοιχεῖα, πολλαὶ οὐσίαι, δυνάμεναι νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν σύστασιν τῶν σωμάτων χωρὶς νὰ ὦσιν οὔτε ὕδωρ, οὔτε ἀὴρ, οὔτε πῦρ, οὔτε γῆ; Οὐσίαι μὴ λαμβανόμεναι μὲν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν θεωρίαν τῶν κράσεων, κατέχουσαι ὅμως πραγματικὴν θέσιν ἐν τῇ φύσει, εἰσὶ π. χ. τὸ ἔλαιον, ὁ ὑδράργυρος, ὁ αἰθὴρ, τὸ μαγνητικὸν καὶ τὸ ἠλεκτρικὸν ρευστὸν κτλ. Ὑποθέσατε τρία μόνον ἢ τέσσαρα τοιαῦτα στοιχεῖα (ἂν καὶ ὑπάρχουσι πολλὰ) καὶ θέλετε ἰδεῖ πόσαι νέαι τάξεις κράσεων δύνανται νὰ παραχθῶσι καὶ ποῖον πλῆθος ὑποδιαιρέσεων δύναται νὰ προκύψῃ ἐξ αὐτῶν.

Ἀλλ' ἀφοῦ καὶ ἡ ἐπιστήμη ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερέβη τὰ γνωστὰ, ἂς περιορισθῶμεν εἰς τὰς τέσσαρας κράσεις ἃς ὥρισε, καὶ ἂς ἐξετάσωμεν τὴν φυσιογνωμίαν αὐτῶν.

Οἱ *χολερικῆς* κράσεως ἔχουσι πυκνὰς τὰς ὀρρῦς, γωνιώδες τὸ ἄκρον τῆς ρινὸς καὶ λεπτὰ τὰ χείλη· ὁ διακριτικὸς ὅμως χαρακτὴρ τοῦ χολερικοῦ εὑρίσκεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς· ἤ δηλ. αἱ σφαῖραι αὐτῶν ἐξέχουσιν, ἢ ἀφίνουσι νὰ φαίνηται περισσότερον λευκὸν κάτωθεν τῆς κόρης, ἢ τὸ ἄνω βλέφαρον ἀποσυρόμενον ἐξαφανίζεται καθ'ὅσον ἀνοίγεται ὁ ὀφθαλμὸς, ἢ τέλος ὁ ὀφθαλμὸς εἶναι κοῖλος καὶ τὰ ἄκρα

αὐτοῦ περιωρισμένα, ἀκίνητα καὶ οὐχὶ στρογγύλα. Εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα προστεθείσθω βλέμμα ζωηρὸν καὶ σταθερὸν, ὄψις ἀμαυρὰ καὶ ὑπωχρος, φαιαὶ ἢ μέλαιναι καὶ σκληραὶ τρίχες, καὶ ὡραῖοι ὀδόντες.

Τὰ σημεῖα καὶ αἱ γραμμαὶ τοῦ *φλεγματικοῦ* εἰσὶ χαλαραὶ καὶ ἀμβλεῖαι καὶ αἱ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ καμπύλαι· τὸ ἐξέχον κατώτερον χεῖλος εἶναι πάντοτε χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ, διότι προέρχεται ἐκ τῆς ἀφθονίας καὶ οὐχὶ ἐλλείψεως τῶν ὑγρῶν. Τὸ βλέμμα τοῦ φλεγματικοῦ στερεῖται ζωηρότητος καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ εὐχροίας. Ἡ κόμη αὐτοῦ εἶναι ξανθὴ ἢ καστανόχρους, συνήθως ἁρεὰ καὶ πάντοτε λεία, οἱ δὲ ὀδόντες αὐτοῦ ἀνώμαλοι καὶ ὑποκυάνου τινὸς χρώματος.

Ὁ *αἱματώδης* ἔχει τὸ πρόσωπον εὐπαχὲς, τὴν ὄψιν ἀνθηρὰν, τὰ χείλη δροσερὰ καὶ ζωηρῶς κεχρωματισμένα, ὡραίους δὲ καὶ καλῶς τεταγμένους τοὺς ὀδόντας· ἡ ξανθὴ ἢ ἀνοικτοῦ καστανοῦ χρώματος κόμη αὐτοῦ πάντοτε σχεδὸν εἶναι δασεῖα. Οἱ συνήθως κυανοὶ αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ ἐκφράζουσιν εὐθυμίαν, κλίσιν πρὸς τὰς ἡδονὰς καὶ εὐάρεστόν τινα ραθυμίαν. Τὸ ὅλον δὲ τῆς φυσιογνωμίας ταύτης εἶναι τύπος εἰλικρινείας, εὐαρεσκείας καὶ ἡδυπαθείας.

Ὁ *μελαγχολικὸς* γνωρίζεται κυρίως ἐκ τῆς ρινὸς αὐτοῦ, ἥτις ἐγκλίνει πρὸς τὸ στόμα σχεδὸν πάντοτε κεκλεισμένον. Ἔχει μικροὺς ῥώθωνας καὶ λεπτὰ χείλη, ὧν ἐξέχει τὸ κατώτερον, πωγώνιον δὲ μικρὸν, οὔτε λίαν χονδρὸν οὔτε λίαν ὀξύ. Ἔχει τὸ

μέτωπον διηυλακομένον ὑπὸ μικρῶν πτυχῶν, μελαίνας καὶ ἀραιὰς τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας, τὸ βλέμμα τεθλιμμένον καὶ ταπεινὸν συνήθως, κοίλας δὲ τὰς παρειὰς, ὠχρὰν τὴν ὄψιν καὶ τὰ σημεῖα τοῦ προσώπου μεγάλης κινήσεως ἐπιδεκτικά. Σπανίως δὲ οἱ ὀδόντες τοῦ μελαγχολικοῦ εἰσὶ λευκοὶ καὶ καλῶς τεταγμένοι.

Θ'.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ.

Οἱ φυσιολογικοὶ χαρακτῆρες τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν εἰς ἃς ὑπόκειται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πᾶσα ἰδιοσυγκρασία καὶ πᾶν σῶμα, παρουσιάζωσι μελέτην λίαν περίεργον, μὴ ἔτι ἐπιχειρηθεῖσαν, εἰ καὶ πᾶς πεπαιδευμένος καὶ εὐσυνείδητος ἰατρὸς γνωρίζει ὅτι τὰ νοσηρὰ σπέρματα καὶ συμπτώματα ἀνταναικλῶνται δι' εὐδιακρίτου τινὸς τρόπου ἐπὶ πάσης φυσιογνωμίας, καὶ ὠφελεῖται ἐκ τῆς *σημειολογίας*(*) ἐξαχθείσης ἐκ τῶν κανόνων τῆς φυσιογνωμίας.

Ἡ μελέτη αὕτη μόνη ἤθελεν ἀποτελέσει ὀγκώδες βιβλίον· ἀλλ' ἡμεῖς θέλομεν δείξει μόνον μικρο-

(*) Οὕτω λέγεται ἡ περὶ τῶν σημείων τῶν νόσων πραγματεία.

Σ. τ. Μ.

τάτην αὐτῆς περίληψιν ἐξ ἧς δύναταί τις νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοιούτου τινος ἔργου. Τῷ ὄντι πόσον ὠφέλιμος ἤθελεν εἶσθαι μία *διαιτητικὴ* (*) στηριζομένη ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας, σημειολογία τις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φύσεως καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ σώματος, δι' ὅλας τὰς δυνατὰς καὶ πιθανὰς ἀσθενείας!

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟΣ (ἴδε σελ. 59).

Εἶναι πρὸ πολλοῦ γνωστὸν ὅτι ἐξετάζων τις μετ'

(*) Ἡ πραγματεία περὶ διαίτης τῶν ἀσθενῶν κτλ.
Σ. τ. Μ.

ἐπιστασίας τὰ στερεὰ μέρη καὶ τὰ διάφορα σημεῖα τῶν ἀσθενῶν, παρατηρεῖ ἐκ τῶν προτέρων τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἀσθενειῶν καὶ αὐτῶν τῶν κινδυνωδεστέρων, πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ σῶμα ἔχει ἀπαισίαν τινὰ τάσιν.

Ἡ *φυσιογνωμία* αὕτη τῶν ἀσθενειῶν μεταδίδεται εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ σώματος, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἤθους καὶ εἰς τὰ σημεῖα τοῦ προσώπου, ἐξ ὧν κρίνομεν περὶ τῆς φύσεως τῆς ἀσθενείας καὶ περὶ τῶν ποικιλιῶν καὶ τῶν προόδων αὐτῆς, διότι ὁ ἀσθενὴς σχεδὸν πάντοτε παριστᾷ πρόσωπον κατηγόρου ἀπέναντι τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ.

Τοῦτο παρατηρεῖται εἰς τοὺς καυσώδεις, τοὺς ἐκτικοὺς καὶ τοὺς χολώδεις πυρετούς, εἰς τὴν χλώρωσιν, εἰς τὸν συνήθη καὶ τὸν μέλανα ἴκτερον, εἰς τοὺς ὑστερισμούς, εἰς τὰς ἀσθενείας τῶν ἑλμίνθων καὶ μάλιστα τῆς λεγομένης ταινίας.

ά. Εἰς τοὺς καυσώδεις πυρετοὺς ὅσῳ μᾶλλον τὸ πρόσωπον χάνει τὸ φυσικὸν αὐτοῦ ἦθος τοσούτῳ μείζων κίνδυνος ὑπάρχει.

β'. Ὀφθαλμοὶ τεταραγμένοι, χείλη κρεμάμενα καὶ ὠχρά, εἰσὶ κακὰ συμπτώματα εἰς τοὺς καυσώδεις πυρετούς, διότι ὑποθέτουσι μεγάλην ἐξασθένησιν. ὁ κίνδυνος εἶναι ἐπικείμενος ὅταν ἡ ὄψις ἐκπίπτει αἰφνηδίως.

γ'. Τὰ σημεῖα τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων ἐπὶ τοῦ προσώπου δὲν διαφεύγουσι καὶ τὸν ἧττον προσεκτικὸν παρατηρητήν.

δ'. Πᾶς ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου τὸ ἦθος συνήθως ἦτο γλυκὺ καὶ γαλήνιον, καὶ ὅστις μὲ ζωηρὸν πρόσωπον προσηλόνει βλέμμα ἀνήσυχον καὶ ἐξηγριωμένον, δεικνύει ταραχὴν πνεύματος.

έ. Εἰς τὰς φλογώσεις τοῦ στήθους τὸ πρόσωπον ὠχριᾷ καὶ τὸ βλέμμα πλανᾶται, ἐπερχομένου παροξυσμοῦ τινός, ὅστις διαχέων ψῦχος ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἀφίνει αὐτὸν ἀναίσθητον.

στ'. Ἡ γάγγραινα ἀναφαίνεται ὅταν—εἰς τὰς φλογιστικὰς ἀσθενείας—ἡ ρὶς καθίσταται μυτηρά, ἡ ὄψις πελιδνὴ καὶ τὰ χείλη ὑποκύανα.

Ἐν γένει, τὸ πρόσωπον δεικνύει τὴν κατάστασιν τοῦ ἀσθενοῦς διὰ σημείων ἅτινα δὲν ἀναφαίνονται ἀλλαχοῦ, καὶ ἅτινα ἔχουσι θετικωτάτην σημασίαν. Οἱ ὀφθαλμοὶ μόνον δίδουσιν ἀφορμὴν εἰς πλείστας ὅσας παρατηρήσεις.

ζ'. Ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀσθενοῦς προσηλῶνται εἰς τὸ φῶς, πληροῦνται δακρύων καὶ καθίστανται παραβλῶπες· ὅταν ὁ εἷς φαίνεται μικρότερος τοῦ ἑτέρου καὶ τὸ λευκὸν αὐτοῦ καθίσταται ἐρυθροῦν, ὅταν αἱ ἀρτηρίαι γίνωνται μέλαιναι καὶ ἐξοιδαίνωνται ἢ ἐκτάκτως ἀποσύρωνται, πάντα ταῦτα εἰσὶ κακὰ προμηνύματα.

Αἱ κινήσεις τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἡ θέσις αὐτοῦ ἐν τῇ κλίνῃ, ἐπίσης δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς διακριτικὰ σημεῖα.

ή. Βλέπομεν πολλάκις τὸν ἀσθενῆ φέροντα τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον, ψηλαφοῦντα εἰς τὸ κενὸν,

ξέοντα τὸν τοῖχον, καὶ σύροντα τὰ ἐφαπλώματα αὐτοῦ· ταῦτα πάντα ἔχουσι τὴν σημασίαν, ὡς καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῶν.

Ἡ θέσις τοῦ ἀσθενοῦς εἶναι ἀνάλογος τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται, καὶ χρήζει ἰδιαιτέρας προσοχῆς.

θ'. Ὅσῳ ἄτακτος εἶναι ἡ θέσις αὐτοῦ, εἰς τὰς φλογιστικὰς ἀσθενείας, τοσούτῳ μᾶλλον ἀγγέλλει τὴν ταραχὴν τὴν ὁποίαν δοκιμάζει, καὶ τὸν κίνδυνον ὅστις τὰ ἀπειλεῖ.

ί. Ὅσον ἡ θέσις τοῦ ἀσθενοῦς πλησιάζῃ πρὸς τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐν ὑγιᾷ καταστάσει θέσιν, τόσον ὀλιγώτερον πρέπει νὰ φοβώμεθα περὶ αὐτοῦ.

ιά. Ἡ φιλοτιμία καὶ αἱ θλίψεις ἰσχναίνουσι τὸν ἄνθρωπον.

ιβ'. Ἡ ἀδυναμία τοῦ πνεύματος σχεδὸν πάντοτε αὐξάνει τὴν εὐσαρκίαν.

ιγ'. Ὁ φθόνος καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον κεκμηκότα, καὶ γεννᾷ συχνάκις τὸν μαρασμόν.

Ι'.

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ὅλαι αἱ ἀνθρώπιναι μορφαὶ καὶ ὅλα τὰ πρόσωπα, ἔχουσιν ἴδια χαρακτηριστικὰ, δι' ὧν διακρί-

νονται οὐχὶ μόνον αἱ τάξεις, τὰ γένει καὶ τὰ εἴδη, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄτομα. Ἕκαστον ἄτομον διαφέρει ἑνὸς ἄλλου τοῦ αὐτοῦ εἴδους, καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι δὲν ὑπάρχει πλήρης καὶ τελεία ὁμοιότης μεταξὺ δύο ῥόδων, μεταξὺ δύο ὠῶν, μεταξὺ δύο ὄφεων δύο λεόντων, δύο ἀετῶν, δύο ἀνθρώπων. Οὕτω δὲ, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἄνθρωπον—ἐν πάσῃ ἀναλογίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ὁμοιότητι τῶν ἀνθρωπίνων φυσιογνωμιῶν —εἶναι ἀδύνατον δύο μορφαὶ τυχαίως ληφθεῖσαι, ἐὰν παραβληθῶσι νὰ μὴ παρουσιάσωσιν ἀξίας λόγου διαφοράς. Ἐπίσης ἀναντίρρητος ἀλήθεια εἶναι ὅτι οὐδόλως ἀπαντῶνται δύο ἀκριβῶς ὅμοιοι χαρακτῆρες. Δὲν εἶναι ἄρα φανερὸν ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ αὕτη ποικιλία τῶν προσώπων καὶ τῶν μορφῶν, ἔχει φυσικήν τινὰ ἀναλογίαν καὶ σχέσιν πρὸς τὴν ποικιλίαν τῶν χαρακτήρων καὶ τῶν πνευμάτων; Τίς ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ ἐσωτερικῶς πως ὑπάρχον πνεῦμα ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐξωτερικῶς, τὸ δὲ σῶμα αὐτὸ ἐπὶ τοῦ πνεύματος; Ἡ τοιαύτη θαυμασία ἄλυσις ὅλων τῶν πραγμάτων δὲν μᾶς ἀναγκάζει νὰ δοξολογῶμεν τὴν αἰωνίαν τοῦ Θεοῦ σοφίαν; Πόσον εἶναι μωροὶ ὅσοι θεωροῦσι τὴν δημιουργίαν αὐθαίρετον ἔργον τῆς τύχης! Ἐπίσης μωρὰ, ἐπίσης ὀλεθρία ἰδέα εἶναι τὸ νὰ περιφρονῇ τις τὴν ὑγιᾶ φυσικὴν, τὴν ὑγιᾶ φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ὑγιᾶ θρησκείαν, ἰδέα τὴν ὁποίαν χρεωστεῖ νὰ ἀποδιώκῃ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πᾶς ἀληθὴς φυσικὸς, πᾶς ἀληθὴς φιλόσοφος, πᾶς ἀληθὴς θεολόγος.

§ 1—ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἡ κεφαλὴ εἶναι τὸ εὐγενέστερον καὶ οὐσιωδέστερον μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· εἶναι ἡ καθ' αὐτὸ ἕδρα τοῦ πνεύματος καὶ τὸ κέντρον τῶν νοητικῶν ἡμῶν δυνάμεων.

Δύναται νὰ ἦναι παραστατικὸν πολλῶν ἰδιοτήτων τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ἦναι τοιοῦτο τὸ ἐπίλοιπον ἐξωτερικὸν αὐτοῦ· ἡ μορφὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ αἱ ἀναλογίαι τῆς κεφαλῆς ἀρκοῦσι πρὸς διάγνωσιν αὐτοῦ.

ά.—Κεφαλὴ ἀνάλογος πρὸς τὸ σῶμα, οὔτε πολὺ μικρὰ οὔτε πολὺ μεγάλη, ἐμφαίνει χαρακτῆρα πνεύματος ἐντελέστερον παρ' ὅσον δύναται νὰ ἐλπίζῃ τις ἀπὸ κεφαλὴν δυσανάλογον.

β'.—Κεφαλὴ λίαν ὀγκώδης, δεικνύει τὴν εὐήθειαν καὶ τὸ κτηνῶδες.

γ'.—Λίαν μικρὰ, εἶναι σημεῖον ἀδυναμίας καὶ ἀδρανείας.

δ'.—Ὅσον ἀνάλογος καὶ ἂν ἦναι ἡ κεφαλὴ, πρέπει προσέτι νὰ μὴ ἦναι οὔτε λίαν στρογγύλη οὔτε λίαν ἐπιμήκης· ἡ μᾶλλον κανονικὴ εἶναι καὶ τελειοτέρα.

έ.—Κεφαλὴ καλῶς κατεσκευασμένη εἶναι ἐκείνη τῆς ὁποίας τὸ κάθετον ὕψος, ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ ἰνίου μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς ρινὸς, εἶναι ἴσον πρὸς τὸ ὁριζόντεον αὐτῆς πλάτος.

στ'.—Τὸ πρόσωπον διαιρεῖται εἰς τρία μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ μετώπου μέχρι τῶν ὀφρύων, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τῶν ὀφρύων μέχρι τοῦ κάτω μέρους τῆς ρινὸς, καὶ τὸ τρίτον ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ πώγωνος. Ὅσῳ τὰ τρία ταῦτα μέρη εἰσὶ συμμετρικὰ, τόσῳ μᾶλλον δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν εὐθύτητα πνεύματος καὶ κανονικότητα χαρακτῆρος ἐν γένει.

ζ'.—Εἰς ἕκτατόν τινα ἄνθρωπον, σπανίως ἡ ἀναλογία τῶν τριῶν τούτων διαιρέσεων εἶναι καταφανὴς, εὑρίσκεται ὅμως κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀνθρώπους.

η'.—Τὸ οὐσιῶδες καὶ τὸ πρωτότυπον τοῦ χαρακτῆρος φαίνεται θετικώτερον εἰς τὰ στερεὰ μέρη καὶ τὰ καλῶς διαγεγραμμένα σημεῖα, ἐνῷ αἱ συνήθεις καὶ ἐπίκτητοι διαθέσεις φαίνονται κοινότερον εἰς τὰ ἁπαλὰ, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰ κάτω τοῦ προσώπου μέρη.

θ'.—Ὁ ἐξετάζων πρόσωπον ἰσχυρότατον ἢ λεπτοφυέστατον, θέλει ἐκτιμήσει εὐκολώτερον τὸν χαρακτῆρα διὰ τῆς κατατομῆς, ἤτοι τῆς πλαγίας ὄψεως τοῦ τοιούτου προσώπου, ἡ ὁποία ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὀλίγον ὠφελεῖ τὴν προσποίησιν, παρουσιάζει καὶ γραμμὰς καταφανεστέρας, ἁπλουστέρας καὶ καθαροτέρας, τῶν ὁποίων εὐκολώτερον ἐννοεῖται ἡ σημασία, ἐνῷ πολλάκις αἱ γραμμαὶ τοῦ κατέναντι θεωρουμένου προσώπου δυσκόλως ἐξηγοῦνται.

ι.—Ὡραία κατατομὴ ὑποθέτει πάντοτε ἀναλο-

γίαν διακεκριμένου χαρακτῆρος, μολονότι ἀπαντῶνται κατατομαὶ αἴτινες, ἂν καὶ οὐχὶ ὡραῖαι, δύνανται νὰ ὑπάρχωσι μετὰ ὑψηλοῦ χαρακτῆρος.

§ 2—ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ.

Δικαίως τὸ μέτωπον ἐκλήθη θύρα τῆς ψυχῆς καὶ ναὸς τῆς αἰδοῦς. Εἶναι ἡ ἕδρα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς λύπης, τῆς ἀταραξίας καὶ τῆς ἀδημονίας, τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς ἠλιθιότητος, τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀμαθείας, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς κακίας. Ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ προσώπου τὸ μέτωπον εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ ἀκριβοῦς μελέτης διότι προμηνύει τὴν φύσιν καὶ τὴν δύναμιν τῶν προτερημάτων τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας. Σοφοὶ παρατηρηταὶ καὶ πολυμαθεῖς συγγραφεῖς ἐδημοσίευσαν πολυτόμους πραγματείας περὶ *Μετωποσκοπίας* αἵτινες συνοψίζονται εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα θέλομεν περιγράψει.

ά.—Μέτωπον ὑψηλὸν δεικνύει πνεῦμα εὐρύ, ἀλλ' ἐστερημένον ἐνεργείας.

β'.—Μέτωπον συνεσταλμένον καὶ βραχὺ δεικνύει περιωρισμένον καὶ μόνιμον χαρακτῆρα.

γ'.—Ὅσον αἱ περιφέρειαι αὐτοῦ εἰσὶ καμπύλαι καὶ ἄνευ γωνιῶν, τοσοῦτον ὁ χαρακτὴρ εἶναι πρᾷος, ὅσον δὲ ἐκεῖναι εἰσὶν εὐθεῖαι τοσοῦτον ὁ χαρακτὴρ εἶναι σταθερός.

δ'.—Μέτωπον κάθετον ἀπὸ τῶν τριχῶν μέχρι

τῶν ὀφρύων, σημαίνει ἔλλειψιν πάσης νοημοσύνης.

έ.—Ἐὰν τὸ μέτωπον κυρτοῦται ἐλαφρῶς πρὸς τὰ ἄνω, εἶναι σημεῖον ψυχρᾶς καὶ βαθείας περισκέψεως.

στ'.—Μέτωπον εἰς εὐθείαν γραμμὴν καὶ πλαγίως τεθειμένον, μαρτυρεῖ βίαιον καὶ ζωηρὸν πνεῦμα.

ζ'.—Μέτωπον εὐγενῶς κυρτούμενον καὶ διακρινόμενον ἀπὸ τῶν ὀφρύων διὰ πτυχῆς κατὰ κάθετον γραμμὴν φαινομένης, ἢ διὰ δύο τοιούτων παραλλήλων, ἀνήκει εἰς χαρακτῆρα σταθερὸν, συνετὸν καὶ ἀρρενωπόν. Τοιοῦτο μέτωπον εἰς γυναῖκα, μαρτυρεῖ ἀνενδοιάστως φρόνησιν, τιμιότητα, μεγαλεῖον ψυχῆς καὶ ὑπερηφάνειαν βασιλίσσης ἡνωμένην μετὰ τῆς ἡπιοτέρας μετριότητος.

ή.—Μέτωπον ἐπίμηκες ἔχον ἐν τῷ μέσῳ ἢ ὀλίγον κατωτέρω, κοιλότητα μόλις ὁρατὴν, ἐμφαίνει ἀδυναμίαν.

θ'.—Μέτωπον ἔχον ἐπιφάνειαν ἐπίπεδον ἄνευ καμπῆς τινος ἢ κοιλότητος, ἀνήκει εἰς ἄνθρωπον χυδαῖον καὶ μέτριον, ἄνευ ἰδεῶν καὶ ἀνίκανον εἰς ἐπινοήσεις.

ί.—Ὅστις ἔχει τὸ μέτωπον προέχον, εἶναι χαρακτῆρος ἀσθενοῦς καὶ βλακώδους.

ιά.—Μέτωπον ἐξέχον κατὰ τὰς κόγχας εὑρίσκεται μετὰ μεγάλης ὀξυνοίας καὶ ἰδιαιτέρας ἐπιτηδειότητος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζει ἡ σύνεσις.

ιβ'.—Ἡ ἀπουσία τῶν τοιούτων ἐξοχῶν δίδει περισσοτέραν σταθερότητα, ἐὰν τὸ κάτω μέρος τοῦ

μετώπου ἔρχεται κάθετον ἐπὶ τῶν ὀφρύων, ὁριζοντείως τεθειμένων, καὶ ἐὰν κυρτοῦται ἐπαισθητῶς πρὸς τὰ μέρη τῶν κροτάφων.

ιγ'.—Τὰ πρὸς τὰ ὄπισθεν κλίνοντα μέτωπα δεικνύουσι τὴν φαντασίαν, τὸ πνεῦμα, καὶ τὴν λεπτότητα.

ιδ'.—Μέτωπον κάθετον πρὸς τὰ ἐμπρὸς, χωρὶς νὰ ἐπικάθηται ἀμέσως ἐπὶ τῆς ρίζης τῆς ρινὸς, στενὸν δὲ καὶ ἔχον ῥυτίδας, βραχὺ καὶ λεῖον, εἶναι ἔνδειξις ἀσθενοῦς ἤθους καὶ ὀλίγου πνεύματος, καὶ ἐμφαίνει ἔλλειψιν φαντασίας καὶ εὐαισθησίας.

ιέ.—Μέτωπον κεκαλυμμένον ὑπὸ γωνιωδῶν ἢ ὀζοτῶν ἀποφύσεων, ἐμφαίνει μεγάλην δραστηριότητα καὶ ἐκπληκτικὴν ἐπιμονήν.

ιστ'.—Πᾶν μέτωπον παρουσιάζον ἐν τῇ κατατομῇ αὐτοῦ δύο τόξα ἀνάλογα, ὧν ἐξέχει τὸ κατώτερον, δεικνύει πνεῦμα καθαρὸν καὶ ὑγιὲς, καὶ κρᾶσιν ἰσχυράν.

ιζ'.—Ἡ ἀγχίνοια καὶ ἡ ζωηρότης, τὸ εὐερέθιστον καὶ τὸ βίαιον τοῦ χαρακτῆρος, εὑρίσκονται εἰς μέτωπα ἐξέχοντα μὲν ἄνωθεν, ἀλλ' εὐθέα πρὸς τὰ κάτω καὶ κάθετα ἐν τῇ ἑνώσει.

ιή.—Μέτωπά τινα λίαν κυρτὰ, φαίνονται μαρτυροῦντα τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ καλύπτουσι τὴν εὐήθειαν καὶ τὴν μετριότητα τοῦ χαρακτῆρος.

ιθ'.—Τὰ καμπύλα μέτωπα ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὰς γυναῖκας καὶ δεικνύουσιν ὄψιν ζωηρὰν καὶ ὀξυδερκὲς πνεῦμα.

κ'.—Ἡ εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου χονδρὴ φλὲψ, εὐδιάκριτος οὖσα, καὶ εἰς εὐρὺ καὶ ἄνευ ρυτίδων μέτωπον, εἶναι σημεῖον ἐκτάκτων πλεονεκτημάτων καὶ δεικνύει ἔνθουν καὶ εὐγενῆ χαρακτῆρα.

κά'.—Δυσπίστει εἰς μέτωπα βραχέα, ἐρουτιδωμένα, ὀζώδη, ἀκανόνιστα, κοῖλα πρὸς τὸ ἓν μέρος καὶ διαφοροτρόπως πτυσσόμενα.

κβ'.—Ἡ ἀληθὴς φρόνησις δεικνύεται ὑπὸ κανονικοῦ συνδέσμου γραμμῶν εὐθειῶν καὶ καμπύλων, ἀνεπαισθήτως συγχεομένων, καὶ ὑπὸ μετώπου καλῶς ἐσχηματισμένου, οὔτε λίαν καθέτου, οὔτε λίαν κεκλιμένου πρὸς τὰ ὀπίσω.

κγ'.—Μέτωπον ἐπίμηκες, οὗτινος τὸ δέρμα λίαν τεταμένον, οὐδεμίαν σχηματίζει ρυτίδα, καὶ κατὰ τὰς μεγαλητέρας συγκινήσεις, δηλοῖ τὴν ψυχρότητα, τὴν δηκτικότητα καὶ τὴν ἐπιμονὴν, καὶ χαρακτῆρα ὕποπτον, χαμερπῆ, ἐπιτετηδευμένον καὶ ἐκδικητικόν.

κδ'. Αἱ κάθετοι ρυτίδες τοῦ μετώπου ὅταν ἦναι ἀνάλογοι αὐτοῦ, ἐμφαίνουσι μεγάλην σπουδὴν καὶ ἐνέργειαν· αἱ ὁριζόντειαι, ἀπ' ἐναντίας, τεμνόμεναι πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ κάτω δηλοῦσιν ἀκηδίαν καὶ ἀδυναμίαν.

κέ.—Αἱ πλάγιαι ρυτίδες, μάλιστα ὅταν ἦναι παράλληλοι, εἰσὶν ἀλάνθαστον σημεῖον μικροῦ, διαστρόφου καὶ ὑπόπτου πνεύματος.

κστ'.—Ρυτίδες παράλληλοι, κανονικαὶ, ὀλίγον βαθεῖαι, ἢ παραλλήλως μόνον τεμνόμεναι, ἀπαντῶνται παρ' ἀνθρώπῳ νουνεχεῖ, συνετῷ, τιμίῳ καὶ εὐθέος πνεύματος.

κζ'.—Μέτωπον διαυλακιζόμενον ὑπὸ εὐδιακρίτων ρυτίδων, καὶ μάλιστα κυκλικῶν, πλατὺ δὲ καὶ ὁμαλὸν πρὸς τὰ κάτω, καλύπτει πνεῦμα περιωρισμένον.

§ 3—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ.

Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πάντοτε ζωγραφοῦνται αἱ συγκινήσεις τῆς ψυχῆς ἡμῶν, καὶ ἐπ' αὐτῶν δύναταί τις πάντοτε νὰ τὰς ἀνακαλύψῃ. Ὁ ὀφθαλμὸς ἀνήκει εἰς τὴν ψυχὴν πλέον ἢ πᾶν ἄλλο ὄργανον, φαίνεται μετ' αὐτῆς συνδεδεμένος καὶ μετέχων ὅλων τῶν κινήσεων αὐτῆς· ἐκφράζει αὐτῆς τὰ ζωηρότερα πάθη καὶ τὰς μᾶλλον ταραχώδεις, ὡς καὶ τὰς πλέον γλυκείας συγκινήσεις καὶ τὰ λεπτότερα αἰσθήματα· ἀναδεικνύει αὐτὰ ἐν ὅλῃ τῇ καθαρότητι καὶ ἐν ὅλῃ τῇ δυνάμει αὐτῶν, ὁποῖα ἀμέσως γεννῶνται, καὶ μεταβιβάζει αὐτὰ διὰ τῶν ταχέων σημείων ἅτινα φέρουσιν εἰς ἄλλην ψυχὴν τὸ πῦρ, τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν εἰκόνα ἐκείνης ἀφ' ἧς ἐκπορεύονται. Ὁ ὀφθαλμὸς δέχεται καὶ ἀνταναλλᾷ συγχρόνως τὸ φῶς τῆς διανοίας καὶ τὴν ζέσιν τοῦ αἰσθήματος· εἶναι ἡ αἴσθησις τοῦ πνεύματος καὶ ἡ γλῶσσα τῆς διανοίας.

ά.—Οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμφαίνουσι χαρακτῆρα μαλθακότερον καὶ μᾶλλον ἐκτεθηλυμένον ἢ οἱ φαιοὶ καὶ οἱ μέλανες.

β'.—Οἱ μέλανες ἢ φαιοὶ ὀφθαλμοὶ προδίδουσι πνεῦμα ἀρρενωπὸν, βαθὺ καὶ ἐμβριθές.

γ'.—Ἡ μεγαλοφυία συνδέεται, σχεδὸν πάντοτε, μετὰ ὀφθαλμῶν φαιοκιτρίνου τινὸς χρώματος.

δ'.—Ὁ θυμώδης ἔχει ὀφθαλμοὺς διαφόρων χρωμάτων, σπανίως μὲν γλαυκοὺς, συχνότερον δὲ φαιοὺς ἢ πρασινωποὺς, ὅπερ κατά τινα τρόπον εἶναι διακριτικὸν σημεῖον τῆς ζωηρότητος καὶ τοῦ θάρρους.

έ.—Οἱ λίαν γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ σπανίως εὑρίσκονται εἰς τοὺς θυμώδεις καὶ οὐδέποτε σχεδὸν εἰς τοὺς μελαγχολικούς· τὸ χρῶμα τοῦτο εὑρίσκεται κυρίως παρὰ τοῖς φλεγματικοῖς οἵτινες ἔχουσι καὶ ἐνεργητικότητα τινα.

στ'.—Ὅταν τὸ ἄκρον ἢ ἡ τελευταία περιφέρεια τοῦ ἄνω βλεφάρου σχηματίζῃ ἡμικυκλικὴν ἀψίδα, εἶναι σημεῖον εὐφυίας καὶ μεγάλης λεπτότητος, ἐνίοτε δὲ καὶ χαρακτῆρος δειλοῦ καὶ ὀλίγον τι παιδικοῦ.

ζ'.—Ὅταν τὸ βλέφαρον κῆται σχεδὸν ὁριζοντείως ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τέμνῃ κατὰ διάμετρον τὴν κόρην, εἶναι σημεῖον δολίου, ἐπιτηδείου καὶ πανούργου ἀνθρώπου, χωρὶς ἕνεκα τούτου, νὰ ἀναιρῆται ἡ εὐθύτης τῆς καρδίας.

ή.—Ὀφθαλμοὶ ἀνοικτοὶ, τῶν ὁποίων φαίνεται πολὺ τὸ λευκὸν κάτωθεν τῆς βλεφαρίδος, ὑπάρχουσι πάντοτε μετὰ φλεγματικῆς ἢ αἱματώδους κράσεως, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ τοῦ φλεματικοῦ εἰσὶν ἀσθενεῖς κυλοιδιῶντες καὶ ἀορίστου ἐκφράσεως, οἱ δὲ τοῦ αἱματώδους πλήρεις πυρὸς, ἐμφαντικώτατοι καὶ ὅλον περικεκομμένοι,

τὰ δὲ βλέφαρα αὐτῶν κανονικώτερα, βραχύτερα καὶ ἧττον σαρκώδη.

θ'.—Βλέφαρα ἀπεσυρμένα καὶ λίαν περικεκομμένα, δεικνύουσι σχεδὸν πάντοτε χολερικὴν διάθεσιν. Εἰς τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο ἀναγνωρίζομεν ἐπίσης τὸν καλλιτέχνην καὶ τὸν φιλόκαλον.

ί.—Τοιαῦτα βλέφαρα, σπανιώτατα εἰς τὰς γυναῖκας, χαρακτηρίζουσιν τὰς διακρινομένας κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος καὶ οὐχὶ τὴν τυχοῦσαν κρίσιν.

ιά.—Μικροὶ, μαῦροι καὶ ζωηροὶ ὀφθαλμοὶ, μετὰ πυκνῶν ὀφρύων, κακεντρεχῶς ἐν τῷ μειδιάματι προσηλούμενοι, δεικνύουσι πανουργίαν, δολιότητα καὶ πνεῦμα φιλόδικον.

ιβ'.—Ὀφθαλμοὶ οὐδεμίαν ρυτίδα σχηματίζοντες ἐν τῇ ἐκφράσει τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγάπης, ἢ σχηματίζοντες λίαν λεπτὰς καὶ ἐπιμήκεις, ἐμφαίνουσι χαρακτῆρα ψοφοδεᾶ καὶ πνεῦμα ἀνίκανον.

ιγ'.—Ὀφθαλμοὶ λίαν ἀνοικτοὶ, λαμπροὶ καὶ διαφανεῖς, λίαν εὐκίνητοι, ὑπὸ λεπτὰ βλέφαρα, εἰσὶν ἔνδειξις μεγάλης ὀξυνοίας, κομψότητος καὶ φιλοκαλίας, ἐρεθιστικότητος καὶ ὑπερηφανείας, καὶ ἀκαταμαχήτου κλίσεως πρὸς τὸ ὡραῖον φῦλον.

§ 4—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΦΡΥΩΝ.

Μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς, αἱ ὀφρῦς εἰσὶ τὸ μέρος τοῦ προσώπου τὸ συντελοῦν περισσότερον εἰς τὴν διάγνωσιν τῆς φυσιογνωμίας. Διαφέρουσι κατὰ τὴν φύσιν ἀπὸ τὰ ἄλλα τοῦ προσώπου μέρη, καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη καθιστᾷ αὐτὰς ἐκφανεστέρας. Δύο κινήσεις ἔχουσιν αἱ ὀφρῦς, ἐξαρτωμένας ἐκ τῶν μυῶν τοῦ μετώπου· μίαν διὰ τῆς ὁποίας ἀναβιβάζονται, καὶ ἑτέραν δι' ἧς συσπῶνται καὶ καταβιβάζονται προσεγγίζουσαι ἀλλήλας.

ά.—Αἱ δύο κινήσεις τῶν ὀφρύων ἔχουσι σχέσιν μετὰ δύο αἰσθητικῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, τοῦ αἰσθήματος δηλ. τῶν ὀρέξεων καὶ τῆς ὀργῆς Αἱ ἄνω πρὸς τὸν ἐγκέφαλον ὑψούμεναι ὀφρῦς ἐκφράζουσι τὰ σκληρότερα πάθη.

β'.—Αἱ πρὸς τὸ μέσον ἀνυψούμεναι ὀφρῦς δηλοῦσιν εὐάρεστα αἰσθήματα.

γ'.—Ὅταν αἱ ὀφρῦς χαμηλῶνται πρὸς τὸ μέσον, ἡ κίνησις αὕτη δηλοῖ σωματικὸν πόνον.

δ'.—Αἱ ἡρέμα καμπύλαι ὀφρῦς συνοδεύουσι τὴν μετριοφροσύνην καὶ τὴν ἁπλότητα.

έ.—Τεθειμέναι εἰς γραμμὴν εὐθεῖαν καὶ ὁριζοντείαν, ἀποδίδονται εἰς χαρακτῆρα ἀρρενωπὸν καὶ ρωμαλέον.

στ'.—Ὅταν ἔχωσι σχῆμα κατὰ τὸ ἥμισυ εὐθὺ καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ κυρτόν, ἐμφαίνουσι δύναμιν πνεύματος ἡνωμένην μετ' ἀδόλου ἀγαθότητος.

ζ'.—Ὀφρῦς τραχεῖαι καὶ ἐν ἀταξίᾳ πεφυμέναι, εἰσὶ πάντοτε σημεῖον δυστρόπου ζωηρότητος, ἀλλ' ἡ σύγχυσις αὕτη ἐμφαίνει ὁρμὴν μετρίαν ὅταν αἱ τρίχες ἦναι λεπταί.

ή.—Ὀφρῦς πυκναὶ καὶ χονδραί, μὲ τὰς τρίχας κεκλιμένας παραλλήλως δίκην σχοινίου, ἀγγέλλουσιν ὥριμον καὶ σταθερὰν κρίσιν, βαθεῖαν φρόνησιν, εὐθύτητα καὶ ὀξύνοιαν.

θ'.—Ὀφρῦς συνεχόμεναι δηλοῦσιν ἐνίοτε χαρακτῆρα κρυψίνουν καὶ ζηλότυπον.

ι.—Αἱ λεπταὶ ὀφρῦς εἰσὶν ἀλάνθαστον σημεῖον ψυχροῦ καὶ ἀδυνάτου χαρακτῆρος. Ὄχι ὅτι ἄνθρωπος ὀξύθυμος καὶ ἐνεργητικὸς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὀφρῦς ἀραιὰς, ἀλλὰ ὀλίγαι ὀφρῦς, εὑρίσκονται πάντοτε μετ' ὀλιγωτέρας ἰσχύος καὶ ζωηρότητος τοῦ χαρακτῆρους.

ιά.—Αἱ γωνιώδεις καὶ διακεκομμέναι ἀποκαλύπτουσιν ἐνεργητικότητα πνεύματος παραγωγοῦ.

ιβ'.—Ὅσον περισσότερον πλησιάζωσι πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς, τοσοῦτον ὁ χαρακτὴρ εἶναι ἐμβριθὴς καὶ σταθερός.

ιγ'.—Ὅσον περισσότερον ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, τοσοῦτον ὁ χαρακτὴρ χάνει ἐκ τῆς ἰσχύος, τῆς σταθερότητος καὶ τῆς εὐτολμίας αὐτοῦ.

§ 5—ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΙΝΟΣ.

Ἡ ρὶς εἶναι, τρόπον τινὰ, τὸ *ὑπόβαθρον* τοῦ ἐγ-

κεφάλου, ἐὰν ἐπιτρέπηται νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν ἐμφαντικὴν ταύτην ἔκφρασιν τῆς γοτθικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἐπὶ τῆς ρινὸς στηρίζεται ὁ θόλος τοῦ μετώπου, τοῦ ὁποίου τὸ βάρος ἤθελε συντρίψει ἄνευ αὐτῆς τὰς παρειὰς καὶ τὸ στόμα. Ὡραία ρὶς οὐδέποτε συνάπτεται μὲ πρόσωπον δύσμορφον. Δυνατὸν νὰ ἦναι τις δύσμορφος καὶ νὰ ἔχῃ ὡραίους ὀφθαλμούς· ρὶς ὅμως κανονικὴ ἀπαιτεῖ ἁρμονικὴν ἀναλογίαν καὶ τῶν ἄλλων χαρακτήρων τοῦ προσώπου. Ὅθεν βλέπομεν χιλίους ὡραίους ὀφθαλμοὺς καὶ μίαν ρῖνα ἐντελοῦς ὡραιότητος.

ά.—Ὡραία ρὶς ὑποθέτει πάντοτε χαρακτῆρα ἔξοχον καὶ διακεκριμένον.

β'.—Ρῖνες καμπυλούμεναι πρὸς τὸ ἄνω μέρος τῆς ρίζης, ἀνήκουσιν εἰς χαρακτῆρας ἀγερώχους, προωρισμένους νὰ κυβερνῶσι καὶ νὰ ἐπιχειρῶσι μεγάλας πράξεις, σταθεροὺς δὲ εἰς τοὺς σκοπούς των καὶ μετὰ ζήλου αὐτοὺς ἐπιδιώκοντας.

γ'.—Αἱ κάθετοι, ἢ σχεδὸν τοιούτου σχήματος ρῖνες, ἐμφαίνουσι ψυχὴν δυναμένην νὰ ἐνεργῇ καὶ νὰ ὑποφέρῃ ἡσύχως καὶ μετὰ δραστηριότητος.

δ'.—Ρὶς ἔχουσα πλατὺ τὸ ὀστοῦν, ἀδιάφορον ἐὰν αὕτη ἦναι εὐθεῖα ἢ κυρτὴ, ἀποκαλύπτει πάντοτε ἀνώτερα πλεονεκτήματα.

έ.—Ρὶς ἔχουσα στενωτάτην τὴν ρίζαν, εἶναι σημεῖον μεγάλης δραστηριότητος, σχεδὸν πάντοτε περιοριζομένης εἰς στιγμιαίαν ἐλαστικότητα, ἄνευ διαρκείας καὶ σπουδαίου τινὸς ἀποτελέσματος.

στ'.—Μικρὸς ρώθων δεικνύει πνεῦμα δειλὸν καὶ ἀνίκανον ὅπως ριψοκινδυνεύσῃ εἰς τὴν ἐλαχίστην ἐπιχείρησιν.

ζ'.—Ὅταν τὰ πτερύγια τῆς ρινὸς ἦναι ἀνοικτὰ καὶ εὐκίνητα, δηλοῦσιν ἐξαίρετον λεπτότητα αἰσθήματος, ἥτις δύναται νὰ μεταβληθῇ εὐκόλως εἰς ἡδυπάθειαν καὶ φιληδονίαν.

ή.—Ρὶς μεγάλη ἀπαντᾶται παρ' ἀνθρώπῳ ἀγαθῷ καὶ στερεᾶς κράσεως.

θ'.—Σιμὴ ρὶς μαρτυρεῖ ἀσέλγειαν.

ί.—Ρὶς ὀλίγον ὑψωμένη, καὶ λίαν βεβυθισμένη πρὸς τὴν ρίζαν, ὑπὸ μέτωπον ὀλιγώτερον εἰσέχον παρὰ κάθετον, προδίδει ἡδυπάθειαν καὶ μαλθακότητα, καὶ τάσιν πρὸς τὴν ζηλοτυπίαν καὶ τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην. Δὲν εἶναι ὅμως ἀσυμβίβαστος καὶ μὲ τὴν λεπτότητα τοῦ πνεύματος, τὴν χρηστότητα καὶ τὰ πλεονεκτήματα.

ιά.—Ρὶς ἄνευ διακεκριμένου τινος χαρακτηριστικοῦ εὑρίσκεται εἰς ἄνθρωπον ἔμφρονα καὶ ἀγαθὸν, ἀλλ' ὀλίγου λόγου ἄξιον.

ιβ'.—Ρὶς ὑψωμένη, καὶ ὑπὸ μέτωπον ὑψηλὸν, ἀλλ' ἐξέχον πρὸς τὰ κάτω, δεικνύει ἄνθρωπον βάναυσον καὶ θυμώδη.

§ 6—ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ.

Τὸ στόμα εἶναι ὁ διερμηνεὺς καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας· ἔν τε τῇ ἡρεμίᾳ

καὶ ἐν ὅλαις αὐτοῦ ταῖς κινήσεσι συναθροίζει κόσμον ὅλον χαρακτήρων, εὔγλωττον ὄν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ σιωπῇ αὐτοῦ. Ὁποῖον ὑψηλὸν θαῦμα μεταξὺ τόσων θαυμάτων τὰ ὁποῖα συνιστῶσι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα!

ά.—Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ προσώπου ἰδιαιτέρως φαίνονται αἱ συγκινήσεις τῆς καρδίας. Ὅταν αὕτη θλίβηται, τὸ στόμα ταπεινοῦται κατὰ τὰ ἄκρα, ὅταν δὲ εὐχαριστῆται, ὑψοῦνται πρὸς τὰ ἄνω αἱ γωνίαι τοῦ στόματος, καὶ ὅταν τρέφῃ ἀπέχθειαν, τὸ στόμα προεξέχει καὶ ὑψοῦται ἐν τῷ μέσῳ.

β'.—Εἴτε σκληρὰ εἶναι τὰ χείλη εἴτε ἁπαλὰ καὶ εὐκίνητα, ὁ χαρακτὴρ πάντοτε εἶναι ἀνάλογος.

γ'.—Στόμα συνεσταλμένον καὶ κατ' εὐθείαν γραμμὴν σχιζόμενον, ἐν ᾧ τὰ ἄκρα τῶν χειλέων δὲν φαίνονται, εἶναι δεῖγμα ψυχραιμίας, πνεύματος φιλοπόνου καὶ φίλου τῆς τάξεως, τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς καθαριότητος.

δ'.—Τοιοῦτο στόμα ἀνερχόμενον κατὰ τὰ δύο ἄκρα, ὑποθέτει βαθείαν περιέργειαν, οἴησιν καὶ ματαιότητα, ἴσως δὲ καί τινα κακεντρέχειαν, σύνηθες παρεπόμενον τῆς κουφότητος.

έ.—Χείλη περικεκομμένα καὶ πολὺ ἐξέχοντα, κλίνουσι πρὸς τὴν δειλίαν καὶ τὴν φιλαργυρίαν.

στ'.—Χείλη ἐλαφρῶς συγκλειόμενα καὶ ἀνελλειπὲς ἔχοντα σχῆμα, ἐμφαίνουσι χαρακτῆρα σταθερὸν, σκεπτικὸν καὶ ὀρθόφρονα.

ζ'.—Ὅταν τὸ κάτω χεῖλος ἐξέχῃ, εἶναι μᾶλλον

β'.—Αἱ ἰσχναὶ καὶ περιωρισμέναι παρειαὶ δηλοῦσι ξήρανσιν τῶν ὑγρῶν καὶ στέρησιν τῶν ἀπολαύσεων.

γ'.—Αἱ κοῖλαι μαρτυροῦσι θλῖψιν.

δ'.—Ἡ Σκαιότης καὶ ἡ εὐήθεια ἐντυποῦσιν αὐταῖς χονδρὰς ρυτίδας.

ε'.—Αἱ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τριγωνικαὶ κοιλότητες τῶν παρειῶν εἰσὶν ἀλάνθαστον σημεῖον τοῦ φθόνου καὶ τῆς ζηλοτυπίας.

ς'.—Παρειαὶ φυσικῶς χαρίεσσαι καὶ κινούμεναι μετὰ γλυκείας ἀνασκιρτήσεως, ἀνυψούσης αὐτὰς πρὸς τοὺς ὀφθαλμούς, εἰσὶν ἐχέγγυον καρδίας εὐαισθήτου, γενναίας καὶ ἀνικάνου πρὸς τὴν ἐλαχίστην χαμέρπειαν.

ζ'.—Αἱ ἐπὶ τῶν παρειῶν ἀνθρώπου μειδιῶντος σχηματιζόμεναι τρεῖς παράλληλοι κυκλοτερεῖς γραμμαὶ ἐμφαίνουσι μωρίαν.

§ 10—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΩΤΩΝ.

Τὸ θαυμάσιον τοῦτο ὄργανον τῆς ἀκοῆς εἶναι, μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ μᾶλλον συντελοῦν εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου συγκοινωνίαν τοῦ ἀνθρώπου· φάρος ἐπαγρυπνῶν εἰς τὴν διαφύλαξιν τοῦ σώματος; διὰ τρόπου ἰδεατοῦ, ὥστε τοῦτο νὰ γνωρίζῃ καὶ εἰς τὰ ἐρεβώδη σκότη τὴν ὕπαρξιν ἀντικειμέ-

νων τῶν ὁποίων ἡ συνάντησις ἠδύνατο νὰ ἦναι βλαβερά.

ά.—Οὗς πλατὺ καὶ ὁμολὸν, ἄνευ στρογγύλων περιφερειῶν, συχνάκις ἀπαντᾶται εἰς μουσικοὺς διοργανισμοὺς, ἀλλὰ δὲν ἐπιδέχεται μεγαλοφυΐαν.

β'. – Οὗς παχυλὸν καὶ στρογγύλον ἀνήκει εἰς τυχαῖον ἄνθρωπον.

γ'.—Οὗς στενὸν καὶ στρογγύλον ὑπάρχει μετὰ ἀνωτέρων πλεονεκτημάτων.

δ'. – Ὦτα ἄνευ ἐξοχῶν χαρακτηρίζουσιν τὴν εὐήθειαν.

έ.—Ἑλικοειδεῖς περιφέρειαι, σχηματίζουσαι τὸ κοίλωμα τοῦ ὠτὸς, ἐμφαίνουσιν ἁπλότητα.

ς'.—Ὦτα κεκολλημένα κατά τινα τρόπον εἰς τὴν κεφαλὴν δηλοῦσι ἀνόητον ἐπιμονὴν, καὶ μικρὰν ἀγχίνοιαν.

ζ'.—Καλῶς κεχωρισμένα, δεικνύουσι χαρακτῆρα ἐλεύθερον καὶ ἱκανόν.

ή.—Πᾶν οὗς καλῶς ἐσχεδιασμένον ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς, ἁρμονικὸν καὶ ἀνάλογον πρὸς τὰ λοιπὰ τοῦ προσώπου σημεῖα, εἶναι ἔνδειξις πλουσίου ὀργανισμοῦ.

§ 11—ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΑΧΗΛΟΥ.

Τὸ διάμεσον τοῦτο τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ στήθους, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀμφοτέρων μετέχον, εἶ-

ναι σημαντικὸν, ὡς πᾶν τὸ ἔχον σχέσιν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ὑπάρχουσι τράχηλοι οἱ ὁποῖοι κατεσκευάσθησαν διὰ νὰ χαμηλόνωσι τὴν κεφαλὴν καὶ ἄλλοι διὰ νὰ ἀνυψόνωσιν αὐτήν· οἱ μὲν ὅπως τὴν φέρωσιν σι πρὸς τὰ ἐμπρὸς, οἱ δὲ ὅπως ἀναστρέψωσιν αὐτὴν πρὸς τὰ ὀπίσω Αἱ διακρίσεις αὗται δὲν ἀναφέρονται ἆρά γε εἰς τὴν ποικιλίαν τῶν προτερημάτων τοῦ ἀνθρώπου; Καὶ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ὑψιβατεῖ ἢ ἕρπει, προχωρεῖ ἢ ὀπισθο ρομεῖ.

ά.—Ὁ ἔχων τράχηλον μακρὸν καὶ ραδινὸν, εἶναι ἐκτεθηλυμένος καὶ φλεγματικός.

β.—Ὁ ἔχων μέγαν καὶ χονδρὸν τράχηλον, ἔχει σωματικὴν ῥώμην καὶ ψυχικὴν γενναιότητα.

γ.—Τράχηλος χονδρὸς καὶ ἄκομψος, δεικνύει θυμὸν καὶ ὑποπτεύει παραλυσίαν.

δ.—Τράχηλος εὔκαμπτος, δηλοῖ ἐλαστικότητα τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος.

έ.—Τράχηλος δύσκαμπτος ἐμφαίνει χαρακτῆρα δύσκολον καὶ ἧττον κοινωνικόν.

ς.—Τράχηλος ἀνάλογος εἶναι ἀναντίρρητος σύστασις τῆς σταθερότητος τοῦ χαρακτῆρος.

ζ.—Ἡ μεγαλοψυχία στερεόνει τράχηλον μακρὸν καὶ χονδρόν.

ή.—Οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ἔχουσι τράχηλον διπυλακωμένον ὑπὸ νεύρων, ὡς ἀνάγλυφον.

θ.—Τράχηλος κλίνων πρὸς τὰ ἐμπρὸς, δεικνύει περιέργειαν καὶ φιλαργυρίαν.

ί.—Πρὸς τὰ δεξιὰ κλίνων, δηλοῖ φρόνησιν καὶ σπουδήν.

ια'.—Τράχηλος κλίνων πρὸς τ' ἀριστερὰ εἶναι ἡ σφραγὶς τῆς ἀσελγείας καὶ τῆς ἀσωτείας.

§ 12—ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣ.

Ἂν καὶ ἡ κόμη δὲν κατατάσσεται μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, εἶναι ὅμως εἰς αὐτὸ προσκεκολλημένη καὶ χρήζει τῆς προσοχῆς τῶν φυσιογνωμόνων, διότι παρουσιάζει πολλὰ τεκμήρια τῆς τοῦ ἀνθρώπου κράσεως καὶ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ πλεονεκτημάτων. Εἶναι ἀνάλογος τῆς φυσικῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς τὰ φυτὰ καὶ οἱ καρποὶ εἰσὶν ἀνάλογοι τῆς γῆς ἥτις παράγει αὐτά.

ά.—Κόμη μακρὰ καὶ λεπτοφυὴς, εἶναι σημεῖον ἀσθενοῦς χαρακτῆρος.

β.—Βραχεῖα καὶ πυκνὴ, δηλοῖ ἐνέργειαν καὶ ζωτικότητα.

γ. Κόμη ὁμαλὴ καὶ οὐχὶ οὔλη (σγουρὰ), δὲν συμφωνεῖ μετὰ πνεύματος ἀρρενωποῦ.

δ. Αἱ ὁμαλαὶ, βραχεῖαι καὶ κακῶς συμπεπλεγμέναι τρίχες, καὶ αἱ πίπτουσαι εἰς μικροὺς, ὀξεῖς καὶ ἄχαρεις βοστρύχους—μάλιστα ἐὰν ἦναι σκληραὶ καὶ μελαναὶ—ἀποκαλύπτουσι τὸ χυδαῖον τοῦ πνεύματος καὶ τῶν αἰσθημάτων.

έ.—Κόμη ἔχουσα χρυσόξανθον ἢ ὡραῖον καστανὸν χρῶμα, ἡδέως δὲ στίλβουσα καὶ ἐλισσομένη μετὰ χάριτος, δεικνύει εὐγενῆ χαρακτῆρα.

ς΄.—Κόμη μελανὴ καὶ ὀρθὴ δεικνύει ὀλίγον μὲν πνεῦμα, ἀλλ᾽ ἐπιμονὴν καὶ ἀγάπην τῆς τάξεως.

ζ.—Κόμη μελανὴ καὶ λεπτὴ, ἐπὶ κεφαλῆς ἡμιφαλακρᾶς, ἐχούσης μέτωπον ὑψωμένον καὶ κυρτὸν, εἶναι ἔνδειξις ὀρθῆς κρίσεως, ἀλλὰ πνεύματος ἧττον ἐφευρετικοῦ, καὶ ἐχθροῦ τῶν παραφορῶν.

ή.—Κόμη καθ᾽ ὁλοκληρίαν ὁμαλὴ (μὴ οὖλη) καὶ λεία, δηλοῖ ἀδυναμίαν τῶν νοητικῶν δυνάμεων.

θ.—Κόμη ξανθὴ μαρτυρεῖ, ἐν γένει, κρᾶσιν λεπτὴν καὶ φλεγματικήν.

ί.—Κόμη πυρρὰ χαρακτηρίζει λίαν καλὸν ἢ λίαν κακὸν ἄνθρωπον.

ιά.—Δυσπίστει πρὸς πᾶσαν καταφανῆ ἀντίθεσιν μεταξὺ τοῦ χρώματος τῆς κόμης καὶ τοῦ χρώματος τῶν ὀφρύων.

§ 13.—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΡΑΧΙΟΝΩΝ.

ά.—Οἱ στιβαροὶ βραχίονες, οἱ καλῶς ἠρθρωμένοι καὶ εἰς ἁρμονικὴν εὑρισκόμενοι ἀνολογίαν μετὰ τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ σώματος, ἀνήκουσιν εἰς ἀγαθὸν ἄνθρωπον, ἰσχυρὸν τήν τε κρᾶσιν καὶ τὴν καρδίαν.

β. Οἱ ἄσαρκοι, οὐχὶ καλῶς ἠρθρωμένοι καὶ νω-

θροὶ βραχίονες, ἐμφαίνουσι σωματικὴν καὶ πνευματικὴν ἀδυναμίαν.

γ.—Βραχίονες ἰσχνοὶ, ἀλλὰ νευρώδεις, δεικνύουσι τολμηρὰν ἐραστηριότητα καὶ ζωηρὰν διάνοιαν.

δ. Τριχώδεις βραχίονες, ἀποκαλύπτουσιν ἀκάθεκτον ροπὴν πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν.

έ.—Βραχίων χονδρὸς καὶ παχὺς, δεικνύει μαλθακότητα κράσεως καὶ βαρύτητα νοός.

§ 14.—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΩΜΩΝ ΤΟΥ ΣΤΗΘΟΥΣ, ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗΡΩΝ.

ά.—Ὦμοι πλατεῖς καὶ μὴ ὑψούμενοι αἰχμηρῶς, εἰσὶ σημεῖον ὑγείας καὶ δυνάμεως.

β.—Ὦμοι λοξοὶ, ἐπιδοῶσιν ἐπὶ τῆς λεπτότητος τῆς ἰδιοσυγκρασίας, ἀλλὰ συντείνουσιν εἰς τὴν λεπτότητα καὶ ζωηρότητα τοῦ πνεύματος, καὶ τὴν ἀγάπην τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς τάξεως.

γ.—Στῆθος πλατὺ καὶ τετραγωνικὸν, οὔτε λίαν κυρτὸν οὔτε λίαν κοῖλον, ὑποθέτει πάντοτε ὤμους καλῶς συνεστηκότας, καὶ παρέχει ἀνάλογα τεκμήρια.

δ.—Ὁμαλὸν ἢ κοῖλον δηλοῖ ἀδυναμίαν κράσεως.

έ.—Στῆθος δασὺ καὶ τριχῶδες δεικνύει κλίσιν εἰς τὴν ἡδυπάθειαν.

ς.—Κοιλία μεγάλη καὶ ἐξέχουσα κλίνει πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν καὶ τὴν ραθυμίαν.

ζ. Κοιλία δμαλὴ καὶ περιωρισμένη εἶναι σημεῖον ἐνεργείας καὶ δραστηριότητος.

ή.—Μηροὶ ἰσχυροὶ καὶ νευρώδεις δεικνύουσι κρᾶσιν ὑγιᾷ καὶ μεγάλην ἐνέργειαν δυνάμεων.

θ. Μηροὶ ἰσχνοὶ ἀποκλείουσι τὴν σωματικὴν ἰσχὺν καὶ σημαίνουσι πνεῦμα εὐφυές.

ί.—Μηροὶ βραχεῖς ἀνήκουσιν εἰς ἄνθρωπον μοχθηρὸν καὶ φθονερόν.

ιά.—Μηροὶ δασεῖς δηλοῦσι φανερὰν ροπὴν πρὸς τὴν ἀσέλγειαν.

§ 15.—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΟΝΑΤΩΝ ΤΩΝ ΚΝΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΔΩΝ.

ά.—Γόνυ σαρκῶδες δηλοῖ ἀσθενῆ ἀρετὴν καὶ νωθρὸν χαρακτῆρα.

β.—Γόνυ ἄσαρκον καὶ ὀστεῶδες, δεικνύει δύναμιν, δραστηριότητα, καλὴν ἰδιοσυγκρασίαν ἐνίοτε δὲ καὶ ἀσέλγειαν.

γ. Γόνατα ραιβὰ ἀνήκουσιν εἰς τοὺς πανούργους καὶ εἰς τοὺς ἐκτεθηλυμένους.

δ.—Ὁ ἔχων νευρώδεις κνήμας, κέκτηται γενναιότητα καρδίας καὶ πνευματικὴν δύναμιν.

έ.—Ὁ ἔχων μαλακὰς καὶ κακῶς ἠρθρωμένας κνήμας, εἶναι δειλὸς ἐκτεθηλυμένος καὶ ἀνίκανος.

ς.— Κνήμη ἰσχνὴ δεικνύει ἀδυναμίαν καὶ ἀφυΐαν.

ζ΄.—Κνήμη ἰσχνὴ ἀλλὰ νευρώδης δεικνύει ἀσέλγειαν ἐνίοτε, καὶ πάντοτε ζωηρὰν εὐφυΐαν.

ή.—Κνῆμαι δασεῖαι εἰσὶ σημεῖον ἀνανταγωνίστου κλίσεως πρὸς τὴν τρυφήν.

θ΄.—Πόδες μικροὶ, παχεῖς καὶ λεῖοι, ὑποθέτουσιν ἄνθρωπον νωθρᾶς κράσεως καὶ τρυφηλοῦ χαρακτῆρος.

ί.—Μικρὸς καὶ λεπτὸς ποῦς, δηλοῖ θρασύτητα, κακεντρέχειαν καὶ δραστηριότητα.

ιά. Δυσπίστει πρὸς ἄνθρωπον ἔχοντα μακροὺς καὶ ἰσχνοὺς πόδας.

ιβ΄.—Πόδες μεγάλοι καὶ νευρώδεις, ἀποκαλύπτουσιν ἄνθρωπον σώματος καὶ χαρακτῆρος ἰσχυροῦ.

ΙΑ΄.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΑΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΚΙΩΝ.

α *Ὁ δίκαιος.*—Ἔχει μέτωπον εὐρύ· ὀφθαλμοὺς μεγάλους ὡς ἡ ριζαγχη (*), λάμποντας καὶ ὑγροὺς

(*) Φυτὸν τοῦ Εὐέλπιδος ἀκρωτηρίου· Σ. τ. Μ.

μὲ κόρας τῶν ὁποίων ὁ κατώτερος κύκλος εἶναι στενὸς καὶ μέλας· βλέμμα μετρίας ζωηρότητος, κόμην καστανόχρουν, φωνὴν ἰσχυράν, κατέχουσαν τὸ μέσον μεταξὺ τῆς ἀνδρικῆς καὶ τῆς γυναικείας φωνῆς, καὶ σῶμα ἐπιτυχῶς ἀνάλογον.

β *Ὁ ἄδικος.*—Τὸ μέτωπον αὐτοῦ εἶναι ὁμαλὸν καὶ αὐστηρόν. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ μειδιῶσι ἀλλὰ μετ' ἀδιακόπου κινήσεως τῶν ὀφρύων, τῶν παρειῶν καὶ τῶν χειλέων, ἢ μᾶλλον εἰσὶ δόλιοι καὶ ἀπειλητικοί, ἢ ἄλλως λίαν μεγάλοι ἀπλανεῖς καὶ πρὸς τὰ κάτω βλέποντες. Αἱ κόραι ἔχουσι κύκλον πράσινον καὶ ἴριδα μέλαιναν. Ἡ φωνὴ αὐτοῦ εἶναι διαπεραστικὴ ἢ τραχεῖα, καὶ ὀλίγον ὑψωμένη. Τὸ σῶμά του εἶναι καλήτερον ἐν τῷ συνόλῳ ἢ ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ.

γ *Ὁ ἀγαθός.*—Πρόσωπον ὡραῖον, ρὶς μεγάλη καὶ κανονικὴ ἢ κλίνουσα ὀλίγον πρὸς τὸ στόμα. Ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, ὀλίγον βεβυθισμένοι, ἀλλ' ἀνοικτοί, ὑγροὶ καὶ γλυκεῖς, ἢ τεθλιμμένοι καὶ κινοῦντες τὰς ὀφρεῖς. Κόραι μεσαίου σχήματος καὶ εὐκόλως κινούμεναι· βλέμμα ἀπλανὲς καὶ σταθερὸν, μέτωπον αὐστηρὸν καὶ στῆθος εὐρύ.

δ *Ὁ μοχθηρός.*—Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἶναι δύσμορφον καὶ χλωμόν· τὰ ὦτα στενὰ καὶ τὸ στόμα μέγα μὲ χείλη λεπτά. Οἱ ὀξεῖς αὐτοῦ ὀδόντες ἐξέρχονται ὀλίγον. Ἡ διαπεραστικὴ καὶ ἀπότομος ὁμιλία του πίπτει ὡς χάλαζα ἢ μυκτηρίζει. Οἱ λοξοὶ αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ ἔχουσι κόρην μέλαιναν καὶ διακε-

κριμένην τὸ δὲ λευκὸν αὐτῶν εἶναι ξηρὸν, λάμπον καὶ κεχρωματισμένον ἐρυθρῶς μέχρι τῶν γωνιῶν. Τὸ σῶμα στερεῖται εὐσαρκίας, ὁ τράχηλος εἶναι κυρτὸς, ἡ ράχις ἐλαφρῶς κυρτὴ, οἱ δάκτυλοι μακροὶ καὶ ἰσχνοὶ, αἱ κνῆμαι ἰσχναὶ, οἱ πόδες κακῶς κατεσκευασμένοι καὶ κοῖλοι ἐν τῷ πέλματι αὐτῶν.

Ε *Ὁ φονεύς.*—Μέτωπον ταπεινὸν, σὺν αὐτῷ δὲ πυκναὶ ὀφρεῖς. Ὀφθαλμοὶ μικροὶ, ξηροὶ καὶ ἄνισοι· κόραι τρέμουσαι καὶ ἠνωρθωμέναι ὧν τὸ λευκὸν εἶναι ἀμαυρόν.

ΣΤ *Ὁ χρηστός,*— Οἱ μετρίου μεγέθους ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἔχουσι χρῶμα κυανοῦν ἢ μέλαν, τὸ δὲ λευκον αὐτῶν εἶναι ἀτάραχον καὶ λαμπρόν· τὸ βλέμμα του εἶναι ἀπεικόνισμα πεποιθήσεως καὶ ἐμβριθείας· τὸ ὀμαλὸν καὶ ἀφελὲς αὐτοῦ μέτωπον ταπεινοῦται ἐλαφρῶς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὧν αἱ ὀφρῦς συστέλλονται.

Ζ *Ὁ δόλιος.*—Μικρὰ κεφαλὴ μετ' ἀνωμάλου προσώπου, μέτωπον πλῆρες ἐξοχῶν, πτυχῶν καὶ ρυτίδων, ὀφθαλμὸς βεβυθισμένος, μικρὸς, ξηρὸς, καὶ ἀορίστου χρώματος· κόρη ἀμφιρρεπὴς, βλέμμα ἀνήσυχον καὶ ἀσταθὲς ράχις ὀμαλὴ, ὦμοι ἀνυψωμένοι, χεῖρες στεναὶ καὶ δάκτυλοι μακροὶ καὶ ἰσχνοί.

Η *Ὁ συνετός.*—Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἶναι μέσης ἀναλογίας, μετὰ μετώπου τετραγώνου. Ὀφθαλμοὶ μεγάλοι καὶ λαμπροὶ ὧν τὸ λευκὸν χρωματίζεται

δι' ὀλίγου ἐρυθροῦ, αἱ δὲ μαῦραι κόραι εἰσὶ στεναὶ καὶ τὸ βλέμμα ἔχει τι τὸ αὐστηρόν. Τὸ ἄνω χεῖλος αὐτοῦ εἶναι ὑψηλόν, ἡ κόμη ἀμφιβόλου χρώματος, ὁ τράχηλος κλίνων πρὸς τὰ δεξιὰ, τὸ στῆθος καὶ οἱ ὦμοι εὐρεῖς, αἱ δὲ χεῖρες καὶ οἱ δάκτυλοι μακροί. Ὁμιλῶν δὲν μεταχειρίζεται χειρονομίας, καὶ ἡ φωνή του, μεταξὺ τῆς βαρείας καὶ ὀξείας, εἶναι εὐχάριστος.

Ὁ ἄφρων.—Μέτωπον ἔχει ὑψηλὸν καὶ κυρτόν· ἐπιδερμίδα σκληρὰν καὶ χρώματος μαρτυροῦντος τὴν θερμότητα τοῦ αἵματος, ὀφθαλμοὺς μικροὺς, ἐξέχοντας, φλογισμένους, θολοὺς, καὶ ὀλίγον ἐρυθροὺς, βλέμμα ἀνήσυχον, ὀφρῦς ἀνυψωμένας. δακτύλους βραχεῖς καὶ χονδροὺς, τράχηλον δὲ κλίνοντα πρὸς τὰ ἀριστερὰ, στῆθος καὶ ὤμους μετρίους, καὶ βάδισμα ἐσπευσμένον.

Ὁ ἀγχίνους.—Μέτωπον εὐρὺ, κόμη οὔτε πολὺ σκληρὰ οὔτε πολὺ μαύρη, οὔτε ὁμαλὴ οὔτε καθ' ὁλ κληρίαν οὔλη· ὦτα καλῶς ἐσχηματισμένα, πρόσωπον ἰσχνὸν καὶ μετρίου μεγέθους, ὀφρῦς τοξοειδεῖς καὶ ὀλίγον πυκναὶ, ὀφθαλμοὶ λαμπροὶ, μεγάλοι καὶ λεπτοφυεῖς· τράχηλος καὶ ὦμοι ὀλίγον παχεῖς καὶ καλῶς προσηλωμένοι, κνῆμαι καὶ πλευραὶ ὁμοίως, κοιλία μετρία, σὰρξ κεχρωματισμένη, ἀνάστημα εὐθὺ, μέτριον καὶ συμμετρικώτατον, μηροὶ δὲ ὀλίγον σαρκώδεις, δάκτυλοι εὔκαμπτοι, μακροὶ καὶ ἀ-

φεστηκότες, καὶ πτέρναι ἐξέχουσαι· φωνὴ ἰσχυρὰ καὶ εὐάρεστος.

Ὁ εὐήθης.—Τὸ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ εἶναι λίαν στογγύλον, ὁ τράχηλος βραχὺς, τὸ μέτωπον μέγα, στρογγύλον καὶ σαρκῶδες, ὁ ὀφθαλμὸς ἀμαυρὸς μεμαραμένος καὶ ἥκιστα ἐκφραστικός· σιαγῶνες μεγάλαι καὶ σαρκώδεις, κνῆμαι χονδραὶ, στρογγύλαι καὶ βραχεῖαι, πλευραὶ παχεῖαι, ἄκρα κακῶς κατεσκευασμένα, πρόσωπον μέγα καὶ εὐπαχὲς καὶ κινήσεις ἀδέξιαι.

Ὁ μωρός.—Μέτωπον εὐρύ, ὦτα μεγάλα καὶ εὐθέα, πρόσωπον τεθλιμμένον, μετὰ παρειῶν συνεσταλμένων· ὀφθαλμὸς φέρων τὸ βλέμμα πρὸς τὰ δεξιὰ, μετὰ κορῶν πλατέων καὶ ὀφρύων πυκνῶν. τράχηλος μακρὸς δύσκαμπτος καὶ κλίνων πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ πλαγίως· στόμα συνήθως; χαῖνον, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνω χεῖλος εἶναι γονδρὸν καὶ πίπτον ἐπὶ τοῦ κάτω, χεῖρες βραχεῖαι, ὦμοι τριχώδεις, φωνὴ ὀξεῖα.

Ὁ τολμηρός.—Ἔχει πρόσωπον αὐστηρόν· μέτωπον ἔμφροντι, ὀφρῦς παρατεταμένας, ῥῖνα κλίνουσαν πρὸς στόμα μέγα καὶ κοσμούμενον ὑπὸ ὀδόντων μακρῶν, ὀξέων καὶ ἀπεχόντων ἀπ' ἀλλήλων. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰσὶ ζωηροὶ, ὑπερήφανοι, εὐκίνητοι καὶ στίλβοντες· οἱ βραχίονες λίαν μακροὶ, τὸ δὲ στῆθος καὶ οἱ ὦμοι εὐρεῖς.

ΙΑ Ὁ *δειλός*.—Ἔχει κεφαλὴν στρογγύλην ἄνευ λόφου, κόμην μικρὰν καὶ οὖλην, μέτωπον μέγα, πρόσωπον σαρκῶδες, οὗτινος τὸ χρῶμα μεταβάλλεται κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, ὀφθαλμοὺς ἀμφιβόλους καὶ ἄνευ ὡρισμένου χρώματος, στόμα μικρὸν, χείλη λεπτὰ, σῶμα ἰσχνὸν, κνήμας παχείας, μηροὺς ἁπαλοὺς, χεῖρας μακρὰς καὶ σαρκώδεις, ἀναπνοὴν δὲ ἀσθενῆ καὶ φωνὴν ὀξεῖαν.

ΙΕ Ὁ *ἀσελγής*.—Ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ, βλέμμα ἀμφίβολον ἢ αὔθαδες, χείλη σφιγκτὰ καὶ λίαν εὐκίνητα, φωνὴ διαπεραστικὴ, ἀναπνοὴ ὑψηλὴ καὶ θορυβώδης, τράχηλος κακῶς προσηλωμένος, κνῆμαι καὶ πόδες ὀλίγον εἰσέχοντες, γόνατα εὔκαμπτα καὶ ἐνίοτε προσκρούοντα, βάδισμα νωθρὸν καὶ ἦθος δυσάρεστον.

ΙΣΤ Ὁ *Ρωμαλέος*. Ἔχει κεφαλὴν μεγάλην ἐκτεινομένην κατὰ τὸ ἰνίον, τράχηλον ρωμαλέον, κόμην μέλαιναν, βλέμμα ἀρρενωπὸν, ὀφθαλμοὺς στιλβοντας, καὶ βλεφαρίδας εὐθείας, ὀφρῦς δὲ σκληρὰς καὶ ἐν εἴδει τόξου, ὦτα μεγάλα καὶ τετράγωνα, μέτωπον εὐρὺ καὶ ἄνευ ρυτίδων, ῥῖνα λίαν ἀνάλογον, στόμα μέγα χείλη λεπτὰ καὶ κλίνοντα κατὰ τὰς γωνίας, φωνὴν σκληρὰν, ἀναπνοὴν ταχεῖαν τράχηλον χονδρὸν καὶ ἐξαιρετικῶς βραχὺν, βραχίονας μακροὺς καὶ ἰσχυροὺς, ὀσφὺν καὶ ὤμους στερεοὺς, γόμφους χονδροὺς, στῆθος καὶ ῥάχιν εὐρείαν καὶ τριχώδη, κνήμας καλῶς διηρθρωμένας καὶ τριχωτὰς, πτέρνας καὶ πόδας ἰσχυρούς.

12 ♊ Ο *ἀνδρεῖος.* — Ὀφθαλμὸς διάπυρος, βλέμμα συνήθως πλάγιον, ὀφρῦς τοξοειδεῖς καὶ συνεχῶς ὑψούμεναι, κόμη ξανθὴ ἢ μέλαινα οὔτε εὐθεῖα οὔτε λίαν οὖλη, πωγώνιον ὀξύ, τράχηλος ἰσχυρὸς καὶ μυώδης, ράχις καὶ στῆθος εὐρὺ καὶ εὔρωστον καὶ χεῖρες μεγάλαι καὶ νευρώδεις.

14 ♓ Ὁ *ὑπερήφανος.* — Ἔχει ὀφρῦς τοξοειδεῖς καὶ πάντυτε ἀνυψωμένας, οἱ μεγάλοι καὶ στίλβοντες αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ πάντοτε κινοῦνται, ἔχει τράχηλον ὀρθὸν καὶ δακτύλους μακροὺς καὶ ἰσχνούς, τὸ βάδισμα αὐτοῦ εἶναι βραδὺ καὶ τὸ ὅλον του ἐν γένει δεικνύει ὅτι ζητεῖ θαυμαστάς.

16 Ὁ *μικρόψυχος.*—Οὗτος ἔχει πρόσωπον μικρὸν, ὀφθαλμοὺς μεγάλους, βλέφαρα εὐκίνητα, μέλη λεπτὰ, ἅρμοὺς λεπτοὺς, σῶμα μακρὸν καὶ ἰσχνὸν, μέτωπον κυκλοτερὲς, ὁμιλίαν ἰσχυρὰν, στῆθος στενὸν καὶ πλευρὰς ἰσχνὰς· βαδίζει δὲ ταχέως ἐὰν καταληφθῇ αἰφνιδίως, φοβεῖται καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ σκυθρωπάζει.

♑ Ὁ *μεγαλόψυχος.*—Κεφαλὴ μετρίου μεγέθους καὶ ὀλίγον στενὴ κατὰ τὰς κροτάφους, κόμη χρώματος ξανθοῦ κοκκινωποῦ, πίπτουσα ἐπὶ μετώπου μακροῦ καὶ τετραγωνικοῦ, ὀφθαλμοὶ κιτρινωποὶ ἢ μέλανες καὶ πλήρεις πυρὸς, βλέμμα εὐάρεστον, ρὶς καμπτομένη πρὸς τὸ μέτωπον, στρογγύλη δὲ καὶ ὁμαλὴ πρὸς τὸ ἄκρον, στόμα μέγα μὲ χείλη λεπτὰ καὶ

πίπτοντα τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, φωνὴ χονδρὴ καὶ βαθεῖα, ὁμιλία ἔντονος, βάδισμα βραδὺ, τράχηλος λίαν ἀνάλογος, ὀσφὺς πλατεῖα, ὦμοι ἐλαφρῶς κυρτοὶ καὶ κινούμενοι κατὰ τὸ βάδισμα.

ΚΑ Ὁ *φυλάργυρος*. — Πρόσωπον μικρὸν, ὀφθαλμοὶ ὡσαύτως μικροὶ καὶ ὑγροὶ, μέλη μακρὰ καὶ ἰσχνὰ, βάδισμα ταχὺ, ῥάχις κυρτὴ, καὶ ὄψις πελιδνὴ, ὦμοι συστελλόμενοι πρὸς τὸ στῆθος, σῶμα σαθρὸν καὶ κατακεκμηκὸς, φωνὴ ἀσθενὴς, ὀξεῖα, καὶ κλαυθμηρὰ. τρέμει ὁσάκις συναντήσῃ τινὰ φοβούμενος μήπως τῷ κλέψῃ τι ἢ μήπως τῷ ζητήσῃ ἐκδούλευσίν τινα.

ΚΒ Ὁ *ἐλευθέριος*. Μέτωπον τετράγωνον, κόμη προχωρυῦσα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὀφθαλμὸς ἀνοικτὸς καὶ μέγας, αὐχὴν τριχώδης, ὦμοι κεχωρισμένοι, ῥάχις ρωμαλέα, βραχίονες μακροὶ, δάκτυλοι ὀλίγον ἀνεστραμμένοι, πόδες μεγάλοι καὶ καλῶς διηρθρωμένοι, φωνὴ τραχεῖα καὶ ὀλίγον εὔκαμπτος.

ΚΓ Ὁ *θυμώδης*.—Μέτωπον κυκλοτερὲς, περιορισμένον καὶ γαμηλὸν ἐν τῷ μέσῳ, κόμη πυρρὰ, γενειὰς πυκνὴ, πρόσωπον στρογγύλον καὶ κεχωματισμένον, ὀφρῦς πλατεῖα καὶ σκολιὰ, φλέβες τῶν κροτάφων ἐξογκωμέναι, ῥὶς ὀξεῖα, ὀδόντες εὐθεῖς καὶ ὀξεῖς φωνὴ ἰσχυρὰ καὶ ἰσχνὴ ἐνίοτε δὲ ὀξεῖα, τράχηλος χονδρὸς μετὰ ἐξωδημένων φλεβῶν, ὀφθαλμὸς ἐρυθρωπὸς μέγας καὶ τραχὺς, σῶμα ἀνάλογον, ὠμοπλᾶται ἀπέχουσαι καὶ πλατεῖαι, βάδισμα ἄτακτον καὶ κατεσπευσμένον.

ΚΔ Ὁ *Πρᾶος*.—Κόμη ὁμαλὴ καὶ χαρίεσσα χρώματος ξανθοχρύτου, ὀφρῦς μακραὶ καὶ ἐλαφρῶς τοξοειδεῖς, ὀφθαλμὸς μέλας ἢ χρώματος ἀμαυροῦ, βλέμμα ἀπλανὲς καὶ βραδύ, ἐπιδερμὶς ἁδρὰ καὶ ἁπαλὴ, φωνὴ γλυκεῖα, ὁμιλία ταπεινὴ, ἀνάστημα μέτριον καὶ συμμετρικὸν καὶ βάδισμα ἥρεμον.

ΚΕ Ὁ *ἀκόλαστος*.— Κόμη σπανίζουσα, ὦτα μικρὰ, ρὶς βαθεῖα ἔνδοθεν, στρογγύλη πρὸς τὴν ρίζαν καὶ σιμὴ ἐξωθεν· παρειαὶ περιωρισμέναι, πρόσωπον φαιδρὸν, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, στιλπνοὶ ἢ ψυχροὶ, ἀσελγεῖς καὶ ἀνεστραμμένοι πρὸς τὰ ἄνω, ὧν ὁ κατώτερος κύκλος τῆς κόρης εἶναι πρασινωπὸς καὶ ἡ ἶρις μέλαινα· ἐνίοτε ὁ αὐτὸς κύκλος εἶναι χρώματος ὑποκυάνου καὶ ἡ ἶρις χρώματος κυανοῦ βαθέος· στῆθος καὶ κοιλία δασεῖα, στῆθος εὐρὺ καὶ ἰσχνὸν, χεῖρες μικραὶ καὶ κνῆμαι λεπταὶ καὶ τριχώδεις.

ΚΣΤ Ὁ *ἐρωτόληπτος*. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἶναι μετρίας ἐκτάσεως. ἐρυθριᾷ ἢ ὠχριᾷ εὐκολώτατα, οἱ ὀφθαλμοί του εἰσὶ μεγάλοι, ἀνοικτοὶ, στίλβοντες, ὑγροὶ, καὶ ἀσθενεῖς ὡς πρὸς τὴν ὅρασιν· ὁ τοιοῦτος συνήθως ἔχει κόμην ξανθὴν, παρειὰς καὶ κροτάφους ὀλίγον σαρκώδεις. Τὸ βλέμμα του, ἡ φωνή του, ἡ θέσις τοῦ σώματός του καὶ τὸ βάδισμα αὐτοῦ εἶναι εἰκὼν τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς δειλίας.

ΚΖ Ὁ *λαλμάργος*.— Πρόσωπον κιτρινωπὸν, στόμα λίαν ἐσχισμένον, ὀδόντες μακροὶ, ὀξεῖς καὶ ἐξέχον-

τες ὀλίγον, τράχηλος χονδρὸς, ὀφθαλμοὶ συγκαλυπτόμενοι καὶ ὀλίγον ἐρυθροὶ, βλέφαρα πυκνὰ, κόραι εὐκίνητοι, βλέμμα περίεργον καὶ χεῖρες ξηραὶ καὶ κακῶς ἐσχεδιασμέναι, καὶ σῶμα ἐνγένει ξηρόν.

ΚΗ Ὁ *οἰνόφλυξ*.— Πρόσωπον μικρὸν καὶ κίτρινον, παρειαὶ σαρκώδεις καὶ κεχρωματισμέναι, ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, ὑγροὶ, εὐκίνητοι, μεγάλοι καὶ ἐνίοτε ἀνεστραμμένοι πρὸς τὰ ἄνω, βλέφαρα πυκνὰ, στῆθος εὐρὺ καὶ ἰσχνὸν, σπόνδυλοι ἐξέχοντες καὶ ἀναπνοὴ ἰσχυρὰ καὶ ταχεῖα.

ΚΘ Ὁ *ἀναιδής*.—Ἔχει πρόσωπον ὁμαλὸν καὶ κεκλιμένον, ὀφθαλμοὺς μεγάλους, ζωηροὺς, ξηροὺς, ἐστεμμένους ὑπὸ μακρῶν ὀφρύων καὶ ὡπλισμένους ὑπὸ βλέμματος ὅλως ἀνεσχύντου· ἡ ἴρις κωρτοῦται κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ χονδρύνει κατὰ τὸ ἄκρον· κόμη πυρρὰ σκιάζει τὴν ὀξεῖαν κεφαλήν του. ἔχει χονδρὰ γαστροκνήμια καὶ στῆθος παχὺ, ἀλλ' ἄνευ τριχῶν. ὁ γέλως του εἶναι θορυβώδης καὶ χυδαῖος καὶ τὸ βάδισμά του ταχὺ καὶ θρασύ.

Λ Ὁ *σεμνός*.— ὀφθαλμὸς ἀνοικτὸς, μέλας, ὑγρὸς καὶ μετρίας κινήσεως· μέτωπον ὁμαλὸν, ὦτα κεχρωματισμένα, σῶμα κεκλιμένον, φωνὴ ἰσχυρὰ, λόγοι βραδεῖς καὶ βάδισμα ἐμβριθές.

ΛΑ Ὁ *μελαγχολικός*.—Κόμη φαιὰ, μέτωπον σύνουν, ὀφρῦς ὁμαλαὶ, ὀφθαλμὸς σκυθρωπὸς καὶ ἄνευ ζωηρότητος, βλέφαρα ἐκτεταμένα, βλέμμα σκεπτικὸν,

πρόσωπον ἐπίμηκες καὶ ἰσχὸν, φωνὴ ἀσθενὴς καὶ παραπονητικὴ καὶ βάδισμα ἀργόν.

ΛΒ Ὁ *εὔθυμος*. — Μέτωπον σαρκῶδες καὶ γλυκύ, ὀφθαλμὸς στίλβων καὶ ὑγρὸς, βλέμμα ἀμφίβολον, πρόσωπον χαρίεν, φωνὴ εὐχάριστος, βάδισμα ἥσυχον.

ΛΓ Ὁ *ψεύστης*.—Οὗτος ἔχει πρόσωπον σαρκῶδες, ῥῖνα πλατεῖαν ἐν τῷ μέσῳ καὶ κλίνουσαν πρὸς τὴν ῥίζαν, γέλωτα ὀλίγον σκωπτικὸν, ταχεῖαν ὁμιλίαν καὶ φωνὴν ὀξεῖαν· οἱ ὀφθαλμοί του εἰσὶν ἔξυπνοι καὶ ἐν γένει κιτρινωποὶ πέριξ τῶν κορῶν, αἱ ὀφρῦς αἰτινες τοὺς στέφουσι, κλίνουσιν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω.

ΛΔ Ὁ *φιλαλήθης*. — Πρόσωπον μέσης ἀναλογίας, κρόταφοι καὶ παρειαὶ σαρκώδεις, ῥὶς καλῶς ἐσχεδιασμένη, φωνὴ ἐνίοτε ὀξεῖα, ὀφθαλμὸς ἀνοικτὸς, κυανοῦς ἢ μέλας ἐστεμμένος ὑπὸ τοξοειδῶν ὀφρύων, τρίχες δὲ λεπταὶ καὶ βάδισμα χαρίεν.

ΛΕ Ὁ *κόλαξ*. Πρόσωπον μεσαῖον, μέτωπον ἱλαρὸν, ὁμαλὸν καὶ ὑψωμένον, ὀφθαλμὸς μικρὸς καὶ εὐκίνητος, οὗ τὸ χρῶμα συνήθως εἶναι πρασινωπὸν, φωνὴ καταπειστικὴ καὶ εὐχάριστος, ὀσφῦς εὔκαμπτος, χεῖρες καὶ πόδες λεπτοὶ, βάδισμα ἐλεύθερον, σῶμα φυσικῶς κεκλιμένον καὶ μειδίαμα εὔκολον.

ΛΣΤ Ὁ *φθονερός*.—Πρόσωπον ὁμαλὸν καὶ χλωμὸν, παρειαὶ μακραὶ καὶ ἰσχναὶ, ὦτα στενὰ καὶ μακρὰ,

ὀφρῦς κλίνουσαι πρὸς τοὺς κροτάφους, ὀφθαλμὸς κοῖλος καὶ μικρὸς, βλέμμα λοξὸν, στόμα κοῖλον, ὀδόντες μακροὶ, ὀξεῖς καὶ κιτρινωποὶ. ὦμοι περιστελλόμενοι πρὸς τὸ στῆθος, βραχίονες βραχεῖς, σῶμα κατακεκμηκὸς, φωνὴ χαμηλὴ καὶ ὀξεῖα καὶ βάδισμα βραδύ.

ΛΣ Ὁ *ἀσεβής*.—Ἔχει κροτάφους κοίλους, αἱ δὲ πυκναὶ αὐτοῦ ὀφρῦς συνέχονται· τὸ ἐσχισμένον αὐτοῦ στόμα περικλείει μακροὺς ὀδόντας, ἰσχυροὺς καὶ ὀξεῖς, οἱ ὀφθαλμοί του εἰσὶ μικροὶ καὶ κοῖλοι, ἢ μεγάλοι καὶ εὐκίνητοι, λίαν ἀνοικτοὶ καὶ στίλβοντες, αἱ βλεφαρίδες του ἀναστρέφονται πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὸ βλέμμα του εἶναι πλῆρες αὐθαδείας καὶ ὕβρεως· ὁμιλεῖ ὑψηλοφώνως καὶ ἔχει βάδισμα θαρραλέον

ΛΗ Ὁ *φιλελεήμων*.— Ἡ ὡραία αὐτοῦ μορφὴ εἶναι ἐλαφρῶς κεχρωματισμένη, οἱ μειδιῶντες καὶ ὑγροὶ ὀφθαλμοί του ἔχουσι βλεφαρίδας σκυθρωπὰς ὑπὸ μέτωπον εὐρὺ καὶ λίαν ἀνοικτὸν καὶ ὑπὸ συστελλομένας ὀφρῦς. Ἡ καλῶς ἐσχηματισμένη ρὶς του ἔχει ῥώθωνας τοξοειδεῖς, ἡ φωνή του εἶναι γλυκεῖα καὶ τὸ βάδισμά του εὐχάριστον.

ΛΘ Ὁ *χαρτοπαίκτης*.—Ἔχει πυκνὴν κόμην, εὐθεῖαν καὶ μέλαιναν, πώγωνα ἀρκετὸν καὶ κροτάφους κεκαλυμμένους· οἱ λάμποντες ὀφθαλμοί του εἰσὶ μεγάλοι καὶ ὀλίγον ἐρυθροὶ, ἡ πρόληψις εἶναι ἐζωγραφισμένη ἐπὶ τοῦ βλέμματος καὶ τοῦ βαδίσματος αὐτοῦ.

Μ 'Ο φιλύαρος. — Τρόπαι ὡραῖοι, μέτωπον μέγα, ὦτα εὐθέα καὶ μακρὰ, παρειαὶ μεγάλαι, ὄψις ἀμαυρὰ, ῥὶς εὐθεῖα ἢ πλατεῖα ἐν τῷ μέσῳ· ὀφθαλμὸς ἀνεστραμμένος πρὸς τὰ ἄνω, μέγας καὶ ὀλίγον ἐρυθροῦς· πωγώνιον στρογγύλον, χεῖρες στρεβλαὶ δάκτυλοι μακροὶ καὶ ἰσχνοὶ, ἄκρα χονδρὰ, κοιλία τριχώδης, φωνὴ καθαρὰ, ὁμιλία ζωηρὰ καὶ βάδισμα ταχύ.

ΙΒ'.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ
ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΑΛΛΩΝ
ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ.

—=—

§ 1. Περὶ τοῦ ἀναστήματος καὶ τῆς τοῦ σώματος ἀναλογίας.

ά.) Ἡ ἀναλογία τοῦ σώματος καὶ ἡ μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐτοῦ μερῶν ὑφισταμένη σχέσις, δεικνύει τὸν ἠθικὸν καὶ νοητικὸν ἑκάστου ἀτόμου χαρακτῆρα.

β') Ὑπάρχει πλήρης ἁρμονία μεταξὺ τοῦ ἀναστήματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ πεισθῇ τις περὶ τούτου ἀρκεῖ νὰ μελετήσῃ τὰ ἄκρα, τοὺς γιγαντας καὶ τοὺς νάνους, τὸ λίαν σαρκῶδες καὶ τὸ λίαν ἰσχνὸν σῶμα. Ἡ αὐτὴ ἀναλογία παρατηρεῖται μεταξὺ τοῦ σχήματος τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος· ἀμφότερα ταῦτα συμφωνοῦσι μετὰ τῶν τῆς φυσιογνωμίας σημείων, καὶ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα πηγάζουσιν ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας.

δ'.) Σῶμα κεκοσμημένον ὑφ' ὅλων τῶν καλλωνῶν τῆς δυνατῆς ἀναλογίας, ἤθελεν εἶσθαι φαινόμενον ἐπίσης ἔκτακτον, ὅπως ἄνθρωπος φρόνιμος ἢ ἐνάρετος εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν.

ε.) Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ φρόνησις δύνανται νὰ διαμείνωσιν εἰς ὅλα τὰ ἀναστήματα τὰ μὴ ὑπερβαίνοντα τὴν τῆς φύσεως συνήθη φοράν.

ς.) Ὅσῳ περισσότερον τὸ σῶμα ἀπομακρύνεται τῆς τελειότητος, τόσῳ περισσότερον τὰ νοητικὰ καὶ ἠθικὰ πλεονεκτήματα εἰσὶν ὑποδεέστερα, καὶ ἀρνητικά.

ζ.) Ὅσον ὅμως περισσότερον τὸ ἀνάστημα καὶ τὸ σχῆμα εἰσὶ τελειότερα, τοσοῦτον ἡ φρόνησις καὶ ἡ ἀρετὴ ἐξασκοῦσιν ἐπιρροὴν ἀνωτέραν καὶ θετικήν.

η.) Μεταξὺ τῶν ἀναστημάτων καὶ τῶν ἀναλογιῶν — ὡς μεταξὺ τῶν φυσιογνωμιῶν — αἱ μὲν

μᾶς ἑλκύουσι γενικῶς αἱ δὲ ἐμπνέουσιν ἡμῖν ἀπο στροφὴν καὶ μᾶς ἀπαρέσκουσι.

§ 2 Περὶ τῆς θέσεως τοῦ σώματος τοῦ βαδίσματος καὶ τῆς στάσεως.

Ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ ἀνάστημα καὶ τὰς ἀναλογίας τοῦ ἀνθρώπου, ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν θέσιν τὸ βάδισμα καὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ.

ά.)Παρ'ἀνθρώπῳ νομίζοντι ἑαυτὸν μόνον καὶ παραδεδομένῳ εἰς ἑαυτὸν, εἴτε ὄρθιος εὑρίσκεται,εἴτε περιπατεῖ,εἴτε κάθηται,εἴτε εἶναι κατακεκλιμένος — ὅλαι αἱ θέσεις καὶ ὅλα τὰ κινήματα ἔχουσι σημασίαν καὶ πάντοτε εὑρίσκονται ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τῆς ἀναλογίας καὶ τῆς στάσεως τοῦ σώματος.

β.) Τὸ βάδισμα καὶ τὸ ὕφος ἐν μέρει μόνον εἰσὶ φυσικά, συχνότατα δὲ ὁ ἄνθρωπος ἀναμιγνύει τι ὅπερ ἐδανείσθη ἢ ἐμιμήθη· ἀλλ'αἱ μιμήσεις αὗται καὶ αἱ συνήθειαι ἂς ἀποκτᾷ, εἰσὶν ἀποτελέσματα τῆς φύσεως καὶ εἰσέρχονται ἐκ νέου εἰς τὸν ἀρχικὸν χαρακτῆρα.

γ.) Μὴ ἔλπιζε διάθεσιν γλυκεῖαν καὶ ἥσυχον παρ' ἀνθρώπου ἀδιακόπως ἐνεργοῦντος.

δ.) Μὴ φοβοῦ οὔτε παραφορὰν, οὔτε ὑπερβολὴν εἰς ἄνθρωπον οὗ τὸ ὕφος εἶναι πάντοτε συνετὸν καὶ ἐμβριθές.

έ.) Μετὰ βαδίσματος ἐσπευσμένου δὲν δύναταί τις νὰ ἦναι, οὔτε ἀργὸς οὔτε ἀμελής.

ς΄.) Ὁ συρόμενος νωχελῶς ἢ μὲ μεμετρημένα βήματα, δὲν ἀγγέλλει σχεδὸν πνεῦμα ζωηρότητος μὴ φοβούμενον οὔτε κινδύνους, οὔτε προσκόμματα, ὅπως φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

ζ΄.) Τὸ τοῦ φρονίμου βάδισμα διαφέρει τοῦ βαδίσματος τοῦ μωροῦ, ὁ ἠλίθιος βαδίζει ἄλλως ἢ ὁ συνετός.

ή.) Ἡ θέσις τοῦ σώματος, φρονίμου ἀνδρὸς ἀγγέλει σκέψιν καὶ συλλογισμὸν ἢ ἀνάπαυσιν. — Ὁ εὐήθης κάθηται χωρὶς νὰ γνωρίζῃ διατί· φαίνεται ὅτι βλέπει τι ἀσκαρδαμικτεί, καὶ δὲν φέρει τὸ βλέμμα του ἐπ' οὐδενός, καὶ ἡ στάσις του εἶναι ὡς αὐτὸς μεμονωμένη.

θ΄.) Πᾶσα ἐπιτετηδευμένη θέσις δεικνύει μωρίαν, ἐξασκοῦσαν τὴν κυριαρχίαν της ἐπὶ ταπεινοῦ καὶ δειλοῦ χαρακτῆρος.

ι.) Οὐδέποτε ὁ μετριόφρων καὶ νουνεχὴς λαμβάνει θέσιν καὶ στάσιν ἢ βάδισμα ἐπιτετηδευμένον ἢ ἐπιδεικτικόν.

§ 3. Περὶ τῶν χειρονομιῶν.

Ὁ ἄνθρωπος ὁμοιάζει πρὸς ὅλα τὰ πράγματα. Εἶναι τὸ ἀντιφατικώτερον τῶν ἐν τῷ κόσμῳ

ὑπαρχόντων ὄντων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀντιφάσεων αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει τις μὴ ἔχουσα τὸ ὁμογενὲς τὴν ἀτομικότητα καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς. Τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ εἶναι φυσιογνωμικὸν καὶ χαρακτηριστικὸν, καὶ οὐδὲν ἔχει σημαντικώτερον τῶν χειρονομιῶν.

ά.) Ἡ χειρονομία συνοδεύει τὴν θέσιν τοῦ σώματος καὶ τοῦ βαδίσματος.

β΄.) Φυσικὴ ἢ ἐπιτετηδευμένη, ταχεῖα ἢ βραδεῖα, περιπαθὴς ἢ ψυχρὰ, ὁμοιόμορφος ἢ ποικίλη, σπουδαία ἢ εὔθυμος, ἀφελὴς ἢ βεβιασμένη, εὔσχημος ἢ ἄκομψος, εὐγενὴς ἢ ἀγοραία, ὑπερήφανος ἢ ταπεινὴ, θρασεία ἢ δειλὴ, σεμνὴ ἢ γελοία, εὐχάριστος, χαρίεις, ἐπιβλητικὴ ἢ ἀπειλητικὴ οὖσα ἡ χειρονομία, διακρίνεται ἐκ χιλίων τρόπων, καὶ ὅλαι αὗται αἱ παραλλαγαὶ δεικνύουσι πρᾶγμά τι τοῦ ἀνθρώπου.

Περὶ τῆς χειρός. — Πλείονες ποικιλίαι καὶ ἀνομοιότητες ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν σχημάτων τῶν χειρῶν, ἢ μεταξὺ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ σώματος καὶ τῶν χαρακτήρων. Τὸ σχῆμα τῆς χειρὸς ποικίλλει κατὰ τὰς σχέσεις, τὰς ἀναλογίας καὶ τὰς μεταβολὰς, ὧν αὕτη εἶναι ἐπιδεκτική. Ὁ ὄγκος αὐτῆς, τὰ ὀστᾶ, τὰ νεῦρα, οἱ μυῶνες αὐτῆς καὶ ἡ χροιὰ, αἱ περιφέρειαι αὐτῆς, ἡ θέσις, ἡ κίνησις καὶ ἡ ἡρεμία αὐτῆς, αἱ ἀναλογίαι, τὸ ἐπίμηκες καὶ τὸ κυκλοτερὲς αὐτῆς, παρουσιάζουσιν ἐπαισθητὰς διαφορὰς εὐκόλως παρατηρουμένας. Πᾶσα χεὶρ

ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῆς καταστάσει, ἀσχέτως δηλ. πρὸς τὰ τυχαῖα συμβεβηκότα, εὑρίσκεται ἐν πλήρει ἀναλογίᾳ μετὰ τοῦ σώματος οὗ ἀποτελεῖ μέρος Τὰ ὀστᾶ, τὰ νεῦρα, οἱ μῦς, τὸ αἷμα καὶ τὸ δέρμα τῆς χειρὸς, εἶναι ἐξακολούθησις τῶν ὀστῶν,τῶν νεύρων, τῶν μυώνων, τοῦ αἵματος καὶ τοῦ δέρματος τοῦ ἐπιλοίπου σώματος. Διότι τὸ αὐτὸ αἷμα κυκλοφορεῖ εἰς τὴν καρδίαν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὴν χεῖρα.

Ἡ χεὶρ ἔχει φυσιογνωμικὰ σημεῖα τοιαύτην προξενοῦντα ἐντύπωσιν, καὶ τόσον σημαντικὰ,ὥστε δὲν δύναται νὰ τὰ κρύψῃ, καὶ ἡ κίνησις αὐτῆς τὴν προδίδει ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Ὅθεν, ὁ μᾶλλον πανοῦργος ὑποκριτὴς, ὁ καλήτερον ἐξησκημένος δόλιος, δὲν δύναται νὰ ἀλλοιώσῃ οὔτε τὸ σχῆμα, οὔτε τὰς περιφερείας, οὔτε τὰς ἀναλογίας, οὔτε τοὺς μῦς τῆς χειρός του· δὲν δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὴν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ φυσιογνώμωνος, εἰμὴ κρύπτων αὐτὴν ὁλοτελῶς.

Ἡ κίνησις τῆς χειρὸς δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐμφαντικὴ. Ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ σώματος αὕτη εἶναι ἡ περισσότερον ἐνεργοῦσα καὶ ἡ πλουσιωτέρα εἰς τὰς διαρθρώσεις· περισσότεροι τῶν εἴκοσι ἁρμῶν καὶ κλειδώσεων συνεργοῦσιν εἰς τὴν πολλαπλότητα τῶν κινήσεων αὐτῆς, καὶ τὴν συγκρατοῦσι. Τοιαύτη ἐνέργεια παρέχει κατ' ἀνάγκην φυσιογνωμικοὺς χα-

ρακτῆρας ἐξηγοῦντας τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος τῆς κράσεως τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας.

Ἔν τε τῇ κινήσει καὶ ἐν τῇ ἡρεμίᾳ ἡ ἔκφρασις τῆς χειρὸς δὲν δύναται νὰ παραγνωρισθῇ. Ἡ μᾶλλον ἥσυχος αὐτῆς στάσις δεικνύει τὰς φυσικὰς ἡμῶν διαθέσεις. Αἱ κάμψεις αὐτῆς δεικνύουσι τὰς πράξεις μας καὶ τὰς κλίσεις μας. Εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς κινήσεις, ἀκολουθεῖ τὴν ὥθησιν ἣν τῇ δίδει τὸ ἐπίλοιπον σῶμα. Ὅθεν μαρτυρεῖ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

§ 4. Περὶ τῆς ὁμιλίας καὶ τῆς φωνῆς.

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἦτο περιωρισμένος μόνον εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς, αὕτη θὰ τῷ ἤρκει ὅπως ποιήσῃ μεγάλας προόδους εἰς τὴν γνῶσιν τῶν ὁμοίων του. Γνωρίζομεν μετὰ πόσης ὀξυνοίας οἱ τυφλοὶ κατορθοῦσι νὰ ἀναπληρόνωσι, μέχρις ὡρισμένου σημείου, διὰ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, ἐκείνην τῆς ὁποίας στεροῦνται· ὥστε ἡ αἴσθησις τῆς ἀκοῆς μεγίστας παρέχει τοῖς ἀνθρώποις βοηθείας.

ά.) Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς, ἡ διάρθρωσις αὐτῆς, ἡ γλυκύτης ἢ ἡ τραχύτης αὐτῆς, ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ ἔκτασις, αἱ εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ τὸ χαμηλὸν στροφαὶ αὐτῆς, ἡ στωμυλία καὶ ἡ βραδυγλωσσία, πάντα ταῦτα εἰσὶ λίαν χαρακτηριστικά.

β΄.) Εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ διαφύγῃ τὸ λε-

πτὸν καὶ φυσιογνωμικὸν οὗς μετεσχηματισμένος τόνος.

γ΄.) Ἐξ ὅλων τῶν προσποιήσεων, ἡ τῆς διαλέκτου ὅσῳ πανοῦργος καὶ ἂν ἦ, εἶναι ἡ εὐκολώτερον ἀνακαλυπτομένη.

δ΄) Ἡ γλυκύτης καὶ ἡ ἀγαθότης ἔχουσιν ἀφελῆ δμιλίαν· ἡ ἁπλότης καὶ ἡ ἀθωότης, ἀγγελικὸν τόνον, ἡ χρηστότης καὶ ἡ τιμιότης φωνὴν καθαρὰν καὶ ἁπλήν· ἡ πεποίθησις, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ εὐμένεια προφοράν τινα θείαν.

§ 5. Περὶ τοῦ γέλωτος καὶ τῶν δακρύων.

ά.) Ὁποία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ εὐμενοῦς γέλωτος τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ καταχθονίου γέλωτος τοῦ χαίροντος διὰ τὰς δυστυχίας τοῦ ἑτέρου.

β΄) Μὴ ἐμπιστεύου εἰς ἄνθρωπον οὐδέποτε μειδιῶντα ἀσμένως.

γ΄.) Ἡ χάρις τοῦ γέλωτος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βαρόμετρον τῆς ἀγαθότητος τῆς καρδίας καὶ τῆς εὐγενείας τοῦ χαρακτῆρος.

δ΄.) Ὑπάρχουσι δάκρυα ἅτινα διαπερῶσι τὸν οὐρανὸν· ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ἅτινα προκαλοῦσι τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν περιφρόνησιν.

§ 6. Περὶ τοῦ ὕφους.

«Τὸ ὕφος εἶναι ὁ ἄνθρωπος», εἶπεν ὁ Βυφφών, καὶ τοῦτο εἶναι μεγάλη ἀλήθεια, διότι τὸ ὕφος ἀποτελεῖ ἓν τῶν λαμπροτέρων καὶ ἧττον ἀπατηλῶν φυσιογνωμικῶν σημείων.—Πᾶν ἔργον φέρει τὸν χαρακτῆρα τοῦ τεχνίτου αὐτοῦ ὁστισδήποτε καὶ ἂν ᾖ, Θεός, δαίμων ἢ ἄνθρωπος. Ὅσῳ μᾶλλον τὸ ἔργον ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀμέσου προϊόντος τοῦ ὀργανισμοῦ, τόσῳ μᾶλλον μαρτυρεῖται διὰ προδήλων καὶ ψηλαφητῶν ἀποδείξεων. Τὰ ἔργα τῶν μεγάλων συγγραφέων μαρτυροῦσι τοῦτο διὰ τρόπου ἀναντιρρήτου.

ά.) Ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου τὸ μέτωπον ἐκτείνεται σχεδὸν καθέτως, ἔχει πάντοτε λεκτικὸν ξηρὸν καὶ τραχύ.

β΄.) Ἄνθρωπος μὲ μέτωπον εὐρύχωρον στρογγύλον, ἄνευ διαφορῶν χρώματος, καὶ λεπτῆς κατασκευῆς ὢν, γράφει εὐχερῶς καὶ ἀφελῶς, ἀλλὰ δὲν ἐμβαθύνει καὶ δὲν αἰσθάνεταί τι.

γ΄.) Ὁ ἔχων τὰς τοῦ μετώπου πτυχὰς λίαν ἐξεχούσας δύναται νὰ ἀποκτήσῃ λεκτικὸν διακεκομμένον, ἀποφθεγματικὸν, πρωτότυπον, ἀλλ΄ αἱ συνθέσεις αὐτοῦ θὰ στερῶνται καθαρότητος καὶ γλαφυρότητος.

δ'.) Ὅστις φέρει μέτωπον ὀλίγον ὑψωμένον κανονικῶς κυρτὸν, καὶ πίπτον πρὸς τὰ ὀπίσω, οὗτινος αἱ γωνίαι ἡρέμα προέχουσι παρὰ τὰ ὀστᾶ τῶν κογχῶν, θέλει ἔχει ἐν ταῖς συγγραφαῖς του ζωηρότητα, ἀκρίβειαν καὶ δύναμιν μετὰ χάριτος.

§ 7. Περὶ τῆς ἰχνογραφίας, τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τῆς γραφῆς.

Ἐξ ὅλων τῶν κινήσεων τοῦ σώματος οὐδεμία ὑπάρχει τοσοῦτον ποικίλη, ὅσον ἡ τῆς χειρὸς καὶ τῶν δακτύλων, καὶ ἐξ ὅλων τῶν κινήσεων τῆς χειρὸς καὶ τῶν δακτύλων, αἱ μᾶλλον ποικίλαι εἰσὶν ἐκεῖναι ἃς ποιοῦμεν ἰχνογραφοῦντες, χρωματίζοντες ἢ γράφοντες. Ὅθεν πᾶν ἰχνογράφημα, πᾶσα εἰκὼν πᾶσα γραμμὴ τῆς γραφῆς, διατηρεῖ καὶ ἀναλεῖ τὸν χαρακτῆρα τοῦ συγγραφέως· ὅ,τι δὲ εἴπωμεν περὶ τοῦ λεκτικοῦ ἐφαρμόζεται καθ' ὁλοκληρίαν καὶ εἰς τὴν γραφὴν, τὸ ἰχνογράφημα, τὸν χρωματισμὸν, εἰστὰ ὁποῖα διακρίνουσιν ἀποκάλυψιν τινα τοῦ ἐξωτερικοῦ, τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς τάξεως τοῦ συγγραφέως, τοῦ ἰχνογράφου καὶ τοῦ ζωγράφου.

Δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ τις ὡς ἐπιχείρημα ὅτι ὁ

αὐτὸς ἄνθρωπος, πεπροικισμένος ἐν τούτοις ὑφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος, δύναται νὰ μεταβάλλῃ ἐπ' ἄπειρον τὸ ἰχνογράφημα αὐτοῦ, τὴν ζωγραφίαν του, ἢ τὴν γραφήν του. Τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, ἀλλ' ἐπίσης ἀληθὲς εἶναι ὅτι, ἡ διάθεσις τοῦ πνεύματος εἰς ἣν εὑρισκόμεθα, ἐπιδρᾷ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων ἡμῶν πράξεων. Διὰ τῆς αὐτῆς μελάνης, τῆς αὐτῆς γραφίδος καὶ τοῦ αὐτοῦ χάρτου, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος διὰ τοῦ αὐτοῦ χρώματος καὶ διὰ τοῦ ἰδίου χρωστῆρος, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος, σχηματίζει ὅλως διόλου διάφορον γράψιμον, ζωγραφεῖ διαφόρως τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, ἀναλόγως τῆς ἡσύχου ἢ ἀνησύχου, σπουδαίας ἢ εὐθύμου διαθέσεως τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Ὅθεν τὸ ἐζωγραφημένον ἢ γεγραμμένον ἔργον τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πηγάζον ἐξ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ φυσικῇ αὐτοῦ καταστάσει, τὸν ἀποκαλύπτει καθ' ὁλοκληρίαν, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην στιγμὴν, χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν διαφόρων αἰσθημάτων τὰ ὁποῖα δοκιμάζει, διατηροῦν καὶ πάλιν χαρακτηριστικὰ καὶ πρόδηλα σημεῖα τῆς ἀτομικότητός του.

Οὐδὲν ἧττον, ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ ζωγραφίαι καὶ γραφαὶ ὅπως ὑπάρχουσι καὶ ἐθνικαὶ φυσιογνωμίαι. Ἑκάστη ἐξ αὐτῶν ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην ἐθνικόν τι χαρακτηριστικὸν, καὶ ὅλαι διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων. Ὑπάρχουσιν εἰκόνες διοφόρων σχολῶν καὶ αὐτόγραφα πολλῶν συγγραφέων, διαφόρων ἐθνῶν,

ἅτινα μαρτυροῦσι περὶ τῆς ἀληθοῦς καὶ θετικῆς ταύτης παρατηρήσεως.

§ 8. Περὶ τοῦ ἱματισμοῦ.

Τὰ φυσιογνωμικὰ σημεῖα τὰ ἀπαντώμενα εἰς τὸν ἱματισμὸν δὲν πρέπει νὰ παραμεληθῶσιν ὡς συμπληροῦντα τὴν γνῶσιν τοῦ ἀνθρώπου.

ά.) Ἀνὴρ ἐχέφρων, ἐνδύεται ὅλως διαφόρως ἢ ἀνόητός τις καὶ αὐτάρεσκος· ὁ ἐνησχολημένος διαφόρως ἢ ὁ ἀργός, ἡ εὐλαβὴς διαφόρως ἢ ἡ φιλάρεσκος, ἢ μήτηρ οἰκογενείας διαφόρως ἢ ἡ φιλήδονος

β.) Ἡ καθαρότης καὶ ἡ ἀτημελησία, ἡ ἁπλότης καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ φιλοκαλία καὶ ἡ ἀφιλοκαλία, ἡ οἴησις καὶ ἡ εὐσχημοσύνη, ἡ μετριοφροσύνη καὶ ἡ ψευδὴς αἰσχύνη, εἰσὶ τοσαῦτα ἐνδεικτικὰ σημεῖα διακρινόμενα ἐν τῇ ἐνδυμασίᾳ

γ'. Τὸ χρῶμα, ἡ τομὴ, ἡ κατασκευὴ, τὸ ὅλον τῆς ἐνδυμασίας, εἰσὶ λίαν ἐκφραστικὰ καὶ χαρακτηριστικά.

δ'.) Τίς δὲν ἀναγνωρίζει εὐκόλως τὸν εὐτρεπισθέντα ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀρέσῃ ἢ νὰ ἐπιδειχθῇ, τὸν παραμελοῦντα ἑαυτὸν ὅπως περιυβρίσῃ τὴν σεμνότητα, ἢ ὅπως διακριθῇ διὰ τὸ ἀλλόκοτον τῆς ἐνδυμασίας αὐτοῦ ;

έ) Πόσον δὲν ἐκτίθεταί τις καὶ δὲν γίνεται πρόξενος θεάματος ὡς ἐκ τῆς ἐνδυμασίας;

ς΄.) Ὁ στολισμὸς τῶν γυναικῶν παρουσιάζει μυρία ἀντικείμενα ἠθικῆς μελέτης, περίεργα καὶ σημαντικά.

ζ΄.) Αἱ νουνεχέστεραι καὶ φρονιμώτεραι γυναῖκες φαίνονται συχνάκις εἰς ἄσημόν τινα ἡμέραν, ἢ καὶ μεγάλως ἀδικῶνται ἐπιτρέπουσαι εἰς ἑαυτὰς, ἕνεκα ἰδιοτροπιῶν εὐκόλως ἐννοουμένων, ἱματισμὸν ἀνάρμοστον.

Αἱ καλῶς αἰσθανόμεναι καὶ ἐκτιμῶσαι τὸ ὡραῖον, καὶ αἱ ἀποκτήσασαι κρίσιν ὀρθὴν καὶ λεπτότητα, αἱ ἐνδιαφερόμεναι νὰ παρατηρῶσι καὶ νὰ διατηρῶσι τοὺς νόμους τῆς εὐσχημοσύνης, δὲν ὤφειλον πάντοτε νὰ καθυποβάλλωσιν ἑαυτὰς, ἐν τῷ στολισμῷ των, εἰς τὴν εὐγενῆ ταύτην ἁπλότητα ἥτις προφυλάττει αὐτὰς ἀπὸ τῆς κριτικῆς καὶ τῶν σφαλερῶν ὑπυθέσεων;

ΙΓ΄.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

—=—

Μολονότι κυρίως εἰπεῖν δὲν ὑπάρχει ὁμοιότης μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ζώου, ἐνίοτε ὅμως

συμβαίνει ὥστε σημεῖα τινὰ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου μᾶς ἀνακαλῶσι τὴν ἰδέαν ζώου τινός. Ἡ ἀναλογία αὕτη ἐπιδρᾷ κατ' ἀνάγκην διὰ τρόπου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον λόγου ἀξίου ἐπὶ τῶν ἠθικῶν καὶ νοητικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων.

Ο Πίθηκος, ὁ ἵππος καὶ ὁ ἐλέφας, εἰσὶ τὰ μᾶλλον τῷ ἀνθρωπίνῳ εἴδει ὁμοιάζωντα ζῶα, ὡς ἐκ τῶν περιφερειῶν, τῆς κατατομῆς καὶ τοῦ προσώπου των.

Αἱ ὡραιότεραι ὁμοιότητες εἰσὶν ἡ τοῦ ἵππου, τοῦ λέοντος, τοῦ κυνὸς τοῦ ἐλέφαντος καὶ τοῦ ἀετοῦ.

ά.—Οἱ ὁμοιάζοντες τὸν πίθηκον εἰσὶν ἐπιτήδειοι, δραστήριοι, ἱκανοὶ, πανοῦργοι, φιλάργυροι καὶ ἐνίοτε κακοί.

β'. — Ἡ πρὸς τὴν ἵππον ὁμοιότης παρέχει γενναιοψυχίαν καὶ εὐγένειαν ψυχῆς.

γ'. — Μέτωπον ὅμοιον πρὸς τὸ τοῦ ἐλέφαντος δηλοῖ φρόνησιν καὶ ἐνεργητικότητα.

δ.— Ἐκεῖνος ὅστις κατὰ τὴν ῥῖνα καὶ τὸ μέτωπον ὁμοιάζει τὴν κατατομὴν τοῦ λέοντος, βεβαίως δὲν εἶναι ἄνθρωπος συνήθης, διότι τὸ πρόσωπον τοῦ λέοντος εἶναι ἀπεικόνισμα ἐνεργείας, γαλήνης καὶ ἰσχύος.

έ.— Ἡ σχέσις τῶν σημείων πρὸς τὰ τοῦ κυνὸς δηλοῦσι πίστιν, εὐθύτητα καὶ μετριοφροσύνην.

ς'.— Ἡ πρὸς τὸν λύκον σχέσις δηλοῖ ἄνθρωπον

βίαιον, σκληρὸν, ἄνανδρον, ἄγριον, περιπαθῆ, ὕπουλον καὶ αἱμοχαρῆ.

ζ'.—Τὰ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου φαινόμενα χαρακτηριστικὰ τῆς ἀλώπεκος δηλοῦσι μικροπρέπειαν, πανουργίαν, ἀδυναμίαν καὶ βίαν.

ή'—Ἡ τὸ ρύγχος τῆς ὑαίνης διχοτομοῦσα γραμμὴ φέρει χαρακτῆτα ἀδυσωπήτου σκληρότητος.

θ'.— Ἡ πρὸς τὴν τίγριν ὁμοιότης δηλοῖ θηριωδίαν καὶ δολιότητα.

ί. - Ἡ γραμμὴ ἥτις σχηματίζει τὸ στόμα τοῦ λυγκὸς εἶναι ἔκφρασις σκληρότητος.

ιά.—Ἡ ὑποκρισία, ἡ ἀσέλγεια, ἡ λαιμαργία καὶ ἡ φιλαργυρία ἔχουσι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς γαλῆς.

ιβ'.—Αἱ μετὰ τῆς ἄρκτου φυσιογνωμικαὶ σχέσεις δηλοῦσι μανίαν, μοχθηρίαν καὶ μισανθρωπίαν.

ιγ'.—Αἱ μετὰ τοῦ συάγρου συσχετιζόμεναι φυσιογνωμίαι δηλοῦσι φύσιν νωθρὰν λαίμαργον καὶ κτηνώδη.

ιδ'.—Ὁ ὁμιάζων τὸν βοῦν εἶναι ὑπομονητικὸς, πείσμων, βαρὺς, ἀμέριμνος, βαναύσων ὀρέξεων, καὶ ἀπράκτου ἰσχυρογνωμοσύνης.

ιέ. - Ἡ παραγωγὴ τῶν χαρακτήρων τῆς ἐλάφου προκαλεῖ δειλίαν, εὐστροφίαν, γλυκύτητα καὶ καλὰ ἤθη.

ις'.—Ἡ πρὸς τὸν ἀετὸν ὁμοιότης προμηνύει εὐ-

γενῆ χαρακτῆρα, ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἰσχυρὰν κρᾶσιν.

ιζ'.—Ὁ ὁμοιάζων τὸν γύπα ἔχει εὐκαμψίαν διπροσωπίαν καὶ κακὰς κλίσεις.

ιή.—Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ψιττακοῦ ἀποκαλύπτουσιν οἴησιν, μεγαλαυχίαν, τραχύτητα καὶ εὐήθειαν.

ΙΔ'.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΗ ΣΤΟΑ.

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ.

Εἰς οὐδένα ἴσως θνητὸν θὰ ἐπιτρέπετο νὰ χαράξῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Ι. Χριστοῦ, διότι οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν ἐπαξίως τοῦ προτοτύπου.

Παράδοξον εἶναι ὅτι οἱ Εὐαγγελισταὶ, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰωάννης, ὁ εὐνοούμενος μαθητὴς τοῦ Κυρίου οὐδὲν λέγουσιν ἡμῖν περὶ τοῦ ὑποκειμένου του καὶ περὶ τῶν σημείων τοῦ προσώπου του. Ἐν τούτοις παρὰ τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ δώσωμεν τὴν ἀκριβῆ αὐτοῦ εἰκόνα, ἰδοὺ μεταξὺ τῶν χιλίων γενομένων σχεδίων, τὸ φαινόμενον ἡμῖν καλλίτερον παριστὸν αὐτόν.

Ἡ ἔκφρασις εἶναι πλήρης γλυκύτητος, ἀγαθότητος, ἁπλότητος, καὶ τὸ ἀτάραχον τῆς ἀθωότητος ὑπάρχει ἐν ὅλῳ τῷ προσώπῳ, ἐν τῷ σχήματι τοῦ ὅλου καὶ ἐν τῇ ἁρμονίᾳ τῶν διαφόρων μερῶν, θαυμασίως ἐκφράζεται ἐν τῷ βλέμματι, ἔτι καλλίτερον εἰς τὴν ῥῖνα, καὶ τελειότατα ἐν τῷ στόματι, ἐξ οὗ φαίνονται ἐξερχόμενοι οἱ λόγοι οὗτοι : «Μακάριοι οἱ ὑπομονητικοί, οἱ οἰκτείρμονες, οἱ ἔχοντες καθαρὰν τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν εἰρηνικήν!»

Ὁ Πούπλιος Λέντυλος, διοικητὴς τῆς Ἰουδαίας, ἔπεμψεν εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν σύγκλητον τὴν εἰκόνα ἣν θέττομεν ὑπ' ὄψιν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, καθ' ὃν καιρὸν ἡ φήμη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἤρχιζε νὰ διασπείρῃ εἰς τὸν κόσμον :

«Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὑπάρχει ἐν Ἰουδαίᾳ ἄνθρωπος μοναδικῆς ἀρετῆς, ὀνομαζόμενος Ἰησοῦς.

Οἱ βάρβαροι τὸν θεωροῦσι προφήτην· ἀλλ' οἱ ὀπαδοί του τὸν λατρεύουσι ὡς καταγόμενον ἐκ τῶν ἀθανάτων θεῶν. Ἐγείρει νεκροὺς καὶ θεραπεύει τοὺς ἀσθενεῖς διὰ τοῦ λόγου ἢ διὰ τῆς ἐπαφῆς. Ἔχει ἀνάστημα μέγα καὶ καλῶς ἐσχηματισμένον, καὶ ὄψος γλυκὺ καὶ σεβάσμιον· ἡ κόμη του ἔχει χρῶμα μὴ δυνάμενον ἀκριβῶς νὰ προσδιορισθῇ· πίπτει μὲ κρίκους, μέχρι κάτωθεν τῶν ὤτων, καὶ διαχέεται ἐπὶ τῶν ὤμων του μετὰ πολλῆς τῆς χάριτος, διχαζομένη ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ναζωραίων. Τὸ μέτωπόν του εἶναι ὁ-

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ. (ἴδε σελ. 117).

μαλὸν καὶ εὐρὺ καὶ αἱ παρειαί του σημειοῦνται διὰ ἀξιεράστου ἐρυθήματος. Ἡ ρὶς καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ εἰσὶν ἐσχηματισμένα μετὰ θαυμαστῆς συμμετρίας. Ὁ πώγων αὐτοῦ εἶναι πυκνὸς καὶ χρώματος ἀνταποκρινομένου πρὸς τὸ τῆς κόμης, κατερχόμενος ὀλίγον κάτωθεν τοῦ πωγωνίου καὶ χωριζόμενος πρὸς τὸ μέσον, σχηματίζει σχεδὸν τὸ σχῆμα τοῦ δικράνου.

Οἱ ὀφθαλμοί του εἰσὶ λαμπροὶ, διαυγεῖς καὶ ἱλαροί. Ἐπιπλήττει μετὰ μεγαλείου, προτρέπει μετὰ γλυκύτητος· εἴτε ὁμιλεῖ εἴτε πράττει τι, πάντοτε ποιεῖ αὐτὸ μετὰ γλαφυρότητος, κομψότητος καὶ ἐμβριθείας. Οὐδέποτε εἶδε τις αὐτὸν γελῶντα, ἀλλὰ συχνάκις τὸν εἶδον κλαίοντα. Εἶναι εἰς ἄκρον μέτριος λίαν μετριόφρων καὶ καθ' ὑπερβολὴν φρόνιμος. Τέλος εἶναι ἄνθρωπος ὅστις διὰ τῆς ἐξόχου αὐτοῦ καλλονῆς καὶ τῶν θείων αὐτοῦ τελειοτήτων ὑπερβαίνει καὶ τὰ παιδία καὶ τοὺς ἄνδρας».

ΙΟΥΔΑΣ.

Καὶ ἐὰν οὐδεὶς σᾶς ἔλεγε ὅτι ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι ἡ τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου — κατὰ τὸν καλλιτέχνην Ὄλβειν — καὶ ἐὰν οὐδέποτε ἐβλέπετε πρόσωπόν τι ὁμοιάζον αὐτὸν, πρῶτον αἴσθημα θὰ σὲ εἰδοποίει κατ' ἀρχὰς ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ περιμένῃ ἐξ αὐτῆς, οὔτε γενναιοψυχίαν, οὔτε φιλοστοργίαν οὔτε εὐγένειαν ψυχῆς.

ΙΟΥΔΑΣ (ἴδε σελ. 119).

Ὁ ρυπαρὸς καὶ φυλάργυρος Ἰουδαῖος θὰ σᾶς ἐνέπνεεν ἀποστροφὴν καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἠδύνασθε νὰ τὸν παραβάλλητε, οὔτε νὰ τῷ δώσητε ὄνομά τι.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ

Τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου τούτου, αἱ περιφέρειαι τῶν μερῶν αὐτοῦ, καὶ ἡ σχέσις ἣν ἔχουσι μεταξύ των, δεικνύουσιν ἄνθρωπόν τινα ἀνώτερον, γεννηθέντα ὅπως διέπει τὸ σύμπαν. Μόνη ἡ τοῦ μετώπου περιφέρεια, ἀπὸ τῆς ἄκρας τῆς κόμης μέχρι τῆς γωνίας ἄνω τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ λόφος οὗτος ὁ παρατηρούμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μετώπου καὶ ὅστις τελευτᾷ σχεδὸν εἰς αἰχμήν, καὶ, χωρὶς νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ ὠτὸς καὶ τοῦ τραχήλου, ἡ ρὶς αὕτη ἰδίᾳ θεωρουμένη, κατόπιν συνδεομένη μετὰ τοῦ μετώπου, δὲν δηλοῦσι θάρρος, ἀπόφασιν καὶ ἀξίαν;

ΚΙΚΕΡΩΝ.

Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ταύτης ὑπάρχει ἄνευ ἀντιρρήσεως ἀσύνηθές τι, μέγας πλοῦτος ἰδεῶν καὶ μεγάλη εὐκολία περὶ τὴν ἔκφρασιν αὐτῶν. Αἱ ἰδιότητες αὗται φαίνονται πρὸ πάντων ἐπὶ τοῦ μετώπου διὰ τρόπου προξενοῦντος ἐντύπωσιν.

ΕΡΡΙΚΟΣ Δ'.

Ὁποία γαλήνη, ὁποία ἡρωϊκὴ εὐστάθεια ὑπάρχει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ταύτης! Πῶς τὰ μόνιμα μέρη του καὶ αἱ περιφέρειαί του ἐπιβάλλουσι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὸ σέβας! Εἶναι χαρακτὴρ κυρίου, ὃν δὲν θὰ ἐγγίσωσιν ἀτιμωρητεί.

Ο ΤΟΥΡΕΝΙΟΣ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ, αἱ ὀφρῦς καὶ τὸ στόμα, δὲν ἀποκαλύπτουσι μέγεθος χαρακτῆρος, διακρίνοντος τὸν μέγαν τοῦτον πολεμιστήν;

ΜΟΛΙΕΡΟΣ.

Ἡ εὐφυΐα πνέει εἰς ἅπαν τοῦτο τὸ ὡραῖον πρόσωπον· παρατηρεῖ τις ἐν τῷ μετώπῳ καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὴν σκέψιν, τὴν βαθύνοιαν καὶ τὴν σάτυραν, καὶ ὅλα ταῦτα τὰ προτερήματα τὰ τοσοῦτον ἐμφαντικὰ παρὰ τῷ ἀθανάτῳ τούτῳ συγγραφεῖ, ἀμαυροῦνται κἄπως ὑπὸ σκυθρωποῦ νέφους μισανθρωπίας καὶ εὐερεθίστου κατηφείας, ἥτις ἀποκαλύπτεται ἐκ τῶν ἐνδομύχων θλίψεων.

—=—

ΣΑΙΞΠΗΡΟΣ

Τὸ εὐρὺ καὶ ἰσχυρὸν πνεῦμα τοῦ δραματικοῦ τούτου συγγραφέως, τὸ τοσοῦτον ταχὺ ὅπως ἐμβαθύνῃ εἰς ὅλα, ὅπως τῶν πάντων ἀντιλαμβάνηται, ζωγραφίζεται δι' εὐαναγνώστων χαρακτήρων εἰς ἕκαστον τῶν τεσσάρων τοῦ προσώπου μερῶν. Εἰς τὸ μέτωπον τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν ρῖνα καὶ τὸ στόμα.

ΛΑΦΟΝΤΑΙΝΟΣ.

Ἰδοὺ ἀληθὲς ἀνακρεόντειον πρόσωπον. Τοιοῦτοι ὀφθαλμοὶ εὐχαριστοῦνται νὰ λούωνται εἰς τὰ διαυγῆ καὶ ἐκ φιληδονίας στίλβοντα κύματα, νὰ περιπλανῶνται ἐπὶ τῶν μορφῶν τῆς ὡραιότητος καὶ νὰ ἀποπλανῶνται εἰς τὰς μανιωδεστέρας καὶ λεπτοτέρας τῆς διανοίας ἀπολαύσεις.

ΣΤΕΡΝΟΣ.

Ἀναγνωρίζει τις τὸν σατυρικὸν καὶ πανοῦργον τοῦτον συγγραφέα, τὸν πλήρη εὐφοΐας παρατηρητὴν τοῦτον, τὸν τόσον διακριτικὸν καὶ τοσοῦτον βαθὺν· τὸν ἀναγνωρίζει τις ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐκ τοῦ διαστήματος ὅπερ τοὺς διαχωρίζει, ἐκ τῆς ρινὸς καὶ ἐκ τοῦ στόματος.

τησία, ἡ κενοδοξία, ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ δίψα τῆς δόξης.

ΚΥΒΙΕΡΟΣ.

Ἡ ζωηροτέρα ἀγχίνοια, ἡ ὀξυνουστέρα διορατικότης, ἡ δημιουργικὴ δύναμις καὶ ἡ τῶν ἐπιστημῶν καθολικότης, πάντα δὲν ἐκφράζονται ἀρκετὰ εὐκρινῶς ὑπὸ τῆς φυσιογνωμίας ταύτης ;

..

ΤΑΛΛΕΥΡΑΝΔΟΣ.

Μέτωπον ἀνυψωμένον καὶ εὐφυὲς, πρόσωπον ἀπαθὲς, φαινόμενον ὅτι ἀκούει τὰ πάντα, ὅπως ὠφεληθῇ καὶ βλάψῃ. Ὑπὸ τὴν ἀκίνητον ταύτην προσωπίδα, οὐσιώδη τύπον τοῦ διπλωμάτου, δὲν διορᾶται ἡ πανουγία καὶ ἡ ἀπάτη ;

ΣΑΤΟΒΡΙΑΝΔΟΣ.

Κεφαλὴ μεγαλοφυΐας ἐν τῷ συνόλῳ καὶ εἰς τὰ καθέκαστα αὐτῆς, ἅτινα ἀποκαλύπτουσιν, πρὸ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ, τὴν τῆς ἀντιλήψεως ζωηρότητα, τὸ μέγεθος τῶν σκέψεων, καὶ τὴν τοῦ πνεύματος σπουδαιότητα. Γενικὴ ρεμβώδους μελαγχολίας χροιὰ διαχεομένη ἐπὶ τῆς εὐγενοῦς ταύτης φυσιογνωμίας, δεικνύει τὰς πολιτικὰς ἀποτυχίας καὶ θλῖψιν τινα ἕνεκα τῆς τοῦ κόσμου λήθης καὶ περιφρονήσεως.

ΣΑΤΟΒΡΙΑΝΔΟΣ (ἴδε σελ. 126).

ΛΑΜΕΝΝΑΙ.

Ὁποία ἐκφραστικὴ φυσιογνωμία! Ὁποῖα ἐπίπονος ἀγρυπνία, ὁποῖαι πικραὶ θλίψεις, ὁποῖαι σκληραὶ ἀπογοητεύσεις διῆλθον ἐπ' αὐτῆς! Πόσον οἱ ὀφθαλμοὶ στίλβουσιν ἐκ τῆς εὐφυΐας! Πόσον τὸ μέτωπον τοῦτο εἶναι μεγαλοπρεπές! Πῶς τὸ στόμα τοῦτο εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἐνδόμυχον! Ἡ σκέψις καὶ ἡ βαθύτης κατ' οὐδὲν εἶναι κατωτέρα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς εὐφραδείας.

ΓΙΖΩΤΟΣ.

Τί ἀναγινώσκει τις ἐπὶ τῆς σοβαρᾶς ταύτης φυσιογνωμίας; Τὴν αὐστηρότητα, τὴν σκέψιν τὴν θλίψιν, τὴν πεισμονὴν, τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν ἐνεργητικότητα.

ΘΙΕΡΣ.

Μέτωπον εὐφυΐας καὶ μνήμης, ὀφθαλμοὶ διαπεραστικοὶ καὶ σκεπτικοὶ, χείλη σκωπτικὰ καὶ προκλητικά· ἄλλως, τὸ ὅλον τῆς φυσιογνωμίας ταύτης τῆς τοσοῦτον ἐκφραστικῆς δὲν ἀγγέλλει ἄνθρωπον τολμηρὸν, μὴ διστάζοντα περὶ οὐδενὸς, θαρροῦντα εἰς ἑαυτὸν, καὶ πλήρη εὐκαμψίας καὶ ἐπιτηδειότητος;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Κλεοβούλης.	Σώμ.	5
Μιλτιάδης Καραβοκυρὸς	»	3
Ἰωάννης Χρ. Βαφείδης	»	4
Ἀντώνιος Σ. Ρωσσάκης	»	2
Ν. Φρυδᾶς	»	2
Κωνστ. Π. Κωνσταντινίδης	»	1
Ἰωάννης Γ. Κυφιώτης	»	1
Νικόλαος Μπιλάλης		
Ἰωάννης Θ. Χαριτωνίδης		
Ἀλέξανδρος Ἀντωνιάδης		
Ἰωάννης Ἰ. Μαθιουδάκης		
Δημήτριος Λιάμπεης		
Βασίλειος Ἀθ. Μητρέλιας		
Γ. Πορτοκάλογλους		
Γ. Χανδράκης		
Χ. Σ. Γεωργιάδης		
Ν. Δημητρόπουλος		
Ι. Ν. Πανταζῆς		
Ἰωάννης Καραζέρης		
Ἀβραὰμ Μαλιάκας		
Ἰωάννης Π. Ζαρίφη		

Γεώργιος Π. Ζαρίφη
Νικόλαος Π. Ζαρίφη
Νικόλαος Καλογρηᾶς
Λέανδρος Κολογρηᾶς
Ι. Α. Ζερβουδάκης
Α. Χ. Στεφόπουλος
Ἀντώνιος Γ. Ἐλευθεριάδης
Κων. Α. Ξανθόπουλος
Κ. Ἄμοιρος
Ὄθων Βασιλείου
Κ. Κωσταράκης
Ἀντώνιος Γκίλλης
Σπυρίδων Μπαλῆς
Βασίλειος Κρητικόπουλος
Παναγιώτης Θ. Νικολαΐδης Θεραπιανὸς
Βασίλειος Χ. Μπόσιου
Γεώργιος Γρηγορίου
Χρῆστος Σ. Κουμάκης
Περικλῆς Γ. Λογαρίδης
Χρῆστος Σ. Δαμιανίδης
Νίκανδρος Γ. Σαρίδης
Ἰωάννης Ποππώνης
Νικόλαος Κωνσταντίνου
Γ. Κατσίγρας
Ἰωτὴφ Ι. Ζαχαρᾶς
Γ. Δ. Κολλαρίδης
Ἰωάννης Μαζαράκης

Σταῦρος Χραστίδης 500 000
Ἀθ. Χριστίδης 5
Κωνσταντῖνος Σαββόπουλος
Γ. Π. Τριαντάφυλλος
Ἀλκιβιάδης Παππαδόπουλος
Νικόλαος Ι. Λυκιαρδόπουλος Καφεπώλης.
Στέφ. Ζάκας.
N. Asderis
Ἀθανάσιος Χάνος.
Ἀντώνιος Μελισσηνός.

ΚΑΙ ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ.

Λουκία Ἰωάννου Καλογρηᾶ	Σώμ.	20
Ἀμαλία Ἀμοίρου		
Εὐγενία Ι. Καλογρηᾶ		
Ἀργυρὼ Π. Ζαρίφη		
Αἰκατερίνη Σοβατζόγλου		
Εὐθαλία Ἡλιάσκου	»	3
Ἑλένη Σαράφογλου	»	2
Πολυξένη Ἀριστοκλέους		
Ἀγγελικὴ Σνάκου		
Φωτινὴ Σνάκου		
Ἑλένη Ἀλιφέρη		
Ζωὴ Μ. Σοφιανοῦ		
Εὐθαλία Δ. Σύρμα		
Μαριγὼ Ι. Βαφείδη	»	5

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΗΣ Μ. ΤΟΥ Γ. ΣΧΟΛΗΣ.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Η ΤΩΝ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ.

Ξενοφῶν Α. Χρυσαφίδης
Γεώργιος Ἀδοσίδης
Κλεάνθης Μαυρόπουλος
Ἀριστείδης Οἰκιάδης
Ἰορδάνης Καπλάνογλους
Ἀντώνιος Κ. Ἰωαννίδης
Ἀθανάσιος Π. Σουτάκης
Ἀθανάσιος Μαζαράκης
Ι. Ἰωαννίδης Πολύβιος
Περικλῆς Κοϊμτζόπουλος Μακεδών
Νικόλαος Σαουλίδης Τραπεζούντιος
Ζαχαρίας Καλλικλῆς
Μελισσηνὸς Σαραντα-εκκλησιώτης
Ἰωάννης Α. Καντζάκης Κρηναῖος
Ἀθανάσιος Γεωργιάδης
Ἰωάννης Δημητρίου
Νικόλαος Γερανόπουλος
Παναγιώτης Γ. Σφέλλος
Χρῆστος Ἰωαννίδης
Ἀρχιμήδης Δ. Βλαστὸς Ταταβλιανὸς
Γεώργιος Λαουτάρης
Ἀργύριος Παππαδόπουλος Θεσσαλονικεὺς
Ἠλίας Ἐμμανουηλίδης

Νικοκλῆς Φραγγούλης
Παναγιώτης Βορόπουλος
Ἀλέξανδρος Κωψιδᾶς
Φώτιος Φωτιάδης
Ρίζος Γεωργιάδης
Λαμπρινός Ἀντύπας
Μ. Ζουμπούλης
Γρηγόριος Τριανταφυλίδης
Γεώργιος Ἀγγελίδης
Θεοφάνης Ἀγγελίδης
Μιχαὴλ Δεβάρης
Δημ. Παππαδόπουλος
Δημοσθένης Ἰντζόπουλος
[Κ. Καλλογρῆς]
[Δημ. Ψαρρᾶς]

ΤΑΞΙΣ Ζ'.

Νικόλαος Ο. Γιγαντίδης
Σταῦρος Κυριακίδης
Α. Δομουκτσόπουλος
Τόσκας Ἀθανάσιος
Ἀχιλλεὺς Βαλῆς Ἐπιβατιανὸς
Δημήτριος Δαλλαβερίδης
Μιλτιάδης Λογοθετίδης
Ἀντώνιος Κοτζαμανάκης
Παναγιώτης Ἀντωνιάδης

Ν. Γλάνουκλας
Ἰωάννης Τζιμίδης
εώργιος Μαυρόπουλος
Ἀθανάσιος Κάλφογλους

ΤΑΞΙΣ ΣΤ΄.

(Ἐπιστασία τοῦ κ. Κ. Μαρκοπούλου).

Ἰωακειμ. Βαλαβάνης
Πούταρχος Ἀγιασμαλῆς
Ἰωάννης Α. Ἰλλίδης
Κοσμᾶς Μαρκόπουλος
Μάρκος Π. Μαρκίδης
Ἀπόστολος Δημητρίου
Φώτιος Μπουγιούκας
Γεώργιος Γοργίας
Ἰωάννης Κωνσταντίνου
Δημήτριος Δημητριάδης
Γεώργιος Γεωργιάδης
Δημήτριος Σταματόπουλος
Ἰωάννης Πετρακίδης
Ἰωάννης Ἰακουμῆς
Δημήτριος Μπέρος
Ἐπαμινῶνδας Χρήστου
Ἰωάννης Ἐνωμοταρχόπουλος
Ἀλέξανδρος Πέκιος

Ἰορδάνης Τζεράχογλους
Σωτήριος Εὐλαμπίου

ΤΑΞΙΣ Ε΄.

Γεώργιος Ἰωαννίδης
Θεολόγος Πολυχρονίου
Παναγιώτης Γεωργίου
Ἀλέξανδρος Ζαχαρόπουλος
Βασίλειος Ἀθανασίου
Σ. Στατηρόπουλος
Μ. Γεωργίτζης
Δημήτριος Μακρίδης
Δημήτριος Νικολάου

ΤΑΞΙΣ Δ΄.

Ζαννῆς Ι. Καλογρηᾶς
Ἰωάννης Δανασσῆς
Παναγιώτης Βονάτσος
Γ. Δεκαβάλλας
Κωνσταντῖνος Π. Παρθενίου
Ἀριστείδης Θεοδωρίδης
Δημοσθένης Γεωργιάδης
Ἰωάννης Κωνσταντίνου
Σπυρίδων Βασιλείου
Μελέτιος Ἰορδάνου

Δημήτριος Ἀθ. Πάτροκλος
Ἀντώνιος Γ. Ἐλευθεριάδης
Πάτροκλος Γεωργιάδης

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Κύριοι.

Φοιτηταὶ τῆς ἰατρικῆς.

Κωνστ. Χατζηγιανάκογλους
Δημήτριος Ταυρίδης
Ἀριστείδης Κάζης
Σωτήριος Λιβανίδης
Νικόλαος Παρίσης
Γ. Π. Γεωργόπουλος
Δημήτριος Μαρκόπουλος
Κωνσταντῖνος Χατζῆς
Ἰάκ. Χ. Δραγάτσης
Παναγιώτης Ψαρρᾶς
Δημήτριος Ψαρρᾶς

ΟΙ ΕΝ ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ.

Καλλιόπη Δ. Κουρουκαφᾶ
Ἀννίκα Θ. Σύρμα
Μαρία Ι. Σύρμα.

Μαριγῶ Ἀθαν. Παρασκευᾶ·
Ἑλένη Κ. Βαφείδου
Ἑλένη Β. Μελανίωνος
Ἀνίκα Σ. Σκουλίδου
Ἀργυρὼ Δ. Καπνᾶ
Κλειὼ Δ. Καπνᾶ
Ἀργυρὼ Δ. Κουρούκαφα
Μαριγὼ Κουρούκαφα
Μαριγὼ Ι. Σύρμα
Μαριγὼ Θ. Σύρμα
Ἀγλαΐα Δ. Σύρμα

ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ

ωάννης Κ. Σύρμας
Θεόδωρος Κ. Σύρμας
Δημήτριος Κουρούκαφας
Δημήτριος Ἀλ. Καπνᾶς
Μιχαὴλ Κόκκινος
Ἀπόστολος Φλωρίδης
Ἀθανάσιος Κάζης
Δημήτριος Ζωνναρᾶς
Πολυχρόνιος Βεργίνης
Κ. Καταπόδης
Τριαντάφυλλος Κάζης
Ἀθανάσιος Χ. Παρασκευᾶς
Θωμᾶς Γ. Ζαχαρᾶς
Ἰωάννης Κοκκινίδης

Βασίλειος Μελανίων
Ἄνθιμος Πελτέκης Ἱεροδ.
Δημήτριος Μεζιλτζόγλους
Σάββας Σκουλίδης
Βασίλειος Ἀθανασιάδης
Δημήτριος Χ. Παρασκευᾶς
Ἀθανάσιος Ἰσιδώρου
Εὐστράτιος Γεωργιάδης
Δημήτριος Ἀθανασιάδης
Κωνσταντῖνος Ζαχαρῆ
Ἀθανάσιος Δημάδης
Γεώργιος Κ. Εὐσταθόπουλος
Χρηστάκης Κ. Μητρόπουλος
Παρασκευᾶς Ἀραπατζόγλους
Μιχαὴλ Κριωνίδης
Κωνστ. Γ. Ἀμπατζῆς
Κωνσταντῖνος Ε. Σοφιανόπουλος
Γ. Παππαμοσχόπουλος
Ἰωάννης Θ Ταστζίδης
Γ. Ε. Σοφιανόπουλος
Ἀλέξανδρος Α. Κοντόπουλος
Ἡρακλῆς Σουλίδης
Παναγιωτάκης Φλωρίδης

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Σελ.
Α΄. ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ	7
Β΄. ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ	10
Γ΄. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ	14
Δ΄. ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ	21
Ε΄. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ	26
ΣΤ΄. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ	48
Ζ΄. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ	54
Η΄. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΣΕΩΝ	56
Θ΄. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ	60
Ι΄. ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	64
§. 1. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	66
» 2. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ	68
» 3. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ	72
» 4. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΦΡΥΩΝ	75
» 5. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΙΝΟΣ	76
» 6. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ	78
» 7. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΔΟΝΤΩΝ	80
» 8. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ	87

σελ.

» 9. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΕΙΩΝ —
» 10. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΩΤΩΝ 82
» 11. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΑΧΗΛΟΥ 83
» 12. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣ 85
» 13. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΡΑΧΙΟΝΩΝ 86
» 14. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΩΜΩΝ ΤΟΥ ΣΤΗΘΟΥΣ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗΡΩΝ 17
» 15. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΟΝΑΤΩΝ ΤΩΝ ΚΝΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΔΩΝ. 88

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΙΑ. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΩΝ ΑΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΚΙΩΝ.

(Ὁ δίκαιος.—Ὁ ἄδικος.—Ὁ ἀγαθός.—Ὁ μοχθηρός.—Ὁ φονεύς.—Ὁ χρηστός.—Ὁ δόλιος. Ὁ συνετός.—Ὁ ἄφρων.—Ὁ ἀγχίνους.—Ὁ εὐήθης.—Ὁ μωρός.—Ὁ τολμηρός.—Ὁ δειλός.—Ὁ ἀπελγής.—Ὁ ρωμαλέος.—Ὁ ἀνδρεῖος.—Ὁ ὑπερήφανος. Ὁ μικρόψυχος.—Ὁ μεγαλόψυχος.—Ὁ φιλάργυρος. — Ὁ ἐλευθέριος. — Ὁ θυμώδης. — Ὁ πρᾷος.— Ὁ ἀκόλαστος. — Ὁ ἐρωτόληπτος.— Ὁ λαίμαργος.—Ὁ οἰνόφλυξ.—Ὁ ἀναιδής. Ὁ σεμνός. Ὁ μελαγχολικός.—Ὁ εὔθυμος.—Ὁ ψεύστης. —Ὁ φιλαλήθης. Ὁ Κόλαξ.—Ὁ φθονερός.—Ὁ ἀσεβής.—Ὁ φιλελεήμων.—Ὁ χαρτοπαίκτης.—Ὁ φλύαρος). 89—10

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΙΒ΄. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΑΛΛΩΝ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ.

(Περὶ τοῦ ἀναστήματος καὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ σώματος.—Περὶ τῆς θέσεως τοῦ σώματος τοῦ βαδίσματος καὶ τῆς στάσεως.—Περὶ τῶν χειρονομιῶν.—Περὶ τῆς ὁμιλίας καὶ τῆς φωνῆς —Περὶ τοῦ γέλωτος καὶ τῶν δακρύων.—Περὶ τοῦ ὕφους.—Περὶ τῆς ἰχνογραφίας τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τῆς γραφῆς. Περὶ τοῦ ἱματισμοῦ). 101—113

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ σελ.

ΙΓ΄. ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ. 113

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΙΔ΄. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΗ ΣΤΟΑ.

(Ἰησοῦς Χριστός. Ἰούδας.=Ἰούλιος Καίσαρ.—Κικέρων. Ἕρρικος Δ΄. —Σαιξπῆρος. Μολιέρος.—Τυρέννιος.— Λαφονταῖνος.—Στέρνος.—Βελταῖρος.—Ναπολέων. — Βύρων.—Κυβιέρος —Ταλεϋράνδος.—Σατοβριάνδος. — Λαμενναί. — Γυζῶτος. — Θιέρσος. 116—128

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ο ΦΛΕΓΜΑΤΙΚΟΣ. 57
Ο ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟΣ 61
ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ 118
ΙΟΥΔΑΣ 120
ΝΑΠΟΛΕΩΝ 124
ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΣ. 127

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σημειοῦμεν τὰ κυριώτερα τῶν παροραμάτων ἀφίνοντες τὰ λοιπὰ εἰς τὴν ἐπιήκειαν τοῦ ἀναγνώστου·

Σελ.	στίχ.				
64	8	ἀντὶ	λογιστικὰς	ἀνάγνωθι	φλογιστικὰς
88	3	»	ὁμολὸν	»	ὁμαλὸν
98	18	»	περιορισμένους	»	περιωρισμένον
104	14	»	βλέδμα	»	βλέμμα
105	18	»	ἀνομοιότητος	»	ἀνομοιότητες
107	5	»	στάσεις	»	στάσις
107	17	»	γνῶτιν	»	γνῶσιν
109	9	»	ᾶλλον	»	μᾶλλον
111	12	»	ἡ ἀνησύχου	»	ἢ ἀνησύχου
115	8	»	δηλοὶ	»	δηλοῖ
117	14	»	νὰ διασπείρει	»	νὰ διασπείρῃ
122	12	»	ἅπαν	»	ἅπαν
128	8	»	καὶ μὴ	»	καὶ νὰ μὴ
118	15	»	ΘΙΕΡΟΣ	»	ΘΙΕΡΣΟΣ

78

Η

ΕΘΕΛΒΙΝΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΗΘΙΚΟΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΟΡΛΕΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ

Ἐκδίδεται τὸ δεύτερον δαπάνῃ

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ ΧΡΥΣΗ

ΑΘΗΝΗΣΙ,

ΤΥΠΟΙΣ «Ο ΚΟΡΑΗΣ»

(Ὁδὸς Πραξιτέλους ἀριθ· 37)

—

1873.

ΕΘΕΛΒΙΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΕΠΙ τῆς βασιλείας τοῦ ἐνδόξου Ἐδουάρδου τοῦ Γ'. ὁ λόρδος Φιτσαβοὺρν διῆγε μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς τὸ περίφημόν του φρούριον. Ὁ Κόμης οὗτος τοῦ Ἀβοὺρν, ὀνομαζόμενος Γοδφρέδος, γενναῖος ὢν, ἐπιχειρηματίας καὶ ἄξιος, ἦτον εὐνοούμενος καὶ φίλος τοῦ σεβαστοῦ Κυρίου του. Ἀνίκητος εἰς τοὺς πολέμους, εἶχεν ἀφιερωθῆ ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ νὰ ὑπηρετῆ τὸν βασιλέα του, μὲ τὸν ὁποῖον ἦτο συνήλικος. Ὁ δὲ Ἐδουάρδος τὸν εὗρηκε φίλον ἀληθινὸν, καὶ ἤξευρε νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν καρδίαν του ἥτις ἦτον εἰς αὐτὸν ἀφιερωμένη.

Ὁ Κόμης Φιτσαβοὺρν ἦτον ὑψηλὸς, ἡ δὲ εὐγενὴς καὶ σοβαρὰ φυσιογνωμία του ηὔξανε τὴν ἀρρενωπὸν εὐμορφίαν τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ ἡ ἀγαθότης τῆς ψυχῆς του ἦτον ἐζωγραφημένη εἰς αὐτά. Αὐτὸς εἶχε σώσει τὸν Ἐδουάρδον μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας του ζωῆς, ὅτε ὁ βασιλεὺς, περικυκλωμένος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν εἰς μάχην τινα, ἐκινδύνευε νὰ καταπλακωθῆ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Ἡ ἐκδούλευσις αὕτη τὸν κατέστησεν ἀγαπητότερον, διότι ἔκτοτε ὁ Ἐδουάρδος παραιτήσας τὴν σοβαρότητα τοῦ θρόνου, ἔγινε φίλος τοῦ Γοδφρέδου στενὸς, καὶ τέ-

λος ἔμαθε παρ' αὐτοῦ, ὅτι εἶχεν ἔρωτα πρὸς τὴν ὡραίαν Οὐρσουλίναν, τὴν μόνην κληρονόμον τῶν ὑπαρχόντων τοῦ πλουσίου βαρώνου Καστλεάκρ. Ἡ Οὐρσουλίνα εἶχε κληρονομήσει τοὺς τίτλους καὶ τὰ μεγάλα κτήματα τῆς οἰκογενείας της. Ὁ πατήρ της τὴν εἶχεν ἀφήσει εἰς τὴν διαθήκην του ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπειδὴ ἦτο τότε πολὺ νέα, ἡ περιουσία της εἶχεν αὐξήσει παρὰ πολύ, ὥστε ὅλοι οἱ εὐγενεῖς τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐζήτουν προθύμως νὰ τὴν νυμφευθῶσιν.

Ἀλλ' ἡ δειλὴ καὶ τρυφερὰ ψυχή της ἀπέφευγε τὴν ἔνθερμον λατρείαν ἐκείνων τῶν ἐραστῶν· καὶ ἕως τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν εἶδε κατὰ πρῶτον τὸν Γοδφρέδον, ἡ καρδία της εἶχε μείνει ἐλευθέρα. Ὁ κόμης ἠσθάνθη ζωηρότατον ἔρωτα, τὸν ὁποῖον ἐνέπνευσε καὶ πρὸς αὐτὴν, ἡ δὲ Οὐρσουλίνα ἔστρεξε μετ' ὀλίγον εἰς ἐκεῖνο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπεστηρίζετο ἡ εὐτυχία τοῦ κόμητος.

Ὁ τολμηρὸς Μορτιμέρος, ἔνοχος εἰς τὴν σκληρὰν δολοφονίαν Ἐδουάρδου τοῦ Β'. εἶχε γίνει πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν Σκωτίαν αἱμοβόρος ἀρχηγὸς ἀποστασίας τινός. Ἐδουάρδος ὁ Γ'. ἔμελλε νὰ κινηθῇ κατ' αὐτοῦ· ὅθεν καὶ ὁ Γοδφρέδος, ὅστις ἔπρεπε νὰ κάμῃ ἐκλογὴν μεταξὺ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς δόξης, πετᾷ εἰς τὰ πεδία τῆς τιμῆς, ὅπου τὸ χρέος του τὸν ἐπροσκάλει νὰ συνοδεύσῃ τὸν βασιλέα του. Ἀλλ' ἀφοῦ οἱ ἀποστάται ἐνικήθησαν δι' ἐνδοξοτάτων ἀνδραγαθημάτων, ὁ βασιλικὸς στρατὸς ἐπέστρεψεν εἰς Ἀγγλίαν, ὁ δὲ Ἐδουάρδος εἰς τὸ Λονδῖνον.

Ἐπιστρέψας ἀπὸ ταύτην τὴν περίφημον ἐπιχείρησιν ὁ φίλος τοῦ Γοδφρέδου βασιλεύς, ἀνεκάλυψε τὸ μυστι-

κόν του, καὶ ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ ἐπίσημον δεῖγμα τῆς πρὸς τὸν ἥρωα τοῦτον καὶ σωτῆρά του εὐγνωμοσύνης. Ἀφοῦ ὁ Γοδφρέδος ἔφθασεν εἰς τὸ Λονδῖνον ἔτρεξε παρευθὺς πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἐρωμένης του, ὁ δὲ Ἐδουάρδος, ἐνασχολούμενος εἰς τὸ μέλλον συνοικέσιόν του μετὰ τῆς ἐνδόξου Φιλίππης, ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς βαρωνήσης Καστλεάκρ, ὅπου εὗρε τὸν ἐρωτευμένον Γοδφρέδον εἰς τρυφερωτάτην συνομιλίαν μετὰ τῆς Οὐρσουλίνας. Λαβὼν δὲ κατάλληλον εὐκαιρίαν ἀπὸ τὸ συνάντημα τοῦτο, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς νέας βαρωνήσσης, καὶ ἀφοῦ τὴν ἔβαλεν εἰς τοῦ Γοδφρέδου, «Δέξαι, ὡραία «Οὐρσουλίνα, εἶπε, σύζυγόν σου τὸν γενναῖον ὑπερασπισ»τήν μου· καὶ σὺ Γοδφρέδε, λάβε τὸ πολυτιμότατον »ἀπὸ ὅσα δύναμαι νὰ σοὶ προσφέρω. Καθ' ἣν ἡμέραν »μέλλω νὰ συζευχθῶ μετὰ τῆς Φιλίππης, θέλει γίνει »διπλῆ ἑορτή, καὶ ὁ φίλος μου θέλει μεθέξει τῆς εὐ»τυχίας τοῦ βασιλέως του.»

Ὁ Γοδφρέδος τότε ἐκστατικὸς ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα τοῦ Ἐδουάρδου, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἑωρτάσθησαν οἱ γάμοι των. Διέτριβον δὲ τὸν καιρόν των μὲ ἡδονὰς πάντοτε ποικιλλομένας, διότι ἡ ἱππηλασία, τὸ κυνήγιον καὶ αἱ πολεμικαὶ ἀσκήσεις, ἦσαν τότε αἱ ἀνέσεις καὶ αἱ εὐθυμίαι των. Εἰς δὲ τὸ βασίλειον ἦτον εἰρήνη, καὶ ὁ κόμης ἐπεθύμει νὰ ἐπανίδῃ τὴν ἀγαπητήν του κατοικίαν· ὅθεν λαβὼν ἄδειαν παρὰ τοῦ βασιλέως ἀνεχώρησε συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν Οὐρσουλίναν, διὰ τὰς λίμνας τοῦ Βεστμορελάνδ, μὲ πολυάριθμον καὶ μεγαλοπρεπῆ θεραπείαν. Τὸ φρούριον Ἀβοὺρν ἦτον εὐρυχωρότατον, καὶ κτισμένον κατὰ τὴν σοβαρὰν ἀρχιτεκτονι-

κὴν τοῦ αἰῶνος ἐκείνου. Οἱ τοίχοι του, βαθύτατοι καὶ πυκνότατοι, ἀντεῖχον εἰς τὰς ἐχθρικὰς προσβολάς· ὁ δὲ τεράστιος ὄγκος τοῦ κτιρίου τούτου ὑπῆρχε πρὸ πολλῶν αἰώνων, καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ ἀκόμη πολλούς. Ἦτο δὲ ὑψωμένος ἐπὶ ὄρους σκεπασμένου ἀπὸ βράχους, καὶ περικυκλωμένος ἀπὸ πλατεῖαν τάφρον, δι' ἧς ἔτρεχε νερὸν δρμητικὸν καὶ βαθύ.

Ἡ καθαυτὸ εἴσοδος ἦτον ὠχυρωμένη ἀπὸ πύργον τετράγωνον, εἰς τοῦ ὁποίου τὰς ἐπάλξεις ἐφαίνοντο ὑψωμένοι μικροὶ πύργοι, ἄσυλον τῶν ἐν καιρῷ πολέμου ἐπαγρυπνούντων ἐκεῖ φυλάκων. Τοιαύτη ἦτον ἐξωτερικῶς ἡ κατοικία τοῦ λόρδου Φιτσαβούρν. Πλούσιος διὰ τὰ πολλὰ κτήματά του, ἀλλ' ἔτι πλουσιώτερος διὰ τῆς καρδίας του τὴν ἀγαθότητα, παρήτησε τὴν ἀλαζονείαν τῆς Αὐλῆς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ πλούσια κτήματά του, ὅπου ἔφθασε πρὸς τὸ ἑσπέρας, ὡραίας ἡμέρας, εὐφημούμενος ἀπὸ τοὺς χωρικούς του. Τὸ βαρὺ ὄχημά του μόλις ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ μεταξὺ τοῦ πλήθους, ἐπειδὴ ὁ λαὸς ὠθούμενος περὶ αὐτὸν ἐφανέρονε μὲ κραυγὰς τὴν εὐτυχίαν του ὅτι τὸν ἐπανεῖδεν. Ὁ κόμης ἐκρύπτετο εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ ὀχήματός του, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τοὺς εἰς τὴν ἀγαθότητα καὶ γενναιότητά του ἀνήκοντας ἐπαίνους. Πλησιάζει τέλος εἰς τὸ φρούριον συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν λαόν· ὁ δρόμος ἐξομαλύνεται, ἡ γέφυρα χαμηλόνεται, ἡ μεγάλη θύρα ἀνοίγεται, καὶ ἐμβαίνει τὸ ὄχημα τοῦ κόμητος. Ἀπὸ τοὺς ὡραίους ὀφθαλμοὺς τῆς κομήσσης ἔρρεόν τινα δάκρυα χαρᾶς· καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄβουρν ἐπρόσμενον τὸν Λόρδον νὰ τὸν χαιρετήσωσι. Μεταξὺ δὲ τούτων ἦτο καὶ γέρων τις, φύ-

λαξ τοῦ φρουρίου, ἀπὸ εὐγενῆ ἀλλὰ πτωχὴν οἰκογένειαν ἐκ τῆς ἐπαρχίας τῆς Βαλλίας (Galles). Οὗτος εἶχε προσκολληθῇ εἰς τὸν πατέρα τοῦ κόμητος τὸν ὁποῖον ἠκολούθησεν εἰς τοὺς πολέμους, καὶ εἶχε διακριθῇ εἰς πολλὰς μάχας· καὶ ἔκτοτε ὁ Λόρδος Φιτσαβοὺρν τὸν ἐθεώρει ἐπίσης καὶ ὡς ἐπιστάτην καὶ ὡς φίλον του, καὶ πρὸς αὐτὸν εἶχεν ἐμπιστευθῇ τὴν φύλαξιν τοῦ φρουρίου Ἀβούρν. Ὁ ἀγαθὸς αὗτος ὑπηρέτης ὑπεδέχθη τὸν κύριόν του μὲ χαρὰν καὶ σέβας, ὁ δὲ Γοδφρέδος, ἐπειδὴ ἠγάπα καὶ ἐτίμα τὸν Ῥυπέρτον, τὸν εἶδε μὲ εὐχαριστησίν του. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἑωρτάσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων ὅλων μὲ ὕμνους τῶν ἡρώων τῆς οἰκογενείας ἐκείνης, καὶ τὸ ἑσπέρας μὲ χορούς.

Ἀφοῦ αἱ διατριβαὶ αὗται ἔπαυσαν, τὰ ἔτη τοῦ ἐρωτικοῦ τούτου ζεύγους παρήρχοντο μὲ ἡδονὰς καθαρὰς ἀδιακόπου ἡσυχίας καὶ μὲ εὐθυμίας αἱ ὁποῖαι ἔμελλον νὰ παύσωσι μὲ αὐτὴν των τὴν ζωήν. Ὁ οὐρανὸς εὐλόγισε τὸ συνοικέσιόν των, καὶ ἡ Οὐρσουλίνα ἔσχε πολλὰ τέκνα, ἀλλ' ὅλα πλὴν τοῦ πρώτου ἀπέθανον εἰς τὴν νηπιότητά των. Μόνη ἡ Ἐθελβίνα τῇ ἔμεινε, καὶ ἐπειδὴ ὁ θεῖος της, ὁ Βαρῶνος Καστλεάκρ, εἶχεν ἀφήσει ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸ πρῶτον παιδίον τῆς θυγατρός του Οὐρσουλίνας, ἡ νέα Ἐθελβίνα ἦτον ἡ μόνη κληρονόμος τοῦ πατρὸς, τῆς μητρὸς καὶ τοῦ πάππου της. Ὁ βασιλεὺς Ἐδουάρδος ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Γοδφρέδον μετὰ τὴν γέννησιν τῆς Ἐθελβίνας, τῆς ὁποίας ηὐδόκησε νὰ γίνῃ ἀνάδοχος, καὶ ἐπεκύρωσεν εἰς τὴν νέαν βαρώνησσαν τὸ δικαίωμα τῶν τίτλων καὶ τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἔμελλε νὰ ἀπολαύσῃ μετὰ τὸν

θάνατον τῆς μητρός της, κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ πάππου της διαθήκην.

Ἡ Ἐθελβίνα εἶχεν ἐμβῆ εἰς τὸ ἕκτον τῆς ἡλικίας της ἔτος, ὁπότε ἡ μήτηρ της ἐγέννησεν υἱόν, τὸν ὁποῖον ὑπεδέχθησαν μὲ ὑπερβολικὴν χαρὰν, ὀνομάσαντές τον Ἀρθύρον, καὶ ἡ γέννησίς του ἐωρτάσθη μὲ τόσην ἀγαλλίασιν, ὅσον ἦτο μεγάγη ἡ ἀνυπομονησία μὲ τὴν ὁποίαν τὸν ἐπερίμενον νὰ φανῇ εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ ἡσυχία τοῦ φρουρίου ἐταράχθη μετά τινα καιρὸν διὰ βασιλικοῦ ταχυδρόμου, ὅστις ἔφερεν εἴδησιν εἰς τὸν Γοδφρέδον, ὅτι ὑποθέσεις ἀναγκαῖαι ἀπῄτουν νὰ παρευρεθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ὁ κόμης, ὅστις πρὸ πολλοῦ εἶχε παραιτήσει τὰς τιμὰς τῆς Αὐλῆς καὶ ἔζη εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του, δὲν ἤθελε ν᾽ ἀφήσῃ τὴν ἐσωτερικὴν ἐκείνην εὐτυχίαν, καὶ νὰ ὑπάγῃ ν᾽ ἀπολαύσῃ τιμὰς, τὰς ὁποίας τῷ ἑτοίμαζον παρα τὸν θρόνον ἡ εὐγένειά του καὶ ἡ φιλία τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐπειδὴ ἦτον εὐχαριστημένος μὲν ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ πίστιν τῶν χωρικῶν του, εὐτυχὴς δὲ διὰ τὸν πρὸς αὐτὸν ἔρωτα τῆς Οὐρσουλίνας, καὶ περιχαρὴς ἀπὸ τὴν τρυφερὰν ἁπλότητα τῶν τέκνων του, μὲ δυσαρέσκειάν του ἄφινε τὴν ἥσυχον ἐκείνην διατριβὴν, καὶ τὸ ἄσυλον ἐκεῖνο τῆς εὐδαιμονίας διὰ ν᾽ ἀναφανῇ εἰς θέατρον, ὅπου ἡ εὐτυχία καὶ ἡ ἀνάπαυσις οὐδέποτε κατοικοῦσι.

Ὅλοι οἱ Βαρῶνοι εἰδοποιήθησαν νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Αὐλήν· ὅθεν ἀπεφάσισε καὶ ὁ Γοδφρέδος, τὸν ὁποῖον ὁ Ἐδουάρδος ἐπρόσμενε μὲ ἀνυπομονησίαν ἀγαπητοῦ φίλου καὶ βασιλέως χρείαν ἔχοντος τῶν συμβουλῶν του.

Τὴν ἐπαύριον ὁ λόρδος Φιτσκβούρν ἐγείρεται τὴν αὐγὴν, καὶ ἡ μὲν λυπημένη Οὐρσουλίνα ἐναγκαλίζεται τὸν σύζυγόν της μετὰ δακρύων, αὐτὸς δὲ ἀποχωρισθεὶς ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς ἠγαπημένης του, καὶ ἱππεύσας ἕνα ἀπὸ τοὺς ταχύποδας ἵππους του, ἀναχωρεῖ διὰ τὴν βασιλεύουσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἡ κόμησσα, ἀφοῦ ἠκολούθησε τὸν Γοδφρέδον μὲ τὰ ὄμματά της ἕως οὗ τὰ βουνὰ τὸν ἔκαμαν νὰ γίνῃ ἀφανὴς ἀπὸ τὴν ὅρασίν της, ὑπέστρεψε βραδέως εἰς τὴν κατοικίαν τὴν ὁποίαν ὁ σύζυγός της πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀφήσει, καὶ ἥτις μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του ἔμελλε νὰ ἦναι ὁ μάρτυς τῶν δακρύων καὶ τῆς λύπης της. Τὸ πᾶν μετεβλήθη δι' αὐτήν· διότι ὁ Γοδφρέδος, τὸ ἀντικείμενον τῆς θερμοτάτης ἀγάπης καὶ τοῦ σταθερωτάτου ἔρωτός της, δὲν διέτριβε πλέον εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους. Τότε πρῶτον τοὺς εἶχεν ἀφήσει, καὶ τότε πρῶτον ἐφάνησαν μελαγχολικοὶ εἰς τὴν εὐαίσθητον Οὐρσουλίναν τὴν ὁποίαν ἡ Ἐθελβίνα παρηγόρει μὲ τὰ χαδεύματά της,

Ἡ ὡραιότης τῆς νέας Βαρωνίσσης ἀνεπτύσσετο, ἡ δὲ κόμησσα ἠδύνετο εὑρίσκουσα εἰς τὴν γλυκεῖαν τῆς θυγατρός της φυσιογνωμίαν τὴν ὡραιότητα τῶν χαρακτήρων τοῦ συζύγου της. Εἶχε δ' ἐμβῇ ἤδη εἰς τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας της, καὶ τὸ σύμμετρον ἀνάστημά της ἐδείκνυεν ὅτι ἔμελλε νὰ θέλξῃ τὰ ὄμματα διὰ τῆς εὐγενείας καὶ χάριτός της.

Πρὸ τοῦ δὲ ν' ἀκολουθήσωμεν τὸν Γοδφρέδον εἰς τὸ ταξείδιόν του, πρέπει νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ δύω ὀρφανῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς τὸ φρούριον προστατευόμενα ὑπὸ τοῦ γενναίου Κόμητος πρὸ τεσσάρων ἤδη ἐτῶν.

Ὁ ὑπερήφανος Βαρῶνος Μοντφερβὶλ, ὁ πατήρ των, εἶχε δοκιμάσει ὅλας τῆς τύχης τὰς καταδρομὰς, ἀφοῦ ἀπήλαυσεν ὅλας αὐτῆς τὰς εὐφροσύνας.

Οὗτος, ἀπατηθεὶς εἰς τὴν νεότητά του ἀπὸ τὸν πανοῦργον Μοντιμέρον, καὶ ἀποβληθεὶς διὰ τῶν σκευωριῶν τῆς βασιλίσσης (συζύγου Ἐδουάρδου τοῦ Β'.) ἀπὸ τὸ λαμπρὸν ὑπούργημα, τὸ ὁποῖον κατεῖχε πλησίον εἰς τὸν θρόνον τοῦ δυστυχοῦς τούτου μονάρχου, ἀπεσύρθη εἰς τὰ εὐρύχωρα κτήματά του πλήρης ἐκδικήσεως καὶ λύσσης, περιμένων εὐκαιρίαν νὰ συνομόσῃ πάλιν.

Ἡ ὑψηλοφροσύνη του τὸν κατέστησε μισητὸν εἰς ὅλους τοὺς γείτονάς του, ἡ δὲ ἀπόλυτος δύναμις, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδιδον τὰ προνόμιά του, τὸν ἔκαμε νὰ ἀμιλλᾶται οὐ μόνον μὲ τὰς ἐπισημοτάτας οἰκογενείας τοῦ τόπου, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν βασιλέα αὐτόν. Οὗτος ἔγινεν ἀπρόσιτος εἰς τοὺς χωρικούς του καὶ ἠύξησεν εἰς τὴν ἐρημίαν τὴν ἀφόρητον ἐκείνην ὑψηλοφροσύνην, ἥτις τὸν ἔκαμε φοβερὸν εἰς τοὺς κατωτέρους του, καὶ μισητὸν εἰς τοὺς ὁμοίους του. Ἡ σύζυγός του ἀπέθανεν, γεννήσασα μίαν θυγατέρα· καὶ ἐνόσῳ αὕτη ἔζη, ὁ Βαρῶνος ὅστις τὴν ἐλάτρευεν, ἦτον ἡμεριώτερος ἐξ αἰτίας της. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ θάνατος ἁφήρπασε τὴν μόνην ἥτις εἶχεν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ψυχῆς του, ὁ χαρακτήρ του ἔγεινεν ἔτι αὐστηρότερος, τὸ σοβαρόν του ἦθος τὸν ἔῤῥιψεν εἰς βαθυτάτην μελαγχολίαν, καὶ ἡ κενοδοξία του ηὔξησεν.

Ἡ γλυκεῖα καὶ πειστικὴ φωνὴ τῆς συζύγου του δὲν συνέστειλλε πλέον τὰ πάθη του· ἀλλ' ἔγινεν ἀναίσθητος εἰς πᾶσαν τρυφερὰν συγκίνησιν τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐκδικήσεως τὸν εἶχε κυριεύσει διόλου. Κλεισθεὶς λοιπὸν εἰς τὸ φρούριόν του, ἐσχημάτισε σχέδια συνωμοσίας, καὶ ἐμελέτησε τὴν ἐκτέλεσίν των. Εἰς τὰς παραφορὰς τῆς μανίας του ὑπερεπήνεσε τοὺς σκοποὺς τοῦ Μορτιμέρου, καὶ συνέδεσε μὲ αὐτὸν συνεχῆ ἀλληλογραφίαν. Ἀησμονήσας δὲ τὰ τέκνα του, τὴν ἀθλίαν παρακαταθήκην τῆς μετὰ τῆς φιλτάτης συζύγου του ἑνώσεως, καὶ καταφρονήσας τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν κύριόν του πίστιν, ἠνώθη μετὰ τῆς τερατώδους βασιλίσσης καὶ τοῦ σκληροῦ πιστοῦ της, καὶ ἔγινε μυστικὸς ἐχθρὸς τοῦ βασιλέως του.

Αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν ἀποστατῶν ἐφαίνοντο ὅτι ἔμελλον νὰ λάβωσι καλὴν ἔκβασιν, ἀλλ' ὁ Βαρῶνος ἠπατήθη εἰς τὰς ἐλπίδας του, διότι εἰς τὴν φατρίαν ἐκείνην δὲν ἐθεωρεῖτο ἄλλο τι εἰμὴ μόνον ὄργανον. Ὅθεν μετενόησε πολὺ βραδέως διὰ τὴν ἀνοησίαν, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ φίλους τόσον ἀχαρίστους. Καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐφύλαττε τὸ πρὸς τὸν Ἐδουάρδον Β'. μῖσός του, ἔφριττεν ὅμως στοχαζόμενος ὅτι ἐλαβε μέρος εἰς τὴν φρικτὴν δολοφονίαν τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου βασιλέως. Διὰ τοῦτο τοὺς ἐσυμβούλευε νὰ τὸν ἐξορίσωσι μόνον· ἀλλὰ θέλομεν ἰδεῖ ἐφεξῆς, ὅτι δὲν εἰσηκούσθη εἰς τὴν συμβουλὴν ταύτην. Μὴ θέλων δὲ νὰ βάψῃ τὰς χεῖρας του εἰς τὸ αἷμα τοῦ δυστυχοῦς, ὑπῆγε πάλιν νὰ κρύψῃ εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην ἐρημίαν τοῦ φρουρίου του ὅλους τοὺς σκοπούς του, μὲ ἀπόφασιν νὰ πα-

ραιτηθῇ πλέον ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς ἐπίσημα ἀξιώματα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ ἀλαζονεία του ἐτρέφετο πρὸ πολλοῦ, καὶ ἥτις τὸν ἔφερεν εἰς τὴν ἀπώλειάν του.

Ἐδουάρδος ὁ Γ΄. ἀνέβη μετ' ὀλίγον εἰς τὸν θρόνον τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀφήσει χηρεύοντα ὁ φρικτὸς θάνατος τοῦ πατρός του. Ἡ βασίλισσα μήτηρ του ἤλπιζε νὰ διοικήσῃ καὶ τὸν υἱόν της καὶ τὸ βασίλειον, ἀλλ' ἠπατήθη εἰς τὴν φιλοδοξίαν της, ὁπότε εἶδε τὸν διάδοχον νὰ λάβῃ εἰς τὰς νεανικὰς χεῖρας του τὰς ἡνίας τῆς κυβερνήσεως, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ ὅλην του τὴν δύναμιν εἰς τὸ ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς φονεῖς τοῦ πατρός του, καὶ ὅλην του τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. Ἀπεμακρύνθη λοιπὸν ἀπὸ τὰς βασιλικὰς ὑποθέσεις, καὶ ὁ Μορτιμέρος συλληφθεὶς ἐθανατώθη. Ὁ δὲ Βαρῶνος, ἕως τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ Γοδφρέδος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ φρούριον Ἀβούρν, εἶχεν ἀποφύγει τὴν δικαίαν ἐκδίκησιν τοῦ Ἐδουάρδου, διότι δὲν εἶχε συγκατανεύσει καὶ αὐτὸς εἰς τὸ νὰ μολυνθῇ ἀπὸ τὸ ἀθῶον αἷμα τοῦ βασιλέως του. Καὶ εἰς διάστημα τινῶν ἐτῶν εἶχον μὲν παύσει αἱ πρὸ πολλοῦ σφοδραὶ κατ' αὐτοῦ ὑποψίαι· ἀλλ' ὁ Ἐδουάρδος ἄοκνος εἰς τὸ νὰ ἐρευνᾷ, καὶ ἀδυσώπητος κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ πατρός του, ἀνεκάλυψε τελευταῖον τὰς βεβαιοτάτας ἀποδείξεις τῆς προδοσίας τοῦ Βαρώνου. Διότι ἡ μετὰ τοῦ Μορτιμέρου ἀλληλογραφία ἐβεβαίονε τὴν ἀποστασίαν του· ὅθεν καὶ κατεδικάσθη ν' ἀποκεφαλισθῇ.

Ὁ Κόμης Φιτσαβούρν ἦτον ὁ πρῶτος τὸν ὁποῖον ὁ Ἐδουάρδος εἰδοποίησε περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἀνακα-

λύψεώς του. Ἀλλ' ἡ δυστυχία τοῦ παλαιοῦ φίλου του κατέθρυψε τὴν γενναίαν του καρδίαν, καὶ μ' ὅλα τὰ ἄδικα τοῦ Βαρώνου ὅστις πρὸ πολλοῦ τὸν εἶχε λησμονήσει, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ μεθέξῃ ζωηρῶς τῆς δυστυχίας του.

Ἅμα δὲ ἔμαθεν ὅτι ἔγινεν ἡ περὶ τοῦ θανάτου του ἀπόφασις, ὑπῆγεν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του, ἐζήτησε τὴν ζωὴν φίλου ἀναξίου μὲν τώρα τῆς φιλίας του, ἀλλ' ἀγαπητοῦ πάλαι ποτέ.

Ὁ Εδουάρδος τῷ ἐχάρισε τὴν ζωὴν τοῦ Βαρώνου, καὶ μετέβαλε τὴν καταδίκην εἰς ἀειφυγείαν, προστάξας νὰ δημευθῶσιν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του. Ἀλλ' ὁ γενναῖος Γοδφρέδος ἔπεσε πάλιν εἰς τὰ γόνατα τοῦ μονάρχου, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μὴ τιμωρήσῃ παιδία ἀθῶα διὰ τὸ ἔγκλημα ἐνόχου πατρὸς, ἀλλὰ ν' ἀφήσῃ κληρονόμον τῶν κτημάτων τοῦ Βαρώνου τὸν ἤδη δυστυχέστατον υἱόν του.

Ὁ Εδουάρδος ἦτο δίκαιος καὶ εὔσπλαγχνος, ἀλλ' ἀδυσώπητος κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ πατρός του. Καὶ μ' ὅλον ὅτι ἠγάπα θερμῶς τὸν Γοδφρέδον, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ τὸν ἀκούσῃ μὲ ὑπομονὴν μεταχειριζόμενον τὴν πρὸς αὐτὸν εὔνοιάν του εἰς τὸ νὰ ζητῇ συγχώρησιν διὰ τοὺς σκληροτάτους ἐχθρούς του. Καὶ πρὸ ὀλίγου μὲν εἶχε χαρίσει τὴν ζωὴν ἀποστάτου πολὺ μισητοῦ εἰς αὐτόν· τότε δὲ ἐγερθεὶς τὸν διέταξεν οὐ μόνον νὰ μὴ τῷ ἀναφέρῃ ποτὲ περὶ τῆς οἰκογενείας Μοντφερβίλ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιστατήσῃ μόνος του παρευθὺς εἰς τὸ νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ περὶ τῆς ἐξορίας ἀπόφασις.

Ὁ Κόμης ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ ἐξελί-

νησε διὰ τὸ φρούριον Μοντφερβὶλ ταχυδρόμον, ὅστις ἔφερε τὴν ἀπόφασιν κατὰ τοῦ δυστυχοῦς φίλου του· ἐπροσπάθησεν ὅμως νὰ μετριάσῃ τὴν θλῖψιν του, προσφέρων εἰς αὐτὸν τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ τὴν φιλίαν του. Ἀφοῦ ἐξετέλεσε τὸ θλιβερὸν τοῦτο καθῆκον, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Ἀβοὺρν μὲ τὴν ἐσωτερικὴν ἐκείνην εὐχαρίστησιν ἥτις συνοδεύει τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν, καὶ ὅταν αἱ δυνάμεις των δὲν τελοσφορῶσιν.

Ἀλλ' ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις τοῦ Γοδφρέδου, ὅτε ἀπεσταλμένος φθάσας ἀπὸ τὸ Μοντφερβὶλ τῷ ἀνήγγειλεν, ὅτι ὁ Βορῶνος εὑρέθη νεκρὸς εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς κατοικίας του καὶ ὅτι αὐτοχειριάσθη.

Ὁ Κόμης ἀνεχώρησε παρευθὺς, καὶ μετ' ὀλίγας ὥρας φθάσας εἰς τὸ φρούριον Μοντφερβὶλ, ἐπρόσφερεν εἰς τὰ παιδία τοῦ Βαρώνου ὅλην τὴν βοήθειαν, τῆς ὁποίας ἔχρηζεν ἡ δυστυχὴς κατάστασίς των.

Τὸ φρούριον Μοντφερβὶλ ἔκειτο εἰς τερπνὸν κατήφορον ἐν μέσῳ πικνοῦ δάσους. Τὰ δένδρα ἦσαν τόσον πλησίον τοῦ φρουρίου, καὶ ἡ σκιά των τόσον πυκνὴ, ὥστε αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ποτὲ δὲν διήρχοντο ἐκεῖ, ἡ δὲ σκοτεινωπὴ αὕτη σκέπη τῶν δένδρων κατέστηνε τὸν τόπον ἐκεῖνον μελαγχολικόν. Τὸ φρούριον ἦτο ποτὲ ἀξιοθαύμαστον διὰ τὴν Γοτθικὴν ἀρχιτεκτονικήν του, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀμέλειαν τοῦ Βαρώνου ἔγινε παρανάλωμα τοῦ χρόνου, καὶ τὸ ἀκατοίκητον μέρος εἶχε κρημνισθῇ καὶ πέσει.

Μία μόνη γυνὴ ἦλθε καὶ ἤνοιξε τὰ δρύφρακτα ὁ δὲ Γοδφρέδος, διελθὼν τὴν ἔρημον αὐλὴν, τὴν ἠρώτησε διὰ τί ἐβράδυνε τόσον ν' ἀνοίξῃ. Αὐτὴ ἀπεκρίθη ὅτι

ἦτο μόνη εἰς τὸ φρούριον, καὶ ὅτι ὅλοι οἱ τῆς οἰκίας τοῦ Βαρώνου ἀνεχώρησαν ἅμα ἔμαθον τὸ συμβεβηκός του.

Δὲν ἦτο πλέον τὸ φρούριον ἐκεῖνο, ὅπου οἱ λόρδοι Μοντφερβὶλ καὶ Φιτσαβοὺρν συνῆψαν τοὺς πρώτους δεσμοὺς τῆς φιλίας εἰς τὴν πρώτην νεότητά των. Τὸ πᾶν ἐφαίνετο λυπηρόν, καὶ ἐπεκράτει ἐκεῖ ἡ σιωπὴ τοῦ θανάτου. Μόνη ἡ θλιβερὰ ἠχὼ ἀντήχει εἰς τοὺς ὑψηλοὺς ἐκείνους θόλους ἀπὸ τὸν κτύπον τῶν βημάτων τοῦ Γοδφρέδου καὶ τῶν ἀκολούθων του.

Ὁ Κόμης ἀνέβη τὴν μεγάλην κλίμακα, μετὰ τὴν ὁποίαν ἦτο μεγάλη τις στοά, καὶ διῆλθε διὰ πολλῶν μεγαλοπρεπῶν δωματίων. Τὰ παράθυρα ἦσαν κεκλεισμένα πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ τὰ πολύτιμα ἔπιπλα εἶχον διαφθαρῆ ἀπὸ τὸν καιρόν. Τὰ δωμάτια, μ' ὅλον ὅτι ὡραῖα καὶ εὐρύχωρα ἦσαν σκοτεινὰ καὶ ἐπροξένουν μελαγχολίαν προμηνύουσαν τὸ τρομερὸν θέαμα τὸ ὁποῖον ἐζήτει ὁ Κόμης. Μετὰ πολλὰ δωμάτια, εὑρῆκαν μακράν τινα καὶ στενὴν στοὰν ἥτις ἐτελείονεν εἰς μικρὰν κλίμακα, καὶ ἀφ' οὗ κατέβησαν ἀπ' ἐκεῖ, ἠνοίχθη παλαιὰ καὶ μεγάλη θύρα καὶ παρουσίασεν εἰς τὰ ὄμματά των τὰ λυπηρὰ τοῦ θανάτου σημεῖα.

Τὸ δωμάτιον ἦτον εἰς τὸ δεύτερον στέγασμα στρογγύλου πύργου, φωτιζόμενον μόνον ἀπὸ ἓν παράθυρον μακρότατον καὶ στενώτατον· καὶ ἐπειδὴ μόλις διήρχοντο ὀλίγαι ἀκτῖνες φωτὸς, εὗρῆκεν ὁ κόμης τὸ λυπηρὸν ἐκεῖνο ἀντικείμενον μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων στιγμῶν. Ὁ Βαρῶνος ἦτον ἐξηπλωμένος ἐπὶ κλίνης ποτὲ μεγαλοπρεποῦς, τὴν ὁποίαν εἶχε φθείρει ὁ χρόνος καθὼς καὶ τ' ἄλλα ἔπιπλα τοῦ δωματίου. Τὸ αἷμα εἶχεν

ἀναβρύσει ἀπὸ τὴν πληγήν του, καὶ ἐσκέπαζε τὸ ἐδάφος. Τὸ δὲ αἱματωμένον ξίφος, τὸ ὄργανον τῆς μανίας του, ἔκειτο πλησίον τοῦ Βαρώνου δμοῦ μὲ τὴν θανατηρόφορον ἐκείνην βασιλικὴν ἀπόφασιν, καὶ ὅλα τὰ ἀντικείμενα, μάρτυρες ἄψυχοι τοῦ δυστυχοῦς θανάτου του, ἐφαίνοντο ὅτι ἤνωσαν τὴν τρομερὰν φρίκην των διὰ νὰ καταστήσωσιν ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον ἄσυλον τῆς βαθυτάτης καὶ θλιβερωτάτης ἀπελπισίας.

Ὁ Γοδφρέδος ἐπλησίασεν εἰς τὸν ποτὲ φίλον του, καὶ ὅσον μεγάλα καὶ ἂν ἦσαν τὰ ἐγκλήματά του, τὰ ἐλησμόνησεν ὅλα. Τὸν εἶδεν ὠχρὸν καὶ αἱματωμένον· τὸ αἷμα του ἐρρεεν ἀκόμη, καὶ τὸ ἄμορφον πρόσωπόν του, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτον ἐντετυπωμένη μακρὰ καὶ ὀδυνηρὰ ἀγωνία, ἐδείκνυεν ἐκεῖνον τὸν ὑψηλόφρονα χαρακτῆρα τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν εἶχε μεταβάλει.

Ὁ Κόμης λαβὼν μίαν ἀπὸ τὰς χεῖρας του παγωμένας ἀπὸ τοῦ θανάτου τὸ κρύος, καὶ ἔχυσεν ἐπὶ τοῦ φίλου του θερμὰ δάκρυα. Στραφεὶς ἔπειτα πρὸς τοὺς ἀκολούθου του, τοὺς διέταξε νὰ μεταφέρωσι τὸ πτῶμα εἰς καθαρώτερον καὶ καλήτερον δωμάτιον. Ἐνῷ δὲ ἔμελε νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ δωμάτιον. ἐκύτταξε περὶ αὐτὸν, καὶ παρετήρησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης χάρτην διπλωμένον τὸν ὁποῖον ἀνοίξας ἀνέγνωσε τοὺς ἑξῆς πρὸς αὐτὸν διευθυνομένους λόγους·

«Δὲν θέλω ζήσει ἄτιμος . . . Ἀποθνήσκω, Γοδφρέδε· »σκληρὰ τύχη! τὸ διατάττεις καὶ πρέπει νὰ ἐκτελέσω »τὴν ἐπιταγήν σου . . . Ἀποθνήσκω. . . ἀλλ' ὄχι μὲ »θάνατον ἄτιμον. . . . Γενναῖε κόμη, ἐὰν ἀγαπᾷς τὸν »παλαιόν σου φίλον, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἀνάξιος νὰ ὀνο-

»μασθῇ μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο, ἄκουσον, ἐκτέλεσον τὴν »παράκλησίν του. . . . ἔκτεινον τὴν βοηθητικὴν χεῖρα »σου εἰς δύο ὄντα ἀθῶα καὶ στερημένα βοηθείας. Ταῦτα »εἶναι τὰ τέκνα μου, Γοδφρέδε. . . . Ἂς εὕρωσιν εἰς »τὴν καρδίαν σου τὴν τρυφερὰν πατρικὴν ἀγαθότητα »τὴν ὁποίαν δὲν εὗρον ποτὲ εἰς τὴν ἰδικήν μου. Αἱ »παιδικαὶ χάριτές των θέλουν κινεῖ εἰς οἶκτον τὴν ψυ»χήν σου· αἱ δὲ καρδίαι των, πλήρεις τῶν εὐεργεσιῶν »σου, θέλουν ἀνταμείβει τὴν ἀγαθότητά σου μὲ τὴν »ἀγάπην των. . . . Γνωρίζω τὴν καρδίαν σου φίλέ μου, »καὶ ἐμπιστεύομαι ἀσφαλῶς εἰς τὴν εὐεργεσίαν σου. »Θέλεις τοῖς χρησιμεύσει ὡς πατήρ· καὶ πάντοτε εἰς »τὰς ἀγκάλας σου θέλουν εὑρίσκει ἀσφελὲς ἄσυλον· εἰς »τὸν οὐρανὸν, εἰς τὸν γενναῖον Γοδφρέδον τὰ ἐμπιστεύο»μαι . . . .

»Ἐπῆγα καὶ ἐνηγκαλίσθην τὰ φίλτατα ταῦτα τέ»κνα· ἐπῆγα ἐν ᾧ ἐκοιμῶντο, καὶ εἶδον τελευταῖον »τὰ πρόσωπά των, εἰς ἃ ἐπεκράτει ἡ ἡσυχία τῆς ἀθωό»τητος. Ἀλλ' αὐτὰ δὲν ἤξευρον, ὅτι τὸ βλέμμα ἐκεῖνο »τὸ ὁποῖον ἔῤῥιπτεν ὁ πατὴρ ἐπ' αὐτῶν ἦτο τὸ τε»λευταῖον. . . . Τετέλεσται, ὁ ἀγὼν ἐτελείωσε, καὶ »δὲν δειλιῶ πλέον εἰς τὸν θάνατον. Ἡ ἀδυναμία τῆς »φύσεως δὲν θέλει πλέον εἰσακουσθῇ, ὁ δὲ σκοτεινὸς »οὗτος πύργος συμφωνεῖ μὲ τὴν θλιβερὰν τῆς »ψυχῆς μου φρίκην . . . . Εἶναι μεσονύκτιον . . . . τὸ »ξίφος εἶναι ἔμπροσθέν μου. . . μοὶ ἀνακαλεῖ τὴν γεν»ναιότητα, καὶ μὲ προσκαλεῖ εἰς τὴν αὐτοχειρίαν . . . »Φρίττω διὰ τὸ κτύπημα τὸ ὁποῖον μέλλω νὰ λάβω... »μοὶ λείπει ἡ δύναμις τοῦ νὰ τελειώσω τὸν αἱμοβό-

τὴν ἀγάπην μου τὴν ἀληθινὴν πρὸς σέ. Ἐγὼ ἐπίστευα ὅτι ἐσὺ μὲ ἀγαποῦσες ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ ὅσον ἐγὼ σὲ ἀγαποῦσα, καὶ ἔτρεφα τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐγίνεσο ἡ σύζυγός μου. Ἀλλὰ τώρα ἐβεβαιώθην ὅτι ἐσὺ δὲν μὲ ἀγαπᾷς καθόλου, καὶ ὅτι ἡ ἀγάπη σου πρὸς ἐμὲ ἦτο ἕνα ψεῦμα, μία ἀπάτη, μία ἐπιπολαιότης. Ἐγὼ ἐπίστευα ὅτι ἐσὺ ἦσο ἡ ἀγαπητή μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς καρδίας μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ψυχῆς μου, ἡ ἀγαπητὴ τῶν ὀνείρων μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ζωῆς μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀθανασίας μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς αἰωνιότητός μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀνυπαρξίας μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀνυπάρκτου μου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀπολύτου μου ἀνυπαρξίας, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀπολύτου μου ἀνυπάρκτου, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀπολύτου μου μηδενότητος, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀπολύτου μου ἀνυπάρκτου μηδενότητος, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀπολύτου μου ἀνυπάρκτου μηδενότητος ἐν τῷ ἀπείρῳ τοῦ χάους, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀπολύτου μου ἀνυπάρκτου μηδενότητος ἐν τῷ ἀπείρῳ τοῦ χάους τοῦ ἀπολύτου μηδενός, ἡ ἀγαπητὴ τῆς ἀπολύτου μου ἀνυπάρκτου μηδενότητος ἐν τῷ ἀπείρῳ τοῦ χάους τοῦ ἀπολύτου μηδενὸς

Ἐδεήθη ἔπειτα ἐνθέρμως ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ φίλου του, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' ἐκεῖνον τὸν τρομερὸν πύργον μὲ ἀπόφασιν νὰ ἐκτελέσῃ τὰς παρακλήσεις τοῦ Βαρώνου.

Ἀφ' οὗ δὲ συνώδευσε τὸν νεκρὸν ἕως εἰς τὸ νεκροταφεῖον ὅπου ἐθάπτοντο ὅλοι οἱ τῆς οἰκογενείας ἐκείνης, τῷ ἐπρόσφερε τὰς τελευταίας τιμὰς, καὶ ἀπεσύρθη.

Ἠρώτησεν ἔπειτα, ποῦ ἦσαν τὰ τέκνα τοῦ Βαρώνου· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ εἶχον μεταφέρει εἰς ἕν πλησίον Μοναστήριον, ἐστάλη ἡ τροφός των ἐκεῖ καὶ ἐπέστρεψε μὲ τὰ δύο παιδία. Τὴν ἐπαύριον ὁ Γοδφρέδος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν λυπηρὰν ἐκείνην κατοικίαν μετὰ τῶν ὀρφανῶν, καὶ διευθύνθη εἰς τὸ Ἀβούρν.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ Μοντφερβὶλ ἦτο συνήλικος μὲ τὸν Ἀρθύρον, ὁ δὲ Ἀλφρέδος ἦτον ἤδη ἑπταέτης, καὶ μόλις ἐγνώριζε τὸν πατέρα του. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός των, σπανίως ἔβλεπον τὸν Βαρῶνον, τοῦ ὁποίου αἱ δυστυχίαι καὶ τὸ τέλος δὲν ἦσαν γνωστὰ εἰς αὐτά. Καὶ ὅτε μὲν ἐξῆλθον ἀπὸ τὸ φρούριον διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ Ἀβοὺρν, ἐδοκίμασαν ἀθῴαν τινα χαράν· ἀφ' οὗ δὲ ἔφθασαν ἐκεῖ, τὰ ὑπεδέχθη ἡ Κόμησα μὲ φιλοστοργίαν καὶ ἀγαθότητα, ἀνατρέφουσα καὶ μεταχειριζομένη αὐτὰ ὡς ἴδια αὐτῆς τέκνα. Τὰ συνώδευσε δὲ καὶ ἡ τροφός των εἰς τὸ Ἀβούρν, καὶ ἐξηκολούθει νὰ τὰ ἐπιμελῆται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Αὕτη εἶναι ἡ ἱστορία τῶν δύο νέων ὀρφανῶν τὰ ὁποῖα συνώδευον τὴν Ἐθελβίναν, ὅτε ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός της, διὰ νὰ τῆς διασκεδάσῃ ὀλίγον τὴν μελαγχολίαν. Αἱ φροντίδες της περὶ τὰ τέσσαρα ταῦτα τέκνα· (διότι οὕτως ὠνόμαζε τὸν Ἀλφρέδον καὶ τὴν Ἔμμαν·) συνεισέφερον πολὺ εἰς τὸ νὰ τῇ ἀφαιρῶσι τὴν ἀηδίαν τῶν μακρῶν καὶ μελαγχολικῶν νυκτῶν τοῦ χειμῶνος. Διότι ἐσύναζε τὰ παιδία της τριγύρω εἰς λαμπρὰν ἑστίαν, καὶ ἐν ᾧ ἡ Ἔμμα καὶ ὁ Ἀρθύρος ἔπαιζον εὐθύμως αὐτὴ κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν μὲ τὴν Ἐθελβίναν καὶ τὸν Ἀλφρέδον.

Ἡ Ἐθελβίνα ἤθελε τὴν μητέρα της μὲ τοὺς ἁρμονικοὺς τῆς κιθάρας ἤχους καὶ ἐνίοτε ἐπανελάμβανε τὰ μαθήματα τοῦ ψαλτηρίου (harpe), τὰ ὁποῖα τὴν ἐδίδασκεν ἡ Οὐρσουλίνα. Ἡ φιλόστοργος αὕτη μήτηρ ἤθελε νὰ ἀγαθύνῃ τὴν καρδίαν των, καὶ νὰ πλουτίσῃ τὸ πνεῦμά των μ' ὅλας τὰς γνώσεις ὅσας τῇ ἐσυγχώρουν οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι. Εὐτυχῆ εἶναι τὰ τέκνα ὅσα εὑρίσκουν εἰς τοὺς γονεῖς των τὸ προτότυπον ὅλων τῶν προτερημάτων, τὰ ὁποῖα θέλουν ν' ἀποκτήσωσι, καὶ ὅλων τῶν ἀρετῶν ὅσας πρέπει νὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν· Ἡ νέα Βαρώνησσα ὁδηγουμένη ἀπὸ τὴν φιλοστοργίαν τῆς μητρός της, ἐγνώρισε τὴν ἀξίαν τῆς εὐτυχίας ταύτης, καὶ ἤξευρε νὰ ὠφεληθῇ ἀπ' αὐτήν.

Ἡ ἀρρενωπὸς εὐμορφία τοῦ Ἀλφρέδου, καὶ τὰ κομψὰ θέλγητρα τῆς Ἐθελβίνας ηὔξανον ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ἡ δὲ ὁμοιότης τῶν ὀφθαλμῶν των, καὶ τῶν διαθέσεων ἡ

συμφωνία τοὺς ἔκαμε ν' ἀγωπῶνται ἀμοιβαίως· καὶ αἱ μὲν ψυχαί των εἶχον συμπάθειαν ἀμοιβαίαν, ἡ δὲ λύπη τοῦ ἑνὸς ἐτάραττε τὴν χαρὰν τοῦ ἄλλου. Ὁ Ἀλφρέδος ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἀκόμη φθάσει εἰς τὴν ἡλικίαν καθ' ἣν ἔμελλε νὰ δοθῇ εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις, διέτριβε τὸν καιρόν του μὲ τὴν Ἐθελβίναν. Ἔτρεχον λοιπὸν δρομοῦ εἰς τὸ δάσος, καὶ ἵσταντο εἰς τὰς ὄχθας τοῦ μικροῦ ποταμοῦ, ὅστις ἔῤῥεεν ἑλικοειδῶς, ἐξερχόμενος ἀπὸ τὴν λίμνην· ἐζήτουν ἔπειτα σκιὰν ἥσυχον, ὅπου ἀναπαυόμενοι ἀπὸ τὰ τρεξίματά των, διέτριβον ὥρας ὁλοκλήρους, ἐνόνοντες τὴν γλυκύτητα τῆς φωνῆς των μὲ τῶν ὀργάνων των τὴν ἁρμονίαν. Ἄλλοτε πάλιν ἐσύναζον ἄνθη ἀπὸ τὴν πεδιάδα, καὶ τὰ μετεφύτευον ἐπιμελῶς εἰς τοὺς κήπους τοῦ φρουρίου, ὅπου ἔχανον τὴν ἀγρίαν ἁπλότητά των, ἢ ἐλάμβανον χρώματα ζωηρότερα εἰς ἐκείνην τὴν πλέον καλλιεργημένην γῆν.

Ὁ Ἀλφρέδος ἐγείρετο τὴν αὐγὴν καὶ ἔκρουε τὴν θύραν τῆς Ἐθελβίνας, ἥτις πάντοτε ἑτοίμη καὶ ἐνδεδυμένη ἀνέβαινε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν ὑψηλότατον πύργον τοῦ φρουρίου. Ἐκεῖ ἀπήλαυον τὰς πρώτας τοῦ ἡλίου ἀκτίνας, καὶ παρετήρουν τὸν ἀκτινοβολοῦντα δρόμον του· ἐθεώρουν δὲ καὶ πρὸς τὴν δύσιν, καὶ τὰ βλέμματά των, διαπερῶντα τὸ σκοτεινωπὸν λυκαυγὲς, ἐζήτουν νὰ ἀνακαλύψωσιν εἰς τὸ μακρὸν διάστημα τὰ πτερὰ τὰ ὁποῖα ἐσκίαζον τὴν περικεφαλαίαν τοῦ πατρός των.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Γοδφρέδος εἶχεν ἀκολουθήσει τὸν βασιλέα εἰς Σκωτίαν εἰς τὴν κατὰ τοῦ Δόγλα καὶ τῶν Σιερτάνων φατριαστῶν Σκώτων, ἐκστρατείαν του.

Ἐκεῖ ὁ Ἐδουάρδος σκοπὸν εἶχε ν' ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν θρόνον τῆς Σκωτίας τὸν Βαλιόλον, ὅστις ἠναγκάσθη νὰ ἀναγνωρίσῃ ἑαυτὸν ὑποτελῆ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, καὶ νὰ ἀνανεώσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν ὑποταγήν του, τὴν ὁποίαν εἶχεν αὐθαδῶς ἀρνηθῆ ὁ Μορτιμέρος, ἐνόσῳ ὑπῆρχεν ὑπουργός. Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἔλαβε καλὴν ἔκβασιν· καὶ ἀφοῦ ὁ Βαλιόλος ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ τὴν βουλὴν τοῦ Ἐδιμβούργου ὡς *νόμιμος ἐξουσιαστὴς* καὶ ὁ Ἐδουάρδος ὡς *ὑπέρτατος κύριος*, ὁ μὲν βασιλεὺς ἀφήσας τὸν Βαλιόλον εἰς τὸν θρόνον ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὁ δὲ Γοδφρέδος ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Ἀβούρν.

Ἡ Ἐθελβίνα καὶ ὁ Ἀλφρέδος διέκριναν μίαν ἡμέραν τὰ πτερὰ τῆς ποθητῆς περικεφαλαίας τοῦ πατρός των, τὰ ὁποῖα κυματίζοντα μακρόθεν ἐπλησίαζον εἰς τὸ φρούριον, ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἔτρεξε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν μητέρα της. Ἡ Κόμησσα ἔδραμεν εὐθὺς εἰς προϋπάντησιν τοῦ συζύγου της, καὶ ἐντὸς ὀλίγου εὑρέθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀγαπητοῦ της Γοδφρέδου. Οὖσα δὲ διόλου παραδεδομένη εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ὅτι τὸν ἐπανεῖδε, δὲν παρετήρησε ξένον τινὰ τὸν ὁποῖον ὁ Κόμης ἔφερεν εἰς τὸ Ἀβούρν.

Ὁ Γοδφρέδος τῇ ἔδοσε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἐλησμόνησε, καὶ αὐτὴ ἀφεθεῖσα ἀπὸ τὰς ἀγκάλας του, ἐστράφη πρὸς τὸν ξένον, τοῦ ὁποίου τὰ διαπεραστικὰ ὄμματα καὶ τὸ σχεδὸν γιγαντιαῖον ἀνάστημα τὴν ἐξέπληξαν, καὶ τὴν ἔφεραν εἰς ἀμηχανίαν. Ὁ Κόμης τῇ παρουσίασε τὸν Λεοπόλδον, Λόρδον Σαιντιβαὶρ καὶ ἀνεψιόν του, ἡ δὲ Οὐρσουλίνα ἐνθυμήθη ὅτι ὁ σύζυγός της εἶχέ τινα συγγενῆ οὕτως ὀνομαζόμενον, καὶ τὸν ὑπεδέχθη

μὲ τὴν συνήθη της χάριν, πάντοτε ὅμως ἐδοκίμαζε στενοχωρίαν καὶ δυσαρέσκειαν δι' αὐτόν.

Οἱ μαῦροι ὀφρεῖς τοῦ Σαιντιβὲρ καὶ τὸ παράδοξον ἀνάστημά του ἐδείκνυον τὸ ἦθος του ὑπεροπτικόν. Ἀλλ' ἡ ὑπερβολικὴ εὐγένεια τοῦ τρόπου του ἴσως ἠδύνατο νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῆς Οὐρσουλίνας τὴν βαθεῖαν καὶ δυσάρεστον ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν τῇ εἶχε προξενήσει ἡ ὄψις τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ ἀνδρός της. Εἰς μάτην ὅμως αὐτὴ ἐπροσπάθησεν ἐν καιρῷ τῆς τραπέζης νὰ φέρῃ εἰς τὴν ψυχήν της τὴν γαλήνην· διότι ἡ ταραχήτης ηὔξανεν, ἐνόσῳ παρετήρει τὴν αὐστηρὰν τοῦ ὁμοτραπέζου της φυσιογνωμίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπίστευεν ἡ φαντασία της ὅτι ἀνεκάλυπτεν ἀγριότητά τινα.

Μὲ ἀνησυχίαν δὲ παρετήρει καὶ τὰς μικροτάτας κινήσεις τοῦ Σαιντιβὲρ, καὶ μὲ δυσαρέσκειαν ἔβλεπεν ὅτι τὰ βλέμματά του προσηλόνοντο ἐπὶ τῆς νέας Ἐθελβίνης, τῆς ὁποίας τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα καὶ τὸ πρόωρον πνεῦμα τὴν ἐδέκνυον ὑπεράνω τῆς ἡλικίας της.

Ἐνῷ δὲ ἡ Οὐρσουλίνα παρετήρει μὲ προσοχὴν καὶ σιωπὴν τὰ δραστήρια βλέμματα τοῦ Σαιντιβὲρ, τὰ ἐσήκωσεν ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὰ εἶχε προσηλωμένα μὲ ἀπληστίαν, καὶ ἐθεώρησε τὴν περίεργον Κόμησσαν. Τὸ κίνημα τοῦτο τοῦ Λεοπόλδου τὴν ἐφόβησε, καὶ διά τινος ἀκουσίου κινήσεως ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της, ὅστις μὴν ἐννοήσας τὴν κίνησιν ταύτην, ἔσφιξε καὶ αὐτὸς τρυφερῶς τὴν ἰδικήν της.

Ὁ Λεοπόλδος μειδιάσας ἐπρόσφερεν εἰς τὴν Κόμησσαν τὸ ποτήριον, καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ πίῃ διὰ τὴν

αἰσίαν του ἄφιξιν. Αὕτη δὲ τὸ ἐδέχθη, καὶ ἐγερθεῖσα μὲ τὴν συνήθη της εὐγένειαν, ἐπλησίασε τὸ ποτήριον εἰς τὰ χείλη της· ἀλλὰ διά τινος ἀνεξηγήτου αἰσθήσεως, ἤρχισε νὰ τρέμῃ τόσον ἡ χείρ της, ὥστε ἐβιάσθη νὰ τὴν ἐπιστηρίξῃ ἐπὶ τῆς τραπέξης, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ τιμήσῃ τὸν ξένον. Καὶ διὰ νὰ κρύψῃ ταύτην τὴν δι' ἐκεῖνον προσβλητικὴν ταραχήν της, ἔκαμε νεῦμα εἰς τοὺς μουσικοὺς νὰ τραγουδήσωσι τὸ τραγούδιον τῆς φιλοξενίας.

Ὁ δεῖπνος διήρκεσε μέχρι τῆς αὐγῆς, ὅτε ἕκαστος ἀπεχώρησεν. Ἀφοῦ δὲ οἱ σύζυγοι ἔμειναν μόνοι, ἡ Οὐρσουλίνα ἐφανέρωσεν εἰς τὸν Γοδφρέδον τὸ ὑπερβολικὸν μῖσος τὸ ὁποῖον τῇ ἐνέπνευσεν ὁ Σαιντιβέρ. εἰς μάτην ὁ Κόμης ἐπροσπάθησε νὰ τὴν ἐκβάλῃ ἀπὸ ταύτας τὰς χωρὶς λόγον προλήψεις, καὶ τῇ εἶπεν, ὅτι ὁ ἀνεψιός του δὲν ἤθελε τὴν ἐνοχλήσει ἐπὶ πολὺ, ἐπειδὴ εἶχε σκοπὸν ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον. Ἀλλὰ φεῦ! πόσην λύπην ἐδοκίμασεν ἡ τρυφερὰ καρδία τῆς Οὐρσουλίνας, ὅτε εἶδε τὸν σύζυγόν της ἄθυμον, καὶ ἐρωτήσασα τὴν αἰτίαν, ἔμαθεν ὅτι ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας. Ὁ βασιλεὺς ἐδιοίκει μόνος του τὸν στρατὸν, μὲ σκοπὸν νὰ ἐπικυρώσῃ ὅσα ἀπήτει παρὰ τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας· καὶ μὴ θέλων νὰ ὑποχωρήσῃ ἀπέναντι τοῦ Γουϊνέα, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ μὲ στρατὸν εἰς τὴν ξηράν.

Ὁ δὲ Γοδφρέδος, μὴ δυνάμενος ν' ἀποφύγῃ τὴν πρόσκλισιν τοῦ Μονάρχου, ἔμελλε νὰ τὸν συνοδεύσῃ εἰς τὴν ἐκστρατείαν του· καὶ τοῦτο τὸν παρεκίνησε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Ἀβοὺρν διὰ νὰ ἑτοιμασθῇ διὰ τὸ ταξείδιόν του. Ἡ

καρδία του ἐκυριεύετο ἀπὸ εὐγενῆ ἄμιλλαν· ἀλλ' οἱ γλυκεῖς δεσμοὶ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ συζύγου συνέστελλον ὁπωσοῦν τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ζέσιν του, καὶ ἡ ἰδέα ὅτι ἄφινε τὴν Οὐρσουλίναν καὶ ὅλα τῆς ἀγάπης του τὰ ἀντικείμενα, ἐπροξένησεν εἰς τὸ πρόσωπόν του λύπην, τὴν ὁποίαν εἰς μάτην ἐπροσπάθησε νὰ κρύψῃ διὰ προσποιημένης φαιδρότητος.

Ὀλίγος δὲ καιρὸς τῷ ἔμενε πλέον, διότι τρεῖς μόνον ἡμέραι τῷ εἶχον δοθῇ διὰ ν' ἀποχαιρετήσῃ τὴν οἰκογένειάν του. Ἡ τύχη τοῦ πολέμου ἴσως ἔμελλε νὰ τὸν καταδικάσῃ νὰ μὴ τὴν ἐπανίδῃ ποτέ· διὰ τοῦτο καὶ διῆλθε μὲ δάκρυα τὴν νύκτα ἐκείνην. Ἐφρόντισε δὲ νὰ τὴν παρηγορήσῃ ἱλαρῶς, προσπαθήσας νὰ τῇ ἐμπνεύσῃ γενναιότητα. ἀλλ' ἡ δυστυχὴς σύζυγός του ἔλλειπε τὴν ψυχήν της εἰς πᾶσαν παρηγορίαν. Διότι, ἦτον ἀφωσιωμένη εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν ἐλάτρευεν ὡς ἀνώτερον ὄν, μόνος ὁ στοχασμὸς τοῦ ἀποχωρισμοῦ τὴν ἔκαμνε νὰ φρίττῃ, καὶ ἡ φαντασία της καταβεβαρυμένη ἀπὸ λυπηροτάτας προαισθήσεις, προέλεγεν ὅτι ὁ ἀποχωρισμὸς οὗτος ἔμελλε νὰ ἦναι αἰώνιος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπροτίμα τὴν ὑπόληψιν τοῦ συζύγου της ἀπὸ τὴν ἰδίαν της εὐτυχίαν δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν παρακινήσῃ νὰ κάμῃ δι' αὐτὴν θυσίαν ἥτις ἔμελλε νὰ τὸν καταπικραίνῃ διὰ βίου, ἀλλ' ἀπεφάσισε ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν τύχην της.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ ὁ Ἀλφρέδος καὶ ἡ Ἐθελβίνα ἐξηκολούθησαν τὸν συνήθη των περίπατον, καὶ εἰς τὴν ἐπιστροφήν των ἀπεχωρίσθησαν. Ἡ Ἐθελβίνα, ἐνῷ διήρχετο τὴν εἰς τὸ δωμάτιόν της φέρουσαν στοὰν εἶδε τὸν Λεοπόλδον βυθισμένον εἰς βαθυτάτην

σκέψιν, μὲ τὰς χεῖρας σταυρωμένας εἰς τὸ στῆθος. Τὸ σχῆμα εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο τότε, χωρὶς νὰ ὑποπτεύῃ ὅτι τὸν παρατηροῦν, εἶχεν ἀγριότητα τινα· ὅθεν ἡ Ἐθελβίνα συνέλαβε τὸν ἴδιον τρόμον, τὸν ὁποῖον τῇ ἐπροξένησαν τὰ διαπεραστικὰ βλέμματά του εἰς νον τὸν δεῖπνον. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχεν ἐξέλθε ποτὲ ἀπὸ τὸ φρούριον τοῦ πατρός της, καὶ εἶχεν ἰδεῖ ὀλίγους ξένους, ὁ αὐστηρὸς καὶ σοβαρὸς χαρακτὴρ τοῦ Σαιντβὲρ τὴν ἐκαμε νὰ ἀπομακρυνθῇ. Ὁ Λεοπόλδος τὴν ἐπρόφθασε καθ' ἣν στιγμὴν ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διὰ νὰ τὸν ἀποφύγῃ, καὶ ἐπροχώρησε πρὸς αὐτήν· ἀλλ' ἡ Ἐθελβίνα μὴν ἔχουσα πλέον καιρὸν νὰ φύγῃ ἐτάχυνε τὰ βήματά της, ὁ δὲ Λόρδος Σαιντιβὲρ ἁρπάσας τὴν χεῖρα της τὴν ἐφίλησε. Μ' ὅλον ὅτι αὕτη ἦτο πολὺ νέα, ἐπειράχθη ἀπὸ τοιαύτην ἀσυνείθιστον εἰς αὐτὴν ἐλευθερίαν, καὶ δυσηρεστήθη διὰ τὸν ἀπολίτευτον τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον τῇ πρόσφερε τὴν λατρείαν ἐκείνην. Ἔσυρε λοιπὸν τὴν χεῖρα της ἀπὸ τὴν τοῦ Λεοπόλδου, τὸν ἐκύτταξε μὲ ἀγανάκτησιν, καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ δωμάτιόν της, χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ τῷ ἀποκριθῇ μήτε νὰ δεχθῇ τὴν συγχώρησίν του.

Τὰ ἄπληστα βλλέμματά του, τὰ ὁποῖα εἶχε προσκολήσει ἐπ' αὐτῆς, τὴν ἐξέπληξαν· Καὶ ἐὰν ὁ Βαρῶνος Σαιντιβὲρ ἐφέρετο μὲ συστολὴν, ἴσως ἤθελε νομίσει τοῦτο ὡς πολιτικήν τινα συνειθισμένην· ἀλλ' ὁ τρόπος τοῦ Λεοπόλδου περιεῖχε τι τόσον προσβλητικὸν τῆς ἁπαλῆς καρδίας της, ὥστε δυσκόλως ἠδύνατο νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὴν ψυχήν της τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν τῇ εἶχε προξενήσει τὸ ἀνέλπιστον ἐκεῖνο συνάντημα.

Δὲν ἔκρινεν ὅμως εὔλογον νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν θλῖψιν της εἰς τὸν Αλφρέδον· ἀλλ' ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της, διευθυνομένη εἰς τὸν πατέρα της διὰ νὰ τῷ δηγηθῇ τῆς λύπης της τὴν αἰτίαν.

Ἐνῷ δὲ ἤνοιγε τὴν θύραν τοῦ δωματίου τοῦ Γοδφρέδου, τὸν ἤκουσε νὰ ὁμιλῇ μὲ αὐστηρὸν ὕφος, καὶ οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἐντυπώθησαν εἰς τὴν ἀκοήν της· δὲν σοὶ εἶναι συγχωρημένον νὰ τολμήσῃς ποτὲ νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, μήτε νὰ ἐκτανθῇ ἡ ἀλαζονική σου αὐθάδεια ἕως εἰς τὴν βαρώνησσαν Καστλεάκρ. Ἐὰν τολμήσῃς εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὲ ὑβρίσῃς μὲ τοιαύτην πρότασιν, μὴν ἐλπίσῃς πλέον τὴν βοήθειάν μου.

Ἡ Ἐθελβίνα παρετήρησεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κόμητος ζωηρὰν ἀνυπομονησίαν, καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ὀργήν, τὴν ὁποίαν ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχεν ἰδεῖ, ἐνῷ ὁ Λεοπόλδος, πρὸς τὸν ὁποῖον ὡμίλουσεν, ἐφαίνετο ἐμπροσθέν του τεταπεινωμένος. Ἀλλ' ὅτε ὁ Γοδφρέδος ἐστράφη νὰ ἴδῃ τίς εἰσῆλθε, παρετήρησεν ἡ Ἐθελβίνα ὅτι ὁ Λεοπόλδος ἤλλαξεν ὄψιν, καὶ ἐρρίψεν ἐπὶ τοῦ θείου του βλέμματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐζωγραφημένα μνησικακία καὶ κρυφία τις λύσσα.

Φοβηθεῖσα δὲ μήπως ἐπείραζε τὸν πατέρα της μὲ τὸν ἀδιάκριτον ἐρχομόν της, δὲν ἤξευρεν, ἂν ἔπρεπε νὰ μείνῃ, ἢ νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν· ἀλλ' ὁ Κόμης τῇ ἔκαμε νεῦμα ν' ἀπομακρυνθῇ, καὶ αὐτὴ εὑροῦσα προφάσεις τινας ~~καὶ~~ ἀπεσύρθη.

Ἠσθάνθη δὲ ὅτι τῇ ἐνδιέφερεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀκούσει, καὶ ἐβιάσθη μὲν νὰ ἑρμηνεύσῃ τὰς τελευταίας φράσεις τοῦ πατρός της, ἀλλὰ δὲν ἐστάθη ἱκανὴ

νὰ τὰς ἐξηγήσῃ. Μίαν μόνην φορὰν τῇ εἶχον εἰπεῖ, ὅτι διὰ τῆς διαθήκης τοῦ πάππου της ἔμελλε νὰ κληρονομήσῃ τὰ ὑπάρχοντά του· ἀλλ' ἦτον ἆρά γε αὐτὴ ἡ Βαρώνησσα Καστλεάκρ, περὶ ἧς εἶχεν ὁμιλήσει ὁ Γοδφρέδος; Δὲν ἐγνώριζεν ὅμως ἄλλην τινα οὕτως ὀνομαζομένην, ἀφ' ὅπου ἡ μήτηρ της τὴν ὠνόμασε μὲ τοῦτο τὸ ὄνομα, καὶ ὄχι πλέον μὲ τὸ «Κόμησσα Ἀβούρν.»

«Πῶς! ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ὁ τρομερὸς οὗτος ἄνθρωπος. οὗτος ὁ Λεοπόλδος, ὅστις ἔχει διπλασίαν ἡλικίαν παρὰ τὴν ἰδικήν μου, ἤθελε νὰ γίνῃ σύζυγός μου;» Ἡ παράξενος αὕτη ἰδέα τὴν ἔκαμε νὰ μειδιάσῃ, καὶ ἀπεφάσισε πλέον νὰ τὴν ἐκμυστηρευθῇ εἰς τὸν νέον συμπαίκτην της. Τῷ διηγήθη λοιπὸν ὅλον τὸ συμβάν, καὶ γελῶσα παρέστησε τὸ λυπηρὸν σχῆμα τοῦ Λεοπόλδου, ὅτε ὁ πατήρ της εἶχεν ἀποβάλει τὴν πρότασίν του. Ἀλλ' ἀντὶ τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν ἤλπιζε νὰ προξενήσῃ μὲ τοὺς ἀστεϊσμούς της, ἐθαύμασε βλέπουσα τὴν σοβαρότητα καὶ σιωπὴν τοῦ Ἀλφρέδου, ὅστις ὕστερον ἀπὸ βαθὺν στεναγμὸν ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Ἐθελβίνης καὶ μὲ ὕφος μελαγχολικὸν τῇ εἶπεν·

«Ἄ! θέλεις μὲ λησμονήσει ποτέ· ποῖος ἆρά γε πλούσιος Βαρῶνος θέλει ἀπολαύσει τὴν φιλτάτην μου Ἐθελβίναν; ὁ δὲ δυστυχὴς Ἀλφρέδος θέλει ἐξαλλειφθῆ ἀπὸ τὴν μνήμην της! Ἐκεῖνος ὁ Λεοπόλδος, ὁ λόρδος ἐκεῖνος Σαιντιβὲρ, ἴσως. . . .

«Σκληρὲ Ἀλφρέδε, ἐφώναξε μὲ ἁπλότητα ἡ Ἐθελβίνα, πρέπει νὰ μὲ γνωρίσῃς καλήτερον, καὶ νὰ μάθῃς ὅτι δὲν εἶμαι ἀξία τόσον ἀδίκων ἐπιπλήξεων.»

Μετὰ ταῦτα ἤρχισε νὰ δακρύῃ καὶ ὁ μὲν Ἀλφρέδος

ἐξήνεγκαν ἐκεῖ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τὸν ἐμὸν καὶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, τὸ δὲ γήρασκον ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ ἐμῇ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν καὶ τὸν υἱὸν τὸν ἐμὸν καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἐμὴν καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ τὸν ἀνεψιὸν τὸν ἐμὸν καὶ τὴν ἀνεψιὰν τὴν ἐμὴν καὶ τὸν θεῖον τὸν ἐμὸν καὶ τὴν θείαν τὴν ἐμὴν καὶ τὸν ἐξάδελφον καὶ τὴν ἐξαδέλφην καὶ τὸν ἀνεψιαδοῦν καὶ τὴν ἀνεψιαδῆν καὶ τὸν ἀνεψιοῦν καὶ τὴν ἀνεψιᾶν καὶ τὸν ἀνεψιόν καὶ τὴν ἀνεψιάν καὶ τὸν ἀνεψιὸν καὶ τὴν ἀνεψιὰ

ὅσον δύναται, καὶ νὰ προσέχῃ, μάλιστα τὴν νέαν Βαρώνησσαν.

« Ἐὰν ἡ τύχη τοῦ πολέμου, τῷ εἶπε, μὲ στερήσῃ τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ ἐπιστρέψω εἰς τούτους τοὺς τόπους· ἐὰν ἡ εὐαίσθητος Οὐρσουλίνα δὲν δυνηθῇ νὰ ἐπιζήσῃ μετὰ τὸν θάνατόν μου, δὸς τότε εἰς χεῖρας τῆς θυγατρός μου, τὸ ἔγγραφον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν εἰλικρίνειάν σου. Ὕπαγε, Ῥυπέρτε, καὶ εἴθε ὁ οὐρανὸς νὰ ἀνταμείψῃ μὲ τὰς εὐλογίας του τὴν ἐμπιστοσύνην σου ».

Ἔφθασε τέλος ἡ θλιβερὰ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Γοδφρέδου, ὅστις μὴ δυνάμενος πλέον ν' ἀφεθῇ εἰς τοῦ ὕπνου τὴν γλυκύτητα, ἠγέρθη ἅμα τῇ ἡμέρᾳ. Ἀλλ' ἡ ζωηρὰ λύπη τῆς κομήσσης εἶχεν αὐξήσει τὴν ἰδικήν του, καὶ ἔπρεπε νὰ πολεμῇ καὶ τῆς Οὐρσουλίνας τὴν ἀπελπισίαν, καὶ τὰς ἰδικάς του θλίψεις.

Οἱ ἵπποι ἐπρόσμενον εἰς τὴν γέφυραν, καὶ μὲ τὴν ἀνυπομονησίαν των ἐφαίνοντο ὅτι ἤθελον νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν θλιβερὰν ἐκείνην ἀναχώρησιν· καὶ ὁ μὲν Κόμης, αἰσθανόμενος ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ συντέμῃ τὰς λυπηρὰς ἐκείνας στιγμὰς, κατῆλθεν εἰς τὴν αὐλήν, ἡ δὲ Οὐρσουλίνα, οὖσα πολὺ ἐξησθενημένη, δὲν ἠδυνήθη νὰ ῥεμάσῃ εἰς τὸν σύζυγόν της τὰ ὅπλα του· τὸ ὁποῖον πρὶν τῆς ἡμέρας ἐκείνης ποτὲ δὲν εἶχεν ἐμπιστευθῇ εἰς ἄλλον.

Τρομεραὶ προαισθήσεις τῇ προεμήνυον ὅτι δὲν θέλει ἐπανιδεῖ πλέον τὸ τόσον εἰς τὴν καρδίαν της ἀγαπητὸν τοῦτο ἀντικείμενον. Ἐνηγκαλίσθη λοιπὸν τὸν Γοδφρέδον, ὑψόνουσα εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ἀπὸ τὰ δάκρυα

κλῆ. ἐκεῖνος ἐπῆρε τὴν Ἑλβίνα καὶ τὴν ἔβαλε εἰς τὸ ἄλογον τοῦ Π[ρ]ίγκηπος, καὶ ἐκεῖνος ἔβαλε τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸ ἄλογον τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐπῆραν τὸν δρόμον πρὸς τὴν Ἀγγλίαν. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔμεινε μόνος του εἰς τὸ ἀνάκτορ

βαθεῖαν μελαγχολίαν της, ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ τῇ ἦναι ὀλεθρία.

Ἡμέραι, μῆνες, ἔτη ὁλόκληρα παρῆλθον, χωρὶς νὰ ἴδωσι τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κόμητος. Ἡ Ἐθελβίνα καὶ ὁ Ἀλφρέδος ἔφθασαν εἰς ἐκείνην τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν τὰς ἀθώας ἡδονὰς τῆς πρώτης νεότητός των ἔπρεπε νὰ τὰς διαδεχθοῦν σπουδαιότεραι ἐνασχολήσεις. Καὶ μέχρι τινὸς ἐφέροντο μεταξύ των μὲ ἀδιαφορίαν, ἀλλὰ συμβεβηκός τι ἔκαμε νὰ παύσῃ ἡ μεταξύ των οἰκειότης.

Ἡ κόμησα περιπατοῦσα μίαν ἡμέραν μὲ τὸν Ἀλφρέδον εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ φρουρίου, ἐφαίνετο λυπημένη περισσότερον ἀπὸ τὸ σύνηθες. Ὁ Ἀλφρέδος, θέλων νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν της, τῇ ὡμίλησε περὶ τῶν διαφόρων εἰκόνων, αἱ ὁποῖαι ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν τοίχων. Ἀλλὰ τὰ βλέμματά του προσηλώθησαν εἰς τὰς εἰκόνας ἑνὸς ἀξιωματικοῦ καὶ μιᾶς κυρίας, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶχον λησμονήσει νὰ γράψωσιν ὑποκάτω, ὁ νέος τὴν παρεκάλεσε νὰ τοῦ τὰς ἐξηγήσῃ Ἡ ἐρώτησις αὕτη διήγειρε τὴν προσοχὴν τῆς Οὐρσουλίνας, τὴν ἀπέσπασεν ἀπὸ τοὺς βαθεῖς συλλογισμούς της, τῆς ἐκίνησε τὴν ψυχήν, καὶ ἀφοῦ ὀλίγον ἐσιώπησε, τὸν ἐκύτταξε συμπαθητικῶς καὶ τῷ εἶπεν·

«Αὗται εἶναι αἱ εἰκόνες τῶν γονέων σου.»

«Ὕψιστε Θεέ! εἶναι δυνατόν τοῦτο! πῶς! αἱ εἰκόνες αὗται προσέβανον εἰς τὰ βλέμματά μου ἀπειράκις, καὶ ποτὲ οἱ ὀφθαλμοί μου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀναγνωρίσωσι τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πατρός μου ὑπὸ τοῦτο τὸ

πολεμικὸν σχῆμα, καὶ τὸ εὐγενὲς καὶ σεμνὸν τοῦτο ἦθος τῆς μητρός μου! »

« Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ γονεῖς σου, ἐπανέλαβεν ἡ κόμησσα. »

Ὁ Ἀλφρέδος ἤξευρε μὲν ὅτι τοὺς ἔχασιν, ἠγνόει ὅμως τὴν ἀξιοθρήνητον ἱστορίαν των, καὶ ἐπειδὴ εὗρεν ἀντ' ἐκείνων ἄλλους γονεῖς, ποτὲ δὲν εἶχεν αἰσθανθῇ τὴν ἔλλειψίν των. Ἡ κόμησσα ἐστοχάσθη ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸν πληροφορήσῃ κατ' ἐκείνην τὴν εὐκαιρίαν περὶ τῆς ἀληθοῦς καταστάσεώς του· τῷ ἐφανέρωσε λοιπὸν τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ πατρός του, καὶ τῷ ἀνέφερεν εὐγενῶς, ὅτι ὁ θάνατος ἐκείνου τὸν ἀνέθεσεν εἰς τὴν ἐπιστασίαν των. Ὅτε ὁ Ἀλφρέδος, ἀκούσας τὴν διήγησιν τῆς δυστυχοῦς τύχης τοῦ πατρός του μὲ βαθυτάτην λύπην, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Οὐρσουλίνας καὶ τῇ ἐξέφρασε μὲ τρυφερωτάτας λέξεις ὅλην τὴν διὰ τὰς μητρικάς της φροντίδας εὐγνωμοσύνην του.

Ἔκτοτε ὁ Ἀλφρέδος ἀπώλεσε τὴν ζωηρότητά του, διότι ἡ ἰδέα ὅτι εἶναι ἐξηρτημένος ἀπ' ἄλλων τῷ ἐπροξένει αἰσχύνην καὶ λύπην. Ἐπειδὴ δὲ ἐσυνείθισεν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας νὰ βλέπῃ τὴν Ἐθελβίνα μὲ θαυμασμόν, καὶ τὸ πάθος του εἶχε συναυξηνθῇ μὲ τὴν ἡλικίαν του, τὴν ἠγάπα τώρα μὲ ὅλην τὴν ζέσιν καὶ τὴν ὁρμὴν τῆς νεότητος· ἦτο δύο ἔτη μεγαλήτερος ἀπ' αὐτὴν, καὶ ἡ γλυκύτης του, ἡνωμένη μὲ ἀξιέραστόν τινα φαιδρότητα, τὸν καθίστα ἀγαπητόν. Ἐκατάλαβεν ὅμως πόσα δεινὰ τῷ ἡτοίμαζε τὸ πάθος του τοῦτο, καὶ παρετήρει μὲ βαθυτάτην λύπην τὴν εἰκόνα τοῦ πατρός του ἐξαιτούμενος βοήθειαν καὶ συμβουλήν.

« Εἶναι δυνατὸν, ἀνέκραξεν ἐν τῇ στιγμῇ τῆς ψυχικῆς ταραχῆς του, νὰ ἐκρυπτε καρδίαν ἀποστάτου τὸ τόσον εὐγενὲς τοῦτο ἐξωτερικόν; ὦ πάτερ μου, διὰ τί μὲ κατεδίκασας νὰ μὴ κληρονομήσω ἄλλο, εἰμὴ τὴν καταισχύνην σου; Φιλτάτη Ἐθελβίνα! σὲ ἔχασα διὰ παντός!... Ὁ γενναῖος Γοδφρέδος μέλλει ν' ἀποβάλῃ τὸν υἱὸν ἑνὸς ὑπηκόου ἀπίστου! καὶ ἐὰν ἡ δυστυχία μου ὑπερενίκα τὸ δίκαιον τοῦτο φρόνημά του, ὁ ἀνεξιλέωτος Ἐδουάρδος δὲν ἤθελεν ἄρά γε ἐναντιωθῆ εἰς αὐτό; Ὁ ἀποκήρυκτος υἱὸς ἑνὸς ἐξορίστου δύναται πλέον νὰ ἐχῃ τὴν ἐλπίδα του εἰς τὴν πλουσίαν Βαρώνησσαν τοῦ Καστλεάκρ;... Ὄχι, ὄχι, πρέπει ν' ἀποφύγω τὰ ἐπικίνδυνα θέλγητρά της· καὶ ἐπειδὴ εἶναι πεπρωμένον νὰ πάθω, ἂς ὑποφέρω ἐντίμως τὰ πάθη μου... Ἐθελβίνα! ἀγαπητή μου Ἐθελβίνα!... πῶς νὰ λησμονήσω τὰς εὐτυχεῖς ἐκείνας ἡμέρας τῆς παιδικῆς ἡλικίας μας;... Παντοῦ ὅπου καὶ ἂν ὑπάγω, θέλει μ' ἀκολουθεῖ ἡ ἀξιέραστος εἰκών σου... Ἡ ἐνθύμησίς σου θέλει μοὶ εἶσθαι πολύτιμος... καὶ αὕτη εἶναι ἡ μόνη εὐτυχία τὴν ὁποίαν δύναμαι εἰς τὸ ἑξῆς νὰ δοκιμάσω... Θέλω κλείσει ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὸν αὐθάδη ἔρωτά μου, καὶ ὁ δύστυχὴς Ἀλφρέδος θέλει σὲ λατρεύει σιωπῶν.»

Μὲ τοιαύτην εὐγένειαν ἐπολέμει ὁ Ἀλφρέδος τὸν ἔνθερμον ἔρωτα ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐκυριεύετο, καὶ ἔκτοτε παραιτηθεὶς τοῦ συνοδεύειν τὴν Ἐθελβίνα, κατήντησεν εἰς βαθυτάτην μελαγχολίαν, καὶ περιεπλανᾶτο εἰς τὸ δάσος, βασανιζόμενος ἀπὸ ἔρωτα ἀπηλπισμένον.

Ἡ Ἐθελβίνα ἔχανε καθημέραν τὴν παιδικήν της

εὐθυμίαν. Προικισμένη δὲ μὲ ὀξύνοιαν, ἐννόησεν ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ φέρεται προσεκτικώτερον, ἀντὶ τῆς πρώτης ἀθώας καὶ ἀδελφικῆς πρὸς τὸν Ἀλφρέδον οἰκειότητος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ἠγάπα, ἠσθάνθη ὅτι ἐπληγώθη ἀπὸ τὴν αἰφνίδιον ταύτην μεταβολὴν, διότι ὁ Ἀλφρέδος τὴν ἐπλησίαζε μὲ σέβας καὶ συστολὴν, καὶ πάντοτε πρὸ τοῦ ὀνόματός της ἐπρόσθετε τὸ, *κυρία*. Ἀπορροῦσα δὲ διὰ τὴν συμπεριφοράν του ταύτην καὶ μὴν ἠξεύρουσα τί συνέβη εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ φίλου της, πολλάκις ἦλθεν εἰς τὴν ἀκμὴν νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περὶ τῆς αἰτίας τῆς μεταβολῆς ταύτης. Ἀλλ' ὅμως καίτοι πολὺ νέα, εἶχε τὸ σεμνὸν φρόνημα τῆς εὐσχημοσύνης τὸ ὁποῖον ἀνῆκεν εἰς τὸ φύλον της, καὶ ἴσως βαθμός τις ὑπερηφανείας τὴν συνέστελλε· διότι ἐνόμιζεν ὅτι εἶναι μικροπρέπεια νὰ τὸν παρακινήσῃ νὰ τῇ ἐξηγήσῃ ὅ,τι αὐτὸς ἐφαίνετο ὅτι ἐκρυπτε τόσον προσεκτικῶς. Ἐστέναζε λοιπὸν μυστικὰ, διότι ἔχασε τὴν προτέραν της εὐτυχίαν, καὶ ἐκτοτε ἤρχισε νὰ συνειθίζῃ νὰ σκέπτεται μόνη περισσότερον. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον αἱ τῆς οἰκίας της δυστυχίαι μετέβαλον διόλου τὰς σκέψεις ταύτας.

Εἰς διάστημα δεκαοκτὼ μηνῶν, ἀφοῦ δηλονότι ἀνεχώρησεν ὁ κόμης, ἔγραφε λεπτομερέστατα εἰς τὴν κόμησσαν, καὶ εἰς τὴν τελευταίαν του ἐπιστολὴν τὴν εἰδοποίει ὅτι ταχέως ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ὁ βασιλεὺς τὸν ἔστελλε δι' ἀναγκαίας ὑποθέσεις πρὸς τὴν βασίλισσαν Φιλίππην, ἥτις ἦτο ἐπίτροπος τοῦ βασιλείου ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Ἐδουάρδου· καὶ ἐπειδὴ ὑπώπτευον πόλεμον μὲ τὴν Σκωτίαν, ὁ κόμης ἤρχετο διὰ

νὰ γίνῃ στρατηγὸς τοῦ στρατοῦ τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ διοικήσῃ ἡ βασίλισσα.

Ὁ Ἐδουάρδος, νικητὴς καὶ ἐστεφανωμένος μὲ ἀθάνατον δόξαν, ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, καὶ μόνον τὴν κήρυξιν τῆς ἀνακωχῆς περιέμενε, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ ν' ἀπολαύσῃ μεταξὺ τοῦ λαοῦ του τὴν εὐτυχῆ τῶν ἐπιχειρήσεών του ἔκβασιν.

Ἡ Οὐρσουλίνα ἔλαβε μὲ ὑπερβολικὴν χαρὰν τὴν εἴδησιν ταύτην, καὶ καθ' ἣν ἡμέραν ἔμελλε νὰ φθάσῃ, ἀνέβη εἰς τὸν ὑψηλότατον τοῦ φρουρίου πύργον, καὶ ἔστεκεν εἰς τὸ ὑψηλὸν στέγασμα ἕως τὴν νύκτα, ῥίπτουσα τὰ ἄπληστα βλέμματά της εἰς τὸ κενὸν διάστημα· ἀλλ' ὁ Γοδφρέδος δὲν ἐφαίνετο· εἶχε παρέλθει ἓν ἡμερονύκτιον, ἀλλ' ἀνωφελῶς καὶ εἰς μάτην τὸν ἐπερίμενον. Ταχυδρόμος δέ τις τὸν ὁποῖον ἡ κόμησσα εἶχε στείλει εἰς Λονδῖνον, ἐπιστρέψας ἔφερε τὴν εἴδησιν, ὅτι πλοῖόν τι εἰς τὸ ὁποῖον ὑπώπτευον ὅτι εἶχεν ἐμβῆ ὁ κόμης, ἐφάνη ἔρημον πρὸ τριῶν μηνῶν εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους λιμένας τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ Οὐρσουλίνα ἔντρομος ἀπὸ τὴν εἴδησιν ταύτην ὠχρίασε καὶ ἠρώτησε λεπτομερῶς περὶ τοῦ πλοίου. Ὁ δὲ ταχυδρόμος ἀπεκρίθη, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πλοῖον ἦτο μικρὸν πλοιάριον, τὸ ὁποῖον εἶχε ναυλώσει ὁ κόμης, διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ ταχύτερον εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ὅτι ἐν καιρῷ νυκτὸς ἔγιναν ἄφαντοι ὅλοι οἱ ἐπιβάται, καὶ τὴν ἐπαύριον τὸ εἶχον εὗρει κενὸν οἱ ἁλιεῖς.

Καὶ ἐπιστολὴ πρὸς τούτοις παρὰ τῆς βασιλίσσης ἐπεβεβαίονε τὴν εἴδησιν ταύτην. Ὅθεν ἐφαίνετο ἀνήσυχος διὰ τὴν τύχην τοῦ Γοδφρέδου, καὶ περιέμενε μὲ

μεγίστην ἀνυπομονησίαν ἐπιστολὰς παρὰ τοῦ ἐνδόξου συζύγου της.

Μία μόνη ἐλπὶς ἔμενε πλέον εἰς τὴν δυστυχῆ Οὐρσουλίναν. Ἴσως εἶχον λάθος εἰς ὅσα τῇ διηγήθησαν, καὶ ἴσως τὸ πλοιάριον ἐκεῖνο ἦτο φορτωμένον ἐφοδευμάτων· ἐξ ἄλλου μέρους πάλιν, κατὰ τας τελευταίας ἀπὸ Γαλλίας εἰδήσεις, εἶχε παῦσει ἡ ἀνακωχὴ καὶ ἤρχισαν αἱ ἐχθροπραξίαι. Ἡ αἰτία αὕτη ἠδύνατο μὲν νὰ κρατῇ τὸν κόμητα ἐκεῖ· ἀλλ' ἡ ἀβεβαιότης ἦτο φρικτὴ, καὶ ἡ κόμησα ἐβυθίζετο εἰς θλιβερωτάτους συμπερασμούς. Αἱ ἡμέραι παρερχομέναι, χωρὶς ἄλλων εἰδήσεων περὶ τῆς τύχης τοῦ Γοδφρέδου ἐπηύξανον τὴν ἀπελπισίαν τῆς δυστυχοὺς Οὐρσουλίνας.

Καθημένη δὲ καὶ κρατοῦσα ἡμέραν τινα εἰς τὰς ἀγκάλας τὸν υἱόν της Ἀρθύραν τὸν κατέβρεχε μὲ τὰ δάκρυά της, ἐπειδὴ ὡμοίαζε ζωηρῶς τὸν πατέρα του, δι' ὃ καὶ τὸν ὑπερηγάπα, καὶ τὸν ἔβλεπε μὲ λύπην της, σπανίως χωριζομένη ἀπ' αὐτοῦ καὶ εἰς μόνον τὸν Ῥυπέρτον ἐμπιστευομένη αὐτὸν.

Μίαν ἡμέραν ὁμιλῶν ὁ Ἀρθύρος περὶ τοῦ πατρός του, κατέθραυσε τὴν καρδίαν τῆς κομήσης μὲ τὴν ἀθῶαν του ὁμιλίαν. Τὴν ἠρώτησε, πότε θέλει ἐπιστρέψει ὁ κόμης.

«Ποτέ! ἴσως ποτέ! τὸν ἐχάσαμεν!»

«Μὴ τὸ λέγῃς τοῦτο, ἐφώναξε τὸ παιδίον, ἐπειδὴ μοὶ προξενεῖς θλίψιν. Οὐδεὶς βέβαια δύναται νὰ ἦναι τόσον κακοῦργος ὥστε νὰ φονεύσῃ τὸν πατέρα μου.»

«Νὰ τὸν φονεύσῃ! ἐπανέλαβεν ἡ Οὐρσουλίνα (καὶ θανατηφόρος φρίκη διέτρεξεν εἰς ὅλας της τὰς φλέβας).

Θεέ μου, διάψευσον τὴν τρομερὰν ταύτην προαίσθησιν! »

Ἀφοῦ δὲ συνῆλθεν ὀλίγον ἐκ τοῦ τρόμου τὸν ὁποῖον οἱ λόγοι οὗτοι τῇ ἐπροξένησαν, ἠρώτησε τὸν Ἀρθοῦρον διατί ὑπώπτευεν ὅτι ἐφόνευσαν τὸν πατέρα του.

Ἐκοιμήθην, ἀπεκρίθη πλησίον τῆς κλίνης σου τὴν παρελθοῦσαν νύκτα, καὶ ἐξύπνησα ἀπὸ τὰς φωνάς σου, σὲ ἤκουσα δὲ λέγουσαν τούτους τοὺς λόγους· στάσου, δολοφόνε.... μὴ φονεύσῃς τὸν σύζυγόν μου... Ἡ κεφαλή σου ἔπειτα ἔπεσε κάτω ἀπὸ τὸ προσκεφάλαιόν σου, ἐγὼ δὲ ἔτρεμον ἀπὸ φόβον, ἀγαπητή μου μῆτερ, καὶ ἐλυπούμην, ἐπειδὴ σὲ ἤκουον κλαίουσαν ἐν τῷ ὕπνῳ σου· ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ σ' ἐξυπνίσω.

« Ἀξιέραστον παιδίον! » ἐφώναξεν ἡ Ὀὐρσουλίνα, ἐναγκαλιζομένη αὐτὸ μετὰ δακρύων· καὶ ἡ ἐνθύμησις τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου ὀνείρου προσέβαλεν ἐκ νέου τὸ πνεῦμα της μὲ δεισιδαιμονικὸν φόβον.

Ἀφοῦ δὲ ἐναγκαλίσθη τὸν υἱόν της τρυφερώτερον παρὰ τὸ σύνηθες, τὸν ἔδοσεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ῥυπέρτου, ὅστις εἰσῆλθε τότε ἵνα συνοδεύσῃ τὸν Ἀρθοῦρον εἰς τὸν συνήθη του περίπατον τοῦ δάσους,

Ἡ συμπαίκτρια τοῦ υἱοῦ της ἡ μικρὰ Ἔμμα, ἦτον ἀσθενὴς ἀπό τινων ἡμερῶν, ὁ δὲ Ἀρθοῦρος λυπούμενος διότι δὲν ἠδύνατο νὰ συλλέξῃ μετ' αὐτῆς τὰ ἄνθη τῆς πεδιάδος, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ φρούριον καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὸ δάσος.

Ἡ ὥρα τῆς ἐπιστροφῆς εἶχε παρέλθει, καὶ ἡ νὺξ ἐπλησίαζεν· ἡ δὲ κόμησα, ἔντρομος διότι ἐβράδυνε πολὺ, ἔστειλεν εἰς τὸ δάσος τοὺς ἀνθρώπους της, ἐκ-

τῶν δποίων πολλοὶ ἐπέσρεψαν, χωρὶς νὰ δυνηθοῦν νὰ εὕρωσι τὸν Ῥυπέρτον καὶ τὸ παιδίον.

Ἡ Οὐσουλίνα, ἀκούσασα ταῦτα, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν καθέδραν της, καὶ καταπεπλημμένη διέτρεχε τὴν αἴθουσαν θέλουσα νὰ πετάξῃ μόνη πρὸς ζήτησιν τοῦ υἱοῦ της. Ἀλλ' αἴφνης εἶδε τὸν Ῥυπέρτον αἱματωμένον, καὶ βασταζόμενον ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ φρουρίου.

Ἡ κόμησσα, μόλις πνέουσα, καὶ ἔχουσα τὸν θάνατον ἐζωγραφημένον ἐπὶ τοῦ προσώπου της, τῷ εἶπε·

«Ποῦ εἶναι ὁ Ἀρθύρος; τί ἔκαμες τὸν υἱόν μου; Θεέ μου! Πρέπει λοιπὸν νὰ χάσω τὸ πᾶν διὰ μιᾶς; ὁμίλησον, ὁμίλησον, Ῥυπέρτε.

«Φεῦ, κυρία μου δὲν δύναμαι. . . .»

«Ἀ! εἰ-έ μοι . . . φανέρωσον τὴν τρομερὰν ἀλήθειαν . . . Ἡ λύπη καὶ ἡ θλῖψις μου εἶναι ὑπερβολική . . . Ἀπέθανεν ὁ υἱός μου;»

«Τὸ φοβοῦμαι, ἀπεκρίθη ὁ Ῥυπέρτος, μὲ φωνὴν ἀδύνατον ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τοῦ αἵματός του· ἐπολέμησα ὅσον μοὶ τὸ ἐσυγχώρησαν αἱ δυνάμεις μου, ἀλλ' ἐνικήθην ὑπὸ τοῦ πλήθους. Οἱ κακοῦργοι ἔδοσαν ἓν κτύπημα τοῦ υἱοῦ σου, καὶ μ' ἓν ἄλλο ἔῤῥιψαν κ' ἐμὲ κατὰ γῆς, καὶ ἠσθάνθην μὲν ὅτι τὸν ἀπέσπασαν ἀπὸ τὰς αἱματωμένας ἀγκάλας μου, ἀλλ' εἶχον χάσει τὰς αἰσθήσεις μου εἰς ἐκείνην τὴν φρικτὴν στιγμήν.

Ἡ μόνη ἀπόκρισις τῆς λυπημένης Οὐρσουλίνας ὑπῆρξε στεναγμός, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι ἦτον ὁ τελευταῖος, καὶ ἔπειτα ἔπεσεν ἀναίσθητος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Ἐθελβίνας.

Ἡ ἀξιαγάπητος κόρη ἐστάθη γενναία εἰς τὸ νὰ νικήσῃ τὴν ἰδίαν της λύπην, καὶ παρηγοροῦσα τὴν δυστυχῆ μητέρα της, ἐλησμόνησε τὴν πρὸς τὸν Ἀλφρέδον συστολήν της καὶ λαβοῦσα τὴν χεῖρα του τῷ εἶπεν·

« Ἐὰν μ' ἀγαπᾷς, Ἀλφρέδε, τρέξον νὰ ζητήσῃς τὸν Ἄρθύρον· πέταξον, μὴ χάνῃς οὔτε μίαν στιγμήν. »

« Ἐὰν σὲ ἀγαπῶ! Ἄ! Ἐθελβίνα, πόσον παραγνωρίζεις τὰς βασάνους, αἱ ὁποῖαι κατασπαράσσουν τὴν καρδίαν μου... καί...» Ἀλλὰ μείνας ἐκπεπληγμένος ἀπό τινα ἐνθύμησιν, δὲν ἐτελείωσε τὸν λόγον, ἐστέναξε καὶ ἔγινεν ἄφαντος.

Ἡ Ἐθελβίνα ἔμεινεν ἐκστατικὴ διὰ ταύτην τὴν σύγχυσίν του, καὶ ἐζήτησε νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ νόημα τῶν διακεκομμένων ἐκείνων φράσεων, ἀλλ' ἡ τῆς μητρός της κατάστασις τὴν ἀνεκάλεσεν εὐθὺς εἰς ἑαυτήν.

Ἡ κόμμησσα ἐπροσπάθησε παντοιοτρόπως ν' ἀντισταθῇ εἰς τόσον ἀλλεπαλλήλους καὶ αἰφνιδίους δυστυχίας. Ὁ Ἀλφρέδος διέτρεξεν εἰς μάτην τὰ πυκνότατα μέρη τοῦ δάσους, καὶ ἐπέστρεψε πολὺ βέβαιος ὅτι τὸ δυστυχὲς παιδίον ἐδολοφονήθη. Καὶ τὸ μὲν σῶμα του δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσιν, ἐσύναξαν ὅμως πολλὰ αἱματωμένα τεμάχια τῶν φορεμάτων του, τὰ ὁποῖα ἐμαρτύρουν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κακουργήματος ἐκείνου.

Ἡ Ἐθελβίνα ἀκούσασα τὰ λυπηρὰ ταῦτα συμβάντα, ἐπροσπάθει νὰ μαντεύσῃ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐτόλμησαν νὰ πράξωσι τὸ σκληρὸν τοῦτο ἀνόμημα. Διότι τὸ νὰ φονεύσῃ τις ἀδύνατον καὶ ἀθῶον παιδίον εἶναι

ἔγκλημα τρομερωτάτης φύσεως! Δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ ἄλλως, εἰμὴ διὰ τὸ συμφέρον τινῶν κακούργων, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀποφασίσει διὰ τῆς δολοφονίας ταύτης νὰ κληρονομήσωσι τὰ μεγαλα πλούτη τοῦ Ἀρθούρου. Ὁ Λεοπόλδος Σαιντιβὲρ ἦτον ὁ μόνος κληρονόμος τοῦ κόμητος.

Ἤρχισε λοιπὸν διὰ τῆς ὀξυνοίας της νὰ ὑποπτεύηται κατ' αὐτοῦ, στοχαζομένη ὅτι ὁ Λόρδος Σαιντιβὲρ ἔπρεπε νὰ ἦτον ὁ πρωταγωνιστὴς τῆς αἱματώδους ταύτης τραγῳδίας, καὶ τοὺς στοχασμούς της τούτους ἐξεμυστηρεύθη εἰς τὸν φίλον της. Ἀλλ' ὁ Ἀλφρέδος δὲν τοὺς παρεδέχθη, ἐπειδὴ τῷ ἐφαίνετο ἀδύνατον ἕνας τόσον στενὸς συγγενὴς νὰ γίνῃ ἔνοχος κακουργήματος τὸ ὁποῖον ἐπροξένει φρίκην εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ κόμησσα ἔμεινε πολλοὺς μῆνας εἰς θλιβερὰν μελαγχολίαν ἥτις ἐξησθένησε τὸ λογικον της· δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίσῃ οὔτε αὐτῆς τῆς καταλυπημένης θυγατρός της τὴν φωνὴν, ἡ ὁποία ἀκαταπαύστως καθημένη πλησίον τῆς κλίνης της, ἤκουεν ἐξαίφνης διακεκομμένους τινὰς λόγους φεύγοντας ἀπὸ τὸ στόμα της, οἵτινες ἐδείκνυον τὴν ἀπελπισίαν της διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ συζύγου της.

Ἡ Ἐθελβίνα εἶλκυσε μίαν ἡμέραν τὴν προσοχήν της λέγουσα, ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ πατήρ της, διότι καὶ ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ ὁποίου συνεστράτευσεν δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη, καὶ ὅτι ἐπειδὴ οὐδεμία βεβαία εἴδησις περὶ τῆς τύχης τοῦ πατρός της ἦλθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἠδύνατο ἀκόμη νὰ ἔχῃ ἐλπίδας. Ἡ Κόμησσα ἐφάνη ὅτι ἐνεψυχώθη ἀπὸ

τὴν ἐλπίδα ταύτην τὴν ὁποίαν ἡ θυγάτηρ της ἐπροσπάθει νὰ τῇ ἐμπνεύσῃ, ὑπὲρ τοῦ συζύγου της· ἐγερθεῖσα δὲ καὶ γονυπετήσασα ἐπὶ τῆς κλήνης της παρεκάλεσεν ἐνθέρμως τὸν οὐρανόν.

« Ἀλλὰ ποῦ εἶναι ὁ Ἀρθύρος μου; ἐπρόσθεσε· δὲν ἔμαθον οὐδεμίαν εἴδησιν περὶ αὐτοῦ, ἔτης παρῆλθεν ἤδη, ἀφοῦ μοὶ τὸν ἐστέρησαν! δὲν θέλει ἆρά γε ἐπιστρέψει τοτέ; Φεῦ! πρέπει λοιπὸν ν' ἀποφασίσω νὰ μὴν ἐπανίδω ποτὲ τὸ φίλτατον ἐκεῖνο παιδίον!» Ἡ Ἐθελβίνα, θέλουσα νὰ καταπαύσῃ τὴν λύπην τῆς μητρός της καὶ νὰ διασκεδάσῃ τὴν θλιβερὰν αὐτῆς νάρκωσιν, ἐτόλμησε νὰ τῇ φανερώσῃ τοὺς στοχασμούς της, καὶ τῇ εἶπεν ὅτι ἐὰν ὁ Ἀρθύρος δὲν ἀπέθανεν, ἴσως ἦτον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Λεοπόλδου. Ἀλλὰ μόλις εἶχεν ἀνακοινώσει τοὺς μυστικοὺς τούτους στοχασμούς της, καὶ ἡ Οὐρσουλίνα λαβοῦσα ζωηρῶς τὴν χεῖρα τῆς θυγατρός της τὴν παρήγγειλε νὰ στείλῃ ἄνθρωπον ἐπίτηδες εἰς τὴν βασίλισσαν, καὶ νὰ τὴν παρακαλέσῃ νὰ διορίσῃ ἓν τάγμα στοατιωτῶν διὰ νὰ ἐρευνήσῃ εἰς τὸ φρούριον, καὶ εἰς τὰ κτήματα τοῦ Λόρδου Σαιντιβέρ.

« Α! ἐφώναξε· γνωρίζω καλῶς ὅτι ἡ ψυχή του εἶναι ἱκανὴ νὰ συλλάβῃ τοιούτους ἀπανθρώπους σκοπούς... Σπεῦσον, Ἐθελβίνα μου, προσπάθησον ν' ἀνακουφίσῃς τὴν κατεθρυμμένην καρδίαν τῆς μητρός σου... Φέρε μοι τὸ φίλτατόν μου παιδίον... Ἀλλ' ὁ Γοδφρέδος... ἄ! φοβοῦμαι μήπως δὲν τὸν ἐπανίδωσιν οἱ ἀπὸ τὰ δάκρυα ἐξασθενήσαντες ὀφθαλμοί μου... Μόνος ὁ τάφος θέλει μᾶς ἑνώσει πάλιν μετ' ὀλίγον.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐννοοῦσε μὲ λύπην της, ὅτι ἡ μήτηρ της

ἐξησθένει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ἔσπευσε νὰ στείλῃ τὸν ταχυδρόμον, καὶ παρευθὺς ἡ βασίλισσα συγκατανεύσασα εἰς τὴν παράκλησίν της, διέταξε ν' ἀναχωρήσῃ ἓν τάγμα μὲ τὰς δεούσας βασιλικὰς διαταγάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ βασιλέως ὁ Λεοπόλδος εἶχε σχεδιάσει συνωμοσίαν μὲ Βαρόνους τινας τολμητίας, ὡς αὐτὸς, διὰ νὰ δυνηθῇ ν' ἀνακτήσῃ τὰ ἤδη δημευθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὑπάρχοντά του. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ συνωμοσία ἀνεκαλύφθη ἐν καιρῷ, φοβούμενος τὴν ὀργὴν τοῦ Ἐδουάρδου [οὐ μόνον διὰ τοῦτο τὸ ἔγκλημα, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλας μυστικὰς αἰτίας], ἀπεσύρθη εἰς τὸ φρούριόν του. Εἰς τοῦτον τὸν τόπον ὅστις ἔκειτο εἰς τὰ ὄρη τῆς Βαλλίας, ἐσύναξέ τινας στρατιώτας κακούργους καὶ ἀπηλπισμένους διὰ τὰ πολλά των ἐγκλήματα. Καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς διῆγεν ἐν ἀσωτείᾳ καὶ κατεγείνετο εἰς συνωμοσίας, ἡ γνωστὴ φυλοβιότης του καὶ οἱ σκοποὶ τῆς ἀλαζονικῆς του ψυχῆς ἐδικαίωναν τὴν αὐστηρότητα, τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθη ἡ βασίλισσα πρὸς αὐτόν. Ἐδόθη λοιπὸν αὐστηρὰ διαταγὴ νὰ ζητήσουν τὸν Ἀρθοῦρον καί τινας προδότας, τοὺς ὁποίους ὑπέθετον ὅτι ἔκρυπτεν εἰς τὸ φρούριόν του.

Τοῦτο τὸ φρούριον, ἀπόρθητον διὰ τὴν θέσιν του, ὑπῆρξε ποτὲ βασιλικὸν παλάτιον, διότι ἦτο κτισμένον ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀπροσίτου, ὄρους δυνάμενον ν' ἀνθέξῃ εἰς μακρὰν πολιορκίαν. Διὰ νὰ εἰσέλθῃ δέ τις εἰς αὐτὸ,

ἔπρεπε νὰ ἠξεύρῃ τὴν κρυφίαν εἴσοδον, ἥτις ἐκρύπτετο μὲ τοιαύτην τέχνην, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ ἀνακαλυφθῇ τὸ ἐσωτερικὸν ἄνοιγμα δι' οὗ μόνον ἠδύνατο νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὄρος, ἐπειδὴ ὅλα τ' ἄλλα μέρη ἦσαν σχεδὸν ὄρθια μέχρι τῆς κορυφῆς του.

Πρὶν ὁμιλήσωμεν τί κατώρθωσαν οἱ βασιλικοὶ στρατιῶται, ἂς διαγράψωμεν συντόμως τὸν χαρακτῆρα τοῦ κυρίου τοῦ τρομεροῦ τούτου φρουρίου.

Ὁ Λεοπόλδος Λόρδος Σαιντιβὲρ ἦτον ὁ μονογενὴς υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ κόμητος Φιτσαβούρν. Ἡ ἀδελφή του Ἀλικία, ἦτο δέκα ἔτη μεγαλητέρα ἀπὸ τὸν ἀδελφόν της, τὸν μόνον ἄρρενα κληρονόμον τῆς ἐνδόξου ταύτης οἰκογενείας. Συζευχθεῖσα δὲ πολὺ νέα μὲ τὸν Λόρδον Σαιντιβὲρ, ἀπέθανε πρὸ τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας της. Ἀλλ' ὁ σύζυγός της ὀλίγον ἐπέζησε, πεσὼν ἀπὸ ἵππον· καὶ ὁ θάνατός του ὑπῆρξε τόσον αἰφνίδιος, ὥστε δὲν ἐλαβε καιρὸν νὰ κάμῃ τὴν διαθήκην του, καὶ νὰ διορίσῃ κηδεμόνα τοῦ δεκαετοῦς υἱοῦ του. Ἐκ τούτου λοιπὸν τοῦ συμβεβηκότος ὁ Λεοπόλδος ἔγινεν ἀπόλυτος κύριος καὶ τῆς περιουσίας του καὶ τῶν πράξεών του.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ὁρμητικὰ πάθη του δὲν εἶχον ποτὲ δαμασθῇ ἀπὸ ἐξουσίαν πατρὸς, οὔτε διορθωθῇ ἀπὸ τὰ ἥμερα μαθήματα τῆς φιλίας, ἔμεινεν ἀχαλίνωτος διόλου. Καὶ δὲν εἶναι παράδοξον ἂν ἔγεινεν ὑψηλόφρων, βίαιος καὶ αὐθαίρετος, ἐπειδὴ ἦτο περικυκλωμένος ἀπὸ κόλακας καὶ παρασίτους, ὑπὸ τῶν ὁποίων διεφθείρετο καθημέραν περισσότερον ἡ ἐκ φύσεως κακὴ καρδία του. Ὅλοι οἱ οἰκιακοί του ἔζων ὑπὸ τὴν τυραννίαν του, καὶ

εἰς τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ ἦναι ὠφέλιμος εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον, ἔγινεν ἡ μάττιξ αὐτοῦ.

Δὲν ἐτελετφόρησαν διόλου αἱ συμβουλαὶ τοῦ θείου του, ὅτας μετεχειρίσθη διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐξέκλινε, καὶ διὰ νὰ μὴν ἀκούῃ τὰς συμβουλὰς ταύτας, ἐφρόντισε ν' ἀποφύγῃ τὸν κόμητα Φιτσαδούρ. Ὢν δὲ συνηλικιώτης σχεδὸν μὲ τὸν Γοδφρέδον, δὲν τῷ παρεχώρει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ τὰς πράξεις του. Τὰ πολλὰ πλούτη του εἵλκυσαν περὶ αὐτὸν πλῆθος κολάκων, οἵτινες διήγειραν περισσότερον τὸ φυσικὸν μῖσός του πρὸς τοιοῦτον φίλον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀξίαν πολὺ ὀλίγον ἐγνώρισεν. Ἀλλ' εἰς διάστημα ὀλίγων ἐτῶν διετκόρπισε τὰ πλούτη του, καὶ ἀφοῦ ἐπώλησεν ὅλα ὅσα εἶχε, δὲν τῷ ἔμεινεν ἄλλο εἰμὴ ὀλίγα χρήματα ἀπὸ τὰ πωληθέντα κτήματά του, καὶ τὸ Γοτθικὸν φρούριον Σαιντιβέρ.

Πολλάκις ἐπροσπάθησε νὰ νυμφευθῇ πλουσίαν τινα κληρονόμον διὰ ν' ἀνακτήσῃ τὰ παλαιὰ πλούτη του· ἀλλὰ διὰ τὴν γνωστὴν διαφθορὰν τῶν ἠθῶν του, ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ. Μὴν ἔχων δὲ πλέον πόθεν νὰ οἰκονομῇ τὰ ὑπέρογκα ἔξοδά του, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν θεῖόν του, ὅστις ἀμέσως τῷ ἐχορήγησε τὴν μεγάλην ποσότητα, τῆς ὁποίας ἔχρῃζε, καὶ ἐπειδὴ ὁ Γοδφρέδος τῷ ἐπρόσφερε μὲ εὐκολίαν τὴν βοήθειαν ταύτην, ἔλαβε θάρρος νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος εἰς τὸ Ἀβούρν διὰ νὰ ζητήσῃ πάλιν ἀπὸ τὸν κόμητα καὶ ἄλλην βοήθειαν.

Τότε πρῶτον εἶδε τὴν νέαν καὶ ὡραίαν Ἐθελβίναν, καὶ συνέλαβε τὸν σκοπὸν νὰ νυμφευθῇ τὴν ἐξαδέλφην του. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο τολὺ νέα τότε, ἐστοχάσθη ὅτι

τοῦτο θέλει τὸν ἐμποδίσει, τοὐλάχιστον διά τινα ἔτη ἀκόμη, ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν συζευχθῇ. Ἤξευρε δὲ ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τῆς κομήσσης τὰ πλούτη τῆς θυγατρός της θέλουν εἶσθαι ἄπειρα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Οὐρσουλίνα ἦτο φιλάσθενος, ἐσυμπέρανεν, (διότι τὸ ἐπεθύμει), ὅτι δὲν ἤθελε ζήσει πολὺ, καὶ ὅτι ἡ Ἐθελβίνα, ἀνεξάρτητος τότε ἀπὸ τὸν πατέρα της, δὲν ἤθελε τὸν ἀποφύγει ὡς νέα καὶ ἄπειρος. Αὕτη εἶναι ἡ αἰτία δι' ἣν, ἐνῷ ἐμελλε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φρούριον, ἠθέλησε νὰ τὴν κάμῃ νὰ γνωρίσῃ τὸν θαυμασμὸν τὸν ὁποῖον αὕτη τῷ ἐπροξένησεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκείνη δὲν ἐδέχθη τὴν λατρείαν του, ὡς εἴδομεν ἀπεφάσισε νὰ κυριεύσῃ τὸν διὰ τὴν φιλοχρηματίαν του πολύτιμον τοῦτον θησαυρόν, καὶ ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κόμητα τὴν χεῖρα τῆς Ἐθελβίνας.

Ὁ χαρακτὴρ τοῦ Λεοπόλδου ἦτο πολὺ γνωστὸς εἰς τὸν Γοδφρέδον, μ' ὅλον ὅτι ποτὲ δὲν ἐπαυεν τοῦ νὰ τὸν συμβουλεύῃ, ποτὲ ὅμως δὲ τῷ ἠρνήθη χρηματικὴν βοήθειαν. Ἀλλ' ὅτε ὁ ἀνεψιός του ἐπρότεινε νὰ τὸν κάμῃ γαμβρόν του, ἡ πρότασις αὕτη ἐπείραξε τὴν φιλοστοργίαν του. Τὸν ἐπέπληξε λοιπὸν διὰ τὰ ἐλαττώματά του μὲ πολλὴν ἴσως αὐστηρότητα, καὶ τὸν ἐμπόδισεν ἀπὸ τοῦ νὰ τολμᾷ νὰ ἔχῃ τὴν ἐλπίδα του εἰς τὴν Ἐθελβίναν.

Ἡ ὑψηλόφρων ψυχὴ τοῦ Σαιντιβὲρ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ ταύτην τὴν πρέπουσαν εἰς αὐτὸν καταφρόνησιν, ὅθεν παραδοθεὶς εἰς ὅλην τὴν λύτσαν του ὤμοσεν ἐμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ θείου του ὅτι θέλει ἐκδικηθῇ διὰ τὴν ὕβριν ταύτην. Ὁ δὲ Γοδφρέδος καταφρονῶν ἀπει-

λὰς ὑπαγορευομένας ἀπὸ τὴν ὁρμὴν ψευδοφιλοτιμίας, τὸν διέταξε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Ἀβοὺρν, καὶ ποτὲ νὰ μὴ φανῇ πλέον ἐκεῖ. Ἔκτοτε ὁ Λεοπόλδος ἐνησχολήθη εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκληρῶν σκοπῶν του, καὶ ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ φρούριον μὲ λύσσαν εἰς τὴν καρδίαν, ἐσχεδίασε τὰς δυστυχίας ὅσας ἔμελλε νὰ προξενήσῃ εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειαν ταύτην.

Ὁ Λεοπόλδος ἦτον ἀκαταπράϋντος, καὶ μόνος ὁ θάνατος τοῦ θείου του τὸν ὁποῖον ἐμίσει, ἠδύνατο νὰ παύσῃ τὴν ἐχθραν του. Τὸ ὑψηλόφρον ἦθος του, καὶ τὸ γιγαντιαῖον ἀνάστημά του. τῷ ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζεται τὴν ὑπεροχὴν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐδείκνυεν πρὸ πάντων ἔμπροσθεν εἰς τοὺς κατωτέρους του. τὰ ἀθλιτικὰ σχήματά του ἐνέπνεον τρόμον· τὸ δὲ μέγα μέτωπόν του καὶ τὰ μαῦρα καὶ ἑνωμένα ὀφρύδιά του ἐπροξένουν εἰς τὰ μεγάλα του ὄμματα διαπεραστικὴν ἔκφρασιν, ἥτις διῆρχετο εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἐκείνου τὸν ὁποῖον παρετήρει. Ἡ μέλαινα καὶ βοστρυχώδης κόμη του ηὔξανε τὴν ἀγριότητα τοῦ βλέματός του, καὶ εἰς τοὺς προσωπικοὺς χαρακτῆρας του ἦτον ἐζωγραφημένη ἡ δολιότης καὶ ἡ σκληρότης. Τοιοῦτος ἦτον ὁ Λεοπόλδος βαρόνος Σαιντιβὲρ.

Ἂς ἐπιστρέψωμεν ἤδη εἰς τὸ φρούριον Ἀβοὺρν, ὅπου ὁ βασιλικὸς στρατὸς ἔφθασεν ἐκ Λονδίνου. Ὁ Ῥυπέρτος ἰατρευθεὶς τότε ἀπὸ τὰς πληγάς του, ἠθέλησε νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ εἰς τὸ Σαιντιβὲρ, ἐπειδὴ ὅτε ἔζη ἡ κόμησσα Ἀλικία, (μήτηρ τοῦ Σαιντιβὲρ,) ἦτον εἰς τὸ φρούριόν της, καὶ ἤξευρε τὰς πλέον μυστικὰς διεξόδους. Τὴν ἐπαύριον ἤρχισαν τὴν ἀνωφελῆ ἐκστρατείαν των,

καὶ μετά τινας ἡμέρας ἐπέστρεψαν μὲ τὴν θλιβερὰν βεβαιότητα, ὅτι αἱ ἔρευναί των ὑπῆρξαν μάταιαι.

Ὁ Λεοπόλδος ἐκατοίκει τότε εἰς τὸ φρούριον, καὶ μὲ τῆν εὐκολίαν μὲ τὴν ὁποίαν τοὺς ἄφησε νὰ ἐμβῶσι καὶ τοὺς ἔδοσε τὰ κλειδία ὅλων τῶν θυρῶν, ἐδείκνυεν ὅτι ἡ κόμησσα τῷ ἐπροξένει ἀτιμίαν μὲ τὰς ὑποψίας της, καὶ ὅτι τὸ παιδίον ἔμεινε φονευμένον εἰς τὸ δάσος. Τὰ αἱματωμένα φορέματά του ἔδιδον πιθανὴν ὑποψίαν, ὅτι τό σῶμά του ἐτάφη εἰς τὸ ἴδιον μέρος ὅπου ἐπράχθη τὸ κακούργημα. Ἀλλ' ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ἦτο τὸ θλιβερὸν μυστικὸν τὸ ὁποῖον ἔκρυπτε τὴν τύχην τοῦ δυστυχοῦς Ἀρθύρου, ἡ κόμησσα ἀπολέσασα τὴν ὀλίγην ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὸ νὰ τὸν ἐπανίδῃ. ἔπεσε πάλιν εἰς τὴν πρώτην μελαγχολίαν, καὶ μετ' ὀλίγον ἡ λύπη της ἠύξησεν ἐκ τῆς θανατηφόρου βεβαίας εἰδήσεως, ὅτι ὁ κόμης πρὸ πολλοῦ ἀπωλέσθη εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης.

Ὁ Ἐδουάρδος ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἔστειλε ταχυδρόμον εἰς τὴν κόμησσαν, δι' οὗ τῇ ἐμήνυεν, ὅτι ὁ κόμης ἐμβῆκεν εἰς τὸ πλοιάριον, καθ' ἣν ἡμέραν εἶχον ἀρχίσει αἱ ἐχθροπραξίαι· ὅτι εἰδοποιηθεὶς βεβαίως ὅτι διελύθη ἡ ἀνακωχή, ἄφησε τὸ πλοιάριόν του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν στρατόν. ὅτι ἀφοῦ εὗρε τὴν μάχην ἀρχίσασαν ἤδη, δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ πάλιν τὴν θέσιν του, ἀλλὰ μαχόμενος πλέον ὡς ἁπλοῦς στρατιώτης, ἔπεσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν. Τὸ ξίφος του καὶ ἓν δακτυλίδιον ἀδαμάντινον, τὰ ὁποῖα ξένος τις ἔφερεν εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐβεβαίωναν τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο συμβεβηκός. Ὁ ξένος οὗτος ζητῶν τὸ σῶμα ἑνὸς

φίλου του, εὑρῆκε τὸ ξίφος καὶ τὸ δακτυλίδιον, καὶ ἀπὸ τὰ ὅπλα καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ ξίφους ἐγκεχαραγμένα γράμματα ὑπώπτευσεν ὅτι ἦναι ἀξιωματικοῦ τινος Ἄγγλου· καὶ ἐπειδὴ τὰ σώματα ἐτάφησαν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσι τὸ τοῦ Γοδφρέδου. Ὁ Ἐδουάρδος ἐπρόσφερεν εἰς τοὺς Γάλλους ἀξιόλογα λύτρα διὰ τὸν κόμητα, ὑποθέτων ὅτι ἠχμαλωτίσθη ὑπ' αὐτῶν· ἀλλ' ἐκεῖνοι τὸν ἐβεβαίωσαν, ὅτι ὁ κόμης δὲν ἦτον εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ὑπώπτευεν ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων νεκρῶν των, ἔθαψαν καὶ τὸν ἀνδρεῖον φίλον του.

Ἡ κόμησσα ἔλαβε τὰς λυπηρὰς ταύτας εἰδήσεις μὲ ἡσυχίαν, ἥτης εἶναι νάρκωσις τῆς ψυχῆς εἰς ἀπηλπισμένην λύπην. τὸ δὲ δακτυλίδιον ἦτον ἐνέχειρον τοῦ ἔρωτος, τὸ ὁποῖον εἶχε δώσει εἰς τὸν κόμητα τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς του.

Ἐξ ἐκείνης τῆς δυστυχοῦς ἐποχῆς, τὸ πᾶν μετεβλήθη εἰς τὸ φρούριον Ἀβούρν· διότι εἰς τὸ ἄσυλον ἐκεῖνο τῆς φιλοξενίας, ἐπεκράτει ἐρημία καὶ μελαγχολία· αἱ ὑψηλαὶ αἴθουσαι δὲν ἀντήχουν πλέον ἀπὸ τὰ τραγούδια· τὰ ἐλαφρὰ πατήματα τοῦ χοροῦ δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ταράξωσι τὴν θλιβερὰν λύπην, ἥτις ἦτο περικεχυμένη εἰς τὰς εὐρυχώρους ἐκείνας αἰθούσας, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν κατοίκων τοῦ φρουρίου, τὰς ὁποίας πρότερον διῆγον ἐν χαρᾷ καὶ εὐτυχίᾳ, ἦσαν ἡμέραι λύπης καὶ δακρύων. Ἡ δὲ κόμησσα, ὑποταχθεῖσα μὲ εὐσεβῆ ὑπόκλισιν εἰς τὴν τύχην ἥτις τὴν ἐπερίμενεν, ἐθεώρει μὲ εὐάρεστόν τινα θλῖψιν, ὅτι τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ δώσῃ τέλος εἰς τὴν ἄχαρι πλέον ζωήν της,

προέβαινε μὲ βραδέα μὲν ἀλλὰ βέβαια βήματα.

Ἡ Ἐθελβίνα ἀνθίστατο εἰς τὴν λύπην της μὲ εὐγενῆ γενναιότητα, ἐλπίζουσα ὅτι μέλει νὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἡ λύπη τῆς μητρός της. Ὁ δὲ Ἀλφρέδος, περίλυπος καὶ τεταραγμένος περιεπλανᾶτο ὁλοκλήρους ὥρας εἰς τὸ πυκνότερον τοῦ δάσους, παραδιδόμενος εἰς τὴν αὔξουσαν ζέσην τοῦ ἔρωτός του· καὶ κλαίων πικρῶς διὰ τὰ δυστυχῆ περιστατικὰ τῆς γεννήσεώς του ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φρούριον ν' ἀνακτήσῃ διὰ τοῦ ξίφους τὴν παλαιὰν δόξαν τῆς οἰκίας του, ἢ νὰ τελειώσῃ εἰς τὴν μάχην ζωήν, τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ καταπικραίνῃ πάντοτε ἔρως ἀπηλπισμένος καὶ δυσφημισμένον ὄνομα. Ἐσχεδίαζε δὲ μυρίους σκοποὺς, χωρὶς νὰ δύναται ποτὲ νὰ ἐπιμείνῃ εἰς οὐδένα. ἤθελε μὲν νὰ προσφέρῃ ἑαυτὸν ὡς ἁπλοῦν στρατιώτην, διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατὸν, ἀλλ' ἐφοβεῖτο μήπως κινήσῃ εἰς ἐκδίκησιν τὴν μνησικακίαν τοῦ μονάρχου, ὅστις ἴσως ἐμίσει ἀκόμη τὴν μνήμην τοῦ πατρός του. Τόσην δὲ λύπην προὐξένησεν αὐτῷ ἡ εἴδησις τοῦ θανάτου τοῦ εὐεργέτου του, ὥστε ἂν καὶ παρῆλθον ἔκτοτε τρία ἔτη, ἔκλαιεν ἀκόμη ἐκεῖνον ὅστις τῷ ἐχρησίμευεν ὡς πατὴρ, ὡς εὐεργέτης καὶ ὡς φίλος, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ πρόωρος δυστυχία τὸν ἐστέρησεν ἀπὸ πᾶσαν ἐλπίδα ἐντίμου βίου.

Ἡ Οὐρσουλία βεβυθισμένη εἰς τὴν δυστυχίαν της ἐλησμόνησεν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ἀλφρέδος ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν ἀργὸν καὶ ἄδοξον βίον. Ἀλλ' ἔπρεπεν ἆρά γε αὐτὸς νὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν ἱερὰν ἐκείνην λύπην καὶ νὰ τῇ ὁμολήσῃ περὶ τῆς κα-

ταστάσεώς του ; ἤ, ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φρούριον, χωρὶς νὰ δώσῃ οὐδένα λόγον τῆς ἀναχωρήσεώς του ;

Ἔβλεπε καλῶς ὅτι ἡ Ἐθελβίνα εἰς τὴν ἀθωότητα τῆς πρώτης πρὸς αὐτὸν κλίσεώς της ἠγάπα τὸν σύντροφον τῆς παιδικῆς ἡλικίας της· ἀλλὰ μ' ὅλον ὅτι ἡ ἀγαπητὴ εἰκειότης τῶν πρώτων χρόνων των εἶχε παύσει διόλου, ἠδύνατο ἄραγε νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὰ πρὸς αὐτὴν ἄγνωστα αἰσθήματά του καὶ ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ τὸν μέγαν πλοῦτον της, καὶ νὰ φανῇ τόσον μωρὸς, ὥστε νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θέλει τὴν ἀπολαύσει ;

«Ὄχι, ἐφώναξε· μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ ὁ στοχασμὸς οὗτος ! Ποτὲ δὲν θέλω φανῇ εἰς τὴν Ἐθελβίναν ἔνοχος τῆς μικροπρεπείας ταύτης. . . . Εἶμαι πτωχὸς καὶ εὐηργετημένος ἀπὸ τοὺς γονεῖς της . . . Ἄ ! Διὰ τί δὲν ἐγεννήθην εἰς ταπεινὴν καλύβην ! τότε αἱ ἐπιθυμίαι μου δὲν ἤθελαν ὑψωθῇ ὑπεράνω τῆς τύχης μου, ἡ δὲ ἐπικίνδυνος ὡραιότης τῆς ἰσχυρᾶς καὶ πλουσίας Ἐθελβίνας δὲν ἤθελεν ἐξάψει τὴν ἐπιθυμίαν μου !

Εἰς τοιαύτας σκέψεις ἐνασχολούμενος ὁ Ἀλφρέδος διῆγε τὰς δυστυχεῖς ἡμέρας του, ἕως οὗ συμβεβηκώς τι ἐνεψύχωσεν ὁπωσοῦν τὰς ἐλπίδας του, καὶ τῷ ἀπέδοσε τὴν φυσικήν του ζωηρότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Ἡ ἀπιστία, τὴν ὁποίαν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἐδουάρδου ἔδειξαν παραβάντες τὴν ὑπὸ τοῦ νικητοῦ τούτου βασιλέως ἐπιβληθεῖσαν συνθήκην, τὸν παρώξυνεν εἰς τὸ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν πόλεμον. Ἀπεφάσισε δὲ, πρὸ τῆς ἐκστρατείας ταύτης, νὰ περιέλθῃ μέρος τι τῆς ἐπικρατείας του, διὰ νὰ παρατηρήσῃ τοὺς νόμους, νὰ καταστείλῃ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν δικαιοσύνην εἰς τὰ δικαστήρια. Ἡ περιήγησις αὕτη ἦτον ἀναγκαία διὰ τὸν διεξοδικὸν πόλεμον, διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Μονάρχου καὶ διὰ τὴν ἀποστασιαν τινῶν βαρόνων.

Ἐνῷ λοιπὸν ὁ Ἐδουάρδος ἐξετέλῃ τοῦτον τὸν ἄξιον μεγάλου βασιλέως σκοπὸν, ἔφθασε πλησίον τοῦ Ἀβούρν, καὶ ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς κατοίκους τοῦ φρουρίου. Ἔστειλε λοιπὸν ἄνθρωπον ἐπίτηδες νὰ δώσῃ εἴδησιν περὶ τῆς ἀφίξεώς του, καὶ τὴν ἐπαύριον ἀνεχώρησε διὰ τὸ Ἀβούρν.

Μὲ θαυμασμὸν καὶ θλῖψιν εἶδε τὴν μεταβολὴν τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν εἰς τὴν τεθλιμμένην Οὐρσουλίναν ἡ τριετὴς λύπη· διότι τὸ ὠχρὸν καὶ ξηρὸν πρόσωπόν της ἐδείκνυε καρδίαν κατεθραυσμένην ὑπὸ τῆς δυστυχίας, καὶ ψυχὴν ἥτις ἐπλησίαζε νὰ πετάξῃ εἰς τὴν χώραν τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως.

Ὁ μεγαλόψυχος Ἐδουάρδος, προικισμένος μὲ εὐαισθησίαν ἥτις εἶναι σπανία εἰς βασιλεῖς νικητὰς, ἐσυμπόνεσε τὴν κόμησσαν, καὶ πλησιάσας εἰς αὐτὴν μὲ

τρόπον εὐπροσήγορον τῇ ἔδοσεν ἀποδείξεις στενῆς φιλίας, ἀλλ᾽ εἰς μάτην ἐπροσπάθησε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Τὴν παρεκάλεσε δὲ νὰ τῷ ὁμιλήσῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ τὸν προστάξῃ εἰςὅ,τι δύναται νὰ τῇ χρησιμεύσῃ ὁπωσδήποτε.

Ἡ ἀνέλπιστος ἄφιξις τοῦ βασιλέως, ἀνεκούφισε τὴν κόμησσαν ἀπὸ τὸ βάρος ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὴν κατεπίεζεν ἡ ἀθεράπευτος λύπη της. Εἰς τὴν δυστυχίαν της δὲν ἐλησμόνησε τὰ δύο ὀρφανὰ τὰ ὁποῖα ἦσαν ὑπὸ τὴν προστασίαν της, ἀλλ᾽ ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρισθῇ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην εἰς τὸ νὰ ὠφελήσῃ δύο ὄντα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἕν μολονότι ἐφαίνετο λησμονημένον ὑπ᾽ αὐτῆς, ἦτον ὅμως τὸ ἀντικείμενον τῶν λυπηρῶν σκέψεών της.

Ἐπειδὴ δὲ ἦτο βεβαία ὅτι ὀλίγον πλέον ἔμελλε νὰ ζήσῃ, ὁ στοχασμὸς ὅτι ἄφινε τὴν Ἐθελβίναν ἀπροστάτευτον ηὔξανε τὴν ἀνησηχίαν της, ἡ δὲ ἀπηλπισμένη κατάστασις τοῦ Ἀλφρέδου, τὴν φροντίδα της. Ὅσον δὲ περὶ τῆς μικρᾶς Ἔμμας, ἠδύνατο καὶ ἤθελε νὰ προβλέψῃ καὶ περὶ αὐτῆς. Ἐστοχάσθη λοιπὸν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ χάσῃ τόσον καλὴν εὐκαιρίαν, καὶ ἀπεκρίθη εἰς τὸν Ἐδουάρδον.

« Ἡ γενναία σου ἀγαθότης, Μεγαλειότατε, μ᾽ ἐνθαρρύνει νὰ σὲ ζητήσω μίαν χάριν... Ἕν μόνον παιδίον ἔχω, τὸ ὁποῖον μετ᾽ ὀλίγον θέλει μείνει ἔρημον εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, διότι τὸ μόνον του ὑποστήριγμα δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον, ἡ δὲ ἀπροστάτευτος ἀθωότης του μέλλει νὰ βλαφθῇ ἀπὸ τοὺς αὐθάδεις κακούργους! Ἐὰν ὅμως εἶχε τὴν εὐτυχίαν ν᾽ ἀναπαυθῇ ὑπὸ τὴν ἱερὰν αἰγίδα τοῦ βασιλέως του, ἤθελεν ἔχει φύλακα

ἰσχυρὸν ἐπίσης καὶ εὐεργετικόν... καὶ ἤθελε δυνηθῇ ν' ἀποφύγῃ τοὺς κινδύνους οἵτινες θέλουν περικυκλώσει τὴν νεότητα καὶ τὴν τύχην του. Ἀξίωσον, Μεγαλειότατε, ν' ἀκούσῃς τὴν παράκλησιν μητρὸς ἥτις εὔχεται νὰ καταβῇ εἰς τὸν τάφον μὲ τὴν βεβαιότητα τῆς προστασίας σου.

« Μὴν ἀμφιβάλλῃς διόλου, εἶπεν ὁ Ἐδουάρδος· ὑπόσχομαι ἐνταῦθα ἐπισήμως νὰ ἦμαι προστάτης καὶ φίλος τῆς θυγατρός σου. Καὶ διὰ νὰ σοὶ ἀποδείξω ὅτι ἡ ὑπόσχεσίς μου εἶναι εἰλικρινὴς, θέλω ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης νὰ ἦναι ἡ βαρόνησσα Ἐθελβίνα κυρία τῶν τίτλων καὶ τῶν ὑπαρχόντων τοῦ πατρός της. »

— « Πῶς θέλει δυνηθῇ εὐγνώμων μήτηρ νὰ παραστήσῃ τὴν ἀγάπην καὶ χάριν ταύτην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶναι πλήρης ἡ καρδία της; τὸ στόμα της πολὺ ἀσθενῶς δύναται νὰ τὴν ἐκφράσῃ..... Ἀλλ' ἐπειδὴ μὲ ἐμποδίζεις ἀπὸ τοῦ νὰ σὲ εὐχαριστήσω, συγχώρησόν μοι νὰ σὲ παρακαλέσω δι' ἕνα ἄλλον δυστυχῆ... Μόλις αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι ἱκανὴ νὰ σοὶ ὁμιλήσω περὶ τοιαύτης κατεπειγούσης ὑποθέσεως.... διότι εἶναι τόσον κινδυνώδης, ὥστε φοβοῦμαι μὴ παροξύνω τὴν ἀγανάκτησίν σου καὶ σοῦ κινήσω τὴν ὀργὴν μὲ τὴν τολμηρὰν αὐθάδειάν μου. »

« Ὁμίλησον, ὁμίλησον, ἐφώναξεν ὁ Ἐδουάρδος διακόπτων τὸν λόγον τῆς κομήσσης· δὲν θέλω ἀρνηθῇ τίποτε ἀφ' ὅσα μὲ ζητήσῃ ἡ ἀτυχὴς σύζυγος τοῦ ἀγαπητοῦ μου Γοδφρέδου.... Ὁρκίζομαι ὅτι θέλω δεχθῇ ὅ,τι ἀπαιτήσῃς παρ' ἐμοῦ, ἐὰν δύναμαι νὰ εὐχαριστήσω τὴν ἐπιθυμίαν σου. »

Ἡ κόμησα ἐμψυχωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰδίου βασιλέως ἐπρόσπεσεν εἰς τὰ γόνατα τοῦ Μονάρχου, καὶ ἔμενεν εἰς τὸ ταπεινὸν τοῦτο σχῆμα, ἕως οὗ τῷ ἐξήγησε τὰς περιστάσεις τῆς δυστυχοῦς τύχης τοῦ Ἀλφρέδου, ὑπερασπισθεῖσα τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὀρφανοῦ τούτου μὲ ὅλην τὴν εὐγλωτίαν τοῦ πνεύματός της, καὶ μὲ ὅλην τὴν τρυφερότητα τῆς καρδίας της. Ἀφοῦ δὲ ἐξήγησε μὲ τὰς πλέον τρυφερὰς λέξεις τὴν γλυκεῖαν καὶ γενναῖαν συμπάθειαν, τὴν ὁποίαν τόσον ζωηρῶς ἠσθάνετο, ἐτελείωσε μὲ σπόνδους τοὺς λόγους.

« Ἀφοῦ διὰ τῆς ἀγαθότητός σου ἀπήλαυσα τὴν ἀσφάλειαν τῆς θυγατρός μου, δὲν ἐπιθυμῶ ἄλλο τι, εἰμὶ, ν' ἀκολουθήσω τὴν θέλησιν τοῦ συζύγου μου, ὅστις ἤθελε ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ἀτυχῆ τοῦτον νέον ἀπὸ τὰς δυστυχίας, ὅσας ἔμελλε νὰ τῷ προξενήσῃ ὁ θάνατος τοῦ εὐεργέτου του. Μεγαλύνθητι λοιπὸν καὶ διὰ τῆς εὐσπλαγχίας σου, καθὼς μεγαλύνεσαι διὰ τῆς ἀνδρίας σου, γενναῖε Ἐδουάρδε· μὴν ἀποῤῥίψῃς τὴν παράκλησίν μου.... Πρὸ πολλοῦ ἡ ψυχὴ τοῦ νέου Ἀλφρέδου φλέγεται νὰ δείξῃ τὴν ἀνδρίαν του ὑπὸ τὰς σημαίας σου· μὴ τιμωρήσῃς τὸν ἀθῶον υἱὸν διὰ τὸ ἔγκλημα τοῦ λίαν ἐνόχου πατρός. εὐδόκησον νὰ ὑποστηρίξῃς τὸν εὐγενῆ τοῦτον νέον, τοῦ ὁποίου ἡ πίστις θέλει ἀνταμείψει τὴν ἀγαθότητά σου, καὶ ἡ ἀνδρία του θέλει ἀπονίψει εἰς τὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν σου τὰς κηλίδας ὅσαι μολύνουν τὸ ὄνομά του. »

Τοιαύτη ἦτον ἡ παράκλησις τῆς Οὐρσουλίνας, τὴν ὁποίαν ἔκαμε μὲ περισσοτέραν ἔκτασιν καὶ ζέσιν παρ' ὅσον τῇ ἐσυγχώρει ἡ ἀδυναμία της. Ἀλλ' ἡ πικρὰ

μνήμη καὶ αἱ θλιβεραὶ ἰδέαι τὰς ὁποίας ἡ ἱστορία τοῦ Ἀλφρέδου διήγειρεν εἰς τὴν ψυχήν της, τὴν ἔκαμαν νὰ χάσῃ τὰς αἰσθήσεις της, καὶ νὰ μείνῃ γονυπετοῦσα εἰς τοὺς πόδας τοῦ Μονάρχου, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐγερθῇ.

Ὁ Ἐδουάρδος ἔμεινεν ἐκστατικὸς, ὅτε ἤκουσα νὰ τῷ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ βαρόνου Μοντφερβίλ· ἡ φυσιογνωμία του ἠλλοιώθη, καὶ τὸ πρόσωπόν του ὡ, ὑπὸ νέφους σκοτισθὲν ἔδιδεν ὀλίγην ἐλπίδα εἰς τὴν κόμησσαν. Ἔμεινε δὲ βεβυθισμένος ὀλίγον εἰς τὴν σκέψιν ταύτην ἕως οὗ τέλος ἐγαλήνισε τὸν ἑαυτοῦ του, ἀφοῦ παρετήρησε τὸ ταπεινὸν σχῆμα καὶ τὴν σφοδρὰν ἀνησυχίαν, ἥτις ἐτάραττε τὴν κόμισαν καὶ τὴν ἱκετικὴν ἔκφρασιν τοῦ βλέμματός της, καὶ παρακαλέσας αὐτὴν νὰ ἐγερθῇ, τῇ εἶπε·

Μ' ἐνίκησας, Οὐρσουλίνα . . . . Δέχομαι τὴν πρότασίν σου . . . Ἐξαλείφω ἀπὸ τὴν ψυχήν μου τὴν τρομερωτάτην ταύτην ἐνθύμησιν, καὶ τοῦτο ἔχε ὡς σαφέστατον δεῖγμα τῆς φιλίας τοῦ Ἐδουάρδου συγκατανεύοντος εἰς τὴν παράκλησίν σου. »

Ἡ κόμησσα ἡσπάσθη τὴν χεῖρα τοῦ Κυρίου της, τὸν εὐχαρίστησε καὶ τὸν ὡδήγησεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συμποσίου. Τότε τῷ ἐπαρουσίασεν καὶ τὴν Ἐθελβίναν πρὸς τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἐπρόσφερε τὰς εἰς τὴν χάριν καὶ ὡραιότητά της χρεωστουμένας τιμάς.

Πρὸ τοῦ γεύματος, ἡ κόμησσα ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν Ῥυπέρτον ἱστάμενον πάντοτε ὄπισθέν της εἰς τὰς μεγάλας περιστάσεις, καὶ ἐννοοῦντα τί ἐπεθύμει. Ἐξῆλθε λοιπὸν ἐκεῖνος διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγήν της, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψε μὲ τὸν Ἀλφρέδον. Ὁ νέος βαρόνος εἶχεν ἀποσυρθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του ἀφοῦ ἦλθεν

ὁ Ἐδουάρδος εἰς τὸ φρούριον· καὶ ὅτε ἡ κόμησσα τὸν εἶδεν, ἠγέρθη, ἐπροχώρησε πρὸς αὐτὸν, ἔλαβε τὴν τρέμουσαν χεῖρα του, καὶ τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸν Ἐδουάρδον, ἀφοῦ τὸν εἰδοποίησε περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς τύχης του. Ὁ Ἀλφρέδος μὴν ἔχων καιρὸν νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἐπλησίασεν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἐπρόσπεσε μὲ σέβας εἰς τα γόνατά του. Τὸ χάρεν ἐξωτερικὸν τοῦ Ἀλφρέδου καὶ ὁ εὐγενὴς τρόπος του ἐπροξένησαν εἰς τὸν μονάρχην ἐντύπωσιν εὐνοϊκὴν ὑπὲρ [illegible] τοῦ ὀρφανοῦ τούτου. Ἡ κόμησσα, παρατηροῦσα ὅλας τὰς κινήσεις τοῦ Ἐδουάρδου, ἐχάρη, ἐπειδὴ δὲν εἶδεν εἰς τὸ πρόσωπόν του οὐδὲν σημεῖον δυσαρεστήσεως. Μόλις δὲ ἐπλησίασεν ὁ Ἀλφρέδος εἰς τὸν μονάρχην, καὶ ἐκεῖνος μειδιῶν τῷ εἶπεν·

» Ἐγέρθητι, Ἀλφρέδε· ἂς λησμονήσωμεν τὸ ἄδικον τοῦ πατρός σου· εἴθε νὰ ἐξαλειφθῶσι τὰ ἐγκλήματά του διὰ τῆς πίστεώς σου. . . Λάβε τὸ ξίφος τοῦτο, ὡς ἐνέχειρον τῆς προστασίας μου . . . καὶ ἂς σοὶ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ γίνῃς ἄξιος τῆς εὐνοίας ἑνὸς βασιλέως ὅστις ἀγαπᾷ ν' ἀνταμείβῃ τὴν ἱκανότητα καὶ ἀνδρίαν. . . Εἰς τὴν ὁποίαν μέλλεις νὰ μὲ συνοδεύσῃς ἐκστρατείαν, ἂς λάμψῃ εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς ἡ ἀνδρία ἥτις εἶναι ἐξάπαντος εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν ὁποίαν δεικνύει ὁ χαρακτήρ σου. . . Καὶ διὰ νὰ ἦσαι εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν περὶ ἐμὲ εὐγενῶν, ἰδοὺ δὲ τιμῶ ἐνταῦθα μὲ τὸ παράσημον τοῦ τάγματος τῶν ἱπποτῶν.

Ἀφοῦ ὡμίλησε τοιουτοτρόπως, τῷ ἔδοσε τὸ ἔντιμον ἐκεῖνο παράσημον. Ὁ δὲ Ἀλφρέδος, ἐκστατικὸς διὰ τὴν ἀνέλπιστον ταύτην εὐτυχίαν, ἐδέχθη μὲ εὐγένειαν

τὰ δῶρα τοῦ βασιλέως του, καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Ἐδουάρδου τὸ ξίφος, ἔκαμε τὸν ἐξῆς ὅρκον τῆς πίστεως γονυπετήσας.

« Ἐάν ποτε παραιτήσω τὴν θέσιν μου, ἐάν ποτε »γίνω ἀνάξιος τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ βασιλέως μου, νὰ »μὲ καταπίῃ ἡ γῆ ζῶντα.»

» Ἐγέρθητι, εἶπεν ὁ Ἐδουάρδος· δέχομαι τὸν ὅρκον σου· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναχωρῶ ἀπὸ τὸ Ἀβοὺρν, καὶ ἑτοιμάσθητι ταχέως νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς.»

Μετὰ ταῦτα ἤρχισε τὸ γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ κόμησσα ἔκρυψε τὴν θλῖψιν εἰς τὴν ψυχήν της, διὰ νὰ μὴ ταράξῃ τὴν διατριβὴν τοῦ ἐνδόξου ὁμοτραπέζου της, καὶ πρὸς τὸ ἑσπέρας ἀπεσύρθη μὲ ἀνάπαυσιν τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχεν ἀπολαύσει, ἐπειδὴ δὲν ἐδοκίμαζε πλέον ἀνησυχίαν περὶ τῆς τύχης τῶν τέκνων της.

Ἡ ἄφιξις τοῦ Ἐδουάρδου ἐπροξένησε γενικὴν χαρὰν εἰς τὸ Ἀβοὺρν, διότι ἡ πρὸ πολλῶν ἐτῶν τόσον λυπηρὰ καὶ μελαγχολικὴ ἐκείνη ἐρημία εἶχεν ἤδη ἐμψυχωθῇ ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ ἀγαπητοῦ μονάρχου καὶ τῆς πολυπληθοῦς θεραπείας του.

Πόσον δὲ τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἀλφρέδου διέφερον τώρα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὸν ἐβασάνιζον σκληρότατα πρὸ μιᾶς ἡμέρας! χαρά, εὐγνωμοσύνη, ἔκτασις καὶ ἔρως, ταῦτα μόνα τὰ αἰσθήματα ἔμελλον εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ἐμφιλοχωροῦν εἰς τὴν ψυχήν του. Ἡ εὐεργεσία τοῦ βασιλέως τὸν ἔκαμνε νὰ ἐλπίζῃ τὸ πᾶν· καὶ χωρὶς νὰ ἐνθυμῆται ὅτι ἡ τύχη τοῦ πολέμου ἠδύνατο νὰ τὸν κάμῃ νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ πλέον, μόνην τὴν Ἐθελβίναν εἶχε

κατὰ νοῦν, καὶ ἀφίνετο ὅλος εἰς τὴν ἐλπίδα ὅτι μέλλει νὰ γίνῃ ἄξιος νὰ τὴν ἀπολαύσῃ ποτέ.

Δὲν ἐπολέμει πλέον τὴν ἀκατανίκητον ἐκείνην πρώτην κλίσιν του· ἐπειδὴ τὰ θέλγητρα τοῦ προσώπου τῆς Ἐθελβίνας δὲν ἦσαν πλέον δι' αὐτὸν πηγὴ δυστυχιῶν καὶ ἀντικείμενον ἀπελπισίας, ἀλλὰ παρεδίδετο εἰς τὸν ἔνθερμον ἐκεῖνον ἔρωτα, τὸν ὁποῖον ματαία ἀντίστασις δὲν ἠδυνήθη ποτὲ νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὴν ψυχήν του.

Ἡ Ἐθελβίνα μετεῖχε μὲν τῆς χαρᾶς του, ἦτον ὅμως ὀλίγον συγκεχυμένη διὰ τὸν περιπαθῆ τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Αλφρέδος τὴν παρετήρησεν ἐν καιρῷ τοῦ γεύματος. Καὶ μ' ὅλον ὅτι ἡ ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν του δὲν ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ τὴν κινήσῃ εἰς ὀργήν, παρετήρησεν ὅμως ὅτι ὁ βασιλεὺς περιειργάζετο ἐνίοτε καὶ τοὺς δύο πολὺ προσεκτικῶς.

Ἀφοῦ δὲ ἠγέρθησαν ἀπὸ τὴν τράπεζαν, ἡ μὲν Ἐθελβίνα ἠκολούθει τὴν μητέρα της, ὁ δὲ Ἀλφρέδος λαβὼν ἠρέμα τὴν χεῖρά της, καὶ ἀσπασθεὶς αὐτὴν μὲ τρυφερὸν σέβας, τῆς ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ν' ἀρχίσῃ πάλιν μετ' αὐτῆς τοὺς ἀγαπητοὺς ἐκείνους περιπάτους, τοὺς ὁποίους πρό τινων ἐτῶν εἶχον διακόψει, χωρὶς ποτὲ νὰ τολμήσῃ νὰ τῆς ζητήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς διακοπῆς ταύτης. Ἀλλ' ἡ Ἐθελβίνα, ἐκστατικὴ διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο ἐρώτημα, ἠπόρησε κατ' ἀρχάς.

» Ἀγαπητή μου Ἐθελβίνα, μὴ μ' ἀρνηθῇς, ἐπρόσθεσε, τὴν χάρην τὴν ὁποίαν μετὰ τρεῖς ἡμέρας δὲν θέλεις δυνηθῆ νὰ μοὶ κάμῃς .... Ἄ! εἰπέ μοι ὅτι μ' εὐχαρίστησίν σου θέλεις νὰ ἔλθῃς αὔριον τὸ πρωὶ εἰς τὸν συνήθη μας πύργον. »

Ἡ Ἐθελβίνα τῷ ὑπεσχέθη ἀκουσίως, καὶ ἔπειτα ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα της, ἥτις τὴν περιέμενεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ ἠγέρθη ἅμα ἀνατήλλαντος τοῦ ἡλίου, καὶ ἐνῷ ἑτοιμάζετο νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν της, ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιόν της μία ἀπὸ τὰς γυναῖκας τῆς μητρός της. Ἡ κόμησσα εἶχε διέλθει κακῶς τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ μόλις εἶχε συνέλθει εἰς ἑαυτὴν ἀπὸ μακρὰν λειποθυμία. Ἡ Ἐθελβίνα λησμονήσασα ποῦ ἔμελλε νὰ ὑπάγῃ, ἔτρεξεν εἰς βοήθειαν τῆς μητρός της, καὶ ἔμεινε πλησίον τῆς Οὐρσουλίνας ὅλον ἐκεῖνο τὸ πρωΐ. Ὁ δὲ Ἀλφρέδος, ἀφοῦ εἶδε τὴν κατάστασιν τῆς κομήσσης, ἔπαυσεν ἀπὸ τὴν ὑποψίαν τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου εἶχε συλλάβει διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς Ἐθελβίνας.

Ὁ Ἐδουάρδος ἔκαμεν ἕνα περίπατον εἰς τὰ πέριξ, ὅπου καὶ ὁ νέος ἱππότης Αλφρέδος ἠναγκάσθη νὰ τῷ ἀκολουθήσῃ· καὶ ἐπειδὴ ἐπέστρεψαν τὸ ἑσπέρας πολὺ ἀργά, δὲν εὗρεν καιρὸν νὰ συνομιλήσῃ μὲ τὴν Ἐθελβίναν. Ἀναγκασθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀναχώρησίν του διά τινας ὑποθέσεις, προσδιώρισε ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Οὐρσουλίνα ἦτο εἰς καλητέραν κατάστασιν, ἡ νέα βαρόνησσα ὑπεσχέθη κατὰ τὰς ἐνθέρμους παρακλήσεις τοῦ Ἀλφρέδου, ὅτι τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν θέλει εὑρεθῆ εἰς τὸν μέγαν πύργον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἡ Ἐθελβίνα ὀλίγον ἐκοιμήθη ἐκείνην τὴν νύκτα. Μόλις δὲ ἡ αὐγὴ τῆς ἀκολούθου ἡμέρας εἶχε φωτίσει τοὺς ὑψηλοὺς ἐκείνους πύργους τοῦ φρουρίου καὶ αὐτὴ ἀνέβη εἰς τὸ ὑποσχεθὲν μέρος, ὅπου εὗρε τὸν ἀνυπόμονον Ἀλφρέδον ὅστις τὴν εὐχαρίστησε διὰ τὴν ἀξίαν λατρείας πίστιν της. Ἀμφότεροι δὲ ἐφαίνοντο ὅτι ἤθελον νὰ ὁμιλήσωσιν, ἀλλ' ἀμφότεροι ἐσιώπων. Ὁ Ἀλφρέδος κατ' ἀρχὰς μὲν δὲν ἐτόλμα νὰ τῇ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς συνεντεύξεως ταύτης, ἀλλὰ τέλος, μετὰ μακρὰν σιωπὴν, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς νέας φίλης του καὶ τῇ εἶπεν·

« Ἡ σκληρὰ στιγμὴ τοῦ χωρισμοῦ μας ἔφθασεν, Ἐθελβίνα μου! σήμερον ἀφίνω διὰ πολὺν καιρὸν τὴν ἀγαπητὴν κατοικίαν τῆς νεότητός μου μετὰ τῶν ἔτι πλέον ἀγαπητῶν μοι κατοίκων της. Αἱ καταδρομαὶ τῆς τύχης δύνανται νὰ μὲ ἀπομακρύνουν πολλὰ ἔτη ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης μου, ἴσως φεῦ! καὶ διὰ παντός. Ναί, ἀγαπητὴ Ἐθελβίνα, μ' ὅλον ὅτι τὰ βλέμματά σου δύνανται νὰ μὲ τιμωρήσωσι διὰ τὴν αὐθάδη ταύτην ἐξομολόγησιν, πρέπει ὅμως νὰ σοὶ ὁμολογήσω τὸν ἔρωτα ὅστις μὲ καταφλέγει. . . . . Συγχώρησον τὸν νέον Ἀλφρέδον, καὶ στοχάσθητι ὅτι αὔριον, ἴσως καὶ ἀπόψε, δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ σὲ ἐνοχλήσῃ μὲ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀγάπης του... Πόσους φρικτοὺς πολέμους τῆς καρδίας ἔπρεπε νὰ ὑποφέρω διὰ νὰ σὲ κρύψω τὴν ἔνθερμον ἀγάπην μου! Ἀλλὰ τώρα, ὁπότε σὲ βλέπω

τελευταῖον ἴσως, δὲν δύναμαι νὰ κρατήσω τὰς συγκινίσεις τῆς καρδίας μου, καὶ νὰ σὲ ἀφήσω νὰ ἀγνοῇς τὸν θερμὸν ἐρωτά μου... Πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐπαναστάτησα ἐναντίον τῶν ὁρμῶν τῆς πρὸς σὲ ἀφωσιομένης ταύτης καρδίας μου... Οὗτος ὁ ἄγνωστος, ὁ ταπεινὸς, ὁ δυστυχὴς Ἀλφρέδος· οὗτος ὁ ἐκ γενετῆς ἄσημος διὰ τὰς παραφορὰς προσφιλοῦς ἀλλ' ἀποπλανημένου πατρὸς, τί ἠδύνατο νὰ ἦναι ὡς πρὸς τὴν Ἐθελβίναν, ἥτις πλουσία καὶ ἰσχυρὰ, ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ ἔχῃ εἰς τοὺς πόδας της πλῆθος ἐραστῶν...; Φεῦ! τίποτε.... Ἀφοῦ ἡ μήτηρ σου μοὶ ἐφανέρωσε τὰς δυστυχίας τῆς οἰκογενείας μου, ἀπεφάσισα νὰ πάσχω σιωπῶν.... Ποσάκις ἐπροσπάθησα νὰ ὑπερπηδήσω τὸ ὁποῖον ἡ ἱμαρμένη ἔθεσε μεταξύ μας μεσότοιχον! καὶ ποσάκις πάλιν ἡ ἐρημία τοῦ δάσους τούτου ἔκαμε τὴν καρδίαν μου νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰς αὐστηρὰς συμβουλὰς τοῦ ὀρθοῦ λόγου! Καὶ λοιπὸν ἀπεφάσισα νὰ ἦμαι πάντοτε δυστυχὴς,. καὶ δυστυχὴς, ἐν τῷ κρυπτῷ.... Ἄ! Κρίνε; Ἐθελβίνα, πόσον ἔπρεπε νὰ πάσχω, ἀφοῦ παρῄτησα τὰ παίγνια ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἡ ἀθωότης καὶ ἡ χαρὰ ἐπροξένουν τὴν εὐτυχίαν τῶν πρώτων μου χρόνων. Ἀντὶ τῆς ἁπλῆς καὶ τρυφερᾶς ἐκείνης μεταξύ μας οἰκειότητος, ἠναγκάσθην νὰ σοὶ προσφέρω μακρόθεν τὴν ψυχρὰν λατρείαν τὴν ὁποίαν ὁ πτωχὸς καὶ ὑποκείμενος Ἀλφρέδος ἔπρεπε νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν βαρόνησαν Καστλεάκρ, καὶ εἰς τὴν θυγατέρα τῆς εὐεργέτιδός μου. Μυστικὸς, ἀλλὰ σφοδρὸς ἔρως ἔπρεπε νὰ καταναλώσῃ τὴν ψυχήν μου, ἐὰν ὁ γενναῖος Ἐδουάρδος δὲν μοὶ ἐσυγχώρει νὰ ἐλπίσω τύχην εὐτυχεστέραν... Ἀναγεννῶ-

μαι λοιπὸν τελευσαῖον! ἡ τύχη ἥτις ἤρχισεν ὁπωσοῦν νὰ μὲ εὐνοῇ, δύναται νὰ μοὶ ἀποδώσῃ καὶ τὰ κτήματά μου... Ἄ! ἐὰν τότε τὸ εἴδωλον τῆς καρδίας μου εἰσακούσῃ τὴν παράκλησίν μου, καὶ δεχθῇ τὴν ἀληθεστάτην καὶ τρυφερωτάτην λατρείαν μου, πόσον εὐτυχὴς ἤθελεν εἶσθαι τότε ὁ Ἀλφρέδος...! Λάλησον, ἀγαπητὴ Ἐθελβίνα ἀξίωσον νὰ μοὶ ἀποκριθῇς... Δύναμαι ἆρά γε νὰ ἐλπίσω ὅτι θέλεις ἔχει ποτὲ κατὰ νοῦν τὸν σύντροφον τῆς νεότητός σου.... Ὅταν δὲ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σοῦ, θέλει φύγει ποτὲ ἀπὸ τὸ στῆθος σου εἷς στεναγμὸς διὰ τὴν ἀπουσίαν του, καὶ εὐχή τις ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς του... Ἡ καρδία αὕτη, εἰς τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἀνεκάλυψα μὲ θάρρος τὰ τρυφερὰ μυστικά μου, θέλει συγκατανεύσει ἆρά γε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἱππότην Μοντφερβὶλ ὅ,τι ἔδιδεν εἰς τὸν νέον Ἀλφρέδον, ὅτε οὐδεὶς δεσμὸς ἐδέσμευε τὰ αἰσθήματά της;»

Ἡ Ἐθελβίνα ἔμεινεν ὀλίγην ὥραν ἄφωνος καὶ ἀμηχανοῦσα μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἰς τὴν γῆν ὅλοι οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου της ἐνεψυχώθησαν ἀπὸ ζωηρόν τι ἐρύθημα, καὶ ἡ ἀμηχανία ἐκείνη ηὔξησε τὸ κάλλος της. Ἀπεκρίθη ἔπειτα μὲ εὐγενῆ καὶ εἰλικρινῆ ἁπλότητα·

«Ἡ ἀπουσία τοῦ συμπαίκτου μου θέλει μοὶ προξενεῖ συχνοὺς στεναγμούς... Αἱ διὰ τὴν ἐπιστροφήν του εὐχαί μου θέλουν εἶσθαι τοσοῦτον ἔνθερμοι, ὅσον εἶναι νόμιμος ἡ πρὸς αὐτὸν κλίσις μου... Καὶ ὅλων τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους θέλει δοκιμάσει, θέλω μετέχει διὰ τῆς ἀνησυχίας μου· ἀλλ' ὁ ἱππότης Ἀλφρέδος, κατα-

σταθεὶς πάλιν κύριος τῶν ὑπαρχόντων του, καὶ στεφανωμένος μὲ τιμὰς, δὲν θέλει μοὶ εἶσθαι ἀγαπητότερος παρὰ τὸν θετὸν υἱὸν τοῦ δυστυχοῦς πατρός μου.»

Ὁ Ἀλφρέδος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἐθελβίνας, ἐκστατικὸς ὑπὸ χαρᾶς, χωρὶς ἐκείνη νὰ δύναται νὰ τὸν ἐγείρῃ. Ῥίψασα δὲ τὰ βλέμματά της περὶ τὸν πύργον, παρετήρησε ξένους τινὰς οἱ ὁποῖοι ἐπλησίασαν εἰς τὰ τείχη καὶ τοὺς περιεργάζοντο προσεκτικῶς, κ' ἐφοβήθη νὰ μὴ παρατηρήσουν τὴν θέσιν τοῦ Ἀλφρέδου· ὅθεν ἠγέρθη ἐκεῖνος παρευθὺς, καὶ ἤρχισαν νὰ περιπατῶσιν εἰς τὸν πύργον. Ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς ἱππεῖς ἐκείνους τοὺς ἐξέπληξε μὲ τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημά του, καὶ τοῖς ἐφάνη ὅτι ἀνεγνώρισαν τὸν Λόρδον Σαιντιβέρ· ἀλλὰ δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ βεβαιωθοῦν ἂν αἱ ὑποψίαι των ἦσαν βάσιμοι, διότι οἱ ἱππεῖς ἐκεῖνοι ἀπεμακρύνθησαν εὐθὺς, καὶ μετ' ὀλίγον ἔγιναν ἀφανεῖς. Ἐσκέφθησαν τότε περὶ ἐκείνου τοῦ φαινομένου, ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐννοήσωσι διὰ τίνα αἰτίαν ὁ Λεοπόλδος ἦλθε τόσον πλησίον τοῦ Ἀβούρν, καὶ τόσον μακρὰν ἀπὸ τὸ φρούριόν του. Ἐνασχολούμενοι ἔπειτα εἰς σπουδαιοτέρους στοχασμοὺς, ἤρχισαν πάλιν τὴν πρώτην των ὁμιλίαν.

«Δύναμαι λοιπὸν νὰ ἐλπίσω, εἶπεν ὁ Ἀλφρέδος, ὅτι μετὰ μακρὰν καὶ ἐπίπονον ἀπουσίαν θέλω σὲ εὕρει πάντοτε σταθεράν; Δύναμαι νὰ ἐλπίσω ὅτι ἡ καρδία αὕτη, διὰ τὴν ὁποίαν ἀπειράκις θέλω κινδυνεύσει, θέλει μοὶ εἶσθαι πάντοτε πιστή...; Δὲν θέλει ἄρά γε μοῦ ἁρπάσει κἀνεὶς εὐτυχέστερός μου θνητὸς τὸ πολύτιμον τοῦτο δῶρον, εἰς τὴν μακρὰν ταύτην ἀπουσίαν μου'...; Ἄ! ὁμίλησον, ἀγαπητὴ Ἐθελβίνα·

δός μοι ὑπόσχεσιν ὅτι δὲν ζῆς δι' ἄλλον εἰμὴ δι' ἐμέ.»

« Ἀλφρέδε, τὸν διέκοψεν ἡ Ἐθελβίνα, μὲ ἀδικεῖς ὑποπτεύων τοιαύτην φρικτὴν ἀπιστίαν περὶ ἐμοῦ. . . . Πολὺ ὀλίγον γνωρίζεις τὴν Ἐθελβίναν, ἐὰν σώζῃς εἰς τὴν ψυχήν σου τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἀγάπης της. . .! Ὑγίαινε, πέταξον εἰς τὸ πεδίον τῆς δόξης· ἡ τιμὴ σὲ προσκαλεῖ, καὶ πρέπει ν' ἀκούσῃς τὴν φωνήν της· ἀλλὰ μὴ κινδυνεύῃς ἀνωφελῶς· φρόντιζε περὶ τῆς ζωῆς σου, καὶ εἰς τῆς μάχης τὰς ὁρμὰς, ἐνθυμοῦ ὅτι ἡ εὐτυχία τῆς Ἐθελβίνας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὕπαρξίν σου.»

Ἐνῷ ἐπρόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, ἔῤῥεον δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της. Ἡ δὲ ἀπαλὴ αὐστηρότης τῶν ἐπιπλήξεών της, καὶ ἡ βεβαιότης τοῦ ὅτι θέλει ἀγαπᾷ ὅσον ἀγαπᾶται, ἐνθουσίασαν τὸν Ἀλφρέδον ὅστις τὴν ἐνηγκαλίσθη μὲ ὅλην τὴν ζέσιν ἔρωτος ἐπίσης καθαροῦ καὶ ἐνθέρμου. Ἔμειναν δὲ ὀλίγον ἐνηγκαλισμένοι, κλαίοντες διὰ τὸ καθῆκον τὸ ὁποῖον τοὺς ἠνάγκαζε νὰ ἀποχωρισθῶσιν. Ἡ Ἐθελβίνα ἥτις κατ' ἀρχὰς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν ζωηρότητα τοῦ Ἀλφρέδου, ἠσθάνθη μετ' ὀλίγον ὅτι εὑρίσκετο εἰς θέσιν ἀνοίκειον.

« Ἡ μήτηρ μου, εἶπε δὲν ἠξεύρει ὅτι ἠναμώθημεν ἐδῶ, καὶ φοβοῦμαι μήπως ἔσφαλλα, ἐπειδὴ σοὶ ἀνεκάλυψα μὲ πολλὴν ἐλευθερίαν τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας μου . . . Δὲν δύναμαι, οὔτε θέλω νὰ μετανοήσω διὰ τοῦτο. . . Ἀλλὰ πρέπει ν' ἀναχωρήσωμεν ἀπ' ἐδῶ, Ἀλφρέδε, ἂς μὴν ἐκτείνωμεν τὴν συνομιλίαν, ἐπειδὴ τοῦτο θέλει αὐξήσει τὸν πόνον τοῦ ἀποχωρισμοῦ μας.

Ὑγίαινε λοιπόν· ὕπαγε, σὲ ὁρκίζω· οἱ ὑπηρέται περιέρχονται ἤδη εἰς τὸ φρούριον, καὶ δύνανται νὰ μᾶς παρατηρήσουν. Εἶναι καιρὸς νὰ ὑπάγω νὰ εὕρω τὴν μητέρα μου . . . Ὑγίαινε καὶ αὖθις».

Ἤρχισεν ἔπειτα νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν Ἀλφρέδον· ἀλλ' ἐκεῖνος μὴ δυνάμενος ν' ἀποφασίσῃ νὰ τὴν ὑπακούσῃ, τὴν ἐκράτησε, καὶ τὴν παρεκάλει νὰ τῷ δώσῃ ἐνέχειρον τῆς ἀγάπης της.

«Τοῦτο θέλει εἶσθαι ἡ μόνη μου παρηγορία εἰς τὴν ἀπουσίαν μου· Ἐθελβίνα, μὴν ἀποβάλλῃς τὴν παράκλησίν μου·»

Τῷ ἔδοσε λοιπὸν τὴν εἰκόνα της τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει διὰ τὸν Γοδφρέδον, ὁ δὲ Ἀλφρέδος τὴν ἐδέχθη ἐκστατικὸς ὑπὸ χαρᾶς.

«Ἀξιέραστος εἰκών, εἶπε, σὺ θέλεις εἶσθαι ἡ αἰγὶς τῆς καρδίας μου, καὶ σὺ θέλεις μὲ διαφυλάξει ἀπ' ὅλα τὰ δεινά.»

Ἡ Ἐθελβίνα τὸν ἐβίασε περισσότερον νὰ ἀναχωρήσῃ· καὶ ὁ μὲν Ἀλφρέδος βλέπων τοὺς ἵππους τοῦ βασιλέως ἑτοίμους ἤδη εἰς τὴν αὐλὴν, ἐκύτταξε πολλὴν ὥραν τὴν νέαν βαρόνησαν καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν κλίμακα· ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἀφοῦ ἐπανέλαβε τὸ πρῶτον ὕφος της καὶ ἔπαυσε τὰ δάκρυά της, κατέβη ἀπὸ τὸν πύργον.

Ἐμβῆκεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου εὗρε τὸν Ἐδουάρδον καὶ τὴν Οὐρσουλίναν. Ὁ Βασιλεὺς τῇ εἶπε νὰ ἐνθυμῆται ὅτι εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν του, καὶ ἐπρόσθεσεν (ἀλλὰ μὲ φωνὴν ταπεινοτέραν)·

«Γράψον μοι κατ' εὐθεῖαν, ἐὰν σοὶ συμβῇ κἀμμία ἀνέλπιστος δυστυχία.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐννόησε κάλλιστα, τί ἐσήμαινεν ὁ λόγος ἐκεῖνος τοῦ βασιλέως, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τῷ ἀποκριθῇ ἄλλως, εἰμὴ μὲ βλέμμα εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ἐζωγραφημένη ἡ εὐγνωμοσύνη της. Ὁ Ἐδουάρδος ἀπεχαιρέτησε τὴν λυπημένην χήραν, καὶ ἀνεχώρησεν.

Ὁ Ἀλφρέδος ὡμολόγησεν εἰς τὴν κόμησαν πόσον ἡ καρδία του ἦτον εὐγνώμων δι' ὅλας τὰς εὐεργεσίας της, καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι πάντοτε θέλουν μένει εἰς τὴν καρδίαν του ἐγκεχαραγμέναι. Τὴν ἀπεχαιρέτησε δὲ, συλλογιζόμενος μὲ λύπην ὅτι ἴσως πλέον δὲν θὰ τὴν ἐπανίδῃ, καὶ ζητήσας ἔλαβε, τὴν εὐχήν της. Στραφεὶς ἔπειτα πρὸς τὴν Ἐθελβίναν, τῇ εἶπε· «*Μὴ λησμονήσῃς*» καὶ πηδήσας εἰς τόν ἵππον του ὑπῆγε νὰ ἑνωθῇ μετὰ τοῦ βασιλέως ὅστις εἶχεν ἤδη προχωρήσει εἰς τὴν πεδιάδα.

Μὲ μυστικήν τινα θλῖψιν τὸν εἶδεν ἀναχωροῦντα ἡ Ἐθελβίνα καὶ ἀποσυρθεῖσα κατὰ μέρος, παρεδόθη εἰς τὴν μελαγχολίαν της. Ἡ μήτηρ της κατήντησε πάλιν εἰς τὴν προτέραν ἀδυναμίαν καὶ ἀθυμίαν τὴν ὁποίαν ἡ διατριβὴ τοῦ βασιλέως εἶχεν ἴσως διακόψει ὀλίγον, καὶ τὴν ὁποίαν εἶχεν αὐξήσει περισσότερον εἰς τὴν μοναξίαν ἡ αἰφνήδιος συγκίνησις τῆς ψυχῆς της· τὴν ἐλύπησε δὲ καὶ ἡ ἀναχώρησις τοῦ Ἀλφρέδου, διότι τὸν ἠγάπα μ' ὅλην τὴν μητρικὴν φιλοστοργίαν. Πέντε ἤδη ἔτη παρῆλθον, μετὰ τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο συμβεβηκὸς τὸ ὁποῖον εἶχε βλάψει τὸ πνεῦμα της καὶ καταθραύσει τὴν καρδίαν της· παρῆλθε καὶ ἓν ἔτος ἀκόμη, καὶ τὰ ἐν τῷ φρουρίῳ εὑρίσκοντο εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν. Ἡ ἀδυναμία τῆς Οὐρσουλίνης συνηύξανε μὲ τὴν λύπην της, ἡ δὲ νέα Ἐθελβίνα, ἔχουσα ἐντετυπωμένον εἰς τὴν

μνήμην της τὸν Ἀλφρέδον, παρεδίδετο εἰς τὴν θλῖψιν της, ὁσάκις δὲν τὴν ἀπησχόλουν αἱ περὶ τῆς μητρὸς φροντίδες της.

Μίαν ἑσπέραν διεκόπη ἡ θλιβερὰ ἐκείνη ἡσυχία ἐκ τῆς ἀφίξεως ταχυδρόμου, ὅστις ἔφερεν ἐπιστολὴν εἰς τὴν κόμησσαν ἐκ μέρους τοῦ Λόρδου Σαιντιβέρ. Ἡ Οὐρσουλίνα τὴν ἤνοιξε μετὰ σπουδῆς καὶ εἶδε μὲ ἀγανάκτησίν της, ὅτι ὁ Λεοπόλδος ἐζήτει δεσποτικῶς τὴν Ἐθελβίναν, καὶ ἐτελείονε τὴν ἐπιστολήν του μὲ τοὺς ἑξῆς λόγους· «ὅτι, ἐπειδὴ ἦτον ὁ μόνος ἄρρην κληρονόμος »τοῦ κόμητος ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὰς »ἀπαιτήσεις του, νὰ κηρύξῃ τὰ δικαιώματά του, καὶ »νὰ λάβῃ εἰς κατοχήν του τὴν νέαν του κληρονομίαν». Εἰς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἦτον ὑπογεγραμμένος.

ΔΕΟΠΟΛΔΟΣ

Κόμης Φιτσβούρν.

Ἡ ἀναίσχυντος αὕτη ἀπόδειξις τῶν χαμερπῶν φρονημάτων τοῦ Λεοπόλδου ἔκαμε τὴν ἀδύνατον Οὐρσουλίνην νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν χαύνωσίν της καὶ μὲ καταφρόνησιν ἀγανακτούσης ψυχῆς ἀποκριθεῖσα ἐντόνως ἐναντίον εἰς τὰς δύο ἀπαιτήσεις του τῷ ἀπηγόρευσε νὰ τολμᾷ νὰ ἐποφθαλμιᾷ οὔτε ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων οὔτε νὰ ἐλπίζῃ τὴν δεξιὰν τῆς Ἐθελβίνας. Τὸν ἐδηλοποίει δὲ ὅτι ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνέδειξε κυρίαν τῶν ὑπαρχόντων τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ πάππου της, καὶ ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἀνόητος, ἐὰν γελοιωδῶς ἀπήτει τὴν εὐτυχίαν ταύτην, ἐνόσῳ ζῇ ἡ Ἐθελβίνα· περὶ τούτου δὲ τῷ ἔφερε τὴν μαρτυρίαν τοῦ βασιλέως, καὶ τῷ ἔστειλλεν ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ὁ Ἐδουάρδος ἐπε-

κύρωσεν εἰς τὴν Ἐθελβίναν τὴν κατοχὴν τῶν ὑπαρχόντων καὶ τῶν τίτλων τοῦ πατρός της. Ἐπρόσθεσε δὲ ἡ Οὐρσουλίνα καὶ τοῦτο, ὅτι, καί τοι ἀδύνατος καὶ πλησιάζουσα εἰς τὸν τάφον, θέλει ὅμως ὑπερασπίσει τὰ δίκαια τῆς θυγατρός της μὲ ὅλην τὴν ἰσχὺν τῆς δικαιοσύνης.

Μολις ἔστειλεν ἡ Οὐρσουλίνα τὴν ἀπόκρισιν ταύτην, καὶ ἔκραξε παρευθὺς τὸν πιστὸν Ῥυπέρτον, πρὸς ὃν ἐφανέρωσε τὴν νέαν αἰτίαν τῆς ἀνησυχίας της.

«Πόσον μέλλει νὰ κινδυνεύσῃ ἡ θυγάτηρ μου, Ῥυπέρτε! Πῶς δυνάμεθα ἄρά γε νὰ τὴν διαφυλάξωμεν ἀπὸ τοὺς αὐθάδεις σκοποὺς τοῦ Λεοπόλδου; Εἶμαι βεβαία ὅτι αὐτὸς θέλει εἶσθαι ὁ αἰώνιος ἐχθρός της, καὶ ἡ ὑπεράσπισις τοῦ βασιλέως θέλει καταστῇ πολὺ ἀνίκανος νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπὸ τὰς τολμηρὰς ἐπιχειρήσεις ἀνθρώπου ὅστις ποτὲ δὲν ἐγνώρισε χαλινόν.... Ἀλλ' ὅμως, Ῥυπέρτε, εἰς σὲ ἀφιερόνω τὰς ἐλπίδας μου· ἡ πίστις σου μοὶ εἶναι ἀσφαλὲς ἐχέγγυον τοῦ ζήλου, τὸν ὁποῖον θέλεις ἔχει εἰς τὸ νὰ μᾶς ὑπερασπίσῃς... Σκέφθητι λοιπὸν ποῖα μέτρα πρέπει νὰ λάβῃς... Δὸς εἴδησιν εἰς τοὺς χωρικούς μας... εἰπὲ τοις ὅτι ἐπαπειλεῖται ἡ ἀσφάλειά μου... Ἑτοίμασέ τους, παράκινησέ τους εἰς τὸ νὰ ἀπωθήσουν τὴν βίαν μὲ τὴν δύναμίν των.... Ὕπαγε πιστὲ, Ῥυπέρτε, εἰς σὲ ἐμπιστεύομαι τὴν φύλαξιν τῆς θυγατρός μου».

Ὁ Γέρων οὗτος φύλαξ ἐχαιρέτησε μὲ σέβας τὴν κυρίαν του, καὶ τὴν εὐχαρίστησε διὰ τὴν ὁποίαν τῷ ἐδιδε πίστην. Τὴν ἐβεβαίωσε δὲ καὶ διὰ τὴν πίστιν, εὐπείθειαν, καὶ παντελῆ ὑποταγὴν τῶν χωρικῶν της, καὶ

ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἔκαμεν ὅλας τὰς πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ φρουρίου ἀναγκαίας προπαρασκευάς. Αἱ θύραι καὶ τὰ δύφρακτα ὠχυρώθησαν καὶ περιεχαρακώθησαν· ὁ τετράγωνος πύργος ἡτοιμάσθη πρὸς ἄμυναν· ὅλα τὰ ἐφθαρμένα μερη ἐπεσκευασθησαν, καὶ εἰς τὰ περιτειχίσματα διωρίσθησαν φρουροί.

Ἡ Ἐθελβίνα παρετήρει μὲ ἔκπληξιν τὴν ταχεῖαν ταύτην μεταβολὴν, καὶ ὁ θαυμασμός της ηὔξησεν ἔτι περισσότερον ὅτε τὴν ἐπαύριον θέλουσα νὰ κάμῃ τὸν περίπατον εἰς τὸ δάσος, εἶδεν ὅτι τὰ δύφρακτα ἦσαν κεκλεισμένα καὶ ἐφυλάττοντο προσεκτικῶς· καὶ ἐννόησεν ὅτι τὴν συνώδευεν ὁ Ῥυπέρτος καί τινες φύλακες, ἀκολουθοῦντες αὐτὸν ὀλίγον τι μακρόθεν. Δὲν εἶχε δὲ οὐδεμίαν εἴδησιν περὶ τῶν νέων ἀπαιτήσεων τοῦ Λεοπόλδου, ἐπειδὴ ἡ κόμησσα εἶχε διατάξει νὰ μὴ τῇ φανερώσωσιν οὐδὲν Καὶ ὅτε ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς προφυλάξεως ἐκείνης, ὁ Ῥυπέρτος τῇ ἀπεκρίθη ὅτι, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ ἐκραγῇ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Σκωτίας, οἱ Σκῶτοι ἠδύναντο αἴφνης νὰ λεηλατήσουν τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀγγλίας· καὶ ἐπειδὴ τὸ φρούριον Ἀβοὺρν ἔκειτο παρὰ τὴν θάλασσαν, ἦτο φρόνιμον ἔργον νὰ προφυλάττεται ὑπ' αὐτῶν. Ἡ ἀπόκρησις αὕτη εὐχαρίστησε τὴν Ἐθελβίναν, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐπροτίμα τὴν μοναξίαν, ἠναγκάσθη νὰ ὑποφέρῃ τὴν προφύλαξιν ταύτην.

Μετὰ τρεῖς ἑβδομάδας ἔφθασεν ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Λόρδον Σαιντιβέρ· ἡ δὲ κόμησσα ἐθαύμασε διὰ τὴν ἀποκριτικὴν ἐπιστολήν του ἥτις διελάμβανεν, ὅτι ὁ Λεοπόλδος κλίνει κατὰ πάντα εἰς τὴν θέλησιν τῆς

Οὐρσουλίνης καὶ παραιτεῖται διόλου ἀπὸ τὴν Ἐθελβίναν καὶ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά της· ἐξέφραζε δὲ καὶ δυσαρέσκειάν τινα διὰ τὴν ὁποίαν ὑστερεῖτο εὐτυχίαν, καὶ ἐπρόσθετεν ὅτι μέλλει ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Γαλλίαν πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ νικητοῦ Ἐδουάρδου.

Ἐσημβουλεύθη πάλιν ἡ κόμησσα μὲ τὸν Ῥυπέρτον, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ φυλάττεται τὸ φρούριον μὲ τὴν αὐτὴν προσοχὴν εἰς διάστημα ἑνὸς ἢ δύο μηνῶν, διὰ νὰ μὴ καταλιχθῶσιν ἀπὸ αἰφνήδιόν τινα ἐπιχείρησιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ τοὺς φοβήσῃ ὁ χαρακτὴρ τοῦ Λεοπόλδου. Ὁ καιρὸς οὗτος ἐτελείωσεν, ὅλοι οἱ φόβοι ἐπαυσαν, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ φρουρίου ἐπανέλαβον τὸ πρῶτον αὐτῶν θάῤῥος.

Ἡ Ἐθελβίνα τότε εἰσήρχετο εἰς τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας της. καὶ ἀνεπτύσσοντο ἤδη ὅλα της τὰ θέλγητρα τὰ ὁποῖα ὑπέσχετο ἡ παιδική της ἡλικία. Τὸ ἀνάστημά της ἦτο κομψὸν, τὸ ἦθος της εὐγενὲς καὶ ἀπροσποίητον, καὶ εἶχε μὲν ὅλους τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πατρός της, ἀλλ ἡνωμένους μὲ τῆς μητρός της τας χάριτας· ἄμεπτός τις χάρις ἐβασίλευεν εἰς ὅλον της τὸ πρόσωπον. ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ τὴν ἀγαπήσῃ τις ἅμα τὴν ἔβλεπε. Οἱ μεγάλοι καὶ μέλανοι ὀφθαλμοί της ζωηροὶ καὶ λάμποντες ἦσαν πλήρεις γλυκείας ἐκφράσεως· περὶ τὸ στόμα της ἐπεκάθητο ἀξιέραστον μειδίαμα, δι' οὗ ἐφαίνοντο οἱ λευκότεροι ἐλεφαντίνου ὀστοῦ ὀδόντες της· ἡ δὲ μέλαινα κόμη της, ἐκ φύσεως βοστρυχώδης, ἐκρατεῖτο ὑπὸ μαργαριτῶν ὁρμαθόν.

Τα αἰσθήματά της ἦσαν ἐζωγραφημένα ἐπὶ τοῦ προσώπου της· σοβαρὰ δέ τις ἁπλότης ἔδιδεν εἰς τὸν χα-

ρακτῆρα της ἤμερον μελαγχολίαν, καὶ ἡ εὐγενὴς ὑπερηφάνειά της ἐνέπνεε σέβας καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους τὰ θέλγητρά της ἐμέθυον ἀπὸ θερμότατον ἔρωτα. Ἀλλ' ἡ ψυχή της ἦτον ὡραιοτέρα τῆς ὄψεός της, διότι ἠγάπα τὴν ἀρετὴν, καὶ ἠσθάνετο ὅλην αὐτῆς τὴν δύναμιν.

Ποτὲ δὲν ἤκουσε μὲ ἀδιαφορίαν ὁσάκις τῇ διηγοῦντο περὶ δυστυχῶν ἀνθρώπων. — Καὶ ἂν ποτὲ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπαλλάξῃ τινα δυστυχῆ ἀπὸ τὴν ἀδιαίκν τῆς τύχης, δὲν τὸν ἄφινε ν' ἀναχωρήσῃ, πρὶν ἐπιθέσῃ ἐπὶ τῶν πληγῶν του τὸ βάλσαμον τῆς πλέον καταπραϋντικῆς παρηγορίας.

Ἀνωτέρα δὲ εἰς τὸ φύλλον της διὰ τὴν ἔκτασιν καὶ ἰσχὺν τοῦ πνεύματός της, ἐφαίνετο ὅτι ἐγεννήθη πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλων πραγμάτων· ἀλλ' ἐγεννήθη διὰ νὰ δοκιμάσῃ μεγάλας δυστυχίας. Καὶ προικισμένη μὲ κρίσιν ὀρθοτάτην, ἤξευρεν, εἰς περιστάσεις δυσκόλους, νὰ ἐκλέξῃ τὸ ὀρθότερον. Ποτὲ δὲν ἐφάνη ὑπερήφανος εἰς τὴν εὐτυχίαν της, καὶ θέλομεν τὴν ἰδεῖ ὡπλισμένην μὲ εὐγενῆ γενναιότητα διὰ νὰ ὑποφέρῃ τὴν δυστυχίαν της.

Ἡ Ἐθελβίνα δὲν εἶχεν οὐδεμίαν φίλην, ἀλλὰ μόνη της παρηγόρει καὶ ἑαυτὴν καὶ τὴν μητέρα της. Καὶ τῆς μὲν κομήσσης αἱ δυστυχίαι ἀντὶ νὰ καταπραϋνθῶσιν, ηὔξανον· ἡ δὲ Ἐθελβίνα πολὺ εὐαίσθητος οὖσα, καὶ ἔχουσα τὴν φαντασίαν σύμφωνον μὲ τὴν καρδίαν της, ἐγίνετο ὀξυδερκὴς εἰς τὴν κατάστασιν τῆς κομήσσης. Τὸ μέλλον παρουσιάζετο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ ἠσθάνετο ὅτι ἡ ὑγεία τῆς μητρός της, βλαπτομένη ὑπὸ τῆς λύπης, καθίστατο καθημέραν ἐπικινδυνωδεστέρα

Ἔκρυπτε δὲ τὴν λύπην της, καὶ τὰ δάκρυά της, καὶ διὰ νὰ μὴ φανῇ κλαίουσα, ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ δωμάτιον τῆς μητρός της.

Ὁ Ἀλφρέδος ἦτο τὸ ἀγαπητὸν καὶ θλιβερὸν ἀντικείμενον τῆς μνήμης της, καὶ δυσηρεστεῖτο διότι δὲν τὸν εἶχε πλησίον της διὰ νὰ τῷ ἐμπιστεύεται τὰ μυστικά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

« Δὲν θέλω τὸν ἐπανιδεῖ ποτέ! ἔλεγε μίαν ἡμέραν ἡ Ἐθελβίνα περιπατοῦσα εἰς τὸ δάσος· τρέμω μὴ τὸν εὕρῃ ἡ αὐτὴ τύχη τοῦ δυστυχοῦς πατρός μου. Τὸ αἱματωμένον σῶμα του θέλει μείνει τότε διὰ παντὸς τεθαμμένον εἰς ξένην γῆν... Ἡ μήτηρ μου πλησιάζει εἰς τὸν τάφον, ὅπου μόνον δύναται νὰ εὕρῃ τὴν ὁποίαν ἐστερήθη εὐτυχίαν... Μέλλει ν' ἀφήσῃ τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ ἐγὼ χωρὶς ὁδηγὸν, χωρὶς προστασίαν... Ἄ! ἐὰν αἱ προαισθήσεις μου δὲν ἦναι ἀπατηλαὶ, εἴθε νὰ τὴν ἀκολουθήσω εἰς τὸν τάφον, καὶ ν' ἀφήσω τὴν γῆν ἐπὶ τῆς ὁποίας οὔτ' ἄσυλον οὔτε παρηγορίαν δύναμαι νὰ εὕρω! »

Αἱ σκέψεις αὗται τὴν ἔκαμαν νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἦτον ἀργὰ, καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ φρουρίου ὑπὲρ τὸ σύνηθες. Ἐνῷ δὲ παρήρχετο ἔμπροσθεν ἀγριοβαλανιδίας, παρετήρησε στίχους τινὰς κεχαραγμένους εἰς τὸν φλοιόν της· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τοὺς παρέτρεξεν ἀπα-

ρατηρήτως, ἀλλ' ἰδοῦσα ἐκεῖ τὸ ὄνομά της, τοὺς ἀνέγνωσε μὲ προσοχὴν, καὶ ἐννόησεν ὅτι διελάμβανον τρυφερόν τι παράπονον ἔρωτος δυστυχοῦς. Ἐσυμπέρανε δὲ ἐκ τῆς μεταβολῆς τῶν γραμμάτων, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἦσαν ἐγκεχαραγμένοι, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλφρέδου τὸ ὁποῖον ἀνεκάλυψε, δὲν τὴν ἄφινε ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι τοὺς ἐνεχάραξεν ἐκεῖνος. Ἡ Ἐθελβίνα ἀνέγνωσε ἐπαναλληλημένως τοὺς στίχους ὥστε τοὺς ἐνετύπωσεν εἰς τὴν μνήμην της, ἡ ἐνασχόλησις δ' αὕτη ἔφερεν ἡσυχίαν τινα εἰς τὴν ψυχήν της, ἐπειδὴ εἶδε μὲ χαρὰν, ὅτι τοῦτο ἦτον ἐναργὴς ἀπόδειξις τοῦ ἔρωτος τοῦ Ἀλφρέδου.

Ἡ νὺξ ἤρχισε νὰ γίνεται σκοτεινὴ, ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἐπέστρεφεν ἀργὰ εἰς τὸ φρούριον. Ἀλλα μόλις ἐπροχώρησεν ὀλίγα βήματα, καὶ τῇ ἐφάνη ὅτι διέκρινεν ἄνθρωπόν τινα ὅστις κατέβη ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ, καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὸ δάσος. Κατεπλήχθη ὀλίγον, καὶ ἐπετάχυνε τὰ βήματά της· ἀλλ' ὅτε ἔμελλε νὰ στραφῇ ἀπὸ μίαν γωνίαν τοῦ δάσους, εἶδε μ' ἔκπληξιν ἔμπροσθέν της τὸν Λεοπόλδον.

Ἐὰν ἤθελεν ἐνσκήψει ἔμπροσθέν της κεραυνὸς, δὲν ἤθελεν ἐκπληχθῇ τόσον, ὅσον ἐτρόμαξε διὰ τὸ αἰφνήδιον τοῦτο φαινόμενον. Τότε ἠσθάνθη, ὅτι ἔπραξεν ἀνοήτως ἀπομακρυνθεῖσα ἀπο τὸ φρούριον τόσον ἀργὰ, καὶ μόνη. Ἀσθενὲς λυκαυγὲς διεδέχθη τὴν λάμψιν τῆς ἡμέρας καὶ πολλὰ μέλανα νέφη ἐσωρεύθησαν εἰς τὸν οὐρανὸν, προμηνύοντα ἀνεμοταραχήν. δὲν ἦτον ὅμως τόσον σκότος ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ διακρίνῃ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ Λόρδου Σαιντιβὲρ, τὸν ὁποῖον, καὶ μόλον ὅτι δὲν εἶχεν ἰδεῖ πρὸ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἐτῶν, τὸν ἀνεγνώ-

ρισεν ἀπὸ τὸ παράδοξον ἀνάστημά του καὶ ἀπὸ τὸ ἄγριόν του βλέμμα. Τὸ πρόσωπόν του ἔχασε τὸ χρῶμα του καὶ ἐγεινεν ὠχρὸν, ἡ δὲ ξηρότης του ηὔξανε πλειότερον τὴν βάρβαρον ὑπερηφάνειαν τῆς φυσιογνωμίας του.

Ἡ Ἐθελβίνα ἀνακαλέσασα τότε ὅλην τὴν ἀγχίνοιάν της, τὸν ἐχαιρέτησε μὲ χάριν, καὶ ἤθελε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον της· ἀλλ' ὁ Λεοπόλδος λαβὼν ὁρμητικῶς ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας της τὴν ἐβίασε νὰ σταθῇ μὲ τόνον προσταγῆς μᾶλλον ἢ παρακλήσεως. Ὁ φόβος της ηὔξησε, καὶ ὑπήκουσε τρέμουσα.

«Λόρδε Σαιντιβὲρ, τοῦ εἶπεν μὴ στεκόμεθα ἐνταῦθα. Ἀκούῃς πῶς βροντᾷ μακρόθεν; ἡ βροχὴ πλεσιάζει μὲ ἀνεμοταραχήν, ... Ἡ μήτηρ μου θέλει καταπληχθεῖ ἠξεύρουσα ὅτι εἶμαι τόσον ἀργὰ εἰς τὸ δάσος..... Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν, λόρδε, συνόδευσόν με ἕως εἰς τὸ φρούριον.»

Λέγουσα τοὺς λόγους τούτους, ἐπροσπάθει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Λεοπόλδου, ἀλλ' οὗτος τὴν ἐκράτει μὲ περισσοτέραν βίαν, καὶ τῇ εἶπεν,

« Ὄχι, περίμηνον, κυρία μου.... Δὲν θέλεις ὑπάγει μακρύτερον..... τὰ πυκνὰ φύλλα τῆς βαλανιδίας ταύτης θέλουν μᾶς χρησιμεύσει ὡς καταφύγιον. Ἐνταῦθα πρέπει ν' ἀκούσῃς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας τοῦ Σαιντιβὲρ, καὶ νὰ δεχθῇς τὰς προτάσεις ἀνθρώπου ὅστις ἔχει ἀπόφασιν νὰ τολμήσῃ τὸ πᾶν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του. Ἤξευρε λοιπὸν, Ἐθελβίνα, ὅτι ὁ Λεοπόλδος σὲ λατρεύει· περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλλεις πλέον ἀφ' ἧς ἡμέρας σὲ ἡντάμωσα εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἔκτοτε ἐπεθύμησα νὰ σὲ ἀπολαύσω, καὶ τὸ εἶπον εἰς τὸν ὑπε-

ρήφανον Γοδφρέδον.... Ἐκεῖνος ἀπέρριψε τὴν πρότασίν μου μὲ καταφρόνησιν..... ὡρκίσθην νὰ τὸν ἐκδικηθῶ διὰτὴν ὕβριν ταύτην..... Ἡ ποθητὴ εὐκαιρία τοῦ νὰ εὐχαριστήσω τὰς ἐπιθυμίας μου ἔφθασε τέλος, καὶ ἀπεφάσισα νὰ ὠφεληθῶ ἐκ ταύτης. Ἓν μόνον μέσον ἔχεις νὰ σωθῇς· ἐνθυμήθητι, κυρία μου, ὅτι ἀπὸ τὴν ἀπόκρησίν σου ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία ἢ ἡ δυστυχία σου. Ἐὰν ἀποφασίσῃς νὰ γίνῃς σύζυγός μου σὲ περιμένει ἡ εὐτυχία..... Ἀλλ' ἐὰν λησμονοῦσα τοὺς περικυκλοῦντας σε κινδύνους, τολμήσῃς νὰ μὲ καταφρονήσῃς, ἔχω βασάνους τῶν ὁποίων μόνη ἡ ἀπειλὴ ἤθελε σὲ κάμει νὰ τρέμῃς. Διὰ ἡ ὑπερήφανος ψυχὴ τοῦ Λεοπόλδου ἐταπεινώθη τοσοῦτον, ὥστε νὰ σὲ παρακαλέσῃ, καὶ δὲν ἔχει πλέον ἀπόφασιν νὰ μείνῃ οὕτω ταπεινὴ πολὺν καιρόν Σοῦ ζητεῖ ὅ,τι παρευθὺς δύναται ν' ἀπολαύσῃ μὲ βίαν. .... ἀλλὰ προτιμᾷ νὰ γίνῃ τοῦτο μὲ τὴν θέλησιν τῆς Ἐθελβίνας παρὰ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς παρούσης καταστάσεώς..... Ὁμίλησον λοιπὸν, ἀλλὰ συλλογίσθητι τί μέλλῃς νὰ μοὶ ἀποκριθῇς, καὶ μὴ λησμονήσῃς ὅτι ὁ Σαιντιβὲρ βαρύνεται νὰ παρακαλῇ, καὶ δὲν θέλει ὑποφέρει πλέον νὰ καταφρονῆται».

Ἡ Ἐθελβίνα ἔφριξεν εἰς ταύτην τὴν πρότασιν· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχεν οὐδὲν ἄλλο μέσον νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν ἐκείνην, ἔμελλε νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν τρομερὰν θέλησιν τοῦ Λεοπόλδου. Ἐσυμπέρανεν ὅμως ὅτι σκοπὸν ἄλλον δὲν εἶχεν οὗτος εἰμὴ νὰ τὴν φοβήσῃ, καὶ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς τρομερᾶς ἐκείνης στιγμῆς, ὥστε νὰ τὴν παρακινήσῃ νὰ τῷ ὑποσχεθῇ τὴν χεῖρά της. Ἡ ἰδέα αὕτη τὴν ἔκαμε νὰ ἀναλάβῃ τὰς δυνάμεις της, καὶ

ἡ ἐλπὶς ἤρχισε ν' ἀναγεννᾶται εἰς τὴν καρδίαν της. Οἱ ὀφθαλμοί της ὠπλίσθησαν ἀπὸ ὀργήν, καὶ προσηλώθησαν εἰς τὸν Λεοπόλδον μὲ ἀγανάκτησιν. Κρύπτουσα δὲ μὲ τὴν σταθερότητα τὸν τρόμον τῆς ψυχῆς της,

«Λόρδε, τῷ εἶπεν, ἐλησμόνησας ἴσως ὅτι ἀποτείνῃς τούς ὑβριστικούς τούτους λόγους εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ κόμητος Φισταβόρν, καὶ ὅτι μεταχειρίζεσαι τόσον ὑψηλόφρονα τόνον πρὸς τήν βαρόνησσαν Καστλεάκρ. Μὴ νομίζῃς ὅτι μὲ ματαίας ἀπειλὰς θέλεις λάβει ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν ἀρνῆται ἡ καρδία μου καὶ ἡ τιμὴ ἐμποδίζει νὰ σοὶ δώσω..... Δὲν θέλω λησμονήσει ἐμαυτὴν εἰς τὴν στιγμὴν ταύτην..... Ἔλαβες ἤδη τὴν ἀπόκρισιν παρ' ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ θέλησις εἶναι ὁ νόμος τῆς καρδίας μου..... Ἰδοὺ σοὶ ἐμπιστεύομαι τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας μου, καὶ εἴθε ἡ τοιαύτη ἐξομολόγησις νὰ κάμψῃ τὴν γεναιότητά σου, καὶ νὰ σὲ κάμῃ ν' ἀποβάλῃς τὴν ἐλπίδα τῆς μετὰ σοῦ συζεύξεώς μου..... Εἶμαι ἐρωτευμένη..... Ἡ καρδία μου δὲν εἶναι πλέον ἐλευθέρα..... μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ δεχθῶ τὴν πρότασίν σου..... Παῦσον λοιπὸν ἀπὸ τοῦ νὰ μὲ ἐμποδίζῃς..... Ἡ μήτηρ μου εὑρίσκεται ἐξάπαντος εἰς ἀνυσηχίαν ἄφησόν με ν' ἀναχωρήσω, λόρδε, καὶ.....

«Ὄχι, τὴν διέκοψεν ὁ Λεοπόλδος μανιωδῶς, δὲν σὲ ἀφίνω ὑπερήφανον κάλλος· θέλεις δοκιμάσει τὴν δύναμιν τῆς μνησικακίας μου. Ἐτόλμησας νὰ μοὶ ὁμολογήτης ὅτι ἄλλος ἐξουσιάζει τὴν καρδίαν σου... Ἠξεύρω ὅτι ὁ αὐθάδης ἐκεῖνος εἶναι ὁ τολμηρὸς καὶ ὁ ἀπ' ἄλλων ἐξαρτώμενος Ἀλφρέδος... Ἂς τρέμῃ... ἡ ὀργή μου θέλει δυνηθῆ νὰ τὸν σβύσῃ... Ὅσον διὰ σὲ κυρία

μου, θέλεις μάθει ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ μὲ κινήσῃς εἰς ὀργὴν, καὶ θέλεις μετανοήσει σκληρῶς, ἀλλὰ πολὺ βραδέως, ἐπειδὴ ἀπέῤῥιψας τὸν ἔρωτά μου. . . . Διὰ τελευταίαν φορὰν πλέον εἶδες τοὺς πύργους τοῦ Ἀβούρν... Ἑτοιμάσθητι νὰ ὑποφέρῃς τὴν τύχην ἥτις φυλάττεται διὰ σέ».

Ἡ Ἐθελβίνα, κυριευμένη ἀπὸ τρόμον, ἐφώναξε μὲ ἀδύνατον φωνήν·

« Ὦ οὐρανέ! θέλεις νὰ μὲ δολοφονήσῃς. »

Ὁ Λεοπόλδος ἐταράχθη.— Καὶ ἐὰν τὰ ἀπὸ δάκρυα καταπνιγμένα βλέμματα τῆς Ἐθελβίνας ἠδύναντο νὰ διαπεράσωσι τῆς νυκτὸς τὸ σκότος, ἤθελε φρίξει διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τὸ ὁποῖον ἐπροξένησαν εἰς αὐτὸν οἱ τελευταῖοι ἐκεῖνοι λόγοι. Ἔμεινεν ὀλίγην ὥραν ἄλαλος, καὶ ὅτε πάλιν ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ, ἡ φωνή του ἦτο τόσον βραχνὴ, τόσον ἠλλοιωμένη, ὥστε ἡ Ἐθελβίνα ἐῤῥιψε τὰ βλέμματά της ἐπ' αὐτοῦ περιμένουσα νέον τινα τρόμον. Μελανὴ τις ὠχρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του, καὶ τὰ ὄμματά του ἀπεπλανῶντο.

« Νὰ σὲ δολοφονήσω! ἐπανέλαβεν· ὄχι, δὲν δολοφονῶ, εἰμὴ μόνον ὅσους μισῶ.

« Μὴ χάνωμεν τὸν καιρὸν, τῇ εἶπε· δὲν ἔχεις ἄλλο τι, σοὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω πάλιν, εἰμὴ ἕν μόνον μέσον· δός μοι ὑπόσχεσιν ἐπισήμως ὅτι θέλεις μὲ δεχθῇ σύζυγόν σου, ὅταν σὲ εἰδοποιήσω περὶ τούτου καὶ εἶσαι ἐλευθέρα νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸ Ἀβούρν. Οὐδεὶς ἐνταῦθα δύναται νὰ σ' ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν μου· οὔτε ὁ βασιλεὺς ὁ προστάτης σου δὲν ἠμπορεῖ ἐνταῦθα νὰ σὲ βοηθήσῃ, ὁ δὲ ἀγαπητός σου Ἀλφρέδος εἶναι μα-

κράν ἀπὸ σοῦ· τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ταύτης, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα βοηθοῦν τοὺς σκοπούς μου. Μὴ μὲ παρακινεῖς εἰς ὀργὴν, καὶ μὴ σύρῃς ἐπάνω σου τὸν τρόμον τῆς ἐκδικήσεώς μου. Δός μοι τὴν δποίαν ἀπαιτῶ παρὰ σοῦ ὑπόσχεσιν, καὶ ὁρκίζομαι νὰ μὴ τὴν ἐκτελέσω, ἐνόσῳ ἡ μήτηρ σου ζῇ... Ἐὰν δὲ τολμήσῃς νὰ μὲ καταφρονήσῃς ποτὲ δὲν θέλεις τὴν ἐπανιδεῖ».

Ἡ θέσις τῆς Ἐθελβίνας ἦτο τρομερά· διότι μόνη, εἰς τὸ βάθος ἑνὸς δάσους, μὲ ἄνθρωπον ὅστις διὰ τὴν σκληράν του αὐθάδειαν εἶχεν ἀπόφασιν νὰ μὴ μεταβάλῃ τοὺς ἀδίκους σκοπούς του εὑρίσκετο εἰς φρικτὴν ἐκλογὴν, νὰ προξενήσῃ ἄραγε μόνῃ της τὴν δυστυχίαν της ὑποσχομένη, ἢ νὰ καταφρονήσῃ τὸν Λεοπόλδον καὶ νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν λύσσαν του; Ἡ βροντὴ τοῦ κεραυνοῦ, ὅστις εἶχε πέσει τριγύρω της, ηὔξανε περισσότερον τὸν τρόμον της.

Ἄλλη ὀλιγώτερον γενναία ψυχὴ δὲν ἤθελε βέβαια ἀντισταθῇ ἀπέναντι τῆς βίας καὶ τῆς μανίας τοῦ Λεοπόλδου καὶ τῆς ἀγριότητος τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ' ἡ Ἐθελβίνα ἦτο προικισμένη μὲ γενναιότητα ἥτις ηὔξανεν ὁμοῦ μὲ τοὺς κινδύνους. Ἀπεφάσισε δὲ νὰ μὴν ὑποταχθῇ ἁπλῶς εἰς νόμον ὅστις ἔμελλε νὰ προξενήσῃ τὴν δυστυχίαν της· ἀλλὰ νομίσασα ὅτι ὁ Λόρδος Σαιντιβὲρ δὲν ἤθελε ποτὲ τολμήσει νὰ ἐκτελέσῃ ὅλας του τὰς ἀπειλὰς καὶ νὰ μεταχειρισθῇ βίαν ἐναντίον εἰς ἄτομον προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ βασιλέως, τὸν ἐπρόσταξε, μὲ ὅσην ἠδύνατο δύναμιν, ν' ἀφήσῃ τὰς χεῖρας της.

«Ἐγὼ μόνη, εἶπεν, εἶμαι κυρία τῶν πράξεών μου, λόρδε, καὶ δὲν θέλω ὑποφέρει νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλος

τις αὐθαδῶς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ μὲ διατάξῃ. Ὄχι δὲν θέλω ὑποφέρει νὰ τολμήσῃ τις νὰ μὲ ἀπειλήσῃ διὰ νὰ λάβῃ παρ' ἐμοῦ ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς κομήσσης Φιτσαβούρν.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐπρόφερε τοὺς λόγους τούτους μὲ σταθερότητα, ἥτις ἐξέπληξε τὸν Λεοπόλδον. Συνελθὼν ὅμως, καὶ σύρας τὸ ξίφος του, ἐπρόφερε φρικτὰς ἀρὰς, ὀμνύων ὅτι, ἐὰν δὲν ἀποφασίσῃ εὐθὺς, θέλει τὴν ἐκβάλλει ἀπὸ τὸ δάσος, θέλει τὴν φέρει εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβὲρ, καὶ θέλει τὴν κλείσει ἐκεῖ διὰ νὰ μετανοήσῃ διὰ τὴν αὐθάδη πεισμονήν της.

Ἡ Ἐθελβίνα περετήρησεν ὅτι ὁ Λεοπόλδος συνωδεύετο ἀπὸ πολυάριθμον στράτευμα, καὶ πᾶσα ἀντίστασις τῇ ἐφαίνετο ἀνωφελής. . . Ἀλλὰ νὰ γίνῃ σύζυγος τοῦ λόρδου Σαιντιβὲρ! νὰ λησμονήσῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης της, καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἀπελπισίαν τὴν εὐγενῆ ἐκείνην καρδίαν, προφέρουσα ὅρκον ὅστις ἐβεβαίονε τὴν ἰδίαν της δυστυχίαν!

«Ἄ! εἶπε καθ' ἑαυτὴν, τῷ ὑπεσχέθην ἐπισήμως νὰ ἦμαι πάντοτε ἰδική του. Ναὶ, ἀγαπητέ μου Ἀλφρέδε, θέλω νὰ ὑποφέρω, θέλω νὰ πάσχω διὰ σέ.»

Ἡ ῥητὴ ἄρνησις ἦτον ἤδη εἰς τὰ χείλη της, ἡ ἀποθνήσκουσα εἰκὼν τῆς μητρός της παρουσιάσθη εἰς τὴν φαντασίαν της. — Τὴν ἔβλεπεν ἐκπνέουσαν χωρὶς νὰ δύναται νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ· καὶ ἴσως αὐτὴ ἦτον ἡ αἰτία τοῦ θανάτου της.

«Πρέπει ἄρά γε, εἶπε, νὰ καταφρονήσω τόσον τὴν ζωὴν ὥστε νὰ λησμονήσω τὴν μητέρα μου! Ἡ ἀπώλειά

μου θέλει αὐξήσει τὴν λύπην της, καὶ ἡ νέα αὕτη δυστυχία θέλει τὴν ῥίψει ἴσως εἰς τὸν τάφον...

«Ὦ! μῆτέρ μου! ἐφώναξεν ἡ δυστυχὴς Ἐθελβίνα, θέλω προφέρει τὸν θανατηφόρον ὅρκον· ἡ θυγάτηρ σου δὲν φοβεῖται τὰς ὁποίας ἐπισύρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της δυστυχίας, ἀλλ' εἶναι εὐτυχὴς, ἐὰν ἀκόμη σὲ ἐναγκαλισθῇ ἅπαξ... Λόρδε, ἄφησόν με νὰ ὑπάγω εἰς τὴν μητέρα μου· ὁρκίσθητι νὰ μὲ ἀφήσῃς ἐλευθέραν μέχρι τῆς θλιβερᾶς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ θάνατος τῆς μητρός μου θέλει μὲ στερήσει τοῦ μόνου μου ὑποστηρίγματος, καὶ θέλω σοὶ ὑποσχεθῇ ὅ,τι μὲ ζητήσῃς.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐπρόφερε τοὺς λόγους τούτους μὲ τόνον ἀπελπισίας· ὁ δὲ Λεοπόλδος, ἀφοῦ ἔσυρε πάλιν τὸ ξίφος, τῇ εἶπεν·

«Ὄμοσον λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰς τὴν τιμήν σου, ὄμοσον ὅτι θέλεις μὲ λάβει σύζυγόν σου, ὅταν ἀπαιτήσω τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς σου.»

«Ποτὲ, ἐφώναξε μία φωνὴ ἥτις δὲν ἦτον ἄγνωστος εἰς τὴν Ἐθελβίναν. Φυλάξου, κακοῦργε, ὑπερασπίσθητι.»

Εἰς τούτους τοὺς λόγους ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ πλησίον δένδρα ἄνθρωπος ὡπλισμένος. Ὁ Λεοπόλδος ἐσάλπισε δυνατὰ, ἡ δὲ Ἐθελβίνα δραξαμένη τῆς εὐκαιρίας ἀπεσπάσθη τῶν χειρῶν του καὶ ἔτρεξε μὲ ταχύτητα ἐλάφου πρὸς τὸν πύργον· καὶ ἤκουσε μὲν ὅτι διέταξε νὰ τὴν διώξουν, ἀλλ' εἰς τὸν κτύπον τῶν ὅπλων, ἐπήδησεν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς πλέον πυκνὰς δενδροστοιχίας τοῦ δάσους.

Τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὁποῖον ἐδιδεν ὁ κεραυνὸς σχίζων τὰ νέφη ἔφεγγεν ἐνίοτε, καὶ ἔβλεπεν ἀμυδρῶς· εἰς δὲ τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο σκότος πολλοὶ στρατιῶται τὴν

ἐζήτουν μετὰ σπουδῆς, καὶ τὴν ἐδίωκον. Ἀλλ' αὕτη ἐδιπλασίασε τὴν ταχύτητά της, καὶ ἐπρόφθασε νὰ κρυφθῇ ὄπισθεν εἰς κατάφυτόν τινα τόπον, ὅπου, ἐξησθενημένη καὶ ἀπηυδισμένη ὑπὸ τοῦ κόπου, ἔπεσε χωρὶς νὰ δύναται νὰ προχωρήσῃ μήτε ἓν βῆμα. Ἡ βοὴ τοῦ ἀνέμου καὶ τὸ βαθὺ σκότος τὴν ἐβοήθησαν, μετ' ὀλίγον δὲ ἤκουσε νὰ περῶσιν οἱ ἐχθροί της, τρέχοντες πλησίον τοῦ μέρους ὅπου ἦτο κεκρυμμένη καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας της.

Ἀναπαυθεῖσα ὀλίγον, ἐσκέφθη ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ χάσῃ οὐδὲ στιγμὴν, ἐπειδὴ ἡ ἀστραπὴ ἠδύνατο νὰ τοὺς κάμῃ νὰ διακρίνωσι ποῦ περιεπλανᾶτο· ἠγέρθη λοιπὸν καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν κατάφυτον ἐκεῖνον τόπον μὲ ταχύτητα, ἀπίστευτον καί τοι κεκοπιασμένη, ἀλλ' ἀναλογιζομένη ἐξ ἑνὸς τὸν ἑαυτῆς κίνδυνον καὶ ἐξ ἄλλου τὴν θέσιν τῆς καταλυπημένης μητρός της. Εἰσῆλθεν εἰς στενὸν τὸ ὁποῖον τὴν ὡδήγησεν εἰς ἄλλον πλέον πατημένον δρόμον, ὅπου ἐφοβεῖτο νὰ ριψοκινδυνεύσῃ. Ἀλλ' ἐκεῖ τὸ πᾶν ἦτον ἥσυχον, ἡ βροντὴ ἔπαυσε, καὶ ὁ κτύπος τῶν διωκτῶν της δὲν ἠκούετο πλέον. Θέλουσα δὲ νὰ γνωρίσῃ ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον ἐχρεώστει τὴν ζωήν της, ἔσπευσε περισσότερον νὰ ἐξέλθῃ τοῦ δάσους, καὶ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ φρούριον, διὰ νὰ στείλλῃ βοήθειαν εἰς τὸν γενναῖον ὑπερασπιστήν της.

Ἀλλ' ὅλος ὁ φόβος της ἔπαυσεν, ὅτε εἶδεν ὅτι οἱ ὑπηρέται τοῦ φρουρίου ἔφθασαν ἔμπροσθέν της μὲ λάμπάδας εἰς τὰς χεῖρας. Ὁ δὲ Ῥυπέρτος, ὅστις ἦτον ἀρχηγός των, ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας τὴν κυρίαν του, τῆς ὁποίας τὰ κεκοπιακότα μέλη δὲν ἠδύναντο νὰ τὴν φέ-

ρωσι μακρύτερον, καὶ ἤθελε πέσει ἀπὸ ἀδυναμίαν, ἐὰν οἱ ἄνθρωποί της ἀνήσυχοι ὄντες ὅτι δὲν τὴν εἶδον νὰ ἐπιστρέψῃ, δὲν ἤρχοντο ἐν καιρῷ εἰς βοήθειάν της. Ὅτε δὲ συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν, ἠρώτησεν ἂν ἐνόησεν ἡ μήτηρ της ὅτι ἐλειπεν. Ὁ Ρυπέρτος τῇ εἶπεν ὅτι δὲν ἐννόησεν, ὅτι πρὸς τὸ ἑσπέρας ἔγινεν ἡ κρίσις τῆς νόσου τῆς κομήσης, ὅτι ἦτο χειρότερα καὶ ὅτι οἱ ἰατροὶ ἀπελπίσθησαν περὶ τῆς σωτηρίας της.

Ἡ Ἐθελβίνα, καθ' ὁδὸν τῷ διηγήθη ἐν συντόμῳ πόσον ἐκινδύνευσε, καὶ τῷ εἶπε νὰ σπεύσῃ πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ἀγνώστου ἐλευθερωτοῦ της, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰ δυνατὸν εἰς τὸ φρούριον.

Αμα ἔφθασεν, ἐλησμόνησε καὶ τοὺς κόπους καὶ τὸν σφοδρὸν πυρετὸν τὸν εἰς τὰς φλέβας της κυκλοφοροῦντα καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός της, ἀναγκαζομένη νὰ τὴν κρύψῃ τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὸν τρόμον της.— Ἡ ἀδύνατος Οὐρσουλίνα ἀπέθνησκεν ἤδη, πλησιάζουσα εἰς ἐκείνην τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν εἰς αὐτὴν καὶ τόσον φοβερὰν εἰς τὴν Ἐθελβίναν στιγμήν.

Ἡ Οὐρσουλίνα εἶχε χάσει τὰς αἰσθήσεις της, ἡ δὲ θυγάτηρ της ἐγονυπέτησε πλησίον εἰς τὴν κλίνην της, καὶ ἀφοῦ ἔβαλε τὴν κεφαλήν της ἐπάνω εἰς τῆς μητρός της τὸ προσκεφάλαιον, ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

Ἡ κόμησσα συνῆλθε μετ' ὀλίγον εἰς ἑαυτὴν, καὶ βλέπουσα τὴν Ἐθελβίναν καὶ τὴν Ἔμμαν πλησίον τῆς κλίνης της, ἐξήπλωσε τὰς χεῖρας μὲ δυσκολίαν πρὸς τὰ δύο τέκνα της, καὶ τὰ παρεκάλεσε μὲ φωνὴν ἀδύνατον ν' ἀκούσωσι τὴν τελευταίαν της θέλησιν.

«Τέκνα μου, εἶπεν, ἐπεθύμουν δια τὴν πρὸς ὑμᾶς

ἀγάπην μου νὰ μοὶ χαρίσῃ ὁ Θεὸς τὴν δυστυχῆ ζωήν μου ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑποταχθῶ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ οὐρανοῦ. Σεῖς δὲ τέκνα μου, χαίρετε, ἐπειδὴ ἐλευθεροῦμαι τέλος ἀπὸ τὰ φρικτὰ πάθη μου, καὶ εἴθε ἡ εὐτυχία τὴν ὁποίαν μέλλω ν' ἀπαλαύσω, νὰ σᾶς παρηγορήσῃ διὰ τὸν θάνατόν μου.

Ἡ ἀδυναμία ἔκαμε τὴν Οὐρσουλίναν νὰ παύσῃ. Ἀλλὰ τὰ δάκρυα τῆς Ἐθελβίνας τὴν ἐνεψύχωσαν, καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ἐπιπλήττῃ μὲ τοὺς τρυφεροὺς τούτους λόγους·

«Ἐθελβίνα, μὲ θλίβεις μὲ τὴν ἀμετρον ταύτην λύπην σου... Παῦσον, τέκνον μου, ἀπὸ τοῦ νὰ πειράζῃς τὸν Παντοδύναμον, καὶ νὰ βλάπτῃς καὶ τὸν ἑαυτόν σου μὲ τοὺς ἀνωφελεῖς τούτους θρήνους. Δός μοι ὑπόσχεσιν ὅτι θέλεις νικήσει τὴν λύπην σου· διότι ἐὰν δὲν προσπαθήσῃς νὰ τὴν κυριεύσῃς, καὶ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς μου θέλεις καταστήσει ὀδυνηροτέρας καὶ τῆς ἰδικῆς σου ζωῆς θέλεις ταράξει τὴν εὐτυχίαν.»

Ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ, ἐπειδὴ οἱ θρῆνοι ἐμπόδιζον τὴν ἀναπνοήν της, καὶ τὰ χείλη της ἐκινοῦντο εἰς μάτην, χωρὶς νὰ δύναται νὰ προφέρῃ λέξιν. Λαβοῦσα δὲ τὴν ἤδη ψυχρὰν χεῖρα τῆς μητρός της, καὶ σιωπῶσα τὴν κατέβρεχε μὲ τὰ δάκρυά της.

«Μοὶ ἀρνεῖσαι λοιπὸν τὴν τελευταίαν ταύτην παρηγορίαν ἐπανέλαβε μὲ λύπην ἡ κόμησσα...! Ἀποθνήσκω ἀφίνουσα τὴν θυγατέρα μου δυστυχῆ!»

«Ὦ μῆτερ μου! ἀγαθὴ καὶ ἀγαπητή μου μῆτερ! οἱ λόγοι σου εἶναι κτυπήματα ξίφους εἰς τὴν καρδίαν μου. Ὁρκίζομαι νὰ σὲ ὑπακούσω καθ ὅλα.... ἐκτὸς μόνον νὰ σὲ λησμονήσω.»

Τέκνον μου μένω εὐχαριστημένη.... Ὑπόσχεσις δοθεῖσα εἰς τοιαύτην σεβασμίαν στιγμὴν, εἶμαι βεβαία ὅτι θέλει εἶσθαι ἱερὰ εἰς τὴν Ἐθελβίνα μου.... Σὲ γνωρίζω καλῶς, καὶ δὲν πιστεύω νὰ μὲ λησμονήσῃς ποτέ. Δὲν σὲ ζητῶ ὅ,τι δὲν δύνασαι νὰ μοὶ δώσῃς. Ἀλλὰ καταπράϋνον ὀλίγον τὴν λύπην σου τέκνον μου, καὶ δός μοι τὴν τελευταίαν ταύτην ἀπόδειξιν τῆς ἀγάπης καὶ ὑπακοῆς σου.... Εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσητε ὅλην τὴν προσοχήν σας εἰς τοὺς λόγους μου.... Πλησιάσατε τέκνα μου.... Ἡ ὅρασίς μου ἀδυνατεῖ, ἢ τὸ δωμάτιον εἶναι σκοτεινὸν, ἐπειδὴ μόλις δύναμαι νὰ σᾶς ἴδω.... Ἐλθὲ ἐδῶ, Ἔμμα,.... Ἐθελβίνα δέξαι ἀπὸ τὰς χεῖρας μου τὸ ἀξιολύπητον τοῦτο παιδίον.... Ἀγάπα την ὡς ἀδελφήν.... καὶ ἔσο εἰς τόπον μητρός δι' αὐτήν.... (Ταῦτα λέγουσα ἔβαλε τὴν Ἔμμαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς θυγατρός της).

Καὶ σὺ, Ἔμμα μου, ἐξηκολούθησε μετὰ μακρὰν παῦσιν, νὰ ἦσαι ἀγαπητὴ σύντροφος τῆς ἀδελφῆς σου.... Οὕτω θέλετε αὐξήσει ἀμοιβαίως τὴν εὐτυχίαν σας.... Ἐθελβίνα, ἄκουσον τώρα τὴν τελευταίαν μου θέλησιν.»

Τότε ἡ κόμησσα συνάξασα ὅλας τὰς δυνάμεις, τὴν διέταξε μὲ φωνὴν κυριαρχικὴν νὰ μὴ λάβῃ ποτὲ σύζυγον τὸν Λόρδον Σαιντιβέρ.

«Ἔχω αἰτίας εἰς τοῦτο, ἐπρόσθεσε μὲ ὑπερβολικὴν δυσκολίαν, τὰς ὁποίας δὲν δύναμαι νὰ ἐκβάλω ἀπὸ τὴν καρδίαν μου.... Ὅταν ἡ μαραμένη ἀπὸ τὴν λύπην ψυχή μου ἀφήσῃ τὸ ἄψυχον σῶμά μου, τρέξον εἰς τὴν αὐλὴν τῆς βασιλισσης Φιλίππης.... Ἐπειδὴ

ἀφίνουσα τὴν γῆν ταύτην, θέλω νὰ ἔχω εἰς τὸν τάφον τὴν βεβαιότητα ὅτι τὰ τέκνα μου εἶναι διαφυλαγμένα ἀπὸ πάντα κίνδυνον. .... Ἡ σύζυγος τοῦ ἐνδόξου προστάτου σου συγκατένευσε νὰ σὲ ὑπερασπίζηται μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἐδουάρδου. .... Εἰς τὸ ἐλεφάντινον κιβώτιον θέλεις εὕρει ἓν κλειδίον. .... τὸ ὁποῖον ἀνοίγει τὸ μυστικὸν ὑπόγειον ὅπου εἶναι κεκρυμμένοι ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ οἴκου Φιτσαβούρν. .... Μόνος ὁ Ῥυπέρτος ἠξεύρει τὸν κρύφιον θόλον ὅστις φέρει εἰς τὴν πολύτιμον ταύτην παρακαταθήκην. .... Δύνασαι νὰ ἐμπιστευθῇς εἰς τὴν ἀγαθότητά του. .... καὶ θέλεις τὸν εὑρίσκει πάντοτε καὶ ἀγαπητὸν φίλον καὶ πρόθυμον ὑπηρέτην. .... Αἱ δυνάμεις μου ἐλαττοῦνται .. .. Ἔχω πολλὰ ἀκόμη νὰ σοὶ εἴπω. .... Μὴ λησμονήσῃς τὴν ὑπόσχεσίν σου, Ἐθελβίνα.. .... Ἔχε τὴν ἐλπίδα σου εἰς τὸν Θεὸν. .., καὶ μὴ πειράζῃς τὴν θείαν Πρόνοιαν μὲ ματαίους κατὰ τῶν αἰωνίων της ἀποφάσεων γογγυσμούς. .... Μάθε μᾶλλον νὰ ὑποφέρῃς μὲ ἱερὰν ὑπόκλισιν κακὸν ἀναπόφευκτον, καὶ συλλογίσθητι ὅτι ὁ Ἀλφρέδος. .... »

Σπασμός τις δὲν τὴν ἄφησε νὰ εἴπῃ περισσότερα. Μόλις ἐπανέλαβε τὰς δυνάμεις της, καὶ ἔδοσε τὴν εὐχὴν εἰς τὰ τέκνα της μὲ φωνὴν ἐσβεσμένην καὶ διακεκομμένην. Ἡ ψυχή της ἐπέταξεν εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς, ἐνῷ τὸ στόμα της ἐπρόφερε μὲ ἦχον συγκεχυμένον·

« Γοδφρέδε, Γοδφρέδε, σὲ ἀκολουθῶ. »

Ἡ Ἐθελβίνα ἔμεινεν ἀκίνητος, χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ ἀναπνεύσῃ, καὶ ἤκουεν ἀκόμη τοὺς τελευταίους λόγους οἱ ὁποῖοι ἔφυγον ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μητρός της. ....

Ἀλλ' ἐπεκράτει βαθεῖα σιωπὴ, σιωπὴ φρικτὴ, ἡ σιωπὴ τοῦ θανάτου..... Ὁ πλάστης εἶχεν ἀνακαλέσῃ παρ' αὐτῷ τὴν ψυχήν της. . . . . Εἰς μάτην, ἡ δυστυχὴς Ἐθελβίνα, ζητεῖ ν' ἀκούσῃ ἦχον ἢ ἀναπνοήν. . . . . Δὲν ὁμιλεῖ πλέον, δὲν ἀναπνέει πλέον. . . . . Τὸ ψύχος τοῦ θανάτου παγόνει καὶ ἀφανίζει τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου της.

« Ὄχι, ἐφώναξεν ἡ ἐθελβίνα, ὑπάρχει ἀκόμη. » Καὶ ἀφοῦ ἔφυγεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν ὅσοι τὴν ἐκράτουν, ἐρρίφθη ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην τῆς νεκρᾶς.

« Μῆτέρ μου! μῆτέρ μου! Ἄ! ὁμίλησόν μοι, κύτταξον τὴν ἀγαπητήν σου καὶ δυστυχῆ Ἐθελβίναν. » Εἰς μάτην τὴ κράζεις, δυστυχὴς κόρη! ἡ μακαρίτις Οὐρσουλίνα δὲν δύναται πλέον νὰ σὲ ἀκούσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐφέρθη ἀναίσθητος εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἡ φρικτὴ προσβολὴ τὴν ὁποίαν τῇ ἐπέφερεν ἡ δυστοχία αὕτη, ἐνωθεῖσα μὲ τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασε τρόμον εἰς τὸ δάσος, ἤναψεν εἰς τὸ αἷμά της ὀξὺν πυρετὸν ὅστις τὴν ἔρριψεν εἰς τρομερὰν παραφροσύνην, καὶ ἔμεινεν ἑβδομάδας ὁλοκλήρους εἰς ἀναίσθητον κατάστασιν.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐφέρθη τὸ σῶμα τῆς Οὐρσουλίνας εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ ναΐσκου τοῦ Ἀβούρν.

Ἡ νέα Ἔμμα Μοντφερβὶλ, περὶ ἧς ὀλίγον ἕως τώρα δὲν ὡμιλήσαμεν, ἦτο σχεδὸν δεκαπενταετῆς, καὶ τότε ἐδειξεν ὅλην τὴν πρὸς τὴν δυστυχῆ Ἐθελβίναν ἀγάπην

της. Δὲν ἔφευγε διόλου ἀπὸ τὴν κλίνην της, ἀλλ' ἐφρόντιζε περὶ αὐτῆς ἀκαταπαύστως ἕνεκα τῆς ζωηροτάτης πρὸς αὐτὴν κλίσεώς της. Τὸ πρῶτον ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἡ Ἐθελβίνα εἶδεν ὅτε ἡ παῦσις τοῦ πυρετοῦ ἐγαλήνισε τὸ λογικόν της, ἦτον ἡ ἀγαπητὴ καὶ προσεκτικὴ Ἔμμα, ἥτις καθημένη πλησίον τῆς κλίνης ἔσφιγγε τὴν χεῖρά της.

«Ἀγαπητὴ καὶ ἀκριβή μου Ἔμμα, εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα μὲ φωνὴν ἀδύνατον, εἶναι ἆρά γε ἀληθές, ἢ εἶμαι ἀκόμη εἰς ἐκεῖνο τὸ φρικτὸν ὄνειρον...; Ἄ! τὸ θερμὸν τοῦτο καὶ πικρὸν δάκρυον μοὶ βεβαιόνει τὴν τρομερὰν ἀλήθειαν. Βλέπω καλῶς, ὅτι ζῶ διὰ νὰ δυστυχῶ... Ἐλθὲ Ἔμμα, ὁδήγησόν με εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός μου... νὰ τὴν ἴδω ἀκόμη ἅπαξ!»

«Ἐθελβίνα ἡ ἀγαπητή μου Ἐθελβίνα! θέλεις νὰ μὲ κάμῃς ν' ἀποθάνω ἀπὸ τὴν λύπην μου παραδιδομένη εἰς τὴν θλίψιν σου...; Λησμονεῖς ὅτι εἶσαι ἡ ἀδελφή μου, ἡ μήτηρ μου, τὸ ὑποστήριγμά μου, ὅτι εἶσαι τὸ πᾶν εἰς ἐμέ...; Δὲν ἔχω ἄλλο τι, εἰμὴ μόνον σὲ εἰς τὸν κόσμον... Δὲν εἶναι τρόπος φεῦ! νὰ ἴδῃς πλέον τὸ προσφιλὲς ἀντικείμενον τῶν θλίψεών μας... Εἶναι ἤδη πολλαὶ ἑβδομάδες, ἀφοῦ δὲν ἠγέρθης ἀπὸ τὴν κλίνην σου.»

«Καὶ λοιπὸν δὲν θέλω ἰδεῖ πλέον τὴν χαριτωμένην μητέρα! Οὐδ' αὐτὴ δὲν θέλει ποτὲ μὲ ἰδεῖ! ποτὲ δὲν θέλω φιλήσει τὸ ἱερὸν μέτωπόν της...! Σκληρὰ Ἔμμα, δὲν δύνασαι νὰ μοὶ προξενήσῃς τὴν εὐτυχίαν ταύτην;»

«Ἀδελφή μου, Ἐθελβίνα μου, εἶπεν ἡ Ἔμμα καταφιλοῦσα καὶ βρέχουσα μὲ τὰ δάκρυά της τὴν χεῖρα τῆς

Ἐθελβίνας, μὴ μὲ ἐπιπλήττῃς ἀδίκως. . . Ἐλησμόνησας τὰς τελευταίας παρακλήσεις τῆς ἀγαπητῆς μητρός μας. . . ; Δὲν θέλεις φυλάξει τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν τῇ ἔδοσες ἐπισήμως ;»

Ἡ Ἐθελβίνα ἔφριξεν εἰς τούτους τοὺς λόγους. Ἡ βαθεῖα λύπη της τὴν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν της· ἀλλ' ἅμα τὴν ἐνθυμήθη, κρυφία τις χαρὰ τοῦ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν τελευταίαν θέλησιν τῆς μητρός της, τὴν ἐνεψύχωσεν εἰς τὸ νὰ παύσῃ τοὺς κλαυθμοὺς καὶ νὰ καταπραΰνῃ τὴν λύπην της· καὶ μολονότι δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν νικήσῃ, ἀπεφάσισε νὰ προσποιηθῇ ὅτι τὴν ἐνίκησεν. Ὅτε δὲ εὑρίσκετο μόνη, παρεδίδετο εἰς τὴν θλιβερὰν εὐχαρίστησιν νὰ λυπῆται καὶ νὰ θρηνῇ, καὶ εὕρισκε τὴν καρδίαν τῆς Ἔμμας ἀνοικτὴν εἰς ὅλα τὰ αἰσθήματα ὅσα ἐκίνουν τὴν ἰδικήν της.

Οἱ μῆνες παρήρχοντο, ἡ δὲ νέα Ἐθελβίνα δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφασίσῃ ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φρούριον Ἀβούρν. Ἐνίοτε ὁμιλοῦσα περὶ τῆς μητρός της, ἔχυνε δάκρυα τὰ ὁποῖα ἐκίνουν εἰς θερμοὺς θρήνους καὶ τὴν τεθλιμμένην φίλην της· ἔπειτα ὅτε ἐνθυμοῦντο τὴν ὑπόσχεσίν των, ἐσπόγγιζον τὰ δάκρυά των, καὶ προσεπάθουν νὰ παρηγορῶνται ἀμοιβαίως, περιδιαβάζουσαι εἰς τοὺς κήπους τοῦ φρουρίου, διότι ποτὲ δὲν ἐτόλμων νὰ ῥιψοκινδυνεύσωσιν εἰς τὸ δάσος.

Ἓν ἐκ τῶν δωματίων τοῦ φρουρίου, ἐπροτίμα ἡ Ἐθελβίνα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα· τοῦτο ἦτον εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὑψηλοτάτου πύργου τοῦ Ἀβούρν, καὶ ἐκ τῆς θέσεώς του ἐφαίνοντο ὅλοι οἱ πέριξ τόποι. Εἶχε παράθυρα καὶ ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη, καὶ ἐδείκνυε τὰς λί-

μνας τῆς ἐπαρχίας Κουμβερλὰνδ, τὴν μακρὰν ἔκτασιν τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους δάση παλαιὰ, καὶ γῆν καλλιεργημένην ἐπιμελῶς. Ἡ ποικιλία τῆς εὐγενείας τῶν εἰκόν...ν ἐκείνων ἤρεσκον εἰς τὰς δύο νέας, καὶ ἐκεῖ ὡμίλουν περὶ τῆς λύπης των, καὶ ἠὔχοντο περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἀλφρέδου.

Ἡ Ἐθελβίνα ἡμέραν τινα, ἠθέλησε νὰ διαθέσῃ διὰ τὴν Ἔμμαν μέρος τῆς περιουσίας της ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ της, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ πᾶν συμβεβηκός.

Ἡ Ἔμμα ποτὲ δὲν ἐβαλε κατὰ νοῦν τὴν δυστυχίαν της· ἀλλ' ὅτε ἡ Ἐθελβίνα τῇ ἐξήγησε τοὺς σκοπούς της, ἤρχισε νὰ βυθίζηται εἰς δάκρυα.

Εἶμαι λοιπὸν τόσον δυστυχὴς, εἶπεν, ὥστ νὰ δυσαρεστῶ τὴν μόνην φίλην μου, καὶ νὰ μὲ διορίσῃ μερίδιον ἀνάλογον, τοῦ ὁποίου δὲν ἔχω χρείαν, καὶ ἀγνοῶ τὸν σκοπόν....; Θέλεις, Ἐθελβίνα, ν' ἀναχωρήσω ἀπὸ τὴν φιλόξενον οἰκίαν τοῦ Ἀβούρν....; Δὲν σώζεις πλέον τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σου, ἥτις εἶναι ἡ μόνη ἐλπὶς καὶ εὐτυχία μου;»

Ἡ Ἐθελβίνα τὴν ἐνηγκαλίσθη, καὶ τὴν ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ σκοπός της δὲν ἀπέβλεπε ποτὲ εἰς τὸ νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτῆς, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ νὰ τὴν κάμῃ ἀνεξάρτητον, καὶ νὰ ἐκπλήρωσῃ τὴν θέλησιν τῆς μητρός της. Διότι ἡ Οὐρσουλίνα ἔλεγε πάντοτε ὅτι θέλει τὴν προικίσει πλουσίως.

Μὲ εὐηργέτησε περισσότερον παρὰ ἐὰν μ' ἐπροίκιζεν, εἶπεν ἡ Ἔμμα, ἀφιερώσασά με εἰς τὴν φροντίδα τῆς Ἐθελβίνας μου. Ἡ μόνη ἐπιθυμία τῆς καρδίας μου ἦ αι

νὰ συζήσω καὶ νὰ συναποθάνω μὲ τὴν φιλτάτην μου Ἐθελβίναν. Ἀπὸ τὴν ὀλεθρίαν ἡμέραν καθ' ἣν ἐστερήθην τὸν ἀγαπητόν μου Ἀρθύρον, δὲν ἐλπίζω ἄλλην εὐτυχίαν, εἰμὴ νὰ ζῶ εἰς τὸν τόπον ὅστις ὑπῆρξε μάρτυς τῶν παιγνιδίων καὶ τῆς εὐθυμίας μας.»

Ἡ ἀνέλπιστος αὕτη ἀνάμνησις τοῦ Ἀρθύρου ἐλύπησε καὶ ἐξέπληξε τὴν Ἐθελβίναν.

« Ἐνθυμεῖσαι λοιπὸν ἀκόμη τὸν δυστυχῆ ἀδελφόν μου, ἀγαπητή μου Ἔμμα; εἶναι δυνατὸν εἰς διάστημα ἑπτὰ ἐτῶν νὰ μὴν ἐξηλείφθη ἀπὸ τὴν καρδίαν σου; Ἐνόμιζον ὅτι, ἐπειδὴ εἰς τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο συμβὰν ἦσο πολὺ μικρὰ, δὲν ἤθελες τὸν ἐνθυμεῖσθαι.»

— « Α! Ἐθελβίνα, δύναμαι ποτὲ νὰ τὸν λησμονήσω; εἶπεν ἡ ὡραία Ἔμμα μειδιῶσα. Μ' ὅλον ὅτι εἴμεθα ἀπὸ διάφορον οἰκογένειαν, ἠγαπώμεθα μεταξύ μας ὡς ὁμήλικες καὶ γεννημένοι τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Μετὰ ταῦτα ἐνεπιστεύθην εἰς αὐτὸν τοὺς πρώτους στοχασμούς μου, καὶ τίποτε ἄλλο δὲν ἠδύνατο νὰ αὐξήσῃ τὴν εὐτυχίαν μας. Πόσον πολύτιμος μοὶ εἶναι ἡ ἐνθύμησίς του....! Τὸν ἐστερήθην διὰ παντός· ἀλλ' οὐδεὶς ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ θέλει ἔχει χώραν εἰς τὴν καρδίαν μου..... Εἰς τί λοιπὸν θέλει μοὶ χρησιμεύσει ὅλος ὁ πλοῦτος τὸν ὁποῖον μοὶ προσφέρεις; Ἐθελβίνα, δός μοι τὴν φιλίαν σου, καὶ εἶμαι εὐτυχής.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἤκουσε μ' εὐχαρίστησιν τὴν εἰλικρίνειαν τῆς καθαρᾶς ψυχῆς της, καὶ παρετήρει μὲ ἔκπληξιν ὅτι ἡ παιδικὴ φιλία, τὴν ὁποίαν εἶχε πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν ἡ Ἔμμα μὲ τὸν ἀδελφόν της, μετεβλήθη εἰς ζωηρὸν καὶ σπουδαῖον πάθος. Ἡ δὲ Ἔμμα ἐσυλλογίζετο τὸν νέον φίλον

της, εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν δὲν ἐμβαθύνει τις εἰς σκέψεις, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ παρὸν ἐνασχολεῖται: τὸ πνεῦμα· καὶ ἐπειδὴ διετήρει τὸ τρυφερὸν τοῦτο αἴσθημα, ἐσυνείθισε νὰ κλαίῃ τὴν στέρησιν τοῦ Ἀρθούρου μὲ ὅλην τὴν παιδικὴν ἡλικίαν της, τῆς ὁποίας ἡ κυριωτέρα εὐτυχία εἶναι τὸ νὰ λησμονῇ ταχέως τὰς λύπας τῆς ζωῆς.

Ἡ Ἐθελβίνα τὴν παρετήρει μὲ θαυμασμὸν, καὶ ἔκτοτε αἰσθανθεῖσα πόσον ἤξιζε νὰ ἔχῃ τοιαύτην φίλην, δὲν ἔκρυπτε πλέον τίποτε ἀπὸ τὴν Ἔμμαν. Τῇ διηγήθη λοιπὸν τὸ εἰς τὸ δάσος συμβεβηκὸς, ἡ δὲ Ἔμμα ὠχρίασεν ἀπὸ τρόμον, καὶ ἐνθυμηθεῖσα τὰς συμβουλὰς τῆς κομήσσης εἶπεν εἰς τὴν φίλην της·

« Ἂς ἀφήσωμεν τὸ φρούριον τοῦτο, Ἐθελβίνα μου, ἂς ἀναχωρήσωμεν παρευθὺς εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν, διότι ἐνταῦθα δὲν εἶσαι εἰς ἀσφάλειαν. Πόσον ἐθαύμαζον, ὅτε ἔβλεπον ὅτι ἐφυλάττετο τὸ φρούριον τόσον καλῶς, καὶ δὲν ἠξηκολούθεις πλέον τὸν ἀγαπητόν σου περίπατον. . .! Ἀλλὰ μοὶ ἐξήγησας ἤδη τὸ πᾶν μὲ τὴν φρικτὴν ἐκείνην διήγησιν. . . . . Ἀ! ἐὰν μὲ ἀγαπᾷς, τρέξε να φυλαχθῇς ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Φιλίππης. »

«Πολλάκις ἐστοχάσθην ν' ἀφήσω τὴν ἀγαπητὴν ταύτην μοναξίαν, εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα· ἀλλ' ἡ ἀξιόλογος θέσις αὐτῆς καὶ τὸ ἄσυλον τοῦτο τῆς παρελθούσης εὐτυχίας μου, μὲ ἐμποδίζουν πάντοτε. . . . . Αἱ ταραχώδεις ἡδοναὶ τῆς αὐλῆς θέλουν μὲ κάμει νὰ μισήσω τὸ πᾶν. . . . . δυσκολεύομαι ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὸν τόπον, ὅπου ἀπέρασα τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν. . . . . ὑπακούω ὅμως εἰς τὰς παρακλήσεις σου. Ἂς ἑτοιμασθῶμεν νὰ ἀναχωρήσωμεν καὶ νὰ ὑπακούσωμεν οὕτως

εἰς τὴν θέλησιν τῆς σεβαστῆς μητρός μας. Ὁ οὐρανὸς γνωρίζει τὴν καρδίαν μου, καὶ ἠξεύρει πόσα θέλω δοκιμάσει διὰ τὴν θυσίαν ταύτην.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐσύχναζε κρυφίως εἰς τὸν τάφον τῆς μητρός της, ὅπου διῆγε μέρος τῶν νυκτῶν προσφέρουσα τὸν φόρον τῆς λύπης της. Ὅλοι ἀνεπαύοντο εἰς τὸ φρούριον, ὅλων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκλείοντο, μόνη δὲ ἡ Ἐθελβίνα ἀγρυπνοῦσα ἔκλαιε, καὶ αὕτη ἡ τόσον ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ὑγείαν της ἐνασχόλησις κατέστη εἰς αὐτὴν ἕξις καὶ ἀνάγκη, σχεδὸν ἀκατανίκητος Ἐπιστρεφομένη ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς Οὐρσουλίνας, ἔχυνε χειμάρρους δακρύων, τὰ ὁποῖα ἐκράτει τὴν ἡμέραν, διὰ νὰ κρύπτῃ καλήτερον τὴν θλιθερὰν παρηγορίαν τῆς νυκτός.

Ἐξετέλει δὲ ἀδιακόπως τὸ εὐσεβὲς καὶ μελαγχολικὸν τοῦτο καθῆκον, ἕως οὗ γονυπετοῦσα μίαν νύκτα ἔμπροσθεν τοῦ τάφου τῆς μητρός της ἐνόμισεν ὅτι, ὕστερον ἀπὸ κρότον σφοδροῦ ἀνέμου, ἐκλείσθη ἀπομεμακρυσμένη τις θύρα μὲ μέγαν κτύπον ὅστις ἐφαίνετο ὅτι ἤρχετο ἀπὸ τὸ βάθος τῆς γῆς. Τοῦτο τὴν ἔκαμε νὰ ἐγερθῇ αἰφνιδίως. Καὶ ἤξευρε μὲν ὅτι πολλοὶ ὑπόγειοι θόλοι τοῦ φρουρίου ἔφερον ἕως εἰς τὴν πεδιάδα, καὶ ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦσαν ὑποκάτω τοῦ ναΐσκου· ἀλλ' ἦτον ἀδύνατον νὰ στοχασθῇ ὅτι ὁ Ῥυπέρτος (ὅστις μόνος εἶχε τὰς κλεῖς αὐτῶν) περιεπάτει ἐκεῖ εἰς τοιαύτην ἀκατάλληλον ὥραν. Ἐνόμιζεν ὅμως ὡς βέβαιον ὅτι ἤκουσε νὰ κλεισθῇ θύρα τις μὲ κρότον, καὶ ἴσως, ἐστοχάζετο, προῆλθε τοῦτο ἐκ τοῦ ἀνέμου ὅστις εἰσήρχετο μὲ συριγμὸν εἰς τὰς μακρὰς εἰσόδους τῶν θόλων. Ἀλλ' εἰς μάτην ἐπροσπάθησε νὰ εὕρῃ τὴν αἰτίαν τοῦ τρόμου της,

καὶ βλέπουσα ὅτι διακόπτονται αἱ εὐσεβεῖς σκέψεις της ἀπὸ ἀκούσιον φρίκην, ἐφίλησε μὲ σέβας τὴν μαρμάρινον κάλπην καὶ ἄφησε τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο μνημεῖον.

Ὅτε δὲ διήρχετο ἀπὸ τὸν νάρθηκα τοῦ Γοτθικοῦ ἐκείνου ναΐσκου, διῆλθε ταχέως ἔμπροσθέν της σκιὰ ἀνθρώπου καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔγινεν ἀφανής. Τοῦτο τὴν ἔξησε τὴν φρίκην της, καὶ ἐβιάσθη νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν ναΐσκον. Ἀλλὰ πρὶν ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ κατώφλιον τῆς παλαιᾶς στοᾶς, εἶδεν ἢ ἐνόμισεν ὅτι εἶδε σκιάν τινα ἥτις κατέβη καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὴν γῆν. Ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἦτο δεισιδαίμων· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ νικήσῃ τὸν φόβον της, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ παραδόξου ἐκείνου φαινομένου. Προχωρήσασα λοιπὸν μὲ βήματα στερεὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου, ὅπου ἐνόμισεν ὅτι εἶδε νὰ εἰσδύσῃ τὸ σῶμα, ἢ ἡ σκιὰ τοῦ σώματος, ἐπλησίασε τὸ κηρίον της εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὸν τοῖχον, ἀλλ' οὔτε ἄνοιγμα, οὔτε σκάψιμον, οὔτε πέτραι μετατοπισμέναι ἐφαίνοντο.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐθαύμασε καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτηται τὴν αἰτίαν τοῦ πράγματος. Μήπως ἦτο φάντασμα τοῦτο....; Δὲν ἠδύνατο βέβαια νὰ ἦναι ὑλικόν τι ὄν, ἐπειδὴ δὲν ἀνεκάλυψεν οὐδὲν ἴχνος ἀνοίγματος εἰς τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ κρυφθῇ ἄνθρωπος τόσον ταχέως. Ἐπείσθη λοιπὸν ὅτι τὴν ἠπάτησεν ἡ φαντασία της, ἐπειδὴ τὸ θλιβερὸν σκότος τοῦ τόπου ἐκείνου, τοῦ ὁποίου μόλις ἓν μέρος ἠδύνατο νὰ φωτήσῃ τὸ ἀδύνατον κηρίον της, ἐτάραξε τὸ πνεῦμα της. Ἐξῆλθεν ἔπειτα ἀπὸ τὸν ναΐσκον καὶ εὐχαριστήθη ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸ δωμάτιόν της ὑγιής. Ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις τοῦ συμβάντος, ἦτο τόσον ἰσχυρὰ καὶ

τόσον τῇ ἐπροξένησε τρόμον, ὥστε τὴν ἐμπόδισεν τοῦ νὰ συχνάζῃ τὴν νύκτα εἰς τὸν ναΐσκον.

Ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως προσδιωρίσθη, καὶ ἀπεφασίσθη τὴν πρὸ αὐτῆς ἡμέραν νὰ δεχθῇ ἡ νέα κόμησσα τὸν ὅρκον τῆς πίστεως παρὰ τῶν χωρικῶν της, οἵτινες πρὸ πολλοῦ ἐζήτουν τὴν εὐκαιρίαν ταύτην διὰ νὰ δείξωσι τὴν ὑποταγήν των εἰς τὴν νέαν κυρίαν των.

Ἔφθασεν ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡ Ἐθελβίνα ἐφόρει φόρεμα ἀπὸ μεταξωτὸν μαῦρον, τοῦ ὁποίου τὰ κράσπεδα ἦσαν κεντημένα μὲ μαργαρίτας, καὶ τὸ κυματούμενον ἐπανωφόριόν της ἦτο τόσον προσηρμοσμένον εἰς τὸ σῶμά της, ὥστε ἐδείκνυεν ὅλην τὴν χάριν του. Ἡ λάμπουσα λευκότης της ηὔξησε περισσότερον διὰ τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ μαύρου φορέματός της, καὶ εἰς μὲν τὴν κεφαλήν της εἶχε στέφανον ἀπὸ μαργαρίτας, εἰς δὲ τὰ ψέλιά της τὰς εἰκόνας τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ της Ἀρθούρου, ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους, τὴν εἰκόνα τῆς μητρός της. Ὁ πολύτιμος οὗτος στολισμὸς ἐσυμφώνει μὲ τὴν εὐγένειαν τοῦ ἤθους της. Ποτὲ δὲν ἐφάνη ἡ Ἐθελβίνα τόσον ὡραία. Ἡ ὑπερβολικὴ ὠχρότης τὴν ἔκαμνε θελκτικωτέραν, προσθέτουσα εἰς τὸ κάλλος τῶν χαρακτήρων της γλυκύν τινα βαθμὸν μελαγχολίας. Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς οἰκίας ἐστήθη δι' αὐτὴν θρόνος, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ ὑποπόδιον ἦτον ἐστρωμένον μαῦρον ἀργυροκέντητον ὕφασμα· διότι, μ' ὅλον ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ πένθους εἶχε παρέλθει, ἤθελεν ὅμως νὰ δείξῃ τὰ σημεῖα τῆς λύπης της μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φρούριον. Ἀκολουθουμένη οὕτω ὑπὸ τοῦ Ῥυπέρτου καὶ τῆς Ἔμμας, διῆλθεν διὰ τοῦ θαυμάζον-

τος αὐτὴν πλήθους, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἐκεῖ μόλις ἔρριψε τὰ βλέμματά της τριγύρω, καὶ παρευθὺς ἐνεπλήσθησαν δακρύων ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τῶν τελετῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο πρότερον εἰς τὴν μητέρα της, καὶ τῶν ὁποίων ἤθελε νὰ ἦναι πάντοτε ὁ μάρτυς. Μυρίαι ἄλλαι περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι τὴν ἐνθύμιζον καιροὺς εὐτυχεστέρους ἐνωθεῖσαι τότε, διεπέρασαν τὴν καρδίαν της. Καταθλιβομένη λοιπὸν ἀπὸ τοὺς λυπηροὺς στοχασμοὺς, ἔμελλε νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ ἀποσυρθῇ σιωπῶσα, διὰ νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖνον τὸν τόπον ὅστις ἐπροξένει εἰς τὴν ψυχήν της συγκινήσεις τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κρύψῃ. Ἀλλ' ἡ Ἔμμα, παρατηρήσασα προσεκτικῶς εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Ἐθελβίνας τὰς διαφόρους συγκινήσεις αἱ ὁποῖαι τὴν ἐκλόνιζον, τῇ εἶπε σιγᾶ· Μ ὴ λ η σ μ ο ν ῇ ς.

Αἱ λέξεις αὐταὶ ἐπροξένησαν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Ἐθελβίνας θαυμάσιον ἀποτέλεσμα, καὶ τοὺς ἐνόμισεν ὅτι εἶχον διπλῆν σημασίαν· ὁ ἦχος μάλιστα τῆς φωνῆς τῆς Ἔμμας ὡμοιάζει μὲ τὸν τοῦ Ἀλφρέδου, καὶ τῇ ἐφάνη ὅτι ἤκουσεν αὐτὸν τὸν ἴδιον ὅτε τὴν ἀπεχαιρέτησεν.— Ἡσύχασε λοιπὸν ἡ ψυχή της, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀναλάβῃ ἦθος ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ της Ὅθεν ἠγέρθη, καὶ εὐχαριστήσασα χαριέντως τὸν λαόν της διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην του, τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι ὅλα τὰ παράπονά του θέλουν εἰσακούεσθαι καὶ ὅλαι αἱ πρὸς αὐτὸν ἀδικίαι θέλουν θεραπευθῆ. Μετὰ ταῦτα ἀφοῦ πάλιν ἐκάθισεν, ὁ Ῥυπέρτος καὶ ὁ πρεσβύτερος τοῦ φρουρίου ἔδοσαν εἰς τοὺς ἄλλους τὸ παράδειγμα, κάμνοντες τὸν ὅρκον τῆς πίστεως. Ἕκαστος ἔπειτα τῶν ἀνθρώπων της,

πλησιάζων εἰς τοὺς πόδας τοῦ θρόνου της, ἐπρόσφερε τὴν πρὸς τὴν κυρίαν του λατρείαν καὶ ἀγάπην, ὑποσχόμενοι ὅλοι ὅτι εἰς πρῶτον νεῦμα θέλουν εἶσθαι ἕτοιμοι εἰς τὰς διαταγάς της.

Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσεν ἡ τελετὴ αὕτη, ἠνοίχθησαν αἱ θύραι τοῦ δωματίου τοῦ συμποσίου, καὶ αἱ μακραὶ τράπεζαι ἦσαν ἐστολισμέναι ἀφθόνως μὲ πᾶν ὅ,τι σπάνιον εὑρίσκετο εἰς τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους καιρούς. Ὅτε δὲ ἤρχισε τὸ συμπόσιον, ἕκαστος τῶν συμποσιαστῶν εὑρῆκεν ὑπὸ τὸ πινάκιόν του χάρτην εἰς τὸν ὁποῖον ἡ κόρη σα ἄφινεν ἕκαστον ἀπηλλαγμένον φόρου δι' ἓν ἔτος. Ὁ πρῶτος, ὅστις παρετήρησε τὴν προσφιλῆ ταύτην γενναιότητα, ἔσπευσε νὰ τὸ φανερώσῃ εἰς τὸν πλησίον του, καὶ παρευθὺς εἰδοποιήθησαν ὅλοι ἀλληλοδιαδόχως. Ἅπαντες τότε ἐπληροφορήθησαν περὶ τῆς γενναιότητος τῆς κυρίας των, καὶ ἤρχισαν νὰ ψάλλωσι τοὺς ἐπαίνους της καὶ νὰ τὴν εὐχαριστῶσιν.

Ἡ μετριόφων Ἐθελβίνα ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ δωμάτιον, διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἐπαίνους δικαίως ἀνήκοντας εἰς αὐτήν· ὅλοι δὲ οἱ συμποσιασταὶ ἠγέρθησαν παρευθὺς, καὶ τὴν συνώδευσαν μὲ τὰ βλέμματά των, ἕως οὗ δὲν ἐφαίνετο πλέον. Ἀφοῦ δὲ τὴν χαράν των ταύτην διεδέχθη εὐθυμία ἱλαρωτέρα παρ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν τοῖς ἐνέπνευσεν ἡ κυρία των, ἐξηκολούθησαν εἰς τὸ συμπόσιον οἱ χοροὶ καὶ τὰ παιγνίδια· καὶ τότε πρῶτον, ἓν ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Οὐρσουλίνας, ἀντήχησαν εἰς τὸ φρούριον οἱ ἦχοι καὶ οἱ ῥυθμοὶ τῆς μουσικῆς, καὶ τὰ εὔθυμα τραγούδια. Μέχρι τῆς δεκάτης ὥρας τῆς νυκτὸς, αἱ ἀθῶαι καὶ ἀληθεῖς χωρικαὶ ἡδοναὶ ἐνεψύχωσαν ἐκείνας τὰς τό-

σον μελαγχολικὰς αἰθούσας, καὶ τὰς εὐρυχώρους ἐκείνας αὐλάς· καὶ ἐπειδὴ ἡ ὥρα εἶχε προχωρήσει, ἔπρεπε νὰ παύσουν καὶ νὰ ἀποσυρθῶσιν. Ἕκαστος λοιπὸν ἀνεχώρησεν εἰς τὴν οἰκίαν του, εὐχαριστῶν τὴν κόμησσαν, καὶ εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας της.

Καὶ τὰ μὲν δρύφακτα τοῦ φρουρίου ἐκλείσθησαν, οἱ δὲ κάτοικοί του ἐβυθίσθησαν μετ' ὀλίγον εἰς βαθὺν ὕπνον.

Μόνη ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἠδυνήθη νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς της, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φρούριον, χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῇ πανύστατα τὸν τάφον τῆς μητρός της. Ἐσκεπάσθη λοιπὸν μὲ μαῦρον ἐπαναφόριον, κατέβη τὴν μεγάλην κλήμακα, διῆλθε τὰς πρὸ ὀλίγου πλήρεις ἀθώας χαρᾶς, νῦν δὲ κενὰς καὶ σιωπηλὰς αἰθούσας, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν ναΐσκον, καὶ σταθεῖσα ἔμπροσθεν τῆς θύρας, ἀμφιβαλλεν ἂν ἔπρεπε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐκεῖ ἐνθυμήθη τὸν τρόμον τὸν ὁποῖον πρότερον ἐδοκίμασε, καὶ αἰσθανθεῖσα πάλιν αὐτὸν, ἐστοχάσθη ὅτι ἦτο δειλία νὰ νικηθῇ ἀπὸ φόβους οἱ ὁποῖοι ἐφαίνοντο χωρὶς βάσιν, καὶ ἡτοιμάσθη ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Μ' ὅλην ταύτην τὴν ἀποφασίν της, τὴν ἐκυρίευσε θλιβερὰ προαίσθησις, ἀλλὰ μόνη ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὴν μητέρα της τὴν ἐμπόδισεν νὰ ἐπιστρέψῃ· εἰσῆλθε τέλος, καὶ παρετήρησεν ὅλον τὸν ναΐσκον μὲ ἀνήσυχον βλέμμα.

Ἐπλησίασεν ἔπειτα εἰς τὸν τάφον τῆς Οὐρσουλίνας, ὅτε τὸ ὡρολόγιον ἐκτύπησε μεσονύκτιον, λυπουμένη διότι ἀνεχώρει ἀπὸ τὸ φρούριον, καὶ διότι ἦτον ἠναγκασμένη ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον τάφον.

Εἶχε δὲ συνειθίσει νὰ κοινολογῇ εἰς τὴν μητέρα της ὅλας της τὰς λύπας, καὶ τόσον ἐξυψόνετο ἡ φαντασία της, ὥστε ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε τὴν Οὐρσουλίναν ἐπιστρέφουσαν εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀποκρινομένην εἰς τὰ τρυφερά παράπονά της.

Ἐνησχολήθη δὲ μίαν ὥραν εἰς τὰς μελαγχολικὰς ταύτας σκέψεις, καὶ τὸ ὡρολόγιον τοῦ ναΐσκου ἐκτύπησεν. Ἡ βοὴ τρομερᾶς ἀνεμοταραχῆς τὴν παρεκίνησε νὰ ἐπιστρέψῃ· ὅθεν γονυπετήσασα, ὕψωσε τὰς χεῖράς της πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐζήτει τὴν εὐλογίαν τὴν ὁποίαν ἡ μήτηρ της δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ τῇ δώσῃ. — Ἀλλ' ὁποία τρομερὰ ἐκπληξις! αἴφνης ἠσθάνθη ὅτι αἱ ἀγκάλαι της ἐκρατοῦντο ἀπὸ δύο σκληρὰς καὶ ψυχρὰς χεῖρας. Κυριευομένη δὲ ἀπὸ φρίκην, ἔρριψεν ἐκθαμβος τὰ βλέμματά της εἰς δύο ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι τὴν ἐθλιβον δυνατὰ, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἐφάνη ἔμπροσθέν της ὁ ἄτιμος λόρδος Σαιντιβέρ. — Ἡ ὥρα, ὁ τόπος, ἡ φρικτὴ ἐκείνη ἐκπληξις, ὅλα ταῦτα συνετρεξαν εἰς τὸ νὰ τῇ ἀφαιρέσωσι τὴν χρῆσιν τῶν δυνάμεών της. Ἀλλὰ τίς ἤθελε δυνηθῇ νὰ περιγράψῃ τὴν δυστυχίαν της, ὅτε συνελθοῦσα εἰς ἑαυτὴν καὶ ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμοὺς εὑρέθη πρὸς τὸ θυσιαστήριον, κρατουμένη ὑπὸ τοῦ Λεοπόλδου! Ὁ ἱερεὺς Ὑβέρτος (ὁ εἰς τὸ φρούριον Ἀβοὺρν ἐπιστατῶν εἰς τὰ τῆς ἐλεημοσύνης) ἐτελείονε τότε τὰς τελευταίας εὐχὰς τῆς τελετῆς τοῦ γάμου. Αὐτὴ δὲ ἄφωνος, ἀδύνατος καὶ ἐκστατικὴ ἐκ τοῦ τρόμου, εἶδε μὲ ἀπελπισίαν ὅτι ἐκλείσθη πάλιν τὸ ὀλέθριον καὶ ἱερὸν βιβλίον ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἡ χείρ της ἐκρατεῖτο ἀπὸ τὴν τοῦ Λεοπόλδου ὅστις τῇ εἶπε·

«Σὲ ἀπήλαυσα τέλος διὰ παντός.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐταράχθη καὶ ἐφώναξε·

«Θεὲ τοῦ ἐλέους! τί βλέπω! Εἶμαι λοιπὸν σύζυγός του; εἶναι ἆρά γε δυνατὸν ὅτι εἰς τοῦ νοός μου τὴν ἀποπλάνησιν, συγκατένευσα νὰ φέρω τὸ ὀλέθριον τοῦτο ὄνομα...; Στάσου, Λεοπόλδε, ἄκουσον· ἰδοὺ, ἀποδοκιμάζω τὴν ἄνομον ταύτην πρᾶξιν γονυπετὴς ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ τούτου θυσιαστηρίου... Κατεχράσθης τὴν ἀδυναμίαν μου· ἀλλ' ἐνθυμοῦ ὅτι ἐνταῦθα εἰς αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, κηρύττω ἐμαυτὴν ἐλευθέραν καὶ ἀπόλυτον παντὸς δεσμοῦ. Οὐδεὶς νόμος, οὐδεμία δύναμις ἐπὶ γῆς θέλει μὲ βιάσει νὰ ὁμολογήσω συνοικέσιον, εἰς τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν συγκατένευσα.»

Λανθάνεσαι, κυρία μου, ἐπανέλαβεν ὁ Λεοπόλδος κατωφρυωμένος. Στοχάσου ὅτι ἐτέλεσε τὸ μυστήριον ὁ ἱερεύς σου Ὑβέρτος τὸν ὁποῖον σέβομαι κατὰ πάντα. Δὲν ἔχεις οὐδένα μάρτυρα νὰ μαρτυρήσῃ ἐναντίον μου· σκέφθητι, διότι ἔχεις ἀκόμη καιρόν. Καλήτερον εἶναι νὰ κλίνῃς εἰς μίαν ἀναπόφευκτον τύχην, παρὰ νὰ ἀνθίστασαι πρὸς σύζυγον τοῦ ὁποίου ἡ μανία εἶναι φρικτή... Καὶ διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὴν δύσκολον γνώμην σου, θέλω ν' ἀρχίσῃ πάλιν ἡ τελετὴ, ἐὰν συγκατανεύσῃς μ' ὅλον τοῦτο νὰ μὲ γνωρίζῃς σύζυγόν σου, καὶ νὰ δημοσιεύσῃς μόνη σου τὸ συνοικέσιόν μας.

«Ἡ γῆ ν' ἀνοίξῃ τοὺς βαθεῖς κόλπους της καὶ νὰ καταπίῃ ζῶσαν τὴν δυστυχῆ Ἐθελβίναν, παρὰ νὰ τὴν ἴδῃ βεβυθισμένην εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ εἰς τὸ ὄνειδος τὰ ὁποῖα θέλει τῇ προξενήσει ἡ μισητὴ αὕτη συζυγία.»

Μετὰ ταῦτα ἐπλησίασεν εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ γονυπετήσασα·

«Δίκαιε Θεὲ, ἐπρόσθεσεν, ἄκουσον τὴν δημοσίαν προσευχήν τὴν ὁποίαν κάμνω εἰς τοὺς πόδας σου, ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου σου. Ὀ ρ κ ί ζ ο μ α ι νὰ μὴ γνωρίσω ποτὲ σύζυγόν μου τὸν ἄτιμον τοῦτον ἄνθρωπον.... μηδὲ νὰ προφέρω ποτὲ τὸ ὀλέθριον ν α ί, διὰ νὰ ἀποφύγω τὰς βασάνους καὶ τοὺς τρόμους, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ κακοῦργος Σαιντιβὲρ μὲ ἐπαπειλεῖ. Ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ θρόνου σου κηρύττω προσέτι ἐμαυτὴν ἀπόλυτον ἀφ' ὅλους τοὺς δεσμοὺς οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ μὲ συνδέσουν ἀκουσίως μὲ αὐτόν. Ὀρκίζομαι, ὅτι ὅλα τὰ καταχθόνια μέσα ἄτινα πρὸ ὀλίγου μετεχειρίσθη, δὲν θέλουν ἔχει οὐδεμίαν δύναμιν ἐπ' ἐμοῦ. Δέξαι τοὺς ὅρκους μου, Θεὲ Παντοδύναμε· καὶ ἐάν ποτε συγχωρήσω εἰς τὸν ἀχρεῖον τοῦτον ἄνθρωπον νὰ μὲ ὀνομάσῃ σύζυγόν του διὰ ν' ἀποφύγω δυστυχίας ἔτι μεγαλητέρας, εἴθε τὸ πῦρ τοῦ παρωργισμένου οὐρανοῦ νὰ κατακαύσῃ καὶ νὰ ἀποτεφρώσῃ τὴν ἀδύνατον καὶ ἐπίορκον Ἐθελβίναν!»

Ἀφοῦ δὲ ἐπρόφερε τὸν ἀμετάτρεπτον τοῦτον ὅρκον, ἔλαβε τὸ ἱερὸν βιβλίον, καὶ τὸ ἠσπάσθη μὲ σέβας. Οὐδεὶς τρόμος τὴν συνέστειλεν οὐδὲ ἐδέσμευσε τὴν ψυχήν της, ἡ δὲ σταθερὰ φωνή της ἐδείκνυεν ἀποχρώντως ὅτι ἐξέφραζε τὸ στόμα της ὅ,τι τῇ ὑπαγόρευσεν ἡ καρδία. Ἐξέβαλεν ἔπειτα τὸ πολυτιμότατον δακτυλίδιον, τὸ ὁποῖον ὁ Ὑβέρτος τῆς εἶχε βάλει δυναστικῶς εἰς τὸν δάκτυλον, καὶ τὸ ἔρριψε κατὰ γῆς μὲ βίαν.

Ἡ λύσσα τοῦ Λεοπόλδου ἦτο τόσον σφοδρὰ, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ διακόψῃ τοὺς λόγους ἐκείνους, οἵτινες

κατέστρεφον ὅλην τὴν ἐλπίδα του, καὶ ἐνέπαιζον τὴν σφοδράν του ἐπιθυμίαν.

Εἶναι γνωστὸν ἤδη ὅτι ὁ Λεοπόλδος δὲν ἐπεθύμει μόνον ν' ἀπολαύσῃ τὴν Ἐθελβίναν, καὶ ὅτι ἡ περιουσία τῆς ἐξαδέλφης του ἦτο λαμπροτάτη, ἀφοῦ μάλιστα ἤνωνεν εἰς αὐτὴν τόσους τίτλους. Ἀλλὰ μ' ὅλον ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ ὡραιότης τῆς Ἐθελβίνας διήγειρε τὸ θηριῶδες πάθος του, ὁ καθ' αὐτὸ σκοπὸς ὅμως τῶν ἐπιθυμιῶν του ἦτο πρὸ πολλοῦ, ὡς εἴπομεν ἤδη, νὰ ἀναπληρώσῃ τὰ λείψανα τῆς καταστάσεώς του μὲ τῆς ἐξαδέλφης του τὸν πλοῦτον.

Ἡ καταφρόνησις τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασε δὲν τῷ ἀφήρεσε πᾶσαν ἐλπίδα, ἀλλὰ συνέλαβε σκοπὸν νὰ λάβῃ παρ' αὐτῆς ὅρκον, ὅστις ἔμελλε νὰ τὸν συνδέσῃ μὲ αὐτὴν διὰ παντός. . . . Ἔτρεξε λοιπὸν εἰς τὸ Ἀβοὺρν, ἐκρύφθη εἰς τὸ δάσος, καὶ ἐκεῖ παρεφύλαττε πότε νὰ δυνηθῇ νὰ καθέξῃ τὸ λάφυρόν του. Ἀλλ' εἴδομεν ἤδη μὲ ποῖον θαῦμα ἐσώθη εἰς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Σαιντιβὲρ ἦτο βέβαιος ὅτι ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του. . . . Ἔκτοτε τὸ φρούριον ἐφυλάττετο τόσον καλῶς, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ βιαίως· πλὴν καὶ ἂν αὐτὸ δὲν ὑπερασπίζετο τόσον ἐπιμελῶς, τὸ νὰ ὁρμήσῃ βιαίως καὶ φανερῶς ἦτον ἐπικίνδυνον, ἐπειδὴ ἡ Ἐθελβίνα ἐπροστατεύετο ὑπὸ τοῦ βασιλέως.

Ἔμεινε λοιπὸν κεκρυμμένος εἰς τὸ δάσος, ἐλπίζων ὅτι μετά τινα καιρὸν ἤθελεν ἐλθεῖ ἡ νέα κόμησσα νὰ περιπατήσῃ ἐκεῖ· ἀλλ' ἠπατήθη εἰς τὴν ἐλπίδα του ταύτην. Μίαν ἑσπέραν ἐνῷ περιεπάτει ζητῶν νὰ γνωρίσῃ τοὺς τόπους ἐκείνους, εὗρε κατὰ τύχην τὸν ἱερέα, ἐπι-

στάτην τοῦ φρουρίου. Διὰ τὴν δυστυχίαν τῆς Ἐθελβίνας, εἶχεν ἀποθάνει ὁ γέρων ἱερεὺς ὅστις ἐξετέλει εἰς τὸ Ἄβουρν τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ὑπούργημα, ὁ δὲ διάδοχός του ἦτο ξένος. Ὁ δυστυχὴς οὗτος, διαφθαρεὶς ἀπὸ τὸ δέλεαρ τῆς ἀνταμοιβῆς, ἐπώλησε τὴν εὐτυχίαν τῆς εὐεργέτιδός του ἀπατήσας αὐτὴν, καὶ σχεδιάσας ψευδῆ καὶ οἰκτρὰν ἱστορίαν τῆς ζωῆς του, εἰς τὴν πρώτην μετ' αὐτῆς συνομιλίαν του, τὴν ἠπάτησεν, ἡ δὲ πολὺ εὔπιστος Ἐθελβίνα ἔλαβε συμπάθειαν εἰς τὰς δυστυχίας του. Ἀλλ' ὁ ἄτιμος οὗτος εἶχε διωχθῆ ἀπὸ τὸ μοναστήριόν του διὰ τὴν σκανδαλώδη διαγωγὴν καὶ τὰ διεφθαρμένα ἤθη του. Ἡ κόμησσα, πάντοτε εὐαίσθητος εἰς τοὺς δυστυχεῖς, δὲν ὑπώπτευσε περὶ τῆς πίστεως τοῦ τέρατος τούτου, καὶ ἔγινε μετ' ὀλίγον θῦμα τῆς ἰδίας της γενναιότητος.

Μικρά τις παρατήρησις ἐπὶ τοῦ ἀχρείου τούτου ἀνθρώπου ἦτον ἱκανὴ εἰς τὸ διαπεραστικὸν πνεῦμα τοῦ Λεοπόλδου, διὰ νὰ κρίνῃ εἰς τί ἦτον ἐπιτήδειος. Τῷ ἐπρόβαλλε λοιπὸν προτάσεις τινὰς τὰς ὁποίας ἐδέχθη, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐρευνήσῃ διὰ μέσου τοῦ ἀπίστου τούτου ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ φρουρίου τὸ μέρος, ὅπου ἦσαν κεκρυμμένοι οἱ θησαυροὶ τῆς οἰκίας Φιτσαβούρν, ἅμα δὲ ἤθελε τοὺς εὑρεῖ ὁ ἱερεὺς, νὰ λάβῃ ἀνταμοιβὴν ἀξιόλογον. Καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τούτου ὁδηγούμενος ὁ Λεοπόλδος ὑπὸ τοῦ ἱερέως Ὑβέρτου, εἰσῆλθεν εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Ἄβουρν διὰ κρυφίας εἰσόδου· ἀλλ' αἱ ἔρευναί των ὑπῆρξαν ἀνωφελεῖς.

Διερχόμενος δὲ νύκτα τινὰ μετ' ἀπελπισίας τοὺς εὐρυχώρους τοῦ φρουρίου θόλους, παρετήρησε κλίμακα

στενὴν ἥτις ἔφερεν εἰς καταπακτὴν θύραν (κλαβανὴν) (α), τὴν ὁποίαν σηκώσας ἐθαύμασεν, εὑρεθεὶς εἰς τὸν ναΐσκον τοῦ Ἀβούρν. Καὶ πλησιάσας διά τινος ἀμυδροῦ φωτὸς, τὸ ὁποῖον ἔφεγγεν εἰς τὸ βάθος τοῦ χοροῦ, ἀνεγνώρισε τὸ ἀντικείμενον τοῦ σφοδροῦ ἔρωτός του, τὸ ὁποῖον προσηύχετο ἔμπροσθεν ἑνὸς τάφου.

Τότε συνέλαβε τὸν ἀπάνθρωπον σκοπὸν, τὸν ὁποῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ ἄλλοτε, εἰμὴ τὴν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς κομήσσης ἡμέραν. Παρευθὺς δὲ ἔδοσε τὰς διαταγὰς καὶ τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας εἰς τοὺς στρατιώτας του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν κεκρυμμένοι πολλὰς κατὰ συνέχειαν νύκτας εἰς τὸν ναΐσκον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἤρχετο πλέον ἐκεῖ, ἐστοχάσθησαν ὅτι ἴσως ἤκουσε κτύπον τινὰ, ὁ δὲ Λεοπόλδος ἐνόμισεν εὐλόγως, ὅτι τὸν παρετήρησεν ἐκείνην τὴν νύκτα καθ' ἣν ἀνακαλύψας τὴν καταπακτὴν ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναΐσκον. Ὅτε δὲ ὁ ἱερεὺς τὸν ἐβεβαίωσεν εἰς τὰς ὑποψίας του, ἀπεφάσισε νὰ τολμήσῃ τὸ πᾶν, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν Ἐθελβίναν, νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ δωμάτιόν της τὸ μεσονύκτιον, νὰ δέσῃ τὸ στόμα της διὰ νὰ μὴ φωνάξῃ, καὶ νὰ τὴν ἐκβάλλῃ οὕτως ἔξω τοῦ φρουρίου. Καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἰδίαν νύκτα ὑπῆγε μὲ τὸ στράτευμά του πρὸς τὸν ναΐσκον, ὅπου εὗρεν ἀνελπίστως τὴν δυστυχῆ Ἐθελβίναν.

Ὁ Λεοπόλδος χωρὶς νὰ συσταλλῇ ἀπὸ τὴν ἱερότητα τοῦ τόπου ἐκείνου, μήτε νὰ ἐμποδισθῇ ἀπὸ τὴν εὐσεβῆ ἐνασχόλησιν τῆς φιλοστόργου ἐκείνης κόρης, τὴν ἐσυρεν

(α) Λέγεται καὶ καταῤῥακτὴ θύρα (Πλουτάρχ. Ἄρατ. § 26). Σ. τοῦ Μ.

ἀσπλάγχνως πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ διέταξεν ἔπειτα τὸν ἄπιστον ἱερέα ν' ἀρχίσῃ τὴν τελετὴν, εὐχαριστημένος ὅτι τὴν ἔβλεπεν ἀκίνητον, διότι εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην δὲν ἠδύνατο νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν θέλησίν του, καὶ ἐλπίζων ὅτι ἤθελε προτιμήσει νὰ στέρξῃ οἰκοθεν εἰς τὴν ἄνομον ἐκείνην πρᾶξιν, παρὰ νὰ ὁπλισθῇ μὲ ἀνωφελῆ ὀργήν.

Ὁποία λοιπὸν ὑπῆρξεν ἡ μανία του, ὅτε ἤκουσε νὰ προφέρῃ ἡ Ἐθελβίνα τὸν ὅρκον ἐκεῖνον μὲ ὅλην τὴν δύναμιν καὶ μ' ὅλην τὴν ὑπερηφανείαν της· τὸν ὅρκον, ὅστις κατέστρεφε τὴν ἐλπίδα του, καὶ τὸν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὴν μόνην ὁδὸν ἥτις ἠδύνατο νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του! Ἐὰν ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἐπροστατεύετο ὑπὸ τοῦ βαοιλέως, ἠδύνατο νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὴν βίαν τὴν ὁποίαν μετεχειρίζετο, ἢ νὰ ἀπαιτήσῃ δολίως τὰ δικαιώματα νομίμου συζύγου· ἀλλ' οὐδεμία τῶν πανουργιῶν τούτων ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ. Διότι ἤξευρε καλῶς ὅτι τὸ συνοικέσιον ἦτο μηδὲν, καὶ διόλου δὲν ἤθελεν εἰσακουσθῇ ἀπαιτῶν τὰ ὑπάρχοντά της, ἐὰν ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἔδιδεν εἰς τὰς ἀξιώσεις του παντελῆ καὶ ἐλευθέραν συγκατάνευσιν.

Τὸ κύριον πάθος τῆς μαύρης ψυχῆς τοῦ Σαιντιβὲρ, καὶ ἡ ἐκδίκησις τὸν ἔκαμαν νὰ εὕρῃ μέσα εἰς τὸ νὰ εὐχαριστήσῃ ἑαυτὸν, καὶ ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ ἂν ἠδύνατο μὲ βαρυτέρας στενοχωρίας νὰ κάμῃ τὴν γενναίαν ψυχὴν τοῦ θύματός του νὰ ὑπακούσῃ.

Λαβὼν λοιπὸν τὴν χεῖρά της, ἐνῷ ἐγείρετο·

«Μόνη σου, τῇ εἶπεν, ἐπρόφερες τὴν καταδίκην σου·

οὐδεμίαν εὐσπλαγχνίαν δύνασαι νὰ ἐλπίσῃς παρ' ἐκείνου εἰς ὃν ἠρνήθης τὸ πᾶν. Ἑτοιμάσθητι νὰ ὑποφέρῃς τὰς βασάνους αἱ ὁποῖαι σὲ περιμένουσιν εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβέρ.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἔφριξε, ἀλλ' ἐσιώπησε στοχαζομένη ὅτι ὅταν διέλθωσι τὴν αὐλὴν τοῦ φρουρίου, μία μόνη φωνή της θέλει ἐξυπνίσει ὅλους τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐὰν ἐκοιμῶντο. Ἀλλὰ μετὰ μίαν στιγμὴν τὴν κατεβίβασαν ἀπὸ τὴν μικρὰν μυστικὴν κλίμακα, ἔκλεισαν τὴν καταπακτήν, καὶ ἀπώλεσε πᾶσαν ἐλπίδα σωτηρίας. Τότε ἐννόησεν ὅτι ἠπατήθη, καὶ ὀπισθοδρόμει φρίττουσα καὶ ἐπικαλουμένη ματαίως τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν εἰς βοήθειάν της.

«Αἱ φωναί σου εἶναι περιττα (τῇ εἶπεν ὁ ἄτιμος ἅρπαξ καταφρονῶν τὴν ἀδημονίαν της)· οἱ στρατιῶται σου εἶναι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ βεβυθισμένοι εἰς βαθὺν ὕπνον... Δύνασαι ἀκόμη νὰ μεταβάλλῃς σκοπόν... Ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ θυσιαστήριον. Καταπάτησον τὸν γελοῖον ὅρκον σου, καὶ γενοῦ σύζυγος τοῦ Σαιντιβέρ.»

«Ὄχι, ἀπεκρίθη ἡ Ἐθελβίνα, ὡρκίσθην, καὶ θέλω ὑποταχθῆ εἰς τὴν τύχην μου... Θέλω ὑποφέρει μὲ γενναιότητα τὰς ἀναποφεύκτους δυστυχίας... Ζητῶ μόνον τὴν ὑπεράσπισιν τῆς θείας Προνοίας.»

«Λοιπὸν, ἐπανέλαβεν ὁ Λεοπόλδος μαινόμενος καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν Ῥυθμέρον τὸν ἀρχηγὸν τοῦ στρατοῦ του, ἡ αὐστηρὰ τύχη τὴν ὁποίαν τῇ ἑτοιμάζει ἡ δικαία μου ἐκδίκησις νὰ ἦναι ἡ ἀνταμοιβὴ τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης της... Φέρετέ την εἰς τὸ φρούριόν μου.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐφέρετο ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, καὶ

ἔμεινεν ἡμιθανὴς εἰς τὰς ἀγκάλας των. Μόλις δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ εἶδενἕνα στρατιωτικὸν ὅστις ἐκτύπα τὸν Λεοπόλδον, καὶ τὸν ἐμπόδιζεν ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρήσῃ. Φωνή τις ἀντήχησεν εἰς τὰ ὦτά της, καὶ ἤκουσε τούτους τοὺς λόγους.

«Ὁ πρῶτος ὅστις μέλλει νὰ ἐξέλθῃ ἐντεῦθεν, πρέπει πρῶτον νὰ διαπεράσῃ τὴν καρδίαν ταύτην ἥτις ἦναι διωρισμένη εἰς ὑπεράσπισιν τῆς ἀθωότητος. . . . Πίπτε, προδότα.»

Ὁ ἄγνωστος ἐκεῖνος στρατιωτικὸς ἐπολέμησεν ἀφόβως, καὶ ὑπερασπίσθη μὲ ἀνδρίαν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον περικυκλωθεὶς καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ πολυαρίθμου στρατοῦ ἐνικήθη, καὶ πληγωθεὶς ἔπεσε κατὰ γῆς αἱματωμένος. Τὰ δὲ βλέμματα τῆς Ἐθελβίνας, καίτοι σκεπασμένα μὲ τὸ κάλυμμα τῆς ἀπελπισίας, ἠκολούθησαν τὸν ἄγνωστον ὑπερασπιστήν της, ἕως οὗ δὲν τὸν ἔβλεπεν, τότε πλέον ἀπολέσασα τὰς αἰσθήσεις της ἐσύρθη ὑπὸ δύο κακούργων, τῶν ὁποίων αἱ στιβαραὶ χεῖρες κατεπίεζον τὰ τρυφερὰ μέλη της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Ὅτε ἡ Ἐθελβίνα συνῆλθεν εἰς ἑαυτήν, εὑρέθη εἰς τὸ μέσον τοῦ δάσους. Ἐκεῖ τὴν ἔβαλλον ἐφ' ἁμάξης περικλεισμένης, οἱ δὲ στρατιῶται τοῦ Λεοπόλδου ἀναβάντες τοὺς ἵππους των ἔσπευσαν νὰ ἐξέλθωσιν τοῦ δάσους, καὶ μετ' ὀλίγον εἰσῆλθον εἰς πεδιάδα εὐρύχωρον, καὶ ἔρημον, ὅπου περιπατήσαντες δι' ὅλης τῆς νυκτὸς

ἔφθασαν τὸ πρωὶ εἰς μεγαλοπρεπὲς δάσος. Ἡ Ἐθελβίνα ἐνησχολεῖτο εἰς στοχασμοὺς μελαγχολικοὺς καὶ θλιβεροὺς, ἐνθυμουμένη ὅτι εἶδε πίπτοντα τὸν γενναῖον ὑπερασπιστήν της τὸν ὁποῖον ἐνόμιζεν ὅτι ἦτον ὁ Ἀλφρέδος, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ηὔξανε περισσότερον τὴν δυστυχίαν της. Μὴ ἐλπίζουσα δὲ ὅτι ἀπέφυγε τοὺς περὶ αὐτὸν κινδύνους, διῆλθε πολλὰς ὥρας κλαίουσα ἐκεῖνον ὅστις ἐθυσιάσθη οὕτω διὰ νὰ τὴν σώσῃ.

Εἰς μάτην ὅμως ἐζήτει νὰ ἐξηγήσῃ, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Ἀλφρέδος ἠδύνατο νὰ εὑρεθῇ τότε εἰς τὸν σκοτεινὸν ἐκεῖνον τόπον, καὶ τόσον μακρὰν τοῦ στρατοῦ. Ἦτο δὲ βεβαία ὅτι ἡ ἄφιξίς του ἦτον ἄγνωστος εἰς τὸ φρούριον· ἀλλὰ πῶς ἠδυνήθη τότε νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ φρούριον, ἢ εἰς τὸν ναΐσκον, ἢ ὑποκάτω εἰς τοὺς θόλους; Πῶς νὰ συμβιβάσῃ τὴν κρυφίαν ταύτην εἴσοδον μὲ τὸν ἐλεύθερον καὶ γενναῖον χαρακτῆρά του; Ἐφαίνετο δὲ βέβαιον εἰς τὴν Ἐθελβίναν ὅτι δὲν ἤξευρε τοὺς σκοποὺς τοῦ Λεοπόλδου μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐπεχείρησε νὰ τοὺς ἀνατρέψῃ· ἄλλως, δὲν ἤθελεν ἆρά γε νὰ μεταχειρισθῇ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ὑπεράσπισιν μέσα; δὲν ἤθελεν εἰδοποιήσει τὸν Ῥυπέρτον νὰ διπλασιάσῃ τὰς φυλακὰς τοῦ φρουρίου; Τῆς ἤρχετο λοιπὸν εἰς τὸν νοῦν ὅτι ἐκεῖνος ὅστις τὴν ἔσωσε τότε εἰς τὸ δάσος ἴσως ἦτον ὁ Ἀλφρέδος· ἀλλ' ἐὰν ἦτον ἐκεῖνος, διὰ τί νὰ κρυφθῇ; διὰ τί νὰ μὴν ἔλθῃ εἰς τὸ φρούριον νὰ ἀκούσῃ παρὰ τῆς φίλης του δικαίας καὶ τρυφερὰς εὐχαριστίας; Ὁ στρατιωτικὸς ἐκεῖνος ἔχυσε τὸ αἷμα του δι' αὐτὴν, καὶ κατεφρόνησε τὸν θάνατον διὰ νὰ τὴν σώσῃ· ἢ ὁ Ἀλφρέδος

λοιπὸν ἦτον, ἢ ἄλλος τις, καθίστατο ἄξιος τῆς εὐσπλαγχνίας, τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τῶν δακρύων της.

Ἀλλ' ὄχι, ἔλεγε, τοῦτο δὲν ἦτον ἀπάτη, οὔτε ἀποτέλεσμα τῆς ἀδυναμίας μου· ὁ ἦχος τῆς ποθητῆς ἐκείνης φωνῆς προσέβαλε, τὴν ἀκοήν μου, καὶ ἀντηχεῖ ἀκόμη εἰς τὴν καρδίαν μου.»

Ἔχυσε λοιπὸν νέον χείμαῤῥον δακρύων, καὶ ἡ μόνη ἐλπίς της ἦτον, ὅτι οἱ κακοῦργοι οἱ ὁποῖοι τὴν ἥρπασαν μὲ βίαν, νομίζοντες νεκρὸν τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον στρατιωτικὸν τὸν παρήτησαν ἐκεῖ, καὶ ἴσως ἠδύνατο νὰ σωθῇ ἐὰν ἐλάμβανεν ἐγκαίρως βοήθειαν παρά τινος. Ἀλλ' εὐθὺς πάλιν ἐματαιόνετο ἡ ἐλπίς της, στοχαζομένη ὅτι ἤθελε παρέλθει πολὺς καιρὸς ἕως νὰ εὕρωσι τὸ σῶμα τοῦ Ἀλφρέδου, καὶ ἐπομένως ἤθελεν ἀποθάνει δι' ἔλλειψιν βοηθείας, ἐὰν αἱ πληγαί του δὲν ἦσαν θανατηφόροι.

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ θλιβεροὶ στοχασμοὶ τῆς Ἐθελβίνας. Ἐντοσούτῳ διελθοῦσα τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο δάσος ἐπροχώρησεν εἰς τόπον πλήρη βράχων τὸν ὁποῖον ἡ παντελὴς ἐρημία καθίστα φρικώδη. Ἡ Ἐθελβίνα εἶδε μακρόθεν πόλεις τινὰς τῆς ἐπαρχίας Βαλλίας, καὶ ἐφαίνετο ὅτι οἱ ἁρπάσαντες αὐτὴν δὲν ἐπλησίαζον εἰς κατοικημένους τόπους, φοβούμενοι μήπως αὐτὴ κινήσῃ εἰς οἶκτον τοὺς κατοίκους, καὶ οὕτω τὴν ὡδήγουν ἀπὸ μέρη σχεδὸν ἀδιάβατα.

Ἐξηκολούθουν λοιπὸν τὸν δρόμον των διὰ βράχων καὶ ὀρέων τῶν ὁποίων τὸ ὕψος καὶ οἱ κρημνοὶ ἔκαμνον τὴν Ἐθελβίναν νὰ συλλογίζηται ὅτι ἐπλησίαζεν εἰς τὴν τελευταίαν της στιγμήν. Οἱ κίνδυνοί της ηὔξανον, ἐπει-

δὴ παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της ἄπειρος σειρὰ ὀρέων, καὶ ἔτρεμε, μήπως βυθισθῇ εἰς τὰ βάθη ἀβύσσου τινος τὴν ὁποίαν μόλις ἠδύναντο νὰ περιλάβωσι τὰ ἔντρομα βλέμματά της.

Ἡ ὁδὸς ἦτον ἐνίοτε τόσον στενὴ, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ διέλθῃ ἅμαξα, ἡ Ἐθελβίνα εἶχε βέβαιον τὸν κίνδυνον ὅστις τὴν ἠπείλει εἰς τὸν δύσβατον ἐκεῖνον δρόμον. Τὰ δὲ ῥεύματα τῶν χειμάῤῥων καταπίπτοντα ὁρμητικῶς ηὔξανον ἔτι μᾶλλον τὴν φρίκην τῆς τρομερᾶς ἐκείνης θέσεως.

Ἀφοῦ δὲ ἐκινδύνευσε μυριάκις, κατέβη εἰς ὁδὸν βαθείαν, καὶ παρετήρησε μακρόθεν μεγάλους ὄγκους τετρῶν, φωτιζομένους ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Πρὸ πολλοῦ ἡ Ἐθελβίνα ἐνόμιζεν ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὰ ὄρη τῆς ἐπαρχίας Βαλλίας, ἀλλὰ μόλις ὑπώπτευσεν ὅτι οἱ ὑψηλοὶ ἐκεῖνοι καὶ σοβαροὶ πύργοι ἦσαν οἱ τοῦ φρουρίου Σαιντιβὲρ, κατελήφθη ὑπὸ τρόμου καὶ ἔῤῥιψεν εἰς τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα ὑψώματα βλέμμα ἀπελπισίας.

Τὸ ὄρος, ἐφ' οὗ ἔκειτο τὸ φρούριον, ὑψοῦτο καθέτως ἐπὶ τῆς κοιλάδος ὅπου εὑρίσκετο ἡ ἅμαξα, καὶ ὑπερέβαινε κατὰ τὸ ὕψος ὅλα τὰ περὶ αὐτό. Διεχωρίζετο δὲ ἀπὸ τὰ λοιπὰ οὕτως, ὥστε βαθεῖαι κοιλάδες καὶ φρικαλέοι κρημνοὶ τὸ περιεκύκλουν πανταχόθεν. Τρία μέρη τοῦ ὄρους τούτου κατεβρέχοντο ἀπὸ χειμάῤῥους, τῶν ὁποίων τὰ ἀφρίζοντα ῥεύματα διερχόμενα διὰ τῶν ἀβύσσων συνήρχοντο καὶ ἐσχημάτιζον λίμνην.

Τὸ φρούριον ἦτο κάλλιστα ἐπεσκευασμένον καὶ ὀχυρὸν, ἐκτὸς μόνον ἑνὸς τεραστίου πύργου κειμένου πρὸς δυσμὰς, τὸν ὁποῖον οὐδὲν κτίριον ὑπεστήριζεν οὔτε μὲ οὐδένα

ἄλλον πύργον συνείχετο, ἀπὸ δὲ τὰς ἐκ τῆς πολυκαιρίας ὀπὰς καὶ τὰς ῥηγμάς του, ἐφαίνετο ὅτι ἐπλησίαζε νὰ καταῤῥεύσῃ, ἐπίσης δὲ καὶ αἱ ὑψηλαὶ ἐπάλξεις του κεκλιμέναι πρὸς τοὺς κριμνοὺς προεμείνυον τὴν πτῶσιν τοῦ ἐρήμου ἐκείνου ὄγκους.

Ἡ ἄμαξα ἐστάθη ἔμπροσθεν βράχου ὅστις ἐχάνετο εἰς τὰ νέφη, καὶ ἐκεῖ ἐσήμαναν μὲ τὴν σάλπιγγα. Ἀκολούθως ὡδήγησαν τὴν Ἐθελβίναν διά τινος στενῆς εἰσόδου ἥτις παρευθὺς ἐκλείσθη. Ἠνοίχθη ἔπειτα σιδηρᾶ τις θύρα, καὶ ἀφοῦ ἀνέβη ἐκεῖ ὀλίγα βήματα, ἔσυραν τοὺς μοχλοὺς ἄλλης δευτέρας θύρας· μετὰ τοῦτο ἀνεβιβάσθη πάλιν διά τινος κλίμακος κατεσκευασμένης ἐπὶ τῆς ἀποτόμου ἐκείνης πέτρας, καὶ μετὰ ταύτην ἐκλείσθη καὶ τρίτη θύρα ἐπίσης στερεά.

Ἐφάνη ἔπειτα καὶ ἄλλη στενωτέρα καὶ μακρυτέρα κλίμαξ, καὶ τέλος μετὰ πολὺν καιρὸν καὶ ἄπειρον κόπον, ἔφθασεν ἀπηυδησμένη εἰς ἀνώγαιον, ὅπου εὑρίσκετο ὁ Λεοπόλδος.

Τὰ βλέμματά του ἔλαμπον ἀπὸ θηριώδη χαρὰν, καὶ μὲ ὕφος ἐμπαικτικὸν τὴν ἐχαιρέτησεν εἰρωνικῶς, διότι ἔφθασεν εἰς τὸ φρούριον, τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ ἦναι κυρία.

«Εἰς μάτην, εἶπε, θέλει ἐλθεῖ ἐνταῦθα ὁ τροπαιοῦχος Ἐδουάρδος νὰ ζητήσῃ τὴν προστατευομένην ὑπ' αὐτοῦ· διότι ὁ δυνατώτατος δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ ἐνταῦθα χωρὶς τὴν θέλησίν μου, καὶ οὐδεὶς θέλει δυνηθῇ νὰ σ' ἐλευθερώσῃ ἀπὸ ὅσα μέλλεις νὰ πάθῃς δεινά.

Ἡ Ἐθελβίνα ἀφοῦ τὸν παρετήρησεν αὐστηρῶς, τῷ ἀπεκρίθη μετὰ ψυχρότητος·

«Ἂς μὲ ὁδηγήσουν εἰς τὴν διωρισμένην φυλακήν, διότι εἶμαι ἑτοίμη νὰ ὑποφέρω ὅλας τὰς δυστυχίας... Ἡ ἐνάρετος ψυχὴ δὲν φοβεῖται τὴν σκληρὰν καταδρομὴν ἑνὸς τυράννου. Ἡ στιγμὴ αὕτη μάλιστα μοὶ εἶναι γλυκυτέρα παρὰ τοὺς ἐλέγχους ἑνόχου συνειδήσεως. Καὶ μ' ὅλον ὅτι εἶμαι εἰς χεῖράς σου, εἶμαι ὅμως ἀκόμη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πάντοτε δικαίου Ὄντος, τοῦ ὁποίου σέβομαι τὴν θέλησιν... Ἡ ὑπερτάτη ἐκείνη δύναμις δύναται ἐν μιᾷ στιγμῇ νὰ κατακρημνίσῃ τὸ ὑπερήφανον τοῦτο φρούριον, καὶ νὰ μεταβάλλῃ εἰς κόνιν τὸν βράχον αὐτὸν, ἐφ' οὗ κεῖται, καὶ ἡ χεὶρ ἐκείνου δύναται νὰ μὲ καταστήσῃ πάλιν ἐλευθέραν, καὶ νὰ ματαιώσῃ ὅλους τοὺς κακούργους σκοπούς σου.»

Ὁ Λεοπόλδος καταβεβαρημένος ἀπὸ τὴν δύναμιν τῆς ἀρετῆς, παρετήρει μὲ ἔκπληξιν τὴν Ἐθελβίναν ἥτις εἶχε τὰς χεῖρας ὑψωμένας εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐπιστηρίζετο μὲ πίστιν εἰς τὴν δεξιὰν τοῦ Παντοδυνάμου, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὅτι μία γυνὴ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τόσην μεγαλοψυχίαν, ὅσην οὔτ' αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν εἶχε. Κατηφὴς λοιπὸν, δυσαρεστημένος, καὶ πολεμούμενος, χωρὶς νὰ θέλῃ, ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς αἰχμαλώτου του, καὶ ἀφοῦ διῆλθον τὰς αὐλὰς τοῦ φρουρίου, τὴν ἔφερεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς.

Καὶ ἡ μὲν Ἐθελβίνα ἐκάθισε σιωπῶσα εἰς τὸ πρῶτον θρονίον τὸ ὁποῖον εὗρεν· ὁ δὲ Σαιντιβὲρ κλονούμενος περιεπάτει εἰς τὴν αἴθουσαν ῥίπτων ἐπ' αὐτῆς τρομερὰ βλέμματα, καὶ τέλος τῇ εἶπεν·

«Ἐντὸς ὀλίγου θέλεις δοκιμάσει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς

ἰσχυρογνωμίας σου.... Ἀλλ' ἐγὼ εὐσπλαγχνιζόμενος τὸ φύλον σου συγκατανεύω ἔτι εἰς τὸ νὰ λησμονήσω τὰ παρελθόντα· καὶ ἐὰν θέλῃς νὰ ἀναιρέσῃς τὸν ὅρκον σου καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃς τὸ συνοικέσιόν μας, θέλω σὲ φέρει πάλιν εἰς τὸ φρούριόν σου.... Σοὶ δίδω καιρὸν ἕως αὔριον διὰ νὰ συλλογισθῇς ἐπὶ τῆς προτάσεώς μου.... εἶσαι ὅμως φρονίμη, καὶ δὲν θέλεις ἐκθέσει τὸν ἑαυτόν σου εἰς φρικτὰς τιμωρίας.... Ἐνθυμήθητι ὅτι αὕτη εἶναι ἡ τελευταία φορὰ, καθ' ἣν μένει εἰς τὴν ἐξουσίαν σου τὸ νὰ ἦσαι ἐλευθέρα ἢ νὰ μένῃς ἐνταῦθα διὰ παντός.»

Εἶπε, καὶ ἀφοῦ ἔκρουσε παρευθὺς τὸν κώδωνα, χωρὶς νὰ τῇ δώσῃ καιρὸν ν' ἀποκριθῇ, ἐμβῆκεν ἀμέσως ἡ Ἀγάθη, (ἐπιστάτρια τοῦ φρουρίου), καὶ διετάχθη νὰ ὁδηγήσῃ τὴν κυρίαν της εἰς τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ κατοικήσῃ δωμάτιον.

Ἡ δὲ Ἐθελβίνα τὸν ἤκουσε μὲ ἀγανάκτησιν, καὶ συνάξασα ὅλας της τὰς δυνάμεις τῷ εἶπε μετα σταθερότητος.

«Ἡ πρότασίς σου, λόρδε, δὲν εἶναι ἀξία οὐδὲ στιγμιαίας σκέψεως, καὶ ἤθελον ἀδικήσει τὸ λογικὸν καὶ τὴν καρδίαν μου, ἐὰν ἔπρεπε νὰ διστάσω μίαν μόνην στιγμὴν περὶ τούτου.... Λόρδε Σαιντιβὲρ, ἤξευρε ὅτι οὐδεμίαν ἔχεις δύναμιν ἐπὶ τῶν πράξεών μου.... Ἡ θελησίς μου εἶναι κτῆμα, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς θέλει μοὶ ἀφαιρέσει.... Ὀμνύω ἐνταῦθα δημοσίως νὰ μὴν ἀναιρέσω ποτὲ τὸν ὅρκον μου... μήτε νὰ ἐπιθυμήσω ποτὲ τοῦτο... Εἶμαι ἑτοίμη νὰ ὑπομείνω ὅλας τὰς βασάνους ὅσας ἡ κακουργία καὶ ἡ ἀπιστία δύναται νὰ ἐπινοήσῃ

καὶ θέλω ὑποταχθῇ μὲ ὑπόκλισιν εἰς τὴν τύχην μου τὴν ὁποίαν εἶμαι ἄτιμος ἐὰν προσπαθήσω ν' ἀποφύγω. Ἰδοὺ ἡ ἀπόφασίς μου τὴν ὁποίαν ἡ καρδία μου μοὶ ὑπηγόρευσε, καὶ ἡ γενναιότης μου δὲν θέλει μὲ προδώσει.»

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τοὺς λόγους τούτους, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν καὶ ἤκουσε τὸν Λεοπάλδον νὰ κρούῃ τὸν πόδα μανιωδῶς καὶ νὰ ἐκφωνῇ τρομερὰς ἀπειλάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ἡ Ἐθελβίνα ὁδηγουμένη ὑπὸ τῆς Ἀγάθης διῆλθε πολλὰς στοὰς, καὶ ἔφθασεν ἔμπροσθεν μεγάλης θύρας τὴν ὁποίαν ἡ Ἀγάθη ἤνοιξε μὲ δυσκολίαν. Τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἦτο θλιβερὸν καὶ μελαγχολικὸν, ὡς καὶ ὅλον τὸ λοιπὸν φρούριον, καὶ πρὸ πολλοῦ ἠμελημένον.

Ἰδοὺ ἡ κατοικία σου, κυρία μου, εἶπεν ἡ Ἀγάθη μὲ τόνον ὀξὺν, εἰς τὴν ὁποίαν πρὸ ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἐτῶν οὐδεὶς κατοίκησεν. Ἐὰν θέλῃς, σοὶ ἀνάπτω καὶ φωτίαν.

Ἡ νέα κόμησσα παρετήρησε μὲ ἀνήσυχον βλέμμα τὴν γυναῖκα ἐκείνην ἥτις ἐκ τῆς φυσιογνωμίας της ἐφαίνετο ἄσπλαγχνος, καὶ ἐκ τοῦ βαρβάρου τρόπου της ἐδείκνυεν ὅτι εἶχε διεφθαρμένην καρδίαν. Τῇ εἶπε λοιπὸν ὅτι μόνον ἡσυχίας χρήζει, καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ τὴν ἀφήσῃ μόνην.»

Ἐὰν τρομάξῃ ἡ κυρία μου, εἶπεν ἐκείνη, ἀπὸ τὸν κτῦπον ὅστις ἀκούεται τὴν νύκτα ἐνταῦθα, δύναται βέβαια νὰ διέλθῃ τὰς διόδους καὶ τὰς στοὰς τὰς εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κλίμακος, αἵτινες φέρουν εἰς τὰ

δωμάτια τοῦ λόρδου... Ἐκεῖνος τότε θέλει παύσει τὸν φόβον της, καὶ ἐπ' ἀληθείας τοῦτο εἶναι τὸ χρέος τοῦ συζύγου... Πρὸς δὲ τὰ πλάγια τοῦ δωματίου τούτου εἶναι ἡ κατοικία τοῦ συζύγου μου Ῥυθμέρου.»

«Ἀποσύρθητι, τῇ ἀπεκρίθη ἡ κόμησσα μὲ ὑπερηφάνειαν ἥτις τὴν ἐβίασε νὰ τῇ ὑπακούσῃ.»

Ἡ Ἀγάθη ἀνεχώρησε ψυθιρίζουσα, καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν καλῶς.

Ἔχαιρε δὲ διὰ τὴν ἐξουσίαν τὴν ὁποίαν τῇ ἔδιδεν ἡ ὑπηρεσία της ἐπὶ τῆς Ἐθελβίνας, ἡ δὲ καρδία της ἀνίκανος εἰς τὸ νὰ συλλάβῃ ἀγαθόν τι αἴσθημα ἐκυριεύετο ἀπὸ τὴν βάρβαρον ἡδονὴν τοῦ νὰ βασανίζῃ τὴν μεγαλόφρονα Ἐθελβίναν. Θέλομεν ἰδεῖ μετ' ὀλίγον ὅτι ἦτο φλύαρος, καὶ ἱκανὴ νὰ συλλαμβάνῃ διάφορα σχέδια κακουργίας διὰ τὴν φυσικήν της κακίαν, καὶ νὰ τὰ ἀνατρέπῃ πάλιν διὰ τῆς κουφονοίας της.

Ἡ Ἐθελβίνα, βλέπουσα ὅτι ἦτο πλέον εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ σκληροῦ Λεοπόλδου, ἐστέναξε πικρῶς ἐνθυμουμένη τὴν γλυκεῖαν ἀσφάλειαν τὴν ὁποίαν ἀπήλαυεν εἰς τὴν πατρικήν της οἰκίαν· ἀλλὰ φεῦ! ὁ εὐτυχὴς ἐκεῖνος καιρὸς δὲν ὑπῆρχε πλέον, καὶ τὸν διεδέχθησαν ὕβρεις καὶ δυστυχίαι.

Εἰς τὰ ἐνδότατα τοῦ δωματίου της ἦτο κλίνη τις ἡ ὁποία καί τοι παλαιά, ἐφαίνετο πολύτιμος, ἐπειδὴ διετηροῦντο ἀκόμη τὰ ἀργυρᾶ σειριτια τὰ ὁποῖα ἦσαν τριγύρω εἰς τὰ καλύμματα τῆς κλίνης, ἂν καὶ διεφθαρμένα ἐκ τῆς πολυκαιρίας, καὶ οἱ κροσσοὶ, καὶ τὰ πορφυρᾶ χρώματα τὰ ὁποῖα εἶχον χάσει τὴν πρώτην λαμπρότητά των. Τὰ ῥάκη, λυπηρὰ λείψανα παλαιᾶς

λαμπρότητος καὶ οἱ ἀργυροκέντητοι τάπητες οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀπὸ βαθὺ πράσινον μεταξωτὸν τῆς Δαμασκοῦ, ἐσυμφώνουν μὲ τὴν μελαγχολικὴν θλιβερότητα τοῦ δωματίου.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ἡ Ἀγάθη, ἐθεώρησεν ἡ Ἐθελβίνα τὴν φυλακήν της, καὶ ἀνοίξασα θύραν τινα, εὗρεν ἄλλο μικρότερον δωμάτιον, τὸ ὁποῖον μόλις ἐφώτιζεν ἓν παράθυρον κείμενον εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν. Τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἀπετέλει μέρος στρογγύλου τινος πύργου, καὶ τὰ ἔπιπλά του ἦτον παλαιότατα· καὶ ἐπειδὴ δὲν ηὗρε τί περισσότερον εἰς ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον, ἔκλεισε πάλιν τὴν θύραν.

Παρετήρησε δὲ μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ θύρα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμβαινον εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἔκλειεν ἐσωθεν· ἀλλὰ μ' ὅλον ὅτι ὁ σύρτης ἦτο σκωριασμένος, ἠδυνήθη ὅμως νὰ τὸν σύρῃ, καὶ ἐπλαγίασεν ἔπειτα ἐπὶ τῆς κλίνης της διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ἐκ τοῦ κόπου τὸν ὁποῖον εἶχε δοκιμάσει τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἡμέραν.

Ὁ ὕπνος της ὅμως ἐσυγχύσθη καὶ διεκόπη ἀπὸ φρικτὰ ὄνειρα, καὶ ἐξύπνησεν αἰφνιδίως, νομίζουσα ὅτι ἀκόμη ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῶν κακούργων ἐκείνων· ἀλλ' ἀφοῦ ἔπειτα τὴν ἐπῆρε πάλιν ὁ ὕπνος, ἐνόμιζεν ὅτι ἤκουε στεναγμοὺς οἱ ὁποῖοι ἐτάραττον περισσότερον τὴν ἀνάπαυσίν της.

Ἡ Ἀγάθη κτυπήσασα τὴν θύραν της ἐμβῆκε καὶ τὴν ἠρώτησεν ἐντόνως ἂν ἐκοιμήθη καλῶς. Ἡ δὲ Ἐθελβίνα φοβουμένη νὰ ἀνοίξῃ ὁμιλίαν μὲ τὸ ἀναιδὲς ἐκεῖνο γύναιον, τῇ ἀπεκρίθη ὅτι ὁ ὕπνος της ἦτο πολὺ ἥσυχος.

« Ἀλλὰ τοῦτο, ἐπρόσθεσεν ἡ ἐπιστάτρια, εἶναι πολὺ

παράξενον· τὸ τελευταῖον ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον κατοίκησεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο, ἀπέθανεν ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης . . . . . Καὶ ἔκτοτε οὐδεὶς ἐκοιμήθη ἐκεῖ. Ὁ σύζυγός μου ὅμως Ῥυθμέρος εἶχε προτιμήσει πρότινων ἐτῶν τὸ δωμάτιον τοῦτο ὡς εὐρυχωρότερον, ἀλλὰ δὲν κατοίκησε πολὺν καιρόν. Μὰ τὸν Θεόν, δὲν θέλω λησμονήσει ποτὲ τὰς φωνὰς μὲ τὰς ὁποίας μὲ ἐξύπνισεν ὁ πονηρὸς, παρακαλῶν τὸν Θεὸν νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸ φάντασμα τὸ ὁποῖον τὸν κατέπληττεν εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον δωμάτιον. Ποτὲ δὲν ἐτόλμησεν ἔκτοτε οὐδεὶς νὰ εἰσέλθῃ, καὶ θαυμάζω, κυρία μου, πῶς σὲ εὑρίσκω τόσον ἥσυχον . . . . Βέβαια ἐὰν ἔβλεπες τὶ, δὲν ἤθελες εἶσθαι τόσον . . . . . Ἀλλὰ, καθὼς τὸ εἶπον καὶ εἰς τὸν Ῥυθμέρον, ἡ φαντασία του ἴσως τὸν ἔκαμε νὰ ἴδῃ τὸν ἱππότην ὅστις ἐκλείσθη ἐνταῦθα, καὶ. . . . . Ἀλλὰ πῶς λησμονῶ. . . . ! ὁ λόρδος σὲ περιμένει νὰ προγευθῆτε καὶ ἐὰν θέλῃς, κυρία μου, νὰ σὲ ὁδηγήσω ἐγὼ, ἐπειδὴ μόνη σου δύνασαι νὰ ἐκλάβῃς τὸ δωμάτιον τοῦ συζύγου μου ὡς τὸ τοῦ ἰδικοῦ σου.»

« Σιώπησον, ἐφώναξεν ἡ κόμησσα, καὶ ἔξελθε ἐντεῦθεν· εἰπὲ τὸν κυριόν σου ὅτι δὲν θέλω ἀφήσει τὸ δωμάτιον τοῦτο, οὔτε θέλω νὰ τὸν ἴδω. »

Δὲν τολμῶ ποτὲ νὰ τῷ φέρω τὴν ἀπόκρισιν ταύτην κυρία μου, ἀπεκρίθη ἡ Ἀγάθη.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐπέμεινεν καταφρονοῦσα αὐτὴν, καὶ τέλος ἡ ἐπιστάτρια ἠναγκάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ.

Μετὰ μίαν ὥραν ἐπανῆλθε φέρουσα ὀλίγα φαγητὰ καὶ ἓν κιβώτιον μὲ φορέματα τῆς Ἐθελβίνας.

Ἡ Ἐθελβίνα ἔφαγεν ὀλίγον, καὶ διῆλθεν ὅλην τὴν

ἡμέραν ἐπὶ μιᾶς καθέδρας πλησίον τοῦ παραθύρου, συλλογιζομένη τὰς δυστυχίας της. Ἔπρεπεν ὁ Λεοπόλδος νὰ προετοιμάσθη καλῶς διὰ τὸν ἀθέμιτον σκοπόν του, καὶ νὰ ἦτο πολὺ βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας του, ἐπειδὴ ἠδυνήθη νὰ προχωρήσῃ μέχρι τοῦ δωματίου της, καὶ νὰ λάβῃ τὰ φορεματά της. Ἡ πρόβλεψις αὕτη τοῦ τυράννου της ηὔξησε τὴν λύπην της,

Τὸ ἑσπέρας περὶ τὰς ἐννέα ὥρας ἠσθάνθη εἰς ὅλα της τὰ μέλη πρωτοφανὲς βάρος, καὶ νάρκωσίς τις κατεβάρυνε τὰς αἰσθήσεις της. Ἠγέρθη λοιπόν, νομίζουσα ὅτι τοῦτο ἦτον ἀποτέλεσμα τοῦ κόπου τῶν προλαβουσῶν ἡμερῶν. Ἀλλ' ἀφοῦ πάλιν ἐκάθισεν, ηὔξησεν ἡ νάρκωσίς της, καὶ μετ' ὀλίγον τὴν ἐκυρίευσε νέα αἰτία φρίκης· διότι ἤκουσε τινὰ ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν της, καὶ ἐνῷ ἔμελλε νὰ ἐγερθῇ διὰ νὰ κλείσῃ ἔσωθεν, ἤνοιξε ἡ θύρα, καὶ εἶδεν ἐμβαίνοντα τὸν Λεοπόλδον μὲ βλέμματα σπινθηροβολοῦντα καὶ μὲ διάπυρον πρόσωπον.

Ἔφριξεν εἰς τοῦτο, καὶ ἀφοῦ ἐσύναξε τὰς δυνάμεις της διὰ νὰ νικήσῃ τὴν ἀδυναμίαν της, τὸν ἠρώτησε μὲ φωνὴν σοβαρὰν, πῶς ἐτόλμησε νὰ ἔλθῃ νὰ ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν της.

Ἡ εὐγενὴς καὶ θελκτικὴ ὡραιότης τῆς Ἐθελβίνας ἐφάνη ὅτι ἐκίνησεν μίαν στιγμὴν τὸν ἄγριον Σαιντιβὲρ, καὶ γονυπετήσας ἔμπροσθέν της, ἔλαβε τὴν χεῖρά της, καὶ τῇ ἐφανέρωσεν ὅτι τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ καταπαύσῃ τὴν ὁρμὴν τοῦ ἔρωτός του, ἐὰν δὲν ὑπέσχετο νὰ τὸν συζευχθῇ τὴν ἐπαύριον ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου.

Ἐπρόφερε δὲ τοὺς λόγους τούτους ἐντόνως καὶ ἀγρίως,

καὶ ἔσφιξε, τόσον δυνατὰ τὴν χεῖρα τῆς Ἐθελβίνας, ὥστε αὕτη ἐφώναξε καὶ ἀπώλεσε τὴν χρῆσιν ὅλων τῶν δυνάμεών της.

Δυστυχὴς Ἐθελβίνα! Πόσον ὀλίγον ὑποπτεύεις τὰς βασάνους ὅσας ὁ σληρὸς Λεοπόλδος σοὶ ἑτοιμάζει! Ἀπατηθεὶς εἰς τοὺς ἰδιοτελεῖς σκοπούς του, δὲν εἶχε πλέον ἄλλην καταφυγὴν διὰ νὰ τὴν ὑποτάξῃ εἰς τὰς θελήσεις του, εἰμὴ τὸ μισητὸν μέσον ἑνὸς εἴδους δηλητηρίου τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ δὲν ἀφαιρῇ τὴν ζωὴν, ἐμποδίζει τοὐλάχιστον δι' ὀλίγας ὥρας τὴν χρῆσιν τῶν αἰσθήσεων. Εἰς δὲ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐνόμισεν ὅτι τὸ ὑπνωτικὸν ποτὸν ἔμελλε νὰ παραλύσῃ τὰς δυνάμεις της, ἐμβῆκεν εἰς τὴν φυλακήν της πλήρης θηριώδους μανίας, τὴν ὁποίαν ηὔξησαν ἔτι μᾶλλον οἱ καπνοὶ διεξοδικοῦ συμποσίου.

Ὁ κρότος ἀπειλητικῆς βροντῆς καὶ τὸ ὁρμητικὸν φῶς τῶν ἀστραπῶν δὲν ἐμπόδισαν τὸν Λεοπόλδον. Ἀλλ' ὅτε ἔλαβε τὴν ἀδύνατον αἰχμάλωτόν του καὶ ἔμελλε νὰ χορτάσῃ τὰς τρομερὰς καὶ θηριώδεις ἐπιθυμίας του, προσέβαλε καθ' ὃν εἰς τὰς ἀκοάς του ὑπόκωφός τις στεναγμὸς, καὶ ἀντήχησε μακρόθεν ὁ ἐξῆς μιᾶς φωνῆς τρομερὸς ἦχος·

« Στάσου, βάρβαρε Λεοπόλδε »!

Ἀφίνει τότε ὁ ἄτιμος τὸ λάφυρόν του, λαμβάνει μίαν λαμπάδα, σύρει τὸ ξίφος του, καὶ τρέχει νὰ διώξῃ τὸν αὐθάδη ἐκεῖνον ὅστις ἐτόλμησε νὰ ταράξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀθεμίτων σκοπῶν του. — Εἰς μάτην ὅμως τὸν ζητεῖ, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐφαίνετο ὅτι ἐπλησίασεν εἰς τὸ δωμάτιον.

Ἐμβαίνει λοιπὸν πάλιν, χωρὶς νὰ ἴδῃ τι, καὶ κλείει ἔσωθεν. ἀλλ' εἰς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπλησίαζεν εἰς

τὴν Ἐθελβίναν, πίπτει ἐντὸς τοῦ φρουρίου εἰς κεραυνὸς τοῦ ὁποίου ὁ κρότος ἦτο τόσον τρομερὸς ὥστε ἐξύπνισε τὴν νέαν κόμησσαν ἥτις τρέμουσα ὅτι εἶδε τὸν Λεοπόλδον τόσον πλησίον της, ἐσπάραξεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. . . . .

Τότε ἀνοίγεται ἕνας ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ δωματίου, καὶ φένεται μέσα εἰς νέφος στρατιωτικός τις κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα ξίφος βαμμένον ἀπὸ αἷμα· ὁ δὲ ἔνοχος Λεοπόλδος τρέμει εἰς τὴν θέαν ταύτην. — Καὶ λαβὼν τὴν Ἐθελβίναν ἀπὸ τὴν χεῖρα, θέλει νὰ τὴν σύρῃ μακρὰν ἐκείνου τοῦ θεάματος.

Τὸ φάσμα διατάττει τὸν Λεοπόλδον νὰ φύγῃ, καὶ ῥίπτον ἐπ' αὐτοῦ βλέμματα μανιώδη, προφέρει μὲ τρομερὰν φωνὴν τούτους τοὺς λόγους·

Στάσου, τέρας . . . . ; Στάσου καὶ τρέμε . . . . ! Ἡ ὥρα τῆς θείας ἐκδικήσεως δὲν εἶναι μακρὰν. . . . . Ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς ἀθ..ότητος ἐπαγρυπνεῖ ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἡ δύναμις σου εἶναι μηδέν . . . . Μακρὰν ἀπὸ τιὺς ὀφθαλμούς μου. »

Εἰς τούτους τοὺς λόγους τὸ φάσμα δεικνύει τὴν θύραν εἰς τὸν Λεοπόλδον, σύρονται οἱ μοχλοί, ἡ βαρεῖα θύρα ἀνοίγεται μόνη της, καὶ ὁ ἄτιμος ὑπακούει ὠχριῶν εἰς τὰς φρικτὰς ἐκείνας διαταγάς. Τὸ φάσμα τὸν ἀκολουθεῖ μὲ βήματα ἀργὰ, καὶ ἐνῷ ἀναχωρεῖ, ῥίπτει λυπηρὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἐθελβίνας, ὑψονεται πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ γίνεται ἄφαντον. Ἡ δὲ θύρα κλείεται πάλιν, καὶ οἱ μοχλοὶ σύρονται μὲ κρότον.

Τὴν λάμψιν ἐκείνην διεδέχθη ἔπειτα τρομερὸν σκότος τὴν δὲ βροντὴν τοῦ κεραυνοῦ, τεραστία σιωπὴ, καὶ ἡ-

κούοντο καθαρῶς τὰ βίαια βήματα τοῦ Λεοπόλδου ὅστις ἔφευγε διὰ τῶν μακρῶν στοῶν.

Ἡ κεφαλὴ τῆς νέας κομήσσης κατεβαρύνθη, ἡ ἐξηντλημένη φύσις νικᾶται, οἱ ὀφθαλμοί της κλείονται, καὶ ὁ ὕπνος κυριεύει τὰς αἰσθήσεις της.— Ἀλλ' ὁ ὕπνος οὗτος δὲν ἀναπαύει τὴν ψυχήν, δὲν καθησυχάζει τὸ σῶμα· διότι τώρα μὲν ἡ εἰκὼν τοῦ μανιώδους Λεοπόλδου παρουσιάζεται εἰς αὐτήν, τώρα δὲ πάλιν ἐνόμιζεν ὅτι ἤκουεν ὠχρὰν καὶ αἱματωμένην σκιὰν ζητοῦσαν παρ' αὐτῆς ἐκδίκησιν.

Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἠγέρθη ἐκ τοῦ σκληροῦ ἐκείνου ὕπνου, ἀλλ' ἡ κεφαλή της ἦτο τεταραγμένη ἐκ τοῦ ναρκωτικοῦ ποτοῦ, καὶ μόλις ἠδύνατο νὰ τὴν κρατήσῃ. Εἰς δὲ τὸ πνεῦμα της μύριοι λυπηροὶ στοχασμοὶ ἀνέβαινον, καὶ ἐζήτει νὰ ἐνθυμηθῇ λεπτομερῶς τὰ συμβάντα τῆς παρελθούσης νυκτός. Ἀλλ' ἡ μνήμη της τὴν ἐλάνθανε, καὶ ἐνθυμεῖτο μόνον ὅτι ἐσώθη ἀπὸ τὴν τρομερὰν ἐμφάνισιν ἑνὸς φάσματος, τὸ δὲ ἐπ λοιπον ἦθελε τῇ φαντῇ ἀπατηλοῦ ὀνείρου ἀποτέλεσμα, ἐὰν δὲν ἐμαρτύρουν τὴν ὕπαρξίν του αἱ πληγωμέναι χεῖρες καὶ βραχίονές της.

Ἠθέλησε νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ παράθυρον, ἀλλ' ἡ βροχὴ εἰσήρχετο βιαίως· ἄλλως τε ἦτο πολὺ ἀδύνατος καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ καὶ τοι φλογιζομένη ἀπὸ ὑπερβολικὴν δίψαν.

Κατώρθωσεν ὅμως συρομένη νὰ φθάσῃ τὸ πλῆρες ὕδατος ποτήριον τὸ ὁποιον κατ' εὐτυχίαν εἶχον ἀφήσει ἐκεῖ. Ἔπαυσε λοιπον οὕτω τὴν φλόγα της, καὶ ἀπεκοιμήθη ἥσυχώτερον· ἀλλὰ τοῦτο διήρκεσεν ὀλίγον, καὶ ἐξύπνησε πάλιν, διότι ὁ ἄνεμος βοῶν εἰς τας μακρὰς

στοὰς τὴν ἔκαμνε νὰ ἐξυπάζηται ἑκάστην στιγμὴν καὶ νὰ προσμένῃ νέους τρόμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Ἂς ἀφήσωμεν ὀλίγον τὴν Ἐθελβίναν κυριευομένην ὑπὸ ζωηροτάτης καὶ βασίμου ἀνησυχίας, καὶ ἂς ἀκολουθήσωμεν τὸν Ἀλφρέδον τὸν ὁποῖον πρὸ πολλοῦ παρητήσαμεν.

Οὗτος προσκολληθεὶς εἰς τὸν βασιλέα Ἐδουάρδον ὡς εἷς τῶν εὐγενῶν του, κατέστη ἄξιος τῶν ἐπαίνων του, καὶ διὰ πολλῶν ἀνδραγαθημάτων ἐστερέωσε τὴν ὑπόληψίν του· διότι εἰς τὸν στρατὸν ὡμίλουν περὶ τοῦ νέου Μοντφερβίλ, ὡς περὶ νέου ἥρωος. Κυριευμένος δὲ πάντοτε ἀπὸ τὸν ἔρωτα ἠνδραγάθει, φρονῶν ὅτι αἱ ἀνδραγαθίαι του θέλουν εἶσθαι λατρεία ἀξία τῆς Ἐθελβίνας. Ὀλίγας εἰδήσεις ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸ Ἀβούρν· ἀλλ' ὅλαι τῷ ἐμήνυον ὅτι ἡ θετὴ μήτηρ του πλησιάζει εἰς τὸν θάνατον.

Ἐπειδὴ δὲ εἶχε γίνει ἀνακωχή, ἀπεφάσισε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς εὐκαιρίας ταύτης, καὶ ζητήσας ἄδειαν ἀνεχώρησεν ἵνα λάβῃ τὴν εὐχὴν τῆς ἀποθνησκούσης εὐεργέτιδός του, τῆς εὐγενοῦς χήρας τοῦ Γοδφρέδου.

Ἔφθασε λοιπὸν πρὸς τὸ ἑσπέρας εἰς τὰ παραθαλάσσια τοῦ Βεστμορελὰνδ, ὅπου ἀφήσας τὸ πλοῖον του, εἰσέδυσεν εἰς τὸ δάσος τοῦ Ἀβούρν. Ἀλλ' ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του, ὁπότε τῷ ἐφάνη ὅτι παρετήρησεν

εἰς τὸ βαθὺ σκότος, τὸ ὁποῖον μόλις διεπέρων μακραὶ ἀστραπαὶ, τὴν τόσον ποθητὴν μορφὴν τῆς Ἐθελβίνας! ἦτο δὲ μετ' αὐτῆς ἄνθρωπός τις τὸν ὁποῖον ἡ μανιώδης ζηλοτυπία του, ἀνεγνώρισεν τὸν Λεοπόλδον, καὶ πάραυτα ἡ καρδία του ἤρχισε νὰ βασανίζεται ἀπὸ ζηλοτυπίαν. — βλέπων πρὸς τούτοις ὅτι ὁ Σαιντιβὲρ ἐκράτει τὰς χεῖρας τῆς νέας κομήσσης, ὑπέθεσεν ὅτι τὸν ἐξήλειψε πλέον ἀπὸ τὴν μνήμην της ἡ Ἐθελβίνα, καὶ ἐκ τούτου ἐσυμπέρανε ὅτι εἶχε συμφωνήσει μὲ τὸν Λεοπόλδον νὰ εὑρεθῶσι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ἐπλησίασε λοιπὸν μανιώδης, ἀλλ' αἱ πολλαπλασιαζόμεναι βρονταὶ τὸν ἐμπόδισαν ἀπὸ τοῦ ν' ἀκούσῃ τὴν μεταξὺ τοῦ Λεοπόλδου καὶ τῆς Ἐθελβίνας συνωμιλίαν. Ὅτε δὲ πρὸς ὀλίγον ὁ οὐρανὸς ἡσύχασε, προσέβαλον εἰς τὴν ἀκοήν του οἱ ἑξῆς λόγοι·

«Λόρδιε, ἄφησόν με νὰ ὑπάγω εἰς τὴν μητέρα μου, τὴν ὁποίαν ἡ παρουσία μου ἐκαμεν ἐξάπαντος νὰ τρομάξῃ. Ὀρκίσθητι νὰ μὲ ἀφήσῃς ἐλευθέραν μέχρι τῆς θλιβερᾶς στιγμῆς, καθ' ἣν θέλω στερηθῇ τὸ μόνον ὑποστήριγμά μου, καὶ θέλω στέρξει εἰς ὅ,τι παρ' ἐμοῦ ἀπαιτεῖς.»

Ὁ Ἀλφρέδος ἐπειδὴ ἦτο τεταραγμένος, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ὑποσχέσεως ἐκείνης, καὶ χωρὶς νὰ προσμείνῃ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Λεοπόλδου, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Ἐθελβίναν νὰ ἐκφωνήσῃ τὴν δυστυχίαν τῆς ζωῆς του. Ἐπολέμησαν λοιπὸν, καὶ ἡ τύχη, ἥτις ὑπῆρξεν ἐναντία διὰ τὸν

Ἀλφρέδον, ἐβοήθησε τὸν Λεοπόλδον νὰ ἑνωθῇ μὲ τοὺς ἀνθρώπους του· ὁ δὲ Ἀλφρέδος τὸν ἄφησε, καὶ ἔφθασεν ἐγκαίρως πλησίον τοῦ φρουρίου.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον διωρισμένον δι' αὐτὸν τὸ ἀντικείμενον τοῦ θερμοτάτου ἔρωτός του.

« Ἡ Ἐθελβίνα λοιπὸν, ἔλεγεν, ἐλησμόνησε τὸν Ἀλφρέδον της! Ὁ πλούσιος καὶ δυνατὸς Σαιντιβὲρ εἶναι ὁ ἀντίζηλός μου...! Ἂς ἀναχωρήσω ἀπὸ τὴν μισητὴν ταύτην γῆν... Ἂς ζητήσω θάνατον μυριάκις γλυκύτερον παρὰ τὴν αἰσχύνην τοῦ νὰ ἦμαι μάρτυς τῆς εὐτυχίας τοῦ Λεοπόλδου. »

Αἱ μανιώδεις αὗται παραφοραὶ τὸν ἔκαμαν νὰ λησμονήσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ ταξειδίου του, καὶ ἀποφασίσας νὰ ἀναχωρήσῃ, ἐπέστρεψεν εἰς τὰ παραθαλάσσια τοῦ Βεστμορελάνδ, ὅπου εἶχεν ἀφήσει τὸ πλοῖόν του, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Γαλλίαν ἀπηλπισμένος καὶ μὲ ἀπόφασιν νὰ ζητήσῃ τὸν θάνατον. — Ἀλλ' ὁ θάνατος, ὅστις εἶναι ἡ μόνη καταφυγὴ τῶν δυστυχῶν, τῷ ἠρνήθη τὴν ὠφέλιμον βοήθειάν του, μ' ὅλον ὅτι τὸν ἐζήτησεν εἰς πολλὰς αἱματώδεις μάχας· μετ' ὀλίγον δὲ ἀπώλεσε πᾶσαν ἐλπίδα νὰ τὸν εὕρῃ εἰς τὰς φάλαγγας τῶν ἐχθρῶν, ἐπειδὴ ἐκλείσθη ἡ εἰρήνη.

Κατόπιν ἔλαβε ἐπιστολὰς τῆς ἀδελφῆς του, τὰς ὁποίας ἀνοίξας μετὰ σπουδῆς ἀνέγνωσε τρέμων, καὶ εἰς τῶν ὁποίων τὸ τέλος εἶχε γράψει ἡ Ἐθελβίνα τοὺς τρυφεροὺς τούτους λόγους·

« Φρόντιζε περὶ τῆς ζωῆς σου, καὶ εἰς τὴν ζέσιν τῆς μάχης, ἐνθυμοῦ ὅτι ἡ εὐτυχία τῆς Ἐθελβίνας σου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὕπαρξίν σου. »

Ἀνέγνωσε πολλάκις τὴν ἐπιστολὴν, καὶ τοὺς τρυφεροὺς ἐκείνους στοίχους καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του.

« Πῶς ! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἡ εὐγενὴς, ἡ ἐλευθέρα Ἐθελβίνα ἤθελεν εἶσθαι τόσον χαμερπὴς, ὥστε νὰ ὑποκρίνεται, καὶ ἐαν δὲν ἠγάπα πλέον ἐμὲ δὲν ἤθελεν ὁμολογήσει μᾶλλον τὴν ἀστάθειάν της, παρὰ νὰ μὲ διατηρῇ εἰς ἐλπίδα ἀνύπαρκτον. . . . ; Ὄχι, ἡ Ἐθελβίνα μου δὲν ἤθελεν ἐξευτελισθῆτόσον. . . . . Οἱ ὀφθαλμοί μου μὲ ἠπάτησαν ἐξάπαντος κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα . . »

Τότε πρῶτον ἐθεώρησε τὸ εἰς τὸ δάσος συμβεβεβηκὸς κατ' ἄλλην ἐποψιν. — Ἡ πίστις τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὴν εὐγενῆ εἰλικρίνειαν τῆς Ἐθελβίνας κατέστρεψεν ὅλας τὰς ἀβασίμους ὑποψίας του, ἡ δὲ εἰρήνη τῷ ἔδωσεν τὴν εὐχάριστον εὐκαιρίαν νὰ πετάξῃ εἰς τὸ Ἀβούρν. Ἀνεχώρησε λοιπὸν ἄνευ ἀδείας, μὲ ἀπόφασιν νὰ εὑρεθῇ εἰς μίαν στιγμὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, διὰ νὰ γονυπετήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Ἐθελβίνας, νὰ μάθῃ τὰ συμβάντα ἀπὸ τὸ ἀγαπητόν του στόμα της καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν στρατόν.

Προσορμισθεὶς δὲ εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀγγλίας, ὁδοιπόρησεν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ πρὸς τὸ μεσονύκτιον ἐπλησίασεν εἰς τὸ φρούριον. Ἐκεῖ εἶδεν ἄνθρωπον κρατοῦντα φῶς, καὶ πολλοὺς ἄλλους συντρόφους ἀκολουθοῦντας, οἵτινες εἰσέδυσαν ὅλοι εἰς τὸ δάσος. Προχωρήσας δὲ πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἔφεγγον ἀκόμη ἀκτῖνες τινὲς φωτὸς, παρετήρησεν ἄνοιγμα τοῦ ὁποίου τὴν εἴσοδον ἐφαίνοντο ὅτι ἔκρυπτον πολλαὶ βάτοι, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἀμφιβαλλεν ὅτι εἰσέδυσαν οἱ ἀνθρωποιἐκεῖνοι.

Ἐνόμισε δὲ ὅτι ἦσαν κλέπται, καὶ φοβηθεὶς μήπως τὸ φρούριον δὲν ἦτον εἰς ἀσφάλειαν, ἠκολούθησε τὰ ἴχνη των.

Τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος τοῦ ὑπογείου τὸν ἔκαμαν νὰ πιστεύσῃ εὐλόγως ὅτι ἦτον ὑποκάτω ἀπὸ τοὺς θόλους τοῦ Ἀβούρν, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη τὸν παρεκίνησε περισσότερον νὰ παραφυλάξῃ τὸ κρύφιον βάδισμα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων. Μετ' ὀλίγον δὲ ἀπεπλανήθη μόνος εἰς τοὺς σκοτεινοὺς ἐκείνους τόπους, καὶ δὲν εἶδε πλέον οὐδένα· ἔπειτα ἀδύνατος ἀκτὶς φωτὸς εἵλκυσε τὴν προσοχήν του καὶ ὡδήγησε τὰ βήματά του πρὸς ἕνα φανάριον τὸ ὁποῖον εὑρέθη μόνον, κείμενον κατὰ γῆς πρὸς τὸ πλάγιον μέρος τινῶν δημάτων Μόλις ἐπροχώρησεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ παρουσιάζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ἡ Ἐθελβίνα καταπεπληγμένη, εἰς τὰς χεῖρας τῶν λῃστῶν ἐκείνων, καὶ ζητοῦσα εἰς μάτην νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ Λεοπόλδου.

Ἀλλὰ φεῦ! αὐτὸς δὲν εἶχεν ἄλλο τι τότε εἰμὴ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀνδρίαν τὴν ὁποίαν εἷς μόνος ἄνθρωπος δύναται ν' ἀντιτάξῃ ἐναντίον πολυαρίθμου καὶ καλῶς ὡπλισμένου στρατοῦ. Πολεμήσας λοιπὸν, ἐνικήθη ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἔπεσε νομίζων τὴν Ἐθελβίναν χαμένην διὰ παντός. Μετὰ μακρὰν δὲ λειποθυμίαν εὑρέθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀδελφῆς του, καὶ τὸ πᾶν τῷ ἐφάνη ὄνειρον. Τὴν ἠρώτησεν ἔπειτα μὲ ἀδημονίαν, ἂν ἦτον ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐθελβίνα ἡρπάγη ἀπὸ τὸ φρούριον· ἡ δὲ Ἔμμα τῷ διηγήθη ὅλα ὅσα συνέβησαν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, τὰ ὁποῖα ἤκουσε κλαίων τὴν κόμησσαν, καὶ φρίττων εἰς μόνον τὸ

ὄνομα τοῦ Λεοπόλδου. Καὶ ἡ μὲν βεβαιότης τοῦ ὅτι ἀγαπᾶται ἀπὸ τὴν δυστυχῆ φίλην του τὸν ἰάτρευσε ταχύτερον, ἡ δὲ ἐλπὶς καὶ ἡ δίψα τῆς ἐκδικήσεως τοῦ κατεσπάραττον τὴν καρδίαν καὶ ἤθελε νὰ ἀναχωρήσῃ παρευθὺς, καὶ νὰ πετάξῃ εἰς βοήθειαν τῆς Ἐθελβίνας.

Ὁ ἀγαθὸς Ῥυπέρτος εἶχε συλλάβει τὸν ἴδιον σκοπὸν, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ συνάξῃ τὸν στρατόν του καὶ νὰ τὸν αὐξήσῃ· ἐπερίμενε δὲ καὶ βοήθειαν παρὰ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος, τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τῷ στείλουν τότε. Ἀλλ' ἡ ἀναβολὴ αὕτη ἐφαίνετο πολὺ μακρὰ εἰς τὸν ἀνυπόμονον Ἀλφρέδον, ὅστις ἐνδυθεὶς τὴν πανοπλίαν του ἀνεχώρησε, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὰς παρακλήσεις τῆς Ἔμμας οὐδὲ τοῦ Ῥυπέρτου τὰς συμβουλάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ἡ Ἐθελβίνα κλαίουσα παρεδίδετο εἰς μελαγχολίαν καὶ θλῖψιν, ἐπικαλουμένη τὸ εὔσπλαγχνον Ὄν, καὶ εὐχαριστοῦσα αὐτὸ διὰ τὴν θείαν του ὑπεράσπισιν. Συλλογιζομένη δὲ ἔπειτα τὴν φρικτὴν τύχην της, ἐγονυπέτησε καὶ ἐφώναξε·

«Σπλαγχνίσθητι τὸ ἀδύνατον πλάσμα σου, Θεὲ παντοδύναμε...! Ἄξίωσον νὰ τὸ ἀπαλλάξῃς ἀπὸ τὸν τρομερὸν τοῦτον λαβύρινθον... καὶ ἐὰν τὸ θέλημά σου ἦναι νὰ νικηθῇ ἡ Ἐθελβίνα ἀπὸ τὰς δυστυχίας της, δὸς εἰς αὐτὴν τὴν γενναιότητα ν' ἀποθάνῃ μὲ θείαν ὑπόκλισιν.»

Ἀφ' οὗ δ' ἀνέθεσε τὴν ἐλπίδα της εἰς τὸν Θεὸν, ἠγέρθη, καὶ ἡ ψυχή τη ἔγινε πραοτέρα καὶ ἀπεκοιμήθη.

Μετὰ μίαν ἢ δύω ὥρας ἀφοῦ ἐξύπνησε, γυναικεία τις φωνὴ τῇ ἐφώναξε νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἔτρεξεν ν' ἀνοίξῃ, καὶ σύρουσα τοὺς μοχλοὺς, ἐβεβαιώθη ὅτι ἦτον ἡ Ἀγάθη μόνη, ἥτις ἐμβῆκε, καὶ διερχομένη τὸ δωμάτιον εἶπε·

Βέβαια ἔχεις χρείαν νὰ φάγῃς τίποτε, κυρία μου· ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τόσον τεταραγμένον ἦτο τὸ φρούριον, ὥστε σ' ἐλησμόνησα διόλου... Μὰ τὸν Θεὸν, σὺ εἶσαι τῷ ὄντι ἡ αἰτία τῶν ὡραίων τούτων σκηνῶν! Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ λόρδος εἶδε τὴν σκιὰν τοῦ ἱππότου ὅστις ἐδολοφονήθη... θέλω νὰ εἴπω, ὅστις ἀπέθανεν ἐνταῦθα, ἐπρόσθεσε, προσπαθοῦσα νὰ κρύψῃ τὴν λέξιν ἡ ὁποία τῆς διέφυγε, καὶ ἥτις ἐκίνησε τὴν ζωηροτάτην προσοχὴν τῆς Ἐθελβίνας.

«Εἰς τοῦτο τὸ δωμάτιον ἐδολοφονήθη!» εἶπε τρέμουσα ἡ ἐξ αἰχμαλώτου.

«Τίς σοὶ εἶπεν ὅτι ἐδολοφονήθη;» ἀπεκρίθη ἐκείνη μὲ φωνὴν ὀξεῖαν, μεταβάλλουσα πολλάκις τὴν ὄψιν της· ἐγὼ δὲν εἶπον ὅτι ἐδολοφονήθη· ἀλλ' ἐὰν ἦσαι ἰσχυρογνώμων, ἐὰν δὲν πείθεσαι, ἐὰν δὲν συγκατανεύῃς εἰς τὰ παραμικρὰ πράγματα τὰ ὁποῖα σὲ ζητοῦν διὰ τὸ καλόν σου, βέβαια θέλεις τιμωρηθῆ διὰ τὴν ἰσχυρογνωμίαν σου... Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ὁ λόρδος εἶδε τὸ φάσμα... Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ! Δὲν ἠξεύρω πῶς τολμῶ νὰ ἐμβαίνω εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο... Ἄ! Θεέ μου, τί ἀκούω! Παναγία μου φύλαξε! δὲν ἤκουσα ἆρά γε κτύ-

πον...; Ἀλλ' ὄχι· ἀναπνέω πάλιν. Ἤθελα νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ καλὸν κἄποια ἄτομα, καὶ τότε βέβαια δὲν εἴμεθα καταδικασμένοι νὰ ζῶμεν μεταξὺ φασμάτων εἰς τὸ παλαιὸν καὶ μελαγχολικὸν τοῦτο φρούριον.»

«Σιώπησον,» εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα, λαβοῦσα ὀλίγην τροφὴν, διὰ νὰ κρύψῃ τὸν τρόμον της. Ἐνῷ δ' ἐκράτει τὸ ποτήριον διὰ νὰ πίῃ ὀλίγον οἶνον τὸν ὁποῖον τῇ εἶχον φέρει, τὸ παρετήρησε κατὰ τύχην, καὶ εἶδεν ἐντὸς αὐτοῦ λείψανα κόνεως ἐρυθρᾶς, τὰ ὁποῖα εἶχον κατακαθίσει καὶ προσκολληθῇ εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ποτηρίου. Ὠχρίασε διὰ τοῦτο, καὶ ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ νερὸν ἀπὸ τὴν ἐπιστάτριαν, ἀλλὰ φοβουμένη μήπως παρατηρήσῃ τὴν σύγχυσίν της ἐσιώπησεν.

Ἐνόμισε δὲ ὅτι ἀνέγνωσεν εἰς τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Ἀγάθης ἔκφρασίν τινα ἥτις ηὔξησε τὰς ὑποψίας της, καὶ ἐφοβεῖτο μήπως κινήσῃ καὶ ἐκείνην εἰς ὑποψίαν. Ἐπλησίασε λοιπὸν μὲ ἀδιαφορίαν εἰς τὸ παράθυρον, καὶ ἤγγισε τὸ ποτήριον εἰς τὰ χείλη της, ἔπειτα ἐπιστηριχθεῖσα εἰς τὰ ξύλα τοῦ παραθύρου, ἔχυσεν ὅλον τὸν οἶνον, ἐνῷ ἡ Ἀγάθη ἐσύναζε τὰ περισσεύματα τῆς τροφῆς.

Ἡ γυνὴ ἐκείνη, βλέπουσα ἀκόμη τὸ ποτήριον εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἐθελβίνας, τῇ εἶπε μὲ τρόπον παράξενον·

«Κυρία μου, δὲν ἔχεις σκοπὸν νὰ πίῃς σήμερον;»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐπλησίασε τὸ ποτήριον κενὸν εἰς τὸ στόμα της, τῆς τὸ ἐπέστρεψεν ἔπειτα, προσποιηθεῖσα ὅτι ἔπιεν, καὶ ἡ Ἀγάθη ἀνεχώρησεν.

Μείνασα δὲ μόνη ἡ νέα κόμησσα, ἐσυλλογίσθη τὴν ἀνακάλυψιν ἐκείνην, καὶ τὸ νὰ γνωρίσῃ ὅτι μὲ τὸν οἶνον

ἦτο μεμιγμένον ὑπνωτικόν τι ποτόν, ἴσως καὶ δηλητήριον, μεγάλως ἔφριξεν. Δὲν ἀμφίβαλλε λοιπὸν τώρα ὅτι αἱ ὑποψίαι της ἦσαν ἀληθεῖς, καὶ ἡ ἀσυνείθιστος ἐκείνη χαύνωσις τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασε τὴν προτεραίαν δὲν ἦτο πλέον εἰς αὐτὴν μυστήριον. Παράφορος δὲ διὰ τὸν φόβον μήπως ὑπόκειται ἀκόμη εἰς ἐκείνας τὰς σλκηρὰς σκηνὰς, ὥρμησε πρὸς τὴν θύραν της τὴν ὁποίαν ἐλησμόνησαν νὰ κλείσουν ἔξωθεν, καὶ ἀφοῦ τὴν ἤνοιξεν, ἔτρεξε χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ ποῦ διευθύνει τὰ βήματά της, διερχομένη στοὰς καὶ αἰθούσας ἀγνώστους, καὶ τότε πλέον ἐστάθη, ἀφοῦ ἔτρεξεν ἀρκετὸν διάστημα. Ἀναπαυθεῖσα δὲ καὶ σκεφθεῖσα ὀλίγον, ἐκαταλαβεν ὅτι οὐδεμίαν σωτηρίαν ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ διὰ τῆς φυγῆς ταύτης, καὶ ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ· ἀλλ' εἰς τὴν παραφορὰν τοῦ τρόμου της δὲν παρετήρησε τὰ μέρη ὅσα διέτρεξε, καὶ εὑρίσκετο εἰς μέρος τοῦ φρουρίου τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο διόλου ἀκατοίκητον. Ἠδύνατο λοιπὸν νὰ εὕρῃ τὴν εἰς τὸ δωμάτιόν της φέρουσαν ὁδὸν, ἐνῷ μάλιστα ἐφοβεῖτο νὰ μὴ τὴν συναντήσῃ στρατιώτης τις τοῦ τυράννου της;

Ἐνῷ δὲ ἐσκέπτετο οὕτως, ἠκούσθη μακρόθεν κρότος βημάτων πρὸς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶχε διέλθει πρὸ ὀλίγου. Ὁ φόβος μήπως φανερωθῇ τῇ ἐπροξένησε νέους τρόμους, καὶ κατέβη ὀλίγας βαθμίδας κλίμακός τινος φερούσης εἰς δίοδον στενὴν, ἥτις κατέληγε εἰς θύραν τινά. Τότε σπινθὴρ ἐλπίδος τὴν ἐνεθάρρυνε, καὶ ἀφοῦ κατώρθωσε νὰ σύρῃ τοὺς μοχλοὺς τῆς θύρας, εἶδεν ἔμπροσθέν της μακρὰ καὶ ἐκτεταμένα ὑπόγεια μὲ τὰ

ὁποῖα συνήπτετο ὑψηλὸς τεῖχος, ἐνούμενος μὲ τεράστιον πύργον.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐνθυμήθη ὅτι εἶχε παρατηρήσει τὸν τρομερὸν ἐκεῖνον πύργον καθ' ἣν ἡμέραν ἔφθασεν εἰς τὸ Σαιντιβὲρ, τοῦ ὁποίου τὰ τείχη ἦσαν μαῦρα ἐκ τῆς παλυκαιρίας, καὶ ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ μὲ ὅλην της τὴν δύναμιν νὰ φύγῃ, κυλισθεῖσα (ἐὰν ἦτο δυνατὸν) ἀπὸ τὸ ὕψους τοῦ τοίχου ὅστις περιεκύκλονε τὸν πύργον. Ἀνέβη λοιπὸν εἰς τὸ περιτείχισμα τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο πολὺ ὑψηλόν· τὸ ἄπειρον ὅμως διάστημα τὸ ὁποῖον εὐθὺς παρουσιάσθη εἰς τὰ ἔντρομα βλέμματά της τὴν ἔκαμε νὰ χάσῃ τὴν ἰσορροπίαν. Οἱ ὀφθαλμοί της τότε ἐκλείσθησαν, καὶ κρημνὸς φρικτὸς καὶ πλήρης βράχων ἤθελε γίνει ἐξάπαντος ὁ τάφρος τῆς νέας κομήσσης, ἐὰν ὁ ποῦς της ὀλισθήσας δὲν ἤθελε τὴν βοηθήσει νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ περιστειχίσματος.

Ἡ σκοτοδινίασις αὕτη τῇ ἐπῆλθεν ἀπὸ τὴν ἔξαφνον θέαν τῆς βαθείας ἀβύσσου τὴν ὁποίαν ἀπετέλουν τὰ τείχη τοῦ φρουρίου καὶ τὸ ἀπόκρημνον μέρος τοῦ βουνοῦ. Ἡ Ἐθελβίνα ἠγέρθη σκοτισμένη καὶ ἔκθαμβος ὅτι ἔζη ἀκόμη, νομίζουσα ὅτι εἶναι εἰς τὸ βάθος τοῦ βαράθρου. Ἐπιστηριχθεῖσα ἔπειτα εἰς τὸν ἀντικρὺ τοῖχον, κατέβη πάλιν εἰς τὸν πύργον ὅπου ἐκάθισε διὰ νὰ συνέλθῃ ὀλίγον εἰς ἑαυτὴν ἐκ τοῦ τρόμου. Τότε οἱ ὀφθαλμοί της ἐνεπλήσθησαν δακρύων, ἐπειδὴ ἐστοχάσθη ἀληθῶς, ὅτι ἴσως, ἦτον αἰχμάλωτος διὰ βίου· ἀλλ' ἡ ἐλπὶς τοῦ νὰ ἐπανίδῃ τὸν Ἀλφρέδον της ἀφοῦ ὁ Λεοπόλδος ἤθελεν ἀποκάμει νὰ τὴν καταδιώκῃ τῇ ἔδοσε νέον θάρρος.

« Ναὶ, ἐφώναξε, θέλω ὑποφέρει τὰ πάντα. . . .

Τὴν συνδρομήν σου ἐπικαλοῦμαι, Θεὲ παντοδύναμε· σπλαγχνίσθητι τὴν δυστυχῆ Ἐθελβίναν, καὶ μὴν ὑποφέρῃς νὰ γίνῃ λάφυρον τῆς ἀδυκίας καὶ ἀπιστίας.»

Μόλις ἐτελίωσε τὴν ἐπίκλησίν της, καὶ ἠκούσθη φωνὴ γλυκεῖα, ὁ δὲ ἦχος ἐφαίνετο ὅτι ἤρχετο ἀπὸ τὸν πύργον τοῦ ὁποίου τὰ στενὰ καὶ ὑψηλὰ παράθυρα τὴν ἐμπόδιζον ἀπὸ τοῦ νὰ ἴδῃ τὸ ἄτομον τὸ ὁποῖον ἔψαλλεν. Ἐπροσπάθησε λοιπὸν ἡ Ἐθελβίνα νὰ ἐμβῇ, ἀλλὰ κατ' ἀρχὰς δὲν εἶδεν οὐδὲν ἄνοιγμα. Τέλος δὲ παρετήρησε θόλον τινα ὅστις ἦτον εἰς τὴν ἰδίαν γραμμὴν μὲ τὸν πύργον· ἀλλ' ἡ θύρα ἦτο τόσον πολὺ κρυφία, ὥστε ἐχρειάζετο ἀκριβεστάτη προσοχὴ διὰ νὰ τὴν εὕρῃ τις, διότι τὸ κατώφλιόν της, καθὼς καὶ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ πύργου, ἦτο σκεπασμένον ἀπὸ χορτάρια ὑψηλὰ καὶ πυκνά. Εὗρηκε δὲ τὴν θύραν καλῶς κλεισμένην, καὶ ἐπειδὴ δὲ ἤκουε πλέον τὸ θρηνῶδες ᾆσμα τὸ ὁποῖον προσέβαλεν εἰς τὴν ἀκοήν της, ἤρχιζε νὰ φωνάζῃ μὲ ὅλην της τὴν δύναμιν, εἰς μάτην ὅμως, διότι οὐδεὶς τῇ ἀπεκρίθῃ· μόνη ἡ λυπηρὰ ἠχὼ ἐπανέλαβε τοὺς λόγους της, καὶ τοὺς ἔκαμε ν' ἀντηχῶσι μακρόθεν.

Ἡ περίστασις αὕτη τὴν κατέπληξε, διότι ἐστοχάσθη ὅτι ἠκούσθη ἡ φωνή της, καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀνακαλυφθῇ ὅτι ἐσκόπευε νὰ φύγῃ. Διατρέξασα δὲ τὸν πύργον, παρετήρησε τὸ ἄλλο περιτείχισμα, ἀλλ' οὐδεμίαν ἔξοδον εὗρεν καὶ εἰς τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἄβυσσον ὁ θάνατος τῇ ἔμενε τὸ μόνον σωτήριον μέσον τὸ ὁποῖον τὴν ἐμπόδιζεν ἡ θρησκεία της νὰ βάλῃ εἰς χρῆσιν. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ φρούριον, καὶ ὅτε

ἔμβαινε πάλιν εἰς τὴν δίοδον, ἤκουσε νὰ τρέμῃ ὁ θόλος ἀπὸ τὸν κτύπον πολλῶν βημάτων. Τοῦτο τὴν ἔκαμε νὰ στοχασθῇ, ὅτι ἦτον ἠφανισμένη, καὶ λησμονήσασα τοὺς κινδύνους ὅσους ἐδοκίμασε εἰς τὸ περιτείχισμα, ἀνέβη πάλιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ κρυφθεῖσα ὄπισθεν ἀπὸ τὸ ἀντικρὺ τοῦ πύργου παραπέτασμα, ἐπρόσμεινε μὲ θλίψιν νὰ ἔλθωσιν ἴσως νὰ τὴν ἀποσπάσουν ἀπὸ τὸ μόνον ἐκεῖνο καὶ τελευταῖον ἄσυλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἡ τρέμουσα Ἐθελβίνα ἤκουε τὸν κτύπον τῶν βημάτων τὰ ὁποῖα ἐπλησίαζον εἰς τὸν πύργον, καὶ ἀπὸ μικρὰν ὀπὴν τοῦ περιτειχίσματος εἶδε μὲ φρίκην τὸν πιστὸν, καὶ ἀγαπητὸν τοῦ Λεοπόλδου, τὸν θηριώδη Ρυθμέρον, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ ἄγριον ἦθος καὶ τὴν μιαρὰν ὄψιν ἦτον ἐζωγραφημένη ἡ κακουργία. Ἡ τρομερὰ φυσιογνωμία του τῇ εἶχε κάμει μεγάλην ἐντύπωσιν, καὶ ᾐσθάνθη ὅτι ὅλον τὸ σῶμα της ἐρρίγησεν, ὅτε εἶδε τὸ τέρας νὰ σύρῃ τὸ ξίφος του, καὶ ὅτε τὸν ἤκουσε νὰ λέγῃ βλασφημῶν·

«Ποῖος αὐθάδης ποῦς ἐτόλμησε νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν πύργον τοῦτον; πῶς ἠνοίχθη αὕτη ἡ θύρα; ἐγὼ μόνος μου χθὲς ἔκλεισα τοὺς μοχλούς . . . Εἰσέδυσεν ἆρά γε κἀνεὶς ἐνταῦθα; Ἐὰν τὸν εὕρω τὸν δυστυχῆ, θέλει ἀποθάνει παρευθύς.»

Ἔρριψεν ἔπειτα περὶ αὐτὸν ὕποπτον βλέμμα. Ὑπῆγε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν πύργον, καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν ἐκεῖθεν

μέγα κλειδίον, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν θόλον ὅπου ἤνοιξε θύραν τινα καὶ τὴν ἔκλεισεν ἔσωθεν μὲ ὁρμήν.

Ἡ Ἐθελβίνα ἔβλεπεν ὅλα ταῦτα, καὶ ἐτρόμαζε μήπως ζητῇ αὐτὴν ὁ Ῥυθμέρος, ἀλλὰ δὲν εἶχε καιρὸν νὰ συλογίζηται περὶ τῶν ὅσα ἔβλεπε, διότι ἠδύνατο τότε νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ νὰ προφθάσῃ εἰς τὸ φρούριον, πρὶν ἐπιστρέψῃ ὁ Ῥυθμέρος. Ἐπήδησε λοιπὸν εἰς τὴν δίοδον, καὶ ἀφοῦ διῆλθε λαβύρινθον ἀπείρων στοῶν καὶ ἐλιγμῶν, ἔφθασεν εἰς τὴν θλιβερὰν κατοικίαν της, χωρὶς νὰ τὴν ἐννοήσῃ κἀνείς, Ἐρρίφθη δὲ ἐπί τινος ἕδρας, καὶ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν ἐπιστηριγμένην εἰς τὰς δύο της χεῖρας, τοὺς πλοκάμους τῆς κόμης κυματιζομένους ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ τοῦ μετώπου της, τοὺς ὀφθαλμούς της πλήρης δακρύων, κατεβυθίζετο εἰς τὴν λύπην ἐνθυμουμένη ὅσα εἶχεν ἰδεῖ.

Ἀλλὰ τὸ ἄσμα ὅπερ πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀκούσει, τὴν ἐβεβαίονεν ὅτι ὑπῆρχον εἰς τὸ Σαιντιβὲρ καὶ ἄλλα ὄντα ἐπίσης δυστυχῆ. καὶ Ἐπροσπάθει νὰ ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν φαντασίαν της τοὺς ἤχους τῆς φωνῆς ἐκείνης ἥτις ἐφάνη ὅτι δὲν τῇ ἦτο διόλου ἄγνωστος· πλὴν δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τὸ ἄτομον τὸ ὁποῖον ἔψαλλε, διότι εἶχεν ἀκούσει τὸν ἦχον ἀσθενῶς πως. Ἔλαβε λοιπὸν συμπάθειαν εἰς τὴν τύχην τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου ὄντος τοῦ ὁποίου ἡ δυστυχία ὑπερέβαινε τὴν ἰδικήν της, διότι ἦτο κλεισμένον εἰς τρομερὸν πύργον, καὶ ἐλησμόνησε τὰ δεινά της δι' ὀλίγας στιγμὰς, διότι ἡ σύγκρισις τῶν ἰδικῶν της δυστυχιῶν μὲ ἄλλας μεγαλητέρας τὴν ἐνεθάρρυνεν. Ὁ ἦχος τοῦ φυλακισμένου ἐκείνου ἦτο οἰκτρὸς καὶ μελαγχολικὸς, ἀλλ' ἄ-

νευ τέχνης, καὶ ὑπερβολική τις ἀμέθοδος ἁπλότης ἀπεδείκνυεν ὅτι ὁ ψάλλων δὲν ἦτον ἁρμονικὸς μουσικός. Ἀλλ' ἡ συμπαθητικὴ ἔκφρασις τῆς φωνῆς του εἶχε κάμει ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὴν καρδίαν τῆς Ἐθελβίνας, καὶ ἐσυλλογίσθη παρ' εὐθὺς τὸν ἄγριον Ῥυθμέρον προχωροῦντα εἰς τὸν πύργον μὲ τὸ ξίφος εἰς τὰς χεῖρας

« Δυστυχῆ αἰχμάλωτε! ἐφώναξεν· ἴσως τὴν νύκτα ταύτην δὲν θέλεις ὑπάρχει πλέον! Ὁ θηριώδης φονεὺς, κύριος τοῦ θύματός του, δύναται ἀφόβως νὰ βυθίσῃ τὸ ξίφος του εἰς τὸν κόλπον σου! δύναται χωρὶς νὰ φοβηθῇ τῶν νόμων τὴν αὐστηρότητα νὰ σφάξῃ τὸν ἀθῶον! Τὸ σκότος τῶν τρομερῶν ἐκείνων τοίχων τὸν βεβαιόνουν ὅτι θέλει πράξει ἀτιμωρητι τὸ κακούργημα,

Εἰς τοιούτους θλιβεροὺς στοχασμοὺς ἐνησχολεῖτο ἕως οὗ ἐνύκτωσεν, ἡ δὲ Ἀγάθη τὴν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὴν μελαγχολικὴν καὶ βαθεῖαν ἐκείνην μελέτην. . . . . Ἡ κόμησσα ἀπεφάσισε νὰ μὴ πίῃ πλέον τὸν οἶνον τὸν ὁποῖον ἤθελον τῇ προσφέρει, καὶ ἀφοῦ ἔλαβε τὸ ποτήριον, παρεκάλεσε τὴν ἐπιστάτριαν νὰ τῇ φέρῃ ἀρκετὸν ψυχρὸν ὕδωρ, προφασιζομένη ὅτι τὴν νύκτα δὲν δύναται νὰ καταπαύσῃ τὴν ὑπερβολικὴν δίψαν της.

Ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθεν ἡ Ἀγάθη, παρετήρησεν ἡ Ἐθελβίνα τὸ αὐτὸ κατακάθισμα εἰς τὸ βάθος τοῦ ποτοῦ της. Καὶ ἐκστατικὴ διὰ τὴν συχνὴν δόσιν αὐτοῦ, ἐσκέφθη ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Λεοπόλδου ἠδύνατο νὰ ἦναι νὰ τῇ δώσῃ μικρὰς δόσεις ἀπὸ τὸ κινδυνῶδες ἐκεῖνο ποτὸν καὶ οὕτω νὰ τῇ ἀφαιρέσῃ βαθμηδὸν τὴν χρῆσιν τῶν δυνάμεών της καὶ νὰ τὴν φέρῃ εἰς κατάστασιν ἀναιῃ

σθησίας καὶ χαυνότητος, τὴν ὁποίαν ἤλπιζε τότε νὰ καταχρασθῇ εὐκόλως.

Αἱ ὑποψίαι αὗται τῆς Ἐθελβίνας ἦσαν πολὺ βάσιμοι· διότι ὁ Λεοπόλδος βεβαρημένος νὰ βλέπῃ γυναῖκα τέαν, χωρὶς ὑπεράσπισιν, χωρὶς ἐλπίδα, νὰ πάσχῃ μὲ γενναιότητα καὶ νὰ ἀντέχῃ μὲ δύναμιν, εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ νικήσῃ τὴν δυσαρέσκειαν, τὴν ὁποίαν ἐπροξένει εἰς τὴν αἰχμάλωτόν του καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξασθενήσῃ τὴν ἀρετήν της, ἠθέλησε νὰ τῆς ἐξασθενίσῃ τὸ λογικόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὅρκος τὸν ὁποῖον ἐκείνη εἶχε κάμει ἐμπόδιζε τὴν μ.τ' αὐτῆς ἕνωσίν του, ἔπρεπε νὰ τὴν κάμῃ νὰ τὸν ἀναιρέσῃ, διότι ἤξευρε καλῶς ὅτι ὁ εἰς τὸν ναΐσκον τοῦ Ἀβοὺρν τελεσθεὶς Γάμος ἦτο μηδὲν, καὶ εἰς μάτην ἐπροσπάθησε νὰ κάμῃ τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ Ἐδουάρδου νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἐμνηστεύθη πρὸ πολλοῦ τὴν ἐξαδέλφην του. Οἱ ὑπουργοὶ ἀπέρριψαν τὰς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων τῆς Ἐθελβίνας ἀξιώσεις του, καὶ τὸν ἀπείλησαν ὅτι θέλει τὸν ἐκδικηθῇ ὁ βασιλεὺς ἅμα ὁ κατὰ τῆς Γαλλίας πόλεμος δὲν ἤθελε πλέον ἐπασχολεῖ τὸν Ἀγγλικὸν στρατὸν, ἐὰν δὲν παύσῃ ἀπὸ τοὺς ἀνόμους παραλογισμοὺς, καὶ τὰς αὐθάδεις ἀπαιτήσεις του.

Αἱ ἐπίσημοι αὗται ἀπειλαὶ τὸν ἐβίασαν νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ του, καὶ ἀπεφάσισε νὰ κλείσῃ τὴν Ἐθελβίναν εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβὲρ, ὅπου, βέβαιος ὢν ὅτι θέλει θριαμβεύσει, ἦτον ἱκανὸς νὰ ἀντιπαραταχθῇ ἐναντίον ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Κύριος δὲ τῆς ἐπαρχίας του, ἦτο δεσπότης εἰς τὸ φρούριόν του, διότι οἱ πολυάριθμοι στρατιῶται τοῦ

ἦσαν δουλικῶς εἰς αὐτὸν ἀφωσιωμένοι, μ' ὅλον ὅτι μόνη ἡ θέσις τοῦ Σαιντιβὲρ τὸν καθίστα ἀπόρθητον, ἀρκετὴ οὖσα νὰ ἀνθέξῃ εἰς ὁλόκληρον στρατόν.—Ἀλλ' ἡ γενναία Ἐθελβίνα καίτοι περικυκλωμένη ὑπὸ δορυφόρων, μεμονωμένη εἰς εὐρυχωροτάτην καὶ σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ στερημένη πάσης ἐλπίδος, ἀνθίσταπο ὅμως εἰς ὅλα χωρὶς νὰ δύνανται νὰ κλονήσωσι τὴν σταθερότητά της μῆτε παρακλήσεις, μῆτε ἀπειλαὶ, μῆτε ἔρως, μῆτε οὐδὲν ἄλλο.—Τότε ἔρριψεν εἰς τὸ ποτόν της ἀρκετὴν δόσιν κόνεως ναρκωτικῆς, καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ τῷ ἀντισταθῇ, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του· διότι θεία καὶ ὑπερφυσικὴ δύναμις ἀντετάσσετο εἰς τὴν βίαν του. Ἡ φρικτὴ αὕτη δύναμις διεπέρα τὴν καρδίαν του μὲ τὰ αἱματώδη βέλη τῶν ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως, καὶ εἶχε φύγει ἕως εἰς τὰ πλέον ἀπομεμακρυσμένα μέρη τοῦ φρουρίου του.

Ἐκεῖ ἡ τεταραγμένη φαντασίατου τῷ παρέστησε πάλιν τὸ θέαμα τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐμφανισθῇ πρὸ ὀλίγου. Ἐνόμισεν ὅτι ἤκουε τοὺς στεναγμοὺς ἐκείνου τὸν ὁποῖον εἶχε τόσον σκληρῶς καταδιώξει, καὶ ἡ σκιὰ τοῦ Γοδφρέδου ἦτο πάντοτε ἔμπροσθέν του.

Μὲ βλέμματα λοιπὸν ἀκίνητα, καὶ φρίττων, ἔσυρε τὸ ξίφος του, καὶ ἐπιστηρίζων αὐτὸ ἐπὶ τοῦ στῆθους του·

«Ἀρκετὰ ὑπέμεινα, ἐφώναξε μανιώδης, ἡ κατεσπαραγμένη καρδία μου δὲν δύναται πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὴν βάσκνον ταύτην. Παντοδύναμε Θεὲ, ἐλευθέρωσόν με ἀπὸ τὴν τρομερὰν ταύτην ζωήν . . . Ἄ! ἰδὲ πῶς

παρατηρεῖ μὲ μανίαν τὸν φονέα του . . . ! Εἶναι ἡ αἱματόφυρτος σκιὰ τοῦ Γοδφρέδου . . . . Ἂς φύγω . . . Ἀλλ' αὐτὴ μὲ καταδιώκει . . . Ἂς κτυπηθῶ . . . »

Τότε ὁ 'Ρυθμέρος ἐμπόδισε τὸν βραχίονά, του τὸν βραχίονα, ὅστις ἤθελε καθαρίσῃ τὴν γῆν τοιούτου τέρατος, καὶ τὸν ἐκράτησε λέγων.

Λόρδε, λόρδε, πόθεν προέρχεται ὁ τρόμος σου οὗτος;

'Ο Λεοπόλδος στραφεὶς τῷ εἶπε φρίττων·

«Δὲν βλέπεις σὺ τίποτε »;

«Ὄχι Λόρδε, τίποτε· ἡ νὺξ εἶναι ζοφερὰ, αἱ δὲ μακραὶ στοαί μας φωτίζονται μόνον ἀπὸ τὰς ἀστραπάς. Συγχώρησόν μοι λοιπὸν νὰ σὲ ἐκβάλω ἀπὸ τὰ ἀκατοίκητα ταῦτα ἐρείπια, τῶν ὁποίων ἡ θλιβερὰ καὶ ἔρημος κατάστασις αὐξάνει τὰ δεινά σου.

« Μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, ἐφώναξεν ἀγρίως ὁ Λεοπόλδος· ὄχι, ποτὲ, δι' ὅλον τὸ κόσμον δὲν θέλω εἰσέλθῃ εἰς τὰ μισητὰ ταῦτα τείχη . . . Τρέξον, φίλε μου εἰδοποίησον τοὺς στρατιώτας μου . . . εἰπέ τοις νὰ ἑτοιμασθῶσι διὰ νὰ ἀναχωρήσωμεν παρευθὺς ἀπὸ τὸ φρούριον.»

« Δός μοι τὴν ἄδειαν, Λόρδε, ἐπανέλαβεν ὁ 'Ρυθμέρος, νὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς τὸ δωμάτιόν σου, καὶ τότε θέλω ὑπάγει νὰ ἐκτελέσω τὰς διαταγάς σου. »

'Ο Λεοπόλδος, ἐξησθενημένος ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν κλονισμόν του δὲν ἠδυνήθη πλέων νὰ ἀντισταθῇ. 'Ο δὲ 'Ρυθμέρος τὸν ἔφερεν εἰς τὸ δωμάτιόν του· καὶ ἐξῆλθε διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ τὴν βιαίαν ἐκείνην ἀναχώρησιν.

Μετ' ὀλίγον ὁ Σαιτιβὲρ ἐπανέλαβε τὸ λογικόν του καὶ τὴν θηριώδη ἐκείνην ἡσυχίαν, ἥτις καταφρο-

νεῖ καὶ ἀποβάλλει τῆς συνειδήσεως τοὺς ἐλέγχους· καὶ μόλις ἐννόησε τὸν Ῥυθμέραν ὅτε ἐπέστρεψε καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ὁ στρατός του ἦτον ἕτοιμος

«Ὄχι, εἶπε, μετέβαλον σκοτόν· ἐπανάφερον τοὺς στρατιώτας μου εἰς τὰς θέσεις των. Καὶ σὺ, πιστὲ Ῥυθμέρε, ἄκουσον, καὶ ἐκτέλεσον τοὺς σκοπούς μου. Γνωρίζεις τὸ ποτὸν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξασθενεῖ κατ' ὀλίγον τὰς αἰσθήσεις καὶ φθείρει τὴν ζωήν, πρέπει λοιπὸν νὰ βάλῃς ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ ποτήριον τῆς αἰχμαλώτου μου τῆς ὁποίας ἡ ὑπεριφάνεια καὶ τὸ πρὸς ἐμὲ μῖσος θέλουν ἐξασθενήσει δμοῦ μὲ αὐτὰς τὰς δυνάμεις της. Ὕπαγε· σήμερον ἐξάπαντος νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ διαταγαί μου.»

Εἴδομεν κατὰ ποίαν εὐτυχῆ περίστασιν ἀνεκάλυψεν ἡ δυστυχὴς Ἐθελβίνα τοὺς σκοποὺς τοῦ Λεοπόλδου. Ἡ χαμέρπεια τοῦ φρικτοῦ τούτου μέσου τὴν ἐκίνησεν εἰς ἀγανάκτησιν, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἐπιπλήξῃ διὰ τὴν ἀτιμίαν του. Εἶχε λοιπὸν ἐξέλθει ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της, ὅτε τὸ ὡρολόγιον ἐκτύπησε τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἀλλ' ἐσκέφθη ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἦτον ἀνόητος, ἐν ὥρᾳ μάλιστα νυκτὸς, καὶ φοβηθεῖσα τὴν ἀναίδειαν τοῦ Λεοπόλδου ἐπέστρεψε, καὶ τότε πρῶτον ὁ φόβος τῆς μοναξίας ἤρχισε νὰ κυριεύῃ τὸ πνεῦμα της. Ἐσυλλογίζετο δὲ μὲ φρίκην τὸ συμβεβηκὸς τῆς παρελθούσης ἡμέρας, καὶ παρετήρει τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶδεν ὅτι ἐξῆλθε τὸ φάσμα, μὲ φόβον παρόμοιον ὡς νὰ τὸ ἔβλεπε πάλιν ἐκεῖ. Ὅθεν ἔκλεισε τὴν θύραν, διὰ ν' ἀποφύγῃ πάντα τρόμον, καὶ μετέβη εἰς τὸν κοιτῶνα της.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς ἐκεῖνο τὸ μικρὸν δωμάτιον δὲν ἦτον οὐδὲν ἔπιπλον, ἔπρεπε νὰ μεταφέρῃ τοὐλάχιστον ἓν στρῶμα δια νὰ λάβῃ ἀνάπαυσιν τῆς ὁποίας εἶχε μεγάλην χρείαν. Τὰ στρώματα τῆς κλίνης της ἦσαν τόσον βαρέα καὶ μεγάλα, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ τὰ κινήσῃ, τελευταῖον εἶδεν ὑποκάτω εἰς ὅλα τὰ ἄλλα μικρόν τι στρῶμα τὸ ὁποῖον ἔσυρε μὲ κόπον. — Ἀλλ' εὐθὺς ἔπεσεν ἔμπροσθέν της ζώνη ἀπὸ μεταξωτὸν γαλάζον, αἱματωμένη, μία πυξὶς, ἕν ξίφος, τεμάχιά τινα πανοπλίας καταφαγωμένα ἀπὸ τὴν σκωρίαν, καὶ καταιματωμένα. Εἰς τοῦτο ἀπεσύρθη ὀπίσω, χωρὶς νὰ θέλῃ, καὶ ἐζήτησε νὰ ἐπιστηριχθῇ ἐπὶ τοῦ στρώματος τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχε σύρει. — Ἀλλ' ὡς νὰ τὴν ἐκέντησεν ὄφις, ἀπέσυρε τὴν χειρα της μὲ φρίκην, παρατηρήσασα ὅτι καὶ τὸ στρῶμα ἦτον ἐπίσης καταιματωμένον.

« Θεέ μου, ἐφώναξεν, ἀπὸ πόσους τρόμους περικυκλοῦμαι » !

Ἡ πυξὶς περιεῖχεν εἰκόνα τινα, καὶ ἀφοῦ τὴν ἤνοιξε καὶ τὴν περιεργάσθη εἰς τὸ φῶς τοῦ κηρίου·

« Δίκαιε οὐρανέ ! ἡ μήτηρ μου εἶναι » ! εἶπε, καὶ ἐγονυπέτησε.

« Ναί, ἡ μήτηρ σου εἶναι », τῇ ἀπεκρίθη φωνή τις, συνοδευομένη μὲ θρηνώδη στεναγμόν.

Ἡ Ἐθελβίνα ἠγέρθη, ἡ δὲ σταθερότης τῆς καθαρᾶς συνειδήσεώς της ἐξώρισε δι' ὀλίγας στιγμὰς πάντα φόβον ἀπὸ τὴν καρδίαν της.

— « Εἶμαι ἑτοίμη ὦ οὐρανία δύναμις. . . . ! δύναμαι νὰ ὑποταχθῶ εἰς τὴν δοκιμήν σου ταύτην. . . .

Σὺ δὲ σκιὰ ἥτις κατοικεῖς, βεβαίως, εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο, ὁμίλησον, ἀπόκειται εἰς τὴν ἀνίκανον ἐξουσίαν μου νὰ καταπραΰνω τὰς βασάνους σου καὶ νὰ σὲ γαληνίσω » ;

Δεύτερος βαθύτερος στεναγμὸς τὴν ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν τὴν ἠπάτησεν ἡ φαντασία. Καὶ ὑψώσασα ἡρέμα τὰ βλέμματά της, τὰ προσήλωσεν εἰς ἀντικείμενον τόσον φρικτὸν, ὥστε ἦτον ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῇ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς γενναιότητός της διὰ ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν ἐντύπωσιν τῆς φρίκης τὴν ὁποίαν τῇ ἐπροξένησεν ἡ θέα ἐκείνη.

Τὸ φάσμα τὸ ὁποῖον τῇ ἐνεφανίσθη τὴν προηγηθεῖσαν νύκτα ἦτο πλησίον κλίνης τινὸς κειμένης ἀντικρὺ εἰς τὴν ἰδικήν της. Εἶχε δὲ τὰ μὲν βλέμματα προσηλωμένα ἐπ' αὐτῆς, τὸ δὲ πρόσωπον ξηρὸν, μαραμένον, καὶ βαμμένον μὲ τὴν ὠχρότητα τοῦ θανάτου, τοὺς δὲ βραχίονας ἐσταυρωμένους ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ ἀπὸ μεγάλην καὶ βαθεῖαν πληγὴν ἐξήρχετο αἷμα καχλάζον. Μόλις ἡ Ἐθελβίνα τὸ εἶδε, καὶ εὐθὺς ἐγονυπέτησε.

« Παντοδύναμε Θεὲ, εἶπεν, ἡ καρδία μου μὲ βεβαιοῖ περὶ τῆς τρομερᾶς ταύτης ἀληθείας. . . . . Ἐνταῦθα λοιπὸν ἐξετελέσθη τὸ σκληρότατον ἔγκλημα . . . . . ἡ δολοφονία τοῦ σεβαστοῦ, τοῦ προσφιλοῦς τοῦ ἐναρέτου πατρός μου ».

Μετὰ βαθὺν δὲ στεναγμὸν, φωνή τις ὡς ἀπὸ τάφου ἐξερχομένη, ἐπρόφερε βραδέως τοὺς ἑξῆς λόγους·

« Εἰς τὴν κλίνην ταύτην ἐχόρτασεν ὁ βάρβαρος τὴν ἐκδίκησίν του. . . . . Ἀκολούθει μοι ».

Ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἠσθάνθει ὅτι αἱ δυνάμεις της ἐχά-

νοντο· καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ πολὺν γενναιότητα, ὥστε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τόσον ἐπίσημον καὶ τρομερὰν διαταγήν, Ἀμηχανοῦσα δὲ κατ' ἀρχὰς, τῷ ἀπεκριθη τελευταῖον μὲ φωνὴν ἐσβεσμένην·

« Συγχώρησόν μοι, ἱερὰ σκιά· τα γόνατά μου εἶναι κομμένα. . . . . Δὲν δύναμαι ν' ἀκολουθήσω τὴν διαταγήν σου. »

Ἀφοῦ ἐτελείωτε τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐθελβίνα, ὕψωσεν ἔντρομος τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ φάσμα, περιμένουσα φρικτὴν τιμωρίαν διὰ τὴν παρακοήν της· ἀλλ' εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του δὲν παρετήρησεν ἄλλο, εἰμὴ ἔκφρασιν μελαγχολικῆς εὐσπλαγχνίας.

Τότε ἡ γενναία καρδία τῆ, κομήσσης τὴν ἐπέπληξε διὰ τὴν σκληρὰν ἄρνησίν της.

« Διατί, εἶπε, νὰ φοβηθῶ ν' ἀκολουθήσω ; Δὲν εἶμαι ἀθῶα. . . . ; οἱ ἔνοχοι πρέπει νὰ τρέμωσιν ἔμπροσθεν θλιβερᾶς σκιᾶς. . . . . Ἐὰν ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐσυγχώρησεν εἰς τοὺς νεκροὺς νὰ ἀποκαλύπτωσι τὰς ἁμαρτίας τῶν ζώντων, δύναμαι νὰ μὴν ὑπακούσω εἰς τὰς ἱερὰς διαταγάς της. . . . . ; Ὄχι, ὄχι, θέλω σε ἀκολουθήσει, σκιὰ δυστυχής· ὁδήγησόν με. »

Εἰς τούτους τοὺς λόγους ἔλαμψε μεγάλη χαρὰ εἰς τὸν ἄμορφον χαρακτῆρα τοῦ φάσματος, καὶ οἱ βραχίονές του, ἀφήσαντες τὴν ἱκετικὴν ἐκείνην θέσιν, ἐδείκνυον εἰς τὴν Ἐθελβίναν θύραν τινα κεκρυμμένην ὄπισθεν τῆς κλίνης, ἥτις ἠνοίχθη κατ' ὀλίγον, καὶ ἐφάνη σκοτεινόν τι κοίλωμα.

Τὸ φάσμα ἔνευσεν εἰς τὴν νέαν αἰχμάλωτον νὰ τὸ

ἀκολουθήσῃ, ἐκείνη δὲ ἠγέρθη τρέμουσα, ἔλαβε τὸν λύχνον της, καὶ ὑπήκουσεν εἰς τὸ σημεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Ἡ νὺξ ἦτον ἥσυχος, οὐδὲ πνοὴ ἀνέμου δὲν ἐτόλμα νὰ ταράξῃ τὴν εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους ἐπικρατοῦσαν σιωπήν, ὥστε τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ διακόψῃ τὴν προσοχὴν τῆς Ἐθελβίνας.

Τὸ φάσμα κατέβη, καὶ ἄβυσσος ζοφερὰ ἐπαρουσιάσθη, ἡ δὲ κλίμαξ ἦτον εἰς ἄκρον στενὴ, καὶ αἱ βαθμίδες φθαρμέναι ἐκ τῆς παλυκαιρίας, ὥστε ἠναγκάζετο ἡ νέα κόρησσα νὰ ἐπιστηρίζεται ἐπὶ τοῦ τοίχου διὰ ν' ἀποφύγῃ ἐπικίνδυνον πτῶσιν. Τέλος ἔφθασαν εἰς τὸ βάθος τῶν εὐρυχώρων ὑπογείων τοῦ Σαιντιβέρ.

Εἰσῆλθον ἔπειτα εἰς μακρὰν δίοδον, καὶ ἐκεῖ πρῶτον ἐτόλμησε νὰ ῥίψῃ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὁδηγοῦ της, τοῦ ὁποίου τὰ λυπηρὰ βλέμματα εἶχον μεταβληθῆ εἰς μανιώδη.

— Τοῦτο ἔκαμε τὸ αἷμα τῆς δυστυχοῦς Ἐθελβίνας νὰ παγώσῃ. — Καὶ τότε μετενόησεν ὅτι ἐκινδύνευσε τόσον τολμηρῶς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον ἐνταφιασμένη εἰς βαθεῖαν ἄβυσσον, ἦτον ἀνωφελὲς νὰ φωνάξῃ τινὰ εἰς βοήθειάν της, καὶ ἀποφασίσασα νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐστάθη. — Τὸ φάσμα τὴν ἐθεώρησε μὲ φλογῶγες ὄμμα, αὕτη δὲ ἐφώναξε·

« Θεέ μου βοήθησόν μοι » !

Ἡ σοβαρὰ αὐστηρότης τοῦ φάσματος μεταβλήθη παρευθὺς εἰς ἡμερότητα, καὶ τῇ ἔκαμε σημεῖον νὰ τὸ

ἀκολουθήσῃ. Ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἐτόλμησε νὰ παρακούσῃ, αὐτὸ δὲ τὴν ὡδήγησεν εἰς εὐρύχωρον θόλον, τοῦ ὁποίου τὰ παράδοξα καὶ ἄκομψα κοσμήματα, καὶ αἱ διεφθαρμέναι στῆλαι ἐξεδήλουν ὅτι ἦτο παλαιός. Τὸ ἀδύνατον φῶς τοῦ λύχνου της καθίστα τρομερώτερον τὸ σκότος τῶν εὐρυχώρων ἐκείνων τόπων. Διῆλθε δὲ τὸ σπήλαιον σιωπῶσα, καὶ τὰ βήματά της ἐμποδίσθησαν ἀπὸ μέγαν λίθινον σταυρὸν τοῦ ὁποίου ἡ κατασκευὴ ἦτο σπανία, καὶ ἡ πολυκαιρία ἐδείκνυεν ἀκόμη λείψανά τινα τῆς λαμπρότητος τοῦ μνημείου ἐκείνου. Εἰς τοὺς πόδας τοῦ σταυροῦ ἦτο λίθινον θυσιαστήριον, ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἐπροσπάθησε νὰ ἐντυπώσῃ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο εἰς τὴν μνήμην της, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ὁδὸν, ἐὰν ποτὲ τῇ ἦτο συγκεχωρημένον νὰ ἐπανίδῃ τὸν οὐρανόν.

Ὁ κτύπος θύρας ἀνοιχθείσης βιαίως τὴν ἔκαμε νὰ στρέψῃ αἴρνης τὴν κεφαλὴν, τὸ δὲ φάσμα τὸ ὁποῖον εἶχε γίνει ἄφαντον ὀλίγας στιγμὰς, ἐφανεῖ πάλιν τότε, καὶ τὴν εἰσῆξεν εἰς τὸ ἀνοιχθὲν ὑπόγειον τὸ ὁποῖον ἦτο παντοχόθεν περικλεισμένον, καὶ παρευθὺς ἐφωτίσθη ὑπὸ κυανῶν φλογῶν. Ἡ Ἐθελβίνα διὰ τῶν τρομερῶν τῆς φλογὸς ἀκτίνων εἶδε τὸ φάσμα μὲ αἱματωμένον ξίφος εἰς χεῖρας, καὶ φωνὴ δυνατὴ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ὑπογείου τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο πλῆρες λίθων καὶ κεράμων.

« Πρέπει νὰ ἐκδικηθῇς τὸν φονέα τοῦ πατρός σου ».

« Πάτερ μου! ἀνεφώνεσεν ἡ Ἐθελβίνα ».

« Ναὶ, ἀπεκρίθη ἡ αὐτὴ φωνὴ εἰς τὸ δωμάτιόν σου ἔπεσεν ὁ δυστυχὴς Γοδφρέδος, δολυφονηθεὶς ὑπὸ τοῦ

ἐπιβούλου Λεοπόλδου. . . . . ἐνταῦθα ἀναπαύεται ἄταφον τὸ αἱματοσταγὲς λείψανόν του . . . . . Ἡ χεὶρ τῆς θυγατρός μου ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τῆς θείας δικαιοσύνης τὴν ἀπόφασιν. . . . . Ὀρκίσθητι λοιπὸν ὅτι θέλεις μ' ἐκδικήσει ».

Ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἠδυνάθη ν' ἀποκριθῇ ἄλλο, εἰμὴ μόνον « Ὀρκίζομαι εἰς τοῦτο. »

Μετά τινας στιγμὰς συνῆλθεν ἐκ τοῦ θάμβους καὶ τοῦ τρόμου, ἀκούσασα φρικώδη κρότον τὸν ὁποῖον ἐπροξένησεν ἓν μέρος τοῦ ὑπογείου κατακρημνισθέν. Παρετήρησε δὲ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ ἀξιοθρήνητον λείψανον σώματος κεκρυμμένου ὑπὸ τὰς πρὸ ὀλίγου κρημνισθείσας πέτρας· καὶ μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ ἐκεῖνο τὸ θέαμα, ἐπήδησεν ἔξω τοῦ ὑπογείου φωνάξασα δυνατὰ, καὶ ἐστάθη ὅτε ἔφθασεν εἰς τὸ λίθινον θυσιαστήριον. Ἐκεῖ ἔβλεπεν ἀκόμη τὸ ὀλέθριον ἐκεῖνο ὑπόγειον, καὶ μόλον ὅτι τὸ φάσμα δὲν ἐφάνη πλέον, ἤκουσε τὴν γοερὰν φωνήν του·

« Ἐνθυμοῦ τὸν ὅρκον σου· ἡ εὐτυχία σου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπακοῆς σου ».

Ἡ ἀδύνατος Ἐθελβίνα ἀναβλέψασα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐναγκαλιθεῖσα τὸν σταυρὸν εἶπεν· Ἡσύχασον, παναθλία σκιά. Ὀρκίζομαι ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τούτου νὰ σὲ ἐκδικήσω, ἐὰν ὁ οὐρανός. . . . . »

Καὶ χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ τελειώσῃ τὸν λόγον της, ἔπεσε κατὰ γῆς ἀναίσθητος, καὶ ἔμεινε πολλὴν ὥραν εἰς κατάστασιν λειποθυμίας. Ἐπιστηριχθεῖσα τέλος ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἦτον ἀκόμη εἰς τὸν ὀλέθριον ἐκεῖνον τόπον, ἔλαβε τὸν λύχνον

της διὰ νὰ παρατηρήσῃ τί ἤγγισεν ἡ χεὶρ της, καὶ εἶδε σῶμα νεκρόν.

Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν, τοῦτο ἤθελε τῇ προξενήσει φρίκην· ἀλλ' ἡ ψυχή τις ἀπαυδήσασα ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων τρόμων δὲν ἦτο πλέον εἰς κατάστασιν νὰ φοβηθῇ ψυχρὸν λείψανον. Τὸ λογικόν της τὴν εἶχε παραιτήσει, καὶ ὅτε συνήρχετο εἰς ἑαυτὴν, ἠσθάνετο ζωηρότερον τὴν δυστυχῆ κατάστασίν της· τότε οἱ θόλοι ἀντήχουν ἀπὸ τὰς φωνάς της, ἡ δὲ ἠχὼ ἐπαναλαμβάνουσα τοὺς στεναγμούς της, τὴν κατέπληττε περισσότερον. Ἀποπλανημένη τέλος ἐγείρεται συνάζει τὰς δυνάμεις της, τρέχει χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ ποῖον δρόμον ἀκολουθεῖ, καὶ χάνεται εἰς τὸ σκότος τῶν εὐρυχώρων ἐκείνων τόπων, ὅπου ὀλισθήσασα ἔπεσεν. Ἐνῷ δὲ ἐπροσπάθει νὰ ὑποστηριχθῇ ἐπὶ τῶν χειρῶν της, λαμβάνει ἀκουσίως κλειδίον τι καὶ χωρὶς νὰ στοχασθῇ εἰς τί ἠδύνατο νὰ τῇ χρησιμεύσῃ ἐκεῖνο τὸ εὕρημα, δὲν ἠξεύρω ποῖον ἔνστιγμα τὴν ὡδήγησε νὰ θέσῃ αὐτὸ εἰς τὸν κόλπον της. Μετὰ ταῦτα συνελθοῦσα ὀλίγον εἰς ἑαυτὴν, καὶ ἀνευρούσα τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς τὴν κλιμακα, ἀναβαίνει βιαίως τὰς βαθμίδας καὶ φθάνει ἀπνευστὶ εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Ἡ ἡμέρα ἤρχισεν ἤδη νὰ ὑποφώσκῃ, ὁ δὲ εὐεργετικὸς λύχνος της, ὁ δροσερὸς καὶ καθαρὸς τῆς αὐγῆς ἀὴρ, διεσκέδασαν τὰς μελαίνας ἀναθυμιασεις αἱ ὁποῖαι εἶχον σκοτίσει τὸ λογικόν της. Ἐξῆλθεν ἔπειτα ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της, καὶ ἔτρεξε νὰ κλεισθῇ εἰς τὸν κοιτῶνα της, ὅπου ὁ ὕπνος, ὁ φίλος τῶν δυστυχῶν ὅστις μόνος δύναται νὰ τοὺς κάμῃ νὰ λησμονήσωσι τὰ δεινά

των, ἦλθε νὰ παρηγορήσῃ τὴν ἀδύνατον Ἐθελβίναν. Ἡ γλυκεῖα καὶ σωτήριος ἐπιῤῥοή του ἀποκατέστησεν ὀλίγον τὴν ἡσυχίαν εἰς τὰς αἰσθήσεις της, καὶ ἠγέρθη ὅτε τὸ ὡρολόγιον ἐκτύπησεν ἐννέα ὥρας.— Ἀλλὰ, φεῦ! οἱ τρόμοι τῆν τελευταίας νυκτὸς κατέστρεψαν ἐντὸς ὀλίγου τὴν προσωρινὴν ἐκείνην γαλήνην, διότι ὁ ὕπνος δὲν ἀφαιρεῖ τὴν μνήμην.—Ἡ Ἐθελβίνα, ἐγερθεῖσα παρεδόθη εἰς τὴν στενοχωρίαν τῆς κατεσπαραγμένης καρδίας της. —Ἡ δύναμις τοῦ ἐκφράζειν εἶναι πολὺ ἀσθενὴς ἵνα παραστήσῃ ὅ,τι ἔπασχεν.

Ὁ τραγικὸς θάνατος τοῦ πατρός της ἦτο πάντοτε εἰς τὴν μνήμην της, ἡ δὲ εὐσπλαγχνία, ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ φρίκη ἐπολιόρκουν τὴν ψυχήν της. Καὶ τώρα μὲν ἔφριττε συλλογιζομένη τὸν ἐπίσημον ὅρκον τὸν ὁποῖον ἔκαμε διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν φονέα τοῦ Γοδφρέδου, ἄλλοτε δὲ ἐξυψουμένη ὑπεράνω τῆς ἀδυναμίας τοῦ φύλου της, κατηγόρει ἑαυτὴν διὰ τοιαύτην ἄδικον μικροψυχίαν.

Ἡ ἱερὰ σκιὰ τοῦ πατρός μου ζητεῖ ἐκδίκησιν, καὶ θέλω τολμήσει νὰ τὴν ἀρνηθῶ ; . . . ! Ἂς ἠπλισθῶ μᾶλλον μὲ εὐγενῆ γενναιότητα. . . . . Ἂς προσπαθήσω νὰ μὴ φοβηθῶ τὴν φρίκην, τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ μοὶ ἐμπνεύσῃ εἷς βάρβαρος φονεύς. . . . . Ἂς λησμονήσω ἐμαυτὴν, καὶ ἂς ὑπακούσω εἰς τὰς διαταγὰς ἐκείνου ὅστις μοὶ ἔδοσε τὴν ζωὴν, καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐξουσιάζῃ. . . . Συγχώρησον, εὐγενῆ Γοδφρέδε, τὴν ἀμφιταλάντευσίν μου. . . . Ἐνίσχυσόν με νὰ ἐκδικήσω τὸ αἷμα σου, καὶ λάβε ἔπειτα τὴν ζωὴν ταύτην ἥτις μοὶ εἶναι βάρος.

Ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς φύσεως, ἐμψυχουμένη ἀπὸ τὸν

ἀνατέλλοντα ἥλιον, διεσκέδασε τοὺς σπαραξικαρδίους ἐκείνους στοχασμούς. Ἡ κορυφὴ τῶν ὀρέων ἤρχισε νὰ χρυσόνηται ἀπὸ τὰς πρώτας ἀκτίνας τοῦ ἀστέρος τῆς ἡμέρας, σποράδην δ' ἐπὶ τῶν βράχων ἐφαίνοντο περιπλανώμενα ἄγρια κριάρια πηδῶντα, ἀπὸ κρημνοῦ εἰς κρημνὸν, καὶ ζητοῦντα τὴν ὑπὸ τῆς Προνοίας διορισθεῖσαν τροφήν των· ἔπειτα ἀναβαίνοντα καὶ αἰωρούμενα εἰς τὴν κορυφὴν τῶν βράχων, ἐγίνοντο ἀφανῆ διὰ μιᾶς, ὡς νὰ ἐβυθίζοντο εἰς ἄβυσόν τινα, εἶτα δὲ ἀνεφαίνοντο σκιρτῶντα, καὶ ἐχάνοντο πάλιν ἀπὸ τὰ βλέμματα τῆς Ἠθελβίνας.

Τὸ θέαμα τοῦτο ἀπεμάκρυνεν ὀλίγον τὰς ἐν τῇ φαντασίᾳ της θλιβερὰς εἰκόνας. Οἱ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους ἡ Πρόνοια ἠθέλησε νὰ διασπείρῃ ὑπὸ τὰ βήματα τοῦ πτωχοῦ κριαρίου ἐκίνησαν τὴν περιέργειαν καὶ τὸ συμφέρον της· καὶ μ' ὅλην τὴν ἀνησυχίαν τῆς ψυχῆς της ἐφθόνησε τὴν τύχην καὶ τὴν κινδυνώδη ἐλευθερίαν τοῦ ἀγρίου ζώου, καὶ συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν λυπουμένη.

Τέλος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἡ κλίνη ἦτον ἀκόμη εἰς ἀταξίαν καὶ ἠσθάνθη πόσον ἀνόητον ἦτο τὸ νὰ λησμονήσῃ τὸ τοιοῦτον. Μὲ καρδίαν λοιπὸν κλονουμένην ὑπὸ μυρίων ἐπιπόνων διαλογισμῶν διευθέτησε πάλιν τὴν στρωμνήν της ὥστε νὰ μὴ δυνηθοῦν νὰ γνωρίσωσιν ὅτι ἀνεκάλυψε τὴν θύραν τῆς κλίμακος. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσεν, εἶδε πρὸ τῶν ποδῶν της τὸ ξίφος, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα μὲ τρόμον κατέβρεξε μὲ τὰ δάκρυά της, λέγουσα·

« Τοῦτο λοιπὸν εἶναι τὸ ὁλέθριον ὄργανον, μὲ τὸ

ὁποῖον ὁ Λεοπόλδος. . . . ! » καὶ οἱ θρῆνοι ἔπνιξαν τὴν φωνήν της.

Τέλος προσήρμοσεν εἰς τὴν θήκην τὴν λεπίδα τοῦ ξίφους καὶ τὸ ἐφύλαξε προσεκτικῶς. Ἡ ζώνη καὶ ἡ εἰκὼν ἦσαν καὶ αὐτὰ κατὰ γῆς· ἔβλεπε δὲ μὲ λύπην τὴν ζώνην, τὴν ὁποίαν αὕτη εἶχε κεντήσει καὶ δώσει εἰς τὸν πατέρα της καθ' ἣν ἡμέραν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Ἀβοῦρν ἀνεπιστρεπτί, διὰ νὰ γίνῃ σφάγιον τῆς χειρὸς τοῦ βαρβάρου ἀνεψιοῦ του.

« Τὸ τέρας! ἐφώναξε τότε· εἶνε ἀληθέστατον· ἰδοὺ τὰ φίλτατα ὀνόματα τῆς Οὐρσουλίνας καὶ τοῦ Γοδφρέδου, τὰ ὁποῖα μὲ τόσην χαρὰν ἐκέντησα.

Φεῦ! τὰ στίγματα ταῦτα μαρτυροῦσι τὸν αἱματηρὸν θάνατον τοῦ ἀξιολατρεύτου πατρός μου. . . . Δίκαιε Θεὲ, διὰ τί ἐσυγχώρησας τὸ φρικτὸν τοῦτο ἀνόμημα; »

Μετὰ ταῦτα ἐπροσπάθησε νὰ συστείλῃ τὴν ἀνόσιον ταύτην συγκίνησιν τῆς ψυχῆς της, καὶ προσηλώσασα τὸ πλῆρες δακρύων βλέμμα της ἐπὶ τῆς εἰκόνος, τὴν κατεφίλει καὶ τὴν κατέβρεχε μὲ τὰ δάκρυά της. Οἱ χαρακτῆρες τῆς μητρός της ἦσαν ἐγκεχαραγμένοι εἰς τὴν καρδίαν της· ἀλλ' ἡ σχεδὸν ζῶσα εἰκὼν τῆς Οὐρσουλίνας ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην της εὐτυχῆ ἐποχὴν, καὶ ἠσθάνθη ζωηροτέραν πικρίαν. Ἐνῶ δὲ ἔθετεν τὴν εἰκόνα εἰς τὸν κόλπον της, εὑρέθη εἰς τὴν χεῖρα της ἓν κλειδίον, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐννοήσῃ πόθεν τῇ ἦλθε, καὶ ἐνῷ τὸ παρετήρει προσεκτικῶς, τῇ ἐφάνη ὅτι ἦτο σπανίας κατασκευῆς καίτοι σκωριασμένον. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὸ φυλάττῃ, ὡς νὰ ἦτο βεβαία ὅτι ἤθελε τῇ χρησιμεύσει ποτέ. Ὅσα δὲ εἶχεν ἰδεῖ τὴν προμεραν ἐκεί-

νην νύκτα ἦσαν βαθέως ἐγκεχαραγμένα εἰς τὴν μνήμην της, καὶ ἐνθυμεῖτο μάλιστα ὅτι ἀνέγνωσεν ἐπὶ τοῦ εἰς τὸ θυσιαστήριον σταυροῦ ταύτας τὰς ἡμιεσβεσμένας λέξεις· Σταυρὸς τῆς ἐξομολογήσεως διὰ τοὺς ἐνόχους. Ἀλλ' εἰς μάτην ἐπροσπάθει νὰ ἐξηγήσῃ διὰ τί ὁ σταυρὸς καὶ τὸ θυσιαστήριον εὑρέθησαν εἰς ἐκεῖνα τὰ σπήλαια. Αἱ θλιβεραὶ αὗται ἀναμνήσεις τῇ ἀφήρουν τὸν ὕπνον, καὶ συνεχῶς τῇ ἐφαίνετο ὅτι τὸ ὀλέθριον ἐκεῖνο ὑπόγειον ἠνοίγετο ἐμπροσθέν της.

Ἔκτοτε ἡ Ἐθελβίνα διῆγεν ὁλοκλήρους ἡμέρας παραπονουμένη διὰ τὴν ζωήν της, καὶ παραβάλλουσα τὰς δυστυχίας καὶ τὴν δουλείαν της μὲ τὴν ἐλευθέραν καὶ εὐτυχῆ ζωὴν τῶν ποιμένων τοὺς ὁποίους ἐθεώρει μακρόθεν ἐπὶ τῶν λόφων. ἐπικαλεῖτο τὸν θάνατον, ἀλλ' οὐχ ἧτον ἐξηκολούθει ὡς κινουμένη ὑπὸ ἐμφύτου ὁρμῆς, νὰ χύνῃ τὸ δηλητηριασμένον ποτόν· καὶ ἀποστεφομένη τὴν θανατηφόρον κλίνην, δὲν εἰσήρχετο πλέον εἰς τὸ μέγα δωμάτιον εἰμὴ διὰ νὰ σύρῃ τοὺς μοχλοὺς τῆς θύρας δι' ἧς ἔμβαινον.

Ὁ Λεοπόλδος μαθὼν παρὰ τῆς Ἀγάθης τὴν μεταβολὴν τῆς αἰχμαλώτου του, ἀπέδιδε τὴν ἐπαισθητὴν ἀλλοίωσιν τῶν χαρακτήρων της εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ δηλητηρίου, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζεν ὅτι ἔπινε, καὶ εἰς τὴν βάρβαρον ταύτην χαράν του ἐκόμπαζε, βλέπων ὅτι ἡ Ἐθελβίνα ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ καταντήσῃ εἰς τὴν ἠθικὴν ἐκείνην κατάστασιν, ἐξ ἧς ἤλπιζε τὸ πᾶν.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Ῥυθμέρος φέρων τὸ γεῦμα εἰς τὴν κόμησσαν, τῇ εἶπεν·

«Ὁ Λόρδος Σαιντιβὲρ σὲ προσκαλεῖ, κυρία μου, νὰ

κατέλθῃς αὔριον εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν διὰ νὰ ἦσαι παροῦσα εἰς τὴν τελετὴν, ἥτις θέλει ἀσφαλίσει τὴν τύχην του καὶ τὴν ἐλευθερίαν σου».

«Τὴν ἐλευθερίαν μου! ἐφώναξεν ἡ Ἐθελβίνα παράφορος ὑπὸ χαρᾶς· ἤκουσα ἆρά γε καλῶς; θέλει ἀποθάνει ὁ τύραννός μου. . . .;

Καὶ τότε πηδήσασα ἀπὸ τὴν ἕδραν της, ἐπρόσθεσε·

«Τὰ δρύφρακτα εἶναι ἀνοικτά; . . . Μέλλω λοιπὸν νὰ ἐλευθερωθῶ. . . . . ! Ἄ! ὑπάγω· ἂς σπεύσω νὰ ἐξέλθω ἐντεῦθεν».

«Εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Σαιντιβὲρ θέλεις ἀπολαύσει τὴν ἐλευθερίαν σου, ἀπεκρίθη ὁ Ῥυθμέρος σταθεὶς ἔμπροσθέν της διὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ. Ὁμίλησον, θέλεις νὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς αὐτόν»;

«Εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Σαιντιβέρ»! ἐπανέλαβεν ἐκείνη ἔντρομος καὶ ὀπισθοδρομοῦσα.

Ὁ σπινθὴρ τῆς ἐλπίδος ὅστις ἔλαμψεν εἰς τὴν καρδίαν της ἐσβέσθη παρευθὺς, ἀναλαβοῦσα δὲ τὴν δύναμίν της ὥρμησε πρὸς τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον ἦτο κεκρυμμένον ὑπὸ τὰ φορέματά της καὶ εἶπεν·

«Ἐγὼ νὰ συζευχθῶ μὲ τὸν ἄτιμον φονέα. . . . !»

«Τί λέγεις, κυρία μου»; ἐφώναξε τεταραγμένος ὁ Ῥυθμέρος.»

«Θεέ μου! (εἶπε καθ' ἑαυτὴν), ὀλίγον ἔλειψε νὰ προδοθῶ. Πρέπει ἆρά γε νὰ ὀνομασθῇ ὁ Λεοπόλδος μὲ ὄνομα συγκαταβατικώτερον; αἱ τρομεραὶ βάσανοι ὅσας μὲ κάμνει νὰ πάσχω δὲν εἶναι θάνατος βραδὺς, καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸν θεωρῶ ὡς φονέα μου;»

Ὁ Ῥυθμέρος τότε πλήρης μανίας, ἐξῆλθε λέγων·

« Κυρία, σοὶ ἔφερα τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου μου, καὶ αὔριαν ἑτοιμάσθητι νὰ ὑπακούσῃς. »

Ἡ Ἐθελβίνα διῆλθεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ μέρος τῆς νυκτὸς μὲ σφοδρὰν ταραχὴν τῆς ψυχῆς.

Εἶχε δὲ παρατηρήσει πρὸ ἡμερῶν ὄπισθεν τῶν μὲ παλαιοὺς τάπητας ἐστρωμμένων τοίχων τοῦ οἰκήματός της, μικράν τινα θύραν τὴν ὁποίαν εἰς μάτην ἐπροσπάθησε ν' ἀνοίξῃ. Τελευταῖον τὴν ἤνοιξε καὶ εὗρε κλίμακα. φέρουσαν εἰς τὸ ἐπάνω στέγασμα τοῦ πύργου ὅπου ἦτο φυλακισμένη. Ἀνέβη λοιπὸν μὲ δυσκολίαν, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ πύργου, ὅθεν ἐφαίνετο ὅλον σχεδὸν τὸ φρούριον. Ἰδοῦσα ὅμως τινας στρατιώτας ἐφοβήθη, μήπως τὴν παρετήρησαν, καὶ κατέβη παρευθύς. Ὅτε δὲ ἐνύκτωσεν, ἀπεφάσισε νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψίν της ἐκείνην καὶ νὰ ἀναπνεύσῃ καθαρώτερον ἀέρα. Οἱ μεγάλοι καὶ ὑψηλοὶ ὄγκοι τῶν βράχων, δι' ὧν διήρχοντο ἀργυραῖ τινες ἀκτῖνες τῆς σελήνης, ἐσχημάτιζον θέαμα μεγαλοπρεπὲς ἐν ταὐτῷ καὶ ποικίλον· αἱ δὲ ἐπάλξεις τοῦ τεραστίου βορείου πύργου ἐφαίνοντο ὅτι ἔψαυον τὰ νέφη. Ἡ θέα αὕτη ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν φαντασίαν της τὴν φωνὴν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀκούσει, καὶ μετ' ὀλίγον παρετήρησεν ἀδύνατόν τι φῶς διὰ τῶν στενῶν παραθύρων του. Ἐσυμπόνει δὲ ἀκόμη τὴν ἀτυχίαν τοῦ αἰχμαλώτου τὸν ὁποῖον ἡ βαρβαρότης τοῦ Λεοπόλδου κατετυράννει εἰς τὸν θλιβερὸν ἐκεῖνον πύργον· ἀλλ' ἀφοῦ εἶδεν ἐκεῖνο τὸ φῶς, ἐστοχάσθη μὲ χαρὰν ὅτι ἡ ἀνησυχία τὴν ὁποίαν ἐδοκίμαζε περὶ τῆς ζωῆς τοῦ αἰχμαλώτου δὲν ἦτο τόσον βάσιμος, καὶ ὅτι ὁ Ῥυθμέρος δὲν τὸν εἶχε φονεύσει. Ἔστρεψεν

ἔπειτα τὰ βλέμματά της εἰς τὰ πέριξ ὄρη, καὶ εὐθὺς παρουσιάσθη ὁ Ἀλφρέδος εἰς τὴν φαντασίαν της.

« Τί ἔγινεν ὁ Ἀλφρέδος μου. . . .; Ἄ! ἐξάπαντος δὲν ζῇ πλέον! Ἐὰν ὑπῆρχεν ἀκόμη, δὲν ἤθελεν ἄρά γε τρέξει νὰ μὲ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ Λεοπόλδου. . . .; Ἀγαπητὲ Ἀλφρέδε, διὰ τὴν Ἐθελβίναν ἴσως ἀπέθανες. . . .! Ἐφαίνετο ὅτι μᾶς ἐπερίμενε τύχη εὐτυχεστέρα, ἀλλ' αὕτη παρῆλθεν ὡς εὐάρεστον ὄνειρον .. Δὲν θέλω ἄράγε σὲ ἐπανιδεῖ ποτέ. . .; Πρέπει νὰ ἀπελπισθῶ ὅτι θέλω ἐξέλθει ποτὲ ἀπὸ τὴν σκληρὰν ταύτην καταδίκην . . .;»

Ἐντοσούτῳ τὸ ὡρολόγιον ἐσήμανε δέκα ὥρας, καὶ ἡ βροχὴ τὴν ἠνάγκασε ν' ἀποσυρθῇ.

Κατέβη λοιπὸν, καὶ κοιμηθεῖσα ὀλίγον, ἤκουσε νὰ κτυπῶσι τὴν θύραν της.

Ἦτο ἡ Ἀγάθη φέρουσα φόρεμα πολυτιμότατον καὶ ἄλλα κοσμήματα, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ παρουσίασεν εἰς τὴν κόμησαν ὡς δῶρον ἐκ μέρους τοῦ λόρδου Σαιντιβὲρ, τὴν παρεκάλεσε νὰ ἐνδυθῇ ταχέως.

Ἡ γυνὴ αὕτη ἐξεδίπλωσε τὸ φόρεμα διὰ νὰ θαυμάσῃ ἡ Ἐθελβίνα τὴν ὡραιότητα τοῦ ὑφάσματος καὶ τοὺς πολυτίμους ἀδάμαντας μὲ τοὺς, ὁποίους ἦτο κεντημένον.

« Κύτταξε, εἶπε κυρία μου, ἰδὲ πόσον εὔμορφος, πόσον εὐάρεστος εἶναι ὁ στέφανος οὗτος! Πόσον λάμπει ἡ ζώνη αὕτη καὶ οὗτος ὁ σταυρός!»

Ἡ Ἐθελβίνα ἔβλεπε μὲ καταφρόνησιν καὶ ἀγανάκτησιν τὰ κοσμήματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔμελλον νὰ στολίσουν τὸ θῦμα τῆς φυλαργυρίας καὶ τῆς φιλοδοξίας.

Ὁ δὲ Λεοπόλδος εἶχεν ὡς βέβαιον τὸ λάφυρόν του. καὶ ἴσως, ἐὰν ἡ Ἐθελβίνα ἦτον εἰς τὴν ἀναισθησίαν τὴν ὁποίαν ἐπεθύμει ἐκεῖνος, ἤθελεν ἀποκριθῆ εἰς τὰς προτάσεις του μὲ ἠλίθιον σιωπήν.

Ὅτε δὲ ἔφεραν εἰς τὸ φρούριον τὴν Ἐθελβίναν, εἶχον φέρει ὁμοῦ καὶ τὸ μαῦρον ἐκεῖνο μεταξωτὸν φόρεμα κεντημένον μὲ μαργαρίτας τὸ ὁποῖον ἐφόρει καθ' ἣν ἡμέραν οἱ χωρικοί της τῇ ἐπρόσφερον τὴν ὑποταγήν των. Τοῦτο τὸ φόρεμα ἐζήτησεν ἡ κόμησσα καὶ τὸ ἐφόρεσε.

Ἡ Ἀγάθη δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ ἐκλέξῃ φόρεμα, ἀλλ' ἐθαύμαζε σιωπῶσα. Τὸ χρῶμα τῆς κομήσσης ἦτο ζωηρόν, ἡ καρδία της ἔπαλλε σφοδρῶς, καὶ ἑτοιμασθεῖσα ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Ἀγάθης, καὶ κατέβη τὴν κλίμακα, ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ἤρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ τὰς δυνάμεις της.

Ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ παρουσιάσθη ὁ Λεοπόλδος διὰ νὰ τὴν ὑποδεχθῇ, ὅστις ἔφριξεν, ἐνῷ ἐκείνη ἐπλησίαζε, καὶ ἔῤῥιψε βλέμμα θυμοῦ εἰς τὴν Ἀγάθην, ἀκολουθοῦσαν τὴν κόμησσαν καὶ φέρουσα τὰ φορέματα τὰ ὁποῖα εἶχε καταφρονήσει ἡ Ἐθελβίνα.

Ἐσκέφθη ἔπειτα ὅτι τὴν ἐκλογὴν ταύτην τῶν φορεμάτων δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀποδώσῃ εἰς ἄλλο τι εἰμὴ εἰς τὴν ταραχὴν τοῦ λογικοῦ της. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τῷ ἔδοσε τὴν χεῖρα της, τῷ ἀφῆρεσε πᾶσαν δυσπιστίαν, καὶ χαίρων παρετήρησεν ὅτι ἡ ὡραιότης τῆς Ἐθελβίνας δὲν εἶχε διόλου ἐλαττωθῆ. Τὸ βλέμμα της τὸ ὁποῖον ἤλπιζε νὰ εὕρῃ χαῦνον καὶ σχεδὸν ἐσβεσμέ-

νον ἐλαμπεν ἀπὸ ζωηρὸν πῦρ. Καὶ πολὺ ἀπεῖχεν ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι τὸ πῦρ ἐκεῖνο ἦτο πῦρ ἀγανακτήσεως καὶ ἔχθρας, τὴν ὁποίαν τῇ διήγειρεν ἡ μισητὴ παρουσία του.

Καὶ ἡ μὲν Ἐθελβίνα ἐφαίνετο ἐκ τούτου ὡραιοτέρα, ὁ δὲ Λεοπόλδος τὴν ἔβλεπε μὲ ὄμμα πλῆρες ἐπιθυμίας, καὶ μόλις ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν τῷ ἐπροξένει ὁ θηριώδης θρίαμβός του. Ἐνῷ δὲ τὴν ὡδήγει διὰ νὰ καθήσῃ, τῇ ἔδειξε σημεῖα θερμοτάτου ἔρωτος· ἀλλ' ἡ Ἐθελβίνα ἐκώφευσεν εἰς ταῦτα.

Ἡ αἴθουσα ἦτον εὐρυχωροτάτη, ὁ δὲ θόλος της, γεγλυμμένος λαμπρῶς καὶ ἐπιστηριζόμενος ἐπὶ διπλῆς σειρᾶς στηλῶν, παρέσταινε τρόπαια νίκης καὶ λάφυρα τῶν νικητῶν.

Ὅλοι δὲ οἱ στρατιῶται τοῦ Σαιντιβὲρ, παρατεταγμένοι περὶ τὸν κύριόν των, εἶχων τὰ ὅπλα κάτω, καὶ αἱ εἰκόνες τῶν πριγκίπων τῆς Βαλλίας, τῶν προγόνων τοῦ Λεοπόλδου, ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν τοίχων Εἰς μίαν δὲ ἄκραν ἦτο στημένον τὸ θυσιαστήριον, καὶ ὄπισθεν τούτου μέγας σταυρός.

Ἀπὸ τὸ παράθυρον, ὅθεν ἡ Ἐθελβίνα ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τὴν πεδιάδα, ἐφαίνετο ἐξώστης μακρότατος καὶ κοιλὰς χαριεστέρα παρ' ὅλας τὰς ἄλλας τὰς περικυκλούσας τὸ φρούριον.

Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν εἰσῆλθεν ἡ Ἐθελβίνα, ἤρχισαν νὰ ψάλλωσι τὸν ὕμνον τοῦ γάμου.

Ἡ ἁρμονία αὕτη νῦν μὲν σοβαρὰ καὶ ὑψηλὴ, νῦν δὲ γλυκεῖα καὶ θελπτικὴ, ἠδύνατο νὰ κινήσῃ πάντα ἄλ-

λον, ἐκτός ἐκείνης ἥτις ἔμελλε νὰ γίνῃ θῦμα τοῦ τεχνάσματος τούτου.

Ἀφοῦ δὲ μετ' ὀλίγον ἔπαυσεν ἡ μουσικὴ, ὁ Λεοπόλδος ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Ἐθελβίνας, ἥτις ἰδοῦσα τότε τὸν ἄπιστον ἐπιστάτην τοῦ Ἀβοὺρν, ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἔκπληκτος ὥστε ἐδέησαι νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἵνα μὴ πέσῃ· ἀλλ' αἴφνης ἤκουσεν ὄπισθέν της μέγαν κρότον καὶ στραφεῖσα εἶδεν ἑαυτὴν περικυκλουμένην ἀπὸ στρατιώτας τοῦ θηριώδους Λεοπόλδου, ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι τὸ θέαμα τοῦτο θέλει αὐξήσει τὸν τρόμον καὶ τὴν ἀδυναμίαν τῆς αἰχμαλώτου του.

Ἡ δυστυχὴς Ἐθελβίνα ἔλαβεν ὀλίγον τὰς δυνάμεις της, καὶ διὰ νὰ ἀντισταθῇ εἰς τόσον βάρβαρον στενοχωρίαν, ἐφαντάσθη τὴν αἱματωμένην σκιὰν τοῦ πατρός της στενάζουσαν εἰς τοὺς θόλους ἐκείνους. — Εἰς τὴν φρικτὴν ἐκείνην εἰκόνα ἐνεψυχώθη ἡ γενναιότης της. —Ἔσυρε λοιπὸν τὴν χεῖρα της ἀπὸ τὴν τοῦ Λεοπόλδου, καὶ ἔλαβε τὴν ἁγίαν Γραφὴν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἱερέως Ὑπέρτου, ἔπειτα,

«Στάσου, εἶπε, στάσου· Εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς προδοσίας μὴ προσθέτῃς καὶ τὸ τῆς ἱεροσυλίας... Καὶ σὺ, εἶπε στραφεῖσα πρὸς τὸν Λεοπόλδον, βάρβαρε Σαιντιβὲρ, ἄκουσον καὶ τρέμε . . . Μάθε, σκληρὲ ἄνθρωπε, ὅτι τὸ τέχνασμά σου δὲν ἐπέτυχεν . . . Ἡ Ἐθελβίνα Φισταβοὺρν εἶναι ἀκόμη ἡ ἰδία.... Ἡ ψυχή της δὲν ὑπεδουλώθη... ἀλλ' ἀκόμη δεσπόζει τὴν ἰδικήν σου. Καί τοι γυνὴ ἀδύνατος, καὶ αἰχμάλωτός σου, περιφρονεῖ τὴν δύναμίν σου, ἐμπαίζει τὴν σκληρότητά σου καὶ ἔρχεται νὰ σοὶ εἴπῃ μὲ δικαίαν ὑπεριφάνειαν, ὅτι

σὲ καταφρονῇ, σὲ μισῇ, σὲ ἀποστρέφεται .... Ὁ οὐρανὸς ὁ τῆς ἀρετῆς βοηθὸς, συνήργησεν εἰς τὸ νὰ ἀπατύχωσιν οἱ σκοποί σου.... Ἀνεκάλυψα τὸ μισιτὸν τέχνασμά σου. Τὸ δηλητήριον τὸ ὁποῖον δι' ἐμὲ διώρισας δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἐντός μου.»

Ἡ σταθερότης τῆς Ἐθελβίνας, ἡ μεγαλειότης τοῦ χαρακτῆρος της, τὰ φλογερὰ βλέμματα τὰ ὁποῖα ἔρριπτον οἱ ὀφθαλμοί της, ἐξέπληξαν ὅλους τοὺς ἐκεῖ παρόντας. Καὶ οἱ μὲν στρατιῶται χωρὶς νὰ θέλωσιν, ἐκράτουν χαμηλὰ τὰ ὅπλα των, ὁ δὲ ἱερεὺς δὲν ἐτόλμα νὰ λάβῃ πάλιν εἰς χεῖρας τὴν ἁγίαν Γραφὴν, ἀλλ' ἵστατο ὡς ἐμβρόντητος.

Οὐδεμία ἔκφρασις δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν κατάστασιν τοῦ Λεοπόλδου. Μανιώδης διὰ τὴν τόλμην τῆς Ἐθελβίνας, τεταραγμένος διότι ἐματαιώθησαν ὅλαι αἱ ἄνομοι ἐλπίδες του, ἔλαβε πάλιν τὴν χεῖρα τῆς αἰχμαλώτου του, καὶ σφίξας αὐτὴν βιαίως, εἶπε·

«Γυνὴ ἀναίσθητος καὶ ἐκδικητικὴ, ἀγνοεῖς μὲ ποῖα δεινὰ δύναμαι νὰ τιμωρήσω τὰς ὕβρεις σου; Φοβοῦ τὴν ὀργήν μου! Ὀμνύω ὅτι θέλεις εἶσθαι ἰδικήμου . . . Ἐγὼ θέλω σὲ ἔχει καθ' ὅλους τοὺς ἄλλους δεσμοὺς, πλὴν τοῦ δεσμοῦ τῆς ἰδίας θελήσεώς σου . . . Κάμε τὸν ὅρκον ὅστις μέλλει νὰ σὲ ἑνώσῃ μετ' ἐμοῦ... Ὠφελήθητι ἀπὸ τὴν ὀλίγην ἀγαθότητα ἥτις μοὶ μένει ἀκόμη, καὶ ἔκλεξον πάραυτα νὰ ἦσαι σύζυγός μου ἢ θῦμα μου.»

«Παῦσον τὰς ματαίας σου ἀπειλὰς τῶ εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα, ἐπειδὴ δὲν μὲ καταπλήττουν. . . Ποτὲ δὲν θέλω γίνει μὲ τὴν συγκατάνευσίν μου ἡ ἀξιοκαταφρόνητος

σύζυγός σου. . . Νομίζεις ὅτι ὅταν ὁ μέγας Ἐδουάρδος μάθῃ τὰ δεινὰ ὅσα ὑποφέρω, δὲν θέλει σπεύσει νὰ ἐκδικήσῃ τὴν προστατευομένην ὑπ' αὐτοῦ . . .; Καὶ σεῖς, εἶπε στραφεῖσα πρὸς τοὺς στρατιώτας, σεῖς οἵτινες πλήρεις ζήλου τυφλοῦ ἀκολουθεῖτε τὰς διαταγὰς οὐτιδανοῦ φονέως....»

«Ναὶ, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἐθελβίνα μὲ πλειοτέραν τόλμην, ὁ Λεοπόλδος εἶναι φονεύς.... Ἡ καρδία σας, γενναῖοι στρατιῶται δὲν ἐπαναστατεῖ ὅταν συλλογίζεσθε ὅτι ὑπηρετεῖτε κακοῦργον;... Σᾶς ἠπάτησε, δυστυχεῖς ... Ἀνοίξατέ μοι τὴν θύραν τούτων τῶν περιτειχισμάτων, καὶ ἐλευθερώσατέ με. Μὴν εἶσθε πλέον συνεργοὶ τοῦ πρὸς τὴν ἀθωώτητα ἀνομήματός του. . . Ἐλευθερώσατέ με, καὶ ὅλος ὁ πλοῦτος μου θέλει ἐξοδευθῆ εἰς ἀνταμοιβήν σας . . . Διὰ τῆς μεσολαβήσεώς μου ὁ βασιλεὺς Ἐδουάρδος θέλει σᾶς συγχωρήσει. . . Ἐὰν βοηθήσητε τὴν προστατευομένην ὑπ' αὐτοῦ, ἐλπίζετε εἰς τὰς εὐεργεσίας του, φοβήθητε δὲ τὴν ὀργήν του, ἐὰν ὑπακούσητε εἰς τὸν προδότην τοῦτον. . . Δότε πίστιν εἰς τὴν ὑπόσχεσίν μου, . . . Ἐὰν διαμένητε ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς φονέως ἀποστάτου, ἡ ζωή σας θέλει εἰσθαι πάντοτε εἰς κύνδυνον· ἡ δὲ σωτηρία σας ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ. Ἄ! ἴδετε γονυπετοῦσαν πρὸ τῶν ποδῶν σας τὴν θυγατέρα τοῦ κόμητος Φιτσαβούρν. . . . καὶ ἐπικαλουμένην τὴν εὐσπλαγχνίαν σας . . . . πρᾶξιν δικαίαν . . . Ἀνδρεῖοι στρατιῶται, σώσατέ με, καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι αἰωνίως θέλω εὐγνωμονεῖ.»

Πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Σαιντιβὲρ ἐστοχάσθησαν τότε ὅτι δὲν ἦτο τόσον ἀσφελὲς νὰ ὑπηρετοῦν

ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὁποῖος ὁ Λεοπόλδος. Ὁ δὲ λόγος τῆς Ἐθελβίνας ἤυξησε τὸν φόβον των, καὶ ἡ προστασία τὴν ὁποίαν τοῖς ὑπέσχετο τοὺς ἐκλώνισεν.

Ἡ Ἐθελβίνα, βλέπουσα τὴν ἐπωφελῆ ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν αἱ παρακλύσεις της ἐπροξένησαν, προέβη μὲ σκοπὸν νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν στρατιωτῶν, ὅτε ὁ Λεοπόλδος, συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τῆς ταραχῆς, του τὴν ἔλαβε μὲ βίαν, καὶ εἶπεν εἰς τὸν στρατόν του μὲ βροντώδη φωνήν.

«Προδόται . . . τρέμετε. Ὅστις κινηθῇ χωρὶς τὴν διαταγήν μου θέλει θανατωθῆ. . . Ἐλησμονήσατε, ἄνανδροι, ὅτι σᾶς ἔσωσα τὴν ζωὴν, ὅτι σᾶς ἥρπασα ἀπὸ τὸ ξίφος τῶν νόμων, καὶ ὅτι μ' ἕνα μόνον λόγον δύναμαι νὰ σᾶς θανατώσω ; Ἀπισύρθητε μὲ σιωπήν . . . Ὑπακούσατε ἡσύχως εἰς τὸν κύριόν σας.»

Οὐδεὶς τότε ἐτόλμησε νὰ παρακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν ἐκείνην. Ὅσοι δὲ εἶχον κινηθῆ περισσότερον εἰς εἴκτον ἀπὸ τὴν δυστυχίαν καὶ τὰς δεήσεις τῆς κομήσσης, ἐξῆλθον συρόμενοι ὑπὸ τοῦ πλήθους, καὶ ἔῤῥιψαν ἐπ' αὐτῆς εὔσπλαγχνον βλέμμα μὲ ἀπόφασιν νὰ τὴν ἐλευθερώσωσιν, ἐὰν εὕρουν εὐκαιρίαν.

«Ὀπερήφανος κόρη, μάθε ὅτι οὐδεὶς ποτὲ τολμᾷ νὰ παρακούσῃ εἰς ἐμέ. Ἔκλεξον παρευθὺς ἢ φρικτὴν τύχην, ἢ τὄνομα τῆς συζύγου μου. . . . Γενοῦ σύζυγός μου, εἰδὲ μὴ τρέμε.»

«Ὄχι, τὸν διέκοψεν ἡ Ἐθελβίνα, ποτὲ δὲν θέλω ἑνώσει τὴν τύχην μου μὲ ἐκεῖνον ὅστις ἐδολοφόνησε τὸν πατέρα μου. . . . Τὸ ἔγκλημα ἀνεκαλύφθη τέλος

ἀπὸ τὸ σκότος εἰς τὸ ὁποῖον ἐκρύπτετο. . . . . Ὁ παρωργισμένος οὐρανὸς δὲν θέλει ἀφήσει ἐπὶ πολὺ τὴν κακοῦργον ψυχήν σου ἀτιμώρητον. . . . . Ἡ θεία βομφαία κρέμαται ἐπὶ τῆς ἐνόχου σου κεφαλῆς. . . . . Σὲ παραδίδω εἰς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν θείαν δικαιοσύνην, διὰ νὰ ἀνταμείψῃ ἀξίως τὰ παράνομα ἔργα σου.»

« Αἱ θλιβερώταται βάσανοι θέλουν εἶσθαι τὸ βραβεῖον τῆς ἀνισχύρου λύσσης σου, ἐφώναξεν ὁ Λεοπόλδος μανιώδης.»

Τὰ σπινθηροβολοῦντα βλέμματά του ἀπεπλανῶντο, ἱδρὼς ψυχρὸς περιεχύθη εἰς τὸ σῶμα του, καὶ τὸ ἐγκλημά του ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ μετώπου του. Ἀφ' οὗ δὲ μετ' ὀλίγον ἔπαυσαν οἱ σπασμοί του, ὥρμησε κατὰ τῆς Ἐθελβίνας, ἐνῷ τὰ βλέμματά του ἔγιναν πάλιν τρομερὰ καὶ ἐμήνυον ὅτι ἔμελλε νὰ πράξῃ καὶ νέον κακούργημα. Ἔσυρεν ἔπειτα τὸ ξίφος του, καὶ διευθύνας αὐτὸ πρὸς τὸν κόλπον τῆς Ἐθελβίνας τῇ εἶπε μὲ φωνὴν ἥτις ἐπνίγετο ἀπὸ τὴν λύσσαν·

« Ὄχι, δὲν θέλεις ζήσει πλέον· δὲν θέλω σὲ ἀφήσει νὰ ζήσῃς, καὶ νὰ κηρύττῃς εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἐφόνευσα τὸν πατέρα σου. . . . . Τὸ κτύπημα τοῦτο μέλλει νὰ τελειώσῃ τὴν ζωήν σου. . . . »

Ἡ κόρησσα τότε ἔλαβε τὸ ὁποῖον εἶχεν εὕρει ξίφος διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸν Λεοπόλδον.—Ἀλλ' ἡ δειλὴ ἀρετή της καὶ ἡ παθαρωτάτη συνείδησίς της τὴν ἐμπόδισαν ἀπὸ τοῦ νὰ πλήξῃ ἕνα φονέα.

« Δὲν δύναμαι νὰ σὲ ὑπακούσω, πάτερ μου· συγχώρησόν μοι, ἐφώναξε, καὶ δέξαι τὴν ζωήν μου ὡς ἐξι-

λέωσ.ν τῆς ἀδίκου ἀδυναμίας μου. . . . . Κτύπησον, κακοῦργε, ἰ οὐ ἡ καρδία μου. . . . Λαβε μάλιστα τοῦτο τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον ἔβαψας εἰς τὸ αἷμα τοῦ σεβαστοῦ πατρός μου. . . . Βύθισον αὐτὸ καὶ εἰς τὸ αἷμα τῆς θυγατρός του. . . . Ἄπλησ̓τον τέρας . . . . κτύπα, τὸ θῦμα σου εἶναι ἕτοιμον.»

—«Ἡ γῆ ἀνοίγεται. . . . Τί βλέπω . . . . ; Ποῖος τρόμος ἔπληξε τὴν ψυχήν μου. . . . ; Ἐκεῖνος εἶναι. . . ὁ Γοδφρέδος. . . . Ἠπάτησεν ἄρα γε ἡ χείρ μου τὴν μανίαν μου. . . ; Μὲ καταφρονεῖ. . . ., μὲ ἀπειλεῖ. . .»

Ἀφ' οὗ ἔσυρε τὸ ξίφος ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Ἐθελβίνας, τὰ χείλη του ἐκλονήθησαν ἀπὸ σπασμώδη γέλωτα, καὶ ἐπρόφερεν τούτους τοὺς λόγους·

«Γοδφρέδε, μέλλεις ν' ἀποθάνῃς. . . . ! Ἀπόψε μάλιστα θέλεις ἀποθάνει. . . . Ὕψιστε Θεὲ τὸν βλέπω. ., εἶναι ὠχρὸς καὶ ἄμορφος. . . Κύτταξε ἐκεῖνο τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον πηδᾷ ἀπὸ τὴν καρδίαν του. . . εἶναι πληγὴ καιρία. . . τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἔκαμα. . . ! Ἀλλ' ὦ οὐρανὲ, πῶς μὲ βλέπη. . . ! Ἐκ τῶν βλεμμάτων του ἐξέρχονται φλῶγες . . , ἡ ὄψεις μου ταράττεται, τὸ αἷμα μου παγόνει. . . Ἡ ψυχή μου κατακαίεται. . . Μὲ σύρει εἰς τὸν ἅδην. Εἶμαι λοιπὸν ἠφανισμένος. . . ! Ἄ Γοδφρέδε ! Γοδφρέδε ! σπλαγχνίσθητί με. . . »

Ταῦτα λέγων πίπτει ἀκίνητος κατὰ γῆς, καὶ στενάζει θλιβερῶς.

Ὁ Ῥυθμέρος καὶ ἄλλοι τινὲς πιστοὶ φύλακες οἵτινες συνώδευον πάντοτε τὸν Λεοπόλδον, τὸν ἐσήκωσαν καὶ τὸν ἔβαλον ἐπὶ κλίνης διὰ νὰ ἀναπαυθῇ. Ἀφοῦ δὲ μετὰ πολλὴν ὥραν συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς

ἐκείνης παραφροσύνης, κάτωχρος καὶ ἀδύνατος, προσήλωσε τέλος ἐπὶ τῆς κομήσσης τὰ ἄγρια βλέμματά του, καὶ τῇ εἶπε μὲ φωνὴν σοβαράν·»

« Σοὶ χαρίζω τὴν ζωήν . . . ἀλλὰ τὴν ἐλευθερίαν σου τὴν ἀπώλεσας διαπαντός . . . Τώρα θέλεις δοκιμάσει τὰς θληβερὰς συνεπείας τοῦ μίσους τοῦ Λεοπόλδου . . . Μέλλω νὰ οἰκειοποιηθῶ τὸν πλοῦτον σου διὰ τοῦ δικαιώματος τῆς συγγενείας . . . σὺ δὲ θέλεις ζῇ διὰ νὰ δοκιμάζῃς λύπας· καὶ θέλεις εἶσθαι ἀποθαμένη διὰ τὸν κόσμον . . . Ὁ ὑψηλότατος ἀπὸ τοὺς πύργους τοῦ Σαιντιβὲρ, ὁ βόρειος λέγω πύργος, θέλει γίνει φυλακή σου . . . Παρακλήσεις, δάκρυα καὶ πᾶν ἄλλο δὲν θέλουν σὲ ὠφελήσει . . . Ἡ δυστυχία σου εἶναι ἀναπόφευκτος· σὲ περιμένη τρομερὰ καὶ αἰώνιος δουλεία . . . Ἐτόλμησας νὰ μὲ κινήσῃς εἰς ἐκδίκησιν· ὑπόφερε λοιπὸν μὲ πικρίαν τὸ φρικτὸν βάρος της . . . Φύλακες, φέρετε τὴν κόμησσαν εἰς τὸν βόρειον πύργον.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ της ἀνέλαβε τὴν δύναμιν ἥτις τῇ ἔμεινε, καὶ τῷ εἶπε·

« Μὴ νομίζῃς ὅτι ἡ μεγαλόφρων Ἐθελβίνα θέλει ταπεινωθῇ τοσοῦτον ὥστε νὰ σὲ παρακαλέσῃ; . . . Ὑπάγω, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἡ ψυχή μου θέλει ἀφήσει τὸ ἐξηντλημένον τοῦτο σῶμα, καὶ θέλει πετάξει εἰς τὴν κατοικίαν τῆς αἰωνίου εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν θέλει ἀπολαύσει ἡ ἰδική σου ψυχή . . . Ἐντὸς ὀλίγου θέλω ἀπολαύσῃ τὴν θείαν εἰρήνην, ἐνῷ οἱ ἔλεγχοι τῆς συνειδήσεως θέλουν κατατρώγει τὴν ἰδικήν σου καρδίαν. Ἐν μέσῳ τοῦ πλούτου, τῶν χαμερπῶν ἡδονῶν, καὶ τῶν ἀνόμων ἐνασχολήσεών σου θέλεις δυνηθῇ ἴσως

νὰ γοητεύσῃς τὰ ἔμματα τοῦ κόσμου, οὐδέποτε ὅμως τὰ ἰδικά σου . . . . διότι αὐτὰ πάντοτε θέλουν σὲ παρατηρεῖ. . . Θέλεις φέρει εἰς τὰ ἐντός σου τὸν σκληρότατον τῶν ἐχθρῶν . . ., τὴν συνείδησίν σου . . , Ὁ κτύπος θύρας θελει σὲ καταπλήττει, καὶ ἓν φύλλον δένδρου θέλει σοὶ προξενεῖ τρόμον . . . Ναὶ, φρίττε, τύραννε ἡ ἡμέρα τῆς θείας ἐκδικήσεως δὲν εἶναι μακράν. Οἱ δυστυχεῖς ὅσους κατεδίωξας, ὅσους ἐδολοφόνησας, θέλουν ἐγερθῆ κατὰ σοῦ ἀπὸ τοὺς τάφους των, καὶ τὰ ἐγκλήματά σου κεχαραγμένα μὲ αἱματώδεις χαρακτῆρας εἰς τὸ βιβλίον τῆς εἱμαρμένης, θέλουν καταμαρτυρεῖ ἐναντίον σου, καὶ θέλουν κρημνίσει τὴν ψυχήν σου εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν.»

Ὁ Λεοπόλδος δὲν εἶχε δύναμιν ν' ἀποκριθῆ εἰς τοὺς τελευταίους λόγους τῆς κομήσσης, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐκύτταξεν ἀπομακρυνομένην ἀπ' αὐτοῦ μὲ βήματα ἀργά. Ἐνόσῳ δὲ ἐστοχάζετο ὅτι τὸ ἔγκλημά του ἔμενεν ἄγνωστον, κατέπνιγε τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεώς του. Ἀλλ' ἡ σταθερότης μεθ' ἧς ἡ Ἐθελβίνα τὸν ἐπέπληξεν ὡς φονέα τοῦ Γοδφρέδου δὲν τὸν ἄφινε πλέον ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι αὕτη ἦτον ἐν γνώσει, μ' ὅλον ὅτι μόνος ὁ Ῥυθμέρος ἦτον ὁ συνένοχος καὶ μάρτυς τοῦ ἐγκλήματος ἐκείνου.

Ἡ Ἐθελβίνα εἶχε διαγείρει τὸν τρόμον ὅλων τῶν ἀνόμων κακουργημάτων του· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς μανίας του εἶχε δειξει εἰς τὴν κόμησσαν σημεῖα βεβαιοῦντα τὸ ἔγκλημά του. Κυριευμένος λοιπὸν ἀπὸ τρόμον, ἀπεφάσισεν, ἐνῷ τὸν ὕβριζεν ἡ κόμησσα, νὰ καταφύγῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέσον τὸ ὁποῖον

ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ δημοσίευσιν τῆς ὁποίας τ' ἀποτελέσματα ἤθελον εἶσθαι τόσον κινδυνώδη δι' αὐτόν. Καὶ μὴ τολμῶν πλέον νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θέλει τὴν βιάσει νὰ τὸν συζευχθῇ, ἐνόμισεν ὅτι, δημοσιεύων τὸν θάνατόν της, ἤθελεν ἀπολαύσει τὰ ὑπάρχοντά της ὡς μόνος κληρονόμος τῆς οἰκογενείας Φιτσαβούρν.

Μετ' ὀλίγον ἠσθάνθη ὅτι ἡ δυστυχὴς αἰχμάλωτός του προεμάντευσεν ἀληθέστατα,— Παρεδόθη λοιπὸν εἰς τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως τοὺς ὁποίους εἰς μάτην ὁ ἔνοχος ζητεῖ ν' ἀποφύγῃ.— Καὶ ἐὰν οἱ στρατιῶται του δὲν τὸν ἐφύλαττον προσεκτικῶς, ἤθελε βέβαια κόψει τὸ νῆμα τῆς ζωῆς του ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῆς μανίας του. Τὸν ἐθεώρουν δὲ ἀξιολυπητότερον τῆς νέας αἰχμαλώτου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ Ἐθελβίνα ἐφέρθη εἰς τὸν βόρειον πύργον, μύλις ἐπάτησε ἐντὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν στρατιωτῶν, καὶ τοὺς ὥρκισε νὰ τῆς ἀφαιρέσουν μᾶλλον τὴν ἀθλίαν ζωὴν, παρὰ νὰ τὴν θάψωσιν εἰς τὸν τρομερὸν ἐκεῖνον τάφον· Ἀλλ' ἡ ἀναίσθητος καρδία τῶν ἀπανθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ὡμοίαζον τοὺς ὁποίους κατοίκουν βράχους ἐφάνη δι' ὅλου ἄσπλαγχνος καὶ ἄκαμπτος πρὸς αὐτήν. Μὴν ἐχουσα δὲ πλέον δύναμιν νὰ ἀντισταθῇ, ἐσύρετο ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐκείνων οἵτινες ἔχαιρον βλέποντές την ἀδύνατον, καὶ ἀνίκανον νὰ ἐναντιωθῇ, καὶ τὴν ἔρριψαν ἐπὶ κλίνης παλαιᾶς Συνῆλθεν ἔπειτα εἰς ἑαυ-

τὴν, καὶ ἔρριψε λυπηρὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς φυλακῆς της.

«Βάρβαρε Λεοπόλδε, εἶπε κλαίουσα, εἶσαι εὐχαριστημένος. . . . Θυστυχὴς ἐγώ . . ! Ἡ φρικτοτάτη σκληρότης δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ τρομερωτέραν ἐκδίκησιν. . . Ἄ ! διὰ τί τὸ ξίφος σου δὲν μοῦ διεπέρασε τὴν καρδίαν ; »

Δύο ἡμερονύκτια παρῆλθον χωρὶς νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς της ἢ νὰ φάγῃ τι.

Καὶ αὐτὸς ὁ Βερτράμος (στρατιώτης, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν φύλαξιν τὴν ἐνεπιστεύθησαν) ἐξεπλάγη διὰ τὴν ἀξιοδάκρυτον κατάστασιν εἰς ἣν εἶχε καταντήσει ἡ Ἐθελβίνα ἐξ ἀπελπισίας. Ὅθεν τὴν ἐβίασε νὰ φάγῃ τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον τῇ ἔφερε, καὶ τῇ ὑπεσχέθη νὰ καταστήσῃ ἐλαφροτέραν τὴν δουλείαν της.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καμφθεὶς ἀπὸ τὰς δυστυχίας τῆς αἰχμαλώτου του, εἶπεν εἰς τὸν Ῥυθμέρον ὅτι, ἐὰν δὲν τῆς ἀλλάξωσι τὴν φυλακὴν, ἡ ζωή της ἦτον εἰς κίνδυνον. Ὁ δὲ Ῥυθμέρος, ὁ ἐκτελεστὴς τῶν ἀνόμων ἐκδικήσεων τοῦ Λεοπόλδου, ἤκουσε τὴν εἴδησιν ταύτην μὲ χαρὰν τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὅτι ἡ τύχη τῆς κομήσσης ἦτον ἡ δικαία ἀμοιβὴ τοῦ ἀνοήτου πείσματός της, καὶ ἐπρόσθεσε, θεωρήσας σοβαρῶς τὸν Βερτράμον, ὅτι τὸν διατάττει νὰ μὴν ἐχῃ δι' αὐτὴν οὐδεμίαν εὐσπλαγχνίαν καὶ ὅτι θέλει ἀποκριθῆ περὶ τῆς αἰχμαλώτου μὲ τὴν ἰδίαν του κεφαλήν.

Ὁ Βερτράμος ἔθελε νὰ ὑποβάλλῃ τὴν πρότασιν ταύτην εἰς αὐτὸν τὸν Λεοπόλδον· ἀλλ' ἔμαθεν ὅτι ἐκεῖνος ἐκυριεύετο ἀπὸ μανιώδη πυρετόν. Ἀπελπισθεὶς λοι-

πὸν ἀπεφάσισε, τοὐλάχιστον κρυφίως, νὰ παρηγορῇ ὁποσοῦν τὴν Ἐθελβίναν.

Ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὸν πύργον καὶ εὗρε τὴν αἰχμάλωτον ὠχρὰν, μὲ τὴν κόμην λελυμένην καὶ σχεδὸν ἀναίσθητον. Ἡ στιγμὴ καθ' ἣν συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν τῇ ἐχρησίμευσε μόνον εἰς τὸ νὰ ἀναλογισθῇ τὴν ἔκτασιν τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ κινδύνου της. Βλέποῦσα δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι ὁ ἑτοιμόρροπος πύργος ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ἔμελλε νὰ τὴν καταπλακώσῃ μὲ τὴν πτῶσιν του, τὸ αἷμα τῆς ἐπάγονε καὶ ἀνέβραζεν ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὰς φλέβας της, Ἡ κατάστασίς της αὕτη ἐκίνησεν εἰς οἶκτον τὸν Βερτράμον.

Καὶ ποία βάρβαρος καρδία ἤθελε δυνηθῇ νὰ μὴ καμφθῇ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἐλεεινὸν θέαμα. Τί! αὕτη εἶναι ἡ πλουσία ἐκείνη, καὶ ὡραία, καὶ ἰσχυρὰ κόμησσα τοῦ Ἀβούρν; — Ὁ πλοῦτος, ἡ ὡραιότης, ἡ δύναμίς της δὲν δύνανται νὰ τὴν ἀπαλλάξωσιν ἀπὸ τὴν θλῖψιν! Πρὸ ὀλίγου ἦτον εἰς τὸ παλάτιόν της, καὶ ἐδέχετο τὴν ὑποταγὴν ὁλοκλήρου λαοῦ· νῦν δὲ εἶναι φυλακισμένη εἰς τὸ ὕψος σκοτεινοῦ πύργου, τοῦ ὁποίου ἡ πτῶσις μέλλει ἴσως νὰ τῇ προξενήσῃ θάνατον τρομερόν! εἶναι λάφυρον τῆς μανίας ἀνθρώπου ἀπίστου, ἑνὸς φονέως... τοῦ φονέως τοῦ πατρός της.

Νομίσασα δὲ ὅτι ἐγνώρισε τὸν Βερτράμον ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς ὅσοι τὴν ἥρπασαν, ἔφριξε, διότι ἡ χεὶρ ἥτις ἤγγιζε τὴν τροφήν της, ἦτον ἴσως βαμμένη ἀπὸ αἷμα. Ἔβλεπε πρὸς τούτοις ὅτι ὁ Βερτράμος τὴν παρετήρει προσεκτικῶς, καὶ τὰ βλέμματά του τὴν κατέπληττεν, ἀλλ' ὅμως ἦσαν βλέμματα εὐσπλαγχνίας. Κατεπράϋνε

δὲ τὴν ἀγριότητα τῆς φωνῆς του ἵνα τὴν ὑποχρεώσῃ νὰ φάγῃ ὀλίγον ἀπὸ τὰ ὁποῖα τῇ ἔφερε φαγητά. Ἡ Ἐθελβίνα ὑποχωροῦσα εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως συγκατένευσε καὶ ἔλαβεν ὀλίγην τροφήν.

Ὁ Βερτράμος εὐχαριστήθη καὶ τὴν παρεκάλεσε μὲ περισσοτέραν ἡμερότητα νὰ πίῃ ὀλίγον οἶνον. Ἡ κόμησσα παρετήρησε τὸν οἶνον μὲ ὄμμα ὕποπτον, ἀλλ' ὁ φύλαξ ἐπροσπάθησε νὰ τῇ ἀφαιρέσῃ ἐκείνας τὰς ὑποψίας, βεβαιώσας αὐτὴν ὅτι τὸν ἔλαβε κρυφίως χωρὶς νὰ ἐχῃ εἴδησιν ὁ Ῥυθμέρος. Ἡ κόμησσα ὅθεν ἐπείσθη καὶ τὸν ἔπιε

Μετ' ὀλίγον ἐκλείσθησαν οἱ ὀφθαλμοί της, καὶ πεσοῦσα ἐπὶ τῆς κλίνης της ἐκυριεύθη ἀπὸ ὕπνον σχεδὸν ληθαργικόν· τὸ δὲ αἴτιον ἦτον, ὅτι ὁ Βερτράμος ἔβαλεν εἰς τὸν οἶνον ποτὸν ναρκωτικόν, καὶ εἶχε μείνει εἰς τὴν φυλακὴν διὰ νὰ ἴδῃ ἂν τὸ ποτὸν ἔμελλε νὰ κάμῃ τὸ ἐπιθυμητὸν εἰς αὐτὸν ἀποτέλεσμα. Ἀφοῦ δὲ εἶδεν ὅτι ἡ κόμησσα ἀπεκοιμήθη, τὴν ἐπῆρεν ἡσύχως εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὴν ἀπέθεσε κατὰ γῆς· ἐσήκωσεν ἔπειτα τὴν παλαιὰν κλίνην καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς ἄλλο μέρος τοῦ πύργου, τὸ ὁποῖον ἦτο μακρὰν τοῦ βαράθρου. Ἔφραξε δὲ καὶ τὰ παράθυρα, διὰ νὰ μὴ παρατηρήσῃ ὁ Ῥυθμέρος καὶ ἄλλο φανάριον τὸ ὁποῖον ἐκρέμασεν εἰς τὸν θόλον, καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν κόμησσαν τὴν ἔβαλε πάλιν ἐπὶ τῆς κλίνης της ῥίψας ἐπ' αὐτῆς βλέμμα στοργῆς.

Ἡ Ἐθελβίνα κοιμηθεῖσα ὅλην τὴν νύκτα καὶ μέρος τῆς ἡμέρας, ἠγέρθη πολὺ ἀργά· ὁ δὲ τόσον μακρὸς ὕπνος ἐνεδυνάμωσε τὰς αἰσθήσεις της.

Οἱ ὄνοιροί της δὲν ἦσαν τόσον θλιβεροὶ, καὶ τρομακτικοὶ, ὅσον ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ. Εἰς τὸν ὕπνον της ἐνόμισεν ὅτι εὑρέθη ἔμπροσθεν εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ λιθίνου ἐκείνου θυσιαστηρίου, ὁ δὲ πατήρ της ἐφάνη τότε καὶ τῇ εἶπεν·

Ἐνθυμοῦ τοὺς ὅρκου σου· ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικήσεως δὲν εἶναι μακράν... μὴ τὸν φοβεῖσαι... Ἔχε θάρρος Ἐθελβίνα.»

Τὸ φάσμα τοῦτο ἔγινεν ἄφαντον, αὐτὴ δὲ εὑρεθεῖσα πάλιν εἰς τὴν κλίνην της, ἐφοντάσθη ὅτι εἶδε νὰ ἔλθῃ ἡ μήτηρ της, καὶ τὴν ἤκουσε λέγουσαν τοὺς παρηγορητικοὺς τούτους λόγους·

«Ἦλθον νὰ καθησυχάσω τὴν ψυχήν σου, θυγάτηρ μου... Εἶσαι ἀθῶα, καὶ θέλεις εὐτυχήσει... Ἐκδικητὴς πολὺ ἀγαπητός εἰς σὲ θέλει ὁπλισθῆ κατὰ τοῦ Λεοπόλδου καὶ θέλει τὸν ἐκδικηθῆ διὰ τὰ ἐγκλήματά του... Μὴν ἀπελπίζεσαι λοιπόν. Ὑγίαινε.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἐξύπνησεν· ἡ δὲ ἐνθύμησις τῶν ὅσα ἐνόμισεν ὅτι εἶδε καὶ ἤκουσε καί τοι συγκεχυμένη ὀλίγον, ἀποκατέστησε τὴν ἡσυχίαν εἰς τὸ πνεῦμα της. Τότε πρῶτον ἐτόλμησε νὰ περιεργασθῇ τὴν τρομερὰν φυλακήν της.

Ὁ πύργος ἐκεῖνος οὐδέποτε κατοικήθη, ἀλλ' ἐχρησίμευεν ἄλλοτε ὡς τόπος εἰς τὸν ὁποῖον παρετάττοντο οἱ στρατιῶται, καὶ ἐκεῖθεν οἱ πολιορκούμενοι, ὑπερασπιζόμενοι ἀπὸ τὰ βέλη τῶν πολιορκητῶν, ἠδύναντο νὰ καταστρέφωσιν ὅλας τὰς μηχανὰς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν. Ἐφαίνοντο δὲ καὶ ὀπαὶ χρησιμεύουσαι διὰ τηλεβόλα. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦσαν πεφραγμέναι ἐξ ἡ-

μισείας καὶ ἐσχημάτιζον παράθυρα. Τὸ ἔδαφος ἦτον ἐφθαρμένον εἰς πολλὰ μέρη, καθὼς καὶ ἡ στέγη καὶ οἱ στύλοι τοὺς ὁποίους εἶχον στήσει πρὸς ἐπιστήριξιν τοῦ θόλου. Ἡ Ἐθελβίνα δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποβάλῃ ἀπὸ τὴν ψυχήν της τὸν δίκαιον τρόμον, ὁσάκις παρετήρει τὸ κρημνισμένον μέρος τῆς τρομερᾶς φυλακῆς της.

Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ βαράθρου ἦτο ἄνοιγμα δι' οὗ ἐφαίνετο τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ εἷς τινα μέρη τὸ ἄνοιγμα τοῦτο ἦτο τόσον μέγα, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ ἐκβάλῃ ἐκεῖθεν τὴν κεφαλήν του. Ἡ ὑψηλὴ θέσις τοῦ πύργου, καὶ μάλιστα τοῦ στεγάσματος ἐκείνου, ἔκαμε τὴν Ἐθελβίναν νὰ στοχασθῇ ὅτι αἱ τεράστιαι ἐκεῖναι ὀπαὶ ἦσαν ἀποτελέσματα κεραυνοῦ, καὶ ἔτρεμε φοβουμένη μήπως νέος τις κλονισμὸς τὸν κατακρημίσῃ.

«Ναὶ, ἐξάπαντος, ἐφώναξε μὲ τόνον ἀπεπισίας, ὁ τρομερὸς οὗτος τόπος θέλει γίνει τάφος μου. . . Ἄ! βλέπω καλῶς ὅλην τὴν δυστυχίαν μου· δὲν δύναμαι νὰ τὴν ἀποφύγω. . . Τὸ τέρας, τὸ ὁποῖον δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ φονεύσῃ, μ' ἔκλεισεν ἐνταῦθα διὰ νὰ μοὶ προξενήσῃ φρικρότερον θάνατον . . .»

Ἡ θύρα ἦτο πλατεῖα καὶ σιδηρᾶ, τὴν ὁποίαν εἰς μάτην ἐπροσπάθησε ν' ἀνοίξῃ· οἱ δὲ ὑποστηρίζοντες αὐτὴν τοῖχοι ἦσαν στερεώτεροι τῶν ἄλλων τοιχῶν τοῦ πύργου. Ἐκεῖ ἔφερε κάθισμά τι, καὶ ἐκάθισε συλλογιζομένη τὴν φρικτὴν κατάστασίν της.

Τότε ἐνθυμήθη τὴν ἠπιωτέραν συμπεριφορὰν τοῦ φύλακός της. Αἱ περιποιήσεις ὅσας τῇ ἔδειξε τὴν ἔκαμαν νὰ συλλάβῃ ἐλπίδαν τινὰ ὀφελείας ἐκ τῆς φιλανθρω-

πιας του· καὶ ἀπεφάσισε ν' αὐξήσῃ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην του μὲ δῶρα.

Ἐνῷ δὲ ἐνησχολεῖτο εἰς τοιαύτας σκέψεις, ἤκουσεν ὅτι ἠνοίγετο ἡ θύρα της, καὶ ἐμβῆκεν ὁ Βερτράμος. Οὗτος εἶδε μὲ χαρὰν του τὸ εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα τῶν φροντίδων του, ἔβαλεν ἔπειτα κατὰ γῆς τὴν τροφὴν τῆς κομήσσης, καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸ πλέον κρημνισμένον μέρος τοῦ πύργου διὰ ν' ἀνοίξῃ τὰ παράθυρα.

Ἡ Ἐθελβίνα τὸν εὐχαρίστησε διὰ τὸν ὁποῖον ἐλάμβανε κόπον, καὶ τῷ εἶπεν ὅτι μόνον ἓν παράθυρον ἤθελε νὰ ἔχῃ ἀνοικτὸν, τὸ πρὸς τὴν πεδιάδα, διότι τὰ λοιπὰ τῇ ἐπροξένουν τρομερὰν θέαν.

Ἐνῷ δὲ ὁ Βερτράμος ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ, ἡ Ἐθελβίνα τῷ ἔδοσεν ἓν πολύτιμον δακτυλίδιον, λέγουσα.

«Τοῦτο εἶναι μικρὸν σημεῖον τῆς εὐγνωμοσύνης μου δι' ὅλας τὰς φροντίδας ὅσας κατέβαλες περὶ ἐμοῦ. . . Δὲν θέλω τὰς λησμονήσει ποτέ.»

Ὁ Βερτράμος ὑπερευχαριστηθεὶς ὑπεσχέθη νὰ τῇ φέρῃ βιβλία τινὰ, καὶ τῶντι ἡ νέα αἰχμάλωτος τὸν εἶδε ἐπιστρέφοντα μὲ τὰ ὑποσχεθέντα Ἔκτοτε αἱ ὧραι παρήρχοντο ταχύτερον· τὰς δὲ εἰκόνας τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός της, τοὺς μόνους μάρτυρας τῶν πόνων καὶ τῶν δυστυχιῶν της, εἶχε πάντοτε ἀναχείρας καὶ τὰς κατέβρεχε μὲ τὰ δάκρυά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Τὸ ἑσπέρας μελαγχολικῆς καὶ θερμῆς ἡμέρας, κατεμάβρισεν ὁ ὁρίζων, ἔπνευσεν ἄνεμος βίαιος, καὶ νέφη πεπυκνωμένα προεμήνυον φρικτὴν ἀνεμοταραχήν. Ἡ δὲ Ἐθελβίνα βεβυθισμένη εἰς τοὺς στοχασμούς της ἐξυπάσθη ἀπὸ μακρὰν καὶ λαμπρὰν ἀστραπήν· ἔξαφνα δὲ ἡ βροντὴ ἥτις ἐβρόντησεν ἐκεῖ πλησίον, ἠπείλησε σφοδρὸν λαίλαπα.

Ἡ βροντὴ ηὔξανε καὶ ἐπλησίαζεν, ἡ δὲ Ἐθελβίνα διὰ τὴν ὑψηλὴν θέσιν τοῦ πύργου εὑρίσκετο ἐν μέσῳ τῶν χειμάρρων τοῦ πυρὸς τοὺς ὁποίους ὁ κεραυνὸς ἐξεσφενδόνιζε. Τρέμουσα δὲ, εἰς μάτην ἐπροσπάθει νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς της διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο φῶς διότι ὁ κρότος τῆς βροντῆς τοὺς ἠνάγκαζε ν' ἀνοίγωνται ἄνευ τῆς θελήσεώς της καὶ προφανῶς ἔβλεπεν ὅλον τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκετο.

Περφοβισμένη λοιπὸν ἐγονυπέτησεν εἰς τὸ μέσον τῆς φυλακῆς της, προσευχομένη εἰς τὸν φλογερὸν οὐρανὸν καὶ περιμένουσα τὸν σκληρότατον ἐκεῖνον θάνατον,

Τρομερὰ βροντὴ ἐκλόνησεν ὅλον τὸν πύργον, ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἐν τῇ ἐκστάσει της ἐνόμισεν ἑαυτὴν ἡφανισμένην.

Συνελθοῦσα δὲ καὶ θεωρήσασα περὶ ἑαυτὴν, παρετήρησεν εἶδος καταπακτῆς θύρας, ἥτις εἶχε μετατοπισθῆ ἀπὸ τὸν βίαιον κλονισμὸν τοῦ πύργου, καὶ ἀφοῦ μὲ τὸν λύχνον της περιειργάσθη τὸ μέρος ἐκεῖνο προ-

σεκτικῶς, παρετήρησεν ὑποκάτω τῆς καταπακτῆς κλίμακα στρεωλήν.—Τὸ στέγασμα ὅμως ἐφαίνετο ὅτι εἰς ἑκάστην στιγμὴν ἐκινδύνευεν ἀπὸ τὴν μανίαν τῶν στοιχείων. — Καὶ χωρὶς νὰ διστάσῃ, κατέβη μὲ βίαν τὰς βαθμίδας. Ἡ κλίμαξ ἦτο πολὺ στενὴ, ἡ δὲ Ἐθελβίνα αἰσθανθεῖσα ἑαυτὴν ἐξησθενημένην ἠθέλησε νὰ ἐπιστηριχθῇ ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἀλλ' ἀντὶ νὰ εὕρῃ ἐπιστήριγμα στερεὸν, ἔπεσεν εἴς τινα θύραν χωρὶς νὰ τὴν παρατηρήσῃ, ἥτις ἠνοίχθη ἐξαίφνης. Συνελθοῦσα δὲ ἐκ τῆς ταραχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν εἶχε ῥίψει ἡ αἰφνίδιος ἐκείνη πτῶσις, ἔμεινεν ἔκθαμβος εὑρεθεῖσα εἰς δωμάτιον φωτιζόμενον ἀπὸ λύχνον, καὶ ἐπλησίασεν εἰς κλίνην κειμένην ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ δωματίου. Ἀλλ', ὦ Θεέ! ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς της, ὅτε εὗρηκε νέον ἐξηπλωμένον ἐπὶ τῆς κλίνης ἐκείνης!

Ἔμεινεν ἄφωνος ἀπὸ ἔκπληξιν καὶ φόβον, χωρὶς νὰ δύναται νὰ πιστεύσῃ τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ παρετήρει τὸν ἄγνωστον ἐκεῖνον νέον τοῦ ὁποίου τὰ μὲν φορέματα ἦσαν ἁπλᾶ καὶ λιτὰ, αὐτὸς δὲ ἦτον ἀκίνητος, καὶ οὔτε ὁ κρότος τῆς βροντῆς δὲν τὸν ἐτάραττεν. Ἤρχισε δὲ νὰ φοβῆται μήπως ἦτον ἀποθαμμένος, καὶ ἐτόλμησε νὰ τοῦ ἐγγίσῃ τὴν χεῖρα, ἥτις ἦτο μὲν ψυχρὰ, ὁ σφιγμός του ὅμως ἐκτύπα. Ἐδυσκολεύετο λοιπὸν νὰ ἐννοήσῃ πῶς τόσον θυελλώδης νὺξ δὲν ἐτάραττε τὸν ὕπνον του.

Ὁ τρόμος ὅστις παρεκίνησε τὴν Ἐθελβίναν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν φυλακήν της τὴν ἐβίασε νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον. Ἀλλ' ἐνῷ ἤδη ἤνοιγε τὴν κρυ-

φίαν ἐκείνην θύραν, ἐσυλλογίσθη εἰς ποίαν δυστυχῆ κατάστασιν ἄφινε τὸν νεον ἐκεῖνον· καὶ μία ἀπὸ τὰς συγκινήσεις, τὰς ὁποίας καὶ ἐν καιρῷ τῆς δυστυχίας της διήγειρεν εἰς τὴν ψυχήν της ἡ ἀτυχία τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τὴν παρεκίνησε νὰ σταθῇ πλησίον τῆς κλίνης τοῦ ἀγνώστου.

Παρετήρει δὲ τὸ δωμάτιον τὸ ὁποῖον ἦτο διηρημένον, καθὼς τὸ ἰδικόν της. Οἱ τοῖχοι, καίτοι κάθυγροι, ἐφαίνοντο ὅμως ὀλιγώτερον ἐφθαρμένοι, καὶ καλήτερον ἐπιδιωρθωμένοι. Ἐνῷ δὲ διήρχετο πλησίον ἀπὸ τὴν κλίνην, εἶδεν ὅτι ἐξύπνησεν ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅστις σηκωθεὶς αἴφνης καὶ πεσὼν εἰς τὰ γόνατα τῆς Ἐθελβίνας τῇ εἶπεν·

«Οὐράνιον ὂν, τὸ ὁποῖον ἡ φαντασία μου μοὶ παρίστανε συχνάκις καθ ὕπνον, πρὸς βοήθειάν μου ἔρχεσε; Ἀρά γε ὁ οὐρανὸς σπλαγχνισθεὶς τὰς δυστυχίας μου σὲ ἐστειλε πρὸς ἐμὲ, ἄγγελε παρηγορητὰ, διὰ νὰ μέ ἀπαλλάξῃς ἀπὸ ταύτην τὴν γῆν τῶν βασάνων . . . Ἀ! ὁμίλησον γενναῖε εὐεργέτα μου, θέλω ἄρά γε ἐλευθερωθῆ τελευταῖον . . .; Ἔπαρέ με ἀπὸ τὸν τάφον τοῦτον· ἄνοιξον εἰς τὴν ψυχήν μου τὰς ἀπείρους ἡδονὰς τῆς ἀθανασίας . . . »

Ἡ εὔγλωττος γλυκύτης του καὶ ἡ τρυφερὰ εὐκαιμψία τῆς φωνῆς του ἤγγισαν τὴν καρδίαν τῆς Ἐθελβίνας. Ἐπεθύμει δὲ νὰ ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς παρακλήσεις του, ἀλλὰ μὴ θέλουσα νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐπὶ πολὺ εἰς τοιαύτην ἀπατηλὴν ἐλπίδα, τῷ ἀπεκρίθη·

« Φεῦ! πανάθλιε γέε, δὲν εἶμαι τὸ εὐτυχὲς ὂν τὸ

ὁποῖον φαντάζεσαι· ἀλλ' εἶμαι, καθὼς σὺ, δυστυχὴς καὶ αἰχμάλωτος.»

«Αἰχμάλωτος! ἐφώναξεν ὁ ἄγνωστος· εἶναι ἄραγε δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι τέρατα τόσον σκληρὰ, ὥστε νὰ αἰχμαλωτίσωσιν ὂν τοσοῦτον θελκτικόν; ὦ οὐρανέ! καὶ τολμῶ νὰ παραπονοῦμαι ἐγὼ, ὁ οὐτιδανὸς καὶ δυστυχὴς Ἀρθύρος»

Ὕψιστε Θεέ! τί εἶπεν . . .; ἐπρόσφερε τὸ ὄνομα Ἀρθύρος . . . Ἀλλὰ διὰ τί ἓν μόνον ὄνομα ταράττει τὴν ψυχήν μου; Φεῦ! εἶναι πολλοὶ Ἀρθύροι:»

Ἡ Ἐθελβίνα μόλις ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰς διαφόρους ἐντυπώσεις ὅσας ἐδοκίμαζε. Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπεν εἰς τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ νέου αἰχμαλώτου χαρακτῆρας πρὸ πολλοῦ προσφιλεῖς· τὸν παρετήρει δὲ σιωπῶσα, καὶ πᾶσα νέα παρατήρησις τῇ ἐπροξένει νέαν συγκίνησιν.

«Ἀρθύρος ὀνομάζεσαι; τὸν ἠρώτησε τρέμουσα. Ἄ! ὁμίλησον, δύνασαι νὰ μοὶ εἴπῃς πῶς ἄλλως ὀνομάζεσαι;»

«Πολλὰ ἔτη παρῆλθον ἀφ' οὗ δὲν ἤκουσα νὰ μοὶ λέγουν ἄλλο ὄνομα . . . Ἀλλ' ὅμως, ἐὰν ἡ μνήμη μου δὲν μὲ ἀπατᾷ, μὲ φαίνεται ὅτι εἰς τὴν μικρὰν ἡλικίαν μου μὲ ὠνόμαζον Ἀρθύρον Φιστα-βούρν.»

«Παντοδύναμε Θεέ! Ἐφώναξεν ἡ Ἐθελβίνα παραφερομένη ὑπὸ χαρᾶς, σὲ εὐχαριστῶ . . . Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ Ἀρθύρος Φιστα βούρν, πρέπει νὰ ἔχῃς τρεῖς ἐλαίας ἐπὶ τοῦ τραχήλου σου.»

Ἔπειτα παρατηρήσασα τὰς τρεῖς ἐλαίας, ἐφώνησεν·

«Αὐτὸς εἶναι . . . Ἄ! αὐτὸς εἶναι ἐξάπαντος Εἶναι λοιπὸν ὁ δυστυχὴς ἀδελφός μου, ὁ πρὸ τοσούτου καιροῦ ἀπολωλώς!

Τότε ἔπεσον ὁ εἷς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἄλλου, καὶ ὅλα των τὰ δεινὰ τὰ ἐλησμόνησαν, πρὸς στιγμὴν, εἰς τὸν ἀμοιβαῖον ἐκεῖνον ἐναγκαλισμόν

Δὲν ζητοῦμεν ἐνταῦθα νὰ περιγράψωμεν ὅ,τι ἠσθάνοντο, διότι δὲν περιγράφεται Δὲν ἐξέφραζον δὲ κἀνὲν ἀπ' ἐκεῖνα τὰ α σθήματα ὅσα ἐγέννησεν εἰς τὴν ψυχήν των τοιοῦτος αἰφνίδιος καὶ ἀπροσδόκητος ἀναγνωρισμὸς, ἀλλ' ἐφ ἱκανὴν ὥραν ἐκφραστικὴ σιωπὴ ἦτον ἡ μόνη διάλεκτός των. Ἀδελφή μου! ἀδελφέ μου! ἦσαν αἱ μόναι λέξεις τὰς ὁποίας ἐπρόφερε τὸ στόμα των. — Ἀλλ' αἴφνης ἤκουσαν κρότον βημάτων τὰ ὁποῖα ἐπλησίαζον εἰς τὴν θύραν, καὶ ὁ μοχλὸς τὸν ὁποῖον χεὶρ δυνατὴ ἤνοιγε μὲ βίαν, ἔπαυσε τὴν τρυφερὰν χαράν των.

«Θεέ μου, εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα, ἐπροδόθημεν . . . Ἔρχονται νὰ μὲ ἀποσπάσπωσι τοῦ φιλτάτου μου ἀδελφοῦ.»

Μ' ὅλην δὲ τὴν δυνώτητα τῆς θέσεώς της, ὁ κρότος τοῦ κλειδίου τὸ ὁποῖον ἐστρέφετο εἰς τὴν κλειδαρίαν τὴν ἐνθύμισε παρευθὺς τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον ἔτρεχον ἀμφότεροι, ἐὰν τοὺς εὕρισκον ὁμοῦ. Ἔτρεξε λοιπὸν εἰς τὴν καταπακτὴν, καὶ ἡ βία της τὴν ἔκαμε νὰ κλείσῃ τὴν μικρὰν θύραν μὲ τοιαύτην ὁρμὴν, ὥστε ἀντήχησεν ὁ πύργος. Φοβηθεῖσα δὲ μήπως ἐποξένησε τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ της μὲ τὸν κτύπον ἐκεῖνον, καὶ μὴ-

πως ἐφανερώθη καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία, ἔπεσεν ἐπὶ τῶν βαθμίδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ἡ Ἐθελβίνα ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Ῥυθμέρου ὅστις ἐρώναξεν ἐμβαίνων·

«Πόθεν προέρχεται αὐτὸς ὁ κτύπος, νέε . . . ; Τίς ἦτον ἐνταῦθα πρὸ ὀλίγου ;»

Ὁ Ἀρθύρος τῷ ἀπεκρίθη μὲ τρέμουσαν φωνήν.

«Ἐπ' ἀληθείας, Ῥυθμέρε, δὲν ἤκουσα κτύπον.»

Δὲν ἤκουσες! ἔγινες λοιπὸν κωφός ; ἐπειδὴ ἀκούεις πολὺ καλὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ὁμίλησον, νέε· ἤκουσα κτύπον τὸν ὁποῖον ἤκουσας καὶ σὺ βέβαια. . . Ὁ ἦχος φωνῆς τινος προσέβαλεν εἰς τὴν ἀκοήν μου . . . Ἐδῶ βέβαια εἶναι κἄτι μυστικόν. Ἡ ταραχή σου σὲ προδίδει . . . Σὲ προστάζω νὰ μοὶ ἀποκριθῇς τὴν ἀλήθειαν . . . . Τίς εἶναι ἐνταῦθα, ἢ τίς ἐτόλμισε νὰ ἐμβῇ ;»

Τότε ὁ Ῥυθμέρος περιῆλθε μὲ θυμὸν ὅλον τὸ δωμάτιον, ἡ δὲ Ἐθελβίνα μὴν ἀμφιβάλλουσα ὅτι παρετήρησεν ἐκεῖνος τὴν κρυφίαν θύραν, ἐστοχάσθη ὅτι ἦτον ἠφανισμένη· ἀλλ' ἠλευθερώθη τέλος ἀπὸ τὴν φρικτὴν ἐκείνην ἀνησυχίαν, ὅτε ἤκουσε τὸν Ἀρθύρον νὰ λέγῃ ἐπιτηδείως·

Ἐνθυμοῦμαι τώρα, Ῥυθμέρε, ὅτι ἤκουσα κτύπον πολὺ σφοδρὸν, ἀλλ' ὑπέθεσα ὅτι προήρχετο ἀπὸ τοὺς πίπτοντας τοίχους τοῦ πύργου, ἐπειδὴ πολλάκις μοὶ εἶπες ὅτι ὁ πύργος θέλει πέσει ποτὲ καὶ ἔκτοτε

ἐπερίμενον πᾶσαν στιγμὴν νὰ καταπλακωθῶ ὑπὸ τὰ ἐρείπειά του. . . Ἡ ἀνεμοταραχὴ τῆς νυκτὸς ταύτης ἐκλόνησε τοὺς μικροὺς πύργους, καὶ ἡ πτῶσις των ἐπροξένησε βέβαια τὸν κτύπον ἐκεῖνον, . . Ὅσον δὲ διὰ τὴν φωνήν, Ῥυθμέρε, δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι ἄλλη, εἰμὴ ἡ ἰδική μου, διότι συχνάκις στενάζω δυνατὰ διὰ τὴν σκληρὰν τύχην μου . . . Καὶ τίς ἄλλος ἠδύνατο νὰ ἦναι, ἐὰν δὲν ἤμην ἐγώ; Ἠξεύρεις καλῶς ὅτι σὺ μόνος κρατεῖς τὰ κλειδία τῆς φυλακῆς μου, καὶ σὲ μόνον βλέπω ἐνταῦθα πρὸ πολλοῦ. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσέλθῃ τις ἐνταῦθα χωρὶς τὴν ἄδειάν σου;»

«Ἠξεύρω καλῶς ὅλα ταῦτα, εἶπεν ὁ βάρβαρος Ῥυθμέρος, καὶ δὲν θέλεις ἰδεῖ ποτὲ ἄλλο πρόσωπον παρὰ τὸ ἰδικόν μου, ἀλλὰ θέλεις μένει ἐνταῦθα διὰ βίου . . . Πόθεν ὅμως προήρχετο ἡ σύγχυσις ἐκείνη ἥτις ἦτο ζωγραφημένη ἐπὶ τοῦ προσώπου σου ὅτε εἰσῆλθον; Τὸ ἦθος σου σὲ ἀπεδείκνυει ἔνοχον.»

«Ὄχι, Ῥυθμέρε, δὲν εἶμαι ἔνοχος, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἔβλαψα τινά . . . Πολλάκις οἱ ἴδιοι ἔνοχοι ὑποπτεύουν καὶ τοὺς ἄλλους ὡς τοιούτους. . Ἐὰν δὲ τὸ πρόσωπόν μου ἦτο περίφοβον, τοῦτο προέρχεται διότι τρέμω πάντοτε ὅταν πλησιάζῃς ἐνταῦθα, ἐπειδὴ μὲ μεταχειζεσαι τόσον σκληρῶς

« Φθάνει, τὸν διέκοψεν ὁ Ῥυθμέρος· μάθε ὅμως νὰ μετρᾷς τοὺς λόγους σου, εἰδὲ μὴ, παρευθὺς θέλω σὲ κάμει νὰ τρεμῃς . . . Λάβε τὸ φαγητόν σου, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θέλω σοὶ τὸ φέρει τὴν πρωΐαν».

Ὁ Ῥυθμέρος ἔκλεισεν ἔπειτα τὴν θύραν, καὶ ἀνέβη

τὴν μεγάλην κλίμακα. Ἡ δὲ Ἐθελβίνα νομίσασα ὅτι διευθύνετο εἰς τὴν φυλακήν της, ἔσπευσε νὰ ἀναβῇ διὰ νὰ μὴν εὕρῃ ὁ Ῥυθμέρος τὴν κατοικίαν της κενήν. Ἀφοῦ δὲ ἐφθασε δὲν ἠδυνήθη νὰ κλείσῃ τὴν καταπακτὴν τὴν ὁποίαν ἡ βροντὴ εἶχε μετατοπίσει. Ἐν τοσούτῳ ἐπλησίασε καὶ ὁ Ῥυθμέρος, καὶ ἀφ' οὗ ἔσυρεν ἅπαξ καὶ δὶς τοὺς μοχλοὺς, βεβαιωθεὶς ὅτι ἦσαν στερεοὶ, ἐπέστρεψε τέλος χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Κατάδικος ὅστις λαμβάνει τὴν συγχώρησίν του τὴν στιγμὴν καθ' ἣν περιμένει τὴν καταδίκην του δὲν εἶναι τόσον εὐτυχὴς, ὅσον ἦτον ἡ Ἐθελβίνα ὅτε ἤκουσε τὸν Ῥυθμέρον ἀναχωροῦντα ἀπὸ τὸν πύργον· διότι ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ παρατηρήσῃ τὴν κρυφίαν καταπακτὴν ἡμιηνοιγμένην, καὶ τότε ἤθελε μάθει τὸ πᾶν. Ὅτε δὲ παρῆλθεν ὁ φόβος της, κατέγεινε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν καταπακτὴν εἰς τὴν θέσιν της, τὸ ὁποῖον κατώρθωσε μὲ μεγάλην δυσκολίαν.

Παρετήρησεν ἔπειτα ἂν ἡ κατοικία της ἔπαθε πολὺ ἀπὸ τὴν ἀνεμοταραχὴν, καὶ εὐχαρίστως εἶδεν ὅτι ὀλίγον ἐφθάρη· διότι πέτραι μόνον τινὲς εἶχον κρημνισθῇ ἀπὸ τὸν θόλον, ἐνῷ αὐτὴ ἤλπιζε νὰ ἴδῃ ὁλόκληρον μέρος τοῦ τοίχου κατακρημνισμένον. Ὁ θαυμασμὸς ηὔξησεν ὁμοῦ μὲ τὴν χαράν της, καὶ ἐστοχάσθη ὅτι ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος πύργος ἦτο πολὺ στερεώτερος ἀφ' ὅσον ἐνόμισεν, ἀφοῦ τοιαύτη τρομερὰ νὺξ δὲν ἠδυνήθη

νὰ τὸν καταδαφίσῃ. Παρευθὺς λοιπὸν ἔπαυσαν ὅλοι της οἱ φόβοι, καὶ τῆς ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν ὁ Ἀρθύρος.

« Ὄνειρον ἆρά γε ἀπατηλὸν εἶναι τοῦτο ; ἐφώναξε. Πῶς ; ἀγαπητέ μοι Ἀρθύρε, ὑπάρχεις ; εἶναι ἀληθὲς ὅτι σὲ ἐπανεῖδον . . . . ; Ἀλλ' ἡ ἀδελφή σου δὲν ἀπατᾶται . . . εἶδε τὰς τρεῖς ἐλαίας, καὶ σὲ ἐνηγκαλίσθη. »

Διῆλθε δὲ ὅλην τὴν ἡμέραν προσευχομένη, θαυμάζουσα καὶ εὐχαριστοῦσα τὴν θείαν Παντοδυναμίαν, ἥτις ἠὐδόκησε νὰ τὴν κλείσωσιν εἰς τὸν ἄγριον ἐκεῖνον τόπον διὰ νὰ ἠῦρῃ τὸν προσφιλῆ ἀδελφόν της· καὶ μὴν ἀμφιβάλλουσα πλέον ὅτι τὴν προστατεύῃ ἡ Πρόνεια, ἀφιερώθη διόλου εἰς τὴν ἐλπίδα ὅτι ἔμελλε ἴσως καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ. Μ' ὅλον ὅτι δὲ ὁ ὅρκος, τὸν ὁποῖον ἔκαμε νὰ ἐκδικήσῃ τὸν πατέρα της, δὲν εἶχεν ἀκόμη πληρωθῆ, αὐτὴ ὅμως πιστεύουσα ἀδιστάκτως εἰς τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα τοῦ ὄντος τὸ ὁποῖον τὴν ὡδήγησεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀρθύρου, ἐνησχολήθη ἀφόβως εἰς τοὺς στοχασμούς της .

Ἡ εἰς τὸν τρομερὸν ἐκεῖνον πύργον φυλάκισις, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν κατεδίκασεν ὁ Λεοπόλδος πρὸς αὔξησιν τῆς δυστυχίας της, ἔγινε τὸ τέρμα τῶν δεινῶν της. Καὶ ἡ κρυφία κλίμαξ ἡ φέρουσα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ἀρθύρου ἔφερεν ἴσως, ἔλεγεν, εἰς ἔξοδόν τινα διὰ τῶν ὑπογείων θόλων. Ἐν τούτοις ἀπατηλή τις ἀλλὰ τερπνὴ φαντασία, ἐκολάκευε τὴν ψυχήν της.

Μόνος ὁ Βερτράμος ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ, διότι τὸ ἥμερον ἦθος καὶ ἡ γλυκύτης του τὴν ἔκαμαν νὰ ἐλπίσῃ ὅτι ἐλάμβανε συμπάθειαν εἰς τὴν τύ-

χην των. Αὐτὸς εἶχε καὶ φίλους· ἀλλ' ἠδύνατο ἀπερισκέπτως νὰ τῷ ἐμπιστευθῇ τὸ μυστικόν της, καὶ καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ἐλευθερίαν; Δὲν ἦτον ἀκόμη καιρὸς δι' αὐτό, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ τὸν σταθμήσῃ καλῶς, πρὶν προτείνῃ τοῦτο.

Ταῦτα συλλογιζομένη ἀπεκοιμήθη, καὶ ποτὲ ἀφότου ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ περιπύθητα τείχη τοῦ Ἀβοὺρν δὲν ἀνεπαύθη τόσον ἡσύχως καὶ ἀταράχως.

Ὁ Βερτράμως ἦλθεν εἰς αὐτὴν πολὺ ἀργὰ, καὶ τὴν ἐξύπνισεν. Ἀλλ' ὁποία εὐτυχὴς μεταβολὴ ἠκολούθησεν εἰς τὴν Ἐθελβίναν! ἡ ψυχή της ἀντὶ νὰ ἦναι καταβεβαρημένη ἀπὸ θλιβεροὺς στοχασμοὺς, ἐκυματίζετο μεταξὺ φόβου καὶ ἐλπίδος, τὴν δὲ ὑπερβολικὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου της διεδέχθη ζωηρὸν ῥοδόεν χρῶμα.

Τὴν μεταβολὴν ταύτην παρατηρήσας ὁ φύλαξ εἶπε·

«Χαίρω, κυρία μου ἐπειδὴ σὲ εὑρίσκω καλήτερον· ἡ ἀνεμοταραχὴ τῆς παρελθούσης νυκτὸς μ' ἔκαμε νὰ φοβηθῶ περὶ σοῦ· καὶ ἐὰν ὁ κύριός μου δὲν ἦτον ἀσθενὴς, ἤθελον ὑπάγει νὰ τῷ ζητήσω τὴν ἄδειαν νὰ ἀλλάξῃ τὴν φυλακήν.»

Ἐνῷ δὲ ἡ Ἐθελβίνα ἑτοιμάζετο νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ οἱ τελευταῖοι λόγοι του κατέπληξαν τὴν καρδίαν της. —Ἐκεῖνος ὁ ἴδιος πύργος, ὅστις χθὲς τῇ ἐφαίνετο τρομερὰ κατοικία, ἦτο τώρα ἀγαπητὸς εἰς αὐτὴν διὰ δύο αἰτίας, καὶ διὰ τὸν ὁποῖον περιεῖχε θησαυρὸν καὶ διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς φυγῆς τὴν ὁποίαν τῇ ἐδιδεν. Ὠχρίασε λοιπὸν στοχαζομένη ὅτι μέλλει νὰ τὸν ἀφήσῃ

καὶ ἀπεκρίθη εἰς τὸν στρατιώτην μὲ τὸν πλέον ψυχρὸν τρόπον ὑποκρίπτουσα τὴν ταραχήν της.

«Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου, διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σου... Ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν νύκτα ταύτην δὲν ἔπαθε τίποτε ἡ κατοικία μου, ἐλπίζω ὅτι δύναται νὰ ἀνθέξῃ καὶ εἰς ἄλλας ἀνεμοταραχάς . . . Καὶ ἐπειδὴ ἐσυνείθισα εἰς τοὺς κινδύνους τούτους, δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀναχωρήσω ἐντεῦθεν, ἐνῷ μάλιστα τοῦτο δὲν ἀποβλέπει τὴν ἐλευθερίαν μου. Μὴ κινδυνεύσῃς λοιπὸν νὰ ἐπισύρῃς εἰς σεαυτὸν τὸν θυμὸν τοῦ κυρίου σου δι' ἐμέ. Δὲν θέλω νὰ ἦμαι ὑπόχρεως εἰς τὸν λόρδον Λεοπόλδον δι' οὐδὲν, οὔτε δι' αὐτήν μου τὴν ζωήν. Προτιμῶ νὰ διατρίψω ἐνταῦθα τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μου.»

Ὁ Βερτράμος ἐθαύμασε διὰ τὴν ἀπόφασίν της, καὶ ἀνάψας τοὺς λύχνους ἀνεχώρησεν.

Ἡ δὲ Ἐθελβίνα σκευθεῖσα ὅτι δὲν ἦτο φρόνιμον ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῆς φυλακῆς της πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, ἐπερίμενε μὲ ἀνυπομονησίαν νὰ προχωρήσῃ ἀρκετὰ ἡ νὺξ, καὶ τότε νὰ τρέξῃ εἰς τὸν ποθητόν της Ἀρθούρον. Ἐν τοσοῦτο ἐπλησίασε τότε πρῶτον εἰς τὸ παράθυρόν της, ὁ δὲ πύργος ἦτο τόσον ὑψηλὸς, ὥστε ἐφαίνετο ἐκεῖθεν τὸ ἐπίλοιπον φρούριον καὶ ὁ μέγας ὠκεανὸς, ὅστις ἐχάνετο εἰς τὸν ὁρίζοντα. Οἱ τεράστιοι βράχοι, εἵτινες αὐθαδῶς διέσχιζον τὰ νέφη ἦσαν χιονοσκέπαστοι, ἐνῷ εἰς τὰ ἀντικρὺ ὄρη παντοδαπὰ δένδρα καὶ θάμνοι ἀνθοῦντες παρίστανον χωριστήν τινα καὶ ἀντίθετον θέαν τῆς ψυχρᾶς ξηρότητος τῶν βράχων. Ὁ ἥλιος ἐφαίνετο ὅτι ἔσβυνε τὸ πῦρ του εἰς τὰ κεχρυσωμένα κύματα, ἡ δὲ θέα κώμης τινὸς ἥτις ἐφαίνετο μα-

κρὰν μεταξὺ δύο βουνῶν συνεπλήρου τὴν εἰκόνα ἐκείνην. Μετ' ὀλίγον δὲ τοῦ ἡλίου δύσαντος δὲν ἔμεινεν ἄλλο ἐπὶ τοῦ φρουρίου εἰμὴ σειρά τις πυρός. Ἡ νέα κόμησσα ἔβλεπε μετὰ θαυμασμοῦ τὸ ἐπιδεικτικὸν ἐκεῖνο θέαμα, καὶ θεωροῦσα τὰ τόσον λαμπρὰ ἐκεῖνα ὄρη βυθιζόμενα εἰς τὸ σκότος, ἠσθάνθη εἰς τὴν καρδίαν της εὔλογον φόβον. Ἀπεσύρθη λοιπὸν, ἀλλ' ἡ σύβαρὰ μονοτονία τῶν κρημνῶν ἐκείνων τὴν ἔφερεν εἰς μελαγχολίαν. Ἐνθυμήθη ὅτι τὴν πρὸ τοῦ θανάτου τῆς Οὐρσουλίνας ὀλεθρίαν νύκτα ὁ Λεοπόλδος εἶχεν ἀπειλήσει νὰ θανατώσῃ τὸν Ἀλφρέδον καὶ ἐπειδὴ ἔκτοτε δὲν εἶχεν ἀκούσει νὰ ὁμιλῶσι περὶ αὐτοῦ, ἐστοχάσθη ὅτι ἔπεσεν ἴσως θῦμα ἀνόμου δολοφονίας.

«Δὲν ἤθελον ἄρά γε εἶσθαι ἐλευθέρα, ἐὰν ὁ Ἀλφρέδος μου ἔζη . . . ; Δὲν ἤθελεν ἄρά γε ἐπικαλσθῆ δι' ἐμὲ τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως του, τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ προστάτου μου . . . ; Ἄ ! δὲν δύναμαι ν' ἀμφιβάλλω, ἀγαπητέ μοι Ἀλφρέδε, ὅτι δὲν ὑπάρχεις πλέον . . . !»

Μετὰ ταῦτα παρουσιασθείς ὁ Ἀρθύρος εἰς τὴν φαντασίαν της ἀνεκούφισε τοὺς θλιβεροὺς στοχασμούς της.

«Δὲν εἶναι ἄρά γε δυνατὸν, ἔλεγε καθ. ἑαυτὴν, ἡ κλίμαξ ἡ φέρουσα εἰς τοῦ Ἀρθύρου τὸ δωμάτιον νὰ φέρῃ καὶ εἰς τοὺς θόλους τοῦ φρουρίου, καὶ ἐκεῖθεν εἰς ἔξοδον τινά;»

Ἡ ἰδέα αὕτη τὴν ἐνεθάρρυνε, καὶ ἤλπιζεν ὅτι τοιουτοτρόπως ἠδύνατο νὰ ἀποφύγῃ τὰς βασάνους ὅσας ἑξάπαντος ἑτοίμαζε δι' αὐτὴν ὁ Λεοπόλδος.

«Ἀδύνατον εἶναι, ἔλεγε, νὰ θελήσῃ ὁ Σαιντιβὲρ νὰ μὲ ἀφήσῃ κλεισμένην ἐνταῦθα . . . Βέβαια αὐτὸς ἔχει

σκοπὸς τοὺς ὁποίους δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω . . . . Πρέπει νὰ προσπαθήσω νὰ φύγω . . . Ἐὰν ἐμπιστευθῶ εἰς τὸν Βερτράμον . . . ! Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀφιερωθῶ εἰς ἄνθρωπον ὅστις δὲν εἶναι ἴσως ἄλλο τι, εἰμὴ οὐτιδανὸς κατάσκοπος τοῦ Λεοπόλδου;»

Ἡ ὑποψία αὕτη τὴν ἔκαμε νὰ φρίξῃ· ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ ὡρολόγιον κτυπήσαν μεσονύκτιον, τὴν εἰδοποίησεν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἀναχωρήσῃ. Ἔλαβε λοιπὸν τὸν λύχνον της, ἤνοιξε τὴν καταπακτὴν καὶ κατέβη τὴν κλίμακα· Ἀφοῦ δὲ περιεπάτησεν ἀρκετὰ, εὑρῆκε θύραν τῆς ὁποίας τὸ ἐλατήριον ἐκρύπτετο ἐντέχνως.

Ἤνοιξε λοιπὸν ἔντρομος τὴν θύραν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ ἐρρέθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀρθύρου ὅστις τῇ εἶπε περίλυπος·

«Ἀφοῦ ἀνεχώρησας, ἀδελφή μου, δὲν ἔπαυσα τοῦ νὰ ἦμαι δυστυχής. Ἄπειροι θλιβεροὶ στοχασμοὶ ἦλθον καὶ μ' ἐβασάνισαν . . . Στοχάζεσαι, Ἐθελβίνα, ὅτι δὲν μὲ κινοῦν εἰς ἀγανάκτησιν αἱ δυστυχίαι σου . . . ! Δίκαιε οὐρανέ! διὰ τί νὰ ἦμαι εἰς ἐπονειδιστον δουλείαν . . . ; Ἰδοὺ ἡ αἰτία τῆς λύπης μου . . . Δὲν συλλογίζομαι τὰς δυστυχίας μου, ἀλλὰ μόνον αἱ ἰδικαί σου ἐξάπτουσι τὸν θυμόν μου. Ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι ἡ ἀγαπητή μου Ἐθελβίνα καταδιώκεται ὑπὸ ἀτίμου ἀνθρώπου, τὸ αἷμα μου βράζει εἰς τὰς φλέβας μου, καὶ ἐπιθυμῶ τὴν ἐλευθερίαν μου διὰ νὰ ἐλευθερώσω σέ.»

«Ἀρθύρε, ἀπεκρίθη ἡ Ἐθελβίνα, καταπράϋνον τὴν ἀνωφελῆ ὀργήν σου. . . Ἐνθυμοῦ ὅτι εἴμεθα αἰχμάλωτοι, καὶ οὐδεμίαν ἐλπίδα ἐκδικήσεως ἔχομεν . . . Ἂς

μὴ φανῶμεν ἄδικοι εἰς τὸν οὐρανὸν ὅστις ηὐδόκησε, μὲ ὅλην τὴν βίαν τῶν τυράννων μας, νὰ εὕρωμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον, νὰ ἐναγκαλισθῶμεν ἀλλήλους καὶ νὰ ἑνώσωμεν τὰ δάκρυά μας. Αἱ βάσανοί μου εἶναι στιγμιαῖαι· καὶ τὰς στέργω, ἀγαπητέ μοι Ἀρθύρε, διότι χωρὶς αὐτὰς δὲν ἤθελον εὐτυχήσει νὰ ἴδω τὸν ἀδελφόν μου καὶ νὰ τὸν ἐναγκαλισθῶ . . . Ὁ οὐρανὸς δὲν ἐγκαταλείπει ποτὲ τὴν ἀρετήν . . . Ἂς ἐλπίζωμεν μᾶλλον εὐτυχῆ ἐλευθερίαν . . . Παῦσον λοιπὸν τὴν θλῖψιν σου, ἀγαπητέ μοι Ἀρθύρε, καὶ μὴ καταπικραίνῃς τὰς εὐτυχεῖς ταύτας στιγμὰς μὲ τὴν πικρίαν τῆς λύπης σου . . . Εἰπέ μοι τί σὲ συνέβη ἀφ' οὗ σ' ἐφυλάκισαν;»

«Ἀδελφή μου, εἶπεν ὁ νέος, αἱ ἡμέραι παρήρχοντο θλιβερῶς μὲ ὀχληρὰν μονοτονίαν. Ἑπτὰ ἤδη ἔτη διέτριψα εἰς ταύτην τὴν θλιβερὰ φυλακὴν μὲ λύπην καὶ μὲ στεναγμούς, καὶ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα δὶς μόνον ἐξῆλθεν ὁ ποῦς μου ἀπὸ τὸ κατώφλιον τῆς θύρας ταύτης . . . Διῆγον δὲ ὅλον μου τὸν καιρὸν νὰ ἐγείρωμαι τὴν αὐγὴν, καὶ ν' ἀπολαύω τὸ φῶς τὸ ὁποῖον διήρχετο διὰ τῶν πικνῶν τούτων κιγκλίδων, νὰ θαυμάζω τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ν' ἀκολουθῶ τὸν δρόμον τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου ἀστέρος (εὐεργετικοῦ, φεῦ! εἰς πάντα ἄλλον πλὴν εἰς ἕνα δυστυχῆ αἰχμάλωτον)· νὰ τὸν βλέπω νὰ κρύπτεται ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα εἰς τὸν ὁποῖον ἄφινε πυροειδεῖς ἀκτίνας, νὰ παρατηρῶ τὴν ὠχρὰν λάμψιν τοῦ ἀργυροῦ ἀστέρος τῆς νυκτὸς, καὶ νὰ ἀριθμῶ καὶ νὰ ἐξετάζω τοὺς ἀστέρας . . . Ἐσυνείθισα τὴν βοὴν τῶν χειμάρρων καὶ τὴν ὁρμὴν τῆς βροντῆς ἥτις οὔτε τὸν ὕπνον μου πλέον ταράττει . . . Ὁ

ἐπιστάτης τῆς φυλακῆς μου καὶ οἱ εἰς τὰ βουνὰ ποιμένες εἶναι τὰ μόνα ζῶντα ἄτομα τὰ ὁποῖα βλέπω πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν. . .

Ποσάκις δὲν κατηράσθην τὴν δυστυχῆ ὕπαρξίν μου! Ποσάκις δὲν ἐφθόνησα τὴν τύχην τοῦ ποιμένος ἐκείνου τὸν ὁποῖον βλέπω ἐκ διαλειμμάτων νὰ φαίνεται εἰς τὴν κορυφὴν τῶν βουνῶ.!

» Τότε τίποτε δὲν ἤθελεν ἐμποδίζει τὴν θέλησίν μου . . . Ἤθελον εἶσθαι ἐλεύθερος, ἔλεγον κατ' ἐμαυτόν . . . Ἄ! ἐὰν, ἀντὶ νὰ γεννηθῶ εἰς μεγαλοπρεπὲς φρούριον, μοὶ ἔδιδεν ὁ οὐρανὸς τὴν ζωὴν εἰς εὐτελῆ ἀχυρῶνα, δὲν ἤθελον εἶσθαι ὡς δοῦλος . . . Ἤθελον ἀπολαύει τὰ κάλλη τῆς φύσεως, ἤθελον ἀναπνέει καθαθὸν ἀέρα . . . Ἤθελον τέλος εἶσθαι ἐλεύθερος . . . Οὔτε ἤθελον λαμβάνει τὴν τροφήν μου ἀπὸ ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον μισῶ.

» Εἰς τὰ ἀσεβῆ παράτονά μου, ἐμεμφόμην τὸν οὐρανὸν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ σκληρότητα καὶ ἀδικίαν του· καὶ ὅτε πλέον ἀπέκαμνον νὰ παραπονοῦμαι καὶ νὰ ἦμαι ἐξυπνος, ἔπιπτον ἐπὶ τῆς σκληρᾶς κλίνης μου, καὶ τὴν κατέβρεχον μὲ τὰ δάκρυά μου. Τὸ δὲ τῆς νυκτὸς σκότος, ἀντὶ νὰ μοὶ φέρῃ ὕπνον, μοὶ παρίστανε τρομερὰς εἰκόνας . . . Πόσον τότε ἐπεθύμουν νὰ ἤμην ἐλεύθερος, διὰ νὰ ἐκδικήσω τὸν σεβαστόν μας πατέρα!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Ἡ Ἐθελβίνα ἤκουε κλαίουσα τὸν Ἀρθύρον, οἱ δὲ τε-

λευταῖοι αὐτοῦ λόγοι προσέβαλον ζωηρῶς εἰς τὴν ἀκοήν της.

«Ὦ οὐρανέ! ὁμίλησον, ἀδελφέ μου, εἶπεν· εἶδες καὶ σὺ τὴν ἱερὰν σκιάν του;»

«Ἀδελφή μου, πόθεν προέρχεται ἡ τόσον ζωηρὰ αὐτὴ συγκίνησις τῆς ψυχῆς σου . . .; Ἀλλ εἰπέ μοι, πόσος καιρὸς εἶναι ἀφότου εἶσαι φυλακισμένη;»

« Δὲν εἶναι ἀκόμη δύο μῆνες, ἀπεκρίθη ἡ Ἐθελβίνα . . . Διὰ τί μ' ἐρωτᾷς, Ἀρθούρε . . .; Ἐκβαλέ με ἀπὸ τὴν σκληρὰν ταύτην ἀμφιβολίαν . . . Ἠξεύρεις λεπτομερῶς τὴν τύχην τοῦ δυστυχοῦς πατρός μας;»

«Ἄ! ἀδελφή μου, εἶπεν ὁ Ἀρθούρος στενάζων, δύναμαι νὰ σοὶ διηγηθῶ λεπτομερῶς ὅλα τὰ τρομερά του συμβάντα . . . Ἀλλὰ διὰ τί νὰ σὲ λυπήσω μὲ τόσον θλιβερὰν διήγησιν . . .; Πρέπει ὅμως νὰ σοὶ διηγηθῶ τὰ πάντα . . Καὶ θέλω ἀρχίσει τὴν λυπηρὰν ἱστορίαν ἀφότου οἱ λῃσταὶ ἐκεῖνοι ὥρμησαν κατεπάνω μου εἰς τὸ δάσος τοῦ Ἀβούρν . . . Ἡ ἱστορία τοῦ πατρός μας εἶναι πολὺ συνδεδεμένη μὲ τὴν ἰδικήν μου . . . καὶ θέλει μένει πάντοτε ἐντετυπωμένη εἰς τὴν ἀθλίαν καρδίαν μου.

« Ἐνθυμεῖσαι βέβαια τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς μητρός μας τὸ δωμάτιον, ἀφοῦ τὴν ἐνηγκαλίσθην πανύστατα. Τότε ἦτο μαζῆ μου καὶ ὁ Ῥυπέρτος . . . Καὶ μ' ὅλον ὅτι μὲ ἐμπόδιζεν, ἐγὼ ἠθέλησα νὰ προχωρήσω εἰς τὸ δάσος . . . Ὅτε ἐνύκτωσεν, ἤμην τόσον ἀποσταμένος, ὥστε ἐκάθισα ἐπὶ τῆς χλόης. . . . Τὸ σκότος ηὔξανε, καὶ ἡμεῖς ἠρχίσαμεν νὰ ἐπιστρέφωμεν. Μόλις ἠδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τοὺς πύρ-

γους τοῦ φρουρίου· τόσον εἴχομεν ἀπομακρυνθῆ. Καθ' ὁδὸν ἔβλεπον τὸν Ῥυπέρτον νὰ στρέφεται συχνὰ καὶ νὰ βλέπῃ ὀπίσω του, νὰ βιάζεται καὶ αὐτὸς, νὰ παρακινῇ καὶ ἐμὲ εἰς τὸ νὰ ταχύνω τὰ βήματά μου· τέλος ἔντρομος ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν τοῦ γέροντος φίλου μου ἐστράφην καὶ ἐγὼ, καὶ παρετήρησα ἀρκετὰ μακρὰν ὄπισθέν μου ἄνθρωπον ἄγνωστον εἰς ἐμέ. Οὗτος ἔγινεν ἄφαντος πάραυτα, ἡμεῖς δὲ ἐβαδίζομεν ταχύτερον . . . Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐχάσαμεν τὴν ὁδόν μας, καὶ ἀπεπλανήθημεν ἐντὸς τοῦ δάσους. Τότε ἤκουσα τὸν Ρυπέρτον νὰ λέγῃ στενάζων· Ἐχάθημεν! οἱ λῃσταὶ ἦλθον νὰ μᾶς ἀφανίσουν . . . . ! Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν μάλιστα ἠκούσθη καὶ ὁ ἦχος σφυρίστρας, καὶ δύο ἄνθρωποι προσωπιδοφόροι ὁρμήσαντες μᾶς ἐμπόδισαν τὸν δρόμον. Πρωτείναντες δὲ τὰ ξίφη των κατὰ τοῦ Ῥυπέρτου, τὸν διέταξαν νὰ μὲ παραδώσῃ εἰς αὐτούς.

« Ποτὲ δὲν θέλω ἀφήσει τὸν κύριόν μου, ἐφώναξεν ὁ πιστὸς Ῥυπέρτος. Διὰ τί νὰ μὴν ἔχω ὅπλα, κακοῦργοι! ἤθελον πωλήσει ἀκριβὰ τὴν ζωήν μου.

« Ἀπόθανε » τῷ ἀπεκρίθη ὁ εἷς τῶν λῃστῶν βυθίζων τὸ ξίφος του εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ῥυπέρτου, ἐνῷ ὁ ἄλλος μὲ ἀπέσπασεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας του. Μὲ ἐπῆραν δὲ, καίτοι φωνάζοντα, καὶ ἐξέσχισαν τὰ φορέματά μου τὰ ὁποῖα αἱμάτωσαν διὰ νὰ νομίσουν οἱ οἰκεῖοι μας ὅτι μὲ ἐδολοφόνησαν· ἔπειτα μοῦ ἔφραξαν τὸ στόμα. Ἀφοῦ δὲ μὲ ἀπεμάκρυναν ὀλίγον, ὁ Ῥυθμέρος (διότι ἐκεῖνος μὲ εἶχεν ἁρπάσει) ἐπλησίασεν εἰς ἐμὲ μὲ

ἀπειλητικὰ βλέμματα καὶ μόλις μ' ἄφησεν ἐλευθέραν τὴν ἀναπνοήν.

« Παῦσον, μοὶ εἶπεν, ἀπὸ ταύτην τὴν παιδαριώδη ἀντίστασιν. . . Δὲν θέλεις ἐπιστρέψει ποτὲ ε'ς τὸ φρούριον· ἀλλ' ἐὰν παύσῃς τὰς ἀνωφελεῖς ταύτας φωνὰς, θέλω σὲ φέρει εἰς τὸν πατέρα σου.»

« Καὶ ζῇ ἀκόμη ὁ πατήρ μου ; ἐφώναξα· ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤδη δὲν ὑπάρχει πλέον. Ποῦ εἶναι ; νὰ τὸν ἴδω, νὰ τὸν ἐναγκαλισθῶ. Ἐὰν θέλῃς νὰ μὲ φέρῃς εἰς ἐκεῖνον, σοὶ ὑπόσχομαι νὰ μὴ κλαίω πλέον.»

« Ὑπόμεινον ὀλίγον, μοὶ ἀπεκρίθη, καὶ θέλεις τὸν ἰδεῖ ἐντὸς ὀλίγου· ἐν τοσούτῳ ὅμως μὲ κλαίῃς πλέον.»

« Ω ! ὄχι, σοὶ ὑπόσχομαι νὰ μὴ κλαύσω πλέον, τῷ εἶπον καὶ ἐὰν θέλῃς νὰ μὲ φέρῃς εἰς τὸν πατέρα μου, θέλω κάμει ὅ,τι μὲ διατάξῃς. »

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἐξακολουθῶ τοὺς κλαυθμοὺς, ἤρχισα ν' ἀπολαύω τὴν εὐτυχίαν τοῦ ὅτι ἔμελλον νὰ ἐπανίδω τὸν πατέρα μου.

»Ὁ Ῥυθμέρος μὲ ἄφησε τότε, καὶ πρὸς τὸ ἑσπέρας ἦλθε πάλιν πρὸς ἐμὲ, Μ' ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ ἐπέβημεν εἰς πλοιάριον. Ἀφοῦ δὲ ἐπλεύσαμεν ἀρκετὴν θάλασσαν, προσωρμίσθημεν . . . . Ἐν τοσούτῳ ἤρχισε νὰ νυκτόνῃ, καὶ ἡ ἀδύνατος ὅρασίς μου ἐνόμισεν ὅτι ἀνεγνώρισε τοὺς πύργους τοῦ Ἀβούρν.

« Ἰδοὺ ἐπιστρέψαμεν πάλιν εἰς τὸ φρούριον, ἐφώναξα. Μῆτερ μου ! μέλλω πάλιν νὰ ἔλθω εἰς τὰς ἀγκάλας σου.»

Ἀλλ' ἡ γλυκεῖα αὕτη τῆς φαντασίας μου ἀπάτη

μ' ἐγκατέλειπεν ἐντὸς ὀλίγου. Διότι μετά τινας ὥρας ἐφθάσαμεν εἰς τοὺς πρόποδας βράχου ὑψηλοῦ, καὶ ἀφοῦ διήλθομεν τρεῖς θύρας σιδηρᾶς, εὑρέθην εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν μελαγχολικοῦ φρουρίου.

« Ἐνταῦθα λοιπὸν κατοικεῖ ὁ πατήρ μου ; » ἠρώτησα τὸν Ῥυθμέρον. Αὐτὸς δὲ μ' ἐθεώρησεν ἀγρίως καὶ μὲ ἔκαμε νὰ σιωπήσω. Ἀφ' οὗ δὲ διήλθομεν πολλοὺς θόλους, παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας ὁ τρομακτικὸς οὗτος πύργος, τοῦ ὁποίου ἠνοίχθησαν αἱ θύραι καὶ τότε . . . ὦ οὐρανέ ! ὁποία τρομερὰ ἐνθύμησις . . . ! Εἶδον εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου τούτου ἄνθρωπον ὠχρὸν, ἀδύνατον, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς χαμηλωμένους καὶ τὴν κεφαλὴν ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ τοίχου, οὗτος δὲ ἦτον ὁ πατήρ μας.

» Ὁ Ῥυθμέρος τῷ εἶπε τότε εἰρωνικῶς·

« Λόρδε Φισταβούρν, λάβε τὸν υἱόν σου διὰ τῶν καλῶν ἐκδουλεύσεών μου . . . Τοῦτο ἂς σὲ διδάξῃ νὰ μὴ καταφρονῇς τὰς ἀπειλὰς καὶ τὴν δύναμιν τοῦ λόρδου Σκιντιβέρ. . . Μοὶ παρήγγειλε δὲ νὰ σοὶ εἴπω ὅτι, ἐὰν μὲν θέλῃς νὰ συγκατανεύσῃς εἰς τὰς προτάσεις του, καὶ ἡ ζωή σου καὶ ἡ ἐλευθερία σου θέλουν εἶσθαι εἰς ἀσφάλειαν· ἐὰν δὲ τὰς ἀποβάλῃς, γνωρίζεις ποῖον ἀποτέλεσμα θέλει ἔχει ἡ πρὸς αὐτὸν καταφρόνησίς σου. »

» Ἐγὼ δὲ ἔμενον ἀκίνητος καὶ ἔβλεπον ἀλληλοδιαδόχως μὲ φρίκην καὶ εὐσπλαγχνίαν τὸν Ῥυθμερον καὶ τὸν πατέρα μου.

« Ὕψιστε Θεέ ! ἐφώναξε θέλει εὐδοκιμεῖ πάντοτε ἡ ἀνομία, κα. θέλει δυστυχεῖ ὁ ἐνάρετος . . . ; Βάρβαρε Ῥυθμέρε, ἀκόμη δὲν ἐχόρτασας τὸ κατ' ἐμοῦ

μῖσος σου . . . ; Ἄ! ἐὰν ὑπάρχῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ὀλίγη τις εὐσπλαγχνία, ἀπομάκρυνον ἀπὸ τὴν θέαν μου τὸ παιδίον τοῦτο . . . Δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὴν δυστυχίαν του. Φίλτατόν μου τέκνον, τί ἤθελον ἀπὸ σὲ τὰ τέρατα !»

«Πάτερ μου, τῷ ἐφώναξα, μὴν ἀποβάλλῃς τὸ παιδίον σου ἀλλὰ λάβε το εἰς τὰς ἀγκάλας σου, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει μὲ τρομάζει πλέον μὲ τὰς ἀπειλάς ὁ κακὸς οὗτος ἄνθρωπος.»

«Τότε ἤνοιξε τὰς ἠγκάλας του εἰς τὰς ὁποίας ἔτρεξα καὶ κατέβρεξα τὸ πρόσωπόν του μὲ τὰ δάκρυα μου. Ἀφοῦ δὲ μ' ἐνηγκαλίσθη. εἶπεν εἰς τὸν Ῥυθμέμερον·

»Τέρας, πῶς ἠδυνήθης νὰ καταντήσῃς εἰς τόσην βαρβαρότητα, ὥστε νὰ καταχρασθῆς παιδίον ἀθῶον. . . ; Φύγε κακοῦργε, καὶ ὕπαγε νὰ εἴπῃς εἰς τὸν κύριόν σου ὅτι καταφρονῶ τὰς προτάσεις του. Εἰπέ τον ὅτι αἱ ἀπειλαί του εἶναι μάταιαι, καὶ ποτὲ δὲν θέλω στέρξει εἰς ὅ,τι ἐπιθυμεῖ . . . Μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ διότι ἡ θέα σου μὲ καταφαρμακεύει. »

«Ναὶ, ἐφώναξεν τὸ τέρας ἐξερχόμενον, ὑπάγω νὰ φέρω τὴν ἀπόκρισίν σου εἰς τὸν λόρδον . . .

Περίμενε τὴν μανίαν του . . Καὶ ἐνθυμοῦ πάντοτε, κόμη Φιτσαβούρν, ὅτι εἶσαι αἰχμάλωτος καὶ ὑποκείμενος εἰς τὸν Ῥυθμέρον τὸν ὁποῖον καταφρονεῖς.

«Μετὰ ταῦτα ὁ πατήρ μου μ' ἔσφιξε περιπαθῶς εἰς τὸ στῆθος του, καὶ κλαύσας μαζῆ μου μὲ ἠρώτησε πῶς ἦλθον εἰς τὸ Σαιντιβέρ. Ἐγὼ δὲ διηγήθην, ὅσον ἠδυνάμην, ὅλα ὅσα μοὶ συνέβησαν· ἀλλ' ὅτε ἤκουσε

νὰ τῷ εἴπω πόσην λύπην ἐδοκίμασεν ἡ μήτηρ μου διὰ τὸν νομιζόμενον θάνατόν του, μ' ἀφῆκε, καὶ ὁρμήσας εἰς τὴν θύραν ταύτην ἐπροσπάθησεν, ἀλλ' εἰς μάτην, νὰ κινήσῃ τοὺς μοχλοὺς καὶ τοὺς στροφεῖς. Καὶ ὡς μαινόμενος διότι δὲν ἠδυνήθη, ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἔμεινε πολλὰς ὥρας εἰς τὴν τρομακτικὴν ἐκείνην θέσιν.

»Ἐν τοσούτῳ εἶχον παρέλθει ἑβδομάδες τινὲς, καὶ ἐγὼ μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσω διὰ τί ἐμέναμεν εἰς τὸν πύργον τοῦτον, ἔλεγον εἰς τὸν πατέρα μου·

» Πότε θέλομεν ἐξέλθει ἐντεῦθεν ; θέλω ὑπάγει πάτερ μου, νὰ ἐπανίδω τὴν μητέρα μου τὰς ἀδελφάς μου καὶ τὸν Ἀλφρέδον ; Ἄ ! πόσον πρέπει νὰ κλαίωσι διότι δὲν μᾶς βλέπουν. . . . ! Ἐδῶ ἀηδιάζω πολὺ, διότι τὸ δωμάτιον τοῦτο εἶναι πολὺ μελαγχολικόν· καὶ ἐὰν δὲν ἤμην μαζῆ σου ἤθελον κλαίει ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ ἑσπέρας.»

» Οὕτω μὲ τοὺς λυπηρούς μου τούτους λόγους κατεπλήγονον τὴν καρδίαν τοῦ πατρός μου ὅστις ἐστέναζε καὶ οὐδὲν μοὶ ἀπεκρίνετο.

» Πρωΐαν τινα μ' ἔβαλε νὰ καθίσω εἰς τὴν κλίνην του, καὶ μοὶ εἶπε·

» Τέκνον μου, εἶσαι ἤδη ὀκτὼ ἐτῶν, ὅθεν εἶναι καιρὸς νὰ σοὶ δώσω διδασκαλίας τινάς . . . Μόνος ὁ Θεὸς γινώσκει πόσος καιρὸς μοὶ μένει ἀκόμη νὰ τὸν μεταχειρισθῶ διὰ σέ· μετ' ὀλίγον ἴσως θέλουν σὲ ἀποσπάσει ἀπὸ τὰς ἀγκάλας μου, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἴσως θέλουν μὲ θανατώσει. Ὠφελήθητι λοιπὸν ἀπὸ τὰς διδασκαλίας μου, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἐντυπωθοῦν εἰς τὴν

μνήμην σου· καὶ ἐὰν οἱ βάρβαροι σοὶ χαρίσωσι τὴν ζωὴν θέλεις ἀπολαύσει τὸν καρπὸν τῆς εἰς τὴν διδασκαλίαν μου προσοχῆς σου.

»Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀνδρία, νὰ ἦναι οἱ ἑδηγοὶ τῆς ζωῆς σου, μάταιαι δὲ ἀπειλαὶ νὰ μὴ σὲ καταπλήττωσι ποτέ· πρέπει νὰ προσμένῃς τὸν ἐχθρόν σου, νὰ τὸν πολεμῇς καὶ νὰ τὸν νικᾷς . . . Καὶ πρὸ πάντων, τέκνον μου, μὴ πιστεύῃς ποτὲ τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν πίστιν φίλου ὅστις μέλλει νὰ σὲ προδώσῃ, ἀλλὰ νὰ τὸν ἐμπιστεύεσαι, ἀφοῦ λάβῃς βεβαίαν ἀπόδειξιν τῆς ἀγαθότητος καὶ εἰλικρινείας του . . . Ὁ πατήρ σου δοκιμάζει φεῦ! τὴν δυστυχίαν του ἀπὸ τὴν προδοσίαν ἑνὸς ἀνάδρου, ἑνὸς ἀπίστου κακούργου τὸν ὁποῖον κατεπλούτισε μὲ τὴν ἄφθονον ἐλευθεριώτητά του." Ὁμοιος μὲ ὄφιν, τὸν ὁποῖον περιέθαλψα εἰς τὸν κόλπον μου, μοῦ διαπερᾷ τὴν καρδίαν μὲ τὸ φαρμακερὸν βέλος τοῦ μίσους του . . . "Ισως σὺ, ἀγαπητέ μοι Ἀρθύρε, ἀποφύγῃς τὴν μανίαν του . . . "Α! ἐὰν ἐπιζήσῃς, ἐνθυμοῦ τὰ δεινά μου, ἐνθυμοῦ τὰς βασάνους ὅσας μοὶ προξενεῖ τὸ θηρίον τοῦτο . . . Μὴ προσμένῃς Ἀρθύρε, νὰ σὲ ζητήσῃ ἐκδίκησιν ἡ σκιά μου· τιμώρησον τὸν διώκτην μου. »

« Δὲν σοὶ ἀναφέρω, φιλτάτη μου Ἐθελβίνα, ὅλας τὰς μετὰ τοῦ πατρός μου συνδιαλέξεις διότι αἱ λεπτολογίαι αὗται εἶναι πολὺ μακραὶ καὶ θλιβεραὶ διὰ σέ.— Οἱ λόγοι τοῦ πατρός μου μετέβαλον κατ' ὀλίγον τὸν χαρακτῆρα μου. Ἐντὸς ὀλίγου δὲν ὡμίλει πλέον πρὸς παιδίον, ἀλλὰ πρὸς νέον εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ψυχὴν εἶχον προοδεύσει αἱ συμβουλαί του, καὶ ἠσθανετο

βαθέως τὴν δυστυχίαν του. Ἔκτοτε ἐμέτρουν τοὺς λόγους μου, συνέστελλον τὴν δυσαρέσκειάν μου, καὶ ἀπέκρυπτον τὴν θλῖψιν εἰς τὴν καρδίαν μου, φοβούμενος μὴν αὐξήσω τὴν λύπην του μὲ τὴν ἰδικήν μου. Μοὶ ἐξήγησε τὴν διαίρεσιν τοῦ χρόνου, τὴν διαδοχὴν τῶν τεσσάρων ὡρῶν τοῦ ἔτους, τὸ σχῆμα τῆς γῆς καὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ παντός. Συχνάκις μοὶ διηγεῖτο τὴν ἱστορίαν τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ τὴν τοῦ ἡμετέρου, καὶ ἀπὸ παλαιά τινα βιβλία εὑρεθέντα ἐκεῖ μ' ἐδίδαξε νὰ ἀναγινώσκω. . . Εὕρωμεν δὲ καὶ ἓν τόξον, ἕν βέλος καὶ ἓν ξίφος σκωριασμένα, καὶ ταῦτα μόνα τὰ ὅπλα μὲ ἔμαθε νὰ μεταχειρίζωμαι μ' εὐκολίαν. Διεκόπτοντο δὲ αἱ διδασκαλίαι του ἀπὸ τοὺς εἰς ἐπίσκεψίν μας ἐρχομένους φύλακας καὶ ἀπὸ τὰ δάκρυά μας.

» Οὕτω διήγομεν τὸν καιρὸν τῆς κοινῆς δουλείας μας κατὰ τὸ διάστημα δεκαεπτὰ μηνῶν. Εἴθε νὰ διήρκει πάντοτε ἡ προσφιλὴς ἐκείνη δουλία τὴν ὁποίαν ἡ παρουσία τοῦ ἀρίστου τῶν πατέρων μοὶ καθίστανεν ὠφέλιμον καὶ γλυκεῖαν! Ἀλλὰ φεῦ! μίαν πρωΐαν εἰσῆλθεν ὁ Ῥυθμέρος μὲ στρατιώτας εἰς τὴν φυλακήν μας, καὶ μὲ βάρβαρον ὕφος διέταξε τὸν πατέρα μου νὰ τῷ ἀκολουθήσῃ. Ὁ πατήρ μου μ' ἔλαβεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἐγὼ δὲ τὸν ἐνηγκαλίσθην, καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς μᾶς ἐμπόδισεν εἰς τοῦτο, τὸν ἠκολούθησα πρέμων, καὶ μᾶς ἔφερον εἰς μεγάλην τινα αἴθουσαν.

» Ἐκεῖ ἐκάθητο ἀνὴρ πλουσίως ἐνδεδυμένος, τοῦ ὁποίου τὰ σοβαρὰ βλέμματα μοὶ ἐνέπνευσαν φρίκην. Ὁ πατήρ μου πότε ἐστάθη, καὶ μοὶ εἶπε σιγᾶ· «Ἰδοὺ ὁ ἐπίβουλος διώκτης μας.»

«Ἀφ' οὗ δὲ ἐπλησιάσαμεν εἰς αὐτὸν, ἐφάνη ὀλίγον συγχυσμένος, καὶ εἶπεν εἰς τὸν πατέρα μου·

« Αἴ ! λόρδε, ἀπεφάσισας τέλος πάντων ; ἡ ἀποβάλλεις ἀκόμη τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν μου. .; Συλλογίσθητι, Γοδφρέδε, ὅτι ἡ θέλησίς μου εἶναι ὁ μόνος μου νόμος. . . Δὲν εἶσαι πλέον ὁ ἰσχυρὸς κόμης τοῦ Ἀξούρν· ἀλλ' εἶσαι ὁ ταπεινὸς αἰχμάλωτος τοῦ Λεοπόλδου ὅστις δύναται νὰ σοὶ δώσῃ κατ' ἀρέσκειαν ζωὴν ἢ θάνατον . . . Συγκατανεύω ἀκόμη τελευταῖον νὰ σοὶ προτείνω πάλιν τὰς αἰτήσεις μου· ἐὰν θέλῃς νὰ μοὶ ὑποσχεθῇς μεθ' ὅρκου ὅτι θέλεις εὐχαριστήσει τὴν ἐπιθυμίαν μου, δύνασαι νὰ ἐλπίσῃς καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν· εἶσαι ἐλεύθερος, ἐὰν ὁμόσῃς νὰ σιωπήσῃς πᾶν ὅ,τι συνέβη μεταξὺ ἡμῶν, ν' ἀπομακρύνῃς ἐντεῦθεν τὸ παιδίον τοῦτο ὥστε ποτὲ νὰ μὴν ὁμιλῶσι περὶ αὐτοῦ, καὶ τέλος νὰ μοὶ δώσῃς σύζυγον τὴν βαρώνησσαν Καστλεάκρ, ἅμα φθάσῃ εἰς ὥραν γάμου. Κάμε λοιπὸν τὸν ὅρκον τοῦτον, καὶ τότε . . . . »

« Μὴ τὸ ἐλπίζῃς, ἐφώναξεν ὁ πατήρ μου διακόψας τὸν λόγον του μανιώδως. Παῦσον, ἄτιμε Λεοπόλδε, νὰ μὲ ὑβρίζῃς μὲ τὰς προτάσεις σου· ἡ καρδία μου καταφρονεῖ ἐπίσης καὶ τὰς ἀπειλάς σου καὶ τὸν ἀπειλοῦντα . . . Νομίζῃς ὅτι θέλεις μὲ φοβήσει, ἐὰν μοι προτείνῃς τὸν θάνατον ἀνταμοιβὴν τῆς πρὸς σὲ καταφρονήσεώς μου . . . ; Γνώρισον καλήτερον τὸν Γοδφρέδον, προδότα . . . Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος πορεύεται ἀφόβως εἰς τοὺς πόδας τοῦ θείου θρόνου, καὶ μόνος ὁ ἔνοχος παρουσιάζεται ἐκεῖ ἔντρομος . . . Ἀκόνησον λοιπὸν τὰ ξίφη σου, καὶ ἑτοίμασον τὴν τιμωρίαν . . . Βύθισον τὸ

δολοφόνον ξίφος σου εἰς τὸ αἷμα ἀνθρώπου ὅστις εἶναι ἀποφασισμένος νὰ ὑποφέρῃ μᾶλλον ὅλα τὰ εἴδη τοῦ θανάτου, παρὰ νὰ στερήσῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ τὴν θυγατέρα του καὶ νὰ τὴν ῥίψῃ εἰς τὰς ἐνόχους ἀγκάλας σου . . . Ἀλλὰ τέρας, ἐπρόσθεσε καὶ ἐδειξε τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν Λεοπόλδον, ἐλησμόνησας ὅτι ὑπάρχει Θεός . . . ; Νομίζεις ὅτι ὁ Θεὸς, ὁ ἐκδικητὴς τῆς ἀθωώτητος, καὶ φοβερὸς ἐν δικαιοσύνῃ δὲν δύναται νὰ διαπεράσῃ, τὸ σκότος τῶν θόλων τούτων, καὶ νὰ ἴδῃ τὰ κακουργήματά σου . . . ; Τρέμε· ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικήσεως, ἡ ἡμέρα τῆς τιμωρίας σου θέλει φθάσει, καὶ θέλεις τιμωρηθῇ διὰ τὴν κακίαν σου »

« Ὁ τύραννος ἔφριττεν ἀπὸ τὴν λύσσαν τὴν ὁποίαν μόλις ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ, καὶ ὥρμησε μὲ τὸ ξίφος εἰς τὰς χεῖρας κατὰ τοῦ πατρός μου ὅστις ἀπεμακρύνθη· ἐγὼ δὲ ἐτέθην μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ὁ πατήρ μου στραφεὶς τῷ εἶπε μὲ ψυχρὰν καταφρόνησιν·

« Κτύπησον . . . Ὁ Γοδφρέδος θέλει λάβει ἱκανοποίησιν. »

« Ὄχι, εἶπεν ὁ Σκιντιβὲρ, ὄχι, δὲν εἶναι ἀκόμη καιρός . . . Ῥυθμέρε, ὁδήγησον τὸν λόρδον Φιτσαβούρν εἰς τὸν δυτικὸν, καὶ τὸν υἱόν του εἰς τὸν βόρειον πύργον . . . Λόρδε, αὕτη εἶναι ἡ τελευταία φορὰ καθ' ἣν βλέπεις τὸν υἱόν σου »

» Τότε οἱ στρατιῶται μ' ἀπέσπασαν τοῦ πατρός μου ἀπὸ τοῦ ὁποίου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔῤῥεον ἀκουσίως δάκρυα ἀπελπισίας. Μὲ ἠσπάσθη λοιπὸν, μ' ἐνηγκαλίσθη περιπαθῶς, ἀλλ' ἡ μεγάλη του ψυχὴ, καίτοι ἀπαλυνθεῖσα, ἔμεινεν ὅμως ἐπίσης σταθερὰ καὶ ἄφο-

θος. Ἔῤῥιψε βλέμματα φλογερὰ κατὰ τοῦ Λεοπόλδου, καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ ξίφος ἑνὸς τῶν περὶ αὐτὸν στρατιωτῶν· καὶ ὁ μὲν τύραννος ἔτρεμε φρίττων, τὸν δὲ πατέρα μου ἀφώπλισαν ἀμέσως καὶ τὸν ἔσυραν μὲ βίαν.

Ἐγὼ ἔκλαιον, ἐστέναζον καὶ ἐφώναζον, καὶ ἐπειδὴ οἱ φύλακες δὲν μ' ἐκράτουν πλέον, ἔπεσα εἰς τὰ γόνατα τοῦ Λεοπόλδου, καὶ ἐπεκαλούμην τὴν εὐσπλαγχνίαν του ὑπὲρ τοῦ δυστυχοῦς πατρός μου. — Ἀλλὰ φεῦ! ὁ σκληρὸς ὑπῆρξε κωφὸς εἰς τὰς παρακλήσεις μου, καὶ ἀναίσθητος εἰς τὰ δάκρυά μου. — Μὲ ἀπώθησε μακρὰν μὲ ἀγριότητα, καὶ εἰς τὴν ταραχὴν τῆς πτώσεώς μου ἐφέρθην εἰς τὸν πύργον τοῦτον.

» Ὦ θεέ μου! ἐκεῖνο τὸ λυπηρὸν βλέμμα ἔμελλεν, ὡς φαίνεται, νὰ ἦναι τὸ τελευταῖον. Ἔκτοτε, ἅπαξ μόνον εἶδον τὸ περιπόθητόν μοι πρόσωπόν του εἰς τοῦτον τὸν πύργον.

Ἡ Ἐθελβίνα κρύπτουσα πρὸ πολλοῦ τὴν συγκίνησιν τῆς ψυχῆς της, διέκοψε τὸν Ἀρθύρον, διὰ νὰ δώσῃ ἐλευθέραν ἔξοδον εἰς τοὺς κλαυθμούς της μὲ τοὺς ὁποίους ἤνοιξε καὶ τοὺς ἰδικούς του ὁ ἀδελφός της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Ἂς ἀφήσωμεν τὸν Ἀρθύρον νὰ δεικνύῃ τὴν προσφιλεστάτην φροντίδα περὶ τῆς ἀδελφῆς του, καὶ ἂς ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἱστορίαν τοῦ κόμητος Φιτταβούρ.

Καὶ ἄλλοτε εἴπωμεν ὅτι ὁ Λεοπόλδος, διὰ νὰ θεμπεύσῃ τὴν δυστυχίαν του, εἶχεν ἀνάγκην πλούτου καὶ

ὀνόματος τὰ ὁποῖα ἀπώλεσε διὰ παντός. Πρὸ πολλοῦ ἐσχεδίαζε νὰ ἐξέχθῃ ἀπὸ τὴν ἄβυσσον, ὅπου τὸν εἶχον βυθίσει αἱ ἀσωτεῖαι καὶ αἱ ἀπερίσκεπτοι δαπάναι του, διὰ τῆς μετὰ τῆς ἐξαδέλφης του Φιτσαβοῦρν συζεύξεώς του. Εἴδομεν ὅμως ὅτι ὁ Γοδφρέδος τῷ ἠρνήθη τὸν μετὰ τῆς θυγατρός του γάμον· ὅθεν προσβληθεὶς ἀπὸ τὸν ζωηρὸν καὶ ἐλεύθερον τρόπον τοῦ θείου του, ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἐκδικηθῇ διὰ τοῦτο. Ἐμελέτησε λοιπὸν νὰ τὸν δολοφονήσῃ, ἡ σκληρότης του ὅμως καὶ τὸ ἀνωφελὲς τοῦ κακουργήματος τούτου τὸν ἔκαμαν νὰ ἐπινοήσῃ ἄλλα σχέδια, καὶ ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸν κόμητα καὶ τὸν υἱόν του, ν' ἀπομακρύνῃ τὸν δεύτερον, καὶ οὕτω ν' ἀναγκάσῃ τὸν Γοδφρέδον νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὸν μετὰ τῆς Ἐθελβίνας γάμον του.

Μεταβὰς λοιπὸν εἰς Γαλλίαν καὶ ἀνταμώσας τὸν Γοδφρέδον προσεποιήθη ὅτι μετενόησεν εἰλικρινῶς διὰ τὴν προτέραν διαγωγήν του, ἀπήλαυσε πάλιν ἀνεπαισθήτως τὴν εὔνοιαν τοῦ θείου του. Ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ συγχώρησιν διὰ τὴν ταχεῖαν ἀναχώρησίν του ἀπὸ τὸ Ἄβουρν ὅπου τῷ εἶχεν ὁμιλήσει περὶ τῆς θυγατρός του, καὶ τέλος μὲ τὴν ἀτιμοτάτην καὶ ἐπιτηδειοτάτην ὑπόκρισίν του ἐκέρδησε τόσον καλῶς τὴν καρδίαν τοῦ εὐγενοῦς Γοδφρέδου, ὥστε κατώρθωσε ν' ἀπολαύσῃ τὴν πίστιν καὶ αὐτὴν τὴν φιλίαν του. Ὁ κόμης ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὴν ἄπιστον διαγωγήν του, ἐνόμισεν ὅτι ὁ ἀνεψιός του ἠσθάνθη τὸν κίνδυνον καὶ τὴν χαμέρπειαν τῆς προτερας διαγωγῆς του, καὶ ὅτι ὥριμαι σκέψεις τὸν διώρθωσαν. Τῷ ἔδειξε λοιπὸν τὴν αὐτὴν ἀγαθότη-

τα τῆς ὁποίας ἤδη ὑπῆρξε τόσον ἀνάξιος, καὶ τῷ ἐπρότεινε χρηματικὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν ὁ Λεοπόλδος μὲ τρόπον ἐπιδέξιον δὲν ἐδέχθη.

Ἡ πρὸς τὸν ἐπίβουλον ἀνεψιὸν πίστις του ἠύξανε καθημέραν, ἐπειδὴ τὸν ἔβλεπεν ἐξακολουθοῦντα τὰς φρονίμους συμβουλάς του καὶ κανονίζοντα τὴν διαγωγήν του.

Ὅτε δὲ ὁ Ἐδουάρδος ἠθέλησε νὰ στείλῃ γράμματα ἀναγκαιότατα πρὸς τὴν βασίλισσαν Φιλίππην, ἐπεφόρτισε τὸν κόμητα μὲ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, οὗτος δὲ ἐνεπιστεύθη τὸν σκοπόν του εἰς τὸν Λεοπόλδον ὅστις εἶδε μὲ θηριώδη χαρὰν ὅτι ἔφθασε τέλος περίστασις χρήσιμος νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιόν του. Ἐπειδὴ ὅμως ἐφοβεῖτο μήπως ἡ πολεμικὴ ἔξις τοῦ Θείου του τὸν ἐμποδίσῃ νὰ ἐπιφορτισθῇ τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἐνόσῳ ὁ βασιλεὺς ἐμάχετο, ἀπεφάσισε νὰ μὴν ἀφίσῃ νὰ τοῦ φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοιαύτῃ περίστασις Ἐσυμβούλευσε λοιπὸν τὸν Γοδφρέδον ν' ἀφήσῃ εἰς αὐτὸν τὴν φροντίδα νὰ τῷ εὕρῃ πλοῖον, καὶ τὸν ἔπεισε νὰ ἐμβῇ εἰς πλοιάριον, διὰ νὰ δυνηθῇ, ὡς ἔλεγε, νὰ ἐπιστρέψῃ ὅσον τάχιστα εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης.

Ὁ εὐγενὴς Γοδφρέδος παρετήρησεν εἰς τὴν προθυμίαν ταύτην βεβαίαν ἀπόδειξιν τῆς φιλίας τοῦ ἀνεψιοῦ του, καὶ εὐχαριστήσας αὐτὸν τὸν ἐπεφόρτισε νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ τῆς ἀναχωρήσεως. Ὁ Λεοπόλδος ἑτοίμασε πλοιάριον πολὺ μικρὸν, ἐπιβιβάσας λῃστάς τινας τοὺς ὁποίους εἶχεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του μὲ ἐλπίδα ἀξιολόγου ἀνταμοιβῆς.

Καὶ ὁ μὲν κόμης ἀποχαιρετήσας τὸν βασιλέα τὴν

πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἡμέραν, ἐμβῆκεν εἰς τὴν σκηνήν του μὲ σκοπὸν νὰ ἀναχωρήσῃ τὴν πρωΐαν τῆς αὔριον· ὁ δὲ Λεοπόλδος μαθὼν διὰ τῶν κατασκόπων του ὅτι οἱ Γάλλοι ἔμελον νὰ προσβάλωσι τὸν Ἀγγλικὸν στρατὸν τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης, καὶ προβλέπων καλῶς ὅτι, ἐὰν ὁ Γοδφρέδος ἐμάνθανε τὴν εἴδησιν ταύτην, δὲν ἤθελεν ἀναχωρήσει, ἢ τοὐλάχιστον ἤθελε κινήσει μετὰ τὴν μάχην, ἀνταμώσας αὐτὸν πρὸς τὸ ἑσπέρας, τῷ εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ ἔπνεεν ἄνεμος οὔριος, ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς τὸ πλοῖον. Ὁ Γοδφρέδος, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον ἀδιάφορον νὰ ἀναχωρήσῃ ὥρας τινας ἀρχήτερα, ἐπιβιβάσθη μετὰ τοῦ προδότου ἀνεψιοῦ καὶ ἀνεχώρησαν. Τὸ πολὺ σκότος τὸν ἐμπόδισε νὰ παρατηρήσῃ ὅτι δὲν ἦτον ἐντὸς Ἀγγλικοῦ πλοίου, ὅθεν ἀπεσύρθη εἰς μικρόν τινα θάλαμον καὶ ἐπλαγίασεν. Ἐν τούτοις ὁ Λεοπόλδος εἶχε δώσει τὰς δεούσας διαταγὰς εἰς τὸν πιστόν του Ῥυθμέρον.

Ὁ Ῥυθμέρος, ὅστις ὑπῆρξε ποτὲ ἄνθρωπος τῆς οἰκίας Φιτσαβούρν, ἦτον οἰκεῖος τοῦ Γοδφρέδου πολὺν καιρὸν πρὶν ἀκόμη νυμφευθῇ καὶ ἐπειδὴ ὑπώπτευσαν περὶ τῆς πίστεώς του, παραφυλαξάντες τὸν συνέλαβον εἰς τοὺς θόλους τοῦ φρουρίου Ἀβούρν, ζητοῦντα νὰ κλέψῃ τὸν θησαυρὸν τοῦ κυρίου του. Καθεὶς βέβαια ἄλλος παρὰ τὸν κύμητα ἤθελε τιμωρήσει τὸν ἄπιστον ὑπηρέτην του· ἀλλ ὁ Γοδφρέδος ἠρκέθη μόνον νὰ τὸν ἀποβάλῃ.

Ἡ διεφθαρμένη τοῦ Ῥυθμέρου καρδία, ἀντὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Γοδφρέδου, συνέλαβεν ἐξ-

εναντίας ὑπερβολικὴν μῖσος, καὶ ὥμοσε ν' ἀφιερώσῃ ὅλην του τὴν ζωὴν εἰς τὸ νὰ κατατρέξῃ τὴν οἰκογένειαν τῆς ὁποίας τὸν πατέρα εἶχε προδώσει. Γνωρίζων δὲ καλῶς τὸν Λεοπόλδον, τῷ ἐπρόσφερε τὰς ἐκδουλεύσεις του τὰς ὁποίας ἐδέχθη μὲ προθυμίαν ὁ Σαντιβέρ· ὥστε ὁ κακοῦργος οὗτος ἦτο τὸ ἐπιτηδειότερον ὄργανον πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν ἐκείνου, διότι ἡ μόνη του ἐπιθυμία ἦτο νὰ βλάψῃ τὸν Γοδφρέδον, ὁ δὲ νέος του κύριος διήγειρε περισσότερον τὴν δίψαν τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὸ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν κόμητα.

Ἐχρωμάτισε δὲ τότε τὸ πρόσωπόν του, διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ τὸν γνωρίσῃ ὁ Γοδφρέδος. Ὁ δὲ Σαντιβὲρ ἔμεινεν εἰς τὸ πλοῖον ἕως οὗ ἐνόμισεν ὅτι ἀπεκοιμήθη ὁ θεῖος του· τότε δὲ εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμόν του τῷ ἀφήρεσε τὸ δακτυλίδιον ἀπὸ τὸν δάκτυλον, ἐπῆρε τὸ ξίφος του, καὶ ἔπειτα συνομιλήσας μὲ τὸν Ρυθμέρον, ἐμβῆκεν εἰς λέμβον καὶ ἀπέβη εἰς τὴν ξηράν.

Τὴν ἐπαύριον οἱ ἐχθροὶ ἐκτύπησαν τοὺς Ἄγγλους, καὶ μετὰ τὴν μάχην, ἥτις ὑπῆρξε ζωηρὰ, ἔφθασε ταχυδρόμος εἰς τὸν βασιλέα μὲ τὴν εἴδησιν ὅτι τὸ πλοῖον τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγήν του ἑτοιμάσθη διὰ τὸν κόμητα Φιτσαβούρν ἦτον ἀκόμη εἰς τὸν λιμένα, ὁ δὲ κόμης δὲν ἐφάνη εἰσέτι. Ὁ βασιλεὺς ἔστειλε νὰ τὸν ζητήσωσι πανταχοῦ, ἀλλ' εἰς μάτην.

Ὁ Λεοπόλδος εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα ὅτι εἶχεν ἰδεῖ τὸν θεῖον του ἐπιστρέψαντα ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ ἐμβάντα εἰς τὴν μάχην. Μετὰ τὴν εἴδησιν ταύτην ὁ Ἐδουάρδος δὲν ἀμφίβαλλε πλέον ὅτι ὁ

κόμης ἔπεσε φονευθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν· ὁ δὲ Λεοπόλδος μετενδυθεὶς ὡς στρατιώτης Γάλλος ἔφερεν εἰς τὰς ἐμπροσθοφυλακὰς τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοπέδου τὸ ξίφος καὶ τὸ δακτυλίδιον τοῦ Γοδφρέδου, προσθέσας ὅτι οἱ Γάλλοι εὗρηκαν μεταξὺ τῶν νεκρῶν των καὶ τὸ σῶμα ἀξιωματικοῦ τινος Ἄγγλου.

Οὕτω λοιπὸν ἐπέτυχεν εἰς τὸ ἄνομον τοῦτο σχέδιον ὑπὲρ πᾶσαν ἐλπίδα. Ἔμεινε δὲ εἰς τὴν Γαλλίαν, ἕως οὗ διὰ τῆς πανουργίας του ἐπρόσθεσε νέας ἀποδείξεις εἰς τὴν περὶ τοῦ θανάτου τοῦ θείου του φήμην, ἥτις ἀφοῦ πλέον ἔγινε πολὺ πιθανή, τὸ κακούργημά του ἔμεινε κεκρυμμένον εἰς βαθύτατον σκότος.

Τὸν Γοδφρέδον, τὸν ἔφεραν εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς ἐπαρχίας Γαλλίας ἁλυσόδετον χεῖρας καὶ πόδας καὶ μὲ δεμένους τοὺς ὀφθαλμούς του. Ὁ ὑπηρέτης του ἐσφάγη εἰς το αὐτὸ πλοῖον, ἡ δὲ θάλασσα, ἥτις κατέπιε τὸ αἱματοσταγὲς σῶμα του, ἐκάλυψε τὸ κακούργημα ἐντὸς τῶν ὑδάτων της. Ἔφεραν δὲ τὸν δυστυχῆ Γοδφρέδον εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβὲρ, ὅπου ὁ Ῥυθμέρος τὸν ἐκλεισεν εἰς τὸν βόρειον πύργον. Ὁ κόμης πολὺ ἀργὰ τὴν ἀπιστίαν τοῦ Ἰούδα ἐννόησε, ἡ δὲ εὐγενής του ψυχὴ ἐδυσκολεύετο νὰ πιστεύσῃ πῶς ἠδύνατο ὁ ἀνεψιός του νὰ ἐξαχρειωθῇ τόσον ὥστε νὰ τὸν ἀπατήσῃ μὲ τοιαύτην κακοήθειαν.

Μετ' ὀλίγον ὁ ἄτιμος ἐκεῖνος ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν Γαλλίαν ἔφθασεν εἰς τὸ φρούριόν του ὅπου ἐζήτησεν ὑψηλοφρόνως παρὰ τοῦ Γοδφρέδου νὰ τῷ δώσῃ σύζυγον τὴν Ἐθελβίναν καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν Ἀρθοῦρον. Ὑποσχόμενος εἰς τὸν κόμητα νὰ τῷ χαρίσῃ τὴν ζωὴν καὶ

τὴν ἐλευθερίαν, μ' ὅλον ὅτι ἦτο σταθερῶς ἀποφασισμένος νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ ποτέ.

Ἡ ἐπίμονος καὶ γενναία πρὸς αὐτὸν καταφρόνησις τοῦ θείου του τὸν παρεκίνησε ν' ἁρπάσῃ τὸν Ἀρθύρον, καὶ εἴδομεν ἤδη πῶς ἐπέτυχε νὰ πράξῃ τὸ νέον τοῦτο κακούργημα, Ἀφ' οὗ δὲ ἐπροξένησε καὶ ταύτην τὴν δυστυχίαν εἰς τὸν ἀτυχῆ ἐκεῖνον πατέρα, τὸν ἠπείλησεν ὅτι θέλει φονεύσει τὸν υἱόν του. Ἔπρεπε λοιπὸν ὁ Γοδφρέδος νὰ ἐκλέξῃ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἑνὸς τέκνου του, ἢ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου, καὶ διὰ ν' ἀποκριθῇ εἰς τοῦτο, τὸν ἐζήτησε πολλῶν μηνῶν διορίαν.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Λεοπόλδος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ φρούριον διὰ ὑποθέσεις αἱ ὁποῖαι ἀπέβλεπον τὴν ἰδίαν του ἀσφάλειαν, καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἰδὼν ὅτι ὁ κόμης εἶχεν ἀπόφασιν νὰ τῷ ἀρνηθῇ τὸ πᾶν, τὸν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὸν υἱόν του μεταχειρισθεὶς ὅλας ὅσας δύνατ ι νὰ ἐπινοήσῃ ἡ ἐκδίκησις καὶ ἡ κακουργία βασάνους, διὰ νὰ καταστήσῃ δυστυχῆ τὸν Γοδφρέδον. Ἀλλὰ τὸ ἐξῆς συμβεβηκὸς ἐπετάχυνε τὸν θάνατον τοῦ κόμητος.

Ἡ κόμησσα Οὐρσουλίνα, γνωρίζουσα πρὸ πολλοῦ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Λεοπόλδου, παρεκάλεσε τὴν βασίλισσαν Φιλίππην νὰ στείλῃ νὰ ἐρευνήσῃ εἰς τὸ φρούριον Σκιντιβέρ· ἀλλ' εἰς μάτην, διότι ὁ Ἀρθύρος, τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης, δὲν εὑρέθη. Ὁ δὲ Λεοπόλδος, ὅστις εἶχε μάθει τὸν σκοπὸν τῆς κομήσσης διά τινος κακοσκόπου τὸν ὁποῖον εἶχε πάντοτε κεκρυμμένον εἰς τὰ πέριξ τοῦ Ἀβούρν, ἀπεφάσισεν ἐκ φόβου νὰ ἐκτελέσῃ τὸ κακούργημα καὶ νὰ θανατώσῃ τὸν θεῖ-

ον του. Μίαν νύκτα πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ βασιλέως, μετέβη αὐτὸς ὁ ἴδιος συνωδευμένος ἀπὸ μόνον τὸν Ῥυθμέρον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ θύματός του. Ὁ Γοδφρέδος εἶχεν ἀποκοιμηθῇ, καὶ βαθὺς ὕπνος τὸν ἐμπόδισεν νὰ αἰσθανθῇ τοὺς ἀγρίους φωνεῖς του καὶ νὰ ὑπερασπισθῇ ἐναντίον εἰς τὰ φωνικὰ κτυπήματά των. Ἀφοῦ δὲ διεπέρασαν τὴν καρδίαν του μὲ τὰ ξίφη των, ἐξέπνευσε, χωρὶς οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς του ν' ἀνοίξῃ, ἡ δὲ ἀγνὴ ψυχή του ἀπέπτη εἰς τὰς οὐρανίους μονάς.

Ὅτε δὲ οἱ κακοῦργοι ἔσυραν ἔξω τὰ ξίφη των, τὸ αἷμα ἐπήδησεν ὁρμητικῶς ἐπ' αὐτῶν, καὶ φρίττοντες ἔβλεπον ἀλλήλους, χωρὶς νὰ δύνανται οὔτε λέξιν νὰ προφέρωσι· τυλίξαντες ἔπειτα τὸ αἱματοσταγὲς σῶμα ἐντὸς συνδόνης, τὸ κατεβίβασαν διὰ κρυφίας κλίμακος εἰς τοὺς θόλους, καὶ ἐκεῖ τὸ ἔκλεισαν εἰς τὸ ὑπόγειον ἐκεῖνο ὅπου ἡ Ἐθελβίνα, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὴν σκιὰν τοῦ πατρός της, εἶχεν εὕρει τὸ δυστυχὲς λείψανον ὑπὸ λίθινον τεῖχον, τὸν ὁποῖον ὁ Λεοπόλδος καὶ ὁ Ῥυθμέρος εἶχον ὑψώσει ἐν βίᾳ διὰ νὰ ἀποκρύψωσι ἀσφαλέστερον τὸ κακούργημά των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ οἰκτρὰ τύχη τοῦ εὐγενοῦς καὶ γενναίου Φιτσαβούρν· καὶ οὕτως ὁ στρατιωτικὸς ἐκεῖνος, ὁ φίλος τοῦ βασιλέως του, τὸ εἴδωλον τῆς οἰκογενείας του καὶ πατὴρ ὅλων τῶν ὑποτελῶν του, ἀπώ-

λετο θῦμα τῆς φιλαργυρίας καὶ τῆς ἀπιστίας τοῦ ἀνεψιοῦ του γενόμενος.

Ἂς ἀφήσωμεν ἤδη τὸ αἱμοσταγὲς πτῶμα τοῦ εὐγενοῦς κόμητος, καὶ ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τοὺς δύο νέους αἰχμαλώτους. Ὁ Ἀρθύρος ἐξηκολούθησε τὴν διήγησίν του οὕτως·

« Ἀφοῦ ἤνοιξα λοιπὸν τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἀδελφή μου, εὑρέθην εἰς τοῦτο τὸ δωμάτιον ὅπου ἐζήτουν τὸν πατέρα μου φωνάζων τρομερῶς. Ἔτρεξα εἰς τὸ παράθυρον, παρετήρουν ἀπλήστως τοὺς πύργους προσπαθῶν νὰ εὕρω τὸν πρὸς δυσμὰς ὅστις ἦτο μὲν ἀντικρύ μου, ἀλλὰ πολὺ μακράν. Ἐνόμισα δὲ ὅτι διῆλθεν ἄνθρωπός τις ἐνδοθεν τοῦ παραθύρου, καὶ ἐπροχώρησε κατ' ὀλίγον πρὸς αὐτό, ἦτο τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου. »

» Τὸν ἐφώναξα, ἀλλὰ δὲν ἐδύνατο νὰ μὲ ἀκούσῃ. Ἔπῆρα λοιπὸν ἓν ἀπὸ τὰ φορέματά μου, καὶ ἀφοῦ τὸ ὕψωσα ὡς σημαίαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ παλαιοῦ τόξου μας, τὸ ἐκίνουν τοιουτοτρόπως ὥστε τὸ διέκρινεν· ἀνοίξας δὲ τὸ παράθυρον, προέβαλεν τὴν κεφαλήν του, καθὼς ἐγὼ, ἀπὸ τὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας. Ἡ περιπόθητος ἐκείνη θέα κατεπράϋνεν ὀλίγον τὴν λύπην μου.

» Ἐστεκόμεθα δὲ εἰς ταύτην τὴν θέσιν ἕως τὸ ἑσπέρας, καὶ τότε καταιβαινον ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου καὶ ἐπλαγίαζον· ἀλλ' ἅμα ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἀνέβαινον πάλιν εἰς τὸ παράθυρον, προσήλονον τὰ βλέμματά μου εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πατρός μου, καὶ παρευθὺς ἐξήρχετο καὶ ἐκεῖνος εἰς τὸ παράθυρον του, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἀνεχώρει ἕως οὗ ἐνύκτονε.

» Πολλαὶ ἑβδομάδες παρῆλθον τοιουτοτρόπως. Ἀλλὰ φεῦ! ἦν πρωὶ εἰς μάτην ἐπερίμενον νὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὰς κιγκλίδας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐλθὼν ὁ Ῥυθμέρος εἰς τὴν φυλακήν μου, μ' ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἀκολουθήσω. Ἐγὼ δὲ δὲν ἐτόλμησα νὰ τῷ ἀνταντιωθῶ, ἀλλ' ἤλπιζον μάλιστα ὅτι ἔμελλε νὰ μὲ φέρῃ εἰς τὸν πατέρα μου. Ἐπρότεινα λοιπὸν τοῦτο εἰς αὐτὸν, ἀλλ' ἐκεῖνος ὠχρίασεν εἰς τὴν πρότασίν μου, καὶ ἀφοῦ μ' ἔρριψε βλεμμα μανιῶδες, μὲ ἐμπόδισεν ἀπὸ τοῦ νὰ προφέρω τ' ὄνομα τοῦ πατρός μου.

» Καταπληχθεὶς ἀπὸ τὰς ἀπειλάς του ἐσιώπησα· κατέβημεν δὲ ἐν σιωπῇ ἀναριθμήτους βαθμίδας, καὶ ἐπειδὴ ὅσον ἐπροχωρούσαμεν, τόσον ηὔξανε καὶ τὸ σκότος, ἤναψεν ὁ Ῥυθμέρος τὴν λαμπάδα του, καὶ διελθόντες ἀπείρους θόλους ἐφθάσαμεν εἰς θυσιαστήριον λίθινον, πλησίον τοῦ ὁποίου ἤνοιξεν μικράν τινα κεκρυμμένην θύραν, ὅπου μ' ἐβίασε νὰ εἰσέλθω, χωρὶς νὰ θέλω, καὶ μ' ἐσυμβούλευσε νὰ σιωπῶ, ἐὰν ἐπεθύμουν νὰ ζήσω. Ἔκλεισεν ἔπειτα τὴν θύραν καὶ ἀπῆλθεν, ἐγὼ δὲ μείνας εἰς ἐκεῖνον τὸν τάφον, ἤρχισα νὰ χύνω χειμάρρους δακρύων.

» Δὲν δύναμαι νὰ σοὶ εἴπω, φιλτάτη μου Ἐθελβίνα πόσον καιρὸν ἔμεινα εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑπόγειον. Μετά τινας ὥρας ἤκουσα νὰ περῶσιν ἄνθρωποι ἀπὸ πλησίον μου καὶ ν' ἀνοιγοσφαλῶσι διαφόρους θύρας· καὶ ἐπειδὴ ἐνόμισα ὅτι ἦτον ὁ Ῥυθμέρος μὲ τοὺς στρατιώτας του, δὲν ἐτόλμησα νὰ φωνάξω. Τέλος ἔπαυσεν ὁ κτύπος, καὶ βαθυτάτη σιωπὴ ἐπεκράτησεν εἰς τοὺς θλιβεροὺς ἐκείνους τόπους.»

Ἐνταῦθα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τὸν φίλον μας ἀναγνώστην τὴν αἰτίαν ἐκείνου τοῦ κτύπου, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρθύρος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὴν ἀδελφήν του.

Ὁ Λεοπόλδος ἐκπληχθεὶς ἀπὸ τὴν ἐξαρνον ἄφιξιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ βασιλέως, δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ δώσῃ εἰς τὸν νέον Φιτσαβούρν τὴν σκληρὰν τύχην τοῦ πατρός του. Τὸν ἔκρυψε λοιπόν, καὶ ἐνῷ οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκεῖνοι ἔκαμνον ἔρευναν ἀκριβεστάτην εἰς τοὺς πύργους καὶ εἰς τοὺς θόλους διῆλθον πλήσιον τοῦ δωματίου εἰς ὃ ἦτο κλεισμένος ὁ δυστυχὴς Ἀρθύρος. Ἐὰν κατ' εὐτυχίαν του ἐπεκαλεῖτο βοήθειαν, ἤθελε φανερωθῇ ἡ φυλακή του, καὶ ἠφανίζετο ὁ Λεοπόλδος, διότι ἤθελον ἀνακαλυφθῇ τότε αἱ κακουργίαι του, καὶ ὁ Ἀρθύρος ἠλευθεροῦτο.

«Μετὰ ταῦτα, (ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀρθύρος) ἦλθεν ὁ Ῥυθμέρος, μ' ἐζήτησε μὲ τὴν λαμπάδα του, καὶ λαβὼν με τῆς χειρὸς μ' ἔφερε πάλιν εἰς τοῦτον τὸν πύργον. Εἰς μάτην τὰ ἱκετικὰ βλέμματά μου ἐζήτουν τὸν πατέρα μου εἰς τὸν δυτικὸν πύργον!... δὲν ἐφάνει πλέον. Ἔκτοτε λοιπὸν ἔγινα μελαγχολικὸς καὶ σύννους, ἀπομακρυνόμενος πάντοτε ἀπὸ τὸν φύλακά μου ὅσάκις μ' ἐπισκέπτετο καὶ ἐνθυμούμενος τὸν γλυκὺν καὶ φιλόστοργον τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ περιπόθητός μου ἐκεῖνος πατὴρ μ' ἐδίδασκε. Μὲ τοιούτους θλιβεροὺς στοχασμοὺς διῆγον τὰς ἡμέρας καὶ τὰς ἑβδομάδας! Μίαν ἑσπέραν καθήμενος εἰς τὸ παράθυρόν μου, εἶδον ἐρχόμενον τὸν Ῥυθμέρον μὲ ἦθος μανιῶδες ὅστις

ἀνοίξας τὴν θύραν τῆς φυλακῆς μου μ' ἐφώναξε μὲ βροντώδη φωνὴν νὰ ἑτοιμασθῶ διὰ τὸν θάνατον.

«Διὰ τὸν θάνατον! ἐφώναξα ζητῶν νὰ τὸν ἀποφύγω... Φεῦ! Καὶ τί ἔγκλημα ἔκαμα ὥστε νὰ τιμωρηθῶ μὲ τὸν θάνατον...; Ἐπ' ἀληθείας Ῥυθμέρε, δὲν εἶμαι ἔνοχος... Λυπήσου τὴν ζωήν μου, θέλω σοὶ ὑποτάσσεσθαι καὶ ὑποφέρει ὅλας τὰς βασάνους, μὲ ὅσας θελήσῃς νὰ μὲ τιμωρήσῃς.»

«Αἱ παρακλήσεις σου εἶναι μάταιαι, μοὶ ἀπεκρίθη ὁ κακοῦργος· ὤμοσα νά σοῦ ἀφαιρέσω τὴν ζωήν, καὶ ὁ βραχίων μου δὲν θέλει πρόδωσει τὸν ὅρκον μου.»

«Ἀλλὰ τί κακὸν ἔκαμα, Ῥυθμέρε; Ὄχι, δὲν θέλεις εἶσθαι τόσον σκληρός, ὥστε νὰ φονεύσῃς ὃν ἀθῶον. Καὶ εἰς τί σοὶ ἔπτεσα ἀκουσίως, ὥστε νὰ θελήσῃς νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃς ταύτην τὴν ζωήν, ἥτις εἶναι τὸ μόνον ἀγαθόν μου;»

— «Εἶσαι ἐμπόδιον εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ κυρίου μου... ἡ ζωή σου εἶναι βάρος εἰς αὐτόν.»

«Ἀπομάκρυνέ με λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ, Ῥυθμέρε τῷ εἶπον διακόψας τὸν λόγον του· καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τῆς γῆς θέλω ὑπάγει, ἐὰν ἦναι ἀνάγκη, διὰ νὰ τὸν ἀποφύγω.»

«Μὴ τρέφῃς, νέε, τοιαύτην ἐλπίδα, μοὶ ἀπεκρίθη ἀγρίως, διότι ποτὲ δὲν θέλεις ἐξέλθει ἀπὸ τὰ τείχη τοῦ φρουρίου τούτου... Ὁ θάνατός σου ἀπεφασίσθη, καὶ ἔρχομαι νὰ σοὶ τὸν δώσω... Μάθε ὅτι ἀφιέρωσα ὅλην μου τὴν ζωὴν εἰς τὸ νὰ καταστρέψω τὸν οἶκον σας, καὶ θέλω ἐκτελέσει τὴν ἐπιθυμίαν μου μετὰ χαρᾶς... Ἀλλὰ πρὸς τί χάνω τὸν πολύτιμον καιρόν...

Κἰς μάτην προσπαθεῖς νὰ μὲ καταπαύσῃς μὲ τὰ δάκρυά σου.»

» Ἁρπάσας με δὲ Ὁρμητικῶς διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἀπὸ τὴν κόμην, ἐσήκωσε τὴν ἄλλην διὰ νὰ μὲ κτυπήσῃ . . . ματαίως ἐπροσπάθουν νὰ ἀντισταθῶ . . . Ἀλλ' ὦ! τοῦ θαύματος! . . . Ἡ θύρα τῆς φυλακῆς μου ἤνοιξε βιαίως· καὶ ἰδοὺ αἴφνης ἐμβῆκεν ὁ πατήρ μου, ὠχρὸς καὶ αἱματόφυρτος.

Ὁ δήμιός μου καταληφθεὶς ὑπὸ τρόμου μὲ ἄφησε· ἐγὼ τότε ἐσηκώθην καὶ ἐρρίφθην εἰς τὰ γόνατα τοῦ πατρός μου.

«Πάτερ μου! ἦλθες λοιπὸν διὰ νὰ μὲ ἁρπάσῃς ἀπὸ τὸν θάνατον . . . Ἄ! σπλαγχνίσθητί με, καὶ ἄφησόν με νὰ σοὶ ἀκολουθήσω . . .»

» Ἐπλησίασα εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ κατεπλήχθην ἀπὸ τὴν πελιδνότητά του, μ' ἐθεώρησεν δὲ οἰκτρῶς, καὶ μὲ ἔδειξε τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔρρεεν ἀκόμη ἀπὸ τὴν πληγήν του· ἐγὼ δὲ τῷ εἶπον ἔντρομος·

» Ἠθέλησαν, πάτερ μου, νὰ σὲ δολοφονήσουν τὰ τέρατα! Δός μοι τὴν ἄδειαν νὰ φροντίσω τοὐλάχιστον περὶ τῆς πληγῆς σου νὰ τὴν θεραπεύσω ἐπιμελῶς καὶ νὰ σταματήσω τὸ πολύτιμον τοῦτο αἷμα . . . Καὶ οὕτω πάλιν θέλομεν συζῇ αἰχμάλωτοι. »

» Ἔτρεξα μετὰ ταῦτα πρὸς αὐτὸν μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, ἀλλ' ἔγινεν ἄφαντος· καὶ μ' ὅλον ὅτι τὸν ἐφώναζον καὶ ἐπεκαλούμην τὴν εὐσπλαχνίαν του ἡ ἀπόκρισίς του ἦτο μόνον εἰς στενεγμός. Αἱ χεῖρες μου ἠθέλησαν νὰ τὸν ψαύσωσιν, ἀλλὰ φεῦ! δὲν εὗρον

ἄλλο, εἰμὴ ἀνύπαρκτον σκιὰν, καὶ παρευθὺς ἐκλείσθη ἡ θύρα.

» Ὁ Ῥυθμέρος ἐν τοσούτῳ ἦτον ὠχρότερος τοῦ πατρός μας καὶ ἔτρεμεν ὅλος.

Εἶτα ἀναλαβὼν τὸ ξίφος καὶ θέσας αὐτὸ ἐντὸς τῆς θήκης του, ὄχι! εἶπεν, ποτὲ δὲν θέλω τολμήσει νὰ ὑπακούσω τὸν Λεοπόλδον καὶ νὰ σφάξω τὸ παιδίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὑπερασπίζονται οἱ νεκροὶ, καὶ ὁ Θεὸς προστατεύει. »

» Ἐξῆλθεν ἔπειτα τρέμων καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν, ἐγὼ δὲ ἔμεινα πάλιν μόνος.

Ἔπεσα τότε ἐπὶ τῆς κλίνης μου, εὐχαριστήσας μὲν τὸν οὐρανὸν διὰ τὴν θαυμασίαν ἐλευθέρωσίν μου, περίλυπος δὲ διότι πολὺ ταχέως εἶχε γίνει ἄφαντος ἡ περιπόθητος ἐκείνη σκιά.

» Τὴν ἐπαύριον ἦλθεν εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ῥυθμέρος μὲ τὴν τροφήν μου, ἅμα τὸν εἶδον μὲ κατέλαβεν φρίκη, ἀλλ' οὗτος θεωρήσας με μοὶ εἶπε μὲ ὕφος ἡμερώτερον τοῦ συνήθους. νὰ φάγω ἡσύχως, καὶ ὅτι δὲν κινδυνεύει πλέον ἡ ζωή μου, ἀλλ' οὐχ' ἧττον θέλω μένει διὰ παντὸς εἰς τοῦτον τὸν πύργον. . . Ἔκτοτε ἐφύλαξε τὸν λόγον του, καὶ μοὶ φέρει μόνος του τὴν τροφὴν καὶ τὰ ἀναγκαῖα φορέματα.

» Πολλὰ ὀλίγον τὸν ὁμιλῶ· καὶ οὕτω παρῆλθον ἤδη ἑπτὰ ἔτη καὶ ἥμισυ ἀφότου ἐστερήθην τὴν θέαν τοῦ πατρός μου, μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ πρόνοια τοῦ θεοῦ μὲ ἠξίωσε τῆς εὐχαριστήσεως νὰ εὕρω πάλιν τὴν Ἐθελβίναν μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Ἡ ἡμέρα ἤρχισε νὰ ὑποφώσκῃ, καὶ ἡ φρόνησις ἀπήτει νὰ ἀναχωρήσῃ ἡ Ἐθελβίνα, ὑποσχεθεῖσα λοιπὸν εἰς τὸν ἀδελφόν της νὰ ἐπανέλθῃ τὴν ἀκόλουθον νύκτα ἡγέρθη, ἀλλ' ἡ λυπηρὰ διήγησις τοῦ Ἀρθούρου, τοσοῦτον ἐξησθένησε τὰ μέλη αὐτῆς, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας της, στηριχθεῖσα λοιπὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀδελφοῦ της ἔφθασεν εἰς τὴν μικρὰν θύραν, ὅπου τὸν ἠσπάσθη καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα. Ἐξησθενημένη δὲ ἐκ τῆς λύπης, ἐκάθησεν, καὶ ἔμεινεν ὀλίγην ὥραν εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν. Ἀλλὰ κτύπος τις ὅστις ἐφαίνετο ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν φυλακήν της τὴν ἐβίασε νὰ ἐγερθῇ, καὶ τότε ἐννόησεν ὅτι ἐπληγώθη πεσοῦσα εἰς βαθμίδα τινα ὀξεῖαν, καὶ ὅτι τὸ φόρεμα καὶ τὸ πρόσωπόν της ἦσαν καταιματωμένα.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κτύπος ἠκούετο σφοδρότερος, ἔσπευσε νὰ ἀναβῇ, καί τοι ἀδύνατος καὶ καταπληγωμένη· ἔκλεισεν ἔπειτα ἡσύχως τὴν καταπακτήν, καὶ διελθοῦσα τὸν πύργον, ἔτρεξεν εἰς τὴν θύραν καὶ ἔσυρε τὸν μοχλὸν τὸν ὁποῖον ὀλίγον ἔλειψε νὰ μετατοπίσῃ ὁ Ῥυθμέρος.

Ἀφοῦ δὲ εἰσῆλθεν ἐκεῖνος, τὴν ἠρώτησε πῶς ἐπληγώθη· ἀλλ' ἡ Ἐθελβίνα μὴν ἀξιοῦσα τὰ τῷ ἀποκριθῇ, ἐπροχώρησε πρὸς τὸ παράθυρον, ὁ δὲ Ῥυθμέρος καθίσας ἀπέναντι αὐτῆς τῇ εἶπε·

» Κυρία μου, ἔρχομαι νὰ σοὶ ὁμιλήσω περὶ σπουδαίας τινος ὑποθέσεως, νὰ σοὶ προσφέρω τὴν ἐλευθερίαν σου.»

« Τὴν ἐλευθερίαν μου! » ἐφώναξεν ἡ Ἐθελβίνα. Ἔπειτα, στραφεῖσα πρὸς τὸν Ῥυθμέρον τοῦ ὁποίου ἡ μισητὴ ὄψις ἐπρόδιδε τοὺς ἐνόχους σκοποὺς του εἶπε·

« Θέλεις νὰ μὲ ἀπατήσῃς βέβαια· οὐδεμίαν πίστιν δίδω εἰς τοὺς λόγους σου, διότι τὸ νὰ σοὶ ἐμπιστευθῶ μίαν στιγμὴν εἶναι προδοσία τοῦ ἑαυτοῦ μου. »

« Ὑπόμεινον, κυρία μου, μὴ διεγείρῃς τὸν θυμόν μου μὲ τὰς ὕβρεις σου . . . Ἄκουσον καλήτερα τὰς προτάσεις μου, στέρξον εἰς αὐτὰς, καὶ ὁ Ῥυθμέρος εἶναι εἰς τὰς διαταγάς σου . . . Ἕν μόνον μέσον σοὶ μένει διὰ ν' ἀπολαύσῃς τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ ἰδοὺ αὐτ . . . Ὠφελήθητι ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τὴν ὁποίαν ἔχεις ἐπὶ τῆς ὡραίας θετῆς ἀδελφῆς σου. Συγκατάνευσον νὰ μὲ ἑνώσῃς μὲ ἐκείνην· μὴ διστάσῃς· ἄκουσον τοῦ λογικοῦ τὴν φωνὴν ἥτις σοὶ λέγει ὅτι ἄνευ τοῦ Ῥυθμέρου οὐδεμίαν ἐλπίδα ἐλευθερίας δύνασαι νὰ ἔχῃς. Οὔτε αὐτὸς ὁ Λεοπόλδος δὲν ἐξουσιάζει ἐδῶ δεσποτικώτερον ἐμοῦ . . . Ἀγαπῶ τὴν νέαν καὶ ὡραίαν Ἔμμαν . . . τὴν λατρεύω, καὶ αὐτὴ ἀποβάλλει τὸν ἔρωτά μου. Εἷς μόνος λόγος σοῦ θέλει προξενήσει τὴν ἐλευθερίαν σου . . . Ὁμίλησον μόνον, καὶ ἐκείνη θέλει μὲ δεχθῇ σύζυγόν της. Ἐὰν παραδεχθῇς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας μου, ταύτην τὴν ἰδίαν νύκτα ὁρκίζομαι νὰ σᾶς φέρω εἰς τὸ Δουβρ.

Ἀλλὰ τὰ παραφυσιμένα, βλέμματά σου μὲ φοβίζουν. Πρόσεξον, κυρία μου, σκέφθητι καλῶς πρὶν ἀποφασίσῃς . . . Δουλεία αἰώνιος, ἢ γρήγορος ἐλευθερία . . . Θέλουν εἶσθαι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποφάσεώς σου. Μόνος ὁ Ῥυθμέρος δύναται νὰ σοὶ προ-

βάλῃ τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ σοὶ δίδω καιρὸν ἕως τὸ ἑσπέρας νὰ σκεφθῇς περὶ τούτου.

» Μὴν ἐξέλθῃς ἀπὸ τὸν πύργον τοῦτον, ἐφώναξε ἡ Ἐθελβίνα μὲ ἀγανάκτησιν, χωρὶς ν' ἀκούσῃς τὴν μόνην καὶ σταθερὰν ἀπόφασίν μου· διότι ἐὰν χάσω καιρὸν εἰς τὸ νὰ σκεφθῶ διὰ τόσον ἀτίμους προτάσεις, μὲ τοῦτο θέλω σοὶ δώσει ἐλπίδας . . . Θέλω νὰ ματαιώσω πᾶσαν ἐλπίδα σου, καὶ ν' ἀναπρέψω τὰς ἀναισχύτους προτάσεις σου μὲ ἄρνησιν ἀμετάθετον. . . Ἤξευρε Ῥυθμέρε, ὅτι καταφρονῶ ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν δύναμαι ν' ἀποκτήσω μὲ τὴν θυσίαν τῆς ἀθώας φίλης μου. Ἰδοὺ ἡ ἀπόκρισίς μου, καὶ ἂς χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ συστείλῃ τὴν αὐθάδειάν σου.»

Ὁ Ῥυθμέρος ἐφριξεν ἀκούσας τὴν Ἐθελβίναν, ἡ δὲ ὑπερήφανος αὕτη ἀπόκρισις διήγειρεν ὅλην τὴν σφοδρότητα τῆς μανίας του, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθῇ πάραυτα, μ' ὅλον ὅτι ἤξευρε καλῶς ὅτι μὲ τοῦτο ἤθελε κινδυνεύσει τὴν ἰδίαν του ζωὴν, τίποτε ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Ἔλαβε λοιπὸν ἀπὸ τὸν βραχίονα τὴν νέαν κόμησαν, καὶ ἐφελκίσας τὸ ξίφος του ἔμελλε νὰ παραδοθῇ εἰς ὅλην του τὴν λύσσαν — Ἀλλ' αἴφνης εἰσῆλθεν ὁ Βερτράμος φέρων τὸ πρόγευμα τῆς Ἐθελβίνας.

Ὁ κακοῦργος εἰς τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὀργῆς του εὑρισκόμενος δὲν παρετήρησεν τὴν παρουσίαν τοῦ φύλακος· ἀλλ' ἅμμα εἶδεν ὅτι ἀνεκαλύφθησαν οἱ καταχθόνιοι σκοποί του ἀφῆκε τὴν χεῖρα τοῦ θύματός του, καὶ ἐξῆλθε ῥίψας ἐπὶ τοῦ Βερτράμου τρομερὸν βλέμμα. Ἡ Ἐθελβίνα ἔπεσε λιποθυμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

Ὁ ἀγαθὸς στρατιώτης ἐκινήθη εἰς οἶκτον ὅτε εἶδε τὸ αἷμα ῥέον ἀπὸ τῆς Ἐθελβίνας τὸ μέτωπον, καὶ καταρασθεὶς τὸν σκληρὸν Ῥυθμέρον, ἤγειρε τὸν δυστυχῆ αἰχμάλωτον.

Ὁ Βερτράμος ἐνόμισεν ὅτι ὁ ἄπιστος Ῥυθμέρος τὴν εἶχε πληγώσει, ἡ δὲ Ἐθελβῖνα δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἐκβάλῃ τῆς ἰδέας ταύτης, ἐλπίζουσα ὅτι τοῦτο ἤθελεν αὐξήσει τὴν πρὸς αὐτὴν εὐσπλαγχνίαν του· καὶ τῷ ὄντι δὲν τὴν ἠπάτησεν ἡ ἐλπὶς αὕτη· διότι ἀφ' οὗ τῇ ἔδοσε τ ν ἀναγκαίαν βοήθειαν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας της, καὶ τῇ εἶπεν ὅτι τὸν ἐκίνουν εἰς συμπάθειαν αἱ δυστυχίαι της, καὶ θέλει προσπαθήσει νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ μ' ὅλον ὅτι ἠδύνατο νὰ κινδυνεύσῃ διὰ τοῦτο.

«Δίκαιε Οὐρανέ! ἐφώναξεν ἡ κόμησσα, τί ἀκούω; δὲν εἶναι ἄραγε ὄνειρον;»

«Ὄχι, κυρία μου, ἐπανέλαβεν ὁ Βερτράμος, θέλω σὲ σώσει, ἢ θέλω χαθῆ.»

«Δύναμαι λοιπὸν, γενναῖε στρατιῶτα, νὰ βασισθῶ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν σου. . . .; ἢ θέλεις νὰ καταχρασθῇς τ.ν εὐπιστίαν μου;»

»Ἐγὼ; ἀπατᾶσαι! Α! ποτέ· Εἴθε νὰ μὲ βοηθήσῃ εἰς τοῦτο ὁ οὐρανός . . . ! Δὲν θαυμάζω ὅμως διὰ τὴν δυσπιστίαν σου, κυρία μου. . . . Καὶ δὲν δύναμαι πλέον νὰ εἶμαι δοῦλος τοῦ ἀνόμου. Ἡ δυστυχία, φεῦ! μὲ ὦθησεν εἰς τὸν κρημνὸν τοῦτον ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλω νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἀναχωρήσω τοῦ

φρουρίου τούτου. Αἱ βάσανοι ὅσας δοκιμάζεις ἐκίνησαν τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐφώτισαν τὴν συνείδησίν μου . . . Τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον ζητῶ παρὰ Θεοῦ εἶναι, νὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ σὲ σώσω, καὶ νὰ διέλθω τότε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μου ἐν μετανοίᾳ.

Ἡ Ἐθελβίνα ἀνέλαβεν ὀλίγην ἐλπίδα, ἀλλ' ἐφοβεῖτο ἀκόμη μήπως τοῦτο ἦτο νέα παγὶς, τὴν ὁποίαν ἔστησεν ὁ τύραννός της διὰ νὰ πιάσῃ κἀμὲ νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας του.

Ὅθεν ἔρριψε ἐξεταστικὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ στρατιώτου, τοῦ ὁποίου τὸ τίμιον ἦθος καὶ ἡ καθαρὰ καὶ ἐλευθέρα φυσιογνωμία τὴν ἐβεβαίωσαν περὶ τῆς πίστεώς του.

Τῷ εἶπε δὲ ὅτι, ἐὰν ἤθελε νὰ δώσῃ πίστιν εἰς αὐτὸν, θέλει ἔλθει νὰ τὴν ζητήσῃ τὴν ἐρχομένην νύκτα μεταξὺ τῶν ἕνδεκα καὶ δώδεκα ὡρῶν· διότι προτήτερα δὲν ἠδύνατο, ἐπειδὴ ὅλη ἡ οἰκία ἐνησχολεῖτο εἰς προετοιμασίας μεγάλης ἑορτῆς καθ' ἣν ἔμελλε νὰ πανηγυρισθῇ ἡ ἀποκατάστασις τοῦ λόρδου Σαιντιβέρ.

Ἡ Ἐθελβίνα ἀφοῦ ἐδίστασεν ἀρκετὴν ὥραν, τὸν ἠρώτησεν ἂν ἤθελε νὰ συμπαραλάβῃ μετ' αὐτῆς καὶ ἕνα ἄλλον αἰχμάλωτον.

« Τί θέλεις νὰ εἴπῃς, κυρία μου; ἐπανέλαβεν ὁ φύλαξ μὲ θαυμασμόν.

Ἡ ἐκπληξίς του αὐτὴ κατέπληξε τὴν κόμησσαν, ὥστε ἐδύστασε νὰ τῷ ἐμπιστευθῇ τὸ μυστικόν της, σκευθεῖσα ὅτι εἶναι δυνατὸν, νὰ μὴ ἠξεύρῃ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὅτι ὁ Ἀρθούρος εἶναι φυλακισμένος.

Τῷ εἶπε τέλος ὅτι τῷ ὄντι ἔπρεπε νὰ φανῇ παράδο-

ξον. ἂν αὐτὴ ἐπληροφορήθη ὅτι εἶναι καὶ ἄλλος αἰχμάλωτος ἐνταῦθα, εἶναι ὅμως ἀποφασισμένη νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φρούριον ἄνευ ἐκείνου. Μετὰ ταῦτα ἐπρόσθεσε καὶ τούτους τοὺς λόγους·

Ἐὰν οἱ σκοποί σου ἦναι τωόντι ἔντιμοι, δὲν πρέπει νὰ μοὶ ἀρνηθῇς νὰ ἐλευθερώσῃς καὶ ἐκεῖνον. Μόνη ἐγὼ ἠξεύρω ποῦ εἶ αι φυλατισμένος. Ὁρκίσθητι λοιπὸν ὅτι δὲν θέλεις μὲ προδώσει, καὶ τότε ἐγώ, ἡ Ἐθελβίνα Φιτσαβούρν, σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι θέλω ἀνταμείψῃ ἐπαξίως τὰς ἐκδουλεύσεις σου.»

Ὁ Βερτράμος συγκατανεύσας εἰς ὅλα, ἔκαμε τὸν ὅρκον. Ἡ Ἐθελβίνα τότε τὸν παρεκάλεσε νὰ ἀποσυρθῇ, αὐτὸς δὲ τὴν ἐχαιρέτησε, καὶ τῇ εἶπεν, ὅτι ἦλθεν εἰς τὸ οἴκημά της τόσον πρόωρα, διότι εἶχεν ἰδεῖ τὸν Ῥυθμέρον λαβόντα ἓν ξίφος ἀπὸ τὴν ὁπλοθήκην τοῦ φρουρίου, καὶ διευθυνθέντα εἰς τὸν πύργον. Ὅθεν γνωρίζων τὸν βάρβαρον χαρακτῆρα του, ἐφοβήθη περὶ τῆς Ἐθελβίνας, καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε νὰ κινδυνεύσῃ ἐκείνη.

Ἡ νέα αὕτη διαγωγή του καθησύχασε τὴν Ἐθελβίναν καὶ διεσκέδασεν ὅλας τὰς ἀμφιβολίας της. Τὸν εὐχαρίστησε λοιπὸν περιπαθῶς, τὸν ὠνόμασε σωτῆρα της, καὶ παρεκάλεσε τὸν οὐρανὸν νὰ τῇ χαρίσῃ τὴν ἐλευθερίαν, διὰ νὰ ἀνταμείψῃ τὰς εὐεργεσίας καὶ τὴν πίστιν του

Καὶ ὁ μὲν Βερτράμος, ἐνθουσιῶν ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους καὶ τὰς ὑποσχέσεις τῆς κομήσσης, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πύργου χαίρων ὅτι θέλει δυνηθῇ πάλιν διὰ τῆς ἀγαθοεργίας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς· ἡ δὲ

Ἐθελβίνα διῆλθεν ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν συλλογιζομένη τὰς δυστυχίας καὶ τὴν φυγήν της. Ἀλλὰ μὲ ὅλην τὴν ἐλπίδα τῆς πλησιαζούσης ἐλευθερίας, της ἐνθυμήθη πάλιν τὴν τύχην τοῦ Ἀρθύρου καὶ ἔχυσε πολλὰ δάκρυα.

—« Εἶναι λοιπὸν ἀληθὲς ὅτι ὁ Ὕψιστος συγχωρεῖ νὰ διακόπτεται ὁ δρόμος τῆς φύσεως, διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὴν ἀνομίαν καὶ νὰ προλάβῃ νέα κακουργήματα! Οἱ βάρβαροι! διὰ μάταια πλούτη ἐμελλον νὰ θυσιάσωσιν ἀδύνατον ὂν καὶ ἀθῶον! Ἀλλ' ὁ οὐρανὸς τὸ διεφύλαξε καὶ ἐλπίζω ὅτι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θέλει τὸ ὑπερασπισθῇ. »

Ἐν τούτοις τὴν ἐκυρίευσεν ὕπνος βαθὺς ὅστις καθησύχασε τὰς αἰσθήσεις της καὶ τὴν ἐνίσχυσεν εἰς τὸ νὰ ὑπομέρῃ νέας δοκιμὰς καὶ νὰ ἀντισταθῇ εἰς νέους ἀγῶνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐξυπνήσασα περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐξεδύθη τὰ αἱματωμένα φορέματά της, καὶ φορέσασα πᾶν ὅ,τι εἶχε πολύτιμον, κατησπάσθη τοῦ πατρός της τὴν εἰκόνα· ἐσυλλογίζετο δὲ τὴν εὐτυχίαν της, ὅτε δὲν θέλει εἶσθαι πλέον κλεισμένη εἰς τὸ μισητὸν ἐκεῖνο φρούριον. Ἀλλ' ὁ Ἀρθύρος δὲν ἤξευρεν ἀκόμη τοὺς σκοπούς της, καὶ ἦτον ἀνάγκη νὰ ἑτοιμασθῇ καὶ αὐτὸς διὰ τὴν φυγήν. Αἱ τρομεραὶ ἀπαιτήσεις τοῦ Ρυθμέρου τὴν ἔκαμαν νὰ τρέμῃ καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζεν ἀρκετὰ τὴν ἀγρίαν ψυχήν του, ἤξευρεν ὅτι ἕνας φονεὺς

δὲν ἤθελε βραδύνῃ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς σκοπούς του. Ἐφοβῆτο δὲ καὶ διὰ τὴν ζωὴν τῆς ἀγαπητῆς της Ἔμμας, φοβουμένη μὴ καὶ ἡ φίλη της ἦτον εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀτίμου ὑπεράτου τοῦ Λεοπόλδου.

Ἐν τοσούτῳ ἤνοιξεν ἡ θύρα της μὲ κρότον καὶ ἐμβῆκεν ὁ Ρυθμέρος μετὰ τεσσάρων στρατιωτῶν, σοβαρὸς καὶ μὲ γυμνὸν ξίφος. Ἀφοῦ δὲ τὴν ἐθεώρησε θριαμβευτικῶς τὴν ἔσυρεν εἰς τὸ πρὸς τὰ βουνὰ παράθυρον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶδεν ὀλιγάριθμον στρατὸν στρατοπεδευμένον ἐπὶ τοῦ λόφου, γνωρίσασα δὲ ἐπὶ τῆς σημαίας τὸ παράσημον τοῦ εἴκου Φιτσαβούρν.

« Εὔσπλαγχνε Θεέ, ἐφώναξε· δέξαι τὰς εὐχαριστείας μου! Μέλλω νὰ ἐλευθερωθῶ τέλος ἀπὸ τὰς δυστυχίας καὶ τυραννίας·» !

Πρὶν κερδήσῃς τὴν νομιζομένην ταύτην νίκην, στρέψον πρὸς τὸ ἕτερον παράθυρον, κυρία μου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θέλεις ἰδεῖ τὸν δυτικὸν πύργον τοῦ φρουρίου,» τῇ εἶπεν ὁ Ῥυθμέρος, ὠθήσας αὐτὴν ἀγρίως εἰς τὸ ἄλλο παράθυρον. Ἀλλὰ πόσον τρομερὰ ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς της, ὅτε εἶδεν εἰς τὸν πρὸς δυσμὰς πύργον στημένον μαῦρον ἐκριῶμα (échafaud), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦσαν ἐπιτεθειμένα ἓν νεκροφορεῖον ἓν παχὺ ξύλον καὶ εἷς πέλεκυς, παραπέτασμα δὲ ἐκ μέλανος ὑφάσματος ἐκρυπτεν ἕν μέρος τοῦ ἐκριώματος· ἀλλ ὅλα ταῦτα προεμήνυον προετοιμασίας αἱματώδους καταδίκης.

Ἡ Ἐθελβίνα, ἀποστρέψασα τὸ πρόσωπόν της ἀπὸ τὸ τόσον τρομερὸν θέαμα, ἔρριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ Ῥυθμέρου τοῦ ὁποίου τὰ ἄγρια βλέμματα τῇ προεμήνυον ἄλλο τι ἔτι ὀλεθριώτερον.

« Μέλλω λοιπὸν, Ὕψιστε Θεέ! ἐφώναξεν ἡ νέα αἰχμάλωτος, ν' ἀποθάνω ἔμπροσθεν τῶν φίλων μου, ὅτε ἡ ἐλευθερία μου... Ἀλλ' ὄχι, δὲν θέλετε τολμήσει νὰ πράξητε τοιοῦτον κακούργημα... ἡ ἰδία σας ἀσφάλεια θέλει εἶσθαι διαφύλαξίς μου· ὁ βασιλεὺς Ἐδουάρδος μὲ προστατεύει »

Ἐν τούτοις οἱ στρατιῶται ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ῥιθμέρου, τὸ νεῦμα τοῦ ὁποίου τοῖς ἐξήγει τὰς διαταγάς του τὴν συνόδευσαν, ἐκ τῆς φυλακῆς της. Κατέβη ἔπειτα τὴν κλίμακα τοῦ πύργου, προσπαθοῦσα νὰ διατηρήσῃ ἀταραξίαν καὶ νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν γενναιότητά της, διὰ νὰ ὑποφέρῃ τὴν τρομερὰν σκηνὴν τῆς ὁποίας ἔμελλε νὰ γίνῃ καὶ μάρτυς καὶ θῦμα· ἔφθασεν ἔμπροσθεν ἐκείνης τῆς θύρας τὴν ὁποίαν ὑπώπτευεν ὅτι ἦτον ἡ θύρα τῆς φυλακῆς τοῦ ἀδελφοῦ της ἔρριψε βλέμμα θλιβερὸν ἐπὶ τῆς σκληρᾶς φυλακῆς ἥτις τὴν ἐμπόδιζεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀσπασθῇ πανύστατα τὸν ἀγαπητόν της Ἀρθύρον.

Ἔφθασε μετ' ὀλίγον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συμβουλίου, ἐνώπιον τοῦ ὑψιλόφρονος καὶ ἀγρίου Λεοπόλδου, ὅστις ἕνεκα τῆς πελιδνότητος τοῦ προσώπου του ἐφαίνετο σκυθρωπότερος καὶ περίλυπος· τὰ δὲ ἐσβεσμένα βλέμματά του εἶχον ἀπολέσει τὴν ἀναίδειάν των.

Ἅμα δὲ παρετήρησε τὴν κόμησσαν, τὸν ἐκυρίευσεν ὁ τρόμος τῶν ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως. — Ὁ πρὸς τὴν Ἐθελβίναν ἔρως του δὲν ἦτον ὀλιγώτερον σφοδρὸς, καὶ ὅμως εἶχεν ἐπισωρεύσει ὅλας τὰς δυστυχίας ἐπὶ τοῦ ἀτόμου τὸ ὁποῖον ἐλάτρευεν ἡ καρδία του· Ἡτο δὲ αὕτη ἔμπροσθέν του ὠχρὰ, πάσχουσα, καὶ ἠφανι-

σμένη ἀπὸ τὴν λύπην. — Τὸ ἐρύθημα τῆς αἰσχύνης ἐκάλυψε μίαν στιγμὴν τὸ πελιδνὸν πρόσωπόν του. — Ἀλλ' ἡ ὥρα ἐκείνη ἐμελλε ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης του, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι εὐτυχὴς χωρὶς ν' ἀπολαύσῃ τὴν Ἐθελβίναν καὶ τὰ ὑπάρχοντά της, ἡ συνείδησις τῆς εὐσπλαγχνίας ἐπνίγη μετ' ὀλίγον εἰς τὴν βάρβαρον ψυχήν του· καὶ θέλων νὰ ἡμερώσῃ τὴν αὐστηρότητα τοῦ ἤθους του, ἐπρόσφερε μειδιῶν τὴν χεῖρα εἰς τὴν Ἐθελβίναν, καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ καθίσῃ.

Ἡ δὲ κόρη σα, καί τοι ἀδύνατος ἠδυνήθη νὰ σύρῃ τὴν χεῖρα της, μὴ δυναμένη νὰ συμβιβάσῃ τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο καὶ τὰς φιλοφρονήσεις εἰς στιγμὴν, καθ' ἣν ἡ προετοιμασία τοῦ θανάτου της ἦτον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της. Ἐν τούτοις ἐγκαρδιωθεῖσα, τῷ ὁμίλησεν οὕτω·

«Δύναμαι ἄραγε νὰ μάθω, Λόρδε, διὰ τί μ' ἔφερες ἐνταῦθα ἀπὸ τὴν φυλακήν μου; Σὺ μ' ἐξώρισας μακρὰν τῆς θέας σου, καὶ διὰ τὴν τοιαύτην ἀπόφασίν σου δὲν παραπονοῦμαι. Ὅθεν ἐὰν ἔχῃς σκοπὸν νὰ μὲ θανατώσῃς, σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ παρατείνῃς τὴν ἐκτέλεσιν. . . . Ἐπιτάχυνον, τὸν θάνατόν μου, ὅστις εἶναι τῶν δεινῶν μου τὸ τέρμα, καὶ αὐτὸς θέλει εὐχαριστήσει τὰς ἐπιθυμίας σου, διότι θέλει σοὶ δώσει τὰ ὑπάρχοντά μου. . . Διὰ τὸν πλοῦτον ἐκεῖνον ἐμολύνθης μὲ τόσα κακουργήματα. . . Διὰ τὸν ὀλέθριον ἐκεῖνον πλοῦτον ἔβαψας τὰς χεῖρας σου εἰς τοῦ θείου σου τὸ αἷμα . . . Ἡ κακοῦργος ψυχή σου δὲν ἔφριξεν εἰς τὴν σκληρὰν δολοφονίαν τοῦ πατρός

μου· διὰ τί θέλει φοβηθῇ νὰ σφάξῃ καὶ τὴν θυγατέρα του . . . ; Ἀφαίρεσόν μοι λοιπὸν τὸ λείψανον τοῦτο τῆς ὑπάρξεώς μου· ἢ ἐὰν ἡ καρδία σου δὲν εἶναι ἀνεπίδεκτος εὐσπλαγχνίας, δός μοι τὴν ἐλευθερίαν μου.

« Περίμεινον, ἀπεκρίθη ὁ Λεοπόλδος, ὅστις εἶχε πέσει χαμὲ, ἐνεκεν νευρικοῦ σπασμοῦ προελθόντος ἐκ τῶν λόγων τῆς αἰχμολώτου του· ἀποκρίθητί μοι. Διὰ ποίους λόγους ὑποπτεύεις ὅτι εἶμαι φονεύς ; Ὁμίλησον, σὲ διατάττω· ποῖαι ἀποδείξεις σοὶ δίδουσι τὴν αὐθάδειαν νὰ μὲ κατηγορῇς ὡς φονέα ;»

« Ἀπόδειξις θεία, ἀπεκρίθη ἡ Ἐθελβίνα μὲ ὅλην τὴν ζωηρὰν μεγαλοπρέπειαν τῆς φωνῆς της· ἡ Πρόνοια ἥτις διορᾷ τὸ μέλλον μοὶ ἀπεκάλυψε τὸ παρελθὸν, καὶ μοὶ ἀνεκάλυψε τὸ ἔγκλημά σου . . . Ἡ σεβαστὴ σκιὰ τοῦ πατρός μου αἰωρεῖται περὶ ἐμέ. Τὸ μαραμένον λείψανόν του δὲν ἀναπαύεται, ἀλλὰ περιπλανώμενον εἰς ξένην γῆν ζητεῖ ἐκδίκησιν παρὰ τῆς θυγατρός του. . . . Ἀλλ' ἐὰν διστάζῃς ἔτι διὰ τὴν βεβαιότητα ταύτην, ἄκουσον, καὶ δὲν θέλεις ἀμφιβάλλει πλέον . . . Εἰς τὴν πρώτην μου φυλακὴν εὗρον τυχαίως . . . Ὁποία τρομερὰ ἐνθύμησιν . . . ! τὴν πανοπλίαν καὶ τὴν ζώνην τοῦ πατρός μου, βεβαμμένας ἀπὸ τὸ πολύτιμον αἷμα του . . ., τὴν εἰκόνα τῆς μητρός μου . ., τὸ ξίφος. ., τὸ ξίφος, διὰ τοῦ ὁποίου τὸν ἐδολοφόνησας. . . . Τὸ αἱματόφυρτον καὶ ἱερὸν λείψανόν του κεῖται ἄταφον ὑποκάτω τῶν θόλ..ν, χωριζόμενον ἀπὸ τὸ φῶς διά τινων μόνον λίθων » !

« Ἐρινύες τοῦ ᾅδου ! ἐφώναξεν ὁ Λεοπόλδος μὲ σπασμοὺς ἀπελπισίας. Ὦ ! Ἀρκετὰ μ' ἐκδικήθης, Φι-

τσαβούρνη αἱ βάσανοι τῶν εἰς τὸν ᾅδην κολαζομένων δὲν ἐξισοῦνται μὲ ὅσα ἐγὼ πάσχω. »

Παρατηρήσας ἔπειτα ὅτι οἱ στρατιῶται του τὸν ἔβλεπον μετὰ θαυμασμοῦ, ἀνέλαβε μέβιαν τὰς δυνάμεις του καὶ τοὺς διέταξε νὰ ἀποσυρθῶσιν.

— « Ἔμαθες τέλον πάντων τὸ ἐγκλήμα τοῦτο . . ! Ἀλλὰ πολὺ ἀπέχεις ἀπὸ τοῦ νὰ ἠξεύρῃς ὅλα, ὅσα ἡ διὰ σὲ εἰς ἀπελπισίαν καταντήσασα καρδία μου μελετᾷ νὰ πράξῃ ἀκόμη . . . Κατὰ παύτην τὴν στιγμὴν οἱ ἐχθροί πολιορκοῦσι τὸ φρούριόν μου, ἀλλ' αἱ δυνάμεις των εἶναι ἀνωφελεῖς, ἐπειδὴ δὲν θέλουν δυνηθῇ νὰ εἰσέλθωσιν· ἐὰν θελήσω, δύναμαι νὰ τοὺς ἀφανίσω, ἀλλὰ τοὺς λυποῦμαι, διότι εἶναι ὑποτελεῖς σου, καὶ οὐδεὶς τῶν στρατιωτῶν μου θέλει ὁπλισθῇ κατ' αὐτῶν. Διάταξον λοιπὸν ν' ἀναχωρήσῃ ὁ στρατὸς οὗτος· ἂς λησμονήσωμεν τὰ παρελθόντα, ἂς μᾶς συζεύξῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἂς κηρύξῃ ὁ κόσμος τὴν ἕνωσίν μας . . . Ἡ ζωή σου, ἥτις δύναται νὰ σοὶ ἦναι ἀγαπητὴ, θέλει μοὶ ἀποκριθῇ ἐὰν μὲ ἀποβάλῃς, καὶ θέλω σὲ θεωρεῖ κατωτέραν παρὰ τὴν εἰς τοὺς πόδας μου ἕρπουσαν δούλην. Ἐὰν δὲν μὲ δέχεσαι ὡς σύζυγον, θέλεις γίνει παλακίς μου . . . Θέλω θριαμβεύσει κατὰ τῆς ἀπελπισίας σου, καὶ τότε κορεσθεὶς τῶν θελγήτρων σου, θέλω σὲ ἀφήσει νὰ καταρᾶσαι, ἀλλὰ πολὺ βραδέως, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀπορρίψασα τὰς προτάσεις μου, καὶ ἐναντιωθεῖσα εἰς τὰς θελήσεις μου, ἐκλεξας ἀνοήτως τόσον μακρὰν καὶ τρομερὰν τιμωρίαν . . . Ἀποφάσισον ταχέως . . . Δὲν θέλω ν' ἀκούσω οὐδεμίαν παράκλησιν. . . . . Ἂς ὑπάγωμεν ὁμοῦ εἰς τὰ πεύκη τοῦ

φρουρίου, ἀπόπεμψον τοὺς αὐθάδεις φίλους σου, γενοῦ σύζυγός μου, καὶ ἔσο κυρία, χωρὶς ἀντίζηλον, τῆς ψυχῆς καὶ τῶν πράξεών μου »

—« Λεοπόλδε, ἀποβάλλω καὶ καταφρονῶ τὰς προτάσεις σου. . . Μὴ νομίζῃς, ὀπτιδανέ, ὅτι εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου νὰ μοὶ προξενήσῃς ὅλας ταύτας τὰς δυστυχίας, μὲ τὰς ὁποίας θέλεις νὰ μὲ καταπλήξῃς . . . Διότι ταύτην τὴν στιγμὴν εἶσαι ἴσως εἰς ἀσφάλειαν, διότι μὲ τὴν ἀσεβῆ χεῖρα σου ἠμπορεῖς νὰ πλήξῃς τὸν ἀσθενῆ καὶ νὰ τὸν ταπεινώσῃς ὑπὸ τοὺς πόδας σου, νομίζεις ὅτι δύνασαι ν' ἀποφύγῃς τὴν τρομερὰν τιμωρίαν τὴν ὁποίαν ὁ οὐρανὸς ἐπικρεμᾷ κατὰ τῆς κεφαλῆς σου . . .; Τρέμε, φονεῦ . . . ! Ὁ οὐρανὸς δὲν θέλει ὑποφέρει πλέον ἐπὶ πολὺ τὰ κακουργήματά σου . . . Ἐντὸς ὀλίγου ἡ ἐκδίκησίς του θέλει πέσει ἐπὶ τῆς ἐνόχου σου κεφαλῆς »

« Ποτὲ, πρὶν νὰ ἐμπλησθῇ ἡ καρδία μου ἐκδικήσεως ἐφώναξεν ὁ Λεοπόλδος μανιώδης. Ἀσθενὴς καὶ ἀλαζὼν γυνὴ, δὲν γνωρίζεις τὰς δυστυχίας αἱ ὁποῖαι σὲ περιμένουσιν. »

« Ὕψιστε Θεέ ! κλίνω εἰς τὰς θελήσεις σου », εἶπε ἡ Ἐθελβίνα, ἀφ' οὗ ἔφθασεν ἐπάνω εἰς στοὰν τῆς ὁποίας ἡ κλίμαξ ἔφερεν εἰς τὸν πύργον, ὅπου ἦτο στημένον τὸ ἱκρίωμα ἐκεῖνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ'.

Ἀφοῦ ἔφθασεν ἡ Ἐθελβίνα εἰς τὴν βάσιν τοῦ ἱκριώματος, τὸ μέλαν παραπέτασμα ἔπεσεν. . . ἡ δυστυχὴς ἐξέ-

βαλλεν κραυγὴν ἀπελπισίας . . . ὁ Ἀρθύρος ἦτον γονυπετὴς, καὶ δεδεμένος χεῖρας καὶ πόδας ὁ δὲ δήμιος ἔστεκεν ὄρθιος πλησίον του μὲ τὸν πέλεκυν ἀνυψωμένον.

Ἡ Ἐθελβίνα χωρὶς νὰ σκευφθῇ πόσον ἀνόητον ἦτο τοῦτο εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐφώναξε·

«Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀδελφός μου! ὁ Ἀρθύρος εἶναι»! καὶ ἔπειτα πηδήσασα ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος ἔτρεξε νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Ἀφίνομεν εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐννοήσῃ τὴν λύσσαν καὶ τὴν ἔκπληξιν τοῦ Λεοπόλδου μὴ δυνάμενοι νὰ παραστήσωμεν τὸν μέγιστον ταύτης βαθμόν. — διότι ὁ σκοπός του ἦτο νὰ φανερώσῃ εἰς τὴν Ἐθελβίναν τὸ ὄνομα καὶ τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἀρθύρου, καὶ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν συγκίνησιν τοῦ τρόμου τὸν ὁποῖον ἤθελε τῇ προξενήσει ὁ περὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ της φόβος, εἰς τὸ ν' ἀπολαύσῃ τὴν συγκατάνευσίν της.

Τὸ κίνημα τῆς κομήσσης ὅμως ἀπεδείκνυεν ὅτι ἐγνώριζε τὸν Ἀρθύραν· ὅθεν ὁ Λεοπόλδος καλέσας τὸν Ῥυθμέρον, τὸν ἠρώτησε μὲ θυμὸν, ἂν αὐτὸς τὸν ἐπρόδοσεν.

Ὁ δὲ Ῥυθμέρος ὡμολόγησεν ὅτι ἐξεπλάγη καὶ οὗτος ἐπίσης καθὼς ὁ κύριός του καὶ τῷ ἀπεκρίθη·

«Γνωρίζεις, λόρδε, τὸ μῖσος μου πρὸς τὴν οἰκογένειαν Φιστάβουρν, τὴν ὁποίαν προτιμῶ νὰ ἐξολοθρεύσω ἐξ ὁλοκλήρου, παρὰ νὰ τὴ ῥίψω ἕν μόνον βλέμμα εὐσπλαγχνίας. Ὁ λόρδος ἔπρεπε νὰ σκευφθῇ ὅτι ἡ τοιαύτη ὑποψία εἶναι ὑβριστικὴ πρὸς ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου τὴν πίστιν ἐδοκίμασε τόσον καλῶς.»

Καὶ ὁ μὲν Λεοπόλδος ἐβεβαιώθη περὶ τῆς πίστεώς του· ἡ δὲ Ἐθελβίνα, παρατηρήσασα τὴν ἔκπληξιν ὅλων τῶν περὶ αὐτὴν, ἐννόησεν, πόσον ἦτον ἐπικίνδυνος ἡ ταχεῖα ἐκείνη ἀναγνώρισις. Ἡ συναίσθησις αὕτη τὴν ἔκαμε φρονίμην· διότι ἐὰν ὡμολόγει τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν Λεοπόλδον. ἤθελεν ἀπολέσει πᾶσαν ἐλπίδα ἐλευθερίας· καὶ ἐπειδὴ ἦτο φανερὸν ὅτι ὁ τύραννος ἠγνόει τὴν κρυφίαν κοινωνίαν τῆς φυλακῆς των, ἀπεφάσισε νὰ τὸ κρύψῃ.

Ὁ δὲ Λεοπόλδος; ὅστις τὴν εἶχεν ἐρωτήσει, πῶς ἐγνώριζε τὸν ἀδελφόν της, ἐκινήθη εἰς μανίαν διὰ τὴν σιωπὴν τῆς κορμήσης καὶ τῇ εἶπεν ἀγρίως·

« Ὁμίλησον, ἄλλως ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀδελφοῦ σου πίπτει »

Ἡ Ἐθελβίνα ἐγερθεῖσα τότε, καὶ ἐμπνευσθεῖσα ὑπὸ νέας ἰδέας, ἀνέλαβεν ἥρεμον ἦθος.

« Ἐκεῖνος, τῷ εἶπεν, ὅστις μοὶ ἀπεκάλυψε τὴν τύχην τοῦ πατρός μου, μοὶ ἐγνωστοποίησε καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου . . . Πρὸ πολλοῦ ἤδη ἠξεύρω ὅτι ὑπάρχει . . . θεώρησέ τον προσεκτικῶς, Λεοπόλδε· καὶ εἶναι ἀδύνατον εἰς τὴν θελκτικὴν αὐτοῦ φυσιογνωμίαν νὰ μὴ γνωρίσῃς τὸς χαρακτῆρας τοῦ δυστυχοῦς πατρός του, οὐρανία τις ἀποκάλυψις, καὶ ἡ ἐντελὴς αὕτη ὁμοιότης ἐφώτισαν τοὺς ὀφθαλμούς μου . . . ἡ δὲ ἀπειλὴ ὅτι θέλεις θυσιάσει ἓν τῶν προσφιλεστάτων μοι ἀτόμων μ' ἐβεβαίωσεν ἔτι μᾶλλον. . . Ἰδοὺ ἡ εἰκὼν τοῦ Γοδφρέδου εἶπεν, ἐκβαλοῦσα αὐτὴν τοῦ κόλπου της μετ' ἐνθουσιασμοῦ πρὸς παραβολὴν, αὐτὸς εἶναι, εἶναι ὁ ἀγαπητός μου Ἀρθύρος. Ἀλλ' ἔχω καὶ ἄλλας ἀποδείξεις

αἱ ὁποῖαι θέλουν ἀφαιρέσει τὰς ἀμφιβολίας σου· ἐὰν ὁ νέος οὗτος εἶναι ὁ ἀδελφός μου, πρέπει νὰ ἔχῃ τρεῖς ἐλαίας εἰς τὸν τράχηλόν του.»

Ὁ Σαιντιβὲρ τοῦ ὁποίου ὁ θαυμασμὸς καὶ ἡ σύγχυσις ἠξάνον, ἔλαβε μὲ τρεμούσας χεῖρας τὴν εἰκόνα, ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἔτρεξεν εἰς τὸν ἀδελφόν της, καὶ δεικνύουσα τῷ Λεοπόλδῳ τὰ σημεῖα τοῦ Ἀρθύρου, εἶπε·

« Ναί, αὐτὸς εἶναι, ὁ ἀγαπητός μου ἀδελφὸς εἶναι. »

Ἡ ἀγχίνοιά της ἐπροξένησε τὸ ἐπιθυμητὸν εἰς αὐτὴν ἀποτέλεσμα· διότι ὁ Λεοπόλδος ἐξετάσας ὅλας τὰς συγκινήσεις της, καὶ ἰδὼν τὰ σημεῖα, ἐπείσθη ὅτι τῷ ὄντι πρῶτον ἤδη ἀνεγνωρίζοντο. Φρίττων δὲ ἀπὸ ὀργὴν κατηρᾶτο ἑαυτὸν, κατηρᾶτο τὴν γῆν καὶ τὴν τύχην του, ἥτις ἐφαίνετο ὅτι ἐφανέρονε καὶ ἀνεκάλυπτε τὰ μυστικώτατα κινήματά του. Ἡ θαυμασία αὕτη καὶ ἀόρατος δύναμις, ἥτις ἀνθίστατο εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ὅλων του τῶν ἐπιθυμιῶν, ἐπλήρωσε τρόμου τὴν ἔνοχον ψυχήν του. Τὸ δὲ πνεῦμα του ἐξησθενημένον ἀπὸ τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως εἶχε γίνει δεισιδαίμον πρό τινος καιροῦ· καὶ μ' ὅλον ὅτι προσεπάθει ν' ἀπομακρύνῃ τῆς φαντασίας του, τὰς τρομερὰς ἐκείνας εἰκόνας, δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ κατωρθώσῃ· ἀλλ' ὅτε κατώρθωνε νὰ νικήσῃ τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως, ἐγίνετο ἰσχυρότερος καὶ οἱ φόβοι του διεσκεδάζοντο.

« Πῶς ἆρά γε, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἠδυνήθη ἡ κόμησσα νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν ἀδελφόν της ἐκ πρώτης ὄψεως; πῶς ἐπταετὴς ἢ ὀκταετὴς ἀποχωρισμὸς εἰς τὴν

ἡλικίαν ταύτην δὲν ἠλλοίωσε τοὺς χαρακτῆρας τοῦ Ἀρθούρου τόσον, ὥστε ν' ἀφήσῃ τοὐλάχιστον ἀμφιβολίαν τινα εἰς τὴν ἀδελφήν του; »

Ἔρριψεν ἔπειτα τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῆς εἰκόνος, τοῦ Γοδφρέδου ἥτις ἐγένετο κατὰ τὴν εἰκοσαετῆ αὐτοῦ ἡλικίαν· ἡ μόνη δὲ διαφορά, ἥτις ὑπῆρχε μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ του, ἦτον ἡ ὠχρότης τοῦ Ἀρθούρου, ἐνῷ τοῦ Γοδφρέδου τὸ πρόσωπον ἔλαμπεν ἀπὸ εὐεξίαν καὶ ὑγείαν.

Ἡ ἐνθύμησις τοῦ ἀνομήματός του τὸν ἔπληξε, καὶ ῥίψας τὴν εἰκόνα ἥτις διήγειρεν εἰς τὴν ψυχήν του τόσον τρομεροὺς στοχασμούς, εἶπε·

« Μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ μιαρὰ ἐνθύμησις! ἂς ἀπομακρυνθῶσι μετὰ σοῦ καὶ οἱ παιδαριώδεις οὗτοι φόβοι... Ὁρκίζομαι ὅτι δὲν θέλω παύσει ἐνεργῶν ἂν δὲν εὐχαριστήσω τὰς ἐπιθυμίας μου... Τὸ πᾶν ἐνταῦθα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου· τίς λοιπὸν ἤθελε τολμήσει ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν θέλησίν μου.. ; ἡ συνείδησίς μου... ; ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ τὴν ἀκούσω... Ἀφοῦ ἅπαξ κατέντησα νὰ πράξω τοιοῦτον κακούργημα, νὰ παλινδρομήσω ὡς ἄνανδρος καὶ νὰ λησμονήσω ἐμαυτόν..! Ὄχι, πρέπει ν' ἀποθάνῃ ὁ Ἀρθούρος, διότι τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἀσφάλειά μου, καὶ ἡ τύχη του ἀπεφασίσθη. Ἡ Ἐθελβίνα θέλει εἶσθαι τὸ λάφυρόν μου, καὶ ἐὰν ἄλλα μέσα δὲν χρησιμεύσωσι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ μου, θέλει θριαμβεύσει ἡ βία ».

Τοιαῦται ἦσαν αἱ μιαραὶ ἀποφάσεις τῆς φλογιζομένης ἐκείνης καρδίας. Διέταξεν ἔπειτα ν' ἀποσπάσωσι

τὴν ἀδελφὴν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τὰς ἀγκάλας, καὶ ὅτε ἐκείνη ἐπλησίασε πρὸς αὐτόν·

« Δὲν ἔχω καιρὸν, εἶπεν εἰς τὴν κόμησσαν, νὰ βεβαιωθῶ, ἂν ὡμολόγησας, ἢ μὴ τὴν ἀλήθειαν. . . Ἀρκετὸν σοὶ εἶναι νὰ γνωρίσῃς τὴν θέλησίν μου, καὶ νὰ ὑποταχθῇς εἰς αὐτήν· ἓν μόνον μέσον ἔχεις νὰ σώσῃς τὸν νέον τοῦτον, καὶ τοῦτο τὸ ἠξεύρεις. . . Ὁμίλησον.

— « Δὲν θέλεις τολμήσει ποτὲ νὰ πράξῃς τοσαύτης ἀνηκούστου σκληρότητος ἔργον . . . Οὔτε ὑπάρχει καρδία τόσον θηριώδης καὶ χεὶρ τοσοῦτον τολμηρὰ, ὥστε νὰ ἐκτελέσῃ τοιαύτας βαρβάρους διαταγάς· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ περὶ σὲ στρατιῶται δὲν θέλουν στέρξει νὰ σοὶ ὑπακούσωσιν. . . Ἐγὼ δὲ ποτὲ δὲν θέλω ἀποφασίσει τὴν ἰδίαν μου δουλείαν . . . »

—« Νομίζεις λοιπὸν, ἀναίσθητε, ἐπανέλαβεν ὁ Λεοπόλδος, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἐκτελέσω τὸ ὅπερ ἀπεφάσισα ; . . . Δὲν συγκατανεύεις νὰ τὸν σώσῃς . . . ! Τὸ κρίμα του λοιπὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, διότι σὺ εἶσαι αἰτία τοῦ θανάτου τοῦ Ἀρθούρου . . . Ὑπηρέται τῶν θελήσεών μου, κόψατε ἔμπροσθέν μας τὴν κεφαλὴν τούτου τοῦ νέου. »

Ἡ Ἐθελβίλα, ἥτις ἤλπιζεν ὅτι οὐδεὶς ἤθελεν ὑπακούσει εἰς τοῦ τυράννου τὰς διαταγὰς, εἶδεν ὅτι οἱ περὶ αὐτὸν ἄγριοι λῃσταὶ δὲν συνεκινήθησαν οὔτε ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ στρατοῦ, οὔτε ἀπὸ τὴν εὐσπλαγχνίαν τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ τοῖς ἐμπνεύσῃ ἡ ἀθωότης καὶ ἡ ἀρετή.

Δύο στρατιῶται λαβόντες τὸν Ἀρθούρον, ἐβίασαν αὐτὸν νὰ θέσῃ τὴν κεφαλήν του ἐπὶ τοῦ τῆς λαιμοτόμου

ξύλου. Ὁ δήμιος ὕψοσεν ὁρμητικῶς τὸν ὡπλισμένον μὲ τὸν πέλεκυν βραχίονά του, καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἀρθούρου ἔμελλε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα του . . . Ἀλλ' ἡ ἀδελφή του πετᾷ, ὁρμᾷ ἐπάνω εἰς τὸν ἀδελφόν της, τὸν σκεπάζει ὅλον διὰ τοῦ σώματός της καὶ φωνάζει·»

« Κτύπα, κτύπα τώρα εἶναι καιρός.»

Ὁ δήμιος ἠθελε κάμει ἀφεύκτως καὶ τὴν Ἐθελβίναν νὰ μεθέξῃ τῆς τύχης τοῦ ἀδελφοῦ της, ἐὰν ὁ πιστὸς Βερτράμος, ὅστις ἦτον ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος, δὲν ἤθελεν ὠθήσει τὸν βραχίονά του, καὶ παρατρέψει τὸ ὠλέθριον ἐκεῖνο κτύπημα. Ὁ πέλεκυς ἔπεσε τόσον ὁρμητικῶς ὥστε ἐχώθη ἐντὸς τοῦ ξύλου, ὁ δὲ δήμιος ἔμεινεν ἔκπληκτος.

Ὁ Λεοπόλδος ἐφριξε διὰ τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ κινδυνεύσῃ ἡ Ἐθελβίνα, καὶ ἐθαύμασεν ἀκουσίως τὴν ἡρωϊκὴν ἐκείνην γεννεότητα. Καὶ ἐκείνη μὲν ἔμεινεν ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ξύλου, ὁ δὲ Ἀρθούρος ἀφεθεὶς ἀπὸ τοὺς φύλακάς του, ἀνῆγηρεν τὴν ἀδελφήν του ἀπὸ τὴν τρομερὰν ἐκείνην θέσιν καὶ ἀποταθεὶς πρὸς τοὺς στρατιώτας.

—«Κακοῦργοι, εἶπεν, ἐὰν αἱ θηριώδεις καρδίαι σας ἦναι κλεισμέναι εἰς πᾶσαν συμπάθειαν, ἔπρεπε ὅμως νὰ σας κινήσῃ εἰς ἀγανάκτησιν τὸ θέαμα τοῦτο, καὶ νὰ ὁπλισθῆτε κατὰ τοῦ ἀνάνδρου τυράννου σας»;

Εἰς τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη κτύπος μακρόθεν, ἡ δὲ Ἐθελβίνα, ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμούς της, εἶδε στρατιώτην τινα τοῦ Σαιντιβὲρ ὅστις ἐλθὼν δρομαῖος εἶπεν εἰς τὸν Λεοπόλδον·

« Τρέξον, κύριε, εἰς τὰ πρὸς μεσημβρίαν τείχη, δι-

ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἀνακαλύψαντες τὴν εἰς τὸ φρούριον εἴσοδον, κατώρθωσαν νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὸν βράχον· αἱ ἐξωτερικαὶ φυλακαὶ συνελήφθησαν, καὶ ὁ ἐχθρικὸς στρατὸς ὁρμᾷ γενναίως εἰς τὰς πύλας μας· εἴμεθα ἠφανισμένοι, ἐὰν βραδύνῃς μίαν μόνην στιγμήν». Τεταραγμένος ἀπὸ τὴν ἀγγελίαν ταύτην ὁ Σαιντιβὲρ, ἐσυλλογίσθη εὐθὺς τὰ μέσα τὰ ὁποῖα τῷ ἔμενον, διότι ἤξευρεν ὅτι ἡ καθ' αὐτὸ ἀσφάλεια τοῦ φρουρίου συνίστατο εἰς τὴν κρυφίαν εἴσοδόν του· ἄλλως, ἦτο δύσκολον νὰ ἀντισταθῇ εἰς ἐχθρὸν γενναῖον μὲ τοὺς ὁπλους στρατιώτας του, τοὺς ὁποίους ἡ ἔκπληξις εἶχεν ἐκφοβήσει.

Διέταξε δὲ τὸν Ῥυθμέρον παρευθὺς τὸν μὲν Ἀρθύρον νὰ φυλάττῃ, τὴν δὲ κόμησσαν νὰ ἀναβιβάσῃ εἰς τὸν κατὰ τὴν θύραν τῆς εἰσόδου πύργον. Ἀπέσπασαν λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἐθελβίναν τὸν Ἀρθύρον τὸν ὁποῖον ἔχασεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της· διότι συρομένη καὶ φερομένη μὲ ὑπερβολικὴν ταχύτητα, ἔφθασε τέλος ἀποθαμμένη μᾶλλον παρὰ ζῶσα, εἰς τὸν πύργον ὅπου εἶδε τὸν Λεοπόλδον ὅστις εἶχε προλάβει μὲ εἴκοσι μόνον ἐνόπλους στρατιώτας. Ἀφοῦ δὲ ἀνέβη ἐπὶ τοῦ πύργου ὅστις ὑπερασπίζετο τὴν μεγάλην πύλην, παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της ἡ σημαία τῆς οἰκίας Φιτσαβεὺρ, ὁ δὲ γενναῖος καὶ πιστὸς Ῥπέρτος ἦτον ἀρχηγὸς ὀλίγου μὲν ἀλλ' ἀτρομήτου στρατοῦ.

Ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἦτον ἐζωγραφημένη ἡ δικαία ἀγανάκτησίς του, καὶ εἶχεν ἤδη διαθέσει τὰ πάντα πρὸς ἰσχυρὰν ἔφοδον. Ἤρχισε λοιπὸν νὰ σκοτίζεται ὁ ἀὴρ ἀπὸ τὴν χάλαζαν τῶν βελῶν, ἓν τάγμα τῶν στρατιωτῶν τοῦ Λεοπόλδου εἶχε πέσει, εἶχε πλη-

γωθῆ δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἐλαφρῶς, ὁ δὲ τοῖχος ἐφ' οὗ στηρίζετο ἡ θύρα ἐκλονεῖτο ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν πολιορκητῶν. — Ἐν τούτοις ὁ Ρυπέρτος ἀκούσας εἶχον σάλπιγγος σημαίνοντα ἀνακωχὴν, καὶ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ ἴδῃ πόθεν ἤρχετο τὸ σημεῖον τοῦτο, παρετήρησε τὴν κόμησσαν καὶ τὸν Λεοπόλδον, ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων ἀλλ' ἅμα εἶδε τὴν ἀγαπητήν του κυρίαν, ἐνεπλήσθη ἡ καρδία του ἀπὸ τὴν δίψαν τῆς ἐκδικήσεως.

« Τρέμε, τύραννε, ἐφώναξεν εἰς τὸν Σαιντιβέρ· τὸ κράτος σου, τῆς ἀνομίας τὸ κράτος, μέλλει νὰ παύσῃ ».

Στραφεὶς ἔπειτα πρὸς τοὺς γενναίους στρατιώτας του, ὥρμησε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν θύραν, διὰ νὰ τὴν κρημνίσωσι. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ Λεοπόλδος διέταξε νὰ τοποθετήσωσι τὴν Ἐθελβίναν ἐπὶ τῶν στηλῶν τῆς θύρας τὴν ὁποίαν ἤθελον νὰ κρημνήσουν, καὶ οὕτως ἡ κόμησσα εὑρίσκετο εἰς τὸν μέγιστον κίνδυνον, διότι προσεβάλλετο πανταχόθεν ἀπὸ τὰ βέλη τῶν ὑπερασπιστῶν της.

Μόνον ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ φρουρίου δὲν ἦτο κτισμένον ἐπὶ τοῦ βράχου, ἀλλ' ἦτον ἐκ φύσεως ὠχυρωμένον, καὶ διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ τὸ προσβάλωσιν, ἔπρεπε νὰ φθάσωσιν ὑποκάτω τοῦ τείχους διά τινος ὑπογείου μυστικοῦ. Ἀλλ' ὁ Ρυπέρτος, ὅστις ἤξευρε καλῶς τὸ φρούριον, ὡδήγησεν ὁ ἴδιος ἐκεῖ τοὺς στρατιώτας του.

Ἡ δυστυχὴς λοιπὸν Ἐθελβίνα ἐδέθη μὲ βαρείας ἁλύσεις εἰς μίαν τῶν ἐπάλξεων ὥστε οἱ

ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας της μαχόμενοι δὲν ἠδύναντο νὰ ῥίψωσιν οὔτε ἕν βέλος, χωρὶς νὰ φονεύσωσι ἐκείνην ὑπὲρ τῆς ζωῆς τῆς ὁποίας ἐμάχοντο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

Ὁ Λεοπόλδος δὲν ἤθελε φοβηθῇ τόσον ὀλιγάριθμον στρατὸν, ἐὰν οὗτος δὲν ἐπέπιπτεν αἰφνιδίως καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ῥυπέρτου ἐξήρτητο ἀπὸ τὴν μυστικὴν ἔφοδον καὶ ἀπὸ τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Τὸ πρᾶγμα ἕως τότε προέβαινε καλῶς, ἡ δὲ ἐλευθερία ἔμελλε νὰ λάμψῃ εἰς τοὺς σκοτεινοὺς πύργους τοῦ φρουρίου Σαιντιβὲρ, ἐὰν ὁ Λεοπόλδος δὲν μετεχειρίζετο πρὸς σωτηρίαν του τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο στρατήγημα.

Ὅθεν ὁ Ῥυπέρτος προσκαλέσας τοὺς στρατιώτας του τοὺς εἰδοποίησεν ὅτι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἔμελλον νὰ κάμωσι τὴν ἐπιχείρησίν των ἀνωφελῆ, μὲ τὴν στέρησιν τῆς ζωῆς τῆς κυρίας των.

Ἡ ἀνάγκη κατεπράϋνε τὴν ὁρμὴν των, ἐν ᾧ ὁ Λεοπόλδος καθήμενος ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων ἔχαιρε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς πανουργίας του, καὶ συναθροίσας τοὺς στρατιώτας του, διέταξε νὰ τρέξωσιν εἰς τὰ ὅπλα καὶ νὰ ἑτοιμασθῶσιν εἰς γενικὴν μάχην. Στραφεὶς ἔπειτα εἰς τὸν Ῥυπέρτον.

« Αὐθάδη γέρων, τῷ εἶπε, θέλεις μετανοήσει διὰ τὴν αὐθάδειάν σου διότι ἐντὸς ὀλίγου οἱ στρατιῶταί μου, πολυαριθμότεροι τῶν ἰδικῶν σου, θέλουν σοὶ ἀποδείξει ὅτι ἐὰν ποτὲ δυνηθῇ τις νὰ ἐκπλήξῃ τὸν Σαιντιβὲρ, εἶναι ὅμως ἀδύνατον νὰ τὸν νικήσῃ. . . . Σοὶ

δίδω ὀλίγας στιγμὰς διὰ ν' ἀποφασίσῃς . . . Φύγε παρευθὺς, ἢ μεῖνον καὶ περίμενε τὸν σκληρὸν θάνατον τὸν ὁποῖον θέλει σοὶ ἐπιφέρει ἡ αὐθάδειά σου . .

Σὺ δὲ κυρία μου, ἠξεύρεις τὰς συνθήκας μου· ἔκλεξον ἢ νὰ ἴδῃς φονευμένους τοὺς γενναίους ἄνδρας τοὺς ῥυψοκινδυνεύοντας διὰ τὴν ζωήν σου, ἢ νὰ ἐνωθῇς μετ' ἐμοῦ. »

« Ἐνόσῳ μένει μία ῥανὶς αἵματος εἰς τὰς βλέβας μας ἐφώναξαν οἱ στρατιῶται τοῦ Ἀβοὺρ, θέλομεν τ ν χύσει καὶ ἐκείνην ὑπὲρ τῆς κηρίας μας . . . Ποτὲ δὲν θέλομεν τὴν ἀφήσει. »

« Αἱ δυνάμεις σου εἶναι μάταιαι καὶ ἡ λύσσα σου· ἀσθενὴς, ἀνίσχυρε ἄνθρωπε, ἀπεκρίθη ὁ Λεοπόλδος εἰς τὸν Ῥυπέρτον· θεώρησον τὰ τείχη ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς ὀλίγου θὰ καλυφθῶσιν ἀπὸ τὰ πλήθη τῶν στρατιωτῶν μου, καὶ πλῆθος ἄλλο θέλει ἐλθεῖ πρὸς βοήθειάν των· τὰ δὲ πτώματα καὶ σοῦ καὶ τῶν φίλων σου θέλουν γίνει μετ' ὀλίγον βορὰ τῶν ὀρνέων. Οἱ στρατιῶται οὗτοι τὸ σημεῖόν μου μόνον περιμένουσι· φύγε λοιπὸν, ἐνόσω συγκατανεύω εἰς τοῦτο ».

« Μετὰ τὰς ἀπειλὰς ταύτας, ἔτρεξε νὰ δώσῃ διαταγὰς εἰς τοὺς στρατιώτας του, καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ ἐλαφρᾶς τινος πληγῆς τὴν ὁποίαν ἔλαβεν εἰς τὸν βραχίονα. Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν εἴκοσι στρατιωτῶν τοὺς ὁποίους εἶχε φέρει μόλις τῷ ἔμειναν ἓξ ἢ ἑπτὰ, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν πύργον, καὶ ἀφήσας τὴν Ἐθελβίναν ὑπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ Βερτράμου καὶ τεσσάρων ἄλλων στρατιωτῶν, ἀπεμακρύνθη βιαίως ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ πολυάριθμον στρατόν. Τότε ἡ κόμησσα ἐν-

νόησε τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν τὴν ἔφερεν τόσον ταχέως εἰς τὸ στέγασμα ἐκεῖνο τοῦ πύργου, καὶ ἐὰν, πρὶν φθάσῃ ἐκεῖ, ἐκρημνίζετο ἡ θύρα, ἤθελεν εἶσθαι ἐλευθέρα· διότι οἱ φίλοι της ὄντες καλῶς ὡπλισμένοι, ἤθελον δυνηθῆ νὰ τὴν ἐκβάλωσιν ἀπὸ τὰ μισητὰ ἐκεῖνα τείχη, ἐπειδὴ οἱ στρατιῶται τοῦ Σκιντιβὲρ ἐνησχολημένοι εἰς ἑτοιμασίαν ἑορτῆς τινός, δὲν εἶχον καιρὸν νὰ ἑτοιμασθῶσι, διὰ νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τὴν ἔφοδον.

Προχωρήσασα δὲ εἰς τὰς ἐπάλξεις, καὶ ὑψώσασα τὴν φωνὴν, εἶπεν εἰς τὸν στρατόν·

« Ἀνδρειότατοι φίλοι μου, δέχθητε τὴν μόνην ἀπόδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης τὴν ὁποίαν δύναται νὰ σᾶς δώσῃ ἡ κυρία σας, τὰς παρακλήσεις δηλονότι καὶ τὰς εὐχαριστίας της. Μόνος ὁ Ὕψιστος γινώσκει ἂν δυνηθῶ ποτὲ ν' ἀνταμείψω τὴν τόσον πιστὴν ἀγάπην σας. Ἀλλ' ἀκούσατέ με, ἀνδρεῖοι φίλοι, ὑπακούσατε εἰς τὴν θέλησιν τῆς κυρίας σας· πρέπει νὰ χάσετε πᾶσαν ἐλπίδα ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ σας, διότι οἱ στρατιῶται τοῦ θηριώδους Λεοπόλδου εἶναι δεκαπλάσιοι ὑμῶν. . . . Ἴσως μετ' ὀλίγον θέλουν μὲ κάμει μάρτυρα τοῦ θανάτου τῶν φίλων μου, καὶ θέλω εἶσθαι ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας των . . . ! Ὄχι Ῥυπέρτε, εἶμαι ἀθῶα αἱμάλωτος· μὴ μὲ καταστήσετε λοιπὸν ἔνοχον τοῦ θανάτου σας, θέλοντες νὰ μὲ ἐλευθερώσετε. Ἀναχωρήσατε, ἀποφύγετε, ἐνόσῳ ἀκόμη εἶναι καιρὸς, τὴν αὐστηροτάτην ταύτην τύχην. Ἀναχωρήσατε, ἀλλ' ἀναγγείλατε εἰς τὸν βασιλέα ὅτι ὁ Λεοπόλδος εἶναι ὁ δολοφονήσας τὸν πατέρα μου».

Οἱ στρατιῶται ἀκούσαντες τοὺς λόγους τούτους ἔ-

φριξαν, ἕκαστος ὅμως ἤλπιζεν ὅτι θέλει δυνηθῆ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ. Ὁ δὲ Ῥυπέρτος τοῖς εἶπεν ἡσύχως·

« Ἂς μὴ χάσωμεν, φίλοι μου, τὴν ἀνδριαν μας ».

Τότε τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐκδύθησαν τὰ ἐπανωφόριά των, καὶ προχωρήσαντες ἡρέμα εἰς τὴν ἄκραν τοῦ τείχους, ὅπου ἦτον ἀλυσιδωμένη, ἐξήπλωσαν τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ μίτου, καὶ ὁ Ῥυπέρτος εἶπεν εἰς τὴν κόμησσαν·

Ἐλευθερώθητι ἀπὸ τὰς ἀναξίας ταύτας δι' σὲ ἁλύσεις ... πήδησον καὶ εἶσαι ἐλευθέρα.

Ἡ Ἐθελβίνα τότε ἐθεώρησε τὸν πιστὸν καὶ τίμιον Βερτράμον μὲ βλέμματα ἱκετικὰ, καὶ παρατηρήσασα ὅτι ἐφοβεῖτο μήπως δὲν τὸν βοηθήσουν ἢ τὸν προδώσουν οἱ σύντροφοί του, τῷ εἶπεν ἡσύχως·

« Σῶσον με, Βερτράμε, ἐλευθέρωσόν με ... Καὶ σεῖς, φίλοι μου, ἐπρόσθεσε στραφεῖσα πρὸς τοὺς στρατιώτας, μὴ μ' ἀρνηθῆτε τὴν ἐλευθερίαν ... συντρίψατε τὰς ἁλύσεις ταύτας, καὶ θέλετε ἐλευθερωθῆ καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι ... Θέλομεν πέσει ὁμοῦ ἀπὸ τοῦτο τὸ τεῖχος, τὸ φρούριον Ἀβούρν θέλει γίνει ἄσυλόν σας, τα ὑπάρχοντά μου θέλουν εἶσθαι ἰδικά σας, καὶ πᾶν ὅ,τι ἔχω θέλω σᾶς τὸ χαρίσει, ἐὰν μ' ἐλευθερώσητε. »

« Αἴ! σύντροφοί μου, εἶπεν ὁ Βερτράμος, δὲν ἀποκρίνεσθε τίποτε! Τί φοβούμεθα ...; Θέλομεν ἐξέλθει ἀπὸ τὸ φρούριον πρὶν ἐπιστρέψῃ ὁ λόρδος· ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν διστάζω διόλου, καὶ ὁ πρῶτος ὅστις δὲν ἤθελε βοηθήσει τὴν ἀρετὴν θέλει φονευθῆ διὰ τῆς χειρὸς μου ... »

Εἷς μόνος τῶν τεσσάρων φυλάκων ἀντεστάθη,

καὶ ἠπείλησε τὸν Βερτράμον καὶ τοὺς συντρόφους του ὅτι θέλει τοὺς ἐκδικηθῇ διὰ τοῦ Λεοπόλδου. -- Ἀλλ' ἐκεῖνοι ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ ὁ Βερτράμος τὸν ἐφόνευσαν.

Ἀπήλλαξαν ἔπειτα τὴν Ἐθελβίναν τῶν ἁλύσεων αἱ ὁποῖαι ἐπλήγοναν τοὺς βραχίονάς της . . . αἱ ἅλύσεις πίπτουσιν. — Η Ἐθελβίνα ἀναβαίνει εἰς τὴν ἔπαλξιν. — Τίποτε δὲν τὴν ἐμποδίζει· οὐδεὶς τὴν παρατηρεῖ· ἑτοιμάζεται νὰ πηδήσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ἀνθρώπων της· ἀλλ' ἐνῷ θεωρεῖ περὶ ἑαυτὴν, προβάλλει τὴν ὅρασίν της ὁ βόρειος πῦργος εἰς ὃν εἶναι φυλακισμένος ὁ ἀδελφός της.

« Εὐχαριστῶ σε, Θεὲ τοῦ ἐλέους! ἐφώναξεν· ὁ πύργος οὗτος μὲ κάμνει νὰ συνέλθω εἰς ἐμαυτὴν, καὶ νὰ ἐνθυμηθῶ τὸν δυστυχῆ ἀδελφόν μου . . . Ὕψιστε Θεέ! εἰς ποίαν ἄβυσσον ἔμελλον νὰ τὸν καταποντίσω . . .! Φίλτατε Ἀρθύρε, σὲ εἶχον λησμονήσει! συγχώρησόν μοι. »

Ἀφ' οὗ δὲ κατέβη ἀπὸ τὴν ἔπαλξιν μὲ πλειοτέραν ταχύτητα παρὰ μὲ ὅσην εἶχεν ἀναβῇ, εἶπεν εἰς τὸν Ῥυπέρτον.

« Δὲν δύναμαι νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸ τρομερὸν τοῦτο φρούριον Ῥυπέρτε, διότι ἱερὸν καθῆκον μὲ ἐμποδίζει.... Ἤξευρε ὅτι ὁ ἀδελφός μου Ἀρθύρος ζῇ, καὶ εἶναι φυλακισμένος εἰς ἐκεῖνον τὸν πύργον. Η θεία Πρόνοια μοὶ ἐπέτρεψε νὰ τὸν εὕρω, καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφήσω. Ὑγιαίνετε λοιπὸν, ἀνδρεῖοι καὶ πιστότατοί μου φίλοι· φύγετε, διότι ἔρχεται ὁ Λεοπόλδος· φύγετε, σᾶς παρακαλῶ. »

Ἐν τοσούτῳ ὁ Λεοπόλδος ἐφάνη εἰς τὸν πύργον, καὶ ἡ Ἐθελβίνα παρεκάλεσε τοὺς φύλακάς της νὰ τῆς βάλωσι πάλιν τὰς ἁλύσεις, διὰ νὰ μὴν ὑποπέσωσιν ἀνωφελῶς εἰς τὴν ργὴν τοῦ κυρίου των. Μὲ δυσαρέσκειάν των λοιπὸν οἱ στρατιῶται ὑπήκουσαν ὤμοσαν ὅμως πίστιν πρὸς αὐτὴν, καὶ ὡρκίσθησαν μυστικῶς μὲ ἀπόφασιν σταθερὰν νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς πρώτης εὐκαιρίας καὶ νὰ φύγωσι μετὰ τῆς κομήσσης.

« Νὰ ἀφήσωμεν λοιπὸν εἰς τὴν δυλείαν τὴν κυρίαν μας, τὴν θυγατέρα τοῦ εὐγενοῦς Γοδφρέδου ; ἐφώναξαν οἱ στρατιῶται τοῦ Ἀβούρν· ἡ ἐπιχείρησίς μας εἶναι δικαία, καὶ θέλομεν θριαμβεύσει· Ἂς ἐφορμήσωμεν, φίλοι, καὶ ἡ γενναιότης μας θέλει μᾶς δώσει τὴν νίκην. »

« Σταθῆτε, σᾶς διατάττω, ἐφώναξεν ἡ κόμησσα μὲ δυνατὴν φωνήν· ἐνθυμήθητε ὅτι ὡρκίσθητε ἔμπροσθέν μου νὰ ὑποτάσσεσθε ε ς ἐμέ· ἀπαιτῶ λοιπὸν ἀπὸ τὴν πίστιν σας ἀπόλυτον ὑπακοὴν εἰ. τὰς διαταγάς μου... Ἐπικαλοῦμαι τὸν Οὐρανὸν μάρτυρα τῶν ὅρκων σας. Ἐὰν ἤθελε χυθῆ μία μόνη ῥανὶς αἵματος δι' ἐμὲ, μ' ὅλον ὅτι ἐκ τούτου δύναμαι ν' ἀπολαύσω τὴν ἐλευθερίαν μου δὲν θέλω ὠφεληθῆ κατ' ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἐνταφιασθῶ εἴς τινα ἐρημίαν, καὶ νὰ κλαίω τὰς δυστυχίας τῶν ὁποίων εἶμαι ἡ αἰτία. »

Ἔφθασε καὶ ὁ Λεοπόλδος, καὶ θαυμάσας τὴν γενναιότητα τῆ, Ἐθελβίνας, δὲν ἠθέλησε νὰ διακόψῃ τὸν λόγον της.

« Ὑποσχέθητε λοιπὸν ὅτι θέλεται ἀναχωρήσει », ἐξηκολούθησεν λέγουσα εἰς τὸν ἐκθαμβον στρατόν.

'Ο δὲ Ῥυπέρτος καὶ οἱ φίλοι της οἵτινες ἐγνώριζον τὴν εὐσέβειαν τῆς Ἐθελβίνας, καὶ ἤξευρον ὅτι τίποτε δὲν δύναται νὰ τὴν κάμῃ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπόφασίν της ἐσιώπησαν πρὸς ὀλίγον, καὶ ἔκαμαν ἀκουσίως τὸν ὁποῖον ἀπήτει παρ' αὐτῶν ὅρκον.

Σὺ δὲ, εἶπεν εἰς τὸν Λεοπόλδον, ἄκουσον τὴν τελευταίαν μου θέλησιν. Ἐὰν οἱ στρατιῶται σου καταδιώξωσι τοὺς γενναίους ὑπερασπιστά μου ὀμνύω ὅτι θέλω ἐκδικήσει τὸν θάνατόν των διὰ τοῦ ἰδικοῦ μου.»

'Ο Λεοπόλδος, ὅστις ἤξευρε καὶ αὐτὸς τὴν γενναίαν ταθερότητα τῆς κομήσσης, ἠναγκάσθη μὲν νὰ ὑπακούσῃ ἠθέλησεν ὅμως νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἀνησυχίας της ἐκείνης, καὶ τῇ εἶπεν ἡσύχως ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ Ἀρθούρου καὶ ὅλων τῶν φίλων της ἦτον εἰς τὴν ἐξουσίαν της, καὶ ὅτι ἐὰν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν συγκατένευεν εἰς τὸ νὰ τὸν κάμῃ εὐτυχῆ διὰ τῆς μετ' αὐτῆς συζεύξεώς του, ὁ Ἀρθούρος καὶ οἱ στρατιῶται τοῦ Ἀβοὺρν θέλουν εἶσθαι ἐλεύθεροι.

'Η κόμησσα ἠσθάνθη μὲν τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Σαιντιβὲρ, ἀλλ' ὁ κίνδυνος τοῦ Ἀρθούρου καὶ ἡ σωτηρία τῶν δι' αὐτὴν κινδυνευόντων τὴν ἐβίαζον· καὶ μ' ὅλον ὅτι ἡ ἐλπὶς τοῦ ὅτι θέλει φύγει πρὸ τῆς ὁλεθρίας ἐκείνης διορίας ἐνεψύχονεν ὁπωσοῦν τὴν γενναιότητά της, ἐδίσταζεν ὅμως νὰ δώσῃ εἰς τὸν φονέα τοῦ πατρός της ἐλπίδα τὴν ὁποίαν ἡ καρδία της ἦτον ἀποφασισμένη νὰ καταστρέψῃ. Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἔῤῥιπτον βλέμματα μανιώδη ἐπὶ τοῦ Σαιντιβὲρ, ὅστις ἐννιόησε τὴν ἄφωνον ἐκείνην ἀπόκρισίν της, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἐκάλυψεν ἐρύθημα καὶ λύσσα.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐννόησεν ὅτι τὰ βλέμματά της τὴν ἐπρόδοσαν, καὶ ἐμπόδισε τὸν Λεοπόλδον καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζετο νὰ διατάξῃ τοὺς στρατιώτας του νὰ ἐφορμήσωσι κατὰ τῶν τοῦ Ῥυπέρτου.

« Λόρδε Σαιντιβέρ, τῷ εἶπε, θέλω ὑποταχθῆ εἰς τὴν θέλησίν σου, ἐὰν δυνηθῶ. . . Σῶσον τὸν ἀδελφόν μου, μὴ βλάψῃ τοὺς φίλους μου, καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἐὰν δυνηθῶ νὰ νικήσω τὴν ἀποστροφήν μου καὶ νὰ δεχθῶ τὰς προτάσεις σου, εἶμαι ἰδική σου . . . Σοὶ ἀφιερῶ τὴν ζωήν μου . . . Καὶ θέλω μὲν εἶσθαι δυστυχὴς, ἀλλ' οὐδεὶς θέλει δυνηθῆ νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπροξένησε τὴν δυστυχίαν μου . . . Συγχώρησόν μοι Ὕψιστε Θεὲ, ἐὰν παραβαίνω τὸν ὅρκον τὸν ὁποῖον ἔκαμα ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου σου νὰ μὴ συζευχθῶ ποτὲ τὸν βάρβαρον τοῦτον . . . Ἡ σωτηρία τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῶν φίλων μου εἶναι ἡ ἀπολογία μου . . . »

Ὁ Λεοπόλδος ἐχάρη βλέπων τέλος πάντων τὰς ἐπιθυμίας του ἐκπληρουμένας, καὶ προχωρήσας πρὸς τὰς ἐπάλξεις, « Ἀναχωρήσατε, γενναῖοι ἄνδρες, εἶπεν· ὑπάγετε ἀφόβως, διότι ἡ ἀγαπητή σας κυρία δέχεται τὰς προτάσεις μου, καὶ θέλει ἐλευθερωθῆ· ἀποσύρθητε, καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θέλετε τὴν ἰδεῖ εἰς τὸ φρούριον Ἀβούρν. »

Μετὰ τούτους τοὺς λόγους ἀνεχώρησεν, οἱ δὲ φύλακες, περικυκλώσαντες τὴν Ἐθελβίναν, τὴν ὡδήγησαν εἰς τὸν πύργον της, καὶ ἀνοιχθείσης μυστικῆς τινὸς θύρας, ἓξ στρατιῶται λόγχας μόνον κρατοῦν-

τες συνώδευσαν τὸν στρατὸν τοῦ Ῥυπέρτου ἔξω τοῦ φρουρίου.

Ἐνῷ δὲ ἡ κόμησα ἐπροχώρει πρὸς τὸν πύργον, ἐστάθη ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ Λεοπόλδου ὅστις τῇ εἶπε μὲ ἄγριον ὕφος· « Ἐνθυμοῦ καλῶς ὅτι μοὶ ὑπεσχέθης τὴν χεῖρα σου· ἐὰν δὲ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μοὶ ἀρνηθῇς πάλιν τὴν ὑπόσχεσίν σου, ὁ Ἀρθύρος δὲν θέλει ἐπιζήσει. »

Ἀλλ' Ἡ ἐθελβίνα θεωρήσασα αὐτὸν μὲ εὐγενῆ ὑπεριφάνειαν. « Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀπεκρίθη θέλεις μάθει τὴν τελευταίαν ἀπόφασίν μου. »

Ὁ Σαιντιβὲρ ἀνεχώρησεν συλλογιζόμενος τίνι τρόπῳ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸν Ἀρθύρον. Δὲν τῷ ἦτο δὲ πλέον συγχωρημένον νὰ τὸν φονεύσῃ, διότι ἡ Ἐθελβίνα διὰ τῆς γενναιότητός της τὸν ἐξίασε νὰ τῇ ὑποσχεθῇ περὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἀδελφοῦ της· ἐφοβεῖτο προσέτι μήπως ἡ κόμησσα ἔλαβεν εὐκαιρίαν νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Ῥυπέρτον περὶ τῆς φυλακίσεως τοῦ Ἀρθύρου, καὶ τότε πῶς ἠδύνατο νὰ ἀπολαύσῃ ἡσύχως τὴν περιουσίαν της, ἐὰν τὸ μυστικὸν τοῦτο ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ; Εἰς τοιαύτας σκέψεις ἦτο βεβυθισμένος, ὅτε ὁ πιστός του ἦλθε διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τὸ ὁποῖον ἐφείνετο ὅτε ηὔξανε τὴν ἀνησυχίαν του.

—« Ἄ! σὺ εἶσαι, Ῥυθμέρε; ἐλθὲ, διότι ἔχω χρείαν τῆς συμβουλῆς σου· ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰπέ μοι, ἂν οἱ κατάσκοποί μου ἠδυνήθησαν νὰ ἀνακαλύψωσι τοὺς θησαυροὺς τοῦ φρουρίου Ἀβούρν. Ὄχι, κύριέ μου, ἀπεκρίθη ὁ Ῥυθμέρος· ματαίως ἠρεύνησαν εἰς ὅλα τὰ ὑπόγεια· οἱ δὲ ὑπουργοὶ δὲν ἀναγνωρίζουσι τὰ δίκαιά σου,

ἀλλ' ἀπειλεῖν ὅτι θέλουν σὲ τιμωρήσει διὰ τοῦ βασιλέως ὅστις ἐντὸς ὀλίγου ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ἀγγελίαν. Τίποτε μὴ φοβεῖσαι, φίλε ἐφώναξεν ὁ Λεοπόλδος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μοὶ ἀρνοῦνται ἤδη, γενήσεται μετ' ὀλίγον νόμιμον κτῆμα μου. διότι ἡ κόμησσα Ἀδοὺρ θέλει εἶσθαι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν σύζυγος τοῦ Σαιντιβέρ . . . Ἀλλὰ μένει ἓν ἄλλο ἐμπόδιον εἰς τὴν εὐτυχίαν μου. Ἐκεῖνος ὁ νέος, ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἀνεῦρε, καὶ τὸν ὁποῖον ἐξ ἀδυναμίας καὶ ἀνανδρίας δὲν ἠθέλησας νὰ φονεύσῃς, πρέπει νὰ ζήσῃ τώρα . . . καὶ καὶ ἐκ τῆς ζωῆς του ἐξαρτᾶται ἡ ἐλευθερία μου. . . . Πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ κόμης καὶ λόρδος Φιτσαδούρν. . . . Ὁποῖον τίτλον! ὁποῖον πλοῦτον μοὶ ἀφαιρεῖ! ἐνῶ διὰ τὸν πλοῦτον τοῦτον αἱματώθη ὁ βραχίων μου . . . Ἡ ζωὴ τοῦ Ἀρθρου μὲ στερεῖ τοῦ καρποῦ τοῦ ἐγκλήματός μου, καὶ μόνος ὁ θάνατός του δύναται νὰ μοὶ χορηγήσῃ τὴν ἀπόλαυσίν του.

— Ἓν μόνον μέσον μένει, λόρδε. Δὲν δύνασαι ν' ἀρνηθῇς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ νέου κόμητος· ἐὰν ἡ κόμησσα γίνῃ σύζυγός σου, οὐδὲ σκιὰ ὑποψίας μένει, ὅτι καὶ διὰ τὴν ἰδικήν της καὶ διὰ τοῦ συζύγου της τὴν εὐτυχίαν θέλει κρύψει τὰ φρικαλέα μυστικὰ τὰ ὁποῖα κατὰ συμβεβηκὸς ἀνεκάλυψεν. Ὅταν δὲ ἡ εἰρήνη στερεωθῇ εἰς τὰς δύο οἰκογενείας, τότε δίδομεν εἰς τὸν νέον κόμητα δηλητήριον, τὸ ὁποῖον, φθεῖρον κατ' ὀλίγον τὴν ζωήν του, θέλει τὸν φέρει βραδέως εἰς τὸν τάφον, ὡς νὰ ἦτον ὁ θάνατός του φυσικός. Κατὰ τοῦτον μόνον τὸν τρόπον θέλεις ἀπολαύσει ἐντελῶς καὶ ἀκινδύνως

ἐκεῖνον τὸν πλοῦτον ὅστις σοὶ ἐπροξένησε τοσούτους κόπους »

— Ὦ πῶς δύναμαι ποτὲ ν' ἀνταμείψω τὴν πίστιν σου καὶ τὴν ἐφευρετικήν σου ἀγχίνοιαν . . ; Ὁμίλησον, τί ἐπιθυμεῖς . . ; τίποτε δὲν σοὶ ἀρνοῦμαι. Μίαν μόνην χάριν ἔχω νὰ ζητήσω παρὰ σοῦ, λόρδε . . , χάριν, τὴν ὁποίαν εἶχες μοὶ ἀρνηθῆ . . . Δός μοι σύζυγον τὴν εἰς τὸν ἄυτικὸν πύργον νέαν αἰχμάλωτον, καὶ ἱκανῶς θέλεις μὲ ἀνταμείψει μὲ τοῦτο. Εἰς ταύτην τὴν πρότασιν τοῦ Ρυθμέρου ἐταράχθη ὁ Λεοπόλδος, ὁ δὲ Ρυθμέρος δι' ἑνὸς βλέμματός του τῷ ἔδωσε νὰ ἐννοήσῃ τὸ ἐπιβλαβὲς τῆς ἀρνήσεως, τοῦτο αἰσθανθεὶς ὁ Σαιντιβὲρ ἐγαλήνισε τὴν προτέραν του αὐστηρότητα, καὶ λαβῶν τοῦ πιστοῦ του τὴν χεῖρα τῷ εἶπεν ἡσύχως·

« Σοὶ τὸ ὑπόσχομαι . . . Ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θέλεις μοὶ ἀναγγείλει τὸν θάνατον τοῦ νέου κόμητος, θέλει εἶσθαι ἡ ἡμέρα τῆς εὐτυχίας σου.»

Ὁ Ρυθμέρος ἀνέλαβε τὸ κολακευτικόν του ὕφος, ἐπροσκύνησε τὸν κύριόν του μὲ σέβας καὶ ἀπεσύρθη. Ἀλλὰ μ' ὅλον ὅτι ἐδείκνυεν ὑπόκλισιν καὶ ἀγάπην, ἐνεφώλευεν ὅμως εἰς τὴν καρδίαν του ἡ λύσσα, διότι εἶδεν ἀνωφελεῖς τὰς παρακλήσεις του καὶ τὰς προτάσεις του ἀπερρίμμένας. Ἔρριψε λοιπὸν ἔνδοθεν τῆς στοᾶς βλέμματα ἄγρια ἐπὶ τοῦ Σαιντιβὲρ, ὅστις, τὸν ἠκολούθη διὰ πλαγίου βλέμματος ἐξερχόμενον χωρὶς οὗτος νὰ τὸ ἐννοήσῃ, τὰ βλέμματα δὲ ταῦτα τοῦ παρασίτου τούτου, τοσοῦτον ἠρέθισαν τὸν ἄγριον Λόρδον, ὥστε ἐσελκύσας τὸ ξίφος του καὶ ὁρμήσας κατόπιν του ὀλίγον ἔλειψε ἐν τῇ ὑπερβολικῇ ἐκείνῃ ὀργῇ του νὰ τοῦ διαπεράσῃ τὴν

καρδίαν· ἀλλ' ὁ κακοῦργος οὗτος ἦτο χρήσιμος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν του, ἐπειδὴ τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἄνευ αὐτοῦ, τοῦτο σκευθεὶς ἀνεχαίτισε τὴν ὀργήν του. Οὕτως οἱ δύο κακοῦργοι ἀπεμακρύνθησαν ἀπ' ἀλλήλων, ὀμνύοντες νὰ ἐκδικηθῶσιν ὅταν δυνηθοῦν ἄνευ βλάβης τοῦ συμφέροντός των.

Ἐν τοσούτῳ ἡ νὺξ ἐπλησίαζε, καὶ ὁ μὲν Λεοπόλδος διέταξε νὰ τῷ ἑτοιμάσουν τὸ δεῖπνον, θέλων νὰ παύσῃ καὶ νὰ καταπραΰνῃ διὰ τοῦ οἴνου τὴν φρίκην τὴν ὁποίαν ἐπροξένει καὶ εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτόν του, ὁ δὲ Ῥυθμέρος ἐζήτησε μοναξίαν διὰ νὰ σχεδιάσῃ τὰ μέσα δι' ὧν ἤθελεν ἀπολαύσει βεβαίως τὴν νέαν Μοντφερβίλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'

«Ἰδοὺ καὶ πάλιν ἐκλείσθην εἰς τὸν τρομερὸν τοῦτον πύργον, ἔλεγε κλαίουσα ἡ Εθελβίνα . . . Ἡ ἐλευθερία δὲν ἐφάνη δι' ἄλλο εἰς ἐμὲ εἰ διὰ νὰ μοὶ καταστήσῃ πικροτέραν τὴν αἴσθησιν τῆς σκληρᾶς μου δουλείας . . ! Συγκατένευσα νὰ γίνω σύζυγος τοῦ Λεοπόλδου . . . ! Ἐγὼ νὰ γίνω σύντροφος ἑνὸς τέρατος . . . ! Συγχώρησον τὴν δυστυχῆ Ἐθελβίναν, πάτερ μου . . . Ἡ φύσις φρίττει εἰς τὸν τρομερὸν τοῦτον στοχασμόν . . . . Ἀλλ' ὅμως ἡ ζωή σου, ἀδελφέ μου, ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ . . . Νὰ βυθίσω λοιπὸν μόνη μου τὸ ξίφος εἰς τοὺς κόλπους σου; καὶ ἐνῷ δύναμαι νὰ σὲ ἐλευθερώσω, πρέπει νὰ ὑποφέρω νὰ σοὶ στερήσῃ ὁ βάρβαρος τὴν ζωήν! Ἄ! ζῆθι . . . εὐτύχει, ἀγαπητέ μοι Ἀρθύρε. . . . Ναὶ, ἀνάλαβε τὰ κτήματά σου, τὴν ἐλευθερίαν

σου, τὸ ὄνομά σου . . . Διὰ σὲ, διὰ μόνον σὲ θέλω νὰ γίνω θυσία . . . Θέλω ἀποθάνει διὰ τοῦτο, ἀλλὰ σὺ θέλεις ἐλευθερωθῆ.»

Ἐφλέγετο δὲ ἡ καρδία της ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ τὸν ἀδελφόν της, ἀλλ' ὁ Λεοπόλδος ἴσως ἔθεσεν φρουρὰν εἰς τὴν θύραν της φυλακῆς των, καὶ ἤθελον εἶσθαι ἠφανισμένοι, ἐὰν ἀνεκαλύπτοντο· ὅθεν δὲν ἐτόλμησε νὰ καταβῇ.

Μὴ ἆρά γε ἐν τῇ λύσσᾳ του, ἐσκέπτετο ἡ κόμησσα, διέταξε τὸν θάνατόν τοῦ ἀδελφοῦ μου ὁ ἄπιστος Σαιντιβὲρ καθ' ἣν στιγμὴν μᾶς ἀπεμάκρυνεν; Αὐτὸς δύναται νὰ πράξῃ τὸ πᾶν, καθόσον μάλιστα ἡ ζωὴ τοῦ Ἀρθύρου εἶναι ἀνυπέρβλητον ἐμπόδιον εἰς τοὺς ἐγκληματικούς σκοπούς του . . .

« Τὸ συμφέρον του ἀπαιτεῖ νὰ τὸν θανατώσῃ, ἐφώναξεν· ἴσως δὲν ὑπάρχει πλέον . . . Σκληρὰ ἀμφιβολία! ἂς τρέξω νὰ πληροφορηθῶ, ἂς πετάξω.

Ἡ νὺξ ἦτο σκοτεινὴ, καταβᾶσα δὲ χωρὶς φῶς, ἔφθασεν εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς τοῦ Ἀρθύρου, τὴν ἤνοιξε, καὶ ὅλοι οἱ φόβοι της διεσκεδάσθησαν. Ὁ Ἀρθύρος τὴν ἐνηγκαλίσθη τρυφερῶς, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον παρετήρησε τὴν ὑπερβολικὴν λύπην, τὴν ὁποίαν εἰς μάτην ἐπροσπάθει ἡ Ἐθελβίνα νὰ κρύψῃ.

— Πρὸς τί τὰ θλιβερὰ ταῦτα βλέμματα, Ἐθελβίνα; ποία νέα ἀνησυχία σὲ καταπλήττει..; Ὁμίλησον.»

— Τίποτε δὲν ἔχω, ἀδελφέ μου . . Τί δύναμαι νὰ ἐπιθυμήσω, ἀφ' οὗ σὲ βλέπω πάλιν; »

Ἐπροσπάθησε δὲ ν' ἀφαιρέσῃ πᾶσαν ὑποψίαν ἀπὸ τὸν ἀδελφόν της διὰ βεβιασμένου μειδιάματος· ἀλλ'

ἡ καρδία της ἀντέστη εἰς τοῦτο, καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της ἔρρευσαν δάκρυα.

«Ἄ! ἀδελφή μου, ἡ προσπεποιημένη αὕτη χαρὰ ἐξελέγχεται ἐκ τῶν δακρύων σου, καὶ εἰς μάτην θέλεις νὰ ἀπατήσῃς τὴν προσοχήν μου. Ἐὰν μὲ ἀγαπᾷς, ἐξήγησόν μοι τὴν αἰτίαν τῆς λύπης σου... Τὸ ἐννοῶ, ὁ σκληρὸς Λεοπόδος ἐτόμησεν.....»

«Ὄχι ἀγαπητέ μοι Ἀρθύρε, δὲν φοβοῦμαι τὰ δεινὰ ὅσα θέλει μοὶ προξενήσει..... δὲν δύναται νὰ προσθέσῃ ἄλλο τι εἰς τὴν δυστυχίαν μου... Ἀπαράσιτα.... Εἶμαι ἑτοίμη εἰς ὅλα..... Ἀλλὰ σὺ, ἀδελφέ μου, πῶς θέλεις διαφύγει τὰς σκληρὰς χεῖρας του...; ἐάν...

«Σὲ ἐννοῶ, Ἐθελβίνα... Καταφρονῶ τὴν ζωὴν, ἐὰν τὴν ἀγοράσω μὲ τὴν δυστυχίαν σου..... διὰ νὰ διατηρήσω τὴν οὐτιδανὴν ὕπαρξίν μου, πρέπει νὰ γίνῃ θῦμα τῆς βαρβαρότητος τὸ ὡραιώτατον πλάσμα τοῦ Δημιουργοῦ! Μία ψυχὴ καθαρὰ καὶ εὐγενὴς νὰ γίνῃ λάφυρον τυράννου αἱμοσταγοῦς ἀκόμη ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ πατρός μας..! Ποτὲ αἱ ἀθῶαι ἀγκάλαι σου δὲν θέλουν δεχθῆ ἕνα φονέα..... Ὄχι, Ἐθελβίνα, ποτέ. Ἐὰν νομίσῃς ὅτι μίαν μόνην στιγμὴν θέλω στέρξει νὰ ζήσω ὑπὸ ἀτίμους συνθήκας, ἐξευτελίζεις τὴν ὑπερηφάνειαν τὴν ὁποίαν ἔχω ὅτι κατάγομαι ἀπὸ τὸν πατέρα, τὸν δολοφονηθέντα ὑπὸ τοῦ Λεοπόλδου..... Κεκλεισμένος παιδιόθεν εἰς τοῦτον τὸν πύργον, δὲν ἐγνώρισα τὸν κόσμον, οὔτε τὰς χάριτας τῆς τύχης, οὔτε τὴν εὐτυχίαν τῆς ἐλευθερίας... Τῆς ἐλευθερίας! τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ ἀπελπίσθην ὅτι θέλω ἀπολαύσει.....

Ἐσυμβουλεύθην καλῶς τὰ φρονήματά μου. . . . Παραιτοῦμαι εἰς τὴν τύχην μου· διότι ἡ ζωὴ εἶναι βάρος εἰς ἐμὲ, καὶ μόνος ὁ θάνατος εἶναι γλυκὺς διὰ τὸν δυστυχῆ Ἀρθούρον. . . . Ἀλλὰ σὺ, Ἐθελβίνα! σὺ, ἥτις ἔχεις φίλους, ἥτις ἔχεις πολλὰς αἰτίας νὰ ἀγαπήσῃς τὴν ζωὴν, ὁποίαν λύπην θέλεις ἀφήσει εἰς ὅλους τοὺς ἀγαπῶντας σε! Ἄ! καλήτερον νὰ θυσιάσῃς τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν εὐτυχίαν σου, παρὰ ν' ἀφιερώσῃς τὴν ζωήν σου εἰς ἕν τέρας. . . . Ἄφησον εἰς τὴν δυστυχίαν του ὃν, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει, καὶ οὐδεὶς θέλει κλαύσει. . . . Ἡ ἀπόφασίς μου ἐγεινε, καὶ εἶναι ἀμετάβλητος. Δὲν θέλω ἐπιζήσει τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θέλει κηρυχθῆ ἡ μετὰ τοῦ Λεοπόλδου σύζευξίς σου. . .

Ἡ μόνη λύπη μου εἶναι ὅτι σὲ ἀφίνω, ἀγαπητή μου Ἐθελβίνα ἀλλ' ὅμως εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ ἀποθάνω μᾶλλον. . . .»

«Ἀπόθανε λοιπὸν» ἐφώναξε φωνή τις βροντώδης, ἐρχομένη ἀπὸ κρυφίαν θύραν ἥτις ἠνοίχθη παρευθὺς, καὶ παρουσιάσθη εἰς τὰ ἔντρομα βλέμματα τῆς Ἐθελβίνας, ὁ τρομερὸς Ρυθμέρος, ὅστις κρατῶν ξίφος εἰς χεῖρας ὥρμησε μανιωδῶς κατὰ τοῦ Ἀρθούρου — Τρομερὰ ἔκπληξις! σὺ ἔδοσας δύναμιν εἰς τὴν δυστυχῆ ἐκείνην ἀδελφήν!

Βλέπουσα ἡ Ἐθελβίνα τὸν προφανῆ κίνδυνον τοῦ ἀδελφοῦ της, ὁπλίζεται μὲ τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον ἐφόνευσαν τὸν πατέρα της, καὶ τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν εἶχεν ἀφήσει, ἐπικαλεῖται τὴν θείαν βοήθειαν, ὁρμᾷ κατὰ τοῦ θηριώδους φονέως, βυθίζει αὐτὸ εἰς τὴν πλευράν του, καὶ ὁ κακοῦργος πίπτει ἐκτάδην ἔμπροσθέν της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Ὁ καιρὸς ἦτο πολύτιμος ὅθεν χωρὶς νὰ χάσουν οὔτε στιγμὴν ὠθούμενοι ἀμφοτεροι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐνστίκτου λαμβάνουσι τὸν λύχνον, διατρέχουσι τὸν πύργον, καὶ ἐπειδὴ ἡ θύρα ἦτον ἀκόμη ἀνοικτὴ, ἐξέρχονται βιαίως, χωρὶς νὰ ἠξεύρουν ποῦ διευθύνουσι τὰ βήματά των, καὶ μετά τινα μικρὰ ἐμπόδια προχωροῦσιν εἰς τοὺς θόλους τοῦ φρουρίου.

Ἐκεῖ, ἀναπαυθέντες ἀπὸ τὸν βίαιον δρόμον των, ἐθεώρησαν ἀλλήλους μετὰ φόβου.

« Ἀδελφή μου, εἶπεν ὁ Ἀρθύρος, νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τοὺς σκοτεινοὺς τούτους θόλους, ἢ νὰ ἐπιστρέψωμεν ὀπίσω; Δὲν φοβεῖσαι μήπως ἀποπλανηθῶμεν εἰς τὸ πυκνὸν σκότος τῶν τρομερῶν τούτων τόπων;»

« Ὅσον ὀλίγον ἀσφαλῆ μᾶς φαίνονται τὰ ὑπόγεια ταῦτα. εἶναι ὅμως ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνα τοῦ πύργου, ὅπου μᾶς ἀναμένει θάνατος ταχὺς καὶ σκληρὸς, ἀπεκρίθη ἡ Ἐθελβίνα· ἂς προσπαθήσωμεν νὰ τὸν ἀποφύγωμεν διὰ τῆς φυγῆς, ἂς ἐμπιστευθῶμεν τὴν τύχην μας, εἰς τὴν Πρόνοιαν ἥτις μᾶς ὡδήγησεν ἐνταῦθα, καὶ ἂς εἰσέλθωμεν εἰς τὰ ὑπόγεια ταῦτα.»

Ἐπροχώρησαν λοιπὸν διὰ τοῦ σκότους ἐκείνου, χωρὶς νὰ ἠξεύρουν ποίαν ὁδὸν νὰ ἐκλέξωσι, καὶ ὅσον περισσότερον παρετήρουν, τοσοῦτο κατεπλήττοντο. Τέλος ἀκολουθήσαντες στενοπόν τινα, ἔφθασαν εἰς μεγάλην στοὰν, ἥτις εἶχε σιδηρᾶν θύραν, καὶ τὸν μοχλὸν κατ' εὐτυχίαν ἀπὸ τὸ μέρος των, μετὰ πολὺν κόπον ἠδυνήθησαν νὰ

τὴν ἀνοίξουν τόσον μόνον, ὥστε νὰ περάσωσιν ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον. Ὁ δὲ τρόπος καθ' ὃν ἦτο κλεισμένη, τοὺς ἔκαμε νὰ ἐλπίσωσιν ὅτι ἔφερον εἴς τινα ἔξοδον. Ἐκεῖθεν κατέβησαν εἰς εὐρύχωρον θόλον, καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲν ἄνοιγμα, ἀφέθησαν εἰς τὴν τύχην, καὶ διήρχοντο ὅλα τὰ ὑπόγεια, ὅλας τὰς διόδους, ὅσαι ἐφαίνοντο ἔμπροσθέν των.

Περιεπάτουν δὲ ἀδιακόπως, ἐλπίζοντες νὰ εὕρωσι τὸ τέλος τῶν εὐρυχώρων ἐκείνων στοῶν καὶ στενῶν διαδρόμων, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐπροχώρουν τοῖς ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλον νὰ κατέλθωσιν εἰς ἄλλον τινὰ κόσμον, διότι μολονότι δὲν εἶχε βαθμίδας, ἦτο λίαν κατωφερῆς, καὶ ὁ θόλος ἐγίνετο χαμηλότερος, καὶ τέλος τόσον στενὸς, ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ βαδίζωσιν ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου. Ἀλλ' αἱ ὀξεῖαι ἄκραι τῶν βράχων, αἱ ὁποῖαι ἐπεκρέμαντο εἰς τὰς κεφαλάς των, τοὺς ἠνάγκασαν νὰ προχωρῶσι γονατιστοὶ, καὶ τέλος ἡ ὁδὸς κατήντησε τόσον στενὴ, ὥστε προχώρουν ἕρποντες.

Ὁ Ἀρθύρος ἐθαύμαζε τὴν ὡραίαν Ἐθελβίναν ὑποφέρουσαν μὲ ὑπομονὴν τὴν ἐπίπονον ἐκείνην θέσιν. Ἐν τοσούτῳ ἤρχισαν ν' ἀπελπίζωνται, καὶ νομίζοντος ὅτι ἐλαβον ὁδὸν ἀδιέξοδον κατήντησαν εἰς ἀμηχανίαν, ὁ Ἀρθύρος ἤθελεν νὰ ἐπιστρέψωσιν· ἀλλὰ φοβούμενοι μὴ πέσωσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ των καὶ χάσωσι τόσον πολύτιμον καιρὸν, ἀπεφάσισαν νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν ὁδόν των.

« Πρέπει νὰ προχωρήσωμεν, εἶπεν ἡ γενναία Ἐθελβίνα, ἕως οὗ ἡ δίοδος αὕτη εἶναι τόσον πλατεῖα ὥστε

νὰ μᾶς χωρῇ, καὶ νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ὁδόν μας, ἕως ὅτου μὰς μένῃ σπινθὴρ ἐλπίδος.»

Ἡ μεγαλητέρα των φροντὶς ἦτο νὰ προστέχωσι τὸ φῶς τὸ ὁποῖον ἐὰν ἐσβύνετο, ἦσαν ἠφανισμένοι. Ἡ ὁδὸς ἐπλατύνθη τέλος, ὥστε ἠδυνήθησαν νὰ σηκωθοῦν, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς εὐρυχωρότατον θόλον. Εἰς τὴν ἄκραν τοῦ θόλου ἦτο θύρα τῆς ὁποίας τὸ κλεῖθρον ἦτο ἠνεωγμένον, εἰσῆλθον λοιπὸν ἀμφότεροι, ἀλλ' ἅμα τῇ εἰσόδῳ των ἡ θύρα, ἐλατήριον ἔχουσα, ἐκλείσθη μόνη της μετὰ βίας καὶ κρότου, ὥστε τοῖς ἐπροξένησε μέγαν φόβον, ῥίψαντες δὲ περὶ αὐτοὺς βλέμμα, εἶδον ὅτι εὑρίσκοντο κεκλεισμένοι εἰς ὑπόγειον στενὸν τοῦ ὁποίου τὸ μεγαλήτερον μέρος κατεῖχε τάφος Γοτθικῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐκ λίθου μέλανος, ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν ἐννόησαν ὅτι ἦτον ὁ τάφος τῶν κτητόρων τοῦ φρουρίου. Ἐταράχθησαν δὲ, καὶ ἀπέστρεψεν τοὺς ὀφθαλμούς των περιμένοντες νὰ ἴδωσι τὸν τάφον ἀνοιγόμενον, καὶ φρικτόν τι φάσμα ἀπειλοῦν αὐτοὺς διὰ τὴν αὐθάδειάν των.

Εἰς τὸ βάθος τοῦ ὑπογείου ἐκείνου ἦτο κλίμαξ διερχομένη διὰ τοῦ τοίχου, ὅπου εὗρον θύραν τὴν ὁποίαν εἰς μάτην ἠγωνίζοντο νὰ ἀνοίξωσι διότι δὲν εἶχον κλειδίον.

Ἀλλ' ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι θέλουν εἶσθαι πάντοτε κλεισμένοι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τῶν νεκρῶν, τοὺς ἀφήρεσε τὴν δύναμιν τοῦ λαλεῖν, καὶ ἔβλεπον ἀλλήλους μετὰ μεγάλης ἀγωνίας καὶ λύπης. Αἴφνης ἡ Ἐθελβίνα ἐνθυμήθη τὸ κλειδίον τὸ ὁποῖον εὗρεν εἰς τὴν νυκτερινὴν ὁδόν της πλησίον εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρός της, καὶ τὸ ὁποῖον, κατὰ τίνα προαίσθησιν, ἔφερε πάντοτε μεθ'

ἐκυτῆς. — Τρέμουσα τότε ὑπὸ χαρᾶς καὶ ἀνησυχίας τὸ ζητεῖ, τὸ εὑρίσκει, καὶ παρατηρεῖ μὲ ἔκστασιν ὅτι ἀνοίγει τὴν φυλακήν των.

Τότε γονυπετεῖ, παραδίδεται εἰς τὴν ἐλπίδα, βεβαία οὖσα ὅτι ἡ τόσον φανερὰ ὑπεράσπισις τοῦ οὐρανοῦ μέλλει νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ ἔξω τῶν θόλων.

Ἀλλὰ ποῦ εἶναι; ποῦ τοὺς ὡδήγησεν ἄρά γε ἡ ἐπίπονος ὁδός των; — Εἰς τὸ λίθινον θυσιαστήριον, ἔμπροσθεν τοῦ ὁλεθρίου ὑπογείου . . .

Τὰ βλέμματα τὰς Ἐθελβίνας ἔμειναν ἀκίνητα, καὶ προσηλωμένα ἐπὶ πῆς θύρας τοῦ ὑπογείου τὸ ὁποῖον περιεῖχε τὸ ἄψυχον λείψανον τοῦ πατρός της. Εἰς μάτην ἐπροσπάθησε νὰ ἀποστρέψῃ τοὺς ὀφθαλμούς της. διότι ἡ φρίκη ἠφάνισε τὰς δυνάμεις της. Ἐνῷ δὲ ὁ Ἀρθύρος ἐξήρχετο, ἠκούσθη βαθὺς στεναγμός, λάμψις ἀκτινοβολοῦσα κατεφώτισε τὸ ὑπόγειον, παρουσιάσθη ἔμπροσθέν των σῶμα αἱματοσταγές, καὶ προσέβαλλον εἰς τὴν ἀκοήν των οἱ ἑξῆς λόγοι

« Τ σῶμα τοῦ δολοφονηθέντος πατρός σου κεῖται ἄπνουν ἔμπροσθέν σου . . . Πρέπει νὰ ἐκδικήσῃς τὸν θάνατόν του . . . Ἡ γενναία θυγάτηρ μου ἐτιμώρησεν ἤδη τὸν ἕνα ἐκ τῶν φονέων μου . . . Ἀρθύρε, εἰς ἐσὲ μένει νὰ ἐκπληρώσῃς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ οὐρανοῦ . . . Νὰ φονευθῇ ὁ Λεοπόλδος, καὶ τὸ λεῖψανόν μου νὰ τεθῇ εἰς γῆν ἱεράν. »

Ὁ δὲ Ἀρθύρος πλησιάζει ἔντρομος εἰς τὴν ἀδελφήν του, τὴν ἐνθαρρύνει, καὶ ἀναχωροῦσιν ἀμφότεροι μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

« Ἂς φύγωμεν, ἂς φύγωμεν ἀπὸ τὴν τρομερὰν ταύ-

την σκηνήν, ἐφώναζον· ἂς ἐξέλθωμεν ἐκ τῶν ὀλεθρίων τούτων τόπων ».

Ἡ Ἐθελβίνα ἔτρεχε τόσον ταχέως, ὥστε μόλις ὁ ἀδελφός της ἠδύνατο νὰ τὴν ἀκολουθῇ, διότι οἱ πόδες τοῦ νέου αἰχμαλώτου ἐξησθενημένοι ἀπ μακρὰν ἀκινησίαν τὸν ἐβίαζον νὰ παρακαλῇ τὴν Ἐθελβίναν νὰ βραδύνῃ τὰ βήματά της. Ἀφοῦ δὲ ἐπροχώρησαν ὀλίγον, παρουσιάσθη δίοδος ἄλλη ὁμοία ἐκείνης ἥτις τοὺς ἠπάτησε, καὶ ὅμως ἀπεφάσισαν νὰ ριψοκινδυνεύσωσι καὶ πάλιν. Ὁ καθαρὸς καὶ ὑγιεινὸς ἀὴρ τῆς διόδου ταύτης τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἐξακολουθήσωσι τ ν δρόμον των, ἐκεῖθεν δὲ εἰσῆλθον εἰς ἄλλην ὁδόν. Ἀλλὰ πόσον ὁ τρόμος των ὑπερέβη ὅλους ὅ ους εἶχον δοκιμάσει μέχρι τοῦδε, ὁπότε ἤκουσαν νὰ ἀντηχῇ ἡ νέα ἐκείνη ὁδὸς ἀπὸ κτύπον βιαίων βημάτων μακρόθεν ἐρχομένων! βέβαια ἤρχοντο διώκοντές τους. Ὁ κτύπος ἐφαίνετο ὅτι νῦν μὲν ἀπεμακρύνετο, νῦν δὲ ἐπλησίαζεν εἰς αὐτούς, ὅθεν εἰσέδυσαν εἰς τὴν δίοδον δι' ἧς εἶχον διέλθει πρὸ ὀλίγου, καὶ ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο μὴν ἀνακαλυφθῶσιν ἐκ τοῦ φωτὸς τοῦ λύχνου, κατ' ἀρχὰς ἐδίσταζον, ἔπειτα ὅμως ἔσβυσαν τὸ ἀδύνατον ἐκεῖνο φῶς τὸ ὁποῖον τοὺς ὡδήγησε μέχρι τοῦδε.

Κατήντησαν λοιπὸν εἰς βαθὺ ὑπόγειον, γέμον ἀπὸ βράχους, ἀπὸ σχισμὰς καὶ ἀπὸ κρημνούς, χωρὶς νὰ φωτίζῃ τὸν ἀπηλπισμένον δρόμον των οὔτε ἀκτὶς φωτός. Ἡ θέσις των ἦτο τρομερά, βαθμηδὸν δὲ ἐπλησίαζεν ὁ ὀλέθριος κτύπος τῶν βημάτων τῶν τυράννων των οἵτινες ἐπροχώρουν μὲ πλειοτέρον εὐκολίαν παρ' ὅσην εἶχον οἱ δύο νέοι.

Τότε ἡ Ἐθελβίνα κρατουμένη ὑπὸ τοῦ Ἀρθύρου εἰσέδυσεν εἰς βράχον ὅστις ἔφραττε τὴν δίοδον· μόλις δὲ διῆλθον τὸν βράχον, καὶ διέκριναν ἀδύνατόν τι φῶς. Δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσουν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των διὰ τὴν ἀνέλπιστον ταύτην ἀνακάλυψιν καὶ ταχύνοντες ἔτι τὰ βήματά των, μετ' ὀλίγον ἔφθασαν εἰς τὸ μέρος ὅθεν ἤρχετο τὸ φῶς· τοῦτο δὲ ἦτον ἄνοιγμα μόλις τόσον, ὥστε νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ εἷς ἄνθρωπος, κλεισμένον δὲ μὲ κιγκλίδας σιδηρᾶς τοὺς ἐμπόδιζεν ἀπὸ τοῦν' ἀπολαύσωσι τὴν ἐλευθερίαν Ἀλλ' ὁ Ἀρθύρος ἀφοῦ ἐπροσπάθησεν ὑπερανθρώπως, κατώρθωσε τέλος νὰ τὰς ἀνοίξ , καὶ ἐβοήθησε τὴν ἀδελφήν του νὰ ἐξέλθῃ· ὁ φόβος ὅμως, τὸν ὁποῖον τοῖς ἐνέπνεον οἱ διώκοντες τὰ ἴχνη των, τοὺς ἐμπόδισεν νὰ αἰσθανθῶσι τὴν χαρὰν τοιαύτης ἀνελπίστου σωτηρίας. Ἡ εὐτυχία των ὀλίγον διήρκεσε, διότι τὸ ὕψος τῶν ἀποτόμων βράχων τοὺς ἐμπόδιζε ν' ἀπομακρυνθῶσιν τοῦ φρουρίου καὶ νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἐξ ὁλοκλήρου, τὰ δὲ βήματα ἠκούοντο εἰς τὴν αὐτὸν θόλον, τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχον διέλθει. Ἀμφότεροι ἔτρεχον ἀπελπισμένοι ζητοῦντες μέρος δι' οὗ νὰ διέλθωσιν τὰς μεταξὺ τῶν κρημνῶν ἀβύσσους διὰ νὰ καταφύγωσι τοὐλάχιστον εἰς τὸ κοίλωμα ἀπομεμακρυσμένου τινος βράχου· καὶ τέλος εὗρον παλαιόν τι ξύλον βαλανιδίας, τὸ ὁποῖον πρὸ πολλοῦ εἶχε πέσει καὶ μείνει ἐπί τινος κρημνοῦ.

Ἐθεώρουν δὲ μετὰ φρίκης τὴν ἐπικίνδυνον ἐκείνην γέφυραν, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον ἄλλο μέσον σωτηρίας ἔπρεπε ἢ νὰ διέλθουν δι' ἐκείνης ἢ νὰ παραδοθῶσιν

εἰς τὴν μανίαν τοῦ διώκτου των. Τὸ ξύλον ἦτο παλαιὸν, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ διστάσωσι πρὸς στιγμὴν, διότι οὐδὲν ἐπιστήριγμα ἦτο, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ ἀπέναντι τοῦ βάθους τῆς ἀβύσσου ἐφ' ἧς ἐκρέμοντο· τίποτε δὲν ὑπῆρχε, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ τοὺς βοηθήσῃ ὥστε νὰ μὴ πέσωσιν εἰς ἐκεῖνο τὸ βάραθρον. Ὁ δὲ κρότος τῶν βημάτων προσήγγιζεν.

Ἡ Ἐθελβίνα τέλος ἀφοῦ ἀπέτεινεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἔνθερμον δέησιν, ἐρριψοκινδύνευσε πρώτη· τὸ ξύλον ἐλυγίζετο ἀπὸ τὸ σῶμα της καὶ ἔκαμε τὸν νέον κάμψασαν νὰ φοβῆται ταναπηφόρον πτῶσιν. Ἀλλ' ἡ ἐλαφρότης τῶν σωμάτων των τοὺς ἔσωσε, καὶ φθάσαντες εἰς τὸ ἀντίκρυ μέρος, ἐρρίφθησαν ὁ εἷς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἄλλου, καὶ ἔχαιρον σιωπῶντες διὰ τὴν εὐτυχῆ ἔκβασιν τῆς φυγῆς των. Ἐν τοσούτῳ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς διόδου καὶ ὁ Ῥυθμέρος κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς του χειρὸς ξίφος καὶ διὰ τῆς ἑτέρας τὴν πληγήν του, ἡ δὲ λύσσα ἥτις ἐφαίνετο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ηὔξανε τὰς δυνάμεις του, καὶ ἠπείλει τὴν ζωὴν τοῦ ἀθώου ἐκείνου ζεύγους τὸ ὁποῖον ἐθίωκε. Μόνη ἡ γέφυρα τοὺς ἐχώριζε, καὶ ἐπερίμενον τὸν θάνατον.

Ὁ Ῥυθμέρος φλεγόμενος ἀπὸ ἐκδίκησιν προχωρεῖ μὲ ὁρμὴν εἰς τὴν ἐθραυστον γέφυραν, καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῇ τὸν κίνδυνον εἰς ὃν εὑρίσκευτο, ὁρμᾷ μὲ μανίαν. Μόνη ἡ δίψα τὴν ὁποίαν εἶχε διὰ τὸ αἷμα τῶν θυμάτων του τὸν ἐμψυχόνει, τὸ ξύλον, σεσηπὸς ἐκ τῆς πολυχαιρίας, δὲν δύναται νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὸ ὁρμητικὸν βάρος μὲ τὸ ὁποῖον τὸ ἐπεβάρυνε τὸ σῶμα τοῦ τέρατος ἐκείνου, τρίζει θραύεται, καὶ ὁ μικρὸς Ῥυθμέρος

θέλων νὰ προφθάσῃ εἰς τὸν βράχον, πίπτει κυλιόμενος εἰς τὸν κρημνὸν ὅστις ἀντήχησεν εἰς τὸν κρότον τῆς πτώσεώς του καὶ εἰς τὰς βλασφήμους φωνάς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἡ τιμωρία τοῦ σκληροῦ διώκτου των ἔγινε πολὺ ταχεία, διότι ἡ μὲν μιαρὰ κεφαλή του ἔπεσεν εἰς τὴν ἄκραν τινὸς βράχου, τὸ δὲ φονευμένον σῶμα του ὥθισθὲν ἐμίανε διὰ τοῦ αἵματός του τὰ κύματα τοῦ χειμάρρου τοῦ ὁποίου τὰ νερὰ ἔρρεον εἰς τὸ βάθος τοῦ κρημνοῦ.

Οἱ δύω νέοι γονυπετήσαντες εὐχαρίστησαν τὸν οὐρανὸν διὰ τὴν διπλῆν ἐλευθερίαν των, ὁ δὲ Ἀρθύρος τότε πρῶτον ἀνέπνευσε καθαρὸν ἀέρα, καὶ βλέπων περὶ ἑαυτὸν, δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἠλευθερώθη τέλος πάντων· ἀλλὰ περιπατῶν, ἱστάμενος, τρέχων, ἐδοκίμαζε τὰς δυνάμεις του, καὶ ἐχαίρετο τὴν ἐλευθερίαν.

Ὁ ἥλιος δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνατείλει, οἱ ἐλεύθεροί μας βλέποντες ὄπισθέν των τὸν τρομερὸν βόρειον πύργον, ὡς ἐπικρεμάμενον εἰς τὰς κεφαλάς των, ἐννόησαν τότε διὰ τί ἔκαμαν τόσους ἀνωφελεῖς δρόμους εἰς τὸν σκοτεινὸν ἐκεῖνον λαβύρινθον.

Φοβούμενοι δὲ μὴν ἀνακαλυφθῶσιν, ἔσπευσαν νὰ προχωρήσουν· ἀλλ' ὁ δρόμος ἐστένευσε κατ' ὀλίγον ἀπὸ τοὺς χειμάρρους, καὶ μ' ὅλον ὅτι τὸ ἄνοιγμα σπηλαίου τινὸς τὸ ὁποῖον ἐφάνη ἔμπροσθέν των τοὺς ἔκαμνε τὸν δρόμον ἐπικινδυνότερον οὐχ' ἧττον εἰσῆλθον ἐντὸς αὐτοῦ καὶ μετ' ὀλίγον ἐφάνη τὸ σπήλαιον πλατύτερον, αἱ δὲ ὀλίγαι ἀκτῖνες τοῦ φωτὸς, τὸ ὁποῖον

τοὺς ἐβοήθει, δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ εἰσδήσουν εἰς τὸ βάθος τοῦ βράχου.

Ἀλλ' ἔπρεπεν ἄρα γε νὰ ζητήσωσιν ἄλλον δρόμον εἰς τὸ βαθὺ ἐκεῖνο σπήλαιον, ἢ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ στενὸν τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχον διέλθει; ἐπ' ἀληθείας ἦτον ἐπικίνδυνον νὰ περιπλανῶνται ἐν σκότει εἰς τὸ βάθος ἀγνώστου βουνοῦ· ἀλλ' ὁ ἥλιος ἤρχιζε ν' ἀνατέλλῃ, καὶ ἀπὸ τὴν ἔσοδον τοῦ ὑπογείου ἠδύναντο νὰ τοὺς ἀνακαλύψωσιν οἱ φύλακες τοῦ Σαιντιβὲρ, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Λεοπόλδος. Οὕτω διστάζοντες ἐστάθησαν, καὶ ἀκούσαντες ἦχον μουσικῆς μακρόθεν ἐρχόμενον, ὑπερεχάρησαν ἐλπίζοντες βοήθειάν τινα, καὶ εἰσέδυσαν εἰς τὸ σπήλαιον μὲ πλειότερον θάρρος· μετ' ὀλίγον δὲ τοὺς ἐνεψύχωσεν ὁ ἥλιος μὲ τὰς παρηγορητικάς του ἀκτίνας.

Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τοῦ βουνοῦ, καὶ ἐνῷ ἤρχισαν νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς κοιλάδα περικυκλωμένην ἀπὸ ὑψηλὰ δένδρα καὶ περιοριζμένην ἀπὸ μεγάλα βουνὰ, ἐθέλχθησαν ἀπὸ τὴν μακρόθεν ἐρχομένην μελῳδίαν φωνῆς τινος συνωδευμένης μὲ ψαλτήριον τοῦ ὁποίου οἱ ἦχοι πολυπλασιαζόμενοι ἀπὸ τὰς διαφόρους ἠχοῦς, ἐφαίνοντο ὅτι ἤρχοντο ἀπὸ πολλὰ μέρη. Παρετήρησαν δὲ γέροντα, καθήμενον εἰς τὴν ἄκραν βράχου, ἡ δὲ καθαρότης τοῦ οὐρανοῦ, ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου, ἡ ἁπλῆ καὶ θελκτικὴ ἁρμονία τοῦ γέροντος Βάρδου, ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν ἐρειπίων παλαιοῦ ναοῦ τῶν Δρυΐδων τὰ ὁποῖα ὁ χρόνος εἶχε διασκορπίσει, ὅλα ταῦτα παρουσίαζον εἰς τὰ βλέμματα τῶν νέων μας ἐπιδεικτικώτατον θέαμα, καὶ ἐκίνουν τὸν θαυμασμόν των.

Τὸ δὲ σεβάσμιον ἦθος τοῦ ἐρημίτου, καὶ τὸ ἀσκη-

σικόν του ἔνδυμα τοὺς ἐβεβαίωσαν περὶ τῆς ἀγαθότητος τῆς καρδίας του, καὶ ἐπροχώρησαν πρὸς αὐτὸν, ὅστις τόσον ἐνησχολεῖτο εἰς τὰς ὠδάς του, ὥστε τοὺς παρετήρησε μόνον ὅτε ἡ Ἐθελβίνα κεκμηυῖα ἐκ τοῦ κόπου, ἔπεσε λειπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀδελφοῦ της ὅστις ἠναγκάσθη νὰ φωνάξῃ πρὸς βοήθειαν.

Τότε ὁ γέρων ἐρημίτης, ἀκούσας τὴν φωνὴν κατέβη βιαίως, καὶ τοὺς ἠρώτησε μετὰ πραότητος πῶς ὑπῆρξαν τόσον εὐτυχεῖς, ὥστε νὰ δυνηθοῦν νὰ περάσωσι τὴν ἄγνωστον ἐκείνην κοιλάδα.

«Ἀγαθὲ πάτερ εἶπεν ὁ Ἀρθύρος, βοήθειαν! βοήθειαν δι' ἀγάπην Θεοῦ, διότι ἀποθνήσκει ἡ ἀδελφή μου· ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῶν συγκινήσεων. . . . Πρόφθασον ταχέως».

Ὁ γέρων ἔγινεν ἄφαντος παρευθὺς, καὶ μετ' ὀλίγον ἔφερε νερὸν ψυχρὸν διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Ἐθελβίνα ἀνέλαβεν ὀλίγον τὰς δυνάμεις της, ἔπειτα μετὰ τοῦ Ἀρθύρου τὴν ἔφερεν εἰς τὴν κατοικίαν του, τὴν ἐναπόθεσαν ἐπὶ ψάθης, καὶ προσέφερεν εἰς ἀμφοτέρους μετὰ προθυμίας ὅ,τι ἀξιόλογον ἔχει ἡ λιτότης τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς, ἄρτον δηλονότι νόστιμον, καρύδια, ὀπωρικὰ τῶν βουνῶν, καὶ ἀγγεῖα γεμάτα ἀπὸ ἐξαίρετον γάλα αἰγός.

Τὸ γεῦμα τοῦτο τοὺς ἀνέπαυσε καὶ τοὺς ἐνεδυνάμωσεν· ὁ δὲ γέρων καθήμενος ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο ἀδελφῶν ἐθαύμαζε τὸ κάλλος αὐτῶν καὶ τοὺς παρετήρει προσεκτικῶς, ῥίπτων ἀλληλοδιαδόχως τὰ βλέμματά του μετ' ἀγαθότητος, συμπαθείας καὶ περιεργείας, ἐπὶ τῆς Ἐθελβίνας καὶ τοῦ Ἀρθύρου.

Ἡ Ἐθελβίνα, παρατηροῦσα τὸ εὐσεβὲς ἦθος, τὴν σεβασμίαν φυσιογνωμίαν καὶ τὰς ἐπιμελεῖς περιποιήσεις τοῦ γέροντος, ἀπηλλάχθη τῆς ἀμφιβολίας τὴν ὁποίαν συνελάβε πρὸς στιγμὴν περὶ τῆς πίστεώς του, καὶ θέλουσα ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της τῷ διηγήθη τὴν ἱστορίαν της, τὴν συμπάθειαν τοῦ Σαιντ Εὲρ πρὸς αὐτὴν καὶ πρὸς τὸν ἀδελφόν της καὶ τὸν τρόπον δι' οὗ ἀπέφυγον τὸν ἀναπόφευκτον θάνατον.

Ὁ δὲ ἐρημίτης ἠκροάζετο μετὰ σιωπῆς· ἀλλ' ἅμα τὴν ἤκουσε νὰ προφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ Σαιντιβὲρ, ἡ ἱλαρὰ καὶ ἀγαθοποιὸς φυσιογνωμία του μετεβλήθη, τὰ βλέμματά του ἐσπινθηροβόλουν, καὶ ὅλοι οἱ μυῶνες τοῦ τοῦ προσώπου του ἐξωγκώθησαν ἐκ τῆς λύσσης του. Ἀφοῦ δὲ ἡ Ἐθελβίνα ἐτελείωσε τὴν διήγησίν της, ἑνώσας τὰς χεῖρας του εἶπε μὲ φωνὴν πνιγμένην ὑπὸ τῆς βίας τῶν αἰσθημάτων του.

« Εὔσπλαγχνε Θεέ! διατί ἀφίνῃς ἀτιμώρητα τὰ τέρατα ταῦτα τῆς κοινωνίας! διατί νὰ καταδιώκεται ἡ ἀρετή! Εἶτα στραφείς πρὸς τοὺς ὁδοιπόρους μας, εὐλογήσατε τέκνα μου, τοῖς εἶπε. τὸν Θεὸν, διότι ἀπεφύγατε τὸ τέρας ἐκεῖνο . . . Σὺ ὅμως, δυστυχὴς Βέρθα, εἰς τὴν τρομερὰν τύχην σου δὲν εἶχες ταυτην ὑπεράσπισιν . . . Ἀλλ' ἐγινες μάρτυς τῆς εὐσεβείας σου, καὶ θύμα τίγρεως λυσσώσης ἀπὸ αἷμα. . »

Ὁ Ἀρθύρος καὶ ἡ Ἐθελβίνα τὸν παρετήρουν μὲ ἔκπληξιν, ἀφοῦ δὲ κατεπραύνθη ὀλίγον, τοῖς εἶπε·

« Θαυμάζεται βέβαια διὰ τὰ παράπονά μου, ἀλλ' ἀκούσατε, τέκνα μου. Εἶχον θυγατέρα ὡραίαν, νέαν, προικισμένην μ' ὅλας τὰς ἀρετὰς, ἥτις ἦτον ὁ

θησαυρὸς καὶ ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς μου. Ποτὲ ὁ βίαιος ἄνεμος τῶν παθῶν δὲν ἐπνευσεν εἰς τὴν ψυχήν της, οὔτε ἐτάραξε τὴν γαλήνην της· οὐδ' αὐτὸς ὁ ἀθωότατος ἔρως δὲν εἶχε προξενήσει παλμοὺς εἰς τὴν καρδίαν της, ἀλλὰ φροντίζουσα μόναν νὰ μὲ εὐχαριστῇ, ἄλλας ἡδονὰς δὲν εἶχεν, εἰμὴ ὅσας ἐπροξένει εἰς ἐμέ.

« Μόνος δὲ μετὰ τῆς Βέρθας μου, εἰς ἥσυχον καὶ καλὴν κατοικίαν, ἥτις ἔχει ἔκτασιν ἓξ μιλλίων πρὸς ἀνατολὰς, ἀπομεμακρυσμένος τοῦ κόσμου, ὅπου ἡ τύχη διατάττει καὶ ἡ κακία εὐτυχεῖ, μόνην εὐτυχίαν εἶχον τὴν ἡσυχίαν μου, καὶ μόναν πλοῦτον, τὸν κῆπον καὶ τὴν Βέρθα μου. Ποτὲ δὲν ἐπεθυμήσαμεν ἄλλο τι διότι τὰ κτήματά μου ἦσαν ἱκανὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας μας· ὁ δὲ διερχόμενος ὁδοιπόρος εὕρισκεν εἰς τὴν τράπεζάν μας δεῖπνον λιτὸν πλὴν εὐάρεστον. Ὅσον καιρὸν ὑπεκλέπτομεν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἀπὸ τοὺς τερπνοὺς περιπάτους τῶν βουνῶν, τὸν ἐξωδεύομεν εἰς τὸ νὰ καλλιεργῶμεν τὸν ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς τῆς φύσεως πλούσιον κῆπον μας, τὸν ὁποῖον εἶχον τακτοποιήσει αἱ χεῖρες τῆς θυγατρός μου· τὸ δὲ φρούριον Σαιντιβὲρ τὸ ὁλέθριον ἐκεῖνο φρούριον! ἡ φωλεὰ τῆς ἀνομίας καὶ τῶν ὀργίων, κύξανε τὴν ὡραιότητα τῆς θεωρίας του διὰ τοῦ ἐπιδεικτικοῦ ὄγκου του.

« Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἣν δὲν εἶχον ἐξέλθει τοῦ δωματίου μου, διότι ἤμην ὀλίγον ἀσθενὴς, ἦλθεν ἡ Βέρθα ἀσθμένουσα, καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ εὗρεν ξένον τινα, σχεδὸν ἀναίσθητον, καὶ ἦλθε ζητοῦσα με διὰ νὰ τὸν βοηθήσωμεν. Ἐγὼ τὴν ἠκολούθησα εὐθὺς, καὶ τότε πρῶταν ἐγνώ-

ρισα τὸν λόρδον Σαιντιβέρ . . . . Εἴθε νὰ μὴν ὑπῆρχε ποτὲ ἡ ἡμέρα ἐκείνη! διότι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης χρονολογοῦνται αἱ δυστυχίαι μου. Ὁ λόρδος Σαιντιβέρ εἶχε πέσει τοῦ ἵππου καὶ πληγωθῇ ἐλαφρῶς, ἡ δὲ γενναία Βέρθα τὸν ἐπεμελήθη, καὶ τὸν ἐπαύριον ἦτο μὲν εἰς κατάστασιν νὰ ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν μου τέσσαρας ἡμέρας, καὶ τὴν πέμπτην ἀνεχώρησεν.

« Ἡ ἀσθένειά μου διήρκεσε πολὺν καιρὸν, καὶ μὲ λύπην μου παρετήρησα ὅτι ἡ Βέρθα μετεβλήθη ἐπαισθητῶς, ἔγινε περίλυπες, δὲν ἐτόλμα πλέον νὰ ἐξέλθῃ μόνη, καὶ σχεδὸν δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ πλησίον μου· ἐγὼ δὲ ἀπέδιδον τὴν μεταβολὴν ταύτην εἰς τὴν διὰ τὴν ὑγείαν μου ἀνησυχίαν τῆς ψυχῆς της.

« Μίαν ἡμέραν ἦλθέ τις καὶ τῇ εἶπεν, ὅτι τὴν ἐζήτει ἕνας ξένος· ἡ Βέρθα ἐδίστασεν νὰ καταβῇ, ἀλλὰ τέλος ἐξῆλθε διὰ τῶν παρακλήσεών μου, καὶ ἐπιστρέψασα μετὰ μίαν ὥραν, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας μου, καὶ καταβρέχουσά με μὲ τὰ δάκρυά της, ἐφώναξε·

« Πάτερ μου! πάτερ μου! πρέπει νὰ φύγωμεν ἐντεῦθεν, διότι ἡ ἀσφάλειά μας ἐπαπειλεῖται. Ὁ τρομερὸς Σαιντιβὲρ ἐτόλμησε νὰ μοὶ φανερώσῃ τὸν πρὸς ἐμὲ ἔρωτά του, καὶ μόλις ἐσώθην εἰς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἤθελε νὰ ἐπιφέρῃ βίαν κατ' ἐμοῦ.

« Μοὶ διηγήθη κατόπιν ὅτι πρὸ πολλοῦ ἀπέβαλλε μετ' ὀργῆς τὰς αἰσχρὰς προτάσεις του, καὶ ὅτι τῇ ἐπρόσφερε τὴν χεῖρα του μετὰ βεβαιότητος, ἐὰν συγκατένευε ν' ἀφήσῃ τὴν πατρικὴν κατοικίαν της· ἀλλ' ἡ θυγάτηρ μου τὸν ἀπέβαλε βλέπουσα ὅτι τοῦτο

ἦτο παγὶς, καὶ συνέλαβε κατ' αὐτοῦ τρόμον, καὶ μύσος.

» Μανιώδης δὲ διὰ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ δολίου ἐκείνου ἔρωτός του ἐκ μέρους τῆς πτωχῆς μὲν ἀλλ' ἐναρέτου θυγατρός μου, ἐξῆλθε τῆς οἰκίας μου, ὀμνύων ὅτι θέλει ἐκδικηθῆ. Τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα τοῦ Σαιντιβὲρ καὶ τὸ βίαιον ἦθος του κατέπληξε τὴν δειλίαν της. Ἦτο δὲ ἀποφασισμένη νὰ μοὶ κρύψῃ τὴν ἐνέδραν ταύτην, ἵνα μὴ μὲ λυπήσῃ· ἀλλὰ τὸ τελευταῖον συμβεβηκὸς τὴν ἠνάγκασε νὰ μοὶ φανερώσῃ τὰ πάντα, διότι ἐκ τούτου ἐξήρτατο ἡ ἡσυχία μας. ἐγὼ δὲ ἐφριξα ἀπὸ ἀγανάκτησιν διὰ τὴν εἴδησιν ταύτην, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμην νὰ φυλαχθῶ, ἔπρεπε νὰ φύγωμεν ἀπὸ τόπους οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐχθροῦ μας.

« Ἦτο πλησίον τῆς κατοικίας μου μοναστήριον πρὸ πολλοῦ κτισμένον, καὶ τοῦτο τὸ ἱερὸν ἄσυλον ἐνόμισα ὅτι θέλει εἶσθαι ἀσφαλὲς καταφύγιον διὰ τὴν δυστυχῆ Βέρθαν. Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὴν ἔφερα εἰς τὸ μοναστήριον, ἡ δὲ σκληρὰ ἀνάγκη, ἥτις μᾶς ἐχώριζε, μᾶς ἔκαμεν νὰ χύσωμεν πικρὰ δάκρυα. Τὴν ἄφησα τέλος ἐκεῖ, ἐπικαλούμενος δι' αὐτὴν, ἥτις ἦτο τὸ μόνον λείψανον τῶν ἀγαθῶν μου, καὶ ἡ παρηγορία τοῦ γήρατός μου, τὴν εὐσπλαγνίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ὁσίων κολογραιῶν. — Ἐνῷ δὲ ἤμην βέβαιος ὅτι τὴν ἀφῆκα ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς χεῖρας ἁγίων γυναικῶν, δὲν ἤξευρον φεῦ! ὅτι τὴν παρέδοσα εἰς τοὺς ὄνυχας τῆς ὑποκρισίας.

» Ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρω καταλλήλους φράσεις ἵνα σᾶς παραστήσω τὴν ἀπελπισίαν μου, ὅτε τὴν ἐπαύριον πορευθεὶς νὰ ἴδω τὴν θυγατέρα μου, μοὶ εἶπον ὅτι ἔφυγεν

εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβέρ. Ἀκούσας τοὺς θανατηφόρους τούτους λόγους, ἔπεσα ἀναίσθητος εἰς τοὺς τοίχους τοῦ αἰσχροῦ ἐκείνου μοναστηρίου, καὶ εὑρέθην εἰς τὰς χεῖρας εὐσπλαγχνικοῦ τινος μοναχοῦ ὅστις εἰς μάτην ἐπροσπάθησε νὰ μὲ παρηγορήσῃ, ὁ καλὸς δ' οὗτος γέρων μ' ἐπληροφόρησεν, ὅτι ἡ ἡγουμένη ἅμα τῆς θυγατρός μου εἰς τὸ μοναστήριον ἀφιχθείσης, εἰδοποίησε τὸν Λεοπόλδον ὅστις ἔφθασεν ἐκεῖ παρευθύς, καὶ ἐκείνη μὲν τῷ ἔδοσε τὸ ἀθῶον λάφυρόν του ἀνταμειφθεῖσα, ἡ νύμφη τοῦ διαβόλου, ἀναλόγως τῆς μεγάλης καὶ τρομερᾶς ἐκδουλεύσεώς της, ἡ δὲ δυστυχὴς Βέρθα μου ἐσύρθη βιαίως εἰς τὸ φρούριον . . . Ὕψιστε Θεέ! ὁποία ὑπῆρξε μετὰ τὴν εἴδησιν ταύτην ἡ ἀγωνία τῆς καρδίας μου! Μανιώδης τότε ὡς λυσσῶν λύκος ἔτρεξα διὰ τῶν κρημνῶν, καὶ ὥρμησα εἰς τὸν βράχον τοῦ φρουρίου Σαιντιβὲρ, ὅπου μοὶ ἤνοιξαν τὴν σιδηρᾶν θύραν ἀπὸ τὰς μανιώδεις φωνάς μου.

Οἱ στρατιῶται μὲ ἠρώτησαν τὴν αἰτίαν τῶν κλαυθμῶν μου, ἀλλ' ἐγὼ χωρὶς νὰ τοῖς ἀποκριθῶ, ἐπροχώρησα ἔμπροσθεν τοῦ Λεοπόλδου καὶ κλαίων ἐζήτησα νὰ μοὶ ἀποδώσῃ τὴν θυγατέρα μου. Αὐτὸς δὲ μὲ ἀπέβαλλεν εἰρωνικῶς, καὶ διέταξε νὰ μὲ συλλάβωσιν. Μὲ ἔκλεισαν δὲ εἰς εὐρύχωρον φυλακὴν, ὅπου οἱ φύλακες μὲ εἰδοποίησαν ὅτι ἡ ἐλευθερία μου ἐξήρτατο ἀπὸ τὴν συγκατάθεσιν τῆς θυγατρός μου, ἐπὶ τῆς πρότάσεως τοῦ Λεοπόλδου. Πολλὰς ἡμέρας ἐβασανιζόμην σκεπτόμενος τὴν τύχην τῆς ἀθῶας μου Βέρθας· πρωΐαν τινα, ἀνοιχθείσης τῆς φυλακῆς, ἐφάνη ἔμπροσθέν μου ἡ θυγάτηρ μου, ἀμφότεροι ἐμείναμεν ἄφωνοι καὶ ἀκί-

νητοι· εἰς μάτην ἐπροσπάθησα νὰ τὴν ἐναγκαλισθῶ, ἐπειδὴ οἱ περὶ αὐτὴν στρατιῶται τὴν ἐμπόδιζον σκληρῶς, τὴν αὐτὴν πρωΐαν μὲ ἔδεσαν χεῖρας καὶ πόδας μὲ βαρεας ἁλύσεις. Μόλις ἔμεινεν ὀλίγον μετ' ἐμοῦ μόνον καὶ μόνον ἵνα διακοινώσωμεν τὰς θλίψεις μας, καὶ συλλογισθῶμεν τὴν ὑπερβολικήν μας δυστυχίαν, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὁ κακοῦργος Λεοπόλδος, παρῆξεν ἡμῖν τὴν βραχείαν ταύτην συνέντευξιν. Ἀλλ' ἡ δυστυχὴς Βέρθα μου, μὴ ἀντέχουσα νὰ μὲ βλέπῃ ἁλυσιδεμένον ἕνεκεν αὐτῆς, ἐφάνη γενναία, καὶ συγκατένευσε τελευταῖον.

Μὴ θελήσασα δὲ νὰ θυσιάσῃ τὴν εὐτυχίαν της, ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ σύζυγόν της τὸν βάρβαρον. Ἀλλ' ὦ ἔγκλημα μισητόν! τὸ τέρας ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἱερὸν γνωρίζει, τὸ ὁποῖον ἐμπαίζει ἐπίσης καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα, ἠπάτησε τὴν θυγατέρα μου μὲ τελετὴν παράνομον. Ὁ νομιζόμενος ἱερεὺς ἦτον εἷς τῶν στρατιωτῶν του, οἱ ἄλλοι συνένοχοι τοῦ τυράννου ἦσαν ὡς ψευδομάρτυρες, καὶ ἡ θυγάτηρ μου νομίζουσα ὅτι ἔγινε χάριν ἐμοῦ σύζυγος ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον ἐμίσει, παρεδόθη εἰς τὴν ἀτιμίαν, ἐνῶ παρεδίδετο εἰς νομιζόμενον νόμμον σύζυγον. Ἀφ' οὗ δὲ κατώρθωσεν οὕτω τὸν σκοπόν του, ἠθέλησε νὰ μ' ἐλευθερώσῃ, ἀλλ' ἐγὼ, μαθὼν τὴν ἄτιμον κατὰ τῆς θυγατρός μου διαγωγήν του δὲν τὸ ἐδέχθην, διότι ἐν τῇ μανίᾳ μου ὤμοσα νὰ μὴν ἐξέλθω ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ τείχη τοὺς μάρτυρας τῆς δυστυχίας τῆς θυγατρός μου. Μετ' ὀλίγον στρατιώτης ἦλθε καὶ μὲ ἔφερεν εἰς τὴν δυ-

στυχῆ θυγατέρα μου, ἥτις μὴ δυναμένη νὰ ἐπιζήσῃ μετὰ τὴν ἀπιστίαν τοῦ Λεοπόλδου ἐξέπνευσεν.

« Ἀθῶον καὶ δυστυχὲς θῦμα, ἡ εὐγενής σου ψυχὴ δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ τὴν σκληρότητα τῆς τύχης σου . . . ! Καὶ ὁ οὐρανὸς σὲ ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὰς λύπας καὶ ἀπὸ τὸν τύρανόν σου ! Σὺ εὐτυχεῖς ἤδη, ἀλλ' ἐγὼ. . . » Συγχωρήσατέμοι, τέκνα μου, ὅτι σᾶς λυπῶ μὲ τὴν ἀνακούφισιν τῆς καρδίας μου, λαμβάνω σκληρὰν εὐχαρίστησιν νὰ ἀνοίγω πληγὰς τὰς ὁποίας ὁ καιρὸς δὲν θὰ ἰατρεύσει ποτὲ. αὕτη εἶναι ἡ μόνη εὐχαρίστησις τοῦ δυστυχοῦντος.

» Ἐνηγκαλίσθην τὸ ἄψυχον σῶμα της . . Ἔχασα τὸ λογικόν μου . . . συνελθῶν δὲ εὑρέθην εἰς τὴν κοιλάδα ὅπου ὁ Λεοπόλδος, μὴν ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὸ λυπηρὸν ἐκεῖνο θέαμα, διέταξε νὰ μὲ φέρουν ἐν καιρῷ τῆς παραφροσύνης μου. Ὁ βάρβαρος δὲν ἠξίωσε νὰ κόψῃ τὴν ζωὴν ἀόπλου γέροντος, τοῦ ὁποίου τὴν ὀργὴν δὲν ἠδύνατο νὰ φοβῆται, καὶ ἴσως ἀπήλαυε τὴν ἄδικον ἡδονὴν τοῦ νὰ παρατείνῃ ζωὴν τῆς ὁποίας τὸ νῆμα μὲ ἐμποδίζει ἡ θρησκεία μου νὰ κόψω

Ἡ ἀναισθησία εἰς ἣν εὑρισκόμην μὲ ἐμπόδισε νὰ ἐνθυμηθῶ πῶς μ' ἔφεραν εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους· ἴδον δὲ μόνον ὅτι εὑρισκόμην πλησίον τοῦ ὀλεθρίου φρουρίου Σαιντιβέρ . . . διῆλθον σπήλαιόν τι καὶ εὑρέθην πλησίον τῆς τρομερᾶς γεφύρας, ἥτις σᾶς ἔσωσε . . . Ποσάκις ἐπεθύμησα τότε νὰ τελειώσω τὴν ζωήν μου εἰς τὸ ὑπ' αὐτὴν βάραθρον !

Μὲ ἄφησαν λοιπὸν εἰς τὴν κοιλάδα ἐκείνην ἀδύνατον καὶ ἡμιθανῆ· μὲ ἀπήντησαν τινὲς εὐσεβεῖς μονα-

χοὶ, καὶ μὲ ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν ζωὴν μὲ τὰς περιποιήσεις των. Ἀφ' οὗ δὲ συνῆλθον εἰς ἐμαυτὸν μοὶ ἐπρότειναν νὰ μείνω μαζῆ των καὶ μοὶ ἐπρόσφεραν τὴν πενιχρὰν κατοικίαν ἑνὸς τῶν φίλων των ὅστις εἶχεν ἀποθάνει πρὸ ὀλίγου. Ἐγὼ δὲ τὴν ἐδέχθην, ἐπειδὴ ἡ μόνη μου ἐπιθυμία ἦτο νὰ ζήσω εἰς τὴν ἐρημίαν. Μ' ἐκατήχησαν λοιπὸν τὰ τῆς θρησκείας, καὶ ὥμοσα νὰ μὴν ἀφήσω ποτὲ τὴν ἥσυχον ταύτην διαμονήν μου, ἀποφασισμένος νὰ τελειώσω εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον καὶ ἀπομεμακρυσμένον τόπον τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μου.

» Οἱ ἀγαθοὶ ἐκεῖνη μοναχοὶ μ' ἔδοσαν πᾶν ὅ,τι ἀνῆκεν εἰς τὸν ἀποθανόντα Δρυΐδην, τὸν ὁποῖον διεδέχθην, μοὶ ἐδειξαν τὴν κρυφίαν ὁδὸν δι' ἧς δύναμαι νὰ ἐξέρχωμαι ἐκ τῆς κοιλάδος ταύτης πρὸς ζήτησιν τροφῆς, καὶ ἀνεχώρησαν, ἀφοῦ ἐθεράπευσαν τὴν δυστυχίαν μου μὲ τὰς περιποιήσεις των, καὶ ἐγλύκαναν τὴν πικρίαν τῆν καρδίας μου μὲ τὰς εὐσεβεῖς των παρηγορίας »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'.

Οἱ δύο νέοι ὁδοιπόροι συνεκινήθησαν μεγάλως ἐκ τῆς τρομερᾶς ταύτης τοῦ ἀγαθοῦ γέροντος διηγήσεως. Διότι ἐνῷ ὡμίλει, τὰ σπινθηροβολοῦντα βλέμματά του ἐρρίπτον φλόγας, καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του, ἐσβέσθη τὸ πῦρ διὰ χειμάρρου δακρύων.

Ὁ Ἀρθύρος καὶ ἡ ἀδελφή του τῷ ἐπρόσφεραν τὴν τρυφερωτάτην παρηγορίαν καὶ συνέκλαυσαν μαζῆ του.

Οὐδεμία λύπη ὑπάρχει, ἥτις δὲν ἀνακουφίζεται ὅταν καὶ ἄλλοι συμμεθέξωσιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ φρόνησις ἀπῄτει νὰ ἀναχωρήσωσι νύκτα, τοὺς ὡδήγησεν ὁ ἐρημίτης εἰς τὰ κελλεῖα των ἵνα ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον, καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἀρθύρος ἔπεσεν ἐπὶ ψάθας.

Εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου ἦτο κατασκευασμένον θυσιαστήριον ἐντὸς βράχου, ὅπου ἡ Ἐθελβίνα γονυπετήσασα δὲν ἀπεκοιμήθη, ἕως οὗ εὐχαρίστησε θερμῶς τὸν οὐρανὸν διὰ τὴν φανερὰν καὶ εὐτυχῆ ὑπεράσπισίν του· ἔπειτα ὕπνος καθαρὸς καὶ ἥσυχος τὴν ἐκυρίευσεν εἰς τὸ σπήλαιον τῆς κοιλάδος τῶν Δρυτδων. Ἀφοῦ δὲ ἡ νὺξ ἐξήπλωσε τὸν μέλανα πέπλον της ἐπὶ τῆς φύσεως, ὁ ἀγαθὸς πατὴρ ἐξύπνισε τοὺς ξένους του, καὶ τοὺς συνεβούλευσε ν' ἀναχωρήσωσιν. Οἱ νέοι ἠρώτησαν τὸν γέροντα περὶ τῆς ὁδοῦ ἣν ὤφειλον νὰ λάβωσιν.

« Τέκνα μου, τοῖς εἶπεν ὁ γέρων, ἐσκέφθην περὶ τῆς ἀσφαλείας σας, καὶ δύνασθε νὰ ἀναχωρήσετε ἀκινδύνως μὲ τὰ φορέματα ταῦτα τῶν προσκυνητῶν. »

Τοῖς εἶπεν ἔπειτα νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ὁδὸν των διὰ τοῦ ὄρους τὸ ὁποῖον ἦτο κατάσκιον ἀπὸ πυκνὸν δάσος, διότι οὕτως ἤθελον φθάσει ταχύτερον εἰς τὰς πόλεις τῆς ἐπαρχίας Βαλλίας.

« Διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης δύνασθε, τέκνα μου, ν' ἀποφύγετε τὸν καταδιωγμὸν τῶν ἐχθρῶν σας. Ἠξεύρω, ποῖον δρόμον θέλουν λάβει, διότι, ἀφοῦ ἀπεκοιμήθητε, ἐξῆλθον πρὸς περίπατον εἰς τὸ ὕψος τοῦ βουνοῦ, καὶ παρετήρησα στρατὸν ἱππέων ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ Σαιντιβὲρ, εἷς ἐξ αὐτῶν φέρων προσωπίδα μ ἐπλησία-

σεν καὶ μὲ ἐξέτασε περὶ ὑμῶν· ἀλλ' ἐγὼ τὸν ἠπάτησα καὶ τὸν ἀπεμάκρυνα τῆς ὁδοῦ δι' ἧς θέλω σᾶς ὁδηγήσει. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἀναχωρήσατε ἀμέσως, διότι ἐὰν μείνητε ἐνταῦθα τὴν νύκτα, ἴσως κύριον τὸ πρωΐτους ἀπαντήσετε ἐπιστρέφοντας εἰς τὸ φρούριον.»

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐνεδύθησαν τὰ φορέματα τῶν προσκυνητῶν, ἠκολούθησαν τὸν ἐρημίτην ὅστις διά τινος στενῆς καὶ κρυφίας ὁδοῦ ὡδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὸν βράχον ὅστις κρεμάμενος ὡς θύρα ἐμπόδιζε καὶ ἔκλειε τὴν εἴσοδον. Ἐκεῖ τοὺς εὐλόγησε, τοὺς ἠσπάσθη, καὶ ἡ λιθίνη θύρα ἐκλείσθη.

Ἠκολούθησαν ἔπειτα τὴν στενὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν τοὺς ἐδειξεν ὁ γέρων, ἀλλὰ τὰ μέλανα νέφη ἠπείλουν ἀνεμοταραχήν· ὅθεν κατέβησαν ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ βουνοῦ, διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὰς πλησιεστέρας κώμας. Ἡ σελήνη ἤρχισε νὰ κρύπτεται, αὐτοὶ δὲ ἐπετάχυνον τὰ βήματά των. Τὰ νέφη ἐξεράγησαν μετ' ὀλίγον, καὶ οἱ χείμαρροι τῆς βροχῆς ἠνάγκασαν τοὺς δύω προσκυνητὰς νὰ ζητήσωσι καταφυγήν· ἀλλ' οὔτε καλύβην, οὔτε δένδρον ἠδύναντο νὰ εὕρωσι. Παρετήρησαν τέλος μακρόθεν τὰ ἐρείπια οἰκοδομῆς τινὸς, καὶ διεύθηναν τὰ βήματά των εἰς τὸν σωρὸν τῶν ἐρειπίων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἦσαν παλαιὸν φρούριον καταδαφισμένον. Ἐπλησίασαν λοιπὸν εἰς τὰ ἐκτεταμένα ἐκεῖνα ἐρείπια τῶν ὁποίων αἱ αὐλαὶ ἦσαν σκεπασμέναι ἀπὸ χόρτα, καὶ ἐπειδὴ ἡ εἴσοδος ἦτον ἀνοικτὴ, εἰσῆλθον ἐν αὐτῷ.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐδίσταζε φοβουμένη νὰ προχωρήσῃ εἰς

τὰ τρομερὰ ἐκεῖνα ἐρείπια, ὑποθέτουσα ταῦτα καταφύγιον λῃστῶν.

Τὸ ἑτοιμόρροπον τῆς οἰκοδομῆς τὴν ἐβεβαίωσεν ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ κατοικῶσιν ἐκεῖ ἀνθρώπινα ὄντα. Ἀλλ' ὁ Ἀρθύρος τὴν ἐνεθάρρυνε, καὶ ἀφοῦ ἀνέβησαν μὲ δυσκολίαν τὴν μεγάλην κλίμακα, ἐπροχώρησαν εἰς μακρὰν στοὰν ἥτις ἔτρεμεν ὑπὸ τὰ βήματά των. Ἡ χεὶρ τοῦ Ἀρθύρου προσέκρουσεν εἰς τὸ ἐλατήριον θύρας, τὴν ὁποίαν ἀφοῦ ἤνοιξεν, εὑρέθησαν εἰς δωμάτιον εὐρύχωρον καὶ σκοτεινόν, γυνὴ δὲ ἡλικιωμένη, ἐκάθητο παρὰ τῇ γωνίᾳ μεγάλης ἑστίας. Τὸ δὲ δωμάτιον καί τι κακῶς ἐπεσκευασμένον, ἐχρησίμευσεν ὅμως ὡς καλλιτέρα καταφυγὴ εἰς ἀνεμοταραχὴν παρὰ τὸ ἐπίλοιπον φρούριον.

Ἡ γυνὴ ἐκείνη ἐφάνη ὅτι ἐξεπλάγη ὅτε εἰσῆλθον οἱ προσκυνηταί μας καὶ ἔρριψεν ἄγριον βλέμμα ἐπ' αὐτῶν· ἡ Ἐθελβίνα τρέμουσα ὅλη κατεβίβασεν μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν της τὸ κάλυμμα τοῦ φορέματός της. Ὁ δὲ Ἀρθύρος βλέπων τὸν τρόμον τῆς ἀδελφῆς του εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκα ἐκείνην ὅτι ἦσαν δύο προσκυνηταὶ οἵτινες ἀπεπλανήθησαν τοῦ δρόμου των, καὶ διελθόντες πλησίον τοῦ φρουρίου ἦλθον ἵνα ἀποφύγωσιν τοὺς κινδύνους τῆς κακοκερίας, δὲν ἤθελον δὲ ἀνοίξει μὲ τόσην βίαν τὴν θύραν. ἐὰν ἤξευρον ὅτι τὸ δωμάτιον τοῦτο ἦτο κατοικημένον.

Ἡ γυνὴ δὲν ἠρκέσθη εἰς τὰς πληροφορίας ταύτας ἀλλὰ παρετήρει τοὺς ὁδοιπόρους μὲ βλέμματα διαπεραστικά, καὶ ἡ αὐστηρὰ φυσιογνωμία της πολὺ ἀπεῖχεν ἀπὸ τοῦ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ. Ἦτο δὲ ὑψηλὴ καὶ

ξηρὰ, ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἐρυτιδωμένον ἐκ πᾶς ἡλικίας, καὶ εἰς ὅλους τοὺς χαρακτῆρας της ἐφαίνετο ἦθος πονηρὸν, καταπλῆττον τὴν Ἐθελβίναν ἤτις τὴν ἠρώτησεν ἡσύχως, ἂν ἠδύναντο τοὐλάχιστον νὰ μείνωσιν εἰς ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον παύτην μόνον τὴν νύκτα.

«Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μείνητε ἐνταῦθα, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα, ἀλλὰ θέλω σᾶς δώσει ἄλλο δωμάτιον· δὲν ἀγαπῶ μὲν τοὺς περιηγητὰς, ἀλλὰ τὸ σεβάσμιον ἔνδυμα ὅπερ φέρετε εἶναι ἄξιον τινὸς περιποιήσεως. Ἴσως δὲν πρέπει νὰ σᾶς δεχθῶ, διότι πιθανὸν νὰ ἦσθε κακοὶ ἄνθρωποι κεκρυμμένοι ὑπὸ τὸ φόρεμα τοῦ προσκυνητοῦ. Καθίσατε ὅμως, καὶ ἀφήσατέ με νὰ σᾶς ἐκβάλω τὰ φορέματα διὰ νὰ τὰ στεγνώσω.»

Ἐπροχώρησεν ἔπειτα μὲ ἦθος ὕποπτον πρὸς τὴν Ἐθελβίναν, διὰ νὰ τῆς σηκώσῃ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς· ἀλλ' ὁ Ἀρθύρος βλέπων ὅτι ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἦτον ἀνοησία νὰ γνωρισθῶσιν, ἠγέρθη καὶ τῇ εἶπεν·

«Ἀγαθὴ ξενοδόχε, τὰ φορέματά μας εἶναι μὲν ὀλίγον βρεγμένα, ἀλλὰ τὸ ἱερὸν τάγμα εἰς ὃ ἀνήκωμεν δὲν μᾶς συγχωρεῖ νὰ τὰ ἐκβάλωμεν . . . Ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ εἴμεθα ἀπηυδησμένοι ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός . . . Ἐὰν θέλῃς νὰ κάμῃς ἔλεος, δός μας κλίνην ν' ἀναπαυθῶμεν, καὶ δέξαι τὰς εὐχαριστίας, τὰς παρακλήσεις καὶ τὰς εὐχάς μας.»

Οἱ λόγοι οὗτοι καθησύχασαν κατὰ τὸ φαινόμενον τὰς ὑποψίας τῆς γραίας, καὶ ἀφοῦ τοῖς ἐπρόσφερε γάλα καὶ φῶς, τοῖς εἶπε νὰ τῇ ἀκολουθήσουν εἰς τὸ δι' αὐτοὺς διωρισμένον δωμάτιον. Οἱ ξένοι ὑπήκουσαν, ὄχι

ὅμως ἄνευ φόβου, αὐτὴ δὲ τοὺς ὁδήγησεν εἰς μικρόν τι καλῶς κεκλεισμένον δωμάτιον, καὶ ἀφοῦ ἐψιθύρισε λόγους τινας ἐξῆλθεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΒ'.

Μείναντες μόνοι οἱ προσκυνηταί μας, παρετήρησαν προσεκτικῶς τὸ στενὸν ἐκεῖνο δωμάτιον, καὶ ἀπὸ τὴν ποτὲ λαμπρὰν κλίνην, καὶ ἀπὸ παλαιά τινα τεμάχια τάπητος χρυσωμένα, ἐσυμπέραναν ὅτι ἦτο ποτὲ στολισμένον μὲ λαμπρὰ ἐπιπλα· αἱ δὲ σανίδες ἦσαν ἐφθαρμέναι εἰς πολλὰ μέρη καὶ πλήρεις κονιορτοῦ.

Ἔμπροσθεν δὲ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου εἶδον ἄλλην θύραν ὁμοίαν, καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως ἐσυμπέραναν ὅτι ἦτον ἐξωθεν κλεισμένη.

Τὸ πλησιέστερον ἐκεῖνο δωμάτιον ἐπροξένει τρόμον ε'ς τὴν Ἐθελβίναν, ἡ δὲ σκαιότης τῆς ξενοδόχου των, τὴν ἔκαμνε νὰ ἦναι ἀνήσυχος. Εἰς τὸν Ἀρθύρον ἐφαίνετο παράδοξον πῶς τὸ ἑτοιμόρροπον ἐκεῖνο φρούριον ἦτο κατοικημένον. Συμβουλευθέντες λοιπὸν ἀπεφάσισαν ὅτι ἦτο φρονιμώτερον νὰ φύγωσι καὶ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον των· ἀλλ' ἦσαν τόσον ἀπηυδηκότες, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ κινήσουν χωρὶς νὰ ἀναπαυθῶσιν.

« Ἀδελφή μου, εἶπεν ὁ Ἀρθύρος, ἂς μείνωμεν ἐδῶ δύο ἢ τρεῖς ὥρας, καὶ ἔπειτα χωρὶς νὰ μᾶς ἐννοήσουν φεύγομεν ἀπὸ τὴν ἐνοιγματώδη ταύτην κατοικίαν »

Καὶ ἡ μὲν Ἐθελβίνα ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην, ὁ δὲ

Ἀρθύρος ἐξηπλώθη εἰς τὸ ἔδαφος ἐπιστηρίξας τὴν κεφαλήν του εἰς παλαιάν τινα ἔδραν.

Μετ' ὀλίγον, τὸ ὡρολόγιον τοῦ φρουρίου ἐκτύπησε μεσονύκτιον, οἱ δὲ δύο νέοι ὁδοιπόροι ἐθαύμασαν διότι ἐν τοιαύτῃ ἐρήμῳ οἰκίᾳ διετηρῆτο ὡρολόγιον ἐν καλῇ καταστάσει, τοῦτο δὲ τοὺς ἔκαμε νὰ στοχασθῶσιν ὅτι δὲν ἦσαν πολὺ ἀσφαλεῖς. Ὁ Ἀρθύρος ἀπεκοιμήθη, ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἐχρειάσθη πλειότερον καιρὸν εἰς τὸ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν τῇ εἶχε προξενήσει ὁ ὄξυ; ἦχος τοῦ ὡρολογίου. Ἀλλὰ τέλος τὴν ἐκυρίευσε γλυκὺς, πλὴν ἐλαφρὸς ὕπνος.

Μετ' ὀλίγον δὲ τὴν ἐξύπνησε κρότος τις ὑπόκωφος, καὶ ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδεν ἔμπροσθέν τις τρεῖς ἀνθρώπους πλησίον τῆς κλίνης της, οἱ ὁποῖοι περιεργάζοντο μὲ ἔντρομον προσοχὴν τὸν νέον Ἀρθύρον, κοιμώμενον βαθέως, καὶ τῇ ἐφάνησαν ὅμοιοι μὲ ἐκείνους οἵτινες τὴν ἥρπασαν εἰς τοὺς θόλους τοῦ Ἀβούρν.

Κατ' εὐτυχίαν της δὲν ἠδυνήθη οὔτε νὰ ὁμιλήσῃ οὔτε νὰ κινηθῇ. διότι ἐπάγωσεν ὅλον της τὸ αἷμα, οἱ τρεῖς ἐκεῖνοι ἄνδρες δὲν τὴν παρετήρησαν ἕνεκεν τοῦ κωλύμματος τῆς κεφαλῆς της. Τοὺς ἐθεώρησε δὲ μὲ φρίκην, ἐξερχομένους τοῦ δωματίου ἀκροποδητὶ καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἄοπλοι, ἐστοχάσθη ὅτι ἐξῆλθον διὰ νὰ εὕρωσιν ὅπλα.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐνόμισεν ὅτι ἀπεμακρύνθησαν ὀλίγον, ἠγέρθη ἥρεμα καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τὸν βραχίονα τὸν ἀδελφόν της τὸν ἐξύπνησε χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ τῷ εἴπῃ λέξιν. Ὁ Ἀρθύρος ἠγέρθη ἔντρομος καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν θύραν τότε ἡ Ἐθελβίνα τῷ εἶπε.

«Μὴ πλησιάζῃς εἰς τὴν θύραν. δὲν ἠξεύρεις τὸν κίνδυνον ὅστις μᾶς ἐπαπειλεῖ· ἡσυχία μ' ὅλον τοῦτο, διότι ἐκ ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ ζωή μας.

Ἐφαίνετο δὲ ἀδύνατον νὰ ἀποφύγωσι τὸν κίνδυνον, διότι τὸ παράθυρον ἦτο πολὺ ὑψηλά. Μόνη ἡ ἄλλη θύρα ἦτον ἡ τελευταία καταφυγή των, ἀλλ' ἦτον ἴσως κλεισμένη ἔξωθεν.—Ὁ Ἀρθύρος πλησιάζει ἐκεῖ, καὶ ἡ θύρα ἀνοίγεται.— Τὸ φῶς ἑνὸς λύχνου τοὺς ὁδηγεῖ εἰς στενὴν στοὰν, τὴν ὁποίαν διήρχοντο χωρὶς νὰ ἠξεύρουν τὸ τέλος τοῦ δρόμου των.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐφρόντισε νὰ κλειδώσῃ ἔξωθεν τὴν θύραν, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ ὀλίγον τοὺς διώκτας των. Ἀφ' οὗ δὲ κατέβησαν μικρὰν κλίμακα, διῆλθον ἔμπροσθεν θόλου, κλεισμένου μὲ δυνατὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας, ὅπου ἤκουσαν θλιβερὸν στεναγμόν. Ἡ νέα κόμησσα, ἦτο πάντοτε πρόθυμος νὰ παραβλέπῃ τὸ συμφέρον της διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν της, ἐστάθη.

«Ἀρθύρε, εἶπε, τὸ φρούριον τοῦτο εἶναι καταφύγιον τῆς ἀνομίας. . . . Ὁ στεναγμὸς οὗτος δὲν εἶναι ἆρά γε κανενὸς δυστυχοῦς αἰχμαλώτους; Ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τας κιγκλίδας, καὶ ἴσως εὐτυχήσωμεν νὰ τὸν ἐλευθερώσωμεν.

Ἐπέστρεψαν λοιπὸν καὶ εἶδον τὰς κιγκλίδας κλεισμένας μὲ δύο σιδηρᾶς ῥάβδους καὶ μὲ ἄλυσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τοῖχος εἰς τὸν ὁποῖον ἦσαν προσκολλημέναι αἱ σιδηραὶ ῥάβδοι ἦτον ἐπίσης παλαιὸς, καθὼς καὶ τὸ ἐπίλοιπον φρούριον, μόλις ἐκρήμνισαν μίαν πέτραν, καὶ ἤνοιξαν τὰς κιγκλίδας, εἰσῆλθον δὲ εἰς εἶδος τι φυλακῆς, ὅπου εἶδον νέον ὅστις μὲ τὴν κόμην ἐξηπλωμένην,

κάὶ τὴν κεφαλὴν ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ βραχίονός του ἐφαίνετο σκεπτόμενος τὴν δυστυχίαν του.

Ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῆς Ἐθελβίνας τὸν ἔκαμε νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοὺς συλλογισμούς του, καὶ ἐγερθεὶς βιαίως ἐφώναξε γονυπετήσας ἔμπροσθεν τῆς καμήσσης·

«Ἐθελβίνα μου! σῦ εἶσαι;»

«Ζῇ! ὕψιστε Θεὲ, σὲ εὐχαριστῶ!»

Ὁ Ἀλφρέλος (ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἦτο) λαβὼν τὴν χεῖρα της τὴν κατεφίλει, ὁ δὲ Ἀρθύρος τοῖς ἔδοσε, νὰ ἐννοήσουν ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ φύγωσιν ὅσον τάχιστα. Ὁ Ἀλφρίδος, ὅστις ἤξευρε καλῶς τὴν αἰτίαν τῆς ἀνησυχίας των, ἔδοσε τὴν χεῖρα του εἰς τὴν Ἐθελβίναν κ' ἐξῆλθον εἰς τὴν ὑπόγειον δίοδον. Ἀπαντήσαντες δὲ ὀπήν τινα, ἐβοήθησαν ἀλλήλους διὰ νὰ τὴν διέλθουν καὶ οὕτως ἔφυγον ταχύτερον παρ' ὅσον ἤλπιζον.

Ἐπροχώρησαν ἔπειτα εἰς τὸ βουνόν, καὶ δὲν ἐστάθησαν οὐδὲ στιγμὴν, ἕως οὗ ἔφθασαν εἰς δάσος, ὅπου ἠδύναντο νὰ ἦναι εἰς πλειοτέραν ἀσφάλειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἠνόησαν ὅτι οἱ λύκοι τοὺς ἠκολούθουν, ἐκρύφθησαν εἰς τὰ πυκνὰ δένδρα, καὶ μετ' ὀλίγον ἔλαβον θάρρος ἰδόντες ὅτι οἱ ἐχθροί των ἔλαβον ἄλλον δρόμον, καὶ ἀπεμακρύνοντο αὐτῶν. Ἀφ' οὗ δὲ διῆλθον τὸ δάσος, κατέβησαν εἰς τὴν πεδιάδα ὅπου εἶδον μὲ ὑπερβάλλουσαν χαρὰν κώμην τινα ἀξιόλογον. Ὁ Ἀρθύρος καὶ ὁ Ἀλφρέδος, κρατοῦντες τὴν Ἐθελβίναν, ἔφθασαν τέλος εἰς τινα οἰκίαν ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς κώμης, ἔκρουσαν τὴν θύραν. καὶ παρεκάλεσαν νὰ τοὺς δεχθῶσιν.

Γυνή τις ἁπλῆ καὶ σεμνὴ τοὺς ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς,

δεικνύοντα μέγα σέβας εἰς τὴν Ἐθελβίναν καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν της διὰ τὸ φόρεμά των.

Τοῖς ἐπρόσφερε δὲ προθύμως ἀπ' ὅ,τι εἶχεν· ὁ δὲ Ἀλφρέδος, ἐπειδὴ ἡ ξενοδόχος ἦτο παροῦσα, ἠναγκάζετο νὰ ἐκφράζῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὴν φίλην του τὴν ὑπερβολικὴν χαράν του καὶ τὴν ἀγάπην του, καὶ νὰ ὁμιλῇ μὲ αὐτὴν, ὡς μὲ προσκυνητὴν μετὰ τοῦ ὁποίου συνεταξείδευεν. Ἐν τοσούτῳ ἤρχισε νὰ ἐξημερώνῃ· τότε δὲ εἶπον εἰς τὴν ξενοδόχον ὅτι τοὺς ἐβίωκον κλέπται, καὶ τὴν παρεκάλεσαν νὰ μὴ φανερώσῃ τὴν ἄφιξίν των εἰς κανένα ὅσοι ἤθελον ἐλθεῖ νὰ τὴν ἐρωτήσωσιν. Ἐζήτησαν ἔπειτα παρ' αὐτῆς κλίνην, ἐκείνη δὲ τοὺς εὐχαρίστησε καθ' ὅλα ὅσα ἤθελον. Οἱ τρεῖς λοιπὸν ὁδοιπόροι ἐπλαγίασαν, καὶ ἀνέπαυσαν τὰ κεκοπιακότα μέλη των μὲ βαθὺν ὕπνον· ἀφ' οὗ δὲ ἐξύπνησαν, τοῖς παρετέθη πράπεζα μὲ ὅ,τι καλὸν καὶ ἀξιόλογον περιεῖχεν ἡ οἰκία ἐκείνη.

Μετὰ ταῦτα ἀπεφάσισαν νὰ ἀγοράσωσιν ἵππους διὰ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ὁδοιπορίαν των· ἡ δὲ ἀγαθὴ ξενοδόχος ἀνέλαβε τὴν φροντίδα ταύτην καὶ ἀπῆλθεν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ δι' ἄλλας ἀγοράς. Τότε ὁ μὲν Ἀλφρέδος ἔκαμεν διαφόρους ἐρωτήσεις εἰς τοὺς δύο συντρόφους του, αὐτοὶ δὲ ἀπεκρύνοντο ἐρωτῶντες ἐπίσης.

Ἀφ' οὗ ἀπεχωρίσθημεν, ἔζησα δυστυχής, εἶπεν ὁ Ἀλφρέδος, καὶ ἔτρεξα μὲν εἰς τὰ ἴχνη σου διὰ νὰ σὲ ἐλευθερώσω, ἢ νὰ θυσιάσω τὴν ζωήν μου, ἀλλ' ὁ οὐρανὸς δὲν μοὶ ἐσυγχώρησε νὰ λάβω τὴν εὐτυχίαν ταύτην, καὶ φθονῶ διὰ τοῦτο τὴν τύχην τοῦ Ἀρθούρου . . .

«Ἐγὼ μᾶλλον χρεωστῶ τὴν ἐλευθερίαν μου εἰς τὴν Ἐθελβίναν, εἶπεν ὁ Ἀρθύρος μὲ ζωηρότητα. . . . Ἀλλ' ἰδοὺ ἡ ξενοδόχος μας, ἂς ἑτοιμασθῶμεν νὰ ἀναχωρήσωμεν, καὶ θέλομεν ἐξηγηθῆ ἐκτενέστερον εἰς τὸν πύργον.»

Ἐν τούτοις ἦλθεν ἡ ξενοδόχος, φέρουσα ἐπανωφόρια, ἡ δὲ Ἐθελβίνα τῆ ἐπρόσφερε τὸ βαλάντιόν της ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀγαθὴ ἐκείνη γυνὴ δὲν τὸ ἐδέχθη, εἰποῦσα ὅτι ἀρκετὴν πληρωμὴν ἔχει τὸ ὅτι ἠτύχησε νὰ φιλοξενήσῃ τοιαῦτα ἱερὰ ὑποκείμενα, ἡ κόμησσα θαυμάσασα τὴν γενναίαν καρδίαν της, τὴν ἐνηγκαλίσθη κρεμάσασα εἰς τὸν λαιμόν της σταυρὸν πολύτιμον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς κόμης ἐκείνης, ὁ Ἀρθύρος καὶ ἡ ἀδελφή του ἐκδύθησαν τὰ φορέματα τῶν προσκυνητῶν, ἐτυλίχθησαν μὲ τὰ ἐπανωφόρια, καὶ ἱππεύσαντες ἐξηκολούθησαν τὴν ὁδόν των, διότι οἱ λῃσταὶ τῶν ἐρειπίων ἐκείνων ἠδύναντο νὰ τοὺς διώκωσιν ἀκόμη.

Ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν διῆλθον τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἐπαρχίας Βαλλίας καὶ τὰς ἀηδεῖς χώρας τοῦ Λαγκαστὲρ, καὶ χωρὶς σχεδὸν νὰ ὁμιλήσωσιν, ἀλλὰ βιάζοντες πάντοτε τοὺς ἵππους των, ἔφθασαν πρὸς τὸ ἑσπέρας πρὸς τὰ ὅρια τοῦ Βοστμορελάνδ.

«Ἰδοὺ πλησιάζομεν νὰ φθάσωμεν, εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα· ἐντὸς ὀλίγου ἀγαπητέ μοι Ἀρθύρε, ἐκεῖνα τὰ δύρρακτα, τὰ ὁποῖα πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἦσαν κλεισμένα δι' ἡμᾶς, θέλουν μᾶς ἀνοίξει ἐλευθέραν τὴν εἰς τὸ φρούριον εἴσοδον· οἱ δὲ χωρικοὶ τοῦ Ἀβούρν θέλουν ἀπολαύσει τὴν χαρὰν τοῦ νὰ ἐπανίδωσι τοὺς κυρίους

των τοὺς ὁποίους νομίζουσι χαμένους..... Βλέπεις, Ἀλφρέδε, τὸ κατάφυτον ἐκεῖνο βουνόν; εἶναι, νομίζω, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φαίνεται ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου. Μετ' ὀλίγας ὥρας θέλουν τελειώσει ὅλοι μας οἱ κίνδυνοι.

«Ἀδελφή μου, εἶπεν ὁ Ἀρθύρος, δὲν μοὶ ὡμίλησας διόλου περὶ τῆς ὡραίας Ἔμμας· εἶναι ἆρά γε τώρα εἰς τὸ φρούριον Ἀβούρν; ὑποθέτεις νὰ ἐλησμόνησε τὸν σύντροφον τῆς παιδικῆς ἡλικίας της;»

Ἡ ἀνέλπιστος αὕτη ἐρώτησις ἐτάραξε τὴν Ἐθελβίναν, καὶ παρευθὺς ἐνθυμήθη τὰς ἀπειλὰς καὶ τοὺς ὀλεθρίους σκοποὺς τοῦ Ῥυθμέρου, διότι ἡ περὶ τῆς φυγῆς της φροντὶς καὶ οἱ κίνδυνοι τῶν τριῶν ἐκείνων ἡμερῶν, εἶχον ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν ψυχήν της τὴν θλιβερὰν ταύτην ἐνθύμησιν. Ἀλλὰ τῆς Ἔμμας τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἐπρόφερεν ὁ Ἀρθύρος, τῆς ἀνεκάλεσεν ἐξαίφνης εἰς τὸν νοῦν ὅλους τοὺς κινδύνους εἰς οὓς ὑπέκειτο, καὶ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκριθῇ. Ὁ Ἀρθύρος δὲν τὸ ἐννόησεν, ὁ δὲ Ἀλφρέδος τῷ εἶπε παρευθύς·

Ἑπταετὴς ἀπουσία, Ἀρθύρε, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποσβέσῃ τῆς μνήμης σου τὴν ἀδελφήν μου;»

«Ὄχι, ἐφώναξεν ἐκεῖνος, ποτὲ δὲν τὴν ἐλησμόνησα· ἡ ἀνάμνησις τῆς Ἔμμας μοὶ ἦτο πάντοτε πολύτιμος, ἡ δὲ εἰκών της ποτὲ δεν ἔλειψεν ἀπὸ τὴν φαντασίαν μου, καὶ θέλω εἶσθαι εὐτυχὴς, ἐὰν τὴν ἐπανεύρω.»

«Εἶναι ἀσφαλὴς εἰς τὸ φρούριον, ἀπεκρίθη ὁ Ἀλφρέδος· διότι τὴν εἶδον μετὰ τὴν νύκτα, καθ' ἣν οἱ ὡπλισμένοι ἐκεῖνοι λῃσταὶ μοῦ ἥρπασαν τὴν Ἐθελβίναν μας ἀπὸ τὸν ναΐσκον τοῦ Ἀβούρν.

—« Σὺ λοιπὸν, ἀγαπητέ μοι Ἀλφρέδε, ἦσο ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐνόμισα ὅτι εἶδον πίπτοντα, τὴν τρομερὰν ἐκείνην νύκτα! καὶ ἔτρεμα δ ἀ τὴν ζωήν σου; . . . Εἶδες λοιπὸν τὴν Ἔμμαν;»

« Ναί, εἶπεν ὁ Ἀλφρεδος, καὶ ἐκείνη ἐφρόντισε περὶ τῶν πληγῶν μου . . . Ἀλλ' ἂς σπεύσωμεν νὰ φθάσωμεν, διότι ἡ νὺξ προχωρεῖ· καὶ ἐπειδὴ εἴμεθα ἄοπλοι, δὲν πρέπει νὰ ῥιψοκινδυνεύσωμεν εις τὰ περὶ τὸ φρούριον δάση, τὰ ὁποῖα ἠξεύρεις ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνα.»

Φοβούμενοι δὲ μὴν ἀποπλανηθῶσι τόσον ἀργὰ εἰς τὸ δάσος, ἔπαυσαν τὴν ὁμιλίαν, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐθελβίνα ἐπεθύμει καθ' ὑπερβολὴν, ἀλλ' ἐκ τοῦ τρόμου της δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ ἀκούσῃ.

Παρὰ τοὺς πρόποδας ὄρους δασώδους καὶ ὑψηλοῦ, ἔκειτο μικρὰ οἰκία μεμονωμένη καὶ σκοτεινὴ, καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασαν ἐκεῖ, ἐννόησαν ὅτι ἦτο τὸ ξενοδοχεῖν Μεμονωμένη οἰκία ὀνομαζόμενον. Οἱ ἵπποι των μόλις δυνάμενοι νὰ προχωρήσουν τοὺς ἠνάγκασαν νὰ σταθῶσεν ἐκεῖ· ὅθεν ἀπεφάσισαν ἐξ' ἀνάγκης νὰ σταθμεύσωσιν εἰς τὸ ἄσυλον ἐκεῖνο ξενοδοχεῖον ὅπως λάβωσιν ἄνεσίν τινα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ'.

Πέριξ μεγάλης τινὸς τοῦ ξενοδοχείου τούτου τραπέζης ἐκάθηντο εἴκοσιν ἄνδρες, οἵτινες ἐσηκώθησαν διὰ νὰ παραχωρήσωσι θέσιν εἰς τοὺς ὁδοιπόρους. Ἀπὸ τὰς γυμνὰς κνήμας των, ἀπὸ τὸ μὲ θώρακα ὡπλισμέ-

νον στῆθος των, καὶ ἀπὸ τὰ εἰς τὴν ζώνην των ὅπλα ἐφαίνοντο ἄγριοι καὶ θηριώδεις. Οἱ νέοι ὁδοιπόροι, ἐννόησαν, ἀλλὰ πολὺ βραδέως, ὅτι ἦσαν εἰς τὰς χεῖρας τῶν τρομερῶν ἐκείνων λῃστῶν, οἵτινες πρὸ ἐτῶν ἐλῄστευον τα πέριξ τοῦ Βεστμορνλάνδ.

«Ὁ Ἐδουάρδος εἶναι Ἥρως, ἔλεγεν εἷς ἐξ αὐτῶν, θέσας τὸ ποτήριόν του ἐπὶ τῆς τραπέζης, τοῦτο τὸ ἔδειξεν εἰς τοὺς πολέμους μὲ τοὺς φραντζέζους, ἀπεκρίθη ἕτερος ἐπιθεωρῶν τὸ πυροβόλον του. Ἀπὸ τὴν μάχην τοῦ Κρέκι ἐρχεσαι νέε; ἐπρόσθεσε μὲ φωνὴν σκληρὰν, στραφεὶς πρὸς τὴν Ἐθελβίναν· ἢ πηγαίνετε νὰ ἑνωθῆτε μὲ τὸν στρατὸν τῆς βασιλίσσης Φιλίππης εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Σκωτίας;»

«Μὰ τὸν ἅγιον γεώργιον, ἐφώναξε ῥωμαλαῖος τις, ἡ Φιλίππη εἶναι ἐπίσης γενναία καθὼς καὶ ὁ σύζυγός της, ἀλλ' ὅμως μᾶς ἔπαιξε καλὸν παιγνίδιον, ἀπορρίψασα τὴν αἴτησιν τοῦ εὐγενοῦς ἀρχηγοῦ μας. Ἄ! ἡμεῖς εἴμεθα οἱ ἄνδρες οἵτινες πρέπει νὰ ἐπιπέσωμεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, νὰ τὸν πολεμήσωμεν, νὰ τὸν ἀποκρούσωμεν, καὶ νὰ τὸν νικήσωμεν· καὶ ἡλεία, φίλοι μου, τὰ λάφυρα....! Ἂς μοὶ δείξῃ τις ἄλλην συμμορίαν λῃστῶν πλέον ἄφοβον, δυνατωτέραν, καὶ ἐπιτηδειοτέραν τῆς ἰδικῆς μας»!

Ἡ Ἐθελβίνα ἐστράφη πρὸς τὴν θύραν διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ περίεργον βλέμμα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Κατὰ δὲ τὴν στιγμὴν ταύτην, εἰσῆλθεν εἷς τῶν συντρόφων των, ἦτον δὲ ὁ ἴδιος ὅστις τὴν εἶχε καταπλήξει τόσον εἰς τὸ κρημνισμένον φρούριον· ἅμα δὲ τὴν ἀνε-

γνώρισεν ὁ κακοῦργος, ἐξῆλθε πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν του.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐγερθεῖσα εἰς τοῦτο τὸ μεταξὺ εἶπε χαμηλοφώνως εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀδελφοῦ της.

«Ἐπροδόθημεν· ἂς τρέξωμεν εἰς τοὺς ἵππους μας καὶ ἴσως δυνηθῶμεν νὰ σωθῶμεν.»

Ἐξῆλθον λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς ἀπὸ τὸ δωμάτιον, ἐνῷ δὲ ἐξήρχετο ὁ Ἀρθύρος, ἤκουσε τούτους τοὺς λόγους μὲ φωνὴν βραγχώδη.

«Νὰ τοὺς ἀφήσωμεν, γενναῖε, ὁπλαρχηγὲ, νὰ ἀναχωρήσωσι, χωρὶς νὰ ἴδωμεν ἂν ἔχουν μεθ' ἑαυτῶν τί τὸ ὁποῖον μᾶς ἀνήκει ;»

Ὁ Αλφρέδος ἔφερε τοὺς ἵππους, τοὺς ὁποίους ἀνέβησαν καὶ ἔφυγον τόσον ταχέως, ὅσον τοὺς ἐσυγχώρει ἡ ἀδυναμία τῶν κεκοπιακότων ἵππων των.

Ἐνῷ δ' ἔτρεχον σιωπῶντες ἤκουσαν ἦχον σφυρίκτρας καὶ πρὶν σκεφθῶσιν εὑρέθησαν περικυκλωμένοι ὑπὸ στρατιωτικοῦ ἀποπάσματος τῶν ὁποίων τὰ φορέματα ἐγνώρισεν ἡ Ἐθελβίνα· ἦτο δὲ τοῦτο μέρος τοῦ στρατοῦ τὸ ὁποῖον ὁ Σαιντιβὲρ εἶχε πέμψει διὰ νὰ τοὺς διώξωσιν. Εἰς μάτην οἱ δυστυχεῖς ὁδοιπόροι ἠθέλησαν νὰ βιάσωσι τοὺς ἵππους των, διότι οἱ κακοῦργοι προλαβόντες ἔλαβον τοὺς χαλινοὺς αὐτῶν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἔφθασε μετὰ σπουδῆς καὶ ἄλλος στρατὸς ἱππέων πλέον πολυάριθμος ἀλλὰ μὲ διαφορετικὴν στολήν. Ἡ δὲ Ἐθελβίνα τότε καταβᾶσα τοῦ ἵππου της, καὶ ἀνοίξασα τὸ ἐπανωφόριόν της, εὑρέθη ἔμπροσθεν τῶν λῃστῶν τῆς Μεμονομένης οἰκίας (διότι οὗτοι ἦσαν οἱ τὸ δεύτερον ἀπόσπασμα συγκρο-

τοῦντες) μὲ τὰ γυναικεῖα φορέματά της· ἔπειτα γονυπετήσασα ἔμπροσθεν ἐκείνου, ὅστις ἐκ τοῦ ἀναστήματός του ἐφαίνετο ὁ ἀρχηγός των.

«Σώσατέ μας ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων! ἐφώναξε κλαίουσα, οἵτινες θέλουν νὰ μᾶς φονεύσουν. Μία γυνὴ, ἡ Ἐθελβίνα, ἡ κόμησσα Φιτσαβούρν ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειάν σας, γεναῖοι ξένοι· τρέξατε εἰς βοήθειαν τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ τὰ ὑπάρχοντά μου θέλουν εἶσθαι τὸ βραβεῖον τῶν εὐεργεσιῶν σας.

«Σύντροφοι, εἶπεν ὁ ὁπλαρχηγὸς, μία γυνὴ ζητεῖ τὴν προστασίαν μας! δὲν πρέπει νὰ ἀρνηθῶμεν. Ὄχι φίλοι μου, ἂς μὴ παραβλέψωμεν τὸν πάσχοντα, ἂς ὑπερασπισθῶμεν τὸν ἀσθενῆ.... Ἐμπρὸς σύντροφοι, θάνατος κατὰ τῶν ἀνάνδρων ἐκείνων».

Μόλις ἐπρόφερε τούτους τοὺς λόγους, καὶ ὥρμησαν ὅλοι μετὰ σπουδῆς ἐναντίον τῶν στρατιωτῶν τοῦ Σαιντιβέρ. Ὁ δὲ Ἀλφρέδος καὶ ὁ Ἀρθούρος, ὄντες ἤδη ἐλεύθεροι, ἥρπασαν ξίφη ἀπὸ τοὺς ἐκπεπληγμένους στρατιώτας, καὶ ὥρμησαν μανιωδῶς κατ ἐκείνων οἵτινες πρὸ ὀλίγου ἀλυσίδεναν τὰς χεῖρας των.

Μετ' ὀλίγον δὲ ὁ ὁπλαρχηγὸς ἐπέστρεψε μόνος του νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Ἐθελβίναν ὅτι ἐνίκησαν, καὶ ὅτι ὁ ἐχθρικὸς στρατὸς ἔφυγεν εἰς τὰ ὄρη.

Μετὰ τὴν μάχην οἱ λῃσταὶ, ἠθέλησαν νὰ διαρπάσωσι τὰ πράγματα τῶν ὁδοιπόρων, τοὺς ὁποίους πρὸ ὀλίγου εἶχον ὑπερασπισθῇ· ἀλλ' ὁ ὁπλαρχηγὸς τοὺς ἠπείλησε κυριαρχικῶς.

«Οὗτοι δὲν εἶναι ἄνδρες, τοῖς εἶπεν, ἀλλὰ γυναῖκα θώαι... Τὴν λαμβάνω ὑπὸ τὴν προστασίαν μου...

Σᾶς διατάττω νὰ τὴν σεβασθῆτε, καὶ οὐαὶ εἰς τὸν πρῶτον, ὅστις ἤθελεν αὐθαδιάσει νὰ μοὶ παρακούσῃ.»

Οἱ λῃσταὶ ὑπήκουσαν ψιθυρίζοντες.

Οὕτω λοιπὸν οἱ ὁδοιπόροι μας ἠκολούθησαν τὴν ὁδόν των συνοδευόμενοι ἀπὸ τριάκοντα ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων τὸ βάδισμα μόνον ἤθελε προξενήσει τρόμον εἰς πάντα ἄλλον, παρεκτὸς ἐκείνων ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐχύθη τὸ αἷμα τῶν κακούργων.

Εὐχαρίστουν δὲ μὲ θαυμασμόν των τὸν οὐρανὸν διότι εὑρίσκοντο ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν κακούργων, τῶν ὁποίων τὸ ἔργον ἦτο νὰ ἐνεδρεύωσι τοὺς διαβαίνοντας ὁδοιπόρους, νὰ τοὺς καταγυμνόνουν καὶ νὰ τοὺς δολοφονῶσιν ἴσως, Ἡ Ἐθελβίνα θεωροῦσα τὸν ὁπλαρχηγὸν, ἐθαύμαζε πῶς, εἷς μόνος ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ ἔχῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του τόσον ἀγρίους λῃστὰς, καὶ τῇ ἐφαίνετο παράξενον διότι δὲν εὕρισκεν εἰς τὸν χαρακτῆρα του τὸ σκυθρωπὸν ἐκεῖνο χρῶμα μὲ τὸ ὁποῖον ἡ ἁμαρτία ταχέως ἢ βραδέως χρωματίζει τὴν φυσιογνωμίαν τῶν ἐνόχων. Τέλος δὲ τῷ εἶπεν·

«Χαίροντες ὅτι ἐγνωρίσθημεν μετὰ σοῦ, τολμῶμεν νὰ σὲ βεβαιώσωμεν, γενναῖε ὁπλαρχηγὲ, ὅτι, ὁσάκις ἡ Ἐθελβίνα Φιτσαβούρν δυνηθῇ νὰ σοὶ χρησιμεύσῃ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον, θέλει εἶσθαι εὐτυχὴς, ἐὰν σὲ ὑποχρεώσῃ.»

Ἡ Ἐθελβίνα ἠθέλησε μὲ τούτους τοὺς λόγους νὰ φιλοτιμήσῃ μίαν καρδίαν εἰς τὴν ὁποίαν τὰ σπέρματα τῆς ἀρετῆς ἐφαίνοντο ὅτι ἠδύναντο ἀκόμη νὰ ἀναβλαστήσωσιν.

Ὁ ὁπλαρχηγὸς τὴν ἐννόησε, τὸν εὐχαρίστησε καὶ τῇ ἀπεκρίθη·

Δὲν ἐξέλεξα ἑκουσίως τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, κυρία μου. Ἀλλὰ διωχθεὶς ἐκ τῆς πατρικῆς μου οἰκίας ἀπὸ πατέρα βάρβαρον πρὸς ἐμὲ, καὶ τυφλὸν πρὸς τὸν ἄλλον τερατώδη ἀδελφόν μου· κατατρεχθεὶς ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀποκληρωθεὶς τέλος, ἠναγκάσθην νὰ περιπλανῶμαι εἰς τὰ ὄροι. Κατὰ τύχην δὲ πεσὼν εἰς χεῖρας τῶν λῃστῶν τούτων, ἐβιάσθην νὰ ἐκλέξω ἢ νὰ φονευθῶ ὑπ' αὐτῶν ἢ ν' ἀκολουθήσω τὰς ἐκστρατείας των. Ἀλλ' ἀφοῦ διά τινων ἀνδραγαθιῶν ἀπήλαυσα τὴν ἐμπιστοσύνην των, μὲ ὠνόμασαν ἀρχηγόν των, καὶ ζῶ μεταξὺ αὐτῶν ἓν ἤδη ἔτος χωρὶς νὰ ἠξεύρωσι τίς εἶμαι. Λυποῦμαι ὅμως ἀκόμη τὸν πατέρα μου, μ' ὅλον ὅτι ἐφάνη πρὸς ἐμὲ ἄδικος, καὶ ἀγαπῶ ἔτι τὸν ἀδελφόν μου, μ' ὅλον ὅτι μὲ μισεῖ. Δὲν τολμῶ νὰ ἐμπιστευθῶ τὰς δυστυχίας μου εἰς τοὺς συντρόφους μου, διότι εὐθὺς θέλουσιν ὑπερασπισθῆ τὰ δίκαιά μου. Ἔχω ἐπ' αὐτῶν ἀπόλυτον ἐξουσίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐλπίζω νὰ ὠφεληθῶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῶν ἐμφυλίων πολέμων νὰ τοὺς καταστήσω ὠφελίμους εἰς τὴν πατρίδα των, καὶ νὰ τοὺς διορθώσω ἀπὸ τας ἀταξίας των. Τοῦτο δὲ τὸ σπέρμα τῆς ἐλπίδος τὸ ὁποῖον ἔρριψα εἰς τὸ πνεῦμα των, ἐξυψόνει τὰς ἰδέας των, διεγείρει κατά τινας στιγμὰς εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως, καὶ δύναται ποτὲ νὰ μοὶ χορηγήσῃ τὰ μέσα, ὥστε νὰ τοὺς κάμω νὰ μετανοήσωσι, καὶ νὰ ἀπαλλαχθῶ τοῦ ἀτίμου τούτου ἐπαγγέλματος εἰς τὸ ὁποῖον μὲ καθυπέβαλλεν ἡ δυστυχὴς τύχη μου.

« Ἴσως ποτὲ δυνηθῶ νὰ δεχθῶ τὰς προσφοράς σου, καὶ γίνω πλέον ἄξιος νὰ παρουσιασθῶ ἐμπροσθέν σου. . . . Ἀλλ' ἰδοὺ βλέπω τὸ Ἀβοὺρν, καὶ ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ ἀναχωρήσω.

Τὸ φρούριον ἐφαίνετο τφόντι, ἡ δὲ Ἐθελβίνα ἐνόμισε χρέος της νὰ προσκαλέσῃ τὸν ὁπλαρχηγὸν καὶ τὸν στρατὸν του εἰς τὸ φρούριον διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον, καὶ νὰ τοῖς δώσῃ ἀντάξια δῶρα. Ὁ ὁπλαρχηγὸς ἐφάνη πολὺ εὐγνώμων εἰς ταύτην τὴν ἔνδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης της, δὲν ἠθέλησεν ὅμως, ἀλλὰ στρέψας τὴν κεφαλὴν τοῦ ἵππου του, εἶπεν·

« Εὐγενὴς κυρία, καὶ σεῖς λόρδοι, ἐάν ποτε λάβητε χρείαν τοῦ Γ ὲ ρ τ ο υ Δ ε ὔ ρ λ ο υ καὶ τῶν συντρόφων του, γράψατε μίαν λέξιν εἰς τὴν Μερονωμένην οἰκίαν.

» Τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ σᾶς πληροφορήσῃ ὅτι εἴμεθα καὶ θέλομεν εἶσθαι πάντοτε ἕτοιμοι νὰ σᾶς χρησιμεύσωμεν, καὶ νομίζομεν ὅτι δὲν θέλετε τολμήσει νὰ προδώσητε ἐκείνους οἵτινες ἐκινδύνευσαν τὴν ζωήν των ὑπὲρ ὑμῶν. »

« Ὑγίαινε, γενναῖε Δεύρλε, ὑγίαινε », ἐφώναξαν οἱ τρεῖς ὁδοιπόροι· ἀλλ' ἐκεῖνος πλήξας τὸν ὑπερήφανον ἵππον του, ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των.

Ἐντὸς ὀλίγου ἔφθασαν εἰς τὰ δρύφρακτα τοῦ Ἀβοὺρν, ὁ Ἀρθύρος δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὴν χαράν του. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἀκόμη νὺξ ὅτε ἦλθον εἰς τὴν γέφυραν, ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ φρουρίου ἐκοιμῶντο· ὁ Ἀλφρέδος ἐφώναξε δὶς μὲ τὴν σάλπιγγα, ὁ γέρων

Ῥυπέρτος ἐφάνη εἰς τὸν πύργον τῆς εἰσόδου, καὶ ἠρώτησε τίς ἦτον εἰς τὴν θύραν.

«Ἐγώ, ἐφώναξε ζωηρῶς ὁ Ἀρθύρος· ἄνοιξον τάχέως τὴν θύραν.»

Ὁ ἀγαθὸς Ῥυπέρτος, ὅστις δὲν ἀνεγνώρισεν τὴν φωνὴν τοῦ μικροῦ κυρίου του, τοῖς εἶπεν ν' ἀπέλθωσιν, διότι κατὰ τοιαύτην ὥραν δὲν ἀνοίγονται αἱ θύραι.

Ὁ Ἀλφρέδος τῷ εἶπε τότε ἡσυχώτερον·

«Ἀγαθὲ Ῥυπέρτε, ἄνοιξον τὰς θύρας· ἡ κυρία Ἐθελβίνα σὲ παρακαλεῖ.»

«Ἄ! ἀναγνωρίζω τὴν φωνὴν τοῦ λόρδου Μοντφερβίλ.»

Τότε κατέβη ἀπὸ τὸ πυργίδιον, καὶ ἀνοιχθείσης τῆς θύρας, εἰσῆλθον τέλος οἱ τρεῖς προσκυνηταὶ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ φρουρίου μὲ ἀνησυχίαν καὶ βίαν, τοὺς ὁποίους ὁ Ῥυπέρτος ἐδέχθη ἐκστατικός.

«Ἡ φιλτάτη μου κυρία εἶναι, ἐφώναξεν· ἠλευθερώθη τέλος πάντων!»

«Ἐνταῦθα εἶναι ἓν ἄλλο ὑποκείμενον, ἄξιον καλητέρας ὑποδοχῆς, τῷ εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα· κύτταξον αὐτό, Ῥυπέρτε· τὸν γνωρίζεις; εἶναι ἀνάγκη ἆρά γε νὰ σοὶ εἴπω τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου σου, τοῦ πρὸ τόσων χρόνων ἀπολωλότος Ἀρθούρου Φιτσαβούρν;»

Ὁ ἀγαθὸς γέρων ἄψητε τοὺς πόδας τῆς κομήσσης, καὶ ἐναγκαλισθεὶς τὰ γόνατα τοῦ νέου κόμητος, εὐχαρίστησε τὸν οὐρανὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν του, ἔπειτα εἶπεν εἰς τὴν Ἐθελβίναν ὅτι χθὲς εἶχεν ἐπιστρέψει ἀπὸ τὴν ἀνωφελῆ ἐκστρατείαν του.

«Εἶχα ἀποφασίσει νὰ γράψω εἰς τοὺς ὑπουργοὺς

τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ μοὶ δώσουν δυνάμεις ἀρκετὰς νὰ ἐφορμήσω κατὰ τοῦ φρουρίου Σαιντιβέρ Σοὶ ὁμολογῶ, κυρία μου, ὅτι ὀλίγην πίστιν ἐδιδον εἰς τὸν λόγων τοῦ λόρδου Λεοπόλδου, καὶ εὐχαριστῶ τὸν οὐρανὸν ὅτι βλέπω εἰς ἀσφάλειαν τὰ τέκνα τοῦ κυρίου μου.»

«Πολὺ ἐφοβούμην, κύριέ μου, εἶπε στραφεὶς πρὸς τὸν ἱππότην Μοντφερβὶλ, μήπως ἔπεσες θῦμα τοῦ ἐνθερμοτάτου ζήλου σου. Ἅμα ἤκουσα ὅτι ἀνεχώρησας ἀπὸ τὸ φρούριον, ἔστειλα κατόπιν σου στρατὸν ἐκλεκτὸν, διὰ νὰ σοὶ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ἐπιχείρησίν σου, ἀλλ' ὁ στρατὸς ἐπέστρεψε χωρὶς νὰ σὲ εὕρῃ. . . . Πλὴν σὲ βλέπω πάλιν, καὶ χαίρω.»

Ὁ πιστὸς οὗτος ὑπηρέτης ἐνῷ ὡμίλει ἔρριπτεν βλέμματα εἰς τὰ κλειόμενα δρύφρακτα, καὶ ἐφαίνετο ἀναμένων τὴν εἴσοδον καὶ ἑτέρου ἀτόμου.

«Ποῦ εἶναι λοιπὸν ἡ ἀγαπητή μου Ἔμμα ; εἶπεν ὁ Ἀρθύρος εἰς τὸν Ῥυπέρτον.

«Δὲν ἔμαθεν ἀκόμη ὅτι ἤλθομεν ;» ἠρώτησεν ὁ νέος βαρόνος.

Ὁ ἀγαθὸς Ῥυπέρτος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας.

«Ἡρπάγη ἄραγε καὶ ἡ Ἔμμα μου ὑπὸ τὸ φρούριον ;» ἐφώναξεν ἡ κόμησσα.

Καὶ δὲν εἶναι μαζῇ σας ; εἶπε τέλος ὁ Ῥυπέρτος μὲ ἔκπληξιν· διὰ τί νὰ σᾶς εἴπω τὴν δυστυχίαν ταύτην ; Πρὸ πολλοῦ ἡ κυρία Ἔμμα λείπει ἐνταῦθεν. Ἐχάθη ἐν πρωΐ, καὶ ἐπειδὴ τότε τὰ δρύφρακτα ἦσαν κλεισμένα, δὲν ἠδυνήθην δι' ὅλου νὰ μάθω πῶς ἡρπά-

γη. Ὅτε δὲ σᾶς εἶδον, κύριοί μου ἐνόμιζα ὅτι ἦτο βέβαια καὶ αὐτὴ μαζή σας.»

Ἀφ' οὗ ἤκουσαν τὴν θλιβερὰν ταύτην εἴδησιν ὁ Ἀρθούρος καὶ ὁ Ἀλφρέδος, ἐφώναξαν·

«Ἂς ὑπάγωμεν νὰ ζητήσωμεν τὴν δυστυχῆ φίλην μας, τὴν ὁποίαν βέβαια ὁ Σαιντιβὲρ κρατεῖ εἰς τὰς ἀλύσεις. Ὕπαγε, Ῥυπέρτε, διάταξον νὰ μᾶς ἑτοιμάσωσι τοὺς ἵππους μας· μὴ χάνωμεν καιρὸν εἰς σκέψεις, ἂς τρέξωμεν.

«Περιμείνατε, ἀπεκρίθη ἡ Ἐθελβίνα ἐνθυμήθητε τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διετρέξαμεν πρὸ ὀλίγου. Ἴσως εἰσέτι οἱ στρατιῶται τοῦ Λεοπόλδου εὑρίσκονται εἰς τὸ δάσος. Ἐὰν δὲ ἀναχωρήσητε μόνοι, θέλετε κινδυνεύσει νὰ πέσητε εἰς χεῖράς των, καὶ ἐκ τῆς δυστυχίας ταύτης θέλομεν χάσει πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ νὰ σώσωμεν τὴν δυστυχῆ Ἔμμαν μας. Περιμείνατε λοιπὸν ἀκόμη μίαν ἡμέραν μόνον ἵν' ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον οἱ στρατιῶται μας καὶ σᾶς βοηθήσουν εἰς τὴν ἐπιχείρισιν ταύτην. Τότε καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς ἀποχωρισθῆ μὲ ὀλιγωτέραν ἀνησυχίαν ἠξεύρουσα ὅτι εἶσθε ἠσφαλισμένοι.»

Ἀφ' οὗ τοὺς ἔπεισε νὰ ἀναλάβωσι τὴν ἀναχώρησίν των ἀπεσύρθη ἕκαστος διὰ ν' ἀναπαυθῇ, καὶ διελθόντες ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα σκεπτόμενοι τὴν δυστυχῆ Ἔμμαν ἠγέρθησαν καὶ οἱ τρεῖς τὴν ἐπαύριον πρὸς τὸ ἐξημέρωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'.

Οἱ νέοι μας ἠναμώθησαν πολλὰ πρωΐ σκυθρωποί

καὶ σιωπηλοί, ἡ δὲ Ἐθελβίνα διακόψασα τὴν μελαγχολικὴν ἐκείνην σιωπὴν, παρεκάλεσε τὸν νέον ἱππότην νὰ τοῖς διηγηθῇ κατὰ ποῖον εὐτυχὲς συμβεβηκὸς εὑρέθη εἰς τὰ ἐρείπια ἐκεῖνα

Ὁ δὲ Ἀλφρέδος ἀπεσιώπησε μὲν τὸν χρόνον καθ' ὃν μαχόμενος πλησίον τοῦ βασιλέως του, καὶ διακριθεὶς δι' ἐνδοξοτάτων ἀνδραγαθημάτων, ἐθαυμάσθη ἀπὸ τὴν στρατὸν, ἐτιμήθη ἀπὸ τὸν μονάρχην, καὶ ἐφημίσθη τόσον, κινούμενος εἰς τὴν δόξαν ἀπὸ τὸν ἔρωτά του· περιέγραψε δὲ εἰς τὴν Ἐθελβίναν ὅλας τὰς παραφορὰς τῆς ζηλοτυπίας του, ὅτε τὴν εἶδε μόνην μὲ τὸν Ἀσπόλδον εἰς ἰδιαιτέραν ζωηρὰν συνομιλίαν.

Ἐτόλμησα νὰ σὲ κατηγορήσω ὡς ἄπιστον, τὴ εἶπεν· ἀλλ' ὁ οὐρανὸς μὲ ἐτιμώρησε διὰ τοῦτο. Ἤκτοτε ἔγινα δυστυχὴς, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο βάρος δι' ἐμέ.»

Χωρὶς δὲ νὰ τῇ ὁμιλήσῃ περὶ τῶν νέων δαφνῶν μὲ τὰς ὁποίας ἡ ἐρωτική του ἀπελπισία εἶχε στολίσει τὰ ὅπλα του· χωρὶς νὰ τῇ ἀναφέρῃ ὅτι ἡ ἀνδρία του ἔσωσε τὸν βασιλέα, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἱκανότητά του ἐχρεώστει ὁ στρατὸς τὴν σωτηρίαν του· ὁ μετριόφρων Ἀλφρέδος μετέβη εἰς τὴν διηγησιν τῶν δυστυχιῶν του, διηγήθη εἰς τὴν κόμησσαν πῶς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον ἄνευ ἀδείας, καὶ περιέγραψε λεπτομερῶς τὸ συμβεβηκὸς τῆς νυκτὸς ἐκείνης, καθ' ἣν εἶχε τὴν δυστυχίαν νὰ τὴν ἴδῃ ἁρπαζομένην ἀπὸ τὸ Ἀβούρν.

« Ἐφ' ὅσον ἠδυνάμην νὰ περιπατῶ, φιλτάτη μου Ἐθελβίνα, ἔτρεχον ἐπὶ τὰ ἴχνη σου· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐστοχάσθην νὰ εἰσχωρήσω εἰς τὸ Σαιντιβὲρ, καὶ νὰ τιμωρήσω τὸν ἅρπαγα· ἀλλ' ὁ φόβος μὴ σὲ χάσω διὰ

παντὸς ἐὰν ἐπιπτον, πρὶν σὲ ἐλευθερώσω, εἰς τὰς βαρβάρους χεῖρας τοῦ Λεοπόλδου, μὲ ἐμπόδισε μὲ ὅλην τὴν δικαίαν μανίαν ἥτις μὲ ἐνεψύχονεν. Ἐνθυμήθην προσέτι ὅτι ἀνεχώρησα ἀπὸ τὴν Γαλλίαν ἄνευ ἀδείας· καὶ ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἦτο πολὺ αὐστηρὸς εἰς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, ἀπεφάσισα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ νὰ ζητήσω παρὰ τοῦ Ἐδουάρδου ἀρκετὰς δυνάμεις διὰ νὰ κυριεύσω τὸ Σαιντιβὲρ ἐξ ἐφόδου.

« Περικλείσας λοιπὸν εἰς τὸ στῆθος τὴν λύσσαν μου, ἔτρεξα καὶ ἔπεσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, τῷ ἐζωγράφισα τὴν αὐθάδειαν τοῦ Λεοπόλδου μὲ τὰ ἀληθέστατα καὶ ζωηρότατα χρώματα, καὶ τὸν ἐπληροφόρησα τὸ τέλος καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀδικων σκοπῶν του. Ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησε διὰ τὴν μεγίστην ταύτην ἀναίδειαν, καὶ παρωργίσθη διὰ τὴν αὐθάδειαν τοῦ Σαιντιβέρ· διότι τὸ να τολμήσῃ νὰ ἁρπάσῃ τὴν προστατευομένην ὑπ' αὐτοῦ ἦτον ὕβρις ἀναφερομένη εἰς τὸν βασιλέα. Οὕτω λοιπὸν κατώρθωσα νὰ κινήσω καὶ νὰ ἐξάψω τὴν ὀργήν του.

« Ἐπειδὴ δὲ τότε ὁ Ἐδουάρδος ἐφοβεῖτο μὴν ἐκραγῶσι πάλιν αἱ ἐχθροπροξίαι, μοὶ ὑπεσχέθη στρατὸν μετὰ τὴν εἰς Ἀγγλίαν ἐπιστροφήν του, ἥτις ἐξ ἁπάντος δὲν ἔμελλε νὰ βραδύνῃ. Ἔμεινα λοιπὸν εἰς τὸ στρατόπεδον ἀπηλπισμένος διὰ τὴν βραδύτητα τοῦ βασιλέως, χωρὶς ὅμως νὰ τολμήσω νὰ τὸν ἐνοχλήσω πάλιν μὲ νέας παρακλήσεις.

« Ἐν τοσούτῳ ἔφθασε ταχυδρόμος ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ μᾶς ἔφερε τὴν θλιβερὰν ἀγγελίαν τοῦ θανάτου τῆς

Ἐθελβίνας, βαρονήσσης Καστλεάκρ καὶ κομήσσης Ἀβούρν· ἐπρόσθετε δὲ ὅτι ἀπέθανεν, μὴ δυνηθεῖσα ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν διὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός της λύπην.

»Ἀκούσας δ' ἐγὼ τὴν τρομερὰν ταύτην ἀγγελίαν ὠχρίασα, ἔτρεμον, καὶ ὅλη μου ἡ γενναιότης μὲ ἐγκατέλιπεν. Ἠρώτησα τὸν ταχυδρόμον, καὶ μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι ἐδημοσίευσε τὴν εἴδησιν ταύτην συγγενὴς τῆς Ἐθελβίνας· καὶ οὗτος ἦτον ὁ Λεοπόλδος, βαρόνος Σαιντιβέρ

»Ὑπώπτευσα δὲ παύρατα, ὅτι διέδοσε τὴν φήμην ταύτην διὰ νὰ ἐξουσιάσῃ τὴν περιουσίαν σου· ἀλλ' ἡ ὑποψία αὕτη πολὺ ἀπεῖχεν τοῦ νὰ καθησυχάσῃ τὴν πληγωθεῖσαν καρδίαν μου.

»Ὁ βασιλεὺς μοὶ ὡμίλησε περὶ τῆς ἀγγελίας ταύτης καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι διὰ τοῦ πρώτου ταχυδρόμου τῶν ὑπουργῶν του ἐπερίμενε νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτου. Ἔφθασε τέλος ὁ ταχυδρόμος, ἔτρεξα κατόπιν του εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἐδουάρδου, ὅστις μοὶ ἔδοσε μόνος του τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὑπουργείου νὰ τὴν ἀναγνώσω. Εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς τὰς αὐτὰς ὑποψίας, ἀλλ' ἐματαιώθησαν, ἔλεγεν, ἐπειδὴ φθάσας τις ἀπὸ αὐτὸ τὸ Ἀβοὺρν, τὸν ἐβεβαίωσε ὅτι εἶχε παρευρεθῇ εἰς τὴν κηδείαν τῆς νέας κομήσσης.

» Μὴν ἀμφιβάλλων λοιπὸν πλέον περὶ τῆς δυστυχίας μου, ἐπεθύμουν τὸν θάνατον.

»Ἡ Ἐθελβίνα μου δὲν ὑπάρχει πλέον! ἔλεγον, δὲν δύναμαι νὰ ἦμαι εὐτυχής . . ! Ἴσως ὁ Σαιντιβὲρ ἐπετάχυνε τὸν θάνατόν της μὲ τὰς καταδρομάς του. Ὁ ἐπίβουλος! θέλει πέσει ἀπὸ τὸ ξίφος μου . . . Φιλτά-

τη Ἐθελβίνα, θέλω ἀποθάνει εὐχαριστημένος, ἂν δυνηθῶ· νὰ σὲ ἐκδικήσω.

» Λείψανόν τι ὅμως ἐλπίδος μὲ παρεκίνησε νὰ ἐξετάσω τὸν ταχυδρόμον, ἂν ἤξευρεν εἰς ποίαν ἐποχὴν ἔλεγον ὅτι ἀπέθανες.

» Μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι ἤκουσεν ἀπ' φίλους τοῦ βαρόνου Σαιντιβὲρ νὰ λέγωσιν, ὅτι ἡ Ἐθελβίνα ἀπέθανεν ὑπὸ λύπης τρεῖς ἡμέρας μετὰ τ.ν θάνατον τῆς μητρός της.

« Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τῆς χήρας τοῦ Γοδφρέδου! ἐφώναξα· εἶσαι βέβαιος περὶ τούτου;»

« Ναὶ, κύριέ μου, οἰκεῖοι τοῦ Λεοπόλδου μὲ ἐπληροφόρησαν λεπτομερῶς περὶ τούτου. Σοὶ ὁμνύω ὅτι τοῦτο εἶναι ἀληθές.»

Τοῦτο ὑπῆρξε δι' εμὲ ἀκτὶς φωτὸς, καὶ σπινθὴρ ἐλπίδος, καὶ συνέλαβον τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Λεοπόλδος διέδοσε τὴν ψευδῆ ταύτην φήμην, διότι ἤμην βέβαιος ὅτι σὲ εἶδον ἕνα μῆνα πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ διαδιδομένου θανάτου σου. Ἐσκέφθην λοιπὸν ὅτι ὁ Σαιντιβὲρ ἐκράτει ἀκόμη τὴν Ἐθελβίναν μου αἰχμάλωτον εἰς τὸ τρομερὸν φρούριόν του, καὶ τοῦτο τὸ ὑπώπτευσα διότι εἶχε στείλει εἰς Λονδίνον καὶ ἄνθρωπον πιστόν του, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὴν φήμην τοῦ θανάτου σου καὶ εἰς τοὺς πλέον δυσπίστους.

» Αἱ ἐχθροπραξίαι εἶχον ἀρχίσει, μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἐγκαταλίπω τὰς Ἀγγλικὰς σημαίας, ἔμενον ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὡς ἐν φυλακῇ. Ἕκαστος ταχυδρόμος ἔλεγε πάντοτε, ὅτι σὲ ἀνέφερον ὡς πρωτότυπον θυγα-

τρὸς πρὸς μητέρα, καὶ ὅτι ἡ λύπη σου σὲ ἔφερεν εἰς τ ν τάφον.

Ὁ ἔνδοξος Ἐδουάρδος κινούμενος ὑπὸ τῆς καλοκαγαθίας του ἔλαβε μέρος εἰς τὰ δεινά μου, καὶ μοὶ ὡμίλει συχνάκις περὶ σοῦ. Ἀφοῦ δ' ἐτελείωσεν ὁ πόλεμος, ἤλπισα ὅτι ἠδυνάμην νὰ ἐπιστρέψω εἰς Ἀγγλίαν, διὰ νὰ βεβαιωθῶ περὶ τῶν ὑποψιῶν μου, τὰς ὁποίας ὁ βασιλεὺς ἐξελάμβανεν ὡς χιμαίρας, καὶ μ' ἐσυμβούλευε, πρὸς ἡσυχίαν καὶ εὐτυχί.ν μου, νὰ ὁπλισθῶ μὲ γενναιότητα· ἀλλ' εἰς μάτην ἐπροσπάθει ν' ἀποσπάσῃ τὸν νοῦν μου ἀπὸ τοῦτο. Μοὶ ἐπρότεινε δὲ μίαν ἡμέραν νὰ μὲ συζεύξῃ μὲ τὴν θυγατέρα Γάλλου τινὸς μεγάλου ἀξιωματικοῦ, μοὶ παρέστησε πόσον ὠφέλημον μοὶ ἦτο τὸ συνοικέσιον ἐκεῖνο διὰ τοῦ βαθμοῦ τὸν ὁποῖον μοὶ ἐδίδε, καὶ ὁποίαν εὐτυχίαν ἤθελε μοὶ προξενήσει, μοὶ ἔδοσε δὲ νὰ ἐννοήσω ὅτι ἦτο ἀναγκαῖον, διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἐν Γαλλίᾳ κατακτήσεών του, νὰ μένῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος γενναῖος καὶ πιστὸς, ὅστις δὲν ἤθελε τ ν προδώσει.

» Ἐγὼ δὲ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του τὸν καρεκάλεσα νὰ μὴν ἐπιμείνῃ εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ τῷ ὤμοσα ὅτι θέλω μείνει εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐὰν μὲ διατάξῃ.

« Πρᾶξον περὶ ἐμοῦ, ὅπως εὐαρεστῆται ἡ μεγαλειότης σου· εἶμαι ἰδικός σου βασιλεῦ, τῷ εἶπον, ἀλλ' ἡ καρδία μου εἶναι τῆς Ἐθελβίνας. Ποτὲ ὁ Ἀλφρέδος, ἐὰν ἡ περὶ τοῦ θανάτου της ἀγγελία ἦναι ἀληθὴς, δὲν θέλει νεμφευθῆ . . . Συγχώρησον τὸ θάρρος ἑνὸς στρατιώτου· εἶμαι ἀφωσιωμένος εἰς τὰ συμφέροντά σου,

βασιλεῦ· ἀλλὰ γνωρίζω τὸν μέγαν Ἐδουάρδον, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἀτιμασθῇ ὁ Ἀλφρέδος προδίδων τὴν καρδίαν του.

» Πᾶς ἄλλος, πλὴν τοῦ γενναίου τούτου ἡγεμόνος, ἤθελε νομίσει ἀχάριστον ἐκεῖνον ὅστις ἐτόλμησε νὰ ἀρνηθῇ ῥητῶς τὴν πρότασίν του. Ἀλλ' ὁ Ἐδουάρδος, ἐκπλαγεὶς διὰ τὴν εἰλικρίνειάν μου,

« Δὲν θέλω νὰ θυσιάσω τὸ αἴσθημά σου εἰς τὰ συμφέροντά μου, μοὶ εἶπεν· ἐπαινῶ τὸ θάρρος σου, καὶ θέλω νὰ τὸ ἀνταμείψω. Σοὶ δίδω τὴν ἄδειαν νὰ ἀναχωρήσῃς δι' ἕνα μῆνα· ὕπαγε εἰς Ἀγγλίαν, καὶ εἴθε νὰ ἐπιστρέψῃς εὐτυχής. Εὔχομαι νὰ ἦναι βάσιμοι αἱ περὶ τῆς βεβαιότητος τοῦ θανάτου τῆς Ἐθελβίνας ἀμφιβολίαι σου . . . Μετ' ὀλίγον θέλω μεταβῇ εἰς Ἀγγλίαν μετὰ τοῦ στρατοῦ μου, καὶ τότε ἐλθὲ ἵνα λάβῃς πλησίον τοῦ θρόνου μου τὸν βαθμὸν, τοῦ ὁποίου πάντοτε σὲ ἀξιοῖ ἡ φιλία μου τῆς ὁποίας ἐφάνης ἄξιος.»

» Εὐχαριστήσας λοιπὸν τὸν βασιλέα διὰ τὴν καλοκαγαθίαν του, ἀνεχώρησα μὲ ὀλιγάριθμον, ἀλλ' ἐκλεκτὸν στρατὸν, καὶ φθάσας εἰς τὸ Ἀβοὺρν εὗρον τὸν Ῥυπέρτον καὶ ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ φρουρίου ἐν ἀπελπισίᾳ. Διεσκέδασα τοῦ ἀγαθοῦ Ῥυπέρτου τὴν λύπην, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν εἶχε βυθίσει ἡ περὶ τοῦ θανάτου σου ἀγγελία, καὶ ἤρχισε καὶ αὐτὸς νὰ πιστεύῃ ὅτι τοῦτο ἦτον ἴσως παγὶς τὴν ὁποίαν ἔστησεν ὁ Λεοπόλδος διὰ νὰ ἐμποδίσῃ πᾶσαν ἐνέργειαν ἐναντίον του. Συνήξαμεν λοιπὸν στρατιώτας διὰ νὰ τοὺς ἐνώσωμεν μὲ τοὺς ἰδικούς μου, καὶ προσδιωρίσαμεν τὴν ἡμέραν τῆς

ἀναχωρήσεώς μας. Ἀλλὰ, μετά τινας ἡμέρας τῆς ἀφίξεώς μου, ἐλαβον ἐπιστολὴν αὐτόγραφον τοῦ Λεοπόλδου, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον εἰχεν ὡς ἀκολούθως.

«Λόρδε, ἡ κόμησσα Ἐθελβίνα δὲν ὑπάρχει πλέον... »ἡ διαθήκη της ἐνεχειρίσθη εἰς ἐμὲ, καὶ κρίνω χρέος »ἱερὸν νὰ σοὶ τὴν κοινοποιήσω. Ἐὰν θέλῃς, λόρδε, νὰ »ἐλθῃς αὔριον εἰς τὸ Ἰαμεστὸβν, θέλω σοὶ κοινοποιή»σει τὰς διαταγάς της. Σὲ ἀσπάζομαι.

»ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ, κόμης Φιτσαβούρν.»

»Ἐγὼ τῷ ἀπήντησα ὅτι θέλω ὑπάγει εἰς τὸ Ἰαμεστὸβν, ὅπου, νομίζω, ὁ Λεοπόλδος ἔχει ὑποστατικά. Συμπαραλαβὼν λοιπὸν δύω στρατιώτας μου, ἀνεχώρησα εἰς Ἰαμεστὸβν μὲ ἀπόφασιν νὰ ἐπιστρέψω παρευθὺς εἰς τὸ Ἀβοὺρν, καὶ νὰ τρέξω εἰς τὸ Σαιντιβὲρ, ἐὰν ὑποπτεύσω ἐκ τῆς διαγωγῆς τοῦ Λεοπόλδου, ἢ ἐὰν παρατηρήσω πανουργίαν εἰς τοὺς λόγους του.

»Ἐνῷ δὲ ἔβλεπον τὰ τείχη τῆς πόλεως, εἰς τὴν ἔξοδον μικροῦ τινος δάσους τὸ ὁποῖον ἕως τότε μοὶ ἐμπόδιζε τὴν θέαν, εὑρέθην περικυκλωμένος ἀπὸ στρατιώτας τῶν ὁποίων ἀρχηγὸς ἦτον ὁ λόρδος Σαιντιβὲρ· διέταξε τοὺς στρατιώτας του νὰ μὴ μὲ φονεύσουν, ἀλλὰ νὰ μὲ ἀλυσιδέσωσιν. Τοιαύτη ἔνοχος πανουργία, καὶ τόσον ἀνήκουστος ἀπιστία μὲ διήγειραν εἰς θυμὸν καὶ μοὶ ἔδοσαν ὑπεραρθρώπους δυνάμεις· ὅθεν βοηθούμενος ἀνδρείως ὑπὸ τῶν δύω συντρόφων μου, κατέβαλλον πέντε ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του Σαιντιβὲρ, οἱ τρεῖς ἄλλοι ἔφυγον φέροντες τὸν κύριόν των πληγωμένον, ἐγὼ δὲ ἐμεινα μ' ἕνα μόνον στρατιώτην πληγωθέντος τοῦ ἑτέρου ποδὸς.

»Μεταξύ δὲ τῶν φονευθέντων στρατιωτῶν, εἰς ἔζη ἀκόμη· ἔτρεξα πρὸς αὐτόν, καὶ τὸν ἠπείλησα ὅτι θέλω τοῦ ἀφαιρέσει τὴν ζωὴν, ἐὰν μο κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

«Τίς ἦτον ὁ σκοπὸς τοῦ ἀτίμου κυρίου σου; τῷ εἶπον· ποῦ ἤθελε νὰ μὲ φέρῃ; Ὁμίλησον ἢ φοβοῦ τὴν ὀργήν μου.»

«Νομίζω, λόρδε, εἶπεν ἐκεῖνος μὲ φωνὴν ἀδύνατον ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ λόρδου Λεοπόλδου ἦτο νὰ σὲ κλείσῃ εἰς Σαιντιβὲρ ὅπου ἔχει καὶ ἄλλους αἰχμαλώτους. . . .

Ἀλλ' αἰσθάνομαι ὅτι ἀποθνήσκω. . . . Λόρδε συγχώρησόν μοι. Θεέ μου σπλαγχνίσθητι. . . . ἕνα δυστυχῆ. . . . ὅστις ἐπιθυμεῖ. . . .»

»Μετὰ ταῦτα ἄφησα τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος ἦτο τρομερὸν θέαμα· φροντίσαντας διὰ τὰς πληγὰς τοῦ στρατιώτου μου, τὸν ἐφέραμεν εἰς τὸ Ἰαμεστὸβν, καὶ ἐκινήσαμεν ἀκολουθοῦντες τὰ ἴχνη τοῦ Λεοπόλδου, τὸν ὁποῖον ἤλπιζον νὰ φθάσω πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ Σαιντιβέρ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ δεύτερος στρατιώτης μου ἦτο βαρέως πληγωμένος, ἐστάθη εἰς μικράν τινα κώμην, ἀλλ' ἐγὼ ἀνυπόμονος νὰ κινήσω τὸν ἄφησα ἐκεῖ καὶ ἀνεχώρησα μόνος, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἦμιν κακοπιακὼς ἀπὸ τόσον μακρὰν, τόσον ἄνισον, ὅσον καὶ αἱματώδη μάχην, ἡ ἐπιθυμία ὅμως τοῦ νὰ σὲ ἐκδικήσω ὦ Ἐθελβίνα μοὶ ἔδοσε γενναιότητα.

Ἐσκεπτόμην ὅτι ὁ Λεοπόλδος, φερόμενος ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, δὲν δύναται νὰ περιπατῇ ταχέως θέλω τὸν φθάσει λοιπὸν, θέλω θυσιάσει τ ν κακοῦργον καὶ θέλω ὑπάγει κατ' εὐθειαν εἰς τὸ Σαιντιβὲρ μὲ τοὺς περοβισμένους καὶ ἐξησθενημένους στρατιώτας του. . . .

Ἀλλ' οἱ αἰχμάλωτοι ἐκεῖνοι .... ποῖοι ἄρά γε εἶναι; Ἡ Ἐθελβίνα βέβαια εἶναι αἰχμάλωτος εἰς τὸ καταχθόνιον ἐκεῖνο φρούριον . . . Ὁποιαδήποτε δὲ καὶ ἂν ἦναι τὰ ἄλλα θύματα τοῦ Λεοπόλδου, θέλω τὰ σώσει . . .

»Ἔφθασα δὲ εἰς ἐρείπια εὐρυχωρότατα, τῶν ὁποίων οἱ τοῖχοι ἦσαν κρημνισμένοι, αἱ δὲ στοαὶ ἔρημοι, οἱ θόλοι μόλις ὑπεστηρίζοντο ἀπὸ στύλους κλονουμένους ἐκ τῆς πολυκαιρίας. ἀπὸ ἐκεῖνον δὲ τὸν ὀλέθριον τόπον ἐξῆλθον δώδεκα λῃσταὶ εἰς τοὺς ὁποίους ματαίως ἠθέλησα ν' ἀντισταθῶ. Μοὶ ἥρπασαν τὸ ξίφος μου, ἐγὼ δὲ καταντήσας ἀναίσθητος δὲν ἠξεύρω πόσον καιρὸν ἔμεινα εἰς τὴν ἐπίπονον ἐκείνην κατάστασιν, διότι εὑρέθην ἔπειτα εἰς τὴν φυλακήν, ἐκ τῆς ὁποίας ἤλθετε καὶ μ' ἐσώσατε.

» Ὁ πρῶτος, τὸν ὁποῖον εἶδον ἦτον εἷς ἀπὸ ὅσους ἀπήντησα ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ Ἀβοὺρν κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην νύκτα καθ' ἣν δὲν ἠδυνήθην νὰ σὲ ὑπερασπισθῶ. Ὁ κατοῦργος ἀπεκριθεὶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου, μοὶ εἶπεν ὅτι ἐφέρθης εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβὲρ, διὰ λόγους πολὺ γνωστοὺς εἰς τ ν λόρδον Λεοπόλδον, καὶ μὲ ἐβεβαίωσεν ἀναιδῶς ὅτι θέλω τελειώσει καὶ ἐγὼ τὴν ζωήν μου εἰς τὴν φυλακὴν ἐκείνην.

» Εἰς μάτην προσεπάθησα ν' ἀπατήσω τὸν ἀχρεῖον ἐκεῖνον φύλακα· διότι ὑπῆρξε κωφὸς εἰς τὰς παρακλήσεις μου καὶ ἀναίσθητος εἰς τὰς προσφοράς μου.

« Πῶς λοιπόν! ἐφώναξα, δύναται ἄρά γε νὰ ἐπιτρέψῃ ὁ οὐρανὸς νὰ ἀλυσιδεθῇ ὑπὸ κακούργων ὁ ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς ὁπλισθεὶς βραχίων μου! ἴσως, φεῦ! θέλουν

μὲ ἐλευθερώσει, ὁπότε ἡ ἀρετὴ νικηθῇ ἀπὸ τὰς βαρείας καταδρομάς .... Τότε ἔχω ἐλπίδας πλειοτέρας ... Ἐὰν ἀπολαύσω, Λεοπόλδε, τὴν ἐλευθερίαν ταύτην, εἰς μάτην θέλεις προσπαθήσει νὰ μὲ ἀποφύγῃς· θέλεις ἀποθάνει ... Θέλεις ἐκπνεύσει ὑπὸ τὸ ξίφος μου.»

» Ἠξεύρεις, φιλτάτη μου Ἐθελβίνα, διὰ ποίου εὐτυχοῦς συμβεβικότος μὲ ἠλευθερώσατε. Ὁ οὐρανὸς σᾶς ἔστειλεν εἰς ἐμὲ, διὰ νὰ μοὶ ἀποδώσητε τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν μου, καὶ σέβομαι τ ν προστάτην ἐκεῖνον ἄγγελον, ὡς τὴν πρώτην καὶ μεγίστην τῶν εὐεργεσιῶν του.»

Μετὰ ταῦτα ἡ Ἐθελβίνα τῷ διηγήθη τὰς δυστυχίας της καὶ τὰς τοῦ πατρός της, ὁ δὲ Ἀλφρέδος τὴν διάκοπτεν εἰς πᾶσαν στιγμήν.

«Ὁ ἄπιστος! ὁ βάρβαρος! τὸ τέρας! ἐφώναζεν· ἐγὼ, Ἐθελβίνα, θέλω ἐκτελέσει τοὺς ὅρκους σου ... Ὁ βραχίων μου θέλει ἐκδικήσει τὸν θάνατον τοῦ εὐεργέτου μου ... τοῦ πατρός μου ... Νομίζω ὅτι παροργίζω τὴν ἱεράν του σκιὰν ἀναβάλλων τὴν ἐκδικησιν ... Εἰς τὰ ὅπλα, φίλοι μου ... Ῥυπέρτε, διάταξον νὰ ἑτοιμάσωσι τοὺς ἵππους ... Θέλω νὰ ἀναχωρήσω ἀμέσως.»

Ἡ δὲ Ἐθελβίνα θέλουσα νὰ καταπραΰνῃ τὴν εὐγενῆ ὀργήν του τῷ εἶπε·

« Δὲν πρέπει νὰ ὑπάγῃς ε'ς τὸ Σαιντιβὲρ, ὦ Ἀλφρέδε. Παῦσον τὴν δικαιοτάτην ὀργήν σου, καὶ μὴ νομίσῃς ὅτι θέλω νὰ στερήσω τὸν πατέρα μου ἀπὸ τοιοῦτον ἐκδικητὴν, ὁποῖος σὺ, καὶ τὴν Ἔμμαν μου,

ἀπὸ τὴν βοήθειαν τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ παρ ἡμῶν. Ἐνθυμήθητι, ἀγαπητὲ Ἀλφρέδε, ὅτι δι' ἐμὲ ἐλειψας ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν στρατιωτῶν σου. Ἴσως ἤρχισαν πάλιν αἱ ἐχθροπραξίαι, καὶ πιθανὸν νὰ προσβληθῇ ἡ δόξα σου, καὶ νὰ διαβληθῇς . . . Στοχάσθητι ὅτι ἐγὼ μόνη χρεωστῶ νὰ κάμω τὴν ἀναγκαίαν θυσίαν πρὸς διατήρησιν τῆς εὐτυχίας σου . . . Ἀναχώρησον λοιπὸν, Ἀλφρέδε, εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς ἐνδόξου Φιλίππης.»

« Καλά! ἀπεκρίθη ὁ Ἀλφρέδος, συγκατανεύω· ἀλλὰ τίς θέλει σὲ ὑπερασπισθῇ, φιλτάτη μου Ἐθελβίνα, ἐναντίον τῶν καταδρομῶν τοῦ ἀγρίου Σαιντιβὲρ, τοῦ Λεοπόλδου τὸν ὁποῖον ἡ ἀπελπισία δύναται νὰ ἀναγκάσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὰ πάντα . . .; Πρόσεχε, μὴ κινδυνεύσῃς πάλιν . . . Πρέπει νὰ ζήσῃς διὰ τοὺς φίλους σου, ὦ Ἐθελβίνα, καὶ στοχάσθητι ὅτι ἄνευ σοῦ δὲν ὑπάρχει εὐτυχία δι' αὐτούς. . . Φρόντισον κατὰ πάντα τρόπον· διότι ὁ φόβος οὗτος δὲν εἶναι χωρὶς βάσιν . . . Μὴν ἐξέρχεσαι ἀπὸ τὸ φρούριον, ὁ δὲ Ῥυπέρτος ἂς ἀσφαλίσῃ τὰ δρύφρακτα καὶ ἂς διπλασιάσῃ τοὺς φρουροὺς . . . Ἡ θύρα τοῦ ναΐσκου, ἡ ὀλεθρία ἐκείνη θύρα, πρέπει νὰ κλεισθῇ ἀσφαλέστατα . . . Ῥυπέρτε, πρέπει νὰ θέσῃς σκοποὺς εἰς ὅλας τὰς θύρας. . . καὶ τὴν νύκτα νὰ φυλάττωσι περὶ τὸ φρούριον στρατιῶται . . . Σὲ ὁρκίζω Ἐθελβίνα μου νὰ λάβῃς τὰ προφυλακτικὰ ταῦτα μέτρα.

Ἡ νέα κόμησσα ὑπεσχέθη νὰ ἦναι καθ' ὅλα προσεκτική.

« Ὅσον δὲ περὶ τῆς Ἔμμας, εἶπε, θέλει ἔχει καὶ

αὐτὴ τοὺς ὑπερασπιστάς της· καὶ διὰ νὰ σοῦ ἀποδείξω πόσον φροντίζω περὶ τῆς ἐλευθερίας της, σοὶ λέγω ὅτι θέλει ὑπάγει αὐτὸς ὁ Ἀρθούρος μὲ τοὺς στρατιώτας μας. . . . Εὔχομαι θερμῶς ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῶν ἐπιχειρήσεών σας· πολεμήσατε, φίλοι μου, ὁ εἷς διὰ τὴν ὑπόληψιν ὀνόματος τὸ ὁποῖον τόσοι μακρὰ ἀπουσία δύναται ἴσως νὰ δυσφημίσῃ, ὁ δὲ ἄλλος δι' ἀδελφὴν ἐπίσης, πεφιλημένην καὶ ἀπὸ τοὺς τρεῖς μας. Παρακαλῶ δὲ τὸν Θεὸν τῆς δικαιοσύνης νὰ μάχηται πρὸς βοήθειάν σας, νὰ σᾶς σκεπάσῃ μὲ τὴν ἱερὰν αἰγίδα του, καὶ νὰ σᾶς ἀξιώσῃ νὰ ἐπιστρέψητε πρὸς παρηγορίαν τῆς φίλης σας τῆς ὁποίας τὴν καρδίαν κατασπαράσσει ἡ ἀναχώρησίς σας.»

Ὁ Ἀλφρέδος, στοχαζόμενος μὲ λύπην ὅτι ἡ ἀπουσία του ἠδύνατο νὰ τῷ προξενήσῃ δυσφημισμόν, εὐχαρίστησε τρυφερῶς τὴν κόμησσαν, διὰ τὴν περὶ τῆς δόξης του φροντίδα της, καὶ τὸν νέον κόμητα, διὰ τοὺς κινδύνους ὅσους ἔμελλε νὰ ὑφοφέρῃ ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς του.

Ὑπήκουσαν λοιπὸν προθύμως εἰς τὴν γνώμην τῆς Ἐθελβίνας, καὶ ἐνῷ ἔμελλον νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἀπόφασίν των. τοῖς εἶπον ὅτι ἄνθρωπός τις ζητεῖ νὰ ὁμιλήσῃ ες τὴν κόμησσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ'.

Ὁ Ῥυπέρτος διαταχθεὶς εἰσῆξε τὸν πιστὸν Βερτράμον, τὸν ἀγαθὸν ἐκεῖνον στρατιώτην ὅστις εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Ἐθελβίναν, καὶ

εἶχε σώσει καὶ αὐτὴν καὶ τὸν ἀδελφόν της, ἐμποδίσας τὸ κτύπημα τὸ ὁποῖον ἐξάπαντος ἤθελε φονεύσει ἀμφοτέρους· οὗτος λοιπὸν ἦλθε μὲ τρεῖς ἢ τέσσαρας συντρόφους του.

Ἔπεσε δὲ εἰς τὰ γόνατα τῆς κομήσσης, καὶ τῇ ἐρανέρωσεν ὅτι διαταχθεὶς μετ' ἄλλων παρὰ τοῦ Λεοπόλδου νὰ τοὺς διώξῃ μετεχειρίσθη τὴν ἐπιτήδειον ταύτην εὐκαιρίαν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ καταγώγειον ἐκεῖνο, καὶ νὰ τῇ προσφέρῃ τὰς ἐκδουλεύσεις του.

« Ἐλθὲ, ἀπεκρίθη ἡ Ἐθελβίνα· καὶ ἐὰν ἐπιθυμῇς εἰλικρινῶς νὰ ἦσαι εἷς τῶν ἀνθρώπων τοῦ Ἀβούρν, θέλω ἐκπληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν σου. Δίδω πίστιν εἰς τὴν εἰλικρίνειάν σου . . . Ἀλλ' εἰπέ μας ἂν ἦναι ἀκόμη κἀμμία γυνὴ αἰχμάλωτος εἰς τὸ Σαιντιβέρ ; »

« Μοὶ φαίνεται, εἶπεν ἐκεῖνος, ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν σὲ ἔφεραν εἰς τὸν δυτικὸν πύργον, παρετήρησα εἰς τὸ παράθυρον ἄλλου πύργου μορφὴν γυναικὸς, ἀλλὰ μόνην μίαν στιγμὴν τὴν εἶδον.

« Ἐξάπαντος ἡ Ἔμμα εἶναι, ἐφώναξε ζωηρῶς ὁ Ἀρθούρος. . . . Ἄκουσον, φίλε μου· δός μας βεβαίαν ἀπόδειξιν τῆς πίστεώς σου καὶ ὁδήγησόν μας παρευθὺς εἰς τὸ φρούριον τοῦ Σαιντιβέρ, διὰ νὰ ἐλευθερώσωμεν τὴν νέαν ἐκείνην αἰχμάλωτον. »

« Εἶμαι ἕτοιμος νὰ σᾶς ὑπακούσω, ἐπανέλαβεν ὁ Βερτράμος· καὶ ἐπειδὴ ἠξεύρω κάλλιστα τὸ φρούριον Σαιντιβέρ, δύναμαι νὰ σᾶς ὁδηγήσω εἰς ὅλα τὰ στεγάσματα ἀπὸ κρυφίας θύρας. »

« Ἂς ἑτοιμάσωμεν λοιπὸν ὅλα, εἶπεν ἡ Ἐθελβίνα,

διὰ τὴν ἐπειχείρησιν ταύτην. Ἀναπαύθητι Βερτράμε, καὶ ἔσο ἕτοιμος νὰ κινήσῃς »

Ὁ δὲ Ῥυπέρτος ἠθέλησε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν κύριόν του, καὶ διήρεσε τοὺς στρατιώτας εἰς δύο σώματα, τὸ μὲν πρὸς φύλαξιν τῆς Ἐθελβίνας τὸ δὲ διὰ νὰ συνοδεύσῃ τὸν Ἀρθύρον.

Οἱ δύο λοιπὸν νέοι φίλοι ἀνεχώρησαν ἕκαστος πρὸς τὸν σκοπόν του, δὲ ἡ Ἐθελβίνα τοὺς εἶδε μὲ λύπην ἀναχωροῦντας.

Ὁ μεταξὺ Ἄγγλων καὶ Σκώτων πόλεμος εἶχεν ἀρχίσει, ἡ δὲ Φιλίππη εἶχε προχωρήσει ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ, ἐπὶ κεφαλῆς δέκα χιλιάδων στρατιωτῶν. Ἔφθασε δὲ καὶ ὁ Ἀλφρέδος εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐνῷ ἡ μάχη εἶχεν ἤδη ἀρχίσει. Ἡ ἀρειμάνιος βασίλισσα λησμονήσασα τὴν τρυφερότητα τοῦ φύλου της ἐκράτει ἀργυρᾶν ἀσπίδα, καὶ περικεφαλαία ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου ἐπεσκίαζε τὴν κεφαλήν της. Ὁ δὲ ἱππότης Μοντφερβίλ εἰσέδυσεν εἰς τὰς φάλαγγας.

Ἀφίνοντες λοιπὸν τὸν Ἀδρεῖον Ἀλφρέδον νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν πολεμικὴν θερμότητα καὶ ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν ζέουσαν γενναιότητά του, ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν Λεοπόλδον, περὶ τοῦ ὁποίου πρὸ πολλοῦ δὲν ὡμιλήσαμεν.

Ἐνθυμεῖται βεβαίως ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ Βερτράμος εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὴν Ἐθελβίναν νὰ τὴν συντρέξῃ εἰς τὸ νὰ φύγῃ κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα, καθ' ἣν ἔφυγε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της. Ἐν' ᾧ λοιπὸν ἐκεῖνος δυσυθύνετο προσεκτικῶς εἰς τὸν Βόρειον πύργον, παρετήρησε τὸν Ῥυθμέρον κρατοῦντα γυμνὸν ξίφος καὶ προχωροῦντα εἰς

τὴν φυλακὴν διὰ τοῦ σκότους, τὸν ὁποῖον καὶ ἠκολούθησε σιωπῶν. Τὸν ἤκουσε δὲ νὰ κλείσῃ ἔνδοθεν τὴν θύραν τῆς φυλακῆς, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν εἰς αὐτὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Ἀλλ' ὑπωπτεύσας ὅτι ὁ κακοῦργος εἶχε τρομεροὺς σκοποὺς ἐλαβεν ἐργαλεῖα μεθ' ἑαυτοῦ διὰ ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ἀλλ' εὑρὼν ταύτην κενὴν, δὲν εἰδοποίησε περὶ τούτου οὐδένα στυχαζόμενος εὐλόγως ὅτι, ἐὰν οἱ αἰχμάλωτοι ἔφυγον, ἡ φυγή των θέλει εἶσθαι τόσον πλέον ἀσφαλεστέρα, ὅσον βραδύτερον ἤθελε τὴν μάθει ὁ Λεοπόλδος. Ὁ Ῥυθμέρος δὲν ἐφάνη πλέον, ὁ Σαιντιβέρ ἔστειλε νὰ ἐρευνήσωσιν εἰς τὸν πύργον. καὶ ἐπειδὴ αἱ θύραι ἦσαν ἀνοικταὶ, μόνος δὲ ὁ Ῥυθμέρος εἶχε τὰ κλειδία, δὲν ἦτον ἀμφιβολία ὅτι αὐτὸς συνήργησεν εἰς τὴν φυγὴν τῶν δύο αἰχμαλώτων.

Μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ παραστήσωμεν τὴν λύσσαν τοῦ Λεοπόλδου. Ἔτριζε λυσσῶν τοὺς ὀδόντας, καὶ τρέμων ὑπὸ θυμοῦ ἐφώναξε

«Φέρετέ μοι τὸν Ῥυθμέρον!»

«Δὲν εἶναι πλέον εἰς τὸ φρούριον τοῦτο, ἀπεκρίθησαν οἱ στρατιῶται ἔντρομοι. Εἰς μάτην τὸν ἐζήτησαν παντοῦ, διότι ἔφυγεν ἄφαντος μετὰ τῶν αἰχμαλώτων».

«Θέλω ἐκδικηθῆ τὴν ἀπιστίαν του, μὲ τρωμερωτάτας βασάνους...! Ὁ προδότης! ἐπρόσθεσε μὲ ἀγριωτέραν μανίαν, νὰ μὲ προδώσῃ...! νὰ μὲ βυθίσῃ εἰς τὴν ἄβυσσον, τὴν ὁποίαν τὰ ἐγκλήματά μου ἤνοιξαν ἔμπροσθέν μου.... Τρέξατε πρὸς καταδίωξίν του, στρατιῶται. Ὁρμήσατε κατόπιν του, ἐμψυχώσατε τοὺς ἵππους σας καὶ κρατήσατε τὸν ἄπιστον· ὅς μοὶ φέρει τὴν

κεφαλήν του, θέλει λάβει πολυτιμοτάτην ἀνταμοιβήν. Ὅλη μου ἡ περιουσία θέλει εἶσθαι ἐκείνων οἱ ὁποῖοι μοὶ φέρουν τοὺς αἰχμαλώτους ... Ὑπάγετε, ἀναχωρήσατε πάραυτα μὴ χάνετε μήτε μίαν στιγμήν. ... Ἡ ἡσυχία, ἡ εὐτυχία, ἡ ζωὴ τοῦ κυρίου σας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐπιχειρήσεώς σας. ... Ἀναχωρήσατε ...»

Τότε ἕκαστος στρατιώτης, φοβούμενος τὴν μανίαν του, ἀνεχώρησε παρευθύς, αὐτὸς δὲ δὲν ἐτόλμησε νὰ ὑπάγῃ. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ἄφησεν ὁ πιστὸς μάρτυς τῶν ἐγκλημάτων του μὲ σκοπόν, καθὼς ἐνόμιζε, νὰ τὸν προδώσῃ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ βασιλέως, ἀπεφάσισε νὰ μὴν ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ φρούριον Σαιντ Βὲρ, τὸ μόνον καὶ τελευταῖον ἄσυλον, τοῦ ὁποίου τὴν ὀχύρωσιν ἠδύνατο ἀκόμη νὰ ἔχῃ καταφύγιον κατὰ τῆς δικαιοσύνης ἣν ἐνόμιζε καθ' ἑκάστην στιγμὴν ἐπερχομένην ἐναντίων του.

Ἐκάθητο δὲ εἰς ἓν ἀπὸ τὰ δωμάτια τοῦ Σαιντιβὲρ τρέμων εἰς τὸν παραμικρὸν κτύπον τὸν ὁποῖον ἤκουεν εἰς τὰ δρύφρακτα. Τότε πρῶτον ᾐσθάνθη ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ ἀπολαύσῃ τὸν πλοῦτον ἐκεῖνον δι' ὃν ἐθυσίασε τὸ πᾶν, ἐνόσῳ ὑπῆρχεν, ὡς ἐνόμιζεν, ὁ Ῥυθμέρος, τοῦ ὁποίου μόνη ἡ φωνὴ ἠδύνατο νὰ ἀνακαλύψῃ τὰ τρομερὰ μέσα ὅσα μεταχειρίσθη πρὸς ἀπόκτησίν του, καὶ νὰ τὸν καταδικάσῃ εἰς αἰσχρὰν τιμωρίαν, ἐνῷ ἤλπιζεν ὅτι θέλει τὸν ἀπολαύσει ἀτιμωρητί.

Ὅλοι δὲ οἱ στρατιῶται, ὅσοι ἔμειναν, διωρίσθησαν εἰς φύλαξιν τοῦ φρουρίου, καὶ τάντοτε ἔνοπλοι ἐφύλαττον ὅλας τὰς θύρας. Ἀλλ' εἰς μάτην ἐφυλάττοντο

ὅλαι αἱ εἴσοδοι, εἰς μάτην ὁ σοβαρὸς τύραννος ἐζήτει, διατρέχων τοὺς τοίχους, νὰ ἀποφύγῃ τὰς βασάνους τῆς συνειδήσεώς του· διότι ὁ Ρυθμέρος, ὁ ἐκδικήσας τὴν ἀθωότητα τὴν ὁποίαν εἶχε καταθλίψει ὁ κύριός του μὲ τόσα δεινὰ, τῷ ἀνεκάλει εἰς τὴν φαντασίαν τὰ κακουργήματά του, καὶ τὴν δικαίαν τιμωρίαν τῆς ὁποίας ἦτον ἄξιος. Ὅθεν κατασπαραττόμενος ἀπὸ τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως ἐνθυμεῖτο τὰ μανιώδη βλέμματα τὰ ὁποῖα ὁ Ρυθμέρος εἶχε ρίψει ἐπ' αὐτοῦ τὴν προτεραίαν, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι εἰς ἐκεῖνα τὰ βλέμματα ἀνεγίνωσκε τὸν ὀλέθριον σκοπὸν τοῦ πιστοῦ του, τὴν φυγὴν τῶν αἰχμαλώτων, καὶ τὴν περὶ τοῦ θανάτου του ἀπόφασιν.

— Ἤθελε δὲ νὰ ἀποφύγῃ καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτόν του Ἀλλ' ὁ τρόμος τὸν ἠκολούθει πανταχοῦ

Ἄ! ἐὰν ὁ ἅγιος Λεοπόλδος ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν πύργων του ὅτι τὸ σῶμα τοῦ τόσον ἐπιφόβου πιστοῦ του ἐφέρετο εἰς τὰ κύματα, ἐντὸς βαθέος κρημνοῦ, ὁποῖα θηριώδης χαρὰ ἤθελε διαδεχθῇ τὴν τρομερὰν φρίκην του!

Πρὸ πολλοῦ ἐμίσει τὸν συνένοχον τῶν ἐγκλημάτων του, ἐφέρετο ὅμως πρὸς αὐτὸν φιλικῶς, διότι εἶχεν ἀκόμη χρείαν τῆς ἐπιδεξιότητός του. Πλὴν εἶχεν ὁμόσει νὰ τὸν θανατώσῃ, καὶ ὅτε ἤθελε στοχασθῇ ὅτι δὲν εἶχε χρείαν τῶν ἐκδουλεύσεών του, ἓν δραστήριον δηλητήριον ἤθελε τελειώσει τὴν ζωὴν τοῦ Ρυθμέρου, καὶ ἤθελε καλύψει διὰ μιᾶς μὲ τοῦ θανάτου τὴν σκιὰν καὶ τὸ ἔγκλημα καὶ τὸν ἔνοχον.

Ἀλλ' ὁ οὐρανὸς, ὅστις ἐκδικεῖ τὴν ἀρετὴν ἐνίοτε

καὶ εἰς τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν, δὲν ἐσυγχώρησε νὰ παρηγορηθῇ ὁ τύραννος Σαιντιβὲρ ἀπὸ τὸ θέαμα ἐκεῖνο Ἐξεναντίας ὅλοι οἱ ὄφεις τοῦ ἅδου ἐφώρμησαν εἰς τὴν ἀγρίαν καὶ ἀγενῆ καρδίαν του.

Τὸν βλέπεις; φεύγει ἀπὸ δωματίου εἰς δωμάτιον, ἀπὸ στοᾶς εἰς στοάν. Ζητεῖ τὴν ἡσυχίαν — Τὴν ἡσυχιαν! Μὴ τὴν ἐλπίζῃς, δυστυχῆ. — Οὔτ' ὁ θάνατος δὲν εἶναι ἡσυχια διὰ σέ. — Ὁ ἀναισθητος! ποῦ πηγαινει; ἐμβαίνει, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ, εἰς τὴν πρώτην φυλακὴν τῆς Ἐθελβίνας. — Ἄ! σεβάσθητι, φοβήθητι, φύγε ἀπὸ τὸ ἄσυλον ἐκεῖνο το ὁποῖον καταιμάτωσας. — Ἀλλ' ἰδοὺ ἔφθασεν ἔμπροσθεν ἐκείνης τῆς κλίνης τὴν ὁποίαν ἡ ἐρωτικὴ λύσσα του ἐβρεξε μὲ τὸ αἷμα τῆς ἀρετῆς. Ἐνταῦθα ἡ βάρβαρος χεὶρ ἔπληξε τὸν εὐγενῆ Γοδφρέδον. Ὁ Λεοπόλδος αἰσθάνεται τὴν ἀποπλάνησίν του. ζητεῖ τὴν θύραν, καὶ δὲν τὴν εὑρίσκει· τὰ ἄγρια βλέμματά του συγχέουν ὅλα τα ἀντικείμενα· ἡ κόμη του ἀνωρθοῦται ἡ ἀποπλανημένη του φαντασία, τοῦ δεικνύει ὅτι ἐγείρεται ἀπὸ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην κλίνην τὸ φάσμα τοῦ Γοδφρέδου, θλιβεροὶ δὲ στεναγμοὶ, καὶ οἱ φρικτοὶ οὗτοι λόγοι προσβάλλουσιν εἰς τὴν ἔντρομον ἀκοήν του.

«Τρέμε ἄτιμε φονεῦ...! Ἔφθασε τέλος ἡ ἡμέρα τῆς θείας ἐκδικήσεως.»

Ὁ Λεοπόλδος χάνει τὰς αἰσθήσεις καὶ τας δυνάμεις του, πίπτει ἀκίνητος, καὶ μένει ἐπὶ πολὺ εἰς ἐκείνην τῆς ἀναισθησίας τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν μόνην ἠδύνατο ἡ ψυχή του νὰ εὕρῃ ἡσυχίαν. Συνέρχεται τέλος εἰς ἑαυτὸν, ἀλλὰ ψυχρὸς ἰδρὼς περιεχύθη εἰς ὅλον του τὸ

ομοίως. "Επειδὴ δὲ καὶ τὰς κτήσεις τὰς ἐν τῷ
κτησιφῶντι ἐπιτροπεύοντες τοῦ κληρονόμου ἐπράξαμεν
ἐκποιήσασθαι, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἐνεστῶτι χρόνῳ
ἐπιτηδείως ἔχειν ἐδόκει τὰ τοιαῦτα πωλεῖσθαι,
ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ κτήματα
ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνα ἐπιτηδείως εἶχε
πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ κτήματα
ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως εἶχε
πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἑλλησπόντῳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Βιθυνίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Γαλατίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Λιβύῃ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Συρίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Μηδίᾳ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Περσίδι
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Βακτριανῇ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἰνδικῇ
κτήματα ἐπωλήσαμεν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐπιτηδείως
εἶχε πωλεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Σκυθικῇ

Ὁ Λεοπόλδος πρὸς καιρὸν εἶχεν ἀφεθῇ τῆς Ἔμμας ἕνεκα τοῦ πρὸς τὴν κόμησσαν Ἐθελβίναν ἔρωτός του. Ἀλλ' ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ φυγὴ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων τῷ ἀφῆρεσε τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ νυμφευθῇ τὴν κόμησσαν, ἡ διεφθαρμένη καρδία του γέμουσα πάντοτε ἀσελγῶν καὶ κακούργων αἰσθημάτων, ἀπεφάσισε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἀδυναμίας τῆς Ἔμμας. Ἐξῆλθε λοιπὸν τοῦ δωματίου του καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἦτο κλεισμένη ἡ νέα βαρόνησσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΣ'

Ταὐτοχρόνως ὁ Ἀρθύρος, ἀνυπόμονος νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Σαιντεδὲρ, ἦτο μετὰ τοῦ στρατοῦ του εἰς τὸ δάσος τῶν ἐλατῶν, τὸ ὁποῖον ἐσκέπαζε τὴν σειρὰν τῶν ὀρέων τῆς τῶν Δρυΐδων κοιλάδος. Ὁ δὲ ἐρημίτης, ὅστις ἐσύναζε χόρτα καὶ ὁπωρικὰ εἰς τὸ δάσος, ἐθαύμασεν ἰδὼν στρατὸν ἱππικοῦ προχωροῦντα εἰς τοὺς ἀκατοικήτους ἐκείνους τόπους. Ἀλλ' ὁ Ἀρθύρος τὸν ἀνεγνώρισε, καὶ τῷ ἐξήγησε τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεώς του.

Ὁ δυστυχὴς γέρων προσέφερε τὴν βοήθειαν καὶ τὰς εὐχάς του εἰς τ ν νέον Ἀρθύρον, καὶ ἀφοῦ τοῖς ἔδειξεν ἀσφαλὲς μέρος διὰ νὰ δέσωσι τοὺς ἵππους των, ὡδήγησε τὸν στρατὸν διὰ τῆς κοιλάδος. Διῆλθον λοιπὸν τὸ σπήλαιον μὲ λαμπάδας ἀναμμένας, καὶ ἐντὸς ὀλίγου εὑρέθησαν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ βουνοῦ, ἀντικρὺ τοῦ φρουρίου Σαιντιδὲρ, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ ὅστις ἔγεινε τάφος τοῦ Ῥυθμέρου. Ὁ Ἀρθύρος διέταξε νὰ εὕρωσι σανίδας δυνατὰς καὶ πλατείας, τὰς ὁποίας ἐβα-

λον ἐπὶ τῶν ἄκρων τοῦ κρημνοῦ, καὶ τέλος ὁ στρατὸς διῆλθε τὴν τρέμουσαν ἐκείνην γέφυραν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μικρὰ δρύφρακτα ἦσαν εἰσέτι ἀνοικτὰ, ἐβεβαιώθη ὁ Ἀρθύρος ὅτι δὲν ἐννόησαν τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἔφυγον, καὶ τοῦτο τῷ ἐφάνη ἀγαθὸς οἰωνός· ἤναψαν λοιπὸν πάλιν τὰς λαμπάδας καὶ εἰσῆλθον εἰς τοὺς θόλους, ὁ δὲ Ῥυπέρτος ἔβλεπε μὲ φρίκην τοὺς κινδύνους εἰς τοὺς ὁποίους ὑπέκειντο, ὁπότε μόνοι καὶ χωρὶς φῶς διέτρεχον τοὺς σκοτεινοὺς ἐκείνους τόπους, καὶ ἀφ' οὗ ἐτήλυξε τὸ λείψανον τοῦ ἀγαπητοῦ κυρίου του εἰς μαῦρον μεταξωτὸν, ἐφρόντισε νὰ τὸ φυλάττῃ ὁ ἴδιος. Ὁ δὲ Ἀρθύρος, ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ Βερτράμου, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν πύργον. Ἡ νὺξ ἦτο ζοφώδης, καὶ ἀφ' οὗ διῆλθον ἄπειρα ὑπόγεια καὶ ἑλικοειδεῖς διόδους, ἔσβυσαν τὰς λαμπάδας καὶ ἔφθασαν εἰς τὸν δυτικὸν πύργον.

Ὁ Ἀρθύρος ἔβλεπε τὸν πύργον, καὶ μὲ ἄπληστα βλέμματα ἐζήτει νὰ διαπεράσῃ τοὺς πυκνοὺς τοίχους του· ὅτε διέκρινε φῶς ἐπί τινος ὑψηλοῦ δωματίου καὶ σκιὰς κινουμένας ἐν αὐτῷ.

Ἐκεῖ, εἶπεν ὁ στρατιώτης, δεικνύων τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο, παρετήρησα γυναῖκα τινὰ μίαν ἡμέραν πρὶν γίνῃ ἡ ἑτοιμασία διὰ τὸν θάνατόν σας εἰς τοῦτον τὸν πύργον. . . . Ἀκουλούθει μοι »

Ἐνῷ δὲ διευθύνοντο εἰς τὸν δεύτερον πύργον, ὁ Βερτράμος ἐστάθη· ἔπειτα στραφεὶς πρὸς τὸν τοῖχον, ἐμβῆκεν ὑποκάτω μικροῦ θόλου τοῦ ὁποίου ὁ δρόμος ἐφαίνετο ὅτι τοὺς ἀπεμάκρυνεν τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον ἐπεθύμουν νὰ ἐπιτύχωσι.

«Ποῦ μᾶς ὁδηγεῖς; εἶπε ὁ Ἀρθύρος· τί σκοπὸν ἔχεις;»

«Μὴν ὁμιλῆς, λόρδε, τόσον δυνατά, εἶπεν ὁ Βερτράμος ἡσύχως· ἐξάπαντος ὁ λόρδος Σαιντιβὲρ εἶναι εἰς τοῦτον τὸν πύργον, διότι εἶδον τὰς ἀκτίνας τοῦ φωτὸς ἀνταναακλωμένας εἰς τὰ ὅπλα τῶν σωματοφυλάκων του. .. Ἐὰν λοιπὸν πλησιάσωμεν εἰς τὸν πύργον ἀπὸ τὸν δρόμον δι' οὗ ἕως τώρα διερχόμεθα, ἀφεύκτως χανόμεθα. Ἔχε πίστην εἰς ἐμὲ λόρδε, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι θέλω σὲ ὁδηγήσει ἀσφαλῶς εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον πύργον δι' ἀσφαλεστέρας ὁδοῦ. Πρὸ πολλοῦ ἤδη δὲν ἤνοιξαν τὰς θύρας ἐκείνας, καὶ ἐλησμόνησαν ἴσως ὅτι ὑπάρχουν.»

Ἀφ' οὗ δὲ ἤναψαν πάλιν τὰς λαμπάδας, ἤνοιξε μὲ βίαν μικράν τινα θύραν ὁ Βερτράμος, καὶ ὁ στρατὸς εὑρέθη εἰς τὴν ὁπλοθήκην τοῦ φρουρίου τοῦ Σαιντιβέρ· ὁ δὲ ὁδηγός των, διερχόμενος τὴν μακρὰν στοάν, ἔρριπτεν ἀτάκτως πολλὰ ὅπλα, τὰ ὁποῖα ἐκρέμαντο εἰς τοὺς τοίχους. Ὄπισθεν δὲ τῆς στοᾶς ἀνεκάλυψαν θύραν τινὰ ἐντέχνως κεκρυμμένην, ἀνέβησαν ἀπείρους βαθμίδας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν κατασκευασμέναι ἐπὶ πέτρας, καὶ ἔφθασαν εἰς δίοδον στενὴν ὅπου μόλις δύο ἄνθρωποι ἠδύναντο νὰ διέλθωσιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνέβησαν, ἠκούσθη ὀξεῖα φωνὴ, καὶ μετ' ὀλίγον διεκρίνετο περισσότερον. Ὁ Ἀρθύρος ὥρμησε πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν ἠκούοντο αἱ φωναὶ, καὶ ἤκουσε τὸν Λεοπόλδον λέγοντα·

«Ἡ ἀντίστασίς σου εἶναι ἀνωφελής.... Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης θέλεις εἶσθαι ἰδική μου διὰ παντός.»

Ἡ θύρα ἠνοίχθη, ὁ δὲ Ἀρθύρος δι' ἑνὸς ἅλματος

εὑρύθη εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου καὶ εἰδὼν ὡραίαν νέαν προσπαθοῦσαν ν' ἀπησπασθῇ ἀπὸ τοὺς βραχίονας τοῦ Λεοπόλδου, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ μὲ ἀετοῦ ταχύτητα.

Ὁ Λεοπόλδος συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν ἀπὸ τὴν ἔκπληξίν του, φωνάζει τοὺς στρατιώτας του, λαμβάνει ξίφος εἰς τὴν χεῖρα καὶ ἀφ' οὗ ἀπεσύρθη ὀλίγα βήματα, ὁρμᾷ μανιωδῶς κατὰ τοῦ Ἀρθούρου. Οἱ φύλακες φθάνουν, καὶ μάχη πισματώδης ἀρχίζει μεταξὺ τῶν δύο στρατῶν. Ὁ ἄφρβος νέος ἤθελεν ἐξάπαντος πέσει ὑπὸ τὸ κτύπημα τὸ ὁποῖον ἐπέφερε κατ' αὐτοῦ ὁ Λεοπόλδος· ἀλλὰ ταχύτερος ἀστραπῆς, ἀποκρούει τὸ κτύπημα καὶ ἐπιπίπτει ἐπὶ τοῦ τραχήλου του. Ὡπλισμένος δὲ μὲ μικρὸν ξίφος, προσκαλλᾶται εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνάνδρου ἐχθροῦ του, τὸ σφίγγει δυνατὰ, ἀνοίγει τὸ ἐπανωφόριόν του μὲ ἐπιδεξιότητα, καὶ ὠθεῖ εἰς τὴν καρδίαν του τὸ ξίφος. — Ὁ κακοῦργος κλονεῖται· ἡ ἀδύνατος χεὶρ του ἀφίνει τὸ ξίφος του· πίπτει καὶ κυλίεται εἰς τὸν κονιορτὸν ὅλος βεβυθισμένος εἰς τὸ αἷμα.

«Ὁ βραχίων τοῦ Θεοῦ τὸν ἔπληξε, φωνάζει ὁ Ἀρθούρος γονυπετήσας. Σοὶ ὑπήκουσα πάτερ μου· ἡ γῆ δὲν θέλει στενάζει πλέον ἀπὸ τὴν κακίαν του τέρατος. Ἂς ἡσυχάσῃ, πάτερ μου, ἡ αἱμοσμαγὴς σκιά σου μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἐνόχου. . . . Ὁ οὐρανὸς ὡδήγησε τὸ ξίφος μου καὶ ὁ υἱός σου σὲ ἐξεδίκησεν.

Ἐμψυχούμενος δὲ ἀπὸ τὴν ἱερὰν μανίαν τῆς υἱϊκῆς εὐσεβείας, ἐφαίνετο ὡς λειτουργὸς τῆς θείας ἐκδικήσεως. Τὸ δὲ ξίφος ἐκεῖνο τὸ πολὺ γνωστὸν εἰς τὸν Λεοπόλδον, ἐκεῖνο τὸ βεβαμμένον ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ τοῦ φο-

νέως καὶ τοῦ θύματος ξίφος, ἐφαίνετο ἀκόμη ὅτι τὸν ἐπέπληττε διὰ τὸ ἔγκλημά του. — Ἐκυλίετο δὲ κατὰ γῆς ἐκπέμπων γοερὰς φωνὰς καὶ ἐπικαλούμενος τὴν θείαν εὐσπλαχνίαν, τὴν ὁποίαν ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς του κατεφρόνησε.

«Μὲ καταθλίβετε, ἐφώναζεν ὁ ἄθλιος, ἕτοιμος νὰ ἐκπνεύσῃ. ... Ἡ γῆ ἀνοίγεται ὑποκάτω μου. ... αἱ φλόγες ζητοῦσι τὸ αἱματωμένον μου σῶμα. ... Ποῖον εἶναι τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο φάσμα. ... ; Ὦ οὐρανέ. ... ! ὁ Γολφρέδος. ..! ὅστις μοὶ λέγει ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς θείας ἐκδικήσεως. .. τῆς θείας δικαιοσύνης. ..! Ἀλλὰ Γολφρέδε λυπήσου με. ... συγχώρησον τὸν φονέα σου ! μὴ μὲ ῥίπτεις εἰς τὸ φλογῶδες αὐτὸ βάραθρον. . ὦ ! καίωμαι. .. αἱ φλόγες αὗται. .. Θεέ μου εὐσπλαγχνίσθητί με, πλὴν χάνομαι .. τὸ βάραθρον μὲ καταπίει. .. Γολφρέδε, Γολφρέδε ἐξεδικήθης. .. ἀποθνήσκω.

Εἶτα ἀναπέμψας στεναγμὸν, ἀνέπεμψεν καὶ τὴν κακοῦργον αὐτοῦ ψυχὴν ἐνώπιον τοῦ μεγάλου δικαστοῦ. Ἵνα δώσῃ λόγον τῶν πράξεών της.

Ὁ Ἀρθύρος τότε ἔτρεξε πρὸς τὴν λυποθυμήσασαν Ἔμμαν, καὶ ἐνῶ οὗτος κατεγίνετο περιποιούμενος τὴν φιλτάτην του, οἱ στρατιῶται του ἀφώπλισαν τοὺς τοῦ Λεοπόλδου.

Ἡ Ἔμμα συνελθοῦσα καὶ εὑρεθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ νέον κόμητος, κατελήφθη ὑπὸ τοσαύτης χαρᾶς ὥστε ἐδέησε νὰ ἐπαναλάβῃ ὁ Ἀρθύρος τὰς περιπτύξεις του ἵνα τὴν ἐπαναφέρῃ ἐκ τῆς νέας λειποθυμίας.

Ἔμμα μου! φιλτάτη μου Ἔμμα, τῇ ἔλεγεν ὁ Ἀρ-

θ' ρὸς, σὲ ἐπαναβλέπω τέλος ὡραίαν καὶ θελκτικὴν οἵαν σ' ἐφανταζόμην! ὁμίλησόν μοι. Εἰπέ μοι ὅτι εἶσαι ἡ φιλτάτη μου Ἔμμα!

Ἀρθύρε μου! εἶμαι ἡ Ἔμμα σου, καὶ σὺ εἶσαι εἶσαι ὁ ἐλευθερωτὴς αὐτῆς, σὲ ἀναγνωρίζω! σὲ βλέπω! δὲν ἀμφιβάλλω πλέον, ἤδη ἂς φύγωμεν ἀπὸ τὰ μησιτὰ ταῦτα τείχη. Ἀλλ' ὄχι, ἡ φιλτάτη μου ἀδελφὴ εἶναι καὶ αὕτη ἐδῶ αἰχμάλωτος, τὸ γνωρίζω, φέρε με εἰς αὐτὴν, καὶ οὕτω ν' ἀναχωρήσωμεν ἐντεῦθεν ἅπαντες.

Ὁ Ἀρθύρος διηγήθη ἐν συντόμῳ τὴν φυγήν του μετὰ τῆς Ἐθελβίνας, καὶ ὅτι ἐκείνη τοὺς ἀνέμενε ἤδη εἰς τὸ Ἀβούρν.

Ἡ πληροφορία αὕτη μεγάλως ἐχαροποίησε τὴν Ἔμμαν. Τότε ὁ Ἀρθύρος συσκευθεὶς μετὰ τῶν στρατιωτῶν του, ἔκρινεν ἀσφαλέστερον να ἐξέλθωσι τοῦ φρουρίου διὰ τῆς κρυφίας ὁδοῦ δι' ἧς εἰσῆλθον, καθόσον ἡ φρουρὰ τοῦ φρουρίου δυνατωτέρα οὖσα, ἠδύνατο νὰ τοὺς προσβάλλῃ. Κλείσαντες λοιπὸν τοὺς ἀφοπλισθέντας στρατιώτας εἰς τὰ δωμάτια ἐκεῖνα, ἐξῆλθον τοῦ φρουτίου διὰ τῆς κρυφίας ἐξόδου ἀνενοχλήτως. Διερχόμενοι τὴν κοιλάδα τῶν Δρυΐδων ἐνθυμήθησαν τὸν ἀγαθὸν ἐρημίτην καὶ ἔτρεξεν ὁ Ἀρθύρος ἵνα τὸν ἀποχαιρετήσῃ καὶ συνάμα τῷ ἀναγγείλῃ τὸν θάνατον τοῦ Λεοπόλδου.

Ὁ ἐρημίτης ἀκούσας τὴν διήγησιν τοῦ Ἀρθύρου εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν διότι ἀπήλλαξε τὴν κοινωνίαν τοιούτου τέρατος καὶ ἔχυσε δάκρυα χαρᾶς καὶ λύπης μεμειγμένα. εἶτα παρεκάλεσε τὸν Ἀρθύρον νὰ διανυκτερεύσῃ μετὰ τῶν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν καλύβην του, ὁ Ἀρθύρος ἐδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ γέροντος διότι

εἶχεν ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Λίαν δέ πρωΐ ἐξεγερθέντες, ἀφ' οὗ παρεκάλεσαν τὸν γέροντα νὰ ἔλθῃ μετ' αὐτῶν καὶ νὰ μείνῃ εἰς τὸ Ἀβούρν, ἀνεχώρησαν μὴ δυνηθέντες νὰ τὸν καταπείσωσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ'.

Μόλις περὶ λύχνων ἀφὰς ἐφθασαν εἰς τὰ εὐρύχωρα τοῦ Ἀβούρν δάση. Ἡ Ἐθελβίνα ἀναβᾶσα ἀπὸ τῆς μεσημβρίας εἰς τὸν μεγάλον πύργον ἠρεύνα διὰ τοῦ ἀνυπομόνου βλέμματός της τὴν ὁδόν, καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της τὴν ἀπόστασιν, κατελήφθη ὑπὸ ἀνησυχίας καὶ μετενόει διότι ἀφῆκε τὸν Ἀρθούρον ν' ἀναχωρήσῃ μὲ τόσον ὀλίγας δυνάμεις· ἡ νὺξ εἶχεν προχωρήσει ἀλλ' ἡ κόμησσα δὲν ἀφῆκε τὴν θέσιν της προσπαθοῦσα νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ σκότος διὰ τῶν βλεμμάτων της. Τέλος τὸ ὡρολόγιον ἐσήμανε τὴν δωδεκάτην καὶ τῆς Ἐθελβίνας οἱ φόβοι ηὔξανον, ἀλλ' αἴφνης τὸ δάσος ἐφωτίσθη ὑπὸ εἰκοσάδος λαμπάδων καὶ μετ' ὀλίγον εἶδεν τὴν στρατιάν της εἰσερχόμενον εἰς τὰ προπύλαια τοῦ φρουρίου.

Ἡ Ἐθελβίνα ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ εὑρέθη εἰς τὰς Πύλας τοῦ φρουρίου, καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν αἱ δύο ἀδελφαὶ συνεσφίγγοντο ἀσπαζόμεναι ἀλλήλας, οἱ δὲ ὀφθαλμοί των ἐπλημμύρουν δακρύων ἀνεκφράστου χαρᾶς· ἀγαπητή μου Ἐθελβίνα! περιπόθητη μου Ἔμμα! ἦσαν αἱ μόναι λέξεις τὰς ὁποίας ἠδύναντο νὰ προφέρωσιν, κρατούμεναι δὲ ἐκ τῶν χειρῶν εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ πύργου, ἐκεῖ ἡ Ἐθελβίνα ἐνηγκαλίσθη τὸν ἀ-

δελφήν της, ἡ δὲ Ἔμμα ἤτις ἐπεθύμει βεβαίως νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ περιωρίσθη νὰ τὸν ὀνομάσῃ σωτῆρά της καὶ νὰ κρατήσῃ τὴν χεῖρα του ἐντὸς τῶν ἰδικῶν της πλέον τοῦ συνήθους, ἡ Ἐθελβίνα ἠνάγκασε τὸν Ἀρθούρον εἰς τὴν Ἔμμαν ν' ἀποσυρθῶσιν ἵνα ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον, ἀναβάλλοντες διὰ τὴν αὔριον τὴν διακοίνωσιν τῶν συμβάντων καὶ τῶν αἰσθημάτων των.

Μόνος ὁ Ῥυπέρτος δὲν ἀνεπαύθη τὴν νύκτα ἐκείνην, ἀλλ' ἐνῶ πάντες οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ ἐκοιμῶντο, αὐτὸς, παραλαβὼν τὸ εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβὲρ ἄταφον σῶμα τοῦ κυρίου του, ἐναπέθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεγάλης αἰθούσης ἐπὶ τραπέζης κεκαλυμμένης διὰ μελανοῦ κεχρυσομένου βελούδου, καλύψας διὰ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος καὶ πάντα τὰ τῆς αἰθούσης ταύτης ἔπιπλα, οὕτω δὲ παρασκευάσας τὰ πάντα ἐκάθησεν παρὰ τὸ νεκρὸν τοῦ κυρίου του σῶμα λίαν συγκεκινημένος διὰ τὸν πρόωρον καὶ βίαιον θάνατον τοῦ τόσον ἰσχυροῦ, καὶ τόσον γενναίου ἐκείνου ἱππότου. Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνοδεύθη τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς Ἐθελβίνας, μελανὰ ἐνδεδυμένης, καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ φρουρίου κατοίκων ἐναπετέθη εἰς τὴν τελευταίαν κατοικίαν τῶν προγόνων του, ἀποσυρθέντων δὲ τῶν ξένων, ἡ Ἐθελβίνα μετὰ τοῦ Ἀρθούρου καὶ τῆς Ἔμμας γονυπετήσαντες πέριξ τοῦ τάφου ἔκλαυσαν πικρῶς διὰ τὴν στέρησιν καὶ τὸν σκληρὸν θάνατον τοῦ καλοῦ τούτου πατρὸς, εἶτα δεηθέντες ἀπὸ καρδίας καὶ μετὰ κατανοίξεως ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του, ἀπεσύρθησαν εἰς τὸν πύργον.

Τὴν ἐπαύριον συνήχθησαν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἐ-

θελβίνας ὅπου ὁ Ἀρθύρος παρεκάλεσε τὴν Ἔμμαν νὰ τῷ διηγηθῇ, τὰ, ἀπὸ τῆς ἁρπαγῆς του,

Δὲν δύναμαι Ἀρθύρε, εἶπεν ἡ Ἔμμα, λαβοῦσα τὴν χεῖρα τῆς Ἐθελβίνας ἐντὸς τῶν ἰδικῶν της, δὲν δύναμαι νὰ σοὶ ἐκφράσω τὴν λύπην ἣν ἠσθάνθην κατὰ τὴν ἀποφράδα τῆς ἁρπαγῆς σου ὦ! Ἀρθύρε ἡμέραν· ἀλλ' ἡ ἁρπαγὴ τῆς φιλτάτης μου Ἐθελβίνας ἤθελε βεβαίως μὲ φέρει εἰς τὸν τάφον, ἂν ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ περιποιηθῶ τὸν καταπληγομένον ἀδελφόν μου δὲν μοὶ ἐπέβαλλε τὴν γενναιότητα νὰ ζήσω. Τὸν δυστυχῆ, τὸν εὑρομεν πλησίον τοῦ ναΐσκου ἀναίσθητον, καὶ βυθισμένον εἰς τὸ αἷμα! ὦ! ἂν τὸν ἔβλεπες τότε Ἐθελβίνα μου, πόσον ἤθελες τὸν ἀγαπήσει; Ἡ Ἐθελβίνα ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἡ δὲ Ἔμμα ἐξηκολούθησεν, ἀφοῦ ἔρριψεν ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ἀρθύρου, μ' ὅλης κατόρθωσα νὰ κρατήσω τὸν καταπληγομένον ἀδελφόν μου δύο ἡμέρας, διότι τὴν τρίτην λιαν πρωΐ, μοὶ τὸν ἀφήρπασεν ἡ ἀνδρία καὶ ὁ ἔρως του· ἐκ τῆς ἡμέρας ἐκείνης δὲν τὸν εἶδον πλέον, καὶ πάντοτε ἔφριττον συλλογιζομένη ὅτι ἴσως ἔγινε θύμα τοῦ ἐνθέρμου ζήλου του.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνεχώρησεν ὁ Ἀλφρέδος ἠγέρθην τῆς κλίνης μου, διότι καταληφθεῖσα ὑπὸ σκέψεων λυπηρῶν δὲν ἠδυνάμην νὰ ἡσυχάσω καὶ ἠσθανόμην τὴν ἀνάγκην ν' ἀναπνεύσω καθαρὸν ἀέρα, ἐνδυθεῖσα λοιπὸν καὶ σκεπτομένη, κατῆλθον τοῦ πύργου καὶ τὰ βήματά μου μὲ ἔφερον εἰς τὸν κῆπον, ἐκάθησα πλησίον τῶν χανδάκων τοῦ φρυρίου καὶ ῥεμβάζουσα, ἔβλεπον τὴν λαμπρὰν σελήνην ἀνταναklουμένην εἰς τὰ ὕδατα τῶν χανδάκων, ὅτ

αἴφνης ἠσθάνθην δύο ῥωμαλέας χεῖρας ἐπὶ τῶν βραχιόνων μου, ἐρώναξα, ἀλλ' εἰς μάτην, κλίμαξ ἐκ σχοινίου μὲ κατεβίβασε τοῦ τοίχου, καὶ λέμβος μὲ μετέφερεν εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην. Ἐκεῖ δὲ περιέμενον καὶ ἕτεροι σύντροφοι αὐτῶν, μὲ παρέλαβον λοιπὸν καὶ ἀφοῦ ὁδοιπορήσαμεν ἀρκετὰ, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ φρούριον Σαιντιβέρ· μόνη ἡ ἐλπὶς τοῦ ὅτι θὰ ἤμην συναιχμάλωτος μετὰ τῆς φιλτάτης μου Ἐθελβίνας μὲ παρηγόρει καὶ ἐμετρίαζε τὴν λύπην μου, σκεπτομένη ὅτι θὰ ἠδυνάμην ἴσως νὰ συμμετάσχω τῆς τύχης σου καὶ ν' ἀνακουφίζω τοὺς πόνους σου, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἔχασα καὶ τὴν ἐλπίδα ταύτην, διότι μικρὸς, στενὸς καὶ ὑψιλὸς πύργος ἔγινε φυλακή μου, καὶ δὲν ἔβλεπον παρὰ γυναῖκα τινα ἥτις μοὶ ἔφερεν τὴν τροφήν μου.

Μετά τινας ἡμέρας ἦλθεν ἄνθρωπός τις εις τὴν φυλακήν μου, ὅστις λαβὼν βαρβάρως τὴν χεῖρα μου, μοὶ εἶπεν ὅτι, ἡ τύχη μου ἦτο εἰς τὴν θέλησίν του, καὶ ἂν ἤθελον νὰ γίνω σύζυγός του, ἠδύνατο νὰ μὲ φέρῃ μακρὰν τοῦ φρουρίου, εἰς τόπον ἀσφαλῆ.

Ἀποσύρασα ἐγὼ μὲ ὀργὴν τὴν χεῖρα μου διέταξα τὸν ἄθλιον ἐκεῖνον ἄνθρωπον νὰ ἐξέλθῃ, οὗτος δ' ἐξερχόμενος μοὶ εἶπεν μετὰ πικροῦ μειδιάματος ὅτι θὰ μεταμεληθῶ διὰ τὸν πρὸς αὐτὸν τρόπον μου. Ἐγὼ δὲν τῷ ἀπήντησα καὶ ἀπεφάσισα νὰ ὁπλισθῶ μὲ ὑπομονήν.

Ἡμέραν τινὰ μ' ἐπεσκέφθη αὐτὸς ὁ ἴδιος Λόρδος Σαιντιβέρ, ἀναγνωρίσασα αὐτὸν τὸν παρεκάλεσα μετὰ δακρύων νὰ μὲ κλείσῃ τοὐλάχιστον εἰς τὸν αὐτὸν πύργον, ὅπου ἦσο καὶ σύ. Ἀλλ' ἐκεῖνος χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὰς παρακλήσεις καὶ εἰς τὰ δάκρυά μου μὲ ἐσήκωσε, μὲ

ἔσφιξεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι ἤθελε νὰ μοὶ προξενήσῃ εὐτυχεστέραν τύχην. Ἐγὼ ἀπεμακρύνθην ἀπ' αὐτοῦ μετ' ἀγανακτήσεως, μοὶ ὑπεσχέθη ὅτι δὲν θέλει μὲ βασανίζει πλέον, ἐὰν τῷ ὑποσχεθῶ νὰ μοὶ τὸν μισῶ, καὶ νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν του.

— «Ἡ ἀπόδειξις αὕτη τοῦ ἔρωτός μου ἂς καταπραΰνῃ ὀλίγον τὴν ὑπερηφάνειάν σου. Σὲ λατρεύω, θελκτικὴ Ἔμμα, καὶ ἐνθυμήσου ὅτι εἶμαι ἐνταῦθα ἀπόλυτος κύριος.»

Ἀλλὰ φεῦ! ἐπείσθην ἀπὸ τὴν ὀλεθρίαν ἐξουσίαν του καὶ ἐνόμιζον ὅτι, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ κερδίσω καιρὸν, ἤθελον ἀποφύγει τὴν βίαν του ἤτις μοὶ ἐπροξένει φρίκην. Ὅθεν ἐξουσίασα τὸ πρὸς αὐτὸν μῖσος μου, καὶ τὸν ἐζήτησα τρεῖς μῆνας διὰ ν' ἀποφασίσω, προσθέσασα ὅτι, ἐὰν μοὶ χορηγήσῃ τὴν προθεσμίαν ταύτην, ἤθελον θεωρήσει τὴν διαγωγήν του ὡς ἀληθῆ τοῦ ἔρωτός σου ἀπόδειξιν.

Αὐτὸς δὲ ἀφ' οὗ ἐδίστασεν ἐπὶ πολὺ, μοὶ εἶπε τέλος·

« Συγκατανεύω, ἀλλ' ἐνθυμήθητι, ἀγαπητή μου Ἔμμα, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως θ' ἀνήκῃς πλέον εἰς ἐμέ.

«Τίποτε δὲν ἐτόλμησα πλέον νὰ τῷ ἀποκριθῶ, φοβουμένη μὴ προδοθῶ μόνη μου· ἀλλὰ παρεπονέθην μόνον διὰ τὴν ἀναίδειαν τοῦ Ῥυθμέρου.

»Ὁ Λεοπόλδος μοὶ ὑπεσχέθη νὰ συστείλῃ τὴν αὐθάδειάν του, ὁ δὲ Ῥυθμέρος ἐκτοτε ἐφέρετο πρὸς ἐμὲ συνεσταλμένος· ὅτε μετὰ δύο ἡμέρας ἦλθεν εἰς τὴν

φυλακήν μου, Τὸν ἠρώτησα, ἐὰν καὶ ἡ Ἐθελβίνα ἦτο φυλακισμένη εἰς τὸ αὐτὸ φρούριον.

«Ναὶ», μοὶ ἀπεκρίθη.

«Ὕψιστε Θεὲ, ἐφώναξα, δός μοι τὴν δύναμιν νὰ τὴν ἐλευθερώσω».

«Δὲν ἔχεις χρείαν ὑπερφυσικῆς δυνάμεως διὰ νὰ ἐκπληρώσῃς τὴν ἐπιθυμίαν σου, ἐπανέλαβεν ὁ Ῥυθμέρος· ἡ ἐλευθερία της ἐξαρτᾶται ἀπὸ σοῦ.»

«Ἀπ' ἐμοῦ; τῷ εἶπον μὲ ἀνυπομονησίαν πῶς; ὁμίλησον.»

«Γίνου σύζυγός μου, καὶ ὁρκίζομαι, ἀξιέραστε κόρη, ὅτι ἡ κόμησσα Ἀβοὺρν θέλει ἐλευθερωθῇ καὶ μᾶς ἀκολουθήσει εἰς τὴν ἀπὸ τὸ Σαιντιβὲρ φυγήν μας.»

«Νὰ γίνω σύζυγός σου. . . ! Ἄ ! ποτέ. . . .»

Μετ' ὀλίγον ὅμως ἡ εὐτυχία τοῦ νὰ ἐλευθερώσω τὴν φίλην μου μ' ἐνεθάρρυνεν ὥστε νὰ θελήσω τὴν δυστυχίαν μου.

«Τρέξον τῷ εἶπον, φέρε μοι τὴν ἀγαπητὴν ἐκείνην αἰγμάλωτον, ὁδήγησόν μας ἀσφαλῶς εἰς τὸ φρούριον Ἀβοὺρν, καὶ σοὶ ὑπόσχομαι νὰ ἦμαι ἰδική σου.»

«Φιλτάτη μου καὶ γενναιοτάτη μου Ἔμμα!» ἐφώναξεν ἡ κόμησσα, διακόψασα τὸν λόγον της.

Ἡ δὲ Μοντφερβὶλ ἐξηκολούθησε τὴν διήγησίν της

«Ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ὁ Ῥυθμέρος, παρεδόθην ὅλη εἰς τὴν ὑπερεπιθυμητὴν ἐλπίδα τοῦ ὅτι μέλλω νὰ σὲ ἴδω, νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ καὶ νὰ σὲ ἐλευθερώσω· οὔτ' ἐσπουδάζομην πλέον τὴν τρομερὰν τύχην ἡ ὁποία μ' ἐπερίμενε. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἦλθεν ὁ Ῥυθμέρος καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι καταφρονεῖς σταθερῶς τὴν ἐλευθερίαν ἐὰν μέλ-

λης νὰ τὴν ἀγοράσ ς μὲ τὴν θυσίαν τῆς εὐτυχίας μου, καὶ ὅτι προτιμᾶς νὰ ἀποθάνῃς μαλλον εἰς τὴν φυλακὴν παρὰ νὰ μὲ θυσιάσῃς. Ἐξῆλθεν ἔπειτα ψιθυρίζων ἐγὼ δὲ πλησιάσασα εἰς τὸ παράθυρον, παρετήρησα εἰς τὸν πύργον ἑτοιμασίας ἀσυνειθίστους.

»Τὸ μέλαν χρῶμα τοῦ ἱκριώματος τὸ ὁποῖον ἦτον ἐκεῖ ἑστημένον μ' ἐκίνησεν εἰς τρόμον ὅστις ηὔξησε περισσότερον, ὅτε σὲ εἶδον Ἐθελβίνα μου νὰ ἐμβαίνῃς εἰς τὸν πύργον μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Λεοπόλδου. Τὸ μέλαν παραπέτασμα ἔπεσε, καὶ μόλις ἔλαβον καιρὸν νὰ ἴδω ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἔκρυπτεν. Ἤκουσα δὲ τὴν Ἐθελβίναν νὰ φωνάζῃ· Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἀρθύρος.

Ἦτο δὲ δέσμιος, καὶ σὺ ἔτρεξας νὰ τὸν ἀποσπάσῃς ἀπὸ τ ν θάνατον, ἀλλὰ σᾶς διεχώρισαν. Θόρυβος τρομερὸς ἔπειτα συνέβη μετὰ τὸ θέαμα ἐκεῖνο, ἐγὼ δὲ μ.ν ἠξεύρουσα ποίαν καταδίκην σᾶς ἐπέβαλλον εὑρισκόμην εἰς μεγίστην ἀνησυχίαν.

»Τρεῖς ἡμέρας διετέλουν ἐν τῇ τρομερᾷ ἐκείνῃ ἀνησυχίᾳ, τὴν δὲ τετάρτην ἦλθεν ὁ Λεοπόλδος εἰς τὸ δωμάτιόν μου μὲ βλέμματα σπινθηροβολοῦντα καὶ μὲ μανιῶδες ὕφος· ἀλλ' ὁ Θεὸς μοι ἔπεμψεν τὸν Ἀρθύρον καὶ μ' ἔσωσε.

»Πόσον εὐάρεστον ὑπῆρξε διέμὲ τὸ ταξείδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον μοὶ ἐφάνη τόσον μακρὸν, τόσον θλιβερὸν, τ.σον φρικτόν. Ἐφερθην διὰ τοῦ ἀγαπητοῦ ἐλευθερωτοῦ μου εἰς φίλην ἥτις εἶναι τὸ πᾶν δ' ἐμὲ, καὶ δὲν μένει ἄλλο πρὸς συμπλήρωσιν τῆς εὐτυχίας μου, εἰμὴ νὰ εὕρω πάλιν τὸν ἀδελφόν μου τὸν ὁποῖον ἐλπίζω ὅτι μετ' ὀλίγον θέλομεν ἐπανιδεῖ ἐνταῦθα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΙΓ'.

Ὁ Ἀρθύρος καὶ ἡ Ἐθελβίνα, ἐναγκαλισθέντες τὴν Ἔμμαν, τὴν εὐχαρίστουν διὰ τὴν τροφερὰν καὶ ἐγκάρδιον ἀγάπην τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς αὐτούς.

Πρὸς τὸ ἑσπέρας ἔφθασεν εἰς τὸ φρούριον ταχυδρόμος ἀπὸ τὴν βασίλισσαν, καὶ ὁ Ἀγυπέρτος ἔτρεξε νὰ ζητήσῃ τὴν Ἐθελβίναν.

Ὁ ταχυδρόμος ἦλθε νὰ τὴν εἰδοποιήσῃ ὅτι ἡ βασίλισσα ἀφ' οὗ κατετρόπωσε τοὺς ἐχθρούς της, ἐπορεύετο διὰ τοῦ Βετσμορελάνδ, εἰς Γαλλίαν πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ ἐνδόξου συζύγου της καὶ διερχομένη τοῦ Ἀβοὺρν εὐηρεστήθη νὰ μείνῃ μίαν ἡμέραν παρὰ τῇ Ἐθελβίνᾳ.

Ἡ Ἐθελβίνα ἠρώτησεν ἂν ὁ ἱππότης Μονφερβίλ ἦτο μὲ τὴν βασίλισσαν· ἀλλ' ὁ ταχυδρόμος τόσον βιαίως ἀπῆλθε ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην.

Ἡ κόμησσα λοιπὸν ἡτοιμάσθη νὰ περιμένῃ τὴν βασίλισσαν ὅτις ἔφθασε μετ' ὀλίγον συνωδευομένη ἀπ' ὅλους τοὺς ἱππότας της· εἷς δὲ τῶν ἱπποτῶν ἔχων χαμηλωμένην τὴν περικεφαλαίαν του, τῇ ἔδοσε τὴν χεῖρα του.

Ὁ δὲ Ἀρθύρος, παρουσιασθεὶς εἰς τὴν Φιλίππην, ἐφίλησε τὴν χεῖρά της, καὶ τὴν ἐζήτησε τὸ τάγμα τῶν ἱπποτῶν. Ἀφοῦ δὲ ἔγινε ἡ τελετὴ αὕτη, καὶ ὡδήγησαν τὴν βασίλισσαν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, λαβοῦσα τὴν χεῖρα τῆς Ἐθελβίνας τὴν ἔβαλλεν εἰς τὴν τοῦ ἀγνώστου ἐκείνου ἱππότου εἰποῦσα·

« Ἰδοὺ ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἀνδρίας σου. Ἐλπίζω ὅτι ἡ

'Εθελβίνα θέλει δεχθῆ σύζυγόν της τὸν νικητὴν τῶν ἐχθρῶν μου, ὅστις ἔσωσε τὴν ζωὴν τῆς βασιλίσσης τῆς 'Αγγλίας.»

Τότε ὁ ξένος πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τῆς τρεμούσης 'Εθελβίνας καὶ σηκώσας τὴν περικεφαλαίαν του ἔδειξεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της τὸ ποθητὸν πρόσωπον τοῦ 'Αλφρέδου Μοντφερβίλ.

« Θέλει ἄρά γε καταδεχθῆ ἡ ἀξιέραστος 'Εθελβίνα νὰ δεχθῇ τὴν λατρείαν ἑνὸς ἱππότου; θέλει συγκατανεύσει νὰ προξενήσῃ εἰς τὸν 'Αλφρέδον τὴν πολύτιμον ταύτην εὐτυχίαν; »

Ἡ 'Εθελβίνα ἐκ τῆς μεγίστης συγκινήσεως μόλις κατόρθωσεν εἰς μὲν τὴν βασίλισσαν ν' ἀρθρώσῃ εὐχαριστηρίους τινὰς λέξεις, εἰς δὲ τὸν 'Αλφρέδον νὰ ῥίψῃ βλέμμα ὅπερ τὸν κατέστησεν εὐτυχῆ. Ἡ φήμη καὶ ἡ ἐπιτυχία τῶν ὅπλων του εἶχον κινήσει τὴν προσοχὴν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῆς βασιλίσσης. Διότι ἐν τινι πεισματώδει μάχῃ ὁ στρατὸς ἦλθεν εἰς ἀταξίαν, ἡ δὲ βασίλισσα περικυκλωμένη ἀπὸ πεφοβισμένους στρατιώτας ὀλίγην ἐλπίδα εἶχεν. Ὁ στρατὸς τοῦ ἐχθροῦ καλῶς ὡπλισμένος καὶ ὑπὸ ἱκανὸν ἀρχηγόν, ὁρμᾷ κατ' αὐτῆς μὲ γενναιότητα. Ἡ βασίλισσα ἦτο χαμένη. — 'Αλλ' αἴφνης ἱππότης τις ἐμψυχώσας εἴκοσι στρατιώτας τοὺς ὁποίους ἡ φυγὴ ἔσυρεν εἰς τὴν ἀτιμίαν, κάμνει νὰ ὑποχωρῇ τὸ πᾶν ὑπ' αὐτὸν, καὶ νὰ πίπτῃ ὑπὸ τὰ ὅπλα του. Παντοῦ προξενεῖ τὸν θάνατον. — Ὁ ἐχθρικὸς στρατὸς διασκορπίζεται μετ' ὀλίγον, καὶ σώζεται ἡ Φιλίππη. Ὅλοι οἱ φυγάδες τοὺς ὁποίους ἐνεψύχωσε τὸ ἡρωϊκὸν τοῦτο ἀνδραγάθημα, ἐπιστρέφουσι,

καὶ μάχονται γενναίως καὶ τέλος ἡ νίκη στέφη τὸν Ἀγγλικὸν στρατόν — Ἡ βασίλισσα προχωρεῖ πρὸς τ.ν ἐλευθερωτήν της. καὶ τὸν κηρύττει νικητὴν καὶ ἥρωα τῆς ἡμέρας ἐκείνης. — Ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ὀνόματός του, ἦτον Ἀλφρέδος

[redacted]ον· τὴν ἐπαύριον [redacted] λίαν εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν [redacted]σαν Καστλεάκρ, πορευθεῖσα νὰ ἀπολαύσῃ εἰς τὴν Γαλλίαν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ νικητοῦ συζύγου της, καὶ νὰ ἐνώσῃ τὰς δάφνας της μὲ τὰς ἐκείνου. Ὁ Ἀλφρέδος τὴν ἠκολούθησε, καὶ μ' ὅλον ὅτι ὁ ἔρως τὸν ἐκράτει εἰς τὸ φρούριον, τὸ καθῆκον του ὅμως τὸν προσεκάλη εἰς τὴν Γαλλίαν. Μετά τινας δὲ μῆνας ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Ἀβούρν. Δὲν ἦτον ὅμως ἐκεῖνος ὁ Ἀλφρέδος ὁ ὀρφανὸς καὶ στερήματος περιουσίας καὶ ὀνόματος, ἀλλ' ἦτον, Ἀλφρέδος Βαρόνος Μοντφερβίλ, πλουσιώτατος ἄρχων, ἀποδοθείσης αὐτῷ τῆς πατρικῆς του περιουσίας, κάτοχος τῶν μεγαλητέρων παρασήμων, διὰ τὴν μεγίστην ἀνδρίαν του, ἧς ἡ φήμη ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν Ἀγγλίαν, πλήρης τιμῆς καὶ δόξης καὶ τελευταῖον φίλος φίλτατος τοῦ βασιλέως του.

Μετὰ παρέλευσιν ὀκτὼ ἡμερῶν ἑορτάσθησαν δύο γάμοι ἐν τῷ φρουρίῳ Ἀβούρν, ὁ μὲν ἦτο ὁ τοῦ Ἀλφρέδου μετὰ τῆς ἐθελβίνας, ὁ δὲ ὁ τοῦ Ἀρθούρου μετὰ τῆς Ἔμμας, οὕτω τὰ δύο ταῦτα ἀγαπόμενα ζεύγη εὐλογηθέντα ἐξ οὐρανοῦ ἔζησαν εὐδαιμόνως, λησμονήσαντα τὰς τρικυμίας τῆς αὐγῆς τοῦ βίου των

Ὁ γέρων Ῥυπέρτος ἐνεχείρισεν τῇ Ἐθελβίνᾳ φάκελλον ἐγγράφων τὰ ὁποῖα ὁ κόμης ἐνεπιστεύθη αὐτῷ.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἦσαν οἱ τίτλοι τῆς οἰκογενείας, καὶ ἔγγραφον δι' οὗ ἡ Ἐθελβίνα ἀποξενοῦτο, τῆς πατρικῆς περιουσίας καὶ τῶν τίτλων, ἐὰν ἐλάμβανε σύζυγόν της τὸν Λεοπόλδον.

Ἡ Γενναία [illegible] ἐν τῇ εὐτυχίᾳ της δὲν ἐλησμόνησε τὰ ἀγκώσας τὴν περικεφαλαία[illegible] τοῦ Ῥυθμέρου ἀλλὰ πέμπει τῆς τὸ ποθητὸν πρόσωπον τοῦ κηδευθῶσιν καὶ νὰ τεθῶσιν εἰς τοὺς ἱερους [illegible] ταξε δὲ συνάμα νὰ κατωδαφίσωσιν εἰς τὸν βόρειον πύργον.

Ἀπέστειλεν δὲ καὶ τὸν Ῥυπέρτον πρὸς τὸν ἐρημίτην τῆς κοιλάδος παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ ἐλθῃ ἵνα ζήσῃ πλησίον αὐτ ς, ἀλλ' ὁ γέρων ἀφοῦ τὴν εὐχαρίστησεν καὶ τὴν εὐλόγησεν, τὴν παρεκάλεσα νὰ τὸν ἀφίσῃ ἐκεῖ ἵνα κλαίῃ ἑκάστοτε ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἀτυχοῦς του Βέρθας.

Ὁ Ῥυπέρτος δὲν ἠμέλησε νὰ πέμψῃ πρὸς τοὺς λῃστὰς τῆς «Μελονομένης οἰκίας» μεγάλην ποσότητα χρημάτων, τουθ' ὅπερ καρεκίνησε τοὺς πλήστους ν' ἀφίνωσι τὸν βίον ἐκεῖνον. Ἐν τῷ διαστήματι δὲ τούτῳ ἀπεβίωσεν ὁ σκληρὸς τοῦ Λεύρλου πατήρ· διὰ τῶν φίλων του ὁ υἱὸς ἀνέλαβε τὴν πατρικὴν του περιουσίαν, καὶ ἀφήσας τὸν τοῦ λῃστοῦ βίον ἐπανῆλθεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ διάγων βίον παραδιγματικῆς ἀρετῆς, ἀποδείξας οὕτω ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι φύσει κακοῦργος, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης γίνεται τοιοῦτος, τῆς δ' ἀνάγκης παρελθούσης ἡ συνείδησις τὸν ἐπαναφέρει εἰς τὸν φυσικὸν δρόμον του.

ΤΕΛΟΣ.